

તિલાવતના ક્રમ પ્રમાણે

આસાન

લુગાતુલ કુર્આન

[કુર્આન શરીફનો સરળ શબ્દકોશ]

LUGHATUL QURAN (Gujrati)

લેખક

હઝરત મૌલાના

અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહેબ મદજિલ્લહુલઆલી

Compiled by:

Hazrat Maulana Abdul Karim Parekh Sahab

અનુવાદકી

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

અને

હાફિઝ કારી મૌલવી

મુહમ્મદ યૂનુસ મુનશી ફલાહી

તિલાવતના ક્રમ પ્રમાણે

આસાન લુગાતુલ કુર્આન

[કુર્આન શરીફનો સરળ શબ્દકોશ]

લેખક

હઝરત મૌલાના
અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબ

મદતિલ્લહુલઆલી

અનુવાદકો

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

અને

હાફિઝ કારી મૌલવી
મુહમ્મદ યૂનુસ મુનશી ફલાહી

Digitized by e-Ashgar

પ્રકાશક

‘દારુલ ઈલમ’
મૌલાના સૈયદ મુહમ્મદ શોએબ મઝહિરી
નવી મસ્જિદ શોપિંગ સેન્ટર,
દુકાન નં. ૪, ચાર રસ્તા,
મુ.પો. વાપી (જી.આઈ.ડી.સી.) ૩૯૬ ૧૯૧

પ્રકાશન વર્ષ

હિજરીસન ૧૪૨૨
ઈસ્વીસન ૨૦૦૧

કંપોઝર્સ

મુહમ્મદમાસૂમ ફાતીવાલા
અબ્દુલમાજીદ બલીયા

પ્રિન્ટર્સ

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

(૧૭ સુરો બની અસ્રાઈલ આઈ ૯)

બેશક આ કુર્આન હિદાયત પર ચાલવાનો તે રસ્તો બતાવે છે,
જે બધા રસ્તાઓમાં સીધો રસ્તો છે.

જે ઘણો બંદોબસ્તથી ભરપૂર હિફાઝતવાળો રસ્તો છે.

અને આ કુર્આન, ઈમાનવાળાઓને બશારત (ખૂશખબર)વાળો હુકમ
સંભળાવે છે.

ઈમાનવાળાઓ નેક અમલ કરતા રહો તો તેનું અનેક ઘણું મહેનતાણું અને
મર્તબો તમને મળીને રહેશે.

[17 : સૂરહ 'બની ઈસરાઈલ' : 9]

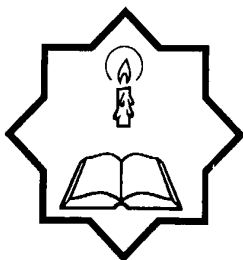

کِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ

આ (કુર્આન) એક ભરકતવાળી કિતાબ છે,
જેનું અવતરણ અમે આપની ઉપર કર્યું, એ માટે કે
માનવ માત્ર તેની આયતોમાં વિચાર કરે, તથા
બુદ્ધિશાળીઓ તે દ્વારા બોધ ગ્રહણ કરે.

[38 : સૂરહ 'સાદ' : 29]

અર્પણ

સરવરે આલમ,
 ખાતિમુન્નબિચ્ચિન,
 સાહિબે કુર્આન,
 હઝરત મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ
 સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની સેવામાં
 હદીયએ સલામ વ તશક્કુર રૂપે,
 જેમના ઝરિયાથી
 આલમે ઈન્સાનિયતને
 માલિકે કાએનાત દ્વારા
 હિદાયત ફરમાવવામાં આવી.

અનુક્રમણિકા

□ આમુખ	
હઝરત મૌલાના સૈયદ અબુલહસન અલી નદવી	
સાહબ (રહ.).....	9
□ લેખકનો દૂકો પરિચય.....	11
□ લેખકની પ્રસ્તાવના.....	18

વિભાગ પહેલો

કેટલીક આંકડાકીય રસિક માહિતી

□ ઉર્દૂ આવૃત્તિઓ અને પ્રતો.....	32
□ ત્રીસ પારહના નામો અને નવા શબ્દોની સંખ્યા.....	33
□ ૧૧૪ સૂરહના નામો અને નવા શબ્દોની સંખ્યા તેમજ	
રૂકૂઅ, આયત વગેરેની વિગતો.....	34
□ વિસ્મયકારક આંકડાકીય માહિતી.....	40
□ અહો ! કેટલું આસાન !.....	41
□ સંક્ષેપોની સમજૂતી.....	41

વિભાગ બીજો

અરબી ભાષાના પ્રાથમિક વ્યાકરણના નવ પાઠો

□ પાઠ : ૧	કર્તા અને વિધેય.....	44
	પુલ્લિંગ અને સ્ત્રીલિંગ.....	46
	‘અલ’નો ઉપયોગ.....	47
	વિશેષણ અને વિશેષ્ય.....	49

□	પાઠ : ૨	સંબંધ વિભક્તિ.....	54
□	પાઠ : ૩	ક્રિયાપદ (ભૂતકાળ).....	58
		કર્તરિપ્રયોગ અને કર્મણિપ્રયોગ.....	62
□	પાઠ : ૪	કર્તા, કર્મ અને ક્રિયાપદ.....	67
□	પાઠ : ૫	નામયોગી અવયય.....	70
□	પાઠ : ૬	સર્વનામ (માલિકી દર્શક).....	75
□	પાઠ : ૭	પુરુષ વાયક સર્વનામ.....	79
□	પાઠ : ૮	વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળ.....	80
		કર્મણિ પ્રયોગ.....	85
□	પાઠ : ૯	આશાર્થ અને નકારાર્થ.....	92
□	પરિશિષ્ટ : ૧	‘ફ-અ-લ’ ક્રિયાપદના ત્રણે કાળના રૂપો...	97
□	પરિશિષ્ટ : ૨	‘કા-ન’ ક્રિયાપદના ત્રણે કાળના રૂપો.....	99
□	પરિશિષ્ટ : ૩	‘કા-લ’ ક્રિયાપદના ત્રણે કાળના રૂપો.....	101
□	પરિશિષ્ટ : ૪	‘ફ-અ-લ’ના વિવિધ રૂપો.....	103
□	પરિશિષ્ટ : ૫	‘ફા-અ-લ’ના વિવિધ રૂપો.....	104

વિભાગ ત્રીજો

વ્યાકરણમાં આપેલા સ્વાધ્યાયોના જવાબો

□	સ્વાધ્યાય 1 થી 14.....	106 થી 113
---	------------------------	------------

વિભાગ ચોથો

આસાન લુગાતુલ ફુર્આન

□	‘રૂફૂઅ’, પા (1/4) પારહ, અરધો (1/2) પારહ અને પોણો (3/4) પારહ વગેરેની નિશાનીઓની સમજૂતી....	116
□	ત્રીસ પારહની અનુક્રમણિકા.....	33
□	114 સૂરહની અનુક્રમણિકા.....	34

❑	કુર્આન શરીફનો સરળ શબ્દકોશ.....	117 થી 577
❑	હઝરત મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહેબની કિતાબો...	578
❑	કુર્આન મજીદની ઓડિઓ, વીડિઓ કેસેટસ.....	579
❑	‘દારુલ કલમ’ના પ્રકાશનો.....	581

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ

અને ખરેખર અમે કુર્આનને

ઝોધ લેવા માટે

આસાન કરી દીધું !

[54 : સૂરહ ‘કમર’ : 17]

ઈસ્લામી જગતના વિખ્યાત વિચારક અને ચિંતક
હઝરત મૌલાના સૈયદ અબુલ હસન અલી નદવી સાહબ
(રહમતુલ્લાહિ અલયહ)નો અનમોલ

આમુખ

ઝિસ્મિલ્લા હિરદમા નિર્દહીમ

અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ વસ્સલામુ અલા ઈબ્રાહિમિલ્લાહી નસ્તફા.

સર્વ પ્રશંસાઓ અલ્લાહના માટે છે. સલામતી હો તેની પોતાના તે બંદાઓ પર જેમનાં કામોને અલ્લાહે પસંદ કરમાવ્યા.

પવિત્ર કુર્આન આખરી આસમાની કિતાબ અને માનવજાતિનાં નામે અલ્લાહનો અંતિમ સંદેશ છે. આ દષ્ટિકોણથી કયામત સુધી આવનારી ઈન્સાની નસલોની આખિરતવાળી ખુશકિસ્મતી અને મુકિત તથા આ દુનિયાની કામિયાબી એનાથી જ સંબંધ ધરાવે છે. જો બીજા શબ્દોમાં કહેવામાં આવે તો સમસ્ત માનવજાતિની દીની (ધર્મ સંબંધિ) અને દુનિયાની સફળતા તથા પૂરી માનવતાનું ભાગ્ય આ જ મહાન ગ્રંથ સાથે સંબંધિત છે. એટલા જ માટે એની વ્યાખ્યા તથા સ્પષ્ટીકરણ, એના અર્થ તથા આશયને ખૂબી પૂર્વક સમજવા અને સમજાવવા તથા એના ચિરકાલીન તેમજ હંમેશા કાયમ રહેનારા પૈગામની તરફ લોકોને બોલાવવા અને લોકોમાં એનો પ્રચાર તથા પ્રસાર કરવો એક સ્થાયી આવશ્યકતા છે.

ઘણાં ભાગ્યશાળી છે તે લોકો જેમનાથી પવિત્ર કુર્આનનું કોઈ સેવા કાર્ય લેવામાં આવે અને એ બિદમતને દુનિયામાં પણ સર્વમાન્યતા પ્રાપ્ત થઈ જાય, તથા પવિત્ર કુર્આનના પઢનારાઓને એનાથી ફાયદો મળે અને દિવ્ય ગ્રંથને સમજવામાં તેમને કોઈ મુશ્કેલી ન થાય.

પવિત્ર કુર્આનની નિતાંત સેવા કરનારાઓમાં એક નામ પ્રિય અલહાજ મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબનું પણ છે, જેમને લોકો તેમની દીર્ઘકાલીન સેવાના કારણે ઈસ્લામના નિષ્ઠાવાન પ્રચારક તથા

કુર્આનના આવાહકના રૂપમાં ઘણાં લાંબા સમયથી જાણે છે અને તેમની તકરીરો (પ્રવચનો)થી લાભ ઉઠાવે છે. ભારત જેવા વિશાળ દેશમાં મુહતરમ મૌલાના પારેખ સાહબના ‘દર્સે કુર્આન’ (કુર્આનના પાઠો) એ મુસ્લિમ નવજવાનો તથા આજના શિક્ષિત યુવા દેશબંધુ વર્ગને ઘણા પ્રભાવિત કર્યા છે. અને તેમનામાં દીન (ઈસ્લામ)નો શોખ તથા કુર્આનનું આકર્ષણ પૈદા કરી દીધું છે. મુહતરમ મૌલાના પોતાના વ્યવસાય તથા કારોબારની જવાબદારીઓ સંભાળવા ઉપરાંત આજે પણ આ દીની બિદમત અંજમ આપી રહ્યા છે.

તેમની કિતાબ “લુગાતુલ કુર્આન” (કુર્આનનો શબ્દકોશ) એ સિલસિલાની એક કડી છે જેની રચના તેમણે કુર્આનને નાના-મોટા સર્વ ક્ષાના લોકો સુધી પહોંચાડવા માટે અને એનાથી મળતા લાભને સહજ સુલભ બનાવવા માટે કરી હતી.

એની સર્વમાન્યતા તથા લોકપ્રિયતાનું અનુમાન એનાથી પણ થાય છે કે ૧૫-૨૦ (પંદર-વીસ) વરસના સમયગાળામાં એના લગભગ એક ડઝન એડીશન (સંસ્કરણ) મોટી સંખ્યામાં ખપી ગયા. તેમણે કુર્આનના પ્રમાણિત તથા સનદ પ્રાપ્ત ઉર્દૂ અનુવાદોને સામે રાખીને દરેક પારહ (ખંડ)ના કઠિન શબ્દોના અર્થ પ્રસંગ અનુરૂપ કર્યા છે. ક્રિયાપદોની સામે તેના મૂળ ધાતુ પણ લખી દીધાં છે. અંગ્રેજીના જણકારોની સહુલતા માટે ક્યાંક ક્યાંક શબ્દોના અંગ્રેજી અર્થ પણ બતાવવામાં આવ્યા છે. કિતાબની શરૂઆતમાં જરૂરત પ્રમાણે વ્યાકરણ (GRAMMAR) પણ સામેલ છે.

આ રીતે આ કિતાબ પવિત્ર કુર્આનની માર્ગદર્શક તથા GUIDE BOOK (ગાઈડ બુક) બની ગઈ છે. અહીં આ ખુલાસો કરવો જરૂરી છે કે સમયના અભાવે કિતાબ પર સરસરી (ઊંડતી) નિગાહ નાંખવાનો જ મને મોકો મળી શક્યો છે.

અલ્લાહ તઆલા કિતાબના લેખકને આ નેક કામનો ઉત્તમ બદલો આપે તથા કિતાબના લાભાર્થે તેની લોકપ્રિયતામાં હજુ વધારે વૃદ્ધિ કરે. આમીન !

(હઝરત મૌલાના) સૈયદ અબુલ હસન અલી નદવી

લેખકનો ટૂંકો પરિચય

ભિસ્મિહી તથાલા

મૂળ ગુજરાતી

ગુજરાતી મુસ્લિમો માટે આ વાત ગૌરવપાત્ર છે કે ભારતના વિશ્વપ્રસિધ્ધ આલિમ, આરિફ, કુર્આનના શબ્દોના કોશકાર અને અનુવાદક, કુર્આન શરીફના મુફસ્સિર, કુર્આન શરીફના ભાવાર્થ અને સંદેશાને સામાન્ય જનતા સુધી ઘર-ઘર પહોંચાડવાના આંદોલનના પ્રણેતા, હઝરત મૌલાના શૈખ અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબ (દા.બ.) પોતે ગુજરાતી છે અને તેથી જ ગુજરાતી ભાષા પર સારું પ્રભુત્વ પણ ધરાવે છે.

આપ વ્યવસાયે ઈમારતી લાકડાના મોટા વેપારી છે અને કારોબારના કારણે વરસોથી નાગપુર (મહારાષ્ટ્ર)માં સ્થાયી થયેલા છે.

આપે પોતાનું આખું જીવન, તન, મન, ધન દીનની અને મિલ્લતની સેવા માટે સમર્પિત કરી દીધું છે. આજે આશરે ૭૧ (એકોતેર) વરસની ઝઈફ ઉંમરે પણ એ જ તડપ અને લગન સાથે પોતાના મીશનમાં મશગૂલ છે.

અમેરીકાનો પ્રતિષ્ઠિત એવોર્ડ અર્પણ થયો

અમેરીકા અને કેનેડામાં સ્થાયી થયેલાં, બીન નિવાસી ભારતીય સુશિક્ષિત મુસ્લિમોની વિખ્યાત સંસ્થા : 'AMERICAN FEDERATION OF MUSLIMS FROM INDIA' ટૂંકમાં AFMI (એફમી) એ ઈસ્ટવીસન ૧૯૯૭માં હઝરત મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબ (દા.બ.)ને અમેરીકા બોલાવી ત્યાં : 'THE PRIDE OF INDIA' નામના પ્રતિષ્ઠિત એવોર્ડથી સન્માનિત કર્યા હતા અને એક મહિનો સંસ્થાએ આપને પોતાના મહેમાન રાખી

અમેરિકામાં વિવિધ શહેરોમાં આપની તકરીરોનું આયોજન કરી, સમગ્ર અમેરિકાની પ્રજાને આપનો લાભ લેવાનો મોકો આપ્યો હતો.

મજકૂર એવોર્ડ સ્વીકારવા માટે AFMI (એફમી) તરફથી હઝરત મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહેબને પાઠવવામાં આવેલા આમંત્રણ પત્રમાં આપની સેવાઓનો ટૂંકો પણ મુદ્દાસર ઉલ્લેખ કરેલો છે, જેનો કેટલોક અંશ અત્રે પ્રસ્તુત છે :

Hazrat Maulana A.K. Parekh

**Re : Invite to attend AFMI'S 7th, Annual
Convention as a Guest of Honour.**

American Federation of Muslims from India (AFMI)
will hold its 7th, Annual convention on october 11-12, '97
in Santa Clara, a suburb of San Francisco, CA, USA.

- Your dedicated work to make Qur'an and Hadith for a common person to understand is very well appreciated.
- Your commitment for the welfare of the citizens of India and particularly, of Muslim Ummah is exemplary.
- Your advice to excel in education, particularly the girls' education, encompassing Dini and Dunyavi, is very refreshing.

In view of your considerable achievements in religious as well as other fields AFMI Governing Board and Annual convention committee has decided to bestow on you its prestigious award : 'THE PRIDE OF INDIA' during the convention.

ભાવાર્થ :

‘અમેરિકન ફેડરેશન ઓફ મુસ્લિમ્સ ફ્રોમ ઈન્ડિયા’ (એફમી)નું સાતમું વાર્ષિક અધિવેશન ૧૧, ૧૨ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૭ના દિવસે સાંતા

કલારા, સાન ફાન્સિસકો (અમેરિકા)ના પરા વિસ્તારમાં યોજાશે.

- કુર્આન અને હદીસનું જ્ઞાન આમ જનતાને સુલભ કરવાનું આપનું સમર્પિત મહાકાર્ય પ્રશંસનીય છે.
- ભારતીય નાગરિકો, વિશેષતઃ મુસ્લિમ ઉમ્મતના કલ્યાણ અને ઉત્કર્ષ માટે આપની પ્રતિબદ્ધતા ઉદાહરણીય છે.
- શિક્ષણમાં, ખાસ કરીને મહિલા શિક્ષણમાં, દીની-દુન્યવી ઉભય શિક્ષણને સાંકળી લઈ આગેકૂચ કરવા માટેનો આપનો આગ્રહ નવજીવન બક્ષનારો છે.

મઝહબી તેમજ બીજા ક્ષેત્રોમાં આપની ગણનાપાત્ર સિદ્ધિઓને લક્ષમાં લઈને 'એફમી'ની કારોબારી કમિટી અને વાર્ષિક અધિવેશન સમિતિએ એનો પ્રતિષ્ઠિત : 'The Pride of India' (ભારતનું ગૌરવ) એવોર્ડ આગામી વાર્ષિક અધિવેશનમાં આપને અર્પણ કરવાનો નિર્ણય લીધો છે.

બહુશ્રુત વિદ્વાન

હઝરત મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબ નું વાંચન વિશાળ અને ચિંતન ગહન તથા તલસ્પર્શી છે. આપ ઉર્દૂ, અરબી, ફારસી, હિંદી, મરાઠી, અંગ્રેજી, ગુજરાતી, સિંધી અને સંસ્કૃત ભાષાના જ્ઞાણકાર છે.

ઈસ્લામ ધર્મ ઉપરાંત જગતના અન્ય મહત્વના ધર્મો : હિંદુ, ખ્રિસ્તી, યહૂદી, બૌદ્ધ, જૈન, શીખ વગેરેનો પણ આપે ઊંડો અભ્યાસ કરેલો છે. આમ આપ બહુશ્રુત વિદ્વાન છે.

વિવિધ ધર્મોના વિદ્વાનોની ચર્ચા સભાઓ, સંમેલનો, સેમીનારો વગેરેમાં આપના ઈસ્લામ વિષેના પ્રવચનો અને દલીલો વિધર્મી વિદ્વાનો પર ઊંડી અસર કરે છે. આપની દલીલો તાર્કિક, સમતોલ, પ્રમાણભૂત અને આંકડાકિય માહિતીઓ સહિત સચોટ હોય છે એટલે એને રદ કરવાની કોઈ હામ ભીડી શકતું નથી. એનું જવલંત ઉદાહરણ : 'ગાયના હત્યારા કોણ અને આરોપ કોના પર ?' શીર્ષકથી છપાયેલું પ્રવચન છે. વિનોબા ભાવે જેવા ગૌરસાના પ્રખર હિમાયતી પણ એનાથી અત્યંત પ્રભાવિત થયા હતા અને હઝરત મૌલાનાની સચોટ દલીલોનો પ્રતિકાર કરી શક્યા ન હતા.

આસાન લુગાતુલ કુર્આન

કુર્આન શરીફનો ભાવાર્થ અને સંદેશો સામાન્ય જનો પણ સ્વયં સમજી શકે તે માટે આપે આખી જિંદગી અથાગ પ્રયાસો અને પરિશ્રમ કર્યો છે. કહો કે, પોતાનું જીવન એ મીશન માટે જ સમર્પિત કરી દીધું છે.

એના જ અનુસંધાનમાં આપે ભારે મહેનત અને પરિશ્રમથી સરળ ઉર્દૂ ભાષામાં : ‘આસાન લુગાતુલ કુર્આન’ કિતાબ તૈયાર કરી સર્વ પ્રથમ ઈસ્વીસન ૧૯૫૨માં એની પ્રથમ આવૃત્તિ પ્રગટ કરી હતી. ઉર્દૂમાં એ કિતાબે એટલી લોકપ્રિયતા પ્રાપ્ત કરી કે ભારત, પાકિસ્તાન, બાંગ્લાદેશ વગેરેમાં એની ૪૦ (ચાલીસ) કરતાં પણ વધારે આવૃત્તિઓ પ્રગટ થઈ ચૂકી છે. ઉપરાંત હિંદી, મરાઠી, બંગાલી, તુર્કી અને અંગ્રેજી ભાષાઓમાં પણ પ્રગટ થઈ ચૂકી છે અને લોકચાહના મેળવી ચૂકી છે.

ગુજરાતી અખબારો : ‘મુસ્લિમ-ગુજરાત’, ‘વતન’ વગેરેમાં વર્ષો પહેલાં મજકૂર કિતાબના ગુજરાતી અનુવાદના કેટલાક હફતાઓ છપાયા હતા પરંતુ પરિપૂર્ણતા થઈ શકી ન હતી. અલ્લાહ તઆલાના ફઝલો કરમથી હવે એનો સંપૂર્ણ ગુજરાતી અનુવાદ આપના હાથોમાં અત્યારે મૌજૂદ છે.

કુર્આન શરીફનું ભાષાંતર અને તફસીર

હઝરત મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબે કુર્આન શરીફનો સંપૂર્ણ સરળ અનુવાદ જરૂરી વિવરણ (તફસીર) સહિત ઉર્દૂ અને હિંદી બંને ભાષાઓમાં ઘણાં પરિશ્રમથી કર્યો છે અને મૂળ અરબી ઈબારતો સહિત ખૂબ જ આકર્ષક રીતે પ્રગટ કર્યો છે.

ઓડિયો કેસેટસ

હઝરત મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબની કિતાબો અને દર્સે કુર્આન મજીદની ઓડીયો કેસેટસ તથા ભારતના મશહૂર કારી, મૌલાના કાસિમ અનસારી સાહબ : ઈમામ અને ખતીબ, મસ્જિદ પેરિયામેટ, ચેન્નાઈ (મદ્રાસ)ના કર્ણપ્રિય અવાજમાં, સંપૂર્ણ કુર્આન મજીદ, પારેખ સાહબના

આસાન અને આકર્ષક અનુવાદ સાથે, ૩૦ (ત્રીસ) કેસેટસમાં તૈયાર કરીને જનતાની સેવામાં મુકવામાં આવી છે.

હઝરત મૌલાના પારેખ સાહેબે વિપુલ લેખન કાર્ય કર્યું છે. આપે અનેક કિતાબો ઉર્દૂમાં લખી છે જેના હિન્દી, મરાઠી, બંગાલી, ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં પણ અનુવાદો પ્રગટ થયા છે અને ઘણાં જ લોકપ્રિય થયા છે. એમની કિતાબોની યાદી આ કિતાબના અંતે આપી છે.

હઝરત મૌલાના પારેખ સાહેબની અન્ય સેવાઓ

હઝરત મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહેબની સેવાઓ માત્ર વાઅઝ તકરીર અને કિતાબોના લેખન પૂરતી સિમિત નથી. મુસલમાનોના કલ્યાણ અને ઉત્કર્ષ માટે વિવિધ સંસ્થાઓમાં મહત્વના પદો પર રહીને આપ કૌમની ખિદમતમાં સતત વ્યસ્ત રહે છે. નીચેની યાદી ઉપર ઊક્તી નજર નાંખવાથી આ વાત ખ્યાલમાં આવી જશે.

- 1 અધ્યક્ષ : મજલિસે તાલીમુલ કુર્આન, નાગપુર
- 2 ખજાનચી અને
સ્થાપક સભ્ય : ઓલ ઈન્ડિયા મુસ્લિમ પર્સનલ લો બોર્ડ
- 3 ટ્રસ્ટી : નેશનલ ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ વેલફેર ટ્રસ્ટ, દિલ્હી
- 4 સ્થાપક સભ્ય : ઓલ ઈન્ડિયા મુસ્લિમ મજલિસે મુશાવરત, દિલ્હી
- 5 સભ્ય : વ્યવસ્થાપક કમિટી, નદવતુલ ઉલમા, લખનવ
- 6 સભ્ય : આધ્યાત્મિક વિદ્યાશાખા, અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી
- 7 સભ્ય : અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી કોર્ટ, અલીગઢ
- 8 સભ્ય : વિદર્ભ રાહત સમિતિ, નાગપુર
- 9 સભ્ય : ભારતીય મુસ્લિમોના શૈક્ષણિક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસ અને ઉત્કર્ષ માટેના કેન્દ્રની વ્યવસ્થાપક કમિટી, અલીગઢ

10 સભ્ય

ઈસ્લામી સંશોધન અને પ્રકાશન અકાદમી,
નદવતુલ ઉલમા, લખનવ.

બાતિની ઈલ્મથી પણ સંપન્ન

‘રાબિતા આલમે ઈસ્લામી’ મકકા મુકર્રમાના સલાહકાર, ઉર્દૂ, અરબી, અંગ્રેજીની અનેક કિતાબોના લેખક હઝરત મૌલાના ડોક્ટર અબ્દુલ્લાહ અબ્બાસ સાહબ નદવી (દા.બ.) લખે છે કે :-

‘મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખના ઈજ્લાસ અને બિદમતના જઝબાને અલ્લાહે કબૂલ ફરમાવ્યા. અલ્લાહની નજીક કબૂલિયતની દલીલ આ છે કે આ જમાનાની સૌથી મોટી ઈસ્લામી શક્તિશાળી, અરબ અને અજમના ટોચના વિદ્વાનો તેમજ મશાઈખ અને ઉલમા જેમની ઝાતથી પોતાના સંપર્ક અને અકીદતને શરફ તથા ઈઝઝતની વાત સમજતા હોય, ત્યાં સુધી મૌલાનાની પહોંચ થઈ, અને માત્ર પહોંચ નહીં બલકે કુર્બ (નઝદીકી) અને ખુસૂસિયતનો મકામ આપને હાસિલ છે. મારો ઈશારો મખ્દૂમ અને મુરબ્બી હઝરત મૌલાના સૈયદ અબૂલ હસન અલી નદવી દામત બરકાતુલ્હુમની તરફ છે. હઝરત પારેખ તેમના મુરીદ અને મુજાઝે બૈઅત (ખલીફા) છે અને તેમનાથી એટલા દરજજે ઈજ્લાસ, મૈત્રી અને એઅતિમાદનો સંબંધ ધરાવે છે કે હઝરત મૌલાના દામત બરકાતુલ્હુમ એ પોતાના એક પત્રમાં મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબને લખ્યું છે કે :-

“મારું દિલ આપની સાથે છે. આપને પોતાના માટે ખૂબ જ મૂલ્યવાન, આબિરતની પૂંજ સમજું છું. આપના સંબંધ અને પ્રયાસોને પોતાની મગફિરત અને ઈઝઝતનો ઝરીયો જાણું છું. અલ્લાહ તઆલા આપની સિદ્દહત અને કુવ્વતને તરકકી આપે, અને આપથી વધારેમાં વધારે પોતાની મખ્લૂકને ફાયદો પહોંચાડે.”

હઝરત મૌલાના ડોક્ટર અબ્દુલ્લાહ અબ્બાસ સાહબ નદવી (દા.બ.) આગળ લખે છે કે :

‘મૌલાના પારેખ સાહબની અઝમત અને એમના ભાગ્યની આ બુલંદી હઝારો નહીં બલકે લાખો (લોકો)ના માટે રશક (ઈષ્ક)ને પાત્ર થશે.

ચે નસીબ અલ્લાહો અકબર લૂટનેકી જાયે હે !

આવી મુબારક હસ્તીઓ હમેશાં પેદા નથી થતી. અલ્લાહ તઆલા હઝરત મૌસૂફને તંદુરસ્તી અને કુવ્વત અતા કરમાવે. આમીન.

['(હઝરત મૌલાના સૈયદ) અલી મિયાં સાહબકે ખુતૂત' પાનું XVIII]

મુઠઠી ઊંચેરા માનવી

- ટૂંકમાં : કુર્આન શરીફના દિવ્ય પ્રકાશને દુનિયાના ખૂણેખૂણામાં શક્યતાની છેલ્લી સીમા સુધી પહોંચાડવા માટે પ્રતિબદ્ધ
- તથા : લોકસેવા માટે અવિરત કાર્યબદ્ધ,
ઝાહિરી અને બાતિની બંને ઈલ્મોથી સંપન્ન,
મુઠઠી ઊંચેરા માનવી
- એટલે : હઝરત મૌલાના શૈખ અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબ.

પદ્મ ભૂષણ

ભારત સરકારે પદ્મ આપની ભવ્ય અને નિસ્વાર્થ સેવાઓની કદર રૂપે ૨૬મી જાન્યુઆરી ૨૦૦૧ ના પ્રજાસત્તાક દિને આપને 'પદ્મ ભૂષણ'નો અતિ ઉચ્ચ ખિતાબ અર્પણ કર્યો છે. ખૂબ ખૂબ મુબારકબાદ.

અલ્લાહ તઆલા એમને તંદુરસ્તી ભરેલું ખૂબ લાંબુ આયુષ્ય આપે અને એમની સેવાઓનો લાભ મુસ્લિમ ઉમ્મતને, દેશને અને દુનિયાને હજુ વરસો સુધી મળતો રહે એ જ હુઆ.

૨૦૦૧ના તકબાલ મિળ્ના ઈબ્ન-ક અન્તસ સમીઠિલ અલીમ

હે અમારા પરવરદિગાર ! અમારા અમલોને કબૂલ કરમાવ !

બેશક તું સાંભળનાર અને જાણનાર છે.

- અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

લેખકની પ્રસ્તાવના

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ لِكُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا

وَأَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ كِتَابًا عَجَبًا !!

فِيهِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ حِكْمَةٌ وَتَبَّاءٌ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

عَلَى مُحَمَّدٍ أَشْرَفِ الْخَلِيقَةِ عَجَمًا وَعَرَبًا

અલ્લાહ તઆલાનો ઘણો મોટો એહસાન અને ફઝલ છે કે વર્તમાનકાળ માં મુસલમાનોના ઘણાં તબકા કુર્આને પાકને સમજીને પઢવાની તરફ આકર્ષિત થઈ રહ્યા છે. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ એવા લોકોની સંખ્યા સતત વધતી જઈ રહી છે. એ લોકોની સહૂલતને નજર સમક્ષ રાખીને ‘આસાન લુગાતુલ કુર્આન’ નામથી, કુર્આની શબ્દોનો એક કોશ, તિલાવતના ક્રમ પ્રમાણે તૈયાર કરીને, માર્ચ, ઈસ્વીસન ૧૯૫૨માં પ્રગટ કર્યો હતો. ૨૭બે અકબરનો ફઝલ અને એહસાન જ હતો કે એ કોશ મકબૂલ અને લોકપ્રિય થયો.

પ્રથમ આવૃત્તિ પૂરી થતાં જ બીજી આવૃત્તિની આવશ્યકતા મેહસૂસ થઈ.

- પ્રથમ આવૃત્તિ વાંચનારા મુખ્લિસ મિત્રોના સલાહ-સૂચનો,
- ભારત-પાકિસ્તાનના દીની સામયિકોમાં છપાયેલી એની સમીક્ષાઓ,
- કેટલાક ઉલમાએ કિરામના તરફથી પ્રાપ્ત થયેલા મશ્વરાઓ અને તેમના અનુભવો,

... વગેરેને ધ્યાનમાં રાખી, પુનરાવલોકન કરીને, બીજી આવૃત્તિ ઈસ્વીસન ૧૯૫૪માં તૈયાર કરવામાં આવી.

સામાન્ય રીતે, ઉર્દૂ ભાષા સારી રીતે જાણતા લોકો, જે શબ્દોના અર્થ જાણે છે, તેવા શબ્દો પ્રથમ આવૃત્તિમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા. ઉદાહરણ તરીકે : ઔરતુન, કમીસુન, તિજરતુન, ઈહસાનુન, હુસ્નુન, અજીબુન,

વાલિદુન, તઆમુન ... વગેરે.

એ જ પ્રમાણે : નિઅમત, અસ્બાબ, ગાલિબ, વાલિદૈન, તાવીલુન, જેવા શબ્દો પણ છોડી દેવામાં આવ્યા હતા, કારણકે ઉર્દૂ ભાષામાં એ શબ્દો દરરોજ ઉપયોગમાં આવે છે.

પરંતુ ઉલ્માએ કિરામના મશ્વરાથી આ આવૃત્તિમાં ઈસ્લાહ કરી લેવામાં આવી છે અને લગભગ બધાં જ શબ્દોને એકત્ર કરવાની કોશિશ કરવામાં આવી છે. આ શબ્દકોશને પણ કુર્આનના નાઝિલ કર્તા (અલ્લાહ) એ અવામમાં મકબૂલ કરાવી દીધો અને બીજી આવૃત્તિ પણ હાથો હાથ ઊપડી ગઈ ! અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ વશુકરુલિલ્લાહ.

અલ્લાહ તઆલાની અપાર રહમતના સદકાથી હવે એ અનુભવ થયો કે સૈકડોની સંખ્યામાં કારોબારી, વેપારી, ઓછું ભણેલાઓની સાથે મહિલાઓનો એક ખાસ તબકો તથા મજૂરી કરતાં ભાઈઓની સાથે જ કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ તેમજ દીની મદ્રસાઓમાં શિક્ષણ મેળવી ફારિગ થયેલાં સુધ્ધાં કિતાબુલ્લાહ (કુર્આન)ની તિલાવત, હકકે તિલાવતિહી (તિલાવત કરવાનો જેવો હક છે તેવી તિલાવતથી) મુસ્તફીઝ (લાભાન્વિત) થયા.

અને તેઓ :

- ખૂબ જ ઓછા સમયમાં,
 - અરબી ભાષાનું જરૂરત જેટલું વ્યાકરણ સરળતાથી શીખીને,
 - કુર્આને પાકના શબ્દોના અર્થોને યાદ કરીને,
- કુર્આન શરીફનું ભાષાંતર કરવાના કાબિલ થઈ ગયા.

વળી આ પણ એક હકીકત છે કે તિલાવતમાં જે કંઈ કલામે પાક પઢવામાં આવે તે શક્ય એટલું સમજવામાં આવે તો ઈબાદતનો લુત્ફ અને ધ્યાન મગ્નતા કંઈક ઓર જ હોય છે !

એટલે આ શબ્દકોશના ઉપયોગના કારણે નમાઝ અને તરાવીહ તેમજ તિલાવતમાં લોકોની દિલચસ્પી પણ ઘણાં વિસ્તારોમાં વધવા લાગી છે.

વળી આ કિતાબ મારફતે અલ્હમ્દુલિલ્લાહ એક ખાસ તબકો વુજૂદમાં આવ્યો જે જુદા જુદા મસ્લકના લોકોનો સમૂહ હોવા છતાં અકાઈદમાં 'બુન્યાનુમ મર્સૂસ' બનીને કુર્આને મજીદની કેન્દ્રિય દઅવત : તૌહીદ અને રિસાલત, હશર અને હિસાબ તથા જન્નત અને દોઝખનું મજબૂત યકીન લઈને, દાઈયાનહ કિરદાર અદા કરવાના માટે, પરસ્પર જોડાવા લાગ્યા જે આગળ ચાલીને 'મજલિસે તઅલીમુલ કુર્આન' બનીને અલ્લાહની કિતાબની ખિદમત અંજામ દેવામાં ખાલિસ (શુધ્ધ) રઝાએ ઈલાહીના કામમાં લાગી ગયા અને બહેનો-ભાઈઓનો એક પ્રવાહ કુર્આન શીખવા શીખવવામાં વહેવા લાગ્યો.

તદઉપરાંત ફિરકાવારિયત, જૂથબંધી, શિર્ક, બિદઆત અને રસ્મી દીનદારીથી બિલકુલ વિરુદ્ધ તૌહીદ, હુબ્બુલ્લાહ, હકીકી દીનદારી, ઉમ્મતની એકતા, સાહબે કુર્આન સૈયદના મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્વમથી સાચી મુહબ્બત અને ઈતાઅતની સિફાત, તકવો, ખશિયતે ઈલાહી (અલ્લાહનો ડર), ખૌફે યૌમુલ હિસાબ (હિસાબના દિવસનો ખૌફ), અમ્ર બિલ મઅરૂફ (નેક કામનો હુકમ કરવો), નહય અનિલ મુન્કર (બુરા કામોથી રોકવું) તેમજ આમ ઈન્સાનોની ભલાઈના કામના માટે એક સમૂહ ઈલ્મ અને અમલના મેદાનમાં આવી ગયો.

અહકરના નાકિસ ખ્યાલમાં આ વાત અનુભવ પછી દ્રઢ થઈ ગઈ કે ઘણાંખરા મુખ્લિસ મિત્રો, ભાઈઓ અને બહેનો જેઓ મહિનાઓ સુધી અરબી ભાષાનું વ્યાકરણ સંપૂર્ણ શીખી લેવાના ચકકરમાં રહ્યા છતાં કોઈ પરિણામ ન આવ્યું તો નિરાશ થઈને બેસી ગયા. એટલે વિદ્યાર્થીઓને માનસિક તાણમાં નાંખ્યા વગર ઈસ્વીસન ૧૯૬૦ની ત્રીજી આવૃત્તિમાં અરબી ભાષાના ૯ (નવ) પાઠ પણ સામેલ કરવામાં આવ્યા. એ પાઠોમાં સંપૂર્ણ કોશિશ કરવામાં આવી કે માનસિક મુંઝવણ સિવાય કુદરતી શિક્ષણ પદ્ધતિ પ્રમાણે શબ્દોના રૂપાંતરની રીત દર્શાવીને સાદા ઢંગથી વ્યાકરણના કેટલાક નિયમોને સામેલ કરવામાં આવે. હવે, અલ્હમ્દુલિલ્લાહ, આ કિતાબ ઘણે અંશે લોકોને તઅલીમુલ કુર્આનથી નજીક થવાનો ઝરિયો બની રહી છે અને નિરંતર ઈસ્વીસન ૧૯૭૩ સુધી એની નવ આવૃત્તિઓ પ્રગટ થઈ. આ માત્ર કુર્આનના મોકલનારા અને ઊતારનારા (અલ્લાહ)ના ફઝલ અને કરમથી થયું અને સમગ્ર ક્રેડિટ CREDIT (યશ) અલ્લાહના રસૂલ ઉપર

નાઝીલ થયેલી કિતાબને અને તે દ્વારા અલ્લાહના રસૂલને માટે જ મખસૂસ છે. અમે ગુનેહગારો, ખતાકારોથી જે કંઈ થઈ જાય તે અમારી કોઈ ફજીલતના કારણે થતું નથી. બલકે તે કેવળ અલ્લાહ તઆલાના ફઝલ અને કરમથી જ થઈ જાય છે.

આ વાત તો બધાં જાણે છે કે કુદરતી તાલીમી ક્રમ પ્રમાણે બાળક શરૂઆતમાં વ્યાકરણ શીખતું નથી બલકે શબ્દો બોલે છે અને યાદ કરતું જાય છે. તે વાતાવરણમાંથી શબ્દો ગ્રહણ કરે છે ત્યાં સુધી કે શબ્દોના રૂપાંતરની જાણ પણ તેને મોટા પ્રમાણમાં શબ્દો યાદ થવાથી આપો આપ થતી જાય છે. થોડાંક મહિનાઓમાં બાળક જ્યારે પોતાની માતૃભાષા બોલવા લાગે છે ત્યારે પણ તેને વ્યાકરણની એટલી તીવ્ર જરૂરત પડતી નથી જેટલી બોલચાલમાં ભાગ લઈને શબ્દોનો સંગ્રહ કરવાની જરૂરત હોય છે.

દ્વિઅર્થી શબ્દોનું જ્ઞાન પણ આદમી જ્યારે બોલચાલમાં ભાગ લે છે ત્યારે માલૂમ પડે છે. કેટલાક શબ્દોનો દરેક ભાષામાં અનેક અર્થમાં ઉપયોગ થાય છે. પરંતુ બોલચાલમાં ભાગ લેવાથી અને ઈબારત (વાક્ય)માં એ શબ્દો જોવાથી કોઈને પણ એનો અર્થ સમજવામાં મુશ્કેલી પડતી નથી. અલબત્ત સાર્થ શબ્દ ઈબારતથી અલગ હોય અને બોલચાલના માહોલથી અલિપ્ત હોય તેવી દરેક વ્યક્તિને પરેશાની થવી કુદરતી વાત છે. એ જ જરૂરતને નજર સમક્ષ રાખીને આ લુગાતુલ કુર્આનમાં જો કોઈ શબ્દ એક જગાએ એક અર્થમાં અને બીજી જગાએ બીજા અર્થમાં આવ્યો હોય તો બીજી, ત્રીજી વખત એને લખીને, (A,B,C) સંકેત દર્શાવીને, ઈબારત અનુસાર એના અર્થો લખી દેવામાં આવ્યા છે.

દાખલા તરીકે કુર્આન મજીદમાં કેટલાયે શબ્દો બે કે ત્રણ અર્થોમાં વપરાયા છે. તો ત્યાં એ ઈબારત અને સંપૂર્ણ આયતના સંદર્ભમાં એવો શબ્દ જોવાથી માલૂમ થઈ જાય છે કે કયા અર્થમાં આ શબ્દ વપરાયો છે દાખલા તરીકે : મા, તવલ્લા, હુસ્ન, ઈહસાન, હિસાન ... વગેરે. ઠીક એ જ રીતે આપણી ભાષામાં ‘ખલાસ’ શબ્દ અથવા ‘ખત્મ’ શબ્દ બોલીએ છીએ ત્યારે ઈબારતથી એ શબ્દનો શું સંબંધ છે તેના આધારે જ એનો અર્થ નક્કી થાય છે. જેમકે :-

- પાણી ખલાસ થઈ ગયું. ○ બીમાર ખલાસ થઈ ગયો.
- મરીઝ ખત્મ થઈ ગયો. ○ કારોબાર ખત્મ થઈ ગયો.

હવે ફેંસલો કરો કે, આપણી રોજબરોજની બાબતોમાં આપણે એક શબ્દ ‘ખલાસ’ અને ‘ખત્મ’ને ક્યારેક ખરેખર પાણી ખત્મ કે ખલાસ થઈ જવાના અર્થમાં બોલીએ છીએ, પરંતુ એ જ શબ્દ મોત અને દેવાળિયાપણા માટે પણ વપરાય છે.

એ જ પ્રમાણે : ‘ખાવું’ શબ્દ લો.

- ખાવું-પીવું, ○ ચાડી ખાવું, ○ લાંચ ખાવું,
- માર ખાવું, ○ રહમ ખાવું, ○ કસમ ખાવું,
- ખોફ ખાવું, ...વગેરે

હવે જો આપણે કોઈ ગામડાના માણસથી પણ કહીએ કે : ‘રહમ ખાઓ’ તો તે માણસ એને : ‘રોટી ખાઓ’ની જેમ નહીં લેશે.

ઉર્દૂ ભાષામાં ‘સોના’ શબ્દ ઊંઘવા માટે પણ વપરાય છે અને સોનું (સુવર્ણ) માટે પણ વપરાય છે.

અને કોણ નથી જાણતું કે જો આપણે કોઈને કહીએ કે : ‘જાઓ’ તો તે એનો અર્થ ‘ચાલ્યા જાઓ’ કરશે પરંતુ

- અંદર આવી જાઓ, ○ બેસી જાઓ,

... વગેરેનો અર્થ પધારો, તશરીફ લાવો થશે. અહીં ‘જાઓ’નો અર્થ કોઈ સામાન્ય માણસ પણ ‘ચાલ્યા જાઓ’ કરશે નહિ.

એનાથી જ અનુમાન કરવું જોઈએ કે દરેક ભાષામાં સાર્થ શબ્દો હોય છે, અને ઈબારત પ્રમાણે તેનો અર્થ નક્કી કરવો ગામડાના ગંવાર પણ જાણે છે. અને આ વાત તમામ માનવીય ભાષાઓમાં જોવામાં આવે છે. ઈબારતથી અલગ, શબ્દનો અર્થ કંઈ જુદો હોય છે અને કોઈ એક ઈબારતમાં આવવાથી તેનો અર્થ ખાસ અને ચોકકસ જ થાય છે. વળી બીજા ઈબારતમાં બીજો અર્થ હોય છે.

આજિઝનો મકસદ આ ચર્ચાથી એ છે કે કુર્આને પાકની બાબતમાં સંપૂર્ણ ઈબારત જોવાનો રીવાજ પ્રચલિત કરીએ તો એ જ રીત ફિતરતને અનુરૂપ હશે. એવો આ અહકરનો ખ્યાલ છે.

કુર્આનના આ શબ્દકોશમાં નીચે પ્રમાણે અનુવાદો, તફસીરો, હદીસની કિતાબો અને લુગાત (શબ્દકોશો)થી લાભ લેવામાં આવ્યો છે.

- તફસીરે જલાલૈન
- તફસીરે કાદરી
- મૌઝેહુલ કુર્આન : શાહ અબ્દુલકાદિર સાહબ (રહ.)
- તર્જુમાએ શાહ રફીઉદ્દીન સાહબ (રહ.)
- તફસીર બયાનુલ કુર્આન : મૌલાના અશરફઅલી યાનવી (રહ.)
- તર્જુમાએ મૌલાના અહમદ રઝાખાં સાહબ બરેલવી
- તફસીરે નઈમુદ્દીન સાહબ મુરાદાબાદી
- તર્જુમાએ ફત્હ મુહમ્મદખાં સાહબ જાલંધરી
- તફસીમુલ કુર્આન : સૈયદ અબૂલ આલા મૌદૂદી સાહબ
- તફસીરે માજિદી : મૌલાના અબ્દુલમાજીદ દરિયાબાદી
- તર્જુમાએ મૌલાના સનાઉલ્લાહ સાહબ અમૃતસરી
- તર્જુમાએ ડેપ્યુટી નઝીર અહમદ સાહબ
- મૌલાના ગુલામ મુહમ્મદ સાદિક સાહબનો ગુજરાતી અનુવાદ
- બશીર અહમદ સાહબ અને મુહમ્મદ ફારૂકખાં સાહબના હિન્દી અનુવાદો
- અલ્લામા અબ્દુલ્લાહ યૂસુફ અલી સાહબ અને મુહમ્મદ માર્માડયૂક પિકથોલ સાહબના અંગ્રેજી અનુવાદો.

રસૂલુલ્લાહ સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્વમની હદીસોમાંથી ખાસ તૌર પર બુખારી શરીફ અને સહાહ સિત્તહ (હદીસ શરીફના છ પ્રમાણભૂત ગ્રંથો)ની સર્વ તે હદીસો જે કુર્આનની કોઈ આયત કે જુમ્હલ (વાક્ય)ના વિવરણ (શર્હ)માં હુઝૂર સાહબે કુર્આન મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્વમથી નકલ થયેલી છે તેને પણ દરેક જગાએ સામે રાખવામાં આવી છે.

લુગાતુલ કુર્આનમાં કાઝી ઝૈનુલ આબિદીન સાહબ સજજાદ મેરઠીની 'કામુસુલ કુર્આન' અને આ લુગાતુલ કુર્આનમાં લગભગ દરેક જાણિતી લુગત (શબ્દકોશ)નો નિચોડ સામે રાખવામાં આવ્યો.

એ જ પ્રમાણે કોઈ એક શબ્દમાં પણ અર્થની દષ્ટિએ બિલકુલ આઝાદી વર્તવામાં આવી નથી અને તમામ ઉલ્માએ કિરામના ભાષાંતરો, તફસીરો અને લુગાતોનો એક સંગમ અથવા સુંદર સમન્વય એકત્ર કરવામાં આવ્યો.

છે. તેમજ કોઈ પણ શબ્દનો આઝાદ અનુવાદ હરગિઝા કરવામાં નથી આવ્યો. બલકે કોઈ ન કોઈ આલિમે રબ્બાનીના ભાષાંતર અને તફસીરમાં સરળ અને કુર્માનના મિઝાજથી નજીક ઉમદા, સુલભ અને મુનાસિબ અર્થ પસંદ કરવામાં આવ્યા છે.

ઈસ્તિફાદહ કરતી વખતે ઉલ્માએ ઉમ્મતે કરેલાં મહાન કામોમાં શબ્દોની આ પસંદગી આમ ફહમ (બધાં સમજી શકે તેવી), ફસીહ અને તાકતવર ઉપરાંત વર્તમાન કાળમાં ભાષાના વિકાસનો ખ્યાલ રાખીને કરવામાં આવી છે. જો કે કોઈ પણ માનવીય કાર્યને પરિપૂર્ણ અને સો ટકા કામિયાબ કહેવું સાચું નથી. વળી એ કોઈ ઈલ્મી કામની બુરાઈ પણ નથી બલકે બંદો બશર (માનવ) છે, ભૂલચુક થવી એની ફિતરતમાં સામેલ છે. ગુજરાતીમાં કહેવત છે : ‘માનવ માત્ર ભૂલને પાત્ર’ એટલે ક્યાંક કોઈ ભૂલ તરફ આપ અંગૂલિ નિર્દેશ કરશો તો હું ઉઝલર શુક્ર ગુઝાર અને દુઆગો રહીશ કે આ ઈલ્મી ખિદમતમાં આપે પણ મને સહકાર આપ્યો. જઝાકુમુલ્લાહ.

નવા એડીશન (આવૃત્તિ)માં વાચકોની સહૂલતના માટે :-

- દરેક શબ્દને ક્રમવાર નંબર આપવામાં આવ્યા છે. કોઈ નંબરનો શબ્દ વારંવાર આવ્યો હોય તો તેમાં બે મકસદ (હેતુ) સામે રાખવામાં આવ્યા છે. એક તો અર્થની દૃષ્ટિએ અલગ અલગ લખવું જરૂરી હતું. બીજું વારંવારના પુનરાવર્તનથી ઘણી સારી રીતે યાદ અપાવશે કે આ શબ્દ તો મને યાદ છે.
- દરેક રૂકૂઅના અંતે ત્રણ ચોરસનો સંકેત જોવા મળશે. એની સમજૂતી પાના નંબર 116 ઉપર આપી છે.
- પા (1/4), અરઘો (1/2), પોણો (3/4) પારહ પૂરો થયાના સંકેતો પાના નંબર 116 ઉપર દર્શાવ્યા પ્રમાણે મૂક્યા છે.
- સૂરતોના નંબરો પણ ક્રમવાર આપવામાં આવ્યા છે.

વાચકોથી ખાસ ગુઝારિશ છે કે :

- શરૂઆતમાં અરબીના ૯ સબક (પાઠ) સારી રીતે મોઢે કરી લે.
- વ્યાકરણ યાદ કરી લીધાં પછી એક-એક રૂકૂઅ સુધી અથવા પોતાની

સહુલત પ્રમાણે આ શબ્દકોશને યાદ કરતાં રહો.

- તે પછી પોતે ભાષાંતર કરે.
- સંતોષના માટે પોતાના પસંદપાત્ર આલિપના ભાષાંતર સાથે સરખાવીને જોઈ લે.

ઈન્શાઅલ્લાહ હિમ્મત ઘણી વધી જશે અને દિલમાં વિશાળતા અને વ્યાપકતા પેદા થશે.

એ જ પ્રમાણે પુષ્કળ વાંચનથી એક સમય એવો પણ આવશે કે આપ કુર્આન શરીફના કોઈ પણ ભાષાંતરની સહાય વગર કુર્આનને એની જ (અરબી) ભાષામાં સમજવા માંડશો. ત્યારે આપને તિલાવતની હલાવત (મીઠાશ અને લિજજત)નો અંદાજે ઘણે કે કેટલી મોટી નેઅમતથી અત્યાર સુધી આપણે અજાણ હતા !

આગળ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત અમલની તૌફીક પણ અતા ફરમાવશે. મેહનતની સાથો સાથ અલ્લાહથી દુઆ પણ કરવી જોઈએ કારણકે તે જ : ‘અલ્લમલ કુર્આન’ અર્થાત કુર્આનનો ઈલ્મ આપનારો અને એની નિસ્ખત પોતાના તરફ કરનારો છે. જો તેની મદદ શામિલે હાલ નથી તો લાખ કોશિશો કરવા બાદ પણ કંઈ હાસિલ ન થશે. હિદાયતની તલબ અને જુસ્તજૂ તેની જ બારગાહમાં કરતા રહેવાથી તે ‘સમીઉલ અલીમ’દરેકની પુકારને સાંભળે છે.

ઈન્ડેક્સ (INDEX) અનુક્રમણિકાની મદદથી અથવા ઈશારિયહ (વિષય સૂચિ)માં આયતોના આગળ-પાછળના ભાગો જોઈને પોતાના પૂર્વગ્રહોના સમર્થનમાં જે લોકો કુર્આન વિષે વાત કરે છે, તેમને અસલ કલામુલ્લાહની ચાશ્ણી અને હલાવત (મીઠાશ)થી મેહરૂમી છે અને એવા લોકો ઈલ્મની દુનિયામાં દયાનતદાર માનવામાં નથી આવી શકતા. અને અસલમાં કુર્આનના મોકલનારા તથા લાવનારાની અઝમતથી તેમને વાકેફિયત જ નથી. એટલા જ માટે કેટલાક એવા લોકોએ સુન્નતના કે હદીસના ઈન્કારનો ફિત્નો પણ ઊભો કર્યો કે અમલે સાલેહ અને નમૂનાથી છુટ્ટી મળે.

માનસિક મનોરંજનના માટે, વાદ-વિવાદના માટે, જોડકણાં કરનારો એ સાહેબોને કેટલાક ભોળા ચિંતકોએ ‘અહલે કુર્આન’ જેવાં

અઝમતવાળા ખિતાબથી નવાઝી દીધાં. જે કે એવા શખ્સોને કુર્આનની હવા પણ નથી લાગી ! વળી એ માત્ર નામપૂરતાં ‘અહલે કુર્આન’ હદીસનો અનાદર અને ઈન્કાર કરીને સુન્નતને વચમાંથી ખસેડી નાંખવા ચાહતા હતા એટલે તેમને નાબૂદ કરવા માટે અને હદીસની રક્ષા માટે અહલે હક, ઉલ્માએ રબ્બાનીનો એક મોટો સમુહ ખડો થઈ ગયો.

પરંતુ વાદ-વિવાદમાં કદી કદી સમતોલનની હદથી આગળ વધી જવું એક ફિતરી કમઝોરી છે (જેનાથી માત્ર અલ્લાહના નબી જ સુરક્ષિત રહે છે.) જેના કારણે અહલે હકની કેટલીક મુહતરમ હસ્તીઓએ કુર્આનના પઢવા- પઢાવવાવાળાઓને પણ કમહિમ્મત કરી દીધા કે આ કામ દરેકનું નથી ! આ રીતે શૈતાનને બેવડો મક્સદ હાસિલ થઈ ગયો કે કુર્આનની મુદાફઅત (રક્ષા) કરનારા બેઅમલ અને જાહિલ નીકળ્યા તથા જે લોકો હદીસ અને સુન્નતની મુદાફઅત (રક્ષા) કરવાવાળા હતા તેમણે કુર્આન શીખવું, સમજવું ઘણું મુશ્કેલ અને દૂરની વાત દર્શાવવાનું શરૂ કર્યું. અને આ રાહના બેશુમાર (અગણ્ય) ખ્યાલી ખતરાત (કાલ્પનિક ભયો)ની વાતો થવા લાગી.

મારો આ સ્વાનુભવ છે કે જે શખ્સ પણ કુર્આન સમજીને પઢશે તે કદી પણ રસૂલ (સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની ઈતાઅત અને હદીસનો સંગ્રહ તો શું, અહલે ઈમાનના સામૂહિક ઈલ્મી અને ઈસ્લામી ઈતિહાસથી પણ આંખ આડા કાન નથી કરી શકતો. તફસીર, હદીસ, ફિકહ, તઝકિયહ (આંતરિક સુધાર) અને ઈહસાન (તસવ્વુફ) એ સર્વ કંઈ કુર્આનનો જ ખુલાસો (સારાંશ), શર્હ (વિવરણ) અને તફસીલ (વિસ્તરણ) છે. તો પછી સુન્નત અથવા રસૂલ (સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની હદીસ તો ખરેખર કુર્આનની ચાલતી ફરતી તફસીર છે. એનો અનાદર અને એનાથી લાપરવાહી તો કોઈ બેવકૂફ, બુધ્ધિવગરનો માણસ જ કરી શકે છે. અઝાઝલ્લાહ (અલ્લાહની પનાહ)

એટલા માટે આ આજિઝનો મશ્વરહ એ છે કે જે લોકોએ કુર્આનની કોઈ આયતનો આગળનો-પાછળનો શબ્દ ખેંચીતાણીને કોઈ નવી ફિલસૂફી સ્થાપિત કરી છે અથવા તેમના લખાણો (કૃતિઓ)થી લોકોએ કુર્આનનો ફહમ (સમજ) હાસિલ કર્યો છે, તેમનાથી ગુઝારિશ કરીશ કે કુર્આનની અરબી ભાષાથી કુર્આનને સમજવાની કોશિશ કરે. તેમને થોડાં જ દિવસોમાં

જાણ થઈ જશે કે તેમને તેમના નફસે અથવા બીજાઓએ કઈ આયતમાં અને કયા શબ્દમાં, કયાં કયાં ઘોકો અને દગ્ગો આપ્યો છે.

એ જ પ્રમાણે જે ઉલ્માએ હક હદીસ અને સુન્નતની મુદાફેઅત (રક્ષા) કાજે પ્રયત્નશીલ છે, તેમને તેમની કોશિશો માટે મુબારક બાદ આપીને ઘણાં જ અદબથી એ ગુઝારિશ કરીશ કે કુર્આનને અવામી થવામાં (સામાન્ય જનતા સુધી પહોંચાડવામાં) આપ પૂર્વવત પોતાનો સહકાર ચાલુ રાખો અને અવામુન્નાસ (સામાન્ય જનતા)માં કુર્આનના ઈલ્મને પ્રગટ થઈ જવા દો, કારણકે કોઈપણ ઈલ્મના જાણકારો જ્યારે લાખો, કરોડોની સંખ્યામાં થઈ જાય છે ત્યારે એ ઈલ્મમાં ઘોકાબાઝી કોઈની પણ નથી ચાલી શકતી. ફરેબ, બલત ભાવાર્થ અને મનમાની ત્યાંજ ચાલી શકે જ્યાં કોઈ કિતાબના જાણકારો પાંચ-દસ (અલ્પ સંખ્યામાં) હોય અને બાકીના અજ્ઞાનતામાં સબડતા હોય.

આ વાતને એક સાદા ઉદાહરણથી આ રીતે સમજી શકાય છે કે જ્યારે દુનિયામાં સર્વ પ્રથમ મોટરકાર તૈયાર થઈ ત્યારે, કહેવાય છે કે, મોટર વેચનારી કુંપની ખરીદારોની સાથે એક એવો આદમી પણ મોકલતી હતી જે મોટરની તમામ યંત્ર સામગ્રીનું જ્ઞાન ધરાવતો હોય અને મોટર ચલાવતા પણ જાણતો હોય. પરંતુ કદી કદી એવા માણસો મોટર માલિકની અજ્ઞાનતાના કારણે પાણીની ટાંકીમાં પેટ્રોલની જરૂરત બતાવીને મોટી રકમ કઢાવતા હતા.

હવે આજે તો કોઈ પણ શહેરમાં લાખો મોટર મિકેનિક, ફાયવર અને ઘણાંયે મોટરકારના માલિકો પોતે પણ એ વિદ્યાના જાણકાર છે. અને હવે કોઈ બીજાને ઘોકો આપીને મોટરમાં પાણીની ટાંકીમાં પેટ્રોલ નાંખવાની સલાહ હરગિઝ ન આપશે. પરંતુ એ બધું ત્યારે થાય છે જ્યારે કોઈ ઈલ્મ આમ થઈ જાય, ખૂબ પ્રસારિત થઈ જાય, વ્યાપક થઈ જાય.

એટલે મારી આ ગુઝારિશ છે કે કુર્આનની તિલાવતમાં દરેક જગાએ મતનની સાથે અર્થ પણ બતાવવામાં આવે જેથી આ કિતાબ અવામુન્નાસ (સામાન્ય જનતા)માં ઈલ્મ અને અમલના લિહાઝથી ફેલાઈ જાય.

કુર્આન શીખવા-શીખવવાવાળાઓથી દરખ્વાસ્ત છે કે,

○ ઉર્દૂ ભાષામાં સૌથી બેહતર અને સર્વમાન્ય ભાષાંતર શાહ

વલીબિલ્લાહ મુહમ્મદ દહેલ્વી (રહ.)ના સાહબઝાદા હઝરત શાહ અબ્દુલકાદિર મુહમ્મદ દહેલ્વી (રહ.)નું છે.

- મૌસૂફની સંક્ષિપ્ત તફસીર મૌઝેહુલ કુર્આન, જે સામાન્ય રીતે, કુર્આન શરીફના ભાષાંતરના હાશિયાઓ પર જોવામાં આવે છે,
- ઉપરાંત એમના જ ભાઈ મૌલાના શાહ રફીઉદ્દીન દહેલ્વી (રહ.)નો લફઝી (શબ્દિક) અનુવાદ,

(એ ત્રણ)ને જો બુનિયાદ બનાવીને ચાલશો તો ફહમે કુર્આન (કુર્આન સમજવા)માં ઈન્શાઅલ્લાહ કદી પણ ઘોકો ન થશે.

આ લુગાતુલ કુર્આનમાં પણ એની હદબંધીનો ખૂબ ખ્યાલ રાખવામાં આવ્યો છે.

ઉર્દૂ આવૃત્તિઓ

હવે અલ્હમ્દુલિલ્લાહ આ કિતાબની ઉર્દૂમાં ૪૦ (ચાલીસ) આવૃત્તિઓ ભારત, પાકિસ્તાન, બાંગ્લાદેશ વગેરે દેશ-વિદેશથી પ્રગટ થઈ ચૂકી છે. જે પૈકી ૨૧ આવૃત્તિઓની વિગતો પાના નંબર ૩૪ ઉપર આપી છે.

હિન્દી અનુવાદ

અલ્લાહનો શુક્ર છે કે આ કિતાબનો હિન્દી અનુવાદ પણ થઈ ચુક્યો છે. શ્રી નંદકુમાર અવસ્થીએ તેનું પ્રકાશન કર્યું છે. એની નવી આવૃત્તિ આપ ચાહો તો નીચેના સરનામેથી મંગાવી શકો છો.

Farid Book Depot Pvt. Ltd.

422, Matia Mahal, Urdu, Market,

Jama Masjid, DELHI : 110006 Phone : 3265406

બીજી ભાષાઓમાં અનુવાદો

એ જ પ્રમાણે આ લુગાતુલ કુર્આનના અંગ્રેજી, હિન્દી, બાંગ્લા, તુર્કી અને તમિલ ભાષાઓમાં પણ અનુવાદો પ્રગટ થઈ ચુક્યા છે.

અંગ્રેજી એડીશન

અંગ્રેજી એડીશનમાં પીકથોલ સાહબ અને અલ્લામાં અબ્દુલ્લાહ યૂસુફઅલી સાહબના અનુવાદો સામે રાખવામાં આવ્યાં. જનાબ અબ્દુરશીદખાં સાહબ અને જનાબ આદમ ઈસા સાહબ બી.કોમ. અલીગઢ એ ઘણી મહેનતથી આ કામ કર્યું છે. આજિજે પણ ભાવાર્થના લિહાઝથી ઘણી સારી સંભાળ રાખી છે.

ગુજરાતી અનુવાદ

અલ્લાહનો શુક છે કે હવે 'લુગાતુલ ફુર્આન'નો ગુજરાતી અનુવાદ અત્યારે આપના હાથોમાં છે. એમાં :-

- વાચકોની સહૂલત માટે કિતાબને ચાર વિભાગોમાં વિભાજિત કરીને એની વિસ્તૃત અનુક્રમણિકા પણ શરૂઆતમાં આપવામાં આવી છે.
- મુસલમાનને પોતાના દૈનિક જીવનમાં અતિ ઉપયોગી અને જિંદગીમાં જરૂરી સૂરતો અને દુઆઓ તેના મૂળ અરબી મતન, તેના શબ્દાર્થો અને ગુજરાતી ભાષાંતર સહિત એમાં ઉમેરવામાં આવ્યા છે. એનાથી એની નમાઝ અને દુઆઓમાં ઈન્શાઅલ્લાહ જ્ઞાન પડશે અને ખુશૂઅ તથા ખુઝૂઅ (એકાગ્રતા અને તન્મયતા)માં વધારો થશે.
- વ્યાકરણમાં પાંચ પરિશિષ્ટો ઉમેરવામાં આવ્યા છે.
- વ્યાકરણમાં આપેલા સ્વાધ્યાયોના જવાબો પણ અલગ વિભાગ બનાવીને આપ્યા છે જેથી જ્ઞાતે અભ્યાસ કરનાર પોતાના જવાબો એની સાથે મેળવી શકે.

હથ્રના દિવસે આપણે આપસમાં મળીશું ત્યારે સૂરહ નંબર ૪૫ 'જસિય્યહ'ની આયત નં. ૨૮નો આ મંઝર સામે હશે.

'તરા ફુલ્લ ઉમ્મતિલ જસિયહ'

(અને તે દિવસે દરેક ઉમ્મતને તું ભયના કારણે ઘૂંટણિયે પડેલી જોઈશ.)

‘કુલ્લુ ઉમ્મતિન તુદઆ ઈલા કિતાબિહા’

(૪૫ સૂરહ ‘જસિય્યહ’ આયત ૨૮)

(દરેક કૌમ પોતપોતાના આમાલનામા તરફ બોલાવવામાં આવશે.)

ત્યારે જાણ થશે કે અહકરની ખિદમત, મહેનત ક્યાં સુધી સફળ થઈ અને કેટલાં માણસો આ કિતાબના ઝરિયાથી કુર્આન મજીદને પામીને ઈલ્મ અને અમલના લિહાઝથી ‘ચૌમુદ્દીન’ ના મોકા પર કામિયાબ થઈને દુનિયામાં આવવાનો પોતાનો મકસદ હાસિલ કરી ચૂક્યા હતા.

- આખિરતનો અકીદહ,
- એની આવશ્યકતાઓ,
- ભવિષ્યમાં થનાર બનાવો,
- ઈન્સાને કઈ કઈ મંજિલો પસાર કરીને ક્યાં સુધી સફર કરતાં કરતાં, ક્યા સ્થાને પહોંચવાનું છે, વગેરે વિગતોથી કુર્આન મજીદ ભરપૂર છે. અને એ જ એના ઉતરવાનો મકસદ છે કે ઈન્સાન મરવાથી પહેલાં આ હિદાયતની રાહને અપનાવે જે કુર્આન એની સામે રજૂ કરે છે :

‘ઈન્ન હાઝલ કુર્આ-ન ચહદી લિલ્લતી હિ-ય અક્વમુ.’

(બેશક આ કુર્આન એવો રસ્તો બતાવે છે કે જે સૌથી સીધો છે.)

[૧૭ સૂરહ ‘બની ઈસરાઈલ’ આયત ૯]

LAKAD GANJ,

NAGPUR 440 008

ખાદિમ,

અબ્દુલકરીમ પારેખ

૨૨, રબીઉલ અવ્વલ, ૧૪૨૧ મુતાબિક ૨૫, જૂન, ૨૦૦૦

વિભાગ પહેલો

**કેટલીક આંકડાકીય માહિતી
તેમજ
સંક્ષેપોની સમજૂતી**

ઉર્દૂમાં પ્રગટ થયેલી આવૃત્તિઓ

આવૃત્તિ	પ્રકાશન વર્ષ	નકલો
○ પહેલી	માર્ચ ૧૯૫૨	૧, ૦૦૦
○ બીજી	જૂલાઈ ૧૯૫૪	૧, ૦૦૦
○ ત્રીજી	જૂલાઈ ૧૯૬૦	૧, ૦૦૦
○ ચોથી	સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૨	૧, ૦૦૦
○ પાંચમી	નવેમ્બર ૧૯૬૩	૧, ૦૦૦
○ છઠ્ઠી	ઓગષ્ટ ૧૯૬૫	૧, ૦૦૦
○ સાતમી	ડિસેમ્બર ૧૯૬૮	૧, ૫૦૦
○ આઠમી	સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૯	૩, ૦૦૦
○ નવમી	જૂન ૧૯૭૩	૧, ૦૦૦
○ દસમી	ફેબ્રુઆરી ૧૯૭૭	૫, ૦૦૦
○ અગિયારમી	ફેબ્રુઆરી ૧૯૭૮	૫, ૦૦૦
○ બારમી	જૂલાઈ ૧૯૭૯	૩, ૦૦૦
○ તેરમી	સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૧	૫, ૦૦૦
○ ચૌદમી	સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૨	૫, ૦૦૦
○ પંદરમી	ઓગષ્ટ ૧૯૮૩	૬, ૦૦૦
○ સોળમી	ઓક્ટોબર ૧૯૮૫	૫, ૦૦૦
○ સત્તરમી	જૂલાઈ ૧૯૮૭	૬, ૦૦૦
○ અઠારમી	સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮	૨, ૦૦૦
○ ઓગણિસમી	નવેમ્બર ૧૯૯૦	૩, ૦૦૦
○ વીસમી	ઓગષ્ટ ૧૯૯૨	૫, ૦૦૦
○ એકવીસમી	જૂન ૧૯૯૫	૬, ૦૦૦

આસાન લુગાતુલ કુર્આનની ઉર્દૂ આવૃત્તિઓ ૪૦ (ચાલીસ) કરતાં પણ વધારે વખત ભારત, પાકિસ્તાન અને બાંગલાદેશમાં પ્રકાશિત થઈ ચૂકી છે.

ઉપરાંત અંગ્રેજી, બંગલા, તુર્કી, હિન્દી અને તમિલ ભાષાઓમાં પણ કેટલીયે આવૃત્તિઓ અલ્લાહના ફઝલથી પ્રકાશિત થઈ ચૂકી છે.

પ્રથમ ગુજરાતી આવૃત્તિ : ઈસ્વી સન ૨૦૦૦ / હિજરી સન ૧૪૨૧

કુઆન શરીફના ત્રીસ પારહના નામો અને દરેકમાં નવા શબ્દોની સંખ્યા

પારહ નંબર	પારહનું નામ	પાના નંબર	નવા શબ્દોની સંખ્યા	પારહ નંબર	પારહનું નામ	પાના નંબર	નવા શબ્દોની સંખ્યા
1	اَلَمْ	119	896	16	قَالَ اَلَمْ	424	184
2	سَيَقُولُ	177	495	17	اِفْتَرَبَ لِلنَّاسِ	437	143
3	تِلْكَ الرُّسُلُ	210	457	18	قَدْ اَفْلَحَ	447	116
4	لَنْ تَنَالُوا	240	401	19	وَقَالَ الَّذِينَ	456	120
5	وَالْمُخَصَّنَاتِ	265	252	20	اَمَنْ خَلَقَ	465	82
6	لَا يُحِبُّ اللّٰهَ	282	248	21	اَتْلُ مَا اُوْحِيَ	471	66
7	وَإِذَا سَمِعُوا	298	304	22	وَمَنْ يَّقْنُتْ	476	90
8	وَلَوْ اَنَّا	317	248	23	وَمَا لِي	482	145
9	قَالَ الْمَلَأُ	333	251	24	فَمَنْ اَظْلَمَ	491	48
10	وَاعْلَمُوا	348	213	25	إِلَيْهِ يُرَدُّ	495	86
11	يَعْتَدِرُونَ	362	146	26	حَمَ	501	92
12	وَمَا مِنْ دَابَّةٍ	372	224	27	قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ	507	176
13	وَمَا أُبْرِئُ	387	165	28	قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ	519	93
14	رَبِّمَا	398	152	29	تَبَرَّكَ الَّذِي	527	238
15	سُبْحَنَ الَّذِي	409	224	30	عَمَ	543	293

કુઆન શરીફની 114 સૂરહની યાદી

સૂરહનો નં.	સૂરહનું નામ		પારહનો નંબર	કુલ શ્લોક	કુલ આયત	નવા શબ્દોની સંખ્યા	શબ્દોનો ક્રમાંક
1	الْفَاتِحَة	ફાતિહા	1	1	7	29	1 થી 29
2	البَقَرَة	બકરહ	1-2-3	40	286	1628	30 થી 1657
3	الْاِمْرَان	આલે ઈમરાન	3-4	20	200	520	1658 થી 2177
4	النِّسَاء	નિસાઅ	4-5-6	24	177	381	2178 થી 2558
5	الْمَائِدَة	માએદહ	6-7	16	120	280	2559 થી 2838
6	الْاَنْعَام	અન્આમ	7-8	20	165- 166	354	2839 થી 3192
7	الْاَعْرَاف	અઅરાફ	8-9	24	206	336	3193 થી 3528
8	الْاَنْفَال	અનફાલ	9-10	10	75	104	3529 થી 3632
9	التَّوْبَة	તવબહ (બરાઅત)	10-11	16	129	220	3633 થી 3852
10	يُونُس	યૂનુસ	11	11	109	81	3853 થી 3933
11	هُود	હૂદ	11-12	10	123	152	3934 થી 4085
12	يُوسُف	યૂસુફ	12-13	12	111	139	4086 થી 4224
13	الرَّعْد	રઅદ	13	6	43	59	4225 થી 4283
14	إِبْرَاهِيم	ઈબ્રાહીમ	13	7	52	46	4284 થી 4329
15	الْحَجَر	હિજ	13-14	6	99	54	4330 થી 4383

સૂરહની નં.	સૂરહનું નામ		પારહની નંબર	ફૂલ સ્વૂઅ	ફૂલ આસદ	નવા શાહેલી સંખ્યા	શાહેલી ક્રમાંક
16	النحل	નહલ	14	16	128	98	4384 થી 4481
17	بَنِي إِسْرَآئِيلَ	બની ઇસ્રાઈલ (અસરા)	15	12	111	130	4482 થી 4611
18	الْكَهْف	કહફ	15-16	12	110	130	4612 થી 4741
19	مَرْيَمَ	મરયમ	16	6	98	56	4742 થી 4797
20	طه	તાહા	16	8	135	92	4798 થી 4889
21	الْأَنْبِيَاءِ	અંબિયા	17	7	112	65	4890 થી 4954
22	حَجَّ	હજજ	17	10	78	78	4955 થી 5032
23	الْمُؤْمِنُونَ	મુમિનૂન	18	6	118	35	5033 થી 5067
24	النُّور	નૂર	18	9	64	69	5068 થી 5136
25	الْفُرْقَان	ફુરકાન	18-19	6	77	46	5137 થી 5182
26	الشُّعْرَاءِ	શોઅરા	19	11	227	46	5183 થી 5228
27	النَّمْل	નમલ	19-20	7	93	53	5229 થી 5281
28	الْقَصَص	કસસ	20	9	88	56	5282 થી 5337
29	الْعَنْكَبُوتِ	અનકબૂત	20-21	7	69	15	5338 થી 5352
30	الرُّوم	રૂમ	21	6	60	25	5353 થી 5377
31	لُقْمَنَ	લુકમાન	21	4	34	17	5378 થી 5394
32	السَّجْدَةِ	સજદહ	21	3	30	02	5395 થી 5396
33	الْأَحْزَابِ	અહઝાબ	21-22	9	73	50	5397 થી 5446

સૂરહનો નં.	સૂરહનું નામ		પારહનો નંબર	કુલ રૂકૂઆ	કુલ આયત	નવા શબ્દોની સંખ્યા	શબ્દોનો ક્રમાંક
34	سَبَا	સબા	22	6	54	35	5447 થી 5481
35	فَاطِر	ફાતિર	22	5	45	21	5482 થી 5502
36	يَس	યા-સીન	22-23	5	83	34	5503 થી 5536
37	الصَّٰفَّٰت	સાફફાત	23	5	182	48	5537 થી 5584
38	ص	સાદ	23	5	88	51	5585 થી 5635
39	الزُّمَر	ઝોમર	23-24	8	75	31	5636 થી 5666
40	مُؤْمِن	મુમિન	24	9	85	14	5667 થી 5680
41	حَم السَّجْدَةِ	હા-મીમ	24-25	6	54	23	5681 થી 5703
		સજદહ					
42	الشُّوْرٰى	શૂરા	25	5	53	19	5704 થી 5722
43	الزُّخْرُف	ઝુખરફ	25	7	89	36	5723 થી 5758
44	الدَّخَان	દુખાન	25	3	59	19	5759 થી 5777
45	الْبَجَايَةِ	બસિયહ	25	4	37	08	5778 થી 5785
46	الْاِخْفَاف	અહકાફ	26	4	35	14	5786 થી 5799
47	مُحَمَّد	મુહમ્મદ	26	4	38	27	5800 થી 5826
48	الْفَتْح	ફતહ	26	4	29	21	5827 થી 5847
49	الْحُجُرَات	હુજુરાત	26	2	18	07	5848 થી 5854
50	ق	કાફ	26	3	45	12	5855 થી 5866
51	الْاٰرِثِ	આરિયાત	26-27	3	60	13	5867 થી 5879

સૂરહનો નં.	સૂરહનું નામ		પારહનો નંબર	કુલ રક્ઁઆ	કુલ આયત	નવા શીઠહોની સંખ્યા	શીઠહોનો ક્રમાંક
52	الطُّور	તૂર	27	2	49	17	5880 થી 5896
53	النَّجْم	નજમ	27	3	62	27	5897 થી 5923
54	القَمَر	કમર	27	3	55	30	5924 થી 5953
55	الرَّحْمَن	રહમાન	27	3	78	40	5954 થી 5993
56	الْوَاقِعَة	વાકેઅહ	27	3	96	42	5994 થી 6035
57	الْحَدِيد	હદીદ	27	4	29	18	6036 થી 6053
58	المُحَادَّة	મુજાદલહ	28	3	22	22	6054 થી 6075
59	الْحَشْرِ	હશ્ર	28	3	24	24	6076 થી 6099
60	الْمُنْتَحِنَة	મુન્તાહિના	28	2	13	08	6100 થી 6107
61	الصَّف	સફફ	28	2	14	03	6108 થી 6110
62	الْجُمُعَة	જુમુઅહ	28	2	11	02	6111 થી 6112
63	الْمُنْفِقُون	મુનાફિકૂન	28	2	11	06	6113 થી 6118
64	التَّغَابُن	તગાબુન	28	2	18	01	6119
65	الطَّلَاق	તલાક	28	2	12	11	6120 થી 6130
66	التَّحْرِيم	તહરીમ	28	2	12	16	6131 થી 6146
67	الْمَلِك	મુલક	29	2	30	23	6147 થી 6169
68	الْقَلَم	કલમ	29	2	52	30	6170 થી 6199
69	الْعَاقَة	અહ હાકકહ	29	2	52	36	6200 થી 6235
70	الْمَعَارِج	મઆરિજ	29	2	44	17	6236 થી 6252

સૂરહનો નં.	સૂરહનું નામ		પારહનો નંબર	કુલ રૂકૂઆ	કુલ આયત	નવા શાહેની સંખ્યા	શાહેનો ક્રમાંક
71	نُوح	નૂહ	29	2	28	11	6253 થી 6263
72	الْحَجَّ	હિજ્જ	29	2	28	18	6264 થી 6281
73	الْمُرَمِّل	મુઅમ્મિલ	29	2	20	15	6282 થી 6296
74	الْمُدَّثِّر	મુદ્દસિર	29	2	56	26	6297 થી 6322
75	الْقِيَمَةِ	કિયામહ	29	2	40	18	6323 થી 6340
76	الذُّهَر	દહર	29	2	31	23	6341 થી 6363
77	الْمُرْسَلَات	મુરસલાત	29	2	50	21	6364 થી 6384
78	النَّٰبَا	નાબા	30	2	40	18	6385 થી 6402
79	النَّازِعَات	નાઝિઆત	30	2	46	23	6403 થી 6425
80	عَبَسَ	અબસ	30	1	42	17	6426 થી 6442
81	التَّكْوِيْن	તકવીર	30	1	29	17	6443 થી 6459
82	الْإِنْفِطَار	ઈન્ફિતાર	30	1	19	03	6460 થી 6462
83	الْمُطَفِّفِيْنَ	મુતફફિનીન (તતફીફ)	30	1	36	18	6463 થી 6480
84	الْإِنْشِقَاق	ઈન્શીકક	30	1	25	12	6481 થી 6492
85	الْبُرُوج	બુરૂજ	30	1	22	03	6493 થી 6495
86	الطَّارِق	તારિક	30	1	17	10	6496 થી 6505
87	الْأَعْلَى	અઅલા	30	1	19	06	6506 થી 6511
88	الْفَاثِيَةِ	આશિયહ	30	1	26	14	6512 થી 6525

સૂરહનો નં.	સૂરહનું નામ		પારહનો નંબર	કુલ રૂકુઆ	કુલ આયત	નવા શાહેનો સંખ્યા	શાહેનો ક્રમાંક
89	الْفَجْر	ફજર	30	1	30	15	6526 થી 6540
90	الْبَلَد	બલદ	30	1	20	12	6541 થી 6552
91	الشَّمْس	શમ્સ	30	1	15	07	6553 થી 6559
92	اللَّيْلِ	લૈલ	30	1	21	06	6560 થી 6565
93	الضُّحَى	ઝુહા	30	1	11	08	6566 થી 6573
94	الْأَنْشِرَاح	ઈન્શેરાહ	30	1	8	05	6574 થી 6578
95	الَّتِينَ	તીન	30	1	8	04	6579 થી 6582
96	الْعَلَق	અલક	30	1	19	07	6583 થી 6589
97	الْقَلَم	કલમ	30	1	5	01	6590
98	الْيَنَّا	બય્યેનહ	30	1	8	04	6591 થી 6594
99	الزَّلَٰل	ઝિલઝાલ	30	1	8	05	6595 થી 6599
100	الْعَدِيث	આદિયાત	30	1	11	11	6600 થી 6610
101	الْقَارِعَة	કારિઅહ	30	1	11	06	6611 થી 6616
102	التَّكْوِيْن	તકાસુર	30	1	8	04	6617 થી 6620
103	الْعَصْر	અસ્ર	30	1	3	03	6621 થી 6623
104	الْهُمَزَة	હોમઝહ	30	1	9	09	6624 થી 6632
105	الْفِيل	ફીલ	30	1	5	06	6633 થી 6638
106	فُرِيْش	ફુરૈશ	30	1	4	04	6639 થી 6642
107	الْمَاعُون	માઝિન	30	1	7	03	6643 થી 6645

સૂરહનો નં.	સૂરહનું નામ		પારહનો નંબર	કુલ શ્લોકો	કુલ આયત	નવા શબ્દોની સંખ્યા	શબ્દોનો ક્રમાંક
108	الْكَوْثَرُ	કૌસર	30	1	3	04	6646 થી 6649
109	الْكَافِرُونَ	કાફિરૂન	30	1	6	05	6650 થી 6654
110	النَّصْر	નસ્ર	30	1	3	02	6655 થી 6656
111	الْهَب	હબબ	30	1	5	08	6657 થી 6664
112	الْإِخْلَاص	ઈખ્લાસ	30	1	4	05	6665 થી 6669
113	الْفَلَق	ફલક	30	1	5	06	6670 થી 6675
114	النَّاس	નાસ	30	1	6	03	6676 થી 6678
કુલ સંખ્યા ➡			30	558	6238	6678	-

વિસ્મયકારક આંકડાકીય માહિતી

કુર્આન શરીફમાં :-

- 30 (ત્રીસ) પારહ (ખંડો) છે.
- 114 (એકસો ચૌદ) સૂરહ (પ્રકરણ) છે.
- 558 (પાંચસો અઠ્ઠાવન) શ્લોક (પરિચ્છેદ) છે.
- 6238 (છ હજાર બસો આઠત્રીસ) આયત (વાક્યો) છે.
- કુર્આને કરીમનો આ પણ એક મોઝજિઝહ (ચમત્કાર) છે કે આટલા અલ્પ શબ્દોમાં જ્ઞાનનો આખો સાગર છલકાવી દીધો છે !

અહો ! કેટલું આસાન !

- કુર્આન શરીફની કુલ 114 (એકસો ચૌદ) સૂરહ પૈકી 60 (સાંઠ) અર્થાત અરધી સૂરહ તો એવી છે કે જેમાં નવા શબ્દોની સંખ્યા 20 (વીસ) કરતાંયે ઓછી છે !
- બીજી 40 (ચાલીસ) સૂરહ એવી છે જેમાં નવા શબ્દોની સંખ્યા માત્ર 20 (વીસ) થી 60 (સાંઠ) સુધી જ છે.
- ઉપરની બંને પ્રકારની સૂરહનો સરવાળો 100 (એકસો) થાય છે.
- હવે રહી માત્ર 14 (ચૌદ) સૂરહ જેમાં નવા શબ્દોની સંખ્યા 60 (સાંઠ) કરતાં વધારે છે !
- હવે આપ જ કહો, આસાન છે કે નહિ ?
દરરોજ માત્ર એક જ સૂરહના શબ્દો યાદ કરી લેવામાં આવે તો 4 (ચાર) મહિનામાં આસાનીથી આખો શબ્દકોશ કંઠસ્થ થઈ જાય !
અલ્લાહનું નામ લઈને આજથી જ શરૂ કરો, ફતેહ છે આગે !

સંક્ષેપોની સમજૂતી

એ.વ.	:	એક વચન
દ્વિ.વ.	:	દ્વિ વચન
બ.વ.	:	બહુ વચન
ક્રિ.પ.	:	ક્રિયાપદ
પુ.લિં.	:	પુલ્લિંગ, નરજાતિ
સ્ત્રી. લિં.	:	સ્ત્રીલિંગ, નારિજાતિ
સ.ના.	:	સર્વનામ
કર્ત.પ્ર.	:	કર્તરિ પ્રયોગ Active Voice
કર્મ.પ્ર.	:	કર્મણિ પ્રયોગ Passive Voice
ભૂ.કા.	:	ભૂતકાળ Past Tense
વર્ત.કા.	:	વર્તમાનકાળ Present Tense
ભવિ.કા.	:	ભવિષ્યકાળ Future Tense

(કૌંસમાં લખેલા ત્રણ અરબી અક્ષરો શબ્દનું મૂળ રૂપ દર્શાવે છે.)

વિભાગ બીજો

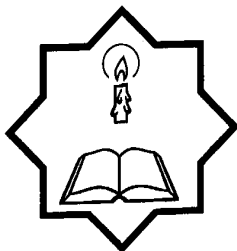
અરબી ભાષાના
પ્રાથમિક વ્યાકરણના
નવ [૯] પાઠો સ્વાધ્યાયો સહિત

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

અને જેઓ અમારા માટે
પ્રયત્નશીલ
થશે તેમને જરૂર
અમે અમારા માર્ગો દેખાડીશું.

[29 સૂરહ 'અન્કબૂત' : 69]

પાઠ - 1

કર્તા અને વિધેય

- (1) અલ્લાહ ખાલિક (સર્જનહાર) છે.
 - (2) મુહમ્મદ (સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) નબી છે.
 - (3) તારિક મુજાહિદ છે.
- આ પ્રકારના શબ્દોને અરબી ભાષામાં :-
મુબ્તિદા અને ખબર કહે છે.
 - અંગ્રેજી ભાષામાં SUBJECT અને PREDICATE કહે છે.
 - ગુજરાતી ભાષામાં કર્તા અને વિધેય કહે છે.
 - ત્રણે વાક્યોના શરૂઆતના શબ્દો કર્તા છે અને પાછળના શબ્દો વિધેય છે.

નિયમ :-

આ શબ્દોનું અરબી બનાવવું હોય તો દરેક શબ્દને ૨(બે) પેશ લગાવી દો.

- (1) اللَّهُ خَالِق (અલ્લાહુ ખાલિકુન) અલ્લાહ સર્જનહાર છે.
- (2) مُحَمَّدٌ نَبِيٌّ (મુહમ્મદુન નબિય્યુન) મુહમ્મદ (સલ.) નબી છે.
- (3) طَارِقٌ مُجَاهِدٌ (તારિકુન મુજાહિદુન) તારિક મુજાહિદ છે.

કેટલી આસાન વાત છે !

સ્વાધ્યાય

1

આ પાઠના અંતે આપેલા શબ્દો અને તેના અર્થોને સારી રીતે યાદ કરીલો અને પછી નીચેના અરબી વાક્યોનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કરો.

(1)	الْعَبْدُ صَالِحٌ	(અલ્અબ્દુ સાલિહુન)
(2)	الْإِبْنُ صَغِيرٌ	(અલ્અબ્નુ સગીરુન)
(3)	الْجُنْدُ كَثِيرٌ	(અલ્જુન્દુ કઠીરુન)
(4)	الرَّجُلُ ذَكِيٌّ	(અર્રજુલુ ઝકિય્યુન)
(5)	حَامِدٌ عَالِمٌ	(હામિદુન આલિમુન)
(6)	خَالِدٌ قَوِيٌّ	(ખાલિદુન કવિય્યુન)

સ્વાધ્યાય

2

નીચેના વાક્યોનું અરબીમાં ભાષાંતર કરો.

- (1) રસ્તો સીધો છે.
- (2) મામા નેક છે.
- (3) ઘર મોટું છે.
- (4) દોસ્ત નેક છે.
- (5) પુત્ર સાચો છે.
- (6) ભાઈ ઈબાદતગુઝાર છે.
- (7) ખાલિદ પુત્ર છે.
- (8) હામિદ ચાચા છે.

પુલ્લિંગ અને સ્ત્રીલિંગ

ઉપર આપેલાં બધાં શબ્દો મુઝકકર (પુલ્લિંગ અર્થાત નરજાતિના) હતા. હવે મુઅન્નસ (સ્ત્રીલિંગ અર્થાત નારીજાતિના) શબ્દોની અલામત (નિશાની) સારી રીતે સમજી લો.

નિયમ :-

આસાન વાત આ છે કે જેવી રીતે આપણે ઉર્દૂમાં નર માટે ‘જમીલ’ અને નારી માટે ‘જમીલા’ શબ્દ વાપરીએ છીએ, તેજ રીતે અરબીમાં પણ નરજાતિના (પુલ્લિંગ) નામની પાછળ ગોલ ‘ત’ ‘જે’ લગાવવાથી નારી જાતિનું (સ્ત્રીલિંગ) નામ બની જાય છે. દાખલા તરીકે :-

ક્રમ	નરજાતિ (પુલ્લિંગ)	નારિજાતિ (સ્ત્રીલિંગ)
1	رَاشِدٌ રાશિદુન	رَاشِدَةٌ રાશિદતુન
2	صَالِحٌ સાલિહુન	صَالِحَةٌ સાલિહતુન
3	خَالِدٌ ખાલિદુન	خَالِدَةٌ ખાલિદતુન
4	عَابِدٌ આબિદુન	عَابِدَةٌ આબિદતુન

અભ્યાસ (મહાવરો)

નીચેના વાક્યોનો બારીકીથી અભ્યાસ કરો.

ક્રમ	નરજાતિ (પુલિંગ)	નારિજાતિ (સ્ત્રીલિંગ)
1	الابنُ جَمِيلٌ અલઈબ્નુ જમીલુન	الْبنتُ جَمِيلَةٌ અલબિન્તુ જમીલતુન
2	الآبُ صَالِحٌ અલ અબુ સાલિહુન	الْأُمُّ صَالِحَةٌ અલઉમ્મુ સાલિહતુન
3	الْأَخُ ذَكِيٌّ અલ અખુ ઝકિય્યુન	الْأَخْتُ ذَكِيَّةٌ અલઉષ્ટુ ઝકિય્યતુન
4	الْخَالُ ذَكِيٌّ અલ ખાલુ ઝકિય્યુન	الْخَالَةُ ذَكِيَّةٌ અલખાલતુ ઝકિય્યતુન

'અલ'નો ઉપયોગ

કોઈ શબ્દમાં ખુસૂસિયત (વિશિષ્ટતા) પેદા કરવા માટે જેવી રીતે અંગ્રેજીમાં 'THE' શબ્દોનો ઉપયોગ થાય છે તેવી રીતે અરબીમાં 'અલ'નો ઉપયોગ થાય છે.

નિયમ :-

કોઈ શબ્દની આગળ જ્યારે 'અલ' લગાવવામાં આવે છે ત્યારે તે

શબ્દની ઉપર બે પેશની જગાએ માત્ર એક જ પેશ લગાવવામાં આવે છે.

નમૂના તરીકે નીચે લખેલાં શબ્દો પર વિચાર કરો તો વાત સમજમાં આવી જશે.

ક્રમ	‘અલ’ વગરના શબ્દો	‘અલ’ લગાવેલા શબ્દો
1	حَمْدٌ હમ્દુન	الْحَمْدُ અહ્દમ્દુ
2	إِنْسَانٌ ઈન્સાનુન	الْإِنْسَانُ અલ્ઈન્સાનુ
3	رَسُولٌ રસૂલુન	الرَّسُولُ અર્સૂલુ

અભ્યાસ (મહાવરો)

ક્રમ	‘અલ’ વગરના શબ્દો	‘અલ’ લગાવેલા શબ્દો
1	رَجُلٌ قَوِيٌّ રજુલુન કવિય્યુન	الرَّجُلُ قَوِيٌّ અર્રજુલુ કવિય્યુન
2	أَبٌ صَالِحٌ અબુન સાલિહુન	الْأَبُ صَالِحٌ અલઅબુ સાલિહુન

ઉપરના વાક્યોમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે ‘અલ’ લગાવવાથી બે પેશની જગાએ એક પેશ બાકી રહે છે.

દયાનમાં રાખવા યોગ્ય બાબતો

- મુબ્તિદા (કર્તા) અને ખબર (વિધેય), દરેક પર અરબીમાં બે-બે પેશ લગાવવામાં આવે છે.

- ૨ 'અલ'વાપરવાથી બે પેશની જગાએ માત્ર એક પેશ બાકી રહે છે.
- ૩ મુઅન્નસ (સ્ત્રીલિંગ)ની અલામત (નિશાની) ગોલ 'ત' 'દ' હોય છે.
- ૪ પહેલો શબ્દ અર્થાત મુબ્તિદા (કર્તા) જે મુઅન્નસ (સ્ત્રીલિંગ) હોય તો તેની ખબર (વિધેય) પણ મુઅન્નસ (સ્ત્રીલિંગ) હશે. એ જ પ્રમાણે જે પહેલો શબ્દ (કર્તા) મુઝકકર (પુલિંગ) હશે તો વિધેય પણ મુઝકકર (પુલિંગ) હશે. દાખલા તરીકે :-

- (1) الْأُمُّ صَالِحَةٌ (અલ ઉમ્મુ સાલિહતુન) મા નેક છે.
- (2) الْأَبُ صَالِحٌ (અલ અબુ સાલિહુન) બાપ નેક છે.

વિશેષણ અને વિશેષ્ય

'મુબ્તિદા' અને 'ખબર' (કર્તા અને વિધેય)નો પાઠ અલ્લહ્મદુલિલ્લાહ આપે શીખી લીધો. એને મળતો આવતો એક નાનો પાઠ : 'સિફત' અને 'મોસૂફ' ['વિશેષણ અને વિશેષ્ય']નો પણ અહીં શીખી લો. અમે એ પાઠ અલગ નથી લખ્યો.

- ☐ 'સિફત' (વિશેષણ) એટલે ગુણ અથવા પ્રશંસા.
- ☐ 'મોસૂફ' (વિશેષ્ય) એટલે જેનો ગુણ અથવા પ્રશંસા દર્શાવવામાં આવે તે, પ્રશસ્ય.

દાખલા તરીકે :

મોટું ઘર.

આ વાક્યમાં 'મોટું' વિશેષણ છે અને 'ઘર' વિશેષ્ય છે.

વિદ્યાર્થીઓના માટે આસાન (Short cut) તરીકાથી કુર્આનની અરબી ભાષા શીખવવા માટે 'વિશેષણ અને વિશેષ્ય'ને લગતા કેટલાક

સાદા નિયમો નીચે લખ્યા છે તેને બરાબર સમજી લો.

નિયમ : ૧

‘સિફત’ અને ‘મૌસૂફ’ વિશેષણ અને વિશેષ્ય બંને શબ્દોને બે-બે પેશ લાગે છે.

નિયમ : ૨

જો પહેલા શબ્દ પર ‘અલ’ આવશે તો બીજા શબ્દ પર પણ ‘અલ’ આવશે. અને બે પેશની જગાએ એક પેશ લાગશે.

સૂચના :-

‘મુબ્તિદા’ અને ‘ખબર’ (કર્તા અને વિધેય)માં પહેલાં શબ્દ પર ‘અલ’ હોય તો બીજા શબ્દ પર ‘અલ’ આવતો નથી.

નિયમ : ૩

‘મુબ્તિદા’ અને ‘ખબર’ (કર્તા અને વિધેય) તેમજ ‘સિફત’ અને ‘મૌસૂફ’ (વિશેષણ અને વિશેષ્ય) બંને પ્રકારના વાક્યોમાં :

જો પહેલો શબ્દ સ્ત્રીલિંગ હશે તો બીજો શબ્દ પણ સ્ત્રીલિંગ હશે.
જો પહેલો શબ્દ પુલ્લિંગ હશે તો બીજો શબ્દ પણ પુલ્લિંગ હશે.

નિયમ : ૪

ગુજરાતીમાં પ્રથમ સિફત (વિશેષણ) અને પછી મૌસૂફ (વિશેષ્ય) આવે છે. દાખલા તરીકે :-

	વિશેષણ	વિશેષ્ય
૧	સાચો	મુસલમાન
૨	નેક	આદમી
૩	મોટી	મસ્જિદ
૪	નાની	કિતાબ
૫	અમાનતદાર	ચાચા

અરબીમાં પ્રથમ મૌસુફ (વિશેષ્ય) અને પછી સિક્ત (વિશેષણ) આવે છે. એટલે ઉપરના વાક્યોનું અરબી કરવું હોય તો શબ્દોનો ક્રમ ઉલ્ટાવીને બંને શબ્દો પર બે-બે પેશ મૂકવામાં આવશે. ઉપરના ગુજરાતી વાક્યોનું અરબી ભાષાંતર જુઓ.

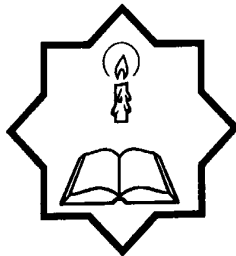
(1) સાચો મુસલમાન	مُسْلِمٌ صَادِقٌ	(મુસ્લિમુન સાદિકુન)
(2) નેક આદમી	رَجُلٌ صَالِحٌ	(રજુલુન સાલેહુન)
(3) મોટી મસ્જિદ	مَسْجِدٌ كَبِيرٌ	(મસ્જિદુન કબીરુન)
(4) નાની કિતાબ	كِتَابٌ صَغِيرٌ	(કિતાબુન સગીરુન)
(5) અમાનતદાર ચાચા	عَمٌّ أَمِينٌ	(અમ્મુન અમીનુન)

પહેલા પાઠના ઉપયોગી શબ્દોના અર્થો

(1) صَادِقٌ	(સાદિકુન)	સાચો
(2) أَخٌ	(અખુન)	ભાઈ, બંધુ
(3) عَابِدٌ	(આબિદુન)	ઈબાદત કરનાર
(4) عَمٌّ	(અમ્મુન)	ચાચા, કાકા
(5) عَمَّةٌ	(અમ્મતુન)	કુઈ, ચાચી, કાકી
(6) جَمِيلٌ	(જમીલુન)	ખૂબસૂરત (પુ.)
(7) جَمِيلَةٌ	(જમીલતુન)	ખૂબસૂરત (સ્ત્રી.)
(8) بِنْتُ	(બિનતુન)	બેટી, પુત્રી, દીકરી

(9)	أَب	(અબુન)	બાપ, પિતા
(10)	خَالِقٌ	(ખાલિકુન)	પેદા કરનાર, સર્જનહાર
(11)	عَبْدٌ	(અબ્દુન)	બંદો
(12)	صَالِحٌ	(સાલિહુન)	નેક, સદાચારી
(13)	ابْنٌ	(ઈબ્નુન)	બેટો, પુત્ર, દીકરો
(14)	صَغِيرٌ	(સગીરુન)	નાનો (પુ.)
(15)	صَغِيرَةٌ	(સગીરતુન)	નાની (સ્ત્રી.)
(16)	كَبِيرٌ	(કબીરુન)	મોટો (પુ.)
(17)	كَبِيرَةٌ	(કબીરતુન)	મોટી (સ્ત્રી.)
(18)	جُنْدٌ	(જુન્દુન)	લશ્કર, સૈન્ય
(19)	رَجُلٌ	(રજુલુન)	આદમી, માણસ, માનવી
(20)	ذَكِيٌّ	(ઝકિય્યુન)	પ્રવિણ, દક્ષ, ઝહીન,
બુધ્ધિશાળી
(21)	قَوِيٌّ	(કવિય્યુન)	બળવાન, જોરાવર,
શક્તિવાન
(22)	صِرَاطٌ	(સિરાતુન)	રસ્તો, માર્ગ
(23)	مُسْتَقِيمٌ	(મુસ્તકીમુન)	સીધો
(24)	خَالَ	(ખાલુન)	મામા
(25)	خَالَةٌ	(ખાલતુન)	ખાલા, માસી

(26)	بَيْتٌ	(બૈતુન)	ઘર
(27)	صَدِيقٌ	(સદીકુન)	દોસ્ત, મિત્ર
(28)	أُمُّ	(ઉમ્મુન)	મા, માતા
(29)	أُخْتُ	(ઉષ્ટુન)	બહેન, ભગિની
(30)	حَمْدٌ	(હમ્દુન)	તારીફ, વખાણ, પ્રશંસા
(31)	رَفِيعٌ	(રફીઈન)	ઊંચું, બુલંદ
(32)	دِينٌ	(દીનુન)	બદલો, ઈન્સાફ, કાનૂન
(33)	مَجِيدٌ	(મજીદુન)	બુરુર્ગીવાળો
(34)	عَابِدَةٌ	(આબિદુન)	ઈબાદત કરવાવાળી (સ્ત્રી.)
(35)	نَيِّ	(નઝિયુન)	નબી, પૈગમ્બર

પાઠ - 2

સંબંધ વિભક્તિ

ગુજરાતીમાં જેને સંબંધ વિભક્તિ કહે છે તેને અરબીમાં 'મુઝાફ' અને 'મુઝાફ ઈલૈહ' કહે છે. અંગ્રેજીમાં Possessive Case કહે છે.

□

ગુજરાતી ભાષામાં સંબંધ વિભક્તિ દર્શાવવા માટે પ્રથમ પદની પાછળ નો, ની, નું, ના વગેરે પ્રત્યયો (અનુગ) લગાડવામાં આવે છે. દાખલા તરીકે :-

- (1) કુર્આનનો હુકમ (2) હૂદની કોમ
(3) રસૂલની દઅવત

નિયમ : 1

- 1 આ પ્રકારના શબ્દોનું અરબી બનાવવા માટે ગુજરાતી ભાષામાં શબ્દોનો જે ક્રમ છે તેને ઉલટાવી દો. અર્થાત :-
(1) હુકમ કુર્આનનો. (2) કોમ હૂદની. (3) દઅવત રસૂલની.
- 2 પહેલા શબ્દના છેલ્લા અક્ષર ઉપર એક પેશ લગાવો.
- 3 બીજા શબ્દના છેલ્લા અક્ષરની નીચે બે ઝેર લગાવો.

નિયમ : 2

જો બીજા શબ્દની આગળ 'અલ' શબ્દ આવે તો તે શબ્દના છેલ્લા અક્ષરની નીચે બે ઝેરની જગાએ માત્ર એક જ ઝેર લગાવો.

આ નિયમો પ્રમાણે ઉપરના ત્રણ ગુજરાતી વાક્યોનું અરબી નીચે પ્રમાણે થશે.

(1)	حُكْمُ الْقُرْآنِ	(હુકમુલ કુર્આન)	કુર્આનનો હુકમ
(2)	قَوْمُ هُودٍ	(કૌમુ હૂદિન)	હૂદની કોમ
(3)	دَعْوَةُ الرَّسُولِ	(દઅવતુર્રસૂલિ)	રસૂલની દઅવત

અભ્યાસ (મહાવરો)

નીચેના ગુજરાતી વાક્યોના અરબી અનુવાદનો ધ્યાનથી અભ્યાસ કરો.

(1)	عِبَادُ اللَّهِ	(ઈબાદુલ્લાહિ)	અલ્લાહના બંદા
(2)	بَيْتُ اللَّهِ	(બૈતુલ્લાહિ)	અલ્લાહનું ઘર
(3)	خَلْقُ اللَّهِ	(ખલ્કુલ્લાહિ)	અલ્લાહની મખ્લૂક

સ્વાધ્યાય

3

પ્રશ્ન : 1 નીચેના અરબી શબ્દોનું ગુજરાતી ભાષાંતર લખો.

(1)	كِتَابُ اللَّهِ	(કિતાબુલ્લાહિ)
(2)	كَلَامُ اللَّهِ	(ક્લામુલ્લાહિ)
(3)	سُنَّةُ الرَّسُولِ	(સુન્નાતુર્રસૂલિ)
(4)	رَبُّ الْإِنْسَانِ	(રેબુલઈન્સાનિ)
(5)	ذِكْرُ الرَّحْمَنِ	(ઝિક્રુર્રહમાનિ)
(6)	فَضْلُ اللَّهِ	(ફઝલુલ્લાહિ)
(7)	يَوْمُ الدِّينِ	(યૌમુદ્દિનિ)
(8)	إِقَامَةُ الصَّلَاةِ	(ઈકામતુસ્સલાતિ)
(9)	رَحْمَةُ اللَّهِ	(રહમતુલ્લાહિ)
(10)	إِطَاعَةُ الْوَالِدَيْنِ	(ઈતાઅતુલવાલિદૈનિ)

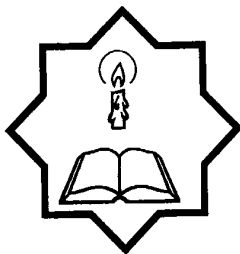
પ્રશ્ન : 2 નીચેના ગુજરાતી શબ્દોનું અરબીમાં ભાષાંતર કરો.

- (1) અલ્લાહની જમીન
- (2) લોકોની સરકશી
- (3) આખિરતનું ઘર
- (4) ગુનેહગારનો ખોરાક
- (5) હામિદનું ઘર

બીજા પાઠના ઉપયોગી શબ્દોના અર્થો

(1)	الصَّلَاةُ	(અસ્સલાતુ)	નમાઝ
(2)	النَّاسُ	(અન્નાસો)	લોકો
(3)	لَبَنٌ	(લબનુન)	દૂધ
(4)	بَقْرٌ	(બકરુન)	ગાય
(5)	رَيْبٌ	(રૈબુન)	શક, શંકા
(6)	إِقَامَةٌ	(ઈકામતુન)	કાયમ કરવું
(7)	إِطَاعَةٌ	(ઈતાઅતુન)	ઈતાઅત કરવું, અનુસરણ
(8)	أَرْضٌ	(અર્ઝુન)	જમીન, ધરતી
(9)	طُعْيَانٌ	(તુગ્યાનુન)	સરકશી, માથું ફેરવવું
(10)	أَخِرَةٌ	(આખિરતુન)	આખિરત
(11)	دَارٌ	(દારુન)	ઘર

(12)	أَتِیم	(અસીમુલ)	ગુનેહગાર, પાપી, અપરાધી
(13)	طَعَام	(તયામુલ)	ખોરાક, ભોજન
(14)	خَیْل	(ખૈલુલ)	ઘોડો
(15)	وَالِدَین	(વાલેદૈનિ)	મા-બાપ, માતા-પિતા
(16)	سُنَّة	(સુન્નતુલ)	આદત, તરીકો, રીતભાત
(17)	یَوْم	(યૌમુલ)	દિન, દિવસ

પાઠ - 3

ક્રિયાપદ

ક્રિયાપદનો પાઠ સમજવા પહેલાં કેટલાક અરબી શબ્દોના સમાનાર્થી ગુજરાતી અને અંગ્રેજી શબ્દો યાદ કરી લો.

અરબી શબ્દ		ગુજરાતી	અંગ્રેજી
فِعْل	ફેઅલ	ક્રિયાપદ	Verb
زَمَانَه	ઝમાના	કાળ	Tense
زَمَانَه مَاضِي	ઝમાના માઝી	ભૂતકાળ	Past Tense
زَمَانَه حَال	ઝમાના હાલ	વર્તમાનકાળ	Present Tense
زَمَانَه مُسْتَقْبِل	ઝમાના મુસ્તકિબલ	ભવિષ્યકાળ	Future Tense
مَعْرُوف	મઅરૂફ	કર્તૃ વાચ્ય (કર્તરિ પ્રયોગ)	Active Voice
مَجْهُول	મજહૂલ	કર્મ વાચ્ય (કર્મશિ પ્રયોગ)	Passive Voice
غَائِب	ગાઈબ	ત્રીજો પુરુષ	Third Person
حَاضِر	હાઝિર	બીજો પુરુષ	Second Person
مُتَكَلِّم	મુતકલ્લિમ	પહેલો પુરુષ	First Person
مَذْكَر	મુઝકકર	પુલ્લિંગ	Masculine Gender
مَوْث	મુઅન્નસ	સ્ત્રીલિંગ	Feminine Gender

واحد	વાહિદ	એકવચન	Singular
ثَنِيه	તસ્નિયા	દ્વિવચન	Dual
جمع	જમા	બહુવચન	Plural

ભૂતકાળ

પુરુષ	વચન	પુલિંગ (નર જાતિ)	સ્ત્રીલિંગ (નારિ જાતિ)
ત્રીજો પુરુષ	એ.વ.	فَعَلَ ફ-અ-લ તેણે કયું.	فَعَلَتْ ફ-અ-લત તેણીએ કયું.
	દ્વિ.વ.	فَعَلَا ફ-અ-લા તે (બંનેએ) કયું.	فَعَلَتَا ફ-અ-લ-તા તેણી (બંનેએ) કયું.
	બ.વ.	فَعَلُوا ફ-અ-લૂ તેઓએ કયું.	فَعَلْنَ ફ-અલ-ન તેણી (બધીએ) કયું.
બીજો પુરુષ	એ.વ.	فَعَلْتَ ફ-અલ-ત તે કયું.	فَعَلْتِ ફ-અલ-તિ તે કયું.
	દ્વિ.વ.	فَعَلْتُمَا ફ-અલ-તુમા તમે (બંનેએ) કયું.	فَعَلْتُمَا ફ-અલ-તુમા તમે (બંનેએ) કયું.
	બ.વ.	فَعَلْتُمْ ફ-અલ-તુમ તમે કયું.	فَعَلْتُنَّ ફ-અલ-તુન્ન તમે (બધીએ) કયું.

પહેલો પુરુષ	અ.વ.	فَعَلْتُ ફ-અલ-તુ	فَعَلْتُ ફ-અલ-તુ
		મેં કયું.	મેં કયું.
	દ્વિ.વ.	فَعَلْنَا ફ-અલ-ના	فَعَلْنَا ફ-અલ-ના
	બ.વ.	અમે કયું.	અમે કયું.

નોંધ :-

- (1) પહેલો પુરુષ એક વચનમાં ભૂતકાળમાં પુલ્લિંગ અને સ્ત્રીલિંગ બંને માટે સમાન રૂપ છે.
- (2) ભૂતકાળમાં પહેલો પુરુષ દ્વિ-વચન અને બહુવચન તેમજ પુલ્લિંગ અને સ્ત્રીલિંગ ચારેયના રૂપ સમાન છે.

સૂચના :-

ઉપર કોષ્ટકમાં فَعَلَ (ફ-અ-લ) અર્થાત 'કરવું' ક્રિયાપદના

ભૂતકાળના :-

- ત્રણે પુરુષોના રૂપો બતાવ્યા છે.
- બંને લિંગના રૂપો બતાવ્યા છે.
- ત્રણે વચનના રૂપો બતાવ્યા છે.
- આ બધાં રૂપોને ખૂબ સારી રીતે યાદ કરી લો.
- હવે જો કોઈ ક્રિયાપદનું ભૂતકાળનું રૂપ બનાવવું હોય તો (ફ-અ-લ)ના રૂપ (વજન) અનુસાર બનાવવામાં આવશે. એના ત્રણ નમૂના નીચેના કોષ્ટકમાં બતાવવામાં આવ્યા છે.

વજન	એ વજનના ક્રિયાપદના ત્રણ નમૂનાઓ		
فَعَلَ ફ-અ-લ	كَتَبَ ક-ત-બ	طَلَبَ ત-લ-બ	نَصَرَ ન-સ-ર
તે એક પુરુષે કયું.	તે એક પુરુષે લખ્યું.	તે એક પુરુષે માંગ્યું.	તે એક પુરુષે મદદ કરી.

વઝન	એ વઝનના ક્રિયાપદના ત્રણ નમૂનાઓ		
فَعَلَا ક-અ-લા તે બંનેએ કયું.	كَتَبَا ક-ત-બા તે બંનેએ લખ્યું.	طَلَبَا ત-લ-બા તે બંનેએ માંગ્યું.	نَصَرَا ન-સ-રા તે બંનેએ મદદ કરી.
فَعَلُوا ક-અ-લૂ તે બધાએ કયું.	كَتَبُوا ક-ત-બૂ તે બધાએ લખ્યું.	طَلَبُوا ત-લ-બૂ તે બધાએ માંગ્યું.	نَصَرُوا ન-સ-રૂ તે બધાએ મદદ કરી.
فَعَلَتْ ક-અ-લત તે કયું.	كَتَبَتْ ક-ત-બત તે લખ્યું.	طَلَبَتْ ત-લ-બત તે માંગ્યું.	نَصَرَتْ ન-સ-રત તે મદદ કરી.
فَعَلْتُمَا ક-અ-લુમા તમે બંનેએ કયું.	كَتَبْتُمَا ક-ત-બુમા તમે બંનેએ લખ્યું.	طَلَبْتُمَا ત-લ-બુમા તમે બંનેએ માંગ્યું.	نَصَرْتُمَا ન-સ-રુમા તમે બંનેએ મદદ કરી.
فَعَلْتُمْ ક-અ-લુમ તમે બધાએ કયું.	كَتَبْتُمْ ક-ત-બુમ તમે બધાએ લખ્યું.	طَلَبْتُمْ ત-લ-બુમ તમે બધાએ માંગ્યું.	نَصَرْتُمْ ન-સ-રુમ તમે બધાએ મદદ કરી.

સ્વાધ્યાય

4

નીચેના અરબી રૂપોનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કરો.

વઝન	એ વઝનના બીજા ચાર રૂપો			
فَعَلْتُ	دَخَلْتُ	نَصَرْتُ	شَرِبْتُ	وَجَدْتُ

વર્ણ	એ વર્ણના બીજા ચાર રૂપો			
فَعَلْتُمْ	نَصَرْتُمْ	كَفَرْتُمْ	وَصَلْتُمْ	ذَهَبْتُمْ
فَعَلْتُ	كَفَرْتُ	شَرَبْتُ	دَخَلْتُ	نَصَرْتُ

સ્વાધ્યાય 5

આ પાઠના અંતે કેટલાક ક્રિયાપદો અને તેના અર્થો આપેલા છે. તેમાંથી ક્રમવાર એક પછી એક ક્રિયાપદ લઈ તેના ભૂતકાળના બધાં રૂપો બનાવો.

ભૂતકાળ કર્મણિપ્રયોગ

معروف (મઅરૂફ)ને ગુજરાતીમાં કર્તરિપ્રયોગ અને અંગ્રેજીમાં Active Voice કહે છે.

مجهول (મજહૂલ)ને ગુજરાતીમાં કર્મણિપ્રયોગ અને અંગ્રેજીમાં Passive Voice કહે છે.

આપ જાણો છો કે :-

فَعَلَ (ફ-અ-લ)નો અર્થ છે : તેણે કર્યું. પરંતુ

فُعِلَ (ફુ-ઈ-લ)નો અર્થ છે : તે કરવામાં આવ્યો.

એને ફેઅલેમજહૂલ અર્થાત કર્મણિપ્રયોગ (Passive Voice) કહે છે.

નિયમો :-

- (1) અરબી ભાષામાં ભૂતકાળના કર્તરિપ્રયોગમાં ક્રિયાપદના પ્રથમ બંને અક્ષરો ઉપર 'ઝબર' હોય છે.
- (2) અરબી ભાષામાં ભૂતકાળના કર્મણિપ્રયોગમાં ક્રિયાપદના પ્રથમ અક્ષર ઉપર પેશ અને બીજા અક્ષરની નીચે ઝેર મૂકવામાં આવે છે.

- (3) કર્તરિ પ્રયોગનું વાક્ય કર્મણિપ્રયોગમાં લખવામાં આવે છે ત્યારે :-
 કર્તરિપ્રયોગનો કર્તા કર્મણિપ્રયોગમાં કર્મ બને છે અને કર્તરિપ્રયોગનો
 કર્મ કર્મણિપ્રયોગમાં કર્તા બને છે.

કેટલાક નમૂના

ક્રમ	કર્તરી પ્રયોગ	કર્મણિ પ્રયોગ
1	خَلَقْتُ ખલકતુમ તમે પૈદા કર્યા.	خُلِقْتُ ખુલિકતુમ તમે પૈદા કરવામાં આવ્યા.
2	قَتَلَ ક-ત-લ તે એક પુરુષે કતલ કર્યો.	قُتِلَ કુતિ-લ તે એક પુરુષ કતલ કરવામાં આવ્યો.
3	جَعَلْتُ જઅલ્તુ મેં બનાવ્યું.	جُعِلْتُ જુઈલ્તુ હું બનાવવામાં આવ્યો.
4	طَلَبُوا તલબૂ તેમણે માંગ્યું.	طُلِبُوا તુલિબૂ તેઓ મંગાવવામાં આવ્યા.
5	بَعَثَ બ-અ-સ તેણે મોકલ્યું.	بُعِثَ બુ-ઈ-સ તે મોકલવામાં આવ્યો.
6	بَعِثْتُ બઅસ્તુ મેં મોકલ્યો.	بُخِثْتُ બુઈસ્તુ હું મોકલવામાં આવ્યો.
7	رَزَقْنَا રઝકના અમે રોઝી આપી.	رُزِقْنَا રુઝિકના અમને રોઝી આપવામાં આવી.

①

فَعَلَ

'ક-અ-લ' (કરવું) ક્રિયાપદના

ભૂતકાળ કર્મણિ પ્રયોગના રૂપો

પુરુષ	વચન	પુલ્લિંગ (નર જાતિ)	સ્ત્રીલિંગ (નારિ જાતિ)
ત્રીજો પુરુષ	એ.વ.	فَعَلَ કુ-ઈ-લ તે કરવામાં આવ્યો.	فَعِلَتْ કુઈલત તેણી કરવામાં આવી.
	દ્વિ.વ.	فَعِلَا કુ-ઈ-લા તે બંને કરવામાં આવ્યા.	فَعِلْنَا કુઈ-લ-તા તેણી બંને કરવામાં આવી.
	બ.વ.	فَعِلُوا કુ-ઈ-લૂ તે બધાં કરવામાં આવ્યા.	فَعِلْنَ કુઈલન તે બધી કરવામાં આવી.
બીજો પુરુષ	એ.વ.	فَعِلْتَ કુઈલત તું કરવામાં આવ્યો.	فَعِلْتِ કુઈલતિ તું કરવામાં આવી.
	દ્વિ.વ.	فَعِلْتُمَا કુઈલુમા તમે બંને કરવામાં આવ્યા.	فَعِلْتُمَا કુઈલુમા તમે બંને કરવામાં આવી.
	બ.વ.	فَعِلْتُمْ કુઈલુમ તમે બધાં કરવામાં આવ્યા.	فَعِلْتُنَّ કુઈલુન તમે બધી કરવામાં આવી.
પહેલો પુરુષ	એ.વ.	فَعِلْتُ કુઈલુ હું કરવામાં આવ્યો.	فَعِلْتُ કુઈલુ હું કરવામાં આવી.
	દ્વિ.વ.	فَعِلْنَا કુઈલના અમે કરવામાં આવ્યા.	فَعِلْنَا કુઈલના અમે કરવામાં આવી.
	બ.વ.	અમે કરવામાં આવ્યા.	અમે કરવામાં આવી.

② કૃત્ 'ક-ત-અ' (લખવું) ક્રિયાપદના

ભૂતકાળ કર્મણિ પ્રયોગના રૂપો

પુરુષ	વચન	પુલ્લિંગ (નર જાતિ)	સ્ત્રીલિંગ (નારિ જાતિ)
ત્રીજો પુરુષ	એ.વ.	કૃત્ કૃતિ-અ તે લખવામાં આવ્યો.	કૃત્ કૃતિ-અત તે લખવામાં આવી.
	દ્વિ.વ.	કૃત્ કૃતિ-આ તે બંને લખવામાં આવ્યા.	કૃત્ કૃતિ-આતા તે બંને લખવામાં આવી.
	બ.વ.	કૃત્ કૃતિ-બૂ તે બધાં લખવામાં આવ્યા.	કૃત્ કૃતિ-બૂન તે બધી લખવામાં આવી.
બીજો પુરુષ	એ.વ.	કૃત્ કૃતિ-અ તું લખવામાં આવ્યો.	કૃત્ કૃતિ-અતિ તું લખવામાં આવી.
	દ્વિ.વ.	કૃત્ કૃતિ-અમા તમે બંને લખવામાં આવ્યા.	કૃત્ કૃતિ-અમાતા તમે બંને લખવામાં આવી.
	બ.વ.	કૃત્ કૃતિ-અમ તમે બધાં લખવામાં આવ્યા.	કૃત્ કૃતિ-અમ્બૂન તમે બધી લખવામાં આવી.
પહેલો પુરુષ	એ.વ.	કૃત્ કૃતિ-અ હું લખવામાં આવ્યો.	કૃત્ કૃતિ-અત હું લખવામાં આવી.
	દ્વિ.વ.	કૃત્ કૃતિ-આ અમે લખવામાં આવ્યા.	કૃત્ કૃતિ-આતા અમે લખવામાં આવી.
	બ.વ.	અમે લખવામાં આવ્યા.	અમે લખવામાં આવી.

સ્વાધ્યાય

6

નીચે કેટલાક અરબી ક્રિયાપદો અને તેના ગુજરાતી અર્થો આપ્યા છે. એ ક્રિયાપદોના ઉપર બતાવ્યા પ્રમાણે ભૂતકાળ કર્મણિ પ્રયોગના બધા રૂપો બનાવો.

અરબી ક્રિયાપદો અને તેના અર્થો

(1)	فَعَلَ	(ફ-અ-લ)	કરવું
(2)	كَتَبَ	(ક-ત-બ)	લખવું
(3)	قَرَأَ	(ક-ર-અ)	વાંચવું
(4)	نَصَرَ	(ન-સ-ર)	મદદ કરવું
(5)	ضَرَبَ	(ઝ-ર-બ)	મારવું
(6)	طَلَبَ	(ત-લ-બ)	માંગવું
(7)	ذَهَبَ	(ઝ-હ-બ)	જવું
(8)	قَتَلَ	(ક-ત-લ)	કતલ કરવું
(9)	جَعَلَ	(જ-અ-લ)	બનાવવું
(10)	فَتَحَ	(ફ-ત-હ)	ખોલવું
(11)	دَخَلَ	(દ-ખ-લ)	દાખલ થવું
(12)	شَرِبَ	(શ-રિ-બ)	પીવું
(13)	وَجَدَ	(વ-જ-દ)	મેળવવું

(14)	كَفَّرَ	(ક-ફ-ર)	ઈ-કાર કરવું
(15)	وَصَلَ	(વ-સ-લ)	મળવું
(16)	خَلَقَ	(ખ-લ-ક)	પૈદા કરવું
(17)	بَعَثَ	(બ-અ-સ)	મોકલવું
(18)	رَزَقَ	(ર-ઝ-ક)	રિઝક (રોઝી) આપવું

પાઠ - 4

કર્તા, કર્મ અને ક્રિયાપદ

કર્તાને અરબીમાં فاعل (ફાઈલ) અને અંગ્રેજીમાં SUBJECT કહે છે.
 કર્મને અરબીમાં مفعول (મફૂલ) અને અંગ્રેજીમાં OBJECT કહે છે.
 ક્રિયાપદને અરબીમાં فعل (ફેઅલ) અને અંગ્રેજીમાં VERB કહે છે.

નિયમ :-

- (1) અરબી વાક્યમાં પ્રથમ ક્રિયાપદ, પછી કર્તા અને તે પછી કર્મ આવે છે. (ગુજરાતી ભાષામાં પ્રથમ કર્તા, પછી કર્મ અને છેવટે ક્રિયાપદ આવે છે.)
- (2) કર્તાને બે(ર) પેશ લગાડવામાં આવે છે.
- (3) કર્મને બે(ર) ઝબર લગાડવામાં આવે છે.

દાખલા તરીકે :-

- (1) હમીદે કુર્આન પઢ્યું.
 આ વાક્યમાં :-

- 'પઢ્યું' ક્રિયા છે.
- 'હમીદ' કર્તા છે કારણકે તેણે કુર્આન પઢવાનું કામ કર્યું છે.
- 'કુર્આન' કર્મ છે કારણકે તેના પર પઢવાનું કામ થયું છે.

એટલે આ વાક્ય અરબીમાં આ પ્રમાણે લખાશે :-

قُرْآنًا حَمِيدٌ قَرَأَ ક-ર-અ હમીદુન કુર્આનન
(કમ) (કતા) (ક્રિયાપદ)

(2) ઈકબાલે કિતાબ લખી.

આ વાક્ય અરબીમાં આ પ્રમાણે લખાશે :-

كِتَابًا اِقْبَالَ كَتَبَ ક-ત-બ ઈકબાલુન કિતાબન
(કમ) (કતા) (ક્રિયાપદ)

સૂચના :-

ગુજરાતી વાક્યનું ક્રિયાપદ અંતિમ ક્રમથી ખસેડી પ્રથમ ક્રમે મૂકી દો એટલે અરબી ભાષાની વાક્ય રચના થઈ જશે.

દા-ત. : (1) પઢ્યું હમીદે કુર્આન. (2) લખી ઈકબાલે કિતાબ.

સ્વાધ્યાય

7

નીચેના અરબી વાક્યોનો ગુજરાતી અનુવાદ કરો :-

- (1) خَلَقَ اللَّهُ النَّاسَ (ખલકલ્લાહુન્નાસ)
- (2) خَدَعَ الشَّيْطَانُ الْإِنْسَانَ (ખ-દ અશ્શૈતાનુલ્લૈન્સાન)
- (3) جَعَلَ اللَّهُ مُحَمَّدًا رَسُولًا (જઅલલ્લાહુ મુહમ્મદન રસૂલન)
- (4) شَرَبَ طَارِقٌ مَاءً (શરિ-બ તારિકુન માઅન)
- (5) أَنْزَلَ اللَّهُ كِتَابًا (અન્ઝલલ્લાહુ કિતાબન)
- (6) فَرَقْنَا الْبَحْرَ (ફરકનલબહર)
- (7) جَمَعَ مَا لَا (જમઅ માલન)

સૂચના :-

- (1) 'અલ' પછી બે પેશની જગાએ માત્ર એક પેશ રહે છે.
 (2) 'અલ' પછી બે ઝબરની જગાએ માત્ર એક ઝબર રહે છે. આ બંને નિયમો પહેલાંના પાઠોની જેમ આ પાઠમાં પણ યાદ રાખો.

દાખલા તરીકે ઉપરના વાક્યોમાં :-

- 'રસૂલન' પર બે ઝબર છે પરંતુ 'અલબહર' પર એક ઝબર છે.
 ○ 'તારિકુન' પર બે પેશ છે પરંતુ 'અશ્શૈતાનુ' પર માત્ર એક પેશ છે.
 ○ 'અલ' લાગવાના કારણે આ પ્રમાણે એક ઝબર કે એક પેશ ઓછો થઈ જાય છે.

પાઠ : 4ના શબ્દો અને તેના અર્થો

(1)	قَرَأَ	(ક-ર-અ)	પઢવું, વાંચવું
(2)	كَتَبَ	(ક-ત-બ)	લખવું
(3)	خَدَعَ	(ખ-દ-અ)	ધોકો આપવો
(4)	جَعَلَ	(જ-અ-લ)	બનાવવું
(5)	فَرَّقَ	(ફ-ર-ફ)	ફાડવું
(6)	أَنْزَلَ	(અન્ગ-લ)	ઉતારવું
(7)	بَخَّرَ	(બહરુન)	સમુદ્ર, સાગર
(8)	مَاءٌ	(માઠિન)	પાણી, જળ
(9)	خَلَقَ	(ખ-લ-ક)	પૈદા કરવું, સર્જન કરવું
(10)	جَمَعَ	(જ-મ-અ)	ભેગું કરવું
(11)	مَالٌ	(માલુન)	માલ, અસબાબ

‘હુરફિ જર’ (નામયોગી અવયવ)

Preposition

હુરફિ ખર	ઉદાહરણ
1 فِی (ફી) માં, વચ્ચે, અંદર	فِی بَیْتِ (ફી બૈતિલ) ઘરમાં
2 مِنْ (મિન) થી, માંથી	قَرَأْنَا مِنَ الْقُرْآنِ (કરના મિનલ કુઆનિ) પઢ્યું અમે કુઆનિમાંથી
3 عَلَى (અલા) ઉપર	عَلَى جَبَلٍ (અલા જબલિન) ઉપર પહાડના
4 كَ (ક) ના જેવું	كَرَجُلٍ (ક રજુલિન) મદના જેવો
5 عَنْ (અન) ના વિષે	سَمِعْتُ عَنِ الصَّلَاةِ فِي الْمَسْجِدِ (સમિતુ અનિસ્સલાતિ ફિલ્મસ્જિદિ) સાંભળ્યું મેં નમાઝ વિષે મસ્જિદમાં
6 بَ (બ) સાથે	دَخَلْتُ بِسَلَامٍ (દખલ્તુ મિસલામિન) દાખલ થયો હું સલામ સાથે
7 لَ (લ) માટે	لِلنَّاسِ (લિન્નાસિ) લોકોના માટે

8 إِلَى (ઈલા) તરફ

إِلَى بَلَدٍ (ઈલા બલદિન)

તરફ શહેરના

9 حَتَّى (હતા) અહીં સુધી

حَتَّى إِلَى بَلْع (હતા ઈલા બ-લ-મ)

અહીં સુધી કે પહોંચ્યો તે.

10 وَ (વ) કસમ

وَاللَّهِ (વલ્લાહિ)

કસમ અલ્લાહની

નિયમો :-

- 1 હુરૂફિ જર (નામયોગી અવયય) નો ઉપયોગ સિવા (એક શબ્દનો બીજા શબ્દ સાથે સંબંધ દર્શાવવા) માટે થાય છે.
- 2 હુરૂફિ જર (નામયોગી) અવયય અરબી ભાષામાં શબ્દની આગળ મૂકવામાં આવે છે.
(ગુજરાતી ભાષામાં પાછળ મૂકવામાં આવે છે.)
- 3 હુરૂફિ જર (નામયોગી અવયય) પછીના શબ્દના છેલ્લા અક્ષરની નીચે બે (ર) ઝેર લગાવવામાં આવે છે.
- 4 જ્યાં 'અલ'નો ઉપયોગ થયો હોય ત્યાં માત્ર એક જ ઝેર લગાવવામાં આવે છે. એ સિવાય બે ઝેર લગાવવામાં આવે છે.

સ્વાધ્યાય

8

ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કરો :-

- (1) مِنَ الْكُفْرِ إِلَى الْإِسْلَام (મિનલકુફિ ઈલલ ઈસ્લામિ.)
- (2) مِنَ الْبَيْتِ إِلَى الْمَسْجِدِ (મિનલ બૈતિ ઈલલ મસ્જિદિ.)
- (3) الْحَمْدُ لِلَّهِ (અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ.)

- (4) بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا (ખિલ વાલિદૈનિ ઈહસાનન.)
 (5) كَتَبْتُ بِالْقَلَمِ (કતબતુ ખિલ કલમિ.)
 (6) مَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ (મતાઈન ઈલાહીનિન.)
 (7) عَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ (અલા અબ્સારિહિમ ગિશાવતુન.)
 (8) أَمَّا بِاللَّهِ (આમન્ના ખિલ્લાહિ.)
 (9) نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا (નઝઝલ્ના અલા અબ્દિના.)
 (10) هَذَا بَيَّانٌ لِلنَّاسِ (હાઝા બયાનુન લિન્નાસિ.)

સ્વાધ્યાય

9

નીચેના વાક્યોનું અરબીમાં ભાષાંતર કરો :-

- 1 કુર્આનમાં હિદાયત છે લોકોના માટે.
- 2 મેં આદમીને જોયો મસ્જિદ પર.
- 3 ઈલમ મેળવવું ફઝ્લ છે ઉપર તમામ મુસ્લિમ મર્દ અને ઔરતના

પાઠ : 5ના શબ્દો અને તેના અર્થો

(1)	أَبْصَارٌ	(અબ્સારુન)	આંખો
(2)	حَمْدٌ	(હમ્દુન)	તારીફ, પ્રશંસા, વખાણ
(3)	وَالِدَيْنِ	(વાલિદૈનિ)	મા-બાપ
(4)	إِحْسَانًا	(ઈહસાનન)	સારો વર્તવ
(5)	مَتَاعٌ	(મતાઈન)	ફાયદો, લાભ

(6)	حِينَ	(હીનુન)	વખત, સમય
(7)	هُدًى	(હુદન)	હિદાયત
(8)	رَأَى	(રઆ)	જોવું
(9)	رَجُلٌ	(રજુલુન)	આદમી
(10)	طَلَبَ	(તલબુન)	તલબ કરવું, માંગવું
(11)	غِشَاوَةٌ	(ગિશાવતુન)	પરદો
(12)	بَيَّانٌ	(બયાનુન)	બયાન
(13)	النَّاسُ	(અન્નાસુ)	લોકો
(14)	هُمْ	(હુમ)	તેમનો, તેમને
(15)	فَرِيضَةٌ	(ફરીઝતુન)	ફર્ઝ
(16)	مُسْلِمٌ	(મુસ્લિમુન)	મુસ્લિમ મર્દ
(17)	مُسْلِمَةٌ	(મુસ્લિમતુન)	મુસ્લિમ ઔરત
(18)	كُلٌّ	(કુલ્લુન)	તમામ, સર્વ, બધાં, કુલ
(19)	أَمَنَ	(આ-મ-ન)	ઈમાન લાવ્યા

સૂચના :-

- આ સબકમાં આપ વાંચી ગયા છો કે :
 - મુસલમાન મર્દના માટે ‘મુસ્લિમુન’ અને
 - મુસલમાન ઔરતના માટે ‘મુસ્લિમતુન’ નો ઉપયોગ થયો છે.
- અરબી ભાષામાં વાહિદ (એક વચન), તસ્નિયા (દ્વિ વચન), અને જમઅ (બહુ વચન) ની એક ખાસ પદ્ધતિ પણ છે જેને સમજવી જરૂરી છે.

નીચે એ પદ્ધતિ આપવામાં આવે છે. એ જ પ્રમાણે બીજા શબ્દો બનાવી જુઓ.

સ્વરૂપ (સૂરત)	બહુ વચન (જમણા) સર્વ મુસ્લિમ	દ્વિ વચન (તસ્નિયા) બે મુસ્લિમ	એક વચન (વાહિદ) એક મુસ્લિમ
પેશનું સ્વરૂપ	مُسْلِمُونَ મુસ્લિમૂ-ન	مُسْلِمَانِ મુસ્લિમાનિ	مُسْلِمٍ મુસ્લિમુન
ઝબરનું સ્વરૂપ	مُسْلِمِينَ મુસ્લિમી-ન	مُسْلِمَيْنِ મુસ્લિમૈનિ	مُسْلِمًا મુસ્લિમન
ઝેરનું સ્વરૂપ	مُسْلِمِينَ મુસ્લિમી-ન	مُسْلِمَيْنِ મુસ્લિમૈનિ	مُسْلِمٍ મુસ્લિમિન

- ઉપરના શબ્દોમાં દેખીતો કોઈ ખાસ તફાવત જણાતો નથી, પરંતુ આ વાત આપ જણતા હશે કે ફાઈલ (કર્તા) અને મફૂલ (કર્મ)ની હાલતમાં શબ્દો પર અનુક્રમે પેશ અને ઝબર મૂકવામાં આવે છે. ફાઈલી (કર્તા)ની હાલતમાં 'ઝૈદુન' મફૂલી (કર્મ)ની હાલતમાં 'ઝૈદન'. પેશ અથવા ઝબરના કારણે અર્થમાં ઘણો ફેરફાર થઈ જાય છે.
- એજ પ્રમાણે દરેક જર (નામયોગી અવયવ Preposition) કોઈ શબ્દના પહેલાં આવે છે ત્યારે તે શબ્દના છેલ્લા શબ્દને 'ઝેર' કરી દે છે.

દાખલા તરીકે :

عَلَى مُسْلِمٍ

(અલા મુસ્લિમિન)

પાઠ - 6

ضمير ઝમીર (સર્વનામ) Pronoun

ક્રમ	ઝમીર	ઉપયોગ
1	<p>أَ أَنેલા એક મદનો</p> <p>(هُ) પેલા એક મદની</p>	<p>كِتَابُهُ તેની કિતાબ</p> <p>(કિતાબુહુ)</p>
2	<p>هُمَا પેલા બે મદોનો</p> <p>(هُمَا) પેલી બે ઔરતોનો</p>	<p>بَيْتُهُمَا પેલા બંનેનું ઘર</p> <p>(બેતુહુમા) પેલી બંનેનું ઘર</p>
3	<p>هُمْ પેલા બધાં મદોનો</p> <p>(هُم) </p>	<p>إِيمَانُهُمْ તેઓનું ઈમાન</p> <p>(ઈમાનુહુમ)</p>
4	<p>هَا પેલી એક ઔરતનું</p> <p>(هَا) </p>	<p>أُمُّهَا પેલી (એક ઔરત)ની મા</p> <p>(ઉમ્મુહા)</p>
5	<p>هُنَّ પેલી બધી ઔરતોનું</p> <p>(هُنَّ) </p>	<p>بَيْتُهُنَّ પેલી બધી (ઔરતો)નું ઘર</p> <p>(બેતુહુન્ના)</p>
6	<p>كَ તારો, તને (પુલિંગ)</p> <p>(كَ) </p>	<p>كِتَابُكَ તારી કિતાબ</p> <p>(કિતાબુ-ક)</p>
7	<p>كُما તમે બંને મદોનું</p> <p>(كُما) </p>	<p>بَيْتُكُما તમે બંને મદોનું ઘર</p> <p>(બેતુકુમા) તમે બંને ઔરતોનું ઘર</p>
8	<p>كُમ તમે બધાં મદોનું</p> <p>(كُમ) </p>	<p>رَسُولُكُمْ તમારો રસૂલ</p> <p>(રસૂલુકુમ)</p>
9	<p>كَ તુ એક ઔરતનું</p> <p>(كِ) </p>	<p>بَيْتِكَ તુ એક (ઔરત)નું ઘર</p> <p>(બેતુકિ)</p>

ક્રમ	ઝમીર	ઉપયોગ
10	تَمَّ بَدِي أَوْرَتُونُ (કુન્ન)	بَيَّتُكُنْ તમે બધી (ઔરતો)નું ઘર (ઘૈલુકુન્ન)
11	يَ مَارُو (ય)	رَبِّي મારો રબ (રબબી)
12	نِي مَن (ની)	رَزَقْنِي રિઝક આપ્યું તેણે મને (રઝકની)
13	أَمَارُو, اَمَن (ના)	كِتَابُنَا અમારી કિતાબ (કિતાબુના)

ઉદાહરણ માટે કેટલાક વાક્યોનો અનુવાદ નીચે આપ્યો છે.

(1)	إِلَيْنَا	(ઇલેના)	અમારી તરફ
(2)	مِنْكَ	(મિન્ક)	તારાથી
(3)	نَصَرْتُهُ	(નસરતુહ)	મદદ કરી મેં તેને
(4)	إِلَيَّ	(ઇલય્ય)	મારી તરફ
(5)	إِلَيْهِمْ	(ઇલેહિમ)	તેમની તરફ
(6)	لَنَا	(લના)	માટે અમારા (અમને)
(7)	إِنَّا	(ઇન્નાના)	બેશક, અમે
(8)	إِنِّي	(ઇબ્બી)	મારો બેટો
(9)	لِسَائِكُمْ	(લિસાનુકુમ)	તમારી ઝબાન

(10)	إِنَّكُمْ	(ઇન્નકુમ)	બેશક, તમે
(11)	لَهُ	(લહુ)	માટે તેના
(12)	إِلَيْكُمْ	(ઇલેકુમ)	તમારી તરફ

સ્વાધ્યાય	10
-----------	----

નીચેના વાક્યોનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :-

(1)	رَبُّكُمْ	(રબુકુમ)
(2)	سَمِعُكُمْ	(સમીકુમ)
(3)	بَيْنَنَا	(બૈતુના)
(4)	دُكَّانُنَا	(દુકકાનુના)
(5)	قَوْمُنَا	(કૌમુના)
(6)	رَسُولُنَا	(રસૂલુના)
(7)	أَصْحَابُنَا	(અરહાબુના)
(8)	مِلَّتُكُمْ	(મિલ્લતુકુમ)
(9)	مِنْ كِ	(મિન્કિ)
(10)	مِنْ كِ	(મિન્ક)
(11)	إِمَامُكُمْ	(ઇમામુકુમ)
(12)	لَهُمَا	(લહુમા)

- (13) أَهْلِي (અહલી)
- (14) خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ખ-લ-ક લકુમ મા ફિલ્અર્ઝિ જમીઅન
- (15) وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ વ-લ-કદ ન-સ-ર કુમુલ્લાહુ
- (16) لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ લહુમ અજરુહુમ ઇન્દ રબ્બિહિમ

શબ્દો અને તેના અર્થો

(1)	عِنْدَ	(ઈન્દ)	નજીક
(2)	سَمِعَ	(સમિ-અ)	સાંભળવું
(3)	رَبِّ	(રબ્બુન)	પાલનહાર
(4)	مِلَّتْ	(મિલ્લત)	દીન
(5)	أَهْلٌ	(અહલુન)	ઘરવાળા
(6)	لَقَدْ	(લકદ)	અલબત્ત
(7)	أَصْحَابٌ	(અસ્હાબુન)	સાથી (બહુવચન)
(8)	إِنَّ	(ઈન્ન)	બેશક
(9)	وَ	(વ)	અને
(10)	دُكَّانٌ	(દુકકાનુન)	દુકાન
(11)	لَ	(લ)	અલબત્ત, ના, માટે
(12)	جَمِيعًا	(જમીઅન)	સર્વ, બધાં
(13)	أَجْرٌ	(અજરુન)	બદલો, વળતર, અજર

પાઠ - 7

ફાઈલી ઝમીરો (પુરુષ વાચક સર્વનામો)

فَاعِلِي ضَمِيرِي Personal Pronouns

અરબી ભાષામાં પુરુષ વાચક સર્વનામો નીચે પ્રમાણે છે :-

(1)	هُوَ	(હુ-વ)	પેલો એક મર્દ
(2)	هُمَا	(હુમા)	પેલા બે મર્દ
પેલી બે ઔરતો
(3)	هُمْ	(હુમ)	પેલા બધાં મર્દ
(4)	هِيَ	(હિ-ય)	પેલી એક ઔરત
(5)	هُنَّ	(હુન્ના)	પેલી બધી ઔરતો
(6)	أَنْتَ	(અન્ત)	તુ એક મર્દ
(7)	أَنْتُمَا	(અન્તુમા)	તમે બે મર્દ
તમે બે ઔરતો
(8)	أَنْتُمْ	(અન્તુમ)	તમે બધાં મર્દ
(9)	أَنْتِ	(અન્તિ)	તુ એક ઔરત
(10)	أَنْتُنَّ	(અન્તુન્ના)	તમે બધી ઔરતો
(11)	أَنَا	(અના)	હું એક મર્દ
હું એક ઔરત
(12)	نَحْنُ	(નહનુ)	અમે બધાં મર્દ
અમે બધી ઔરતો

પુરુષ વાચક સર્વનામોના ઉપયોગની રીત :-

(1)	هُوَ مُسْلِمٌ	(હુ-વ મુસ્લિમુન)	તે મુસ્લિમ છે.
(2)	أَنْتَ عَالِمٌ	(અન્ત આલિમુન)	તુ આલિમ છે.
(3)	أَنَا عَبْدٌ	(અના અબ્દુન)	હું બંદો છું.

પાઠ :- 8

મુઝારિઅ (વર્તમાનકાળ Present Tense) مُضَارِعٌ ભવિષ્યકાળ Future Tense

ત્રીજા પાઠમાં 'ફ-અ-લ', 'ક-ત-બ' વગેરે ક્રિયાપદોના ભૂતકાળના રૂપો પુરુષ, લિંગ અને વચન પ્રમાણે આપવામાં આવ્યા હતા.

આ પાઠ નં. 8 માં હવે એ જ ક્રિયાપદોના વર્તમાનકાળના અને ભવિષ્યકાળના રૂપો આપવામાં આવે છે.

અરબી ભાષામાં :-

ઝમાના હાલ (વર્તમાનકાળ) Present Tense અને ઝમાના મુસ્તકિબલ (ભવિષ્યકાળ) Future Tense બંને રૂપ સરખા હોય છે.

‘તે કરે છે’ અને ‘તે કરશે’

બંનેના માટે ‘યફઅલુ’ લખવામાં આવશે.

‘ફ-અ-લ’ (કરવું) અને ‘ક-ત-બ’ (લખવું) એ બે ક્રિયાપદોના વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળના પુરુષ, લિંગ અને વચન પ્રમાણે બનતા રૂપો પાના નં. 153 અને 154 ઉપર આપ્યા છે.

❶ فَعَلَ 'ફ-અ-લ' (કરવું) ક્રિયાપદના

વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળના રૂપો

પુરુષ	વચન	પુલ્લિંગ (નર જાતિ)	સ્ત્રીલિંગ (નારિ જાતિ)
ત્રીજો પુરુષ	એ.વ.	يَفْعَلُ તે એક મદ કરે છે ચફઅલુ તે એક મદ કરશે	تَفْعَلُ તે એક ઔરત કરે છે તફઅલુ તે એક ઔરત કરશે
	દ્વિ.વ.	يَفْعَلَانِ તે બે મદ કરે છે ચફઅલાનિ તે બે મદ કરશે	تَفْعَلَانِ તે બે ઔરત કરે છે તફઅલાનિ તે બે ઔરત કરશે
	બ.વ.	يَفْعَلُونَ તે બધાં મદ કરે છે ચફઅલૂ-ન તે બધાં મદ કરશે	يَفْعَلْنَ તે બધી ઔરતો કરે છે ચફઅલ-ન તે બધી ઔરતો કરશે
બીજો પુરુષ	એ.વ.	تَفْعَلُ તું એક મદ કરે છે તફઅલુ તું એક મદ કરશે	تَفْعَلِينَ તું એક ઔરત કરે છે તફઅલી-ન તું એક ઔરત કરશે
	દ્વિ.વ.	تَفْعَلَانِ તમે બે મદ કરો છો તફઅલાનિ તમે બે મદ કરશો	تَفْعَلَانِ તમે બે ઔરત કરો છો તફઅલાનિ તમે બે ઔરત કરશો
	બ.વ.	تَفْعَلُونَ તમે બધાં મદ કરો છો તફઅલૂ-ન તમે બધાં મદ કરશો	تَفْعَلْنَ તમે બધી ઔરત કરો છો તફઅલ-ન તમે બધી ઔરત કરશો
પહેલો પુરુષ	એ.વ.	أَفْعَلُ હું કરું છું અફઅલુ હું કરીશ	أَفْعَلُ હું કરું છું અફઅલુ હું કરીશ
	દ્વિ.વ.	نَفْعَلُ અમે કરીએ છીએ	نَفْعَلُ અમે કરીએ છીએ
	બ.વ.	نَفْعَلُوا અમે કરીશું	نَفْعَلُوا અમે કરીશું

② کتب 'ક-ત-બ' (લખવું) ક્રિયાપદના

વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળના રૂપો

પુરુષ	વચન	પુલ્લિંગ (નર જાતિ)	સ્ત્રીલિંગ (નારિ જાતિ)
ત્રીજો પુરુષ	એ.વ.	يَكْتُبُ તે લખે છે અકતુબુ તે લખશે	تَكْتُبُ તે એક સ્ત્રી લખે છે તકતુબુ તે એક સ્ત્રી લખશે
	દ્વિ.વ.	يَكْتُبَان તે બે મર્દ લખે છે અકતુબાનિ તે બે મર્દ લખશે	تَكْتُبَان તે બે સ્ત્રી લખે છે તકતુબાનિ તે બે સ્ત્રી લખશે
	બ.વ.	يَكْتُبُونَ તે બધાં મર્દ લખે છે અકતુબૂ-ન તે બધાં મર્દ લખશે	يَكْتُبْنَ તે બધી સ્ત્રી લખે છે અકતુબન તે બધી સ્ત્રી લખશે
બીજો પુરુષ	એ.વ.	تَكْتُبُ તું એક મર્દ લખે છે તકતુબુ તું એક મર્દ લખશે	تَكْتُبِينَ તું એક સ્ત્રી લખે છે તકતુબી-ન તું એક સ્ત્રી લખશે
	દ્વિ.વ.	تَكْتُبَان તમે બે મર્દ લખો છો તકતુબાનિ તમે બે મર્દ લખશો	تَكْتُبَان તમે બે સ્ત્રી લખો છો તકતુબાનિ તમે બે સ્ત્રી લખશો
	બ.વ.	يَكْتُبُونَ તમે બધાં મર્દ લખો છો તકતુબૂ-ન તમે બધાં મર્દ લખશો	يَكْتُبْنَ તમે બધી સ્ત્રી લખો છો તકતુબન તમે બધી સ્ત્રી લખશો
પહેલો પુરુષ	એ.વ.	اَكْتُبُ હું લખું છું અકતુબુ હું લખીશ	اَكْتُبُ હું લખું છું અકતુબુ હું લખીશ
	દ્વિ.વ.	نَكْتُبُ અમે લખીએ છીએ	نَكْتُبُ અમે લખીએ છીએ
	બ.વ.	نَكْتُبُوا અમે લખીશું	نَكْتُبُوا અમે લખીશું

સૂચના :-

- 1 ઝમાના હાલ (વર્તમાનકાળ) અને મુસ્તકિબલ (ભવિષ્યકાળ)ના અરબીમાં એક જ રૂપ બને છે. એને 'મુઝારિઅ' કહે છે.
- 2 'ફ-અ-લ' અને 'ક-ત-બ'ના મુઝારિઅના રૂપો ઉપર આપ્યા છે તેને સારી રીતે યાદ કરી લો. જેટલા પ્રમાણમાં યાદ થશે એટલા પ્રમાણમાં આપની હિમ્મત અરબી શીખવામાં વધશે.
- 3 વધુ અભ્યાસ અને મહાવરા માટે બીજા ક્રિયાપદોના પણ ઉપર પ્રમાણે પુરુષ, લિંગ અને વચન પ્રમાણે જુદા જુદા રૂપો બનાવો.
- 4 સ્થળ સંકોચના કારણે નીચે માત્ર થોડાંક ઉદાહરણો આપવામાં આવે છે.

(1)	يَفْتَحُ	(અફતહુ)	તે ખોલે છે.
(2)	يَجْمَعُ	(અજમઉ)	તે જમા કરે છે.
(3)	أَشْرَبُ	(અશરબુ)	હું પીઉં છું.
(4)	أَجْمَعُ	(અજમઉ)	હું જમા કરું છું.
(5)	يَسْمَعُونَ	(અસ્મઉ-ન)	તેઓ (બધાં) સાંભળે છે.
(6)	يَكْرَهُونَ	(અકરહૂ-ન)	તેઓ (બધાં) નાપસંદ કરે છે.
(7)	يَفْعَلُ	(અફઅલુ)	તે કરે છે.
(8)	يَشْرَبُ	(અશરબુ)	તે પીએ છે.
(9)	أَفْعَلُ	(અફઅલુ)	હું કરું છું.
(10)	أَفْتَحُ	(અફતહુ)	હું ખોલું છું
(11)	يَفْعَلُونَ	(અફઅલૂ-ન)	તેઓ (બધાં) કરે છે.
(12)	يَجْعَلُونَ	(અજઅલૂ-ન)	તેઓ (બધાં) બનાવે છે.

સ્વાધ્યાય

11

નીચે લખેલા અરબી શબ્દોનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :-

(1)	يَكْفُرُونَ	(અકફૂર-ન)
(2)	يَشْكُرُونَ	(અશકુર-ન)
(3)	تَتْلُونَ	(તતલૂ-ન)
(4)	يَتْلُونَ	(અતલૂ-ન)
(5)	هُوَ يَكْتُبُ كِتَابًا	(હુ-વ અકતુબુ કિતાબન)
(6)	يَعْلَمُونَ	(અઅલમૂ-ન)
(7)	نَعْبُدُ	(અઅબુદુ)
(8)	يَقْرَأُ وَنَ الْقُرْآنَ	(અકરઈનલ કુર્આ-ન)
(9)	لَا نَسْمَعُ	(લા નઅમઈ)
(10)	أَعْبُدُ	(અઅબુદુ)
(11)	لَا يَعْلَمُونَ	(લા અઅલમૂ-ન)
(12)	لَا أَكْفُرُ	(લા અકફુર)
(13)	تَعْلَمُ	(તઅલમુ)
(14)	أَعْلَمُ	(અઅલમુ)
(15)	يَعْمَهُونَ	(અઅમદૂ-ન)

مُضَارِعٌ مَجْهُولٌ મુઝારિઅ મજદૂલ વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળના કર્મણિ પ્રયોગ

Present Tense & Future Tense Passive Voice

સૂચના :-

- 1 અગાઉ ભૂતકાળ વિશે શીખી ગયા છો કે فَعَلَ (ફ-અ-લ)ને فُعِلَ (ફુ-ઈ-લ) લખવાથી કર્મણિ પ્રયોગ બને છે.
- 2 વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળમાં یَفْعَلُ (યફઅલુ)ને یُفْعَلُ (યુફઅલુ) લખવાથી કર્મણિ પ્રયોગ બને છે.
- 3 વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળમાં કર્મણિ પ્રયોગ બનાવવા માટે :-
- શબ્દના પ્રથમ અક્ષર ઉપર 'પેશ' મૂકવામાં આવે છે.
- ત્રીજા અક્ષર ઉપર 'ઝબર' મૂકવામાં આવે છે.
- બાકીના અક્ષરો કર્તરી પ્રયોગ પ્રમાણે કાયમ રહે છે.
- 4 વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળના કર્મણિ પ્રયોગમાં પહેલા પુરુષમાં :-
- એક વચનમાં સ્ત્રીલિંગ (નારીજાતિ) અને પુલ્લિંગ (નરજાતિ) બંનેના રૂપ સરખા છે.
- દ્વિ વચનમાં સ્ત્રીલિંગ અને પુલ્લિંગ તથા બહુવચનમાં સ્ત્રીલિંગ અને પુલ્લિંગ એ ચારેયના રૂપો સરખા છે.
- 5 હવે 'ફ-અ-લ' (કરવું) અને 'ક-ત-બ' લખવું ક્રિયાપદના વર્તમાનકાળ અને ભૂતકાળના કર્મણિ પ્રયોગના બધાં રૂપો આપવામાં આવે છે તેનો ઊંડો અભ્યાસ કરો અને યાદ કરી લો.

①

فَعَلَ

'ફ-અ-લ' (કરવું) ક્રિયાપદના

વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળ કર્મણિ પ્રયોગના રૂપો

પુરુષ	વયન	પુલિંગ (નર જાતિ)	સ્ત્રીલિંગ (નારિ જાતિ)
ત્રીજો પુરુષ	એ.વ.	يُفَعِّلُ તે એક મદને કરવામાં યુફઅલુ આવે છે / આવશે.	تُفَعِّلُ તે એક સ્ત્રીને કરવામાં તુફઅલુ આવે છે / આવશે.
	દ્વિ.વ.	يُفَعِّلَانِ તે બે મદને કરવામાં યુફઅલાનિ આવે છે / આવશે.	تُفَعِّلَانِ તે બે સ્ત્રીને કરવામાં તુફઅલાનિ આવે છે / આવશે.
	બ.વ.	يُفَعِّلُونَ તે બધાં મદને કરવામાં યુફઅલુ-ન આવે છે / આવશે.	تُفَعِّلْنَ તે બધી સ્ત્રીને કરવામાં તુફઅલ્ન આવે છે / આવશે.
બીજો પુરુષ	એ.વ.	تُفَعِّلُ તને એક મદને કરવામાં તુફઅલુ આવે છે / આવશે.	تُفَعِّلِينَ તને એક સ્ત્રીને કરવામાં તુફઅલી-ન આવે છે / આવશે.
	દ્વિ.વ.	تُفَعِّلَانِ તમે બે મદને કરવામાં તુફઅલાનિ આવે છે / આવશે.	تُفَعِّلَانِ તમે બે સ્ત્રીને કરવામાં તુફઅલાનિ આવે છે / આવશે.
	બ.વ.	تُفَعِّلُونَ તમે બધાં મદને કરવામાં તુફઅલુ-ન આવે છે / આવશે.	تُفَعِّلْنَ તમે બધી સ્ત્રીને કરવામાં તુફઅલ્ન આવે છે / આવશે.
પહેલો પુરુષ	એ.વ.	أَفْعُلُ મને કરવામાં આવે છે ઉફઅલુ મને કરવામાં આવશે.	أَفْعُلُ મને કરવામાં આવે છે. ઉફઅલુ મને કરવામાં આવશે.
	દ્વિ.વ.	تَفْعُلُ અમને કરવામાં આવે છે	تَفْعُلُ અમને કરવામાં આવે છે.
	બ.વ.	يُفَعِّلُ અમને કરવામાં આવશે.	يُفَعِّلُ અમને કરવામાં આવશે.

૭ કૃત્ 'ક-ત-બ' (લખવું) ક્રિયાપદના

વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળના કર્મણિ પ્રયોગના રૂપો

પુરુષ	વચન	પુલ્લિંગ (નર જાતિ)	સ્ત્રીલિંગ (નારિ જાતિ)
ત્રીજો પુરુષ	એ.વ.	તે એક મદને લખવામાં યુક્તભુ આવે છે / આવશે.	તે એક સ્ત્રીને લખવામાં યુક્તભુ આવે છે / આવશે.
	દ્વિ.વ.	તે બે મદને લખવામાં યુક્તબાનિ આવે છે / આવશે.	તે બે સ્ત્રીને લખવામાં યુક્તબાનિ આવે છે / આવશે.
	બ.વ.	તે બધાં મદને લખવામાં યુક્તભૂ-ન આવે છે / આવશે.	તે બધી સ્ત્રીને લખવામાં યુક્તબન આવે છે / આવશે.
બીજો પુરુષ	એ.વ.	તને એક મદને લખવામાં યુક્તભુ આવે છે / આવશે.	તને એક સ્ત્રીને લખવામાં યુક્તબી-ન આવે છે / આવશે.
	દ્વિ.વ.	તમે બે મદને લખવામાં યુક્તબાનિ આવે છે / આવશે.	તમે બે સ્ત્રીને લખવામાં યુક્તબાનિ આવે છે / આવશે.
	બ.વ.	તમે બધાં મદને લખવામાં યુક્તભૂ-ન આવે છે / આવશે.	તમે બધી સ્ત્રીઓને યુક્તબન લખવામાં આવે છે / આવશે.
પહેલો પુરુષ	એ.વ.	મને લખવામાં આવે છે ઉક્તભુ મને લખવામાં આવશે.	મને લખવામાં આવે છે. ઉક્તભુ મને લખવામાં આવશે.
	દ્વિ.વ.	અમને લખવામાં આવે છે	અમને લખવામાં આવે છે.
	બ.વ.	અમને લખવામાં આવશે.	અમને લખવામાં આવશે.

કેટલાક બીજા ઉદાહરણો

ક્રમ	કર્તરી પ્રયોગ	કર્મણિ પ્રયોગ
1	<p>يَقْتُلُ ચકતુલુ</p> <p>તે કતલ કરે છે. તે કતલ કરશે.</p>	<p>يُقْتَلُ ચુક્તલુ</p> <p>તેને કતલ કરવામાં આવે છે. તેને કતલ કરવામાં આવશે.</p>
2	<p>يَنْصُرُونَ ચન્સુર-ન</p> <p>તેઓ મદદ કરે છે. તેઓ મદદ કરશે.</p>	<p>يُنْصَرُونَ યુન્સર-ન</p> <p>તેમને મદદ કરવામાં આવે છે. તેમને મદદ કરવામાં આવશે.</p>
3	<p>تَسْأَلُ તસ્અલુ</p> <p>તું સવાલ કરે છે. તું સવાલ કરશે.</p>	<p>تُسْأَلُ તુસ્અલુ</p> <p>તને સવાલ કરવામાં આવે છે. તને સવાલ કરવામાં આવશે.</p>

સ્વાધ્યાય

12

નીચેના વાક્યોનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :-

(1) وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ	(વલા હૂમ યહઝનૂન)
(2) يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ	(યસ્મઊ-ન કલામલ્લાહિ)
(3) لَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ	(લા નઅબુદુ ઈલ્લલ્લાહ)
(4) يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ	(યૂ મિનૂ-ન મિલ્લાહિ વ રસૂલિહિ)

- (5) يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ (ચકતુબૂનલ કિતા-બ ળિ ઐદી હિમ
 ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ (મુમ્મ ચકૂલૂ-ન હાગા મિન ઇન્દિલાહ)
- (6) لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (લા અઅબુદુ મા તઅબુદૂન)
- (7) تُسْأَلُونَ يَقْطَعُونَ (તુસ્આલૂ-ન ચકતછી-ન)
- (8) يَفْقَهُونَ يَجْهَلُونَ (ચફફહૂ-ન ચજહલૂ-ન)
- (9) تَخْلُدُونَ (તખલુદૂ-ન)
- (10) تَسْخَرُونَ (તસ્ખરૂ-ન)

સ્વાધ્યાય

13

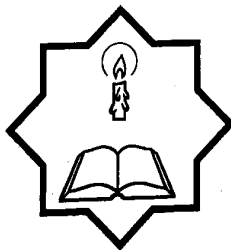
નીચેના વાક્યોનું અરબીમાં ભાષાંતર કરો :-

- (1) તમે સમજો છો.
- (2) તમે જાણો છો.
- (3) તે કાપતા નથી.
- (4) તે ડરતા નથી.
- (5) તેઓ પૂછાય છે.
- (6) તે ખોલવામાં આવે છે.
- (7) તેઓને કતલ કરવામાં આવે છે.
- (8) તેઓને રિઝક આપવામાં આવે છે.

શબ્દો અને તેના અર્થો

☐	سَمِعَ	(સમિ-અ)	સાંભળવું
☐	عَمِيَ	(અમિ-હ)	ભટકતા કરવું
☐	سَأَلَ	(સ-અ-લ)	પૂછવું
☐	إِلَّا	(ઈલ્લા)	પરંતુ
☐	شَكَرَ	(શ-ક-ર)	શુક કરવું
☐	عَلِمَ	(અલિ-મ)	જાણવું, ઈલ્મ ધરાવવું
☐	نَصَرَ	(ન-સ-ર)	મદદ કરવું
☐	إِيمَانٍ	(ઈમા-ન)	ઈમાન લાવવું
☐	حَزِنَ	(હઝિ-ન)	ગમગીન થવું
☐	مَا	(મા)	જે કંઈ
☐	أَيْدِي	(ઐદી)	હાથ
☐	لِمَا	(લિમા)	કેમ, શા માટે
☐	ثُمَّ	(સુમ્મ)	પછી
☐	قَطَعَ	(ક-ત-અ)	કાપવું
☐	قَوْلٍ	(કૌલુન)	કહેવું
☐	حَذَرَ	(હઝ-ર)	ડરવું
☐	هَذَا	(હાઝા)	આ

☐	فَقَّهَ	(ફ-ફ-હ)	સમજાવું
☐	مِنْ	(મિન)	થી
☐	جَهْلَ	(જહિ-લ)	જહાલત, નાસમજી
☐	عِنْدَ	(ઈન્દ)	નજદીક, પાસે
☐	سَخَّرَ	(સ-ખ-ર)	હસવું
☐	كِرِهَ	(ક-રે-હ)	નાપસંદ કરવું
☐	تِلَاوَةَ	(તિલાવ-ત)	તિલાવત કરવું, વાંચવું
☐	جَمَعَ	(જમ-અ)	જમઅ (ભેગાં) કરવું
☐	لَا	(લા)	નહીં
☐	خَلَدَ	(ખ-લ-દ)	હમેશા રહેવું

પાઠ - 9

أَمْر 'અમ્ર' (આજ્ઞાર્થ Imperative mood)

અને

نَهْي 'નહી' (નકારાર્થ Negative)

પુરુષ	લિંગ	વચન	આજ્ઞાર્થ	નકારાર્થ
ત્રીજો પુરુષ	પુલિંગ	એ.વ.	لِفْعَلْ લિ ચકઅલ તે એક મદે કરવું જોઈએ.	لَا يَفْعَلْ લા ચકઅલ તે એક મદે કરવું ન જોઈએ.
		દિ.વ.	لِيفْعَلَا લિ ચકઅલા તે બે મદે કરવું જોઈએ.	لَا يَفْعَلَا લા ચકઅલા તે બે મદે કરવું ન જોઈએ.
		બ.વ.	لِيفْعَلُوا લિ ચકઅલૂ તે બધાં મદે કરવું જોઈએ.	لَا يَفْعَلُوا લા ચકઅલૂ તે બધા મદે કરવું ન જોઈએ.
	સ્ત્રીલિંગ	એ.વ.	لِتَفْعَلْ લિ તકઅલ તે એક સ્ત્રીએ કરવું જોઈએ.	لَا تَفْعَلْ લા તકઅલ તે એક સ્ત્રીએ કરવું ન જોઈએ.
		દિ.વ.	لِتَفْعَلَا લિ તકઅલા તે બે સ્ત્રીએ કરવું જોઈએ.	لَا تَفْعَلَا લા તકઅલા તે બે સ્ત્રીએ કરવું ન જોઈએ.
		બ.વ.	لِيفْعَلْنَ લિ તકઅલન તે બધી સ્ત્રીએ કરવું જોઈએ.	لَا يَفْعَلْنَ લા ચકઅલન તે બધી સ્ત્રીએ કરવું ન જોઈએ.

(અનુસંધાન પાના ૧૬૫ ઉપર)

પુરુષ	લિંગ	વચન	આજ્ઞાર્થ	નકારાર્થ
બીજો પુરુષ	પુલ્લિંગ	એ.વ.	افْعَلْ ઈફઅલ તું એક મદ કર.	لا تَفْعَلْ લા તફઅલ તું એક મદ ન કર.
		દ્વિ.વ.	افْعَلَا ઈફઅલા તમે બે મદ કરો.	لا تَفْعَلَا લા તફઅલા તમે બે મદ ન કરો.
		બ.વ.	افْعَلُوا ઈફઅલૂ તમે બધાં મદ કરો.	لا تَفْعَلُوا લા તફઅલૂ તમે બધા મદ ન કરો.
	સ્ત્રીલિંગ	એ.વ.	افْعَلِيં ઈફઅલી તું એક સ્ત્રી કર.	لا تَفْعَلِيْ لَا તફઅલી તું એક સ્ત્રી ન કર.
		દ્વિ.વ.	افْعَلَا ઈફઅલા તમે બે સ્ત્રી કરો.	لا تَفْعَلَا લા તફઅલા તમે બે સ્ત્રી ન કરો.
		બ.વ.	افْعَلْنَ ઈફઅલ્ન તમે બધી સ્ત્રી કરો.	لا تَفْعَلْنَ لَا તફઅલ્ન તમે બધી સ્ત્રી ન કરો.
પહેલો પુરુષ	પુલ્લિંગ / સ્ત્રીલિંગ	એ.વ.	لا فَعَلْ લિ અફઅલ મારે કરવું જોઈએ.	لا أَفْعَلْ લા અફઅલ મારે કરવું ન જોઈએ.
		દ્વિ.વ.	لنْفَعَلْ લિ નફઅલ	لَا نَفْعَلْ લા નફઅલ
		બ.વ.	અમારે કરવું જોઈએ.	અમારે કરવું ન જોઈએ.

સૂચના :-

- 1 કોઈ કામ કરવા માટે આજ્ઞા (હુકમ) કરવા માટે ક્રિયાપદનું આજ્ઞાર્થ રૂપ (Imperative) વપરાય છે.
- 2 આજ્ઞાર્થ વાક્યની શરૂઆતમાં (લિ) અથવા (ઈ) મૂકવામાં આવે છે.
- 3 કોઈ કામ કરવા માટે નકાર (મનાઈ) કરવા માટે નકારાર્થ (Negative) રૂપ વપરાય છે.
- 4 અરબીમાં નકાર બતાવવા માટે શરૂઆતમાં (લા) મૂકવામાં આવે છે.

આજ્ઞાર્થ અને નકારાર્થના ઉપયોગની રીત

આજ્ઞાર્થ	નકાર
اَذْهَبْ ઈઝહબ તું જા.	لَا تَذْهَبْ લા તઝ હબ તું ન જા.
اعْمَلُوا ઈઅમલૂ તમે અમલ કરો.	لَا تَعْمَلُوا લા તઅમલૂ તમે અમલ ન કરો.
اعْلَمُوا ઈઅલમૂ તમે જાણો.	لَا تَعْلَمُوا લા તઅલમૂ તમે ન જાણો.
افْعَلْ ઈફઅલ તું કર.	لَا تَفْعَلْ લા તફ-અલ તું ન કર.
اِشْرَحْ ઈશરહ તું ખોલ.	لَا تَشْرَحْ લા-તશર-હ તું ન ખોલ.
اسْمَعُوا ઈસ્મઅ તમે સાંભળો.	لَا تَسْمَعُوا લા તસ્મઅ તમે ન સાંભળો.

આજ્ઞાર્થ	નકાર
إِحْزَنْ ઈહઝન તુ ગમ કર.	لَا تَحْزَنْ લા તહઝન તુ ગમ ન કર.
اجْعَلْ ઈજઅલ તુ બનાવ.	لَا تَجْعَلْ લા તજઅલ તુ ન બનાવ.
اِفْرُقُوا ઈફરૂકૂ તમે કુસંપ કરો.	لَا تَفْرُقُوا લા તફરૂકૂ તમે કુસંપ ન કરો.
اِفْعَلُوا ઈફઅલૂ તમે કરો.	لَا تَفْعَلُوا લા તફઅલૂ તમે ન કરો.

સ્વાધ્યાય

14

નીચેના અરબી શબ્દોનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :-

(1)	لَا تَسْأَلْنِي	(લા તસ્અલની)
(2)	لَا تَقْرَبَا	(લા તકરબા)
(3)	اشْرَبُوا	(ઈશરબૂ)
(4)	اِشْرَحْ لِي	(ઈશરહલી)
(5)	ارْكَبُوا	(ઈરકબૂ)
(6)	وَأَسْمَعُوا	(વસ્મઊ)
(7)	وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ	(વલિલ કાફિરી-ન અઝાબુન અલીમ)

શબ્દો અને અર્થો

☐	عَمِلَ	(અ-મિ-લ)	અમલ કરવું, કામ કરવું.
☐	عَلِمَ	(અ-લિ-મ)	જાણવું.
☐	شَرَحَ	(શ-ર-હ)	ખોલવું, વિશાળ કરવું.
☐	فَرَّقَ	(ફ-ર-ફ)	કુસંપ નાંખવું.
☐	قَرَّبَ	(ફ-ર-બ)	કરીબ થવું.
☐	سَلَّ	(સ-અલ)	પૂછવું, સવાલ કરવું.
☐	شَرِبَ	(શ-રિ-બ)	પીવું.
☐	عَذَابُ الْيَمِّ	(અઝાબુન અલીમુન)	દર્દનાક અઝાબ.
☐	رَكِبَ	(રકિ-બ)	સવાર થવું.

પરિશિષ્ટ - 1

فَعَلَ 'ક-અ-લ' (કરવું) ક્રિયાપદના

ત્રણે કાળના રૂપો

પુરુષ			પુરુષ			પુરુષ			પુરુષ			પુરુષ			પુરુષ			પુરુષ		
લિંગ			લિંગ			લિંગ			લિંગ			લિંગ			લિંગ			લિંગ		
વચન			વચન			વચન			વચન			વચન			વચન			વચન		
પુરુષ વાચક સર્વનામ			પુરુષ વાચક સર્વનામ			પુરુષ વાચક સર્વનામ			પુરુષ વાચક સર્વનામ			પુરુષ વાચક સર્વનામ			પુરુષ વાચક સર્વનામ			પુરુષ વાચક સર્વનામ		
માલિકી દર્શક સર્વનામ			માલિકી દર્શક સર્વનામ			માલિકી દર્શક સર્વનામ			માલિકી દર્શક સર્વનામ			માલિકી દર્શક સર્વનામ			માલિકી દર્શક સર્વનામ			માલિકી દર્શક સર્વનામ		
ભૂતકાળ			ભૂતકાળ			ભૂતકાળ			ભૂતકાળ			ભૂતકાળ			ભૂતકાળ			ભૂતકાળ		
વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ			વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ			વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ			વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ			વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ			વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ			વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ		
આજ્ઞાર્થ			આજ્ઞાર્થ			આજ્ઞાર્થ			આજ્ઞાર્થ			આજ્ઞાર્થ			આજ્ઞાર્થ			આજ્ઞાર્થ		
નકારાર્થ			નકારાર્થ			નકારાર્થ			નકારાર્થ			નકારાર્થ			નકારાર્થ			નકારાર્થ		
لا يَفْعَلُ	لا يَفْعَلَا	لا يَفْعَلُوا	لا تَفْعَلُ	لا تَفْعَلَا	لا تَفْعَلُوا	لِيَفْعَلَ	لِيَفْعَلَا	لِيَفْعَلُوا	لِيَفْعَلَ	لِيَفْعَلَا	لِيَفْعَلُوا	لِيَفْعَلَ	لِيَفْعَلَا	لِيَفْعَلُوا	لِيَفْعَلَ	لِيَفْعَلَا	لِيَفْعَلُوا	لِيَفْعَلَ	لِيَفْعَلَا	لِيَفْعَلُوا
يَفْعَلُ	يَفْعَلَانِ	يَفْعَلُونَ	تَفْعَلُ	تَفْعَلَانِ	تَفْعَلُونَ	يَفْعَلُ	يَفْعَلَانِ	يَفْعَلُونَ	يَفْعَلُ	يَفْعَلَانِ	يَفْعَلُونَ	يَفْعَلُ	يَفْعَلَانِ	يَفْعَلُونَ	يَفْعَلُ	يَفْعَلَانِ	يَفْعَلُونَ	يَفْعَلُ	يَفْعَلَانِ	يَفْعَلُونَ
فَعَلَ	فَعَلَا	فَعَلُوا	فَعَلْتَ	فَعَلْتَا	فَعَلْتُمْ	فَعَلَ	فَعَلَا	فَعَلُوا	فَعَلَ	فَعَلَا	فَعَلُوا	فَعَلَ	فَعَلَا	فَعَلُوا	فَعَلَ	فَعَلَا	فَعَلُوا	فَعَلَ	فَعَلَا	فَعَلُوا
هُوَ	هُمَا	هُمْ	هِيَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ
هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ	هُوَ	هُمَا	هُمْ

પહેલો પુરુષ		બીજો પુરુષ						પુરુષ
પુ./સ્ત્રી લિંગ	પુ./સ્ત્રી લિંગ	સ્ત્રી લિંગ			પુલિંગ			લિંગ
ઓ.વ./હિ.વ.	ઓ.વ.	બ.વ.	હિ. વ.	ઓ.વ.	બ.વ.	હિ. વ.	ઓ.વ.	વચન
نَحْنُ	أَنَا		أَنْتُمْ	أَنْتِ	أَنْتُمْ	أَنْتُمَا	أَنْتِ	પુરુષ વાચક સર્વનામ
نَا	ي		كُنَّ	كِ	كُم	كُمَا	كِ	માલિકી દર્શક સર્વનામ
فَعَلْنَا	فَعَلْتُ		فَعَلْتُنَّ	فَعَلْتِ	فَعَلْتُمْ	فَعَلْتُمَا	فَعَلْتَ	ભૂતકાળ
نَفْعُلُ	أَفْعُلُ		تَفْعَلْنَ	تَفْعَلِينَ	تَفْعَلُونَ	تَفْعَلَانِ	تَفْعُلُ	વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ
لِنَفْعُلُ	لَا فَعْلُ		إِفْعَلْنَ	إِفْعَلِي	إِفْعَلُوا	إِفْعَلَا	إِفْعُلُ	આજ્ઞાથ
لَا نَفْعُلُ	لَا أَفْعُلُ		لَا تَفْعَلْنَ	لَا تَفْعَلِي	لَا تَفْعَلُوا	لَا تَفْعَلَا	لَا تَفْعُلُ	નકારાથ

પહેલો પુરુષ		બીજો પુરુષ						પુરુષ	
પુ./સ્ત્રી લિંગ	પુ./સ્ત્રી લિંગ	સ્ત્રી લિંગ			પુલિંગ			લિંગ	
અ.વ./દ્વિ.વ.	એ.વે	અ.વ.	દ્વિ.વ.	એ.વ.	અ.વ.	દ્વિ.વ.	એ.વ.	વચન	પુરુષ વાચક સર્વનામ
نَحْنُ	أَنَا	أَنْتِ	أَنْتُمَا	أَنْتِ	أَنْتُمْ	أَنْتُمَا	أَنْتِ	પુરુષ	માલિકી દર્શક સર્વનામ
نَا	يَا	كُنَّا	كُنْتُمَا	كُنَّا	كُنْتُمْ	كُنْتُمَا	كُنْتَ	ભૂતકાળ	
نَكُونُ	اَكُونُ	تَكُونِ	تَكُونَانِ	تَكُونِينَ	تَكُونُونَ	تَكُونَانِ	تَكُونُ	વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ	
			كُونَا	كُونِي	كُونُوا	كُونَانِ	كُنْ	આજ્ઞાથ	
			لَا تَكُونَا	لَا تَكُونِي	لَا تَكُونُوا	لَا تَكُونَانِ	لَا تَكُنْ	નકારાથ	

ઉપરોક્ત ક્રિયાપદનો ઉપયોગ કુર્આન શરીફમાં મોટા પ્રમાણમાં થયો છે.

માટે આ કોષ્ટકને વારંવાર લખીને એના ઉપર સારો કાબૂ મેળવી લો.

પરિશિષ્ટ - 3

قَالَ 'કા-લ' (કહેવું, બોલવું) ક્રિયાપદના

અર્થો કાળના રૂપો

ત્રીજો પુરુષ			પુરુષ		
સ્ત્રી લિંગ	પુલિંગ			લિંગ	
	અ.વ.	ક્રિ. વ.	અ.વ.	વચન	
	મ.વ.	હિ. વ.	અ.વ.	પુરુષ વાચક સર્વનામ	માલિકી દર્શક સર્વનામ
	هِيَ	هَمَا	هَم	પુરુષ વાચક સર્વનામ	માલિકી દર્શક સર્વનામ
	هَآ	هَمَا	هَم	ભૂતકાળ	ભૂતકાળ
	قَالَتْ	قَالَا	قَالُوا	વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ	વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ
	تَقُولُ	تَقُولَانِ	يَقُولُونَ	આજાર્થ	આજાર્થ
	تَقُول	تَقُولَانِ	يَقُولُونَ	નકારાર્થ	નકારાર્થ
	يَقُلْنَ	يَقُلْنَ	يَقُلْنَ		

પહેલો પુરુષ		બીજો પુરુષ						પુરુષ
પુ./સ્ત્રી લિંગ	પુ./સ્ત્રી લિંગ	સ્ત્રી લિંગ			પુલિંગ			લિંગ
		અ.વ.	હિ. વ.	એ.વ.	અ.વ.	હિ. વ.	એ.વ.	વચન
		અ.વ./હિ.વ.	અ.વ.	અ.વ.	અ.વ.	હિ. વ.	એ.વ.	પુરુષ વાયક સર્વનામ
	نَحْنُ	أَنَا	أَنْتُمْ	أَنْتِ	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	أَنْتِ	માલિકી દર્શક સર્વનામ
	نَا	ي	كُنَّا	كُنْ	كُنْ	كُنْ	كُنْ	ભૂતકાળ
	نَقُولُ	قُلْتُ	قُلْتُمْ	قُلْتَ	قُلْتُمْ	قُلْتُمْ	قُلْتَ	વર્ત. કાળ/ભવિ. કાળ
								આજાર્થ
								નકારાર્થ

ઉપરોક્ત ક્રિયાપદનો ઉપયોગ કુર્આન શરીફમાં મોટા પ્રમાણમાં થયો છે.

માટે આ કોષ્ટકને પણ વારંવાર લખીને એના ઉપર સારો કાબૂ મેળવી લો.

પરિશિષ્ટ - 4

‘ક-અ-ઇ’ (કરવું) ના રૂપો

ક્રમિક	ભૂતકાળ Past Tense مَاضِي	વર્તમાનકાળ ભવિષ્યકાળ Present & Future Tense مُضَارِع	કર્તરિ કૃદંત Active Participle اسْمُ الْفَاعِلِ	કર્મણિ કૃદંત Passive Participle اسْمُ الْمَفْعُولِ	કૃદંત Verbal Noun مَصْدَر
1	فَعَلَ	يَفْعَلُ	فَاعِل	مَفْعُول	فِعْل
2	فَعَّلَ	يُفَعِّلُ	مُفَعِّل	مُفَعَّل	تَفْعِيل
3	فَاعَلَ	يُفَاعِلُ	مُفَاعِل	مُفَاعَل	مُفَاعَلَةٌ
4	أَفْعَلَ	يُفْعِلُ	مُفْعِل	مُفْعَل	إِفْعَال
5	تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	مُتَفَعِّل	مُتَفَعَّل	تَفَعُّل
6	تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	مُتَفَاعِل	مُتَفَاعَل	مُتَفَاعَلَةٌ
7	انْفَعَلَ	يَنْفَعِلُ	مُنْفَعِل	مُنْفَعَل	إِنْفِعَال
8	اِفْتَعَلَ	يَفْتَعِلُ	مُفْتَعِل	مُفْتَعَل	إِفْتِعَال
9	اِفْعَلَّ	يَفْعَلُّ	مُفْعَلِّل	مُفْعَلَّل	اِفْعِلَال
10	اسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلُ	مُسْتَفْعِل	مُسْتَفْعَل	اسْتِفْعَال

પરિશિષ્ટ - 5

‘કા-અ-અ’ (ફાલ) ના રૂપો

પુરુષ	લિંગ	વચન	પુરુષ વાચક	માલિકી દર્શક	ભૂતકાળ	વર્તમાનકાળ
			અર્થભામ Pers. Prns.	અર્થભામ Poss. Prns.	Past Tense ماضي	ભવિષ્યકાળ Present Tense Future Tense مضارع
ત્રીજો પુરુષ	પુરિષિંગ	ઓ.વ.	هُوَ	هُ	فَاعِلٌ	يُفَاعِلُ
		લિ.વ.	هُمَا	هُمَا	فَاعِلَا	يُفَاعِلَانِ
		ઊ.વ.	هُم	هُمْ	فَاعِلُوا	يُفَاعِلُونَ
	સ્ત્રીલિંગ	ઓ.વ.	هِيَ	هَا	فَاعِلَتْ	تُفَاعِلُ
		લિ.વ.	هُمَا	هُمَا	فَاعِلَتَا	تُفَاعِلَانِ
		ઊ.વ.	هُنَّ	هُنَّ	فَاعِلْنَ	يُفَاعِلْنَ

[અનુસંધાન પાના ૧૦૫ ઉપર]

પુરુષ	લિંગ	વચન	પુરુષ વાચક	માલિકી દર્શક	ભૂતકાળ	વર્તમાનકાળ					
			સર્વનામ Pers. Prns.	સર્વનામ Poss. Prns.	Past Tense	ભવિષ્યકાળ Present Tense Future Tense					
બીજો પુરુષ			પુલિંગ	ઓ.વ.	أَنْتَ	كَ	فَاعَلْتَ	تُفَاعِلُ			
				હિ. વ.	أَنْتُمَا	كُمَا	فَاعَلْتُمَا	تُفَاعِلَانِ			
				ભ.વ.	أَنْتُمْ	كُم	فَاعَلْتُمْ	تُفَاعِلُونَ			
			સ્ત્રીલિંગ	ઓ.વ.	أَنْتِ	كِ	فَاعَلْتِ	تُفَاعِلِينَ			
				હિ. વ.	أَنْتُمَا	كُمَا	فَاعَلْتُمَا	تُفَاعِلَانِ			
				ભ.વ.	أَنْتُنَّ	كُنَّ	فَاعَلْتُنَّ	تُفَاعِلْنَ			
			પહેલો પુરુષ			પુ./સ્ત્રી લિંગ	ઓ.વ.	أَنَا	ي	فَاعَلْتُ	أَفَاعِلُ
							ભ.વ./હિ.વ.	نَحْنُ	نَا	فَاعَلْنَا	نُفَاعِلُ

વિભાગ ત્રીજો

વ્યાકરણના સ્વાધ્યાયોના
જવાબો

Digitized by eGangotri

સ્વાધ્યાય

1

- (1) પરહેઝગાર (નેક) બંદો છે.
- (2) છોકરો નાનો છે.
- (3) લશ્કર મોટું છે.
- (4) પુરુષ હોશિયાર છે.
- (5) હામિદ આલિમ (જ્ઞાનકાર) છે.
- (6) ખાલિદ બળવાન (શક્તિવાન) છે.

સ્વાધ્યાય

2

- (1) صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
- (2) أَلْحَالُ صَالِحٌ
- (3) أَلْبَيْتٌ كَبِيرٌ
- (4) صَدِيقٌ صَالِحٌ
- (5) أَلْإِبْنُ صَادِقٌ
- (6) أَلْأَخُ عَابِدٌ
- (7) خَالِدٌ ابْنٌ
- (8) حَامِدٌ عَمٌ

સ્વાધ્યાય

3

પ્રશ્ન : 1 ના જવાબો

- (1) અલ્લાહની કિતાબ (પુસ્તક)

- (2) અલ્લાહનું કલામ (વાત)
- (3) રસૂલ (સલ.)નો તરીકો (આદત, રીતભાત)
- (4) ઈન્સાન (માનવી)નો શક (શંકા)
- (5) રહમાન (અલ્લાહ)નો ઝિક
- (6) અલ્લાહનો ફઝલ
- (7) કયામતનો દિવસ
- (8) નમાઝનું કાયમ કરવું
- (9) અલ્લાહની રહમત
- (10) માતા-પિતાની ઈતાઅત કરવી.

પ્રશ્ન : 2 ના જવાબો

- (1) أَرْضُ اللَّهِ
- (2) طُغْيَانُ النَّاسِ
- (3) بَيْتُ الْأَنْحَرَةِ دَارُ الْأَنْحَرَةِ
- (4) طَعَامُ الْأَتِيمِ
- (5) دَارُ الْحَمِيدِ

સ્વાધ્યાય

4

	વચન	1	2	3	4
A	મેં કયું	હું દાખલ થયો.	મેં મદદ કરી.	મેં પીધું	મેં મેળવ્યું
B	તમે કયું	તમે મદદ કરી.	તમે ઈન્કાર કર્યો.	તમને મળ્યું	તમે ગયા
C	તેણીએ કયું	તેણીએ ઈન્કાર કર્યો	તેણીએ પીધું.	તેણી દાખલ થઈ.	તેણીએ મદદ કરી

સ્વાધ્યાય 5

કૃત્ ક-ત-ઝ (ઘખવું) ક્રિયાપદના રૂપો

પુરુષ	વચન	પુલ્લિંગ (નાર જાતિ)	સ્ત્રીલિંગ (નારિ જાતિ)
ત્રીજો પુરુષ	એ.વ.	કૃત્ ક-ત-ઝ તેણે લખ્યું.	કૃત્ ક-ત-ઝત તેણીએ લખ્યું.
	દ્વિ.વ.	કૃતા ક-ત-ઝા તે (બંનેએ) લખ્યું.	કૃતા ક-ત-ઝ-તા તેણી (બંનેએ) લખ્યું.
	બ.વ.	કૃત્ ક-ત-ઝૂ તેઓએ લખ્યું.	કૃત્ ક-ત-ઝ-ન તેણી (બધીએ) લખ્યું.
બીજો પુરુષ	એ.વ.	કૃત્ ક-તઝ-ત તે લખ્યું.	કૃત્ ક-તઝ-તિ તે લખ્યું.
	દ્વિ.વ.	કૃત્ ક-તઝ-તુમા તમે (બંનેએ) લખ્યું.	કૃત્ ક-તઝ-તુમા તમે (બંનેએ) લખ્યું.
	બ.વ.	કૃત્ ક-તઝ-તુમ તમે લખ્યું.	કૃત્ ક-તઝ-તુન્ન તમે (બધીએ) લખ્યું.
પહેલો પુરુષ	એ.વ.	કૃત્ ક-તઝ-તુ મેં લખ્યું.	કૃત્ ક-તઝ-તુ મેં લખ્યું.
	દ્વિ.વ.	કૃત્ ક-તઝ-ના અમે લખ્યું.	કૃત્ ક-તઝ-ના અમે લખ્યું.
	બ.વ.	અમે લખ્યું.	અમે લખ્યું.

સ્વાધ્યાય

6

પાના 137 ઉપર **کَتَبَ** ક-ત-બ (લખવું) ક્રિયાપદના ભૂતકાળ કર્મણિ પ્રયોગના રૂપો નમૂના તરીકે આપેલા છે. તે પ્રમાણે અન્ય ક્રિયાપદોના રૂપો બનશે.

સ્વાધ્યાય

7

- (1) અલ્લાહ તઆલાએ લોકોને પૈદા કર્યા.
- (2) શયતાને ઈન્સાનને ઘોંકો આપ્યો.
- (3) અલ્લાહ તઆલાએ મુહમ્મદ (સલ.)ને રસૂલ બનાવ્યા.
- (4) તારીકે પાણી પીધું.
- (5) અલ્લાહ તઆલાએ કિતાબ ઉતારી.
- (6) અમે સમુદ્રને ફાડ્યો.
- (7) તેણે માલ ભેગો કર્યો.

સ્વાધ્યાય

8

- (1) કુફથી ઈસ્લામ તરફ
- (2) ઘરથી મસ્જિદ તરફ
- (3) તમામ તારીફ (પ્રશંસા) અલ્લાહના માટે છે.
- (4) મા-બાપના સાથે સારો વર્તવ
- (5) મેં પેનથી લખ્યું.
- (6) ફાયદો (લાભ) સમય સુધી
- (7) તેઓની આંખો પર પરદો છે.
- (8) અમે અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન લાવ્યા.
- (9) અમે અમારા બંદા પર ઉતારી. (નાઝિલ કરી)
- (10) આ લોકો માટે બયાન (ખુલ્લી દલીલ) છે.

સ્વાધ્યાય 9

- (1) فِي الْقُرْآنِ هُدًى لِّلنَّاسِ
 (2) رَأَيْتُ رَجُلًا عَلَى الْمَسْجِدِ
 (3) طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ

સ્વાધ્યાય 10

- (1) તમારો પાલનહાર
 (2) તમારું સાંભળવું
 (3) અમારું ઘર
 (4) અમારી દુકાન
 (5) અમારી કૌમ (પ્રજા)
 (6) અમારો રસૂલ
 (7) અમારા સાથી
 (8) તમારો દીન (ધર્મ)
 (9) તું એક સ્ત્રી તરફથી
 (10) તું એક પુરુષ તરફથી
 (11) તમારો ઈમામ
 (12) તે બન્નેના માટે
 (13) મારા ઘરવાળા
 (14) તેણે તમારા માટે જમીનમાં સર્વ કંઈક પૈદા કર્યું.
 (15) અને અલબત્ત અલ્લાહે તમારી મદદ કરી.
 (16) એમના માટે એમના પાલનહારના પાસે એમનું વળતર છે.

સ્વાધ્યાય

11

- (1) તેઓ (બધાં) ઈન્કાર કરે છે.
- (2) તેઓ (બધાં) આભાર માને છે.
- (3) તમે (બધાં) પઢો છો.
- (4) તેઓ (બધાં) પઢે છે.
- (5) તે કિતાબ લખે છે.
- (6) તેઓ (બધાં) જાણે છે.
- (7) અમે ઈબાદત કરીએ છીએ.
- (8) તેઓ (બધાં) કુર્આન પઢે છે.
- (9) અમે સાંભળતા નથી.
- (10) હું ઈબાદત કરું છું
- (11) તેઓ (બધાં) જાણતા નથી.
- (12) હું ઈન્કાર કરતો નથી.
- (13) તું એક મર્દ જાણે છે.
- (14) હું જાણું છું.
- (15) તેઓ (બધાં) ભટકતા ફરે છે.

સ્વાધ્યાય

12

- (1) અને તેઓ (બધાં) ગમગીન થતા નથી.
- (2) તેઓ (બધાં) અલ્લાહનો કલામ સાંભળે છે.
- (3) અમે ઈબાદત કરતા નથી પરંતુ અલ્લાહની.
- (4) તેઓ (બધાં) અલ્લાહ અને એના રસૂલ પર ઈમાન લાવે છે.
- (5) તેઓ (બધાં) પોતાના હાથોથી કિતાબ લખે છે પછી કહે છે કે આ કિતાબ અલ્લાહના તરફથી છે.
- (6) હું ઈબાદત કરતો નથી તે વસ્તુની જેની તમે (બધાં) ઈબાદત કરો છો.
- (7) તમને (બધાં)ને સવાલ કરવામાં આવતો નથી. તેઓ (બધાં) કાપે છે.
- (8) તેઓ (બધાં) સમજે છે, તેઓ (બધાં) જહાલતથી વર્તે છે.

(9) તમે (બધાં) હંમેશા રહો છો.

(10) તમે (બધાં) હસો છો.

સ્વાધ્યાય

13

(1) تَفْقَهُونَ (તફકહૂ-ન)

(2) تَعْلَمُونَ (તઅલમૂ-ન)

(3) لَا يَقْطَعُ (લા-યકતઠિ)

(4) لَا يَحْذَرُ (લા-યહઝરુ)

(5) يُسْأَلُونَ (યુસ્અલૂ-ન)

(6) يُفْتَحُ (યુફતહુ)

(7) يُقْتَلُونَ (યુક્તલૂ-ન)

(8) يُرْزَقُونَ (યુરઝક્-ન)

સ્વાધ્યાય

14

(1) તું મને સવાલ ન કર.

(2) તમે બંને કરીબ ન થાઓ.

(3) તમે (બધાં) પીવો.

(4) તું મારા માટે વિશ્લાળ કર, (ખોલ)

(5) તમે (બધાં) સવાર થાઓ.

(6) અને તમે (બધાં) સાંભળો

(7) અને કાફિરીન (કાફિરો)ના માટે દર્દનાક અઝાબ છે.

વિભાગ ચોથો

તિલાવતના ક્રમ પ્રમાણે
આસાન લુગાતુલ કુર્આન

[કુર્આન શરીફનો સરળ શબ્દકોશ]

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ
خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

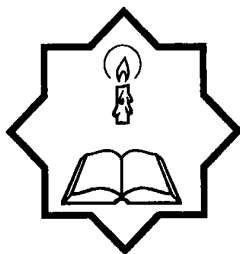
(હે નબી ! જે કુઆન તારા પર ઉતારવામાં આવે છે તેને)

પોતાના પરવરદિગારનું નામ લઈ પઢયા કર

જેણે (સર્વ કંઈ) બનાવ્યું.

જેણે મનુષ્યને જામી ગયેલા લોહીથી બનાવ્યો.

[96 સૂરહ 'અલક' : 1,2]

‘રૂકૂઅ’ વગેરેની નિશાનીઓ

[1]

દરેક રૂકૂઅના અંતે ત્રણ લંબચોરસની નિશાની આપી છે.

5	7	5
---	---	---

$\frac{0}{\sqrt{0}}$

આ નિશાની પહેલા પારહ : ‘અલીફ-લામ-મીમ’ની સૂરહ ‘અલ બ-ક-રહ’માં છે એનો અર્થ નીચે પ્રમાણે થશે :-

- પ્રથમ (ડાબી બાજુના) ચોરસનો આંકડો સૂરહ ‘અલ બ-ક-રહ’નો 5 (પાંચ)મો રૂકૂઅ પૂરો થવાની નિશાની છે.
- વચમાંના લંબચોરસનો આંકડો પાંચમો રૂકૂઅમાં કુલ સાત આવતો હોવાની નિશાની છે.
- જમણી બાજુનો ત્રીજો લંબચોરસ પહેલા પારહનો પાંચમો રૂકૂઅ પૂરો થવાની નિશાની છે.

[2]

પા (1/4), અરઘો (1/2), અને પોણો (3/4) પારહ પૂરો થવાની નિશાની નીચે પ્રમાણે બતાવી છે.

પારહ નંબર	પૂરો થયેલો ભાગ	પારહનું નામ
પારહ(ખંડ)1	1/4	‘અલીફ-લામ-મીમ’

અર્થ :

પ્રથમ પારહ ‘અલીફ-લામ-મીમ’નો 1/4, (પા) ભાગ પૂરો થયો.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

1 : સૂરહ અલ ફાતિહા

1	عَوْدُ (ع و ذ)	(ઔઘુન)	પનાહ (આશ્રય) માંગવું
2	أَعُوذُ	(અઉઘુ)	હું પનાહ (આશ્રય) માંગું છું
3	بِ	(બિ)	સાથે
4	مِنْ	(મિન)	થી
5	رَجِيمٌ (ر ج م)	(રઘીમ)	લઅનત કરવામાં આવેલ,
ધિકકારાએલ
6	إِسْمِ	(ઈસ્મ)	નામ
7	الرَّحْمَنِ	(અર્હમાનુ)	મોટો મહેરબાન, મહા કૃપાળુ
8	الرَّحِيمِ (ر ح م)	(અર્હીમ)	ખૂબ રહમ કરવાવાળો,
અતિદયાળુ
9	الْحَمْدُ (ح م د)	(અહમ્દુ)	વખાણ દરેક પ્રકારના,
સર્વપ્રશંસાઓ, સર્વસ્તુતિઓ
10	لِ	(લિ)	ના માટે
11	رَبِّ الْعَالَمِينَ	(રબ્બિલ
આલમીન)	સર્વજગતોનો પાલનહાર,
(સર્વજગત પ્રતિપાલક)
12	مَالِكِ (م ل ك)	(માલિકિ)	માલિક, સ્વામી

- 13 يَوْمٌ (યૌમ) દિન, દિવસ (Day)
- 14 اَلدِّينُ (અદદીન) ઈન્સાફ, ન્યાય (Judgement), કાનૂન
- 15 اِيَّاكَ (ઈયા-ક) તારી જ, ફક્ત તને
- 16 نَعْبُدُ (નઅબુદુ) અમે ઈબાદત કરીએ છીએ, અમે બંદગી કરીએ છીએ
- 17 نَسْتَعِينُ (નસ-ત-ઈન) અમે મદદ માંગીએ છીએ
- 18 اِسْتَعَانَ (ઈસ્તાઆન) મદદ માંગવી
- 19 اِهْدِ (ઈહદિ) હિદાયત આપો, સદબુદ્ધિ આપો
- 20 نَا (ના) અમોને (અમારા)
- 21 صِرَاطٌ (સિરાત) રસ્તો, માર્ગ
- 22 مُسْتَقِيمٌ (મુસ્તકીમ) સીધો, મજબૂત
- 23 اَلَّذِينَ (અલ્લાઝી-ન) પેલા માણસોનો, જે લોકો (જેના પર)
- 24 اَنْعَمْتَ (અન્અમ-ત) ઈન્આમ કર્યા તે, પુરસ્કૃત કર્યા, ધન્ય કર્યા
- 25 عَلَيْهِمْ (અલેઈમ) તેમના ઉપર
- 26 غَيْرِ (ગૈરિ) સિવાય, વગર
- 27 مَغْضُوبٍ (મગ્ઝૂબિ) ગુસ્સો કરવામાં આવ્યો, કોપ બિતારવામાં આવ્યો

- 28 لَا (લા) નથી, નહીં
- 29 الضَّالِّينَ (ضال) (અમાલી-ન) ભટકેલાં, માર્ગ ભૂલેલાં, ગુમરાહ

جُزْء : الم

પારા નં 1 : અલીફ-લામ-મિમ

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

સૂરહ નં 2 : અલ બકર

- 30 ذَلِكَ (ઝાલિ-ક) આ, પેલા
- 31 لَا رَيْبَ (લા-રૈ-બ) શંકા નથી, નિઃશંક, નિઃસંદેહ, બેશક
- 32 فِيهِ (ફીહિ) એના અંદર, એમાં
- 33 مُتَقِينَ (મુતકી-ન) પરહેઝગાર, સંયમી, શરીઅતે મના કરેલી બાબતોથી બચનાર
- 34 يُؤْمِنُونَ (અમન) (યૂઅમિનૂ-ન) ઈમાન લાવે છે (મૂળ શબ્દ અ-મ-ન)
- 35 غَيْبٍ (ઝીબિ) સંતાપેલી, અદશ્ય, અગોચર, છુપાયેલી, ગુપ્ત

- 36 وَ (વ) અને, તથા, તેમ જ
- 37 يَقِيمُونَ (યુકીમૂન) કાયમ કરે છે
(શરીઅતે દશવિલા નિયમ, સમય પ્રમાણે ઠીક રાખે છે)
- 38 الصَّلَاةُ (અસ્લા-ત) નમાઝ
- 39 مِمَّا (મિમ્મા) મિન + મા = મિમ્મા મિન = થી
મા = જે કંઈ, તે થીઝ વડે જે કંઈ
- 40 رَزَقْنَا (રઝકના) રોઝી આપી અમે,
આજીવિકા આપી અમે
- 41 نَا (ના) અમો, અમે
- 42 هُمْ (હુમ) પેલા લોકો, તેઓ
- 43 يُنْفِقُونَ (નફીકૂન) ખર્ચ કરે છે (ન-ફ-ક)
- 44 بِمَا (બેમા) બે + મા = બેમા બે = સાથે
મા = જે કંઈ
- 45 أَنْزَلَ (અન્ઝિલ-લ) ઉતારવામાં આવેલ,
નાઝિલ કરવામાં આવેલ
- 46 إِلَيْكَ (ઈલૈ-ક) તારા તરફ, તારી બાજુ
- 47 مَا (મા) જે કંઈ
- 48 قَبْلِكَ (કબિલ-ક) તારા પહેલાં, તારા પૂર્વે

- 49 اخِرَةً (આખિરત) આખિરત, પરલોક
- 50 يُوْقِنُونَ (યૂકીનૂ-ન) યકીન રાખીએ છીએ, વિશ્વાસ રાખીએ છીએ
- 51 اُولَئِكَ (ઉલાઈ-ક) આ લોકો, (ઝા-લિ-ક નું બ.વ.)
- 52 عَلَى (અલા) ઉપર
- 53 هُدًى (હુદન) હિદાયત, સન્માર્ગ
- 54 مُفْلِحُونَ (મુફ્લિહૂન) કામિયાબ થવા વાળા, સફળ થનારા
- 55 إِنَّ (ઇન્ન) બેશક, યકીનન
- 56 كَفَرُوا (ક-ફ-ર) ઈન્કાર કર્યો, કુફ કર્યો
- 57 سَوَاءً (સવા-ઉન) બરાબર
- 58 ءَ (અ) કે
- 59 أَنْذَرْتُ (અન્ઝરત) તારું ડરાવવું, તું ડરાવે
- 60 أَمْ (અમ) અથવા, યા, કે
- 61 لَمْ (લમ) નથી
- 62 لَا يُؤْمِنُونَ (લા-યુઅમિનૂ-ન) ઈમાન ન લાવશે. (અ-મ-ન)
- 63 خَتَمَ (ખ-ત-મ) સજજડ બંધ કરી દીધાં (Sealed), મહોર લગાવી દીધી, સીલબંધ કરી દીધાં.
- 64 قُلُوبَ (કુલૂબ) દિલો, દેદયો (કલ્બનું બહુવચન)

- 65 سَمِعِهِمْ (સમ્હિમ) એમના કાન, એમની શ્રવણશક્તિ,
 66 أَبْصَارَ (અબ્સારુન) આંખો, જોવાની શક્તિ, દર્શનશક્તિ
 67 غِشَاوَةً (ગિશાવતુન) પરદો, આવરણ
 68 وَلَهُمْ (વ-લુમ) અને એમના માટે
 69 عَذَابٌ (અઝાબુન) અઝાબ, ગુનાહની સજા, ભારે કષ્ટ,
 મહાયાતના
 70 عَظِيمٌ (અઝીમુન) મોટો, મહાન

1	7	1
---	---	---

- 71 النَّاسِ (અન્નાસિ) લોકો
 72 مَنْ (મન) જે વ્યક્તિ, કેટલાક લોકો
 73 يَقُولُ (યક્લુ) કહે છે કા-લ : કહું
 કૌલૂન : કહેવું
 74 آمَنَّا (આમન્ના) અમે ઈમાન લાવ્યા
 75 مَاهُمْ (મા-હુમ) નથી તે લોકો, તે નથી
 76 يُخْلِذُونَ (યુખાદિહિ-ન) દગો આપે છે, ઘોડો આપે છે
 77 إِلَّا (ઈલ્લા) પરંતુ
 78 أَنْفُسَهُمْ (અન્ફુ-સ-હુમ) એમના નફસ, એમની જાનો, એમના
 આત્માઓ
 79 مَا يَشْعُرُونَ (મા-યશઉરૂ-ન) સમજતા નથી, ભાન રાખતા નથી

- 80 مَرَضٌ (મ-ર-ઝુન) બીમારી, રોગ
- 81 ف (ફ) ત્યારે, જ્યારે, પછી
- 82 زَادَ (ઝા-દ) વધારો કર્યો, વૃદ્ધિ કરી
- 83 أَلِيمٌ (અલીમુન) દુઃખદ, દુઃખવાળો, દુઃખદાયક શિક્ષા, કષ્ટદાયક
- 84 بِمَا (બેમા) સાથે, જે કંઈ
- 85 كَانُوا (કાનૂ) હતા (એ.વ. કા-ન)
- 86 يَكْذِبُونَ (યકિઝબૂન) જૂઠું બોલતા
- 87 إِذَا (ઈઝા) જ્યારે
- 88 قِيلَ (કી-લ) કહેવામાં આવે છે, કહેવામાં આવ્યું
- 89 لَهُمْ (લ-હુમ) એમના માટે
- 90 لَا تَفْسِلُوا (લા-તુફસિલૂ) બગાડ ન કરો, ફસાદ ફેલાવો નહિ
- 91 فِي الْأَرْضِ (ફિલઅર્ઝિ) દુનિયામાં, દેશમાં, ઝમીન પર, પૃથ્વી પર, ધરતી પર
- 92 قَالُوا (કાલૂ) તેમણે કહ્યું, તે લોકોએ કહ્યું
- 93 إِنَّمَا (ઈન્નામા) હકીકતમાં, માત્ર
- 94 نَحْنُ (નહનુ) અમે, હમો
- 95 مُصْلِحُونَ (મુસ્લિહૂન) સુધારકો, ઈસ્લાહ કરવાવાળા
- 96 أَلَا (અલા) યાદ રાખો, ખબરદાર, સાવધાન, બરાબર સમજી લો

- 97 مُفْسِدُونَ (ફસીદ) (મુફસિદૂન) ફસાદ કરવાવાળા, ઉપદ્રવ કરનારા, ઝઘડો કરનારા
- 98 لَا يَكُنْ (લાકિન) (લાકિન) પરંતુ
- 99 آمِنًا (આમિન) (આમિન) ઈમાન લાવો
- 100 كَمَا (કમા) (કમા) જેવી રીતે કે, જેવી રીતે
- 101 أ (અ) (અ) શું ?
- 102 سُفَهَاءَ (સુફહા-ઉ) (સુફહા-ઉ) મૂર્ખ, બેવકૂફ
- 103 لَقُوا (લાફી) (લ-ફૂ) મુલાકાત કરી, મળ્યા
- 104 آمِنًا (આમિન) (આમિન) અમે ઈમાન લાવ્યા, અમે મુસલમાન થયા.
- 105 خَلَوْا (ખલૌ) (ખલૌ) એકાંતમાં થયા, એકાંતવાસ કર્યો
- 106 شَاطِئِينَ (શાયાતીન) (શાયાતીન) શયતાનો, બહેકાવવાવાળા સરદાર શયતાનની સિફતવાળા સરદારો
- 107 مُسْتَهْزِئُونَ (મુસ્તહઝિબિન) (મુસ્તહઝિબિન) મશકરી કરે છે, મઝાક કરે છે
- 108 يَمُدُّ (યમુદ્દ) (યમુદ્દ) ઢીલ આપે છે, ખેંચે છે
- 109 طُغْيَانًا (તુગ્યાન) (તુગ્યાન) શરારત, સરકશી, વિદ્રોહ
- 110 يَغْمَهُونَ (યઅમહૂ-ન) (યઅમહૂ-ન) આંધળા થઈને ભટકી રહ્યા છે (અ-મ-હ)
- 111 اِشْتَرَوْا (ઈશ્તરૌ) (ઈશ્તરૌ) તે લોકોએ ખરીદ્યું (શ-ર-ય)
- 112 ضَلَالَةً (ઝલાલત) (ઝલાલત) ગુમરાહી, કુમાર્જતા, માર્ગભ્રષ્ટતા
- 113 هُدًى (હુદા) (હુદા) હિદાયત, સદ્બુદ્ધિ

- 114 فَمَا (ફમા) તો નથી
- 115 رِبْحَتْ «(ب ح)» (રબિહત) [લાભકારક, ફાયદામંદ (ર-બ-હ)
મા રબિહત = ફાયદામંદ ન થઈ
- 116 تِجَارَةٌ (તિજારતુન) કારો બાર, વેપાર, ધંધો, વ્યવસાય
- 117 مُهْتَدِينَ (મુહતદીન) હિદાયતવાળા
- 118 مَثَلٌ (મ-સ-લુન) મિસાલ, હાલત, દાખલા રૂપે
- 119 كَ (ક) જેવી કે, જેમ કે
- 120 الْذِي (અલ્લઝી) તે વ્યક્તિ જે
- 121 اسْتَوْفَدَ «(و ف د)» (ઈસ્તૌફ-દ) સળગાવી, રોશન કરી
પ્રજવલિત કરી (વ-ફ-દ)
- 122 نَارٌ (નારુન) આગ, અગ્નિ
- 123 فَلَمَّا (ફ-લમ્મા) પછી જ્યારે
- 124 أَضَاءَتْ «(ض و د)» (અઝ્મા-અત) પ્રકાશિત થઈ, રોશન થઈ (ઝ-વ-અ)
- 125 حَوْلَهُ (હૌલહુ) એની આસપાસ, એની ચારેય તરફ,
એની ફરતે
- 126 ذَهَبَ (ઝ-હ-બ) લઈ ગયા, છીનવી લીધું
- 127 تَرَكَ (ત-ર-ક) છોડી દીધું
- 128 فِي (ફી) વચમાં, મધ્યમાં, માં
- 129 ظَلَمْتُ (ઝુલુમાતુન) અંધારું, અંધકાર
- 130 لَا يُبْصِرُونَ «(ب م ن)» (લા-બુઝિરુન) જોઈ શકતા નથી, જોતાં નથી (બ-સ-ર)

- 131 صُم (સુમ્મુન) બહેરાં
- 132 بُكْم (બુકમુન) ગુંગાં, મુંગા
- 133 عُمَى (ઉમ્મુન) આંધળાં
- 134 فُهُم (ફહુમ) જેથી તેઓ
- 135 لَا يَرْجِعُونَ (લા-યરજિઉન) માર્ગ ઉપર આવશે નહિ
(ع.ع.) પાછા ફરશે નહિ (ર-જ-અ)
- 136 أَوْ (ઔ) અથવા, કે, યા
- 137 كُ (ક) જેવી રીતે કે, જેમ કે
- 138 صَبَّ (સઝિબુન) ધોધમાર વરસાદ
- 139 سَمَاءُ (સમા-ઉ) આસમાન, આકાશ, આભ
- 140 رَعْدٌ (રઅદુન) ગર્જના, ગડગડાટ
- 141 بَرَقَ (બરકુન) વિજળી
- 142 يَجْعَلُونَ (યજઅલૂન) નાંખી લે છે
- 143 أَصَابِعُ (અસાબિઅ) આંગળીઓ (એક વચન : 'ઈસ્બઉન')
- 144 أَذَانٌ (આઝાનુન) કાન (એક વચન : 'ઉઝુનુન')
- 145 صَوَاعِقُ (સવાઈક) કડાકા (એક વચન : 'સાઈકતુન')
- 146 حَلَزَ (હઝર) બીક
- 147 مَوْتُ (મૌત) મૌત, મૃત્યુ, અવસાન
- 148 مُحِيطٌ (મુહીતુન) ઘેરી લેનાર
- 149 يَكَادُ (યકાદુ) હમણાં, પાસે છે, નજીક છે

- 150 يَخْطِفُ (ચપ્તફ) ઝડપી લે છે, ઉચ્કી લે છે
ઉપાડી લે છે (ખ-ત-ફ)
- 151 كَلِمًا (કુલ્લમા) જ્યારે પણ, જ્યારે તે
- 152 مَسَوًا (મશૌ) ચાલવા માંડે છે. (મ-શ-ય)
- 153 إِذَا (ઈઝા) જ્યારે
- 154 أَظْلَمَ (અઝલમ) અંધારું થયું (ઝ-લ-મ)
- 155 قَامُوا (કામૂ) થોભી ગયા, ઊભા થયા
- 156 لَوْ (લૌ) અગર, અને, જો
- 157 شَاءَ (શા-અ) ચાહતે, પસંદ કરતે (શ-ય-અ)
- 158 كُلِّ شَيْءٍ (કુલ્લે-શૈઈન) દરેક વસ્તુ, પ્રત્યેક વસ્તુ
- 159 قَدِيرٌ (કદીરુન) શક્તિમાન છે, કરવા પર તાકાત
રાખે છે, સમર્થ છે, સક્ષમ છે

2	13	2
---	----	---

- 160 يَأْتِيهَا النَّاسُ (યા-અય્યુહનાસુ) હે લોકો !
- 161 أَعْبَدُوا (અઈબુદુ) ઈબાદત કરો, બંદગી કરો
- 162 رَبِّ (રબ્બ) પાલનહાર, પરવરદિગાર
(બહુવચન : 'અરબાબ')
- 163 كُمْ (કુમ) તમારું, તમોને, આપને
- 164 الَّذِي (અલ્લાહી) તે જેણે, પેલા જેઓએ
- 165 خَلَقَ (ખ-લ-ક) પૈદા કર્યા, બનાવ્યા

- 166 لَعَلَّكُمْ (લઅલ્લકુમ) કે જેથી તમે, શાયદ (કદાચ) તમે,
(‘લઅલ્લ’ = શાયદ, કદાચ)
- 167 تَتَّقُونَ (તતક્કૂન) પરહેઝગાર બની જાઓ, કરો તમે
(ر ق ي)
- 168 جَعَلَ (જ-અ-લ) બનાવ્યું
- 169 لَكُمْ (લ-કુમ) તમારા માટે
- 170 أَرْضَ (અરઝુલ) ઝમીન, પૃથ્વી, ધરતી
- 171 فِرَاشًا (ફિ-સા-શા) પાથરણું, ફરશ
- 172 بِنَاءً (બિના-ઉન) છત, ઈમારત
- 173 أَنْزَلَ (અન્ઝા-લ) ઉતાર્યું, વરસાવ્યું
(ن ز ل)
- 174 مَاءً (મા-ઉન) પાણી, વરસાદ, જળ
- 175 أَخْرَجَ (અખર-જ) ઉત્પન્ન કર્યું, કાઢ્યું
(خ ج ح)
- 176 بِهِ (બિહી) તે વડે, એના સાથે
- 177 مِنْ (મિન) થી
- 178 ثَمَرَاتٍ (સમરાત) ફળો, મેવાઓ (Fruits)
(એકવચન : સમરતુન)
- 179 فَلَا تَجْعَلُوا (ફલા-તજઅલૂ) તો ન બનાવો, તો ન ઠેરવો
(જ-અ-લ = બનાવવું)
- 180 أَنْدَادًا (અન્દા-દા) મુકાબિલ, બરાબર, ની સામે,
હમસિક્કત
- 181 أَنْتُمْ (અન્તુમ) તમે છો

182 تَعْلَمُونَ (તઅલમૂન) તમે જાણો છો, જાણીબુજીને (અ-લ-મ)
(અ-લિ-મ = જાણવું)

183 إِنَّ (ઈન) અગર, અને, જો

184 كُنْتُمْ (કુન્તુમ) તમે છો

185 فِي (ફી) માં, વચમાં, મધ્યમાં

186 رَبِّ (રૈબુન) શંકા, હેમ

187 نَزَّلْنَا (નઝઝલના) અમે ઉતારી (નાઝિલ કરી) (ન-ઝ-લ)

188 عَلَى (અલા) ઉપર

189 عَبْدٌ (અબ્દુન) બંદો

190 فَأَتُوا (ફઅવૂ) બનાવી લાવો, તો લઈ આવો

191 سُورَةٌ (સૂરતુન) સૂરહ (કુઅનિની)
(બહુવચન : સુ-વ-રુન)

192 مِنْهُ (મિસ્ઠિહી) એની મિસાલ, એની જોડ

193 وَادْعُوا (વદઊ) અને બોલાવી લો, અને પોકારો

194 شُهَدَاءُ (શુહદા-ઉ) ગવાહ, સાક્ષી, મદદગાર, હિમાયતી,
સહાયક (એકવચન : શહીદ)

195 مِنْ دُونِ اللَّهِ (મિન-દૂનિલ્લાહ) અલ્લાહના સિવાય, અલ્લાહના વગર

196 صَادِقِينَ (સાદિકીન) સાચા, સત્ય બોલનારા
(એકવચન : સાદિક) (સ-દ-ક)

197 فَ (ફ) બસ, હવે, ત્યારે

198 إِنَّ (ઈન) અગર, જો

- 199 لَمْ (લમ) નહીં, નથી, ના
- 200 تَفْعَلُوا (તફઅલૂ) તમે કરી શકશો (ફ-અ-લ)
- 201 لَنْ (લન) નહીં, કદી નહીં
- 202 أَلَيْهِ (અલ્લી) તે જે (નારીજતિ માટે)
- 203 وَفُودٌ (વ-ફૂ-દ) બળતણ, ઈંધણ
- 204 هَا (હા) તેનું (નારીજતિ માટે)
- 205 حِجَارَةٌ (હિજારતુન) પથ્થર
- 206 أَعِدَّتْ رِدْدَ (અઈદદત) તૈયાર કરી દેવામાં આવી (અ-દ-દ)
- 207 كَفَرِينَ (કાફિરીન) કાફિરો, હકનો ઈન્કાર કરવાવાળા
(એકવચન : કાફિર)
- 208 بَشِيرٌ (બશિર) ખુશખબરી આપ, બશારત આપ
(બશારતુન = ખુશખબરી)
- 209 عَمِلُوا (અમિલૂ) તે લોકોએ અમલ કર્યા
- 210 صَالِحٍ (સાલિહાત) નેક, સારી (નારીજતિ માટે)
નરજતિ : 'સાલિહૂન'
- 211 أَلْ (અલ્) બેશક, કે
- 212 لَهُمْ (લહુમ) એમના માટે
- 213 جَنَّتْ (જન્નાતિન) બગીચા, જન્નતો, સ્વર્ગો
(એકવચન : જન્નતુન)
- 214 تَجَرِي (તજરી) વહે છે, ચાલે છે, પસાર થાય છે
- 215 تَحْتَ (તહત) નીચે

- 216 أَنهَر (અન્હાર) નહેરો
(એકવચન : નહર)
- 217 كَلَمًا (કુલ્લમા) જ્યારે પણ
- 218 رَزَقُوا (રુઝિકુ) રોઝી આપવામાં આવી, અથવા
રોઝી આપવામાં આવશે
- 219 ثَمَرَةً (સ-મ-રતુન) મેવો, ફળ
(બહુવચન : સમરાતુન)
- 220 هَذَا (હાઝા) આ
- 221 أَتُوا (ઉવુ) આપવામાં આવશે, આપવામાં આવ્યા
- 222 مُتَشَابِهًا (મુતશાબિહન) એક જ શકલનાં, મલતા-જુલતા,
સમરૂપ
- 223 أَزْوَاجٍ (અઝવાજુન) સ્ત્રીઓ, જોડું, ઔરતો, પત્નીઓ
- 224 مُطَهَّرَةً (મુતહદ્દરતુન) પાક, સાફ, સ્વચ્છ
- 225 خِلْدُونَ (ખાલિદૂન) સદા રહેવાવાળા, હમેશા રહેવાવાળા,
નિત્ય નિવાસી
- 226 لَا يَسْتَحْيِ (લા-યસ્તહયી) નથી શરમાતા
- 227 يَضْرِبُ مَثَلًا (અઝરિબા-મ-સ-લન) કોઈ પણ ઉદાહરણ આપશે.
- 228 بَعُوضَةً (બઊઝતુન) મચ્છર
- 229 فَمَا قَوْلُهَا (ફમા-ફૌકલા) અથવા એવી વસ્તુનું જે એથી પણ
વધુ (નજીવી) છે, તુચ્છ છે
- 230 فَاَمَّا (ફ-અમા) ત્યારે જે, પછી જે
- 231 اِنَّهُ (અન્નહુ) કે પેલું, કે આ

- 232 حَقُّ (હકુ) હક, ઠીક, બરાબર, સાચું, વાજબી
- 233 مَاذَا (માઝા) શું ?
- 234 أَرَادَ (અરા-દ) વિચાર કર્યો, ઈરાદો કર્યો, હેતુ
- 235 يُضِلُّ (યુઝિલ્લુ) ગુમરાહ કરે છે, કુમાર્ગતા કરે છે, માર્ગ ભ્રષ્ટ કરે છે
- 236 يَهْدِي (યહદી) હિદાયત કરે છે, સદ બુદ્ધિ દે છે
- 237 كَثِيرٌ (કસીર) ઘણાં બરા, ઘણાંઓને
- 238 إِلَّا (ઈલ્લા) પરંતુ
- 239 فَاسِقِينَ (ફાસિકીન) ફાસિક લોકો, હુકમોનો અનાદર કરનારાઓ (ફ-સ-ક)
- 240 يَنْقُضُونَ (યન્કુઝૂન) તોડે છે, ભંગ કરે છે (ન-ક-ઝ)
- 241 عَهْدٌ (અહદ) કરાર, ઈકરાર, પતિશા, વચન, વાયદો
- 242 مِنْ بَعْدِ (મિન-બઅદિ) એના પછી
- 243 مِثَاقٌ (મીસાક) મજબૂત, પાકું વચન
- 244 يَقْطَعُونَ (યકતઊન) તોડે છે, કાપે છે (ક-ત-અ)
- 245 أَمَرَ (અ-મ-ર) હુકમ આપ્યો, ઓર્ડર આપ્યો, આજ્ઞા આપી
- 246 يُوَصِّلُ (યૂ-સ-લુ) સંબંધને જોડે છે (વ-સ-લ)
- 247 خَسِرُوا (ખાસિરૂન) નુકસાન ઉઠાવનારા
- 248 كَيْفَ (કૈફ) કેવી રીતે, કેમ કરીને ?

249 اَمَوَاتًا (અમ્વાતન) નિર્જીવ, મરેલા, મૃત્યુ પામેલા, મૃત
(મ-વ-ત)

250 فَاحْيَاكُمْ (ફ-અહ્યાકુમ) પછી તમને સજીવન કર્યા, જીવતા કર્યા

251 ثُمَّ (થુમ્મ) પછી

252 تُرْجَعُونَ (તુરજીબીન) પાછા ફેરવવામાં આવશો,
લોટાવવામાં આવશો, પરત કરવામાં
આવશો (ર-જ-અ)

253 خَلَقَ (ખ-લ-ક) ઉત્પન્ન કર્યું, બનાવ્યું, પૈદા કર્યું

354 لَكُمْ (લકુમ) તમારા માટે, તમારા ફાયદા માટે

255 جَمِيعًا (જમીઅન) બધું, સઘળું, સર્વ

256 اِسْتَوَى (ઈસ્તવા) ધ્યાન આપ્યું, લક્ષ આપ્યું, ઈરાદો કર્યો

257 اِلَى (ઈલા) તરફ

258 سَوَى (સવ્વા) બરાબર કર્યું, દુરુસ્ત કર્યું, ઠીક કર્યું

259 هُنَّ (હુન્ન) તેમને [નારી જાતિ માટે]

260 سَعً (સઅઅ) સાત

261 سَمَوَاتٍ (સમાવાત) આકાશો, આસમાનો, આભો, ગગનો
[એ.વ. સમાઉન]

262 عَلِيمٌ (અલીમુન) માહિતગાર, જાણકાર (અ-લ-મ)

3	9	3
---	---	---

263 رَبُّكَ (રબુક) તારો પરવરદિગાર, તારો રબ,
તારો પાલનહાર

- 264 ل (લિ) માટે
- 265 مَلِيكَة (મલા-ઈકલુન) ફરિશ્તાઓ
- 266 اِنِّي (ઈન્ની) અવશ્ય હું, બેશક હું
- 267 جَاعِل (જાઈલુન) બનાવનાર હું, બનાવીશ
- 268 خَلِيفَة (ખલીફલુન) નાયબ, પ્રતિનિધિ, અનુગામી
- 269 يَسْفِك (યસ્ફિકુ) વહાવશે
- 270 دِمَاء (દિમા-અ) લોહી, રક્ત
- 271 نَسِيح (નસીહ) (સ-બ-હ) અમે તસ્બીહ પઢીએ છીએ, અમે પાકીનું વર્ણન કરીએ છીએ (સ-બ-હ)
- 272 نَقْدِس (નક્દિસ) (ક-દ-સ) હમો પવિત્રતાનું વર્ણન કરીએ છીએ (ક-દ-સ)
- 273 لَكَ (લ-ક) તારા માટે
- 274 عِلْم (અલ્લ-મ) શીખવ્યા, તાલીમ આપી
- 275 اَسْمَاء (અસ્મા-અ) નામો [એ.વ. ઈસ્મુન]
- 276 كُلُّهَا (કુલ્લહા) બધાં, સર્વ
- 277 عَرَض (અ-ર-ઝ) પેશ કયું, રૂબરૂ કયું, રજૂ કયું
- 278 اَنْبِئُونِي (અન્બિયોની) (ન-બ-અ) મને બતાવો, મને ખબર કરો, મને જાણ કરો (ન-બ-અ)
- 279 نِي (ની) મને
- 280 هُوَلَاءِ (હાઉલા-ઈ) આ બધાં, આ સર્વ

- 281 سُبْحَنَكَ (સુબહા-ન-ક) આપ જ પાક છો (Be Thou-Glorified)
- 282 لَنَا (લના) અમારા માટે
- 283 عَلِمْتَ (અલ્લમ્) આપે શીખવ્યું, આપે બતાવ્યું
- 284 إِنَّكَ (ઈન્ન-ક) ખરેખર આપ જ, બેશક આપ જ
- 285 أَنْتَ (અન્ત) તમે, આપ
- 286 عَلِيمٌ (અલીમુન) ઘણા જાણકાર, વધુ જ્ઞાનવાળા
- 286 حَكِيمٌ (હકીમુન) હિકમતવાળા, દયાળુ
- 287 فَلَمَّا (ફ-લમ્મા) પછી, જ્યારે
- 288 أَلَمْ أَقُلْ (અલમ-અકુલ) શું મેં નથી કહ્યું ?
- 289 أَعْلَمُ (અઅલમુ) ખૂબ જાણું છું
- 290 تَبْدُونَ (બદૂન) તમે જાહેર કરો છો (બ-દ-અ)
- 291 تَكْتُمُونَ (તકતુમૂન) તમો છુપાવો છો, તમે સંતાડો છો
(ક-ત-મ)
- 292 أَسْجُدُوا (અસ્જુદુ) સજદામાં પડી જાઓ, સજદલ કરો
(સ-જ-દ)
- 293 إِبْلِيسَ (ઈબ્લીસ) શૈતાનનું નામ
- 294 أَبِي (અબા) માન્યું નહિ, માન્ય ન રાખ્યું, ઈન્કાર
કર્ચો
- 295 اسْتَغْبَرُوا (ઈસ્તગ્બર) ઘમંડ કર્યો, ગર્વ કર્યો, તકબ્બુર કર્યો
(ક-બ-ર)
- 296 كَانَ (કા-ના) થઈ ગયું, થયું

297 اُسْكُنْ (ઈસ્કુન) રહ્યા કરો, અવસ્થાન કરો, નિવાસ કરો.
(સ-ક-ન)

298 كَلَّا (કુલા) તમે બન્ને ખાઓ

299 رَعْدًا (ર-ગ-દન) પેટ ભરીને, ધરાઈને

300 حَيْثُ (હેયુ) જે જગ્યાએ, જ્યાં કહી, જ્યાં પણ

301 شَيْئًا (શિઅતુમા) તમે બન્ને ચાહો [શાઅ : ચાહવું]

302 لَا تَقْرَبَا (લા-તકરબા) તમે બન્ને પાસે ન જાઓ

303 هَذِهِ (હાઝિહી) આ, અહીં

304 شَجَرَةً (શજરતુન) ઝાડ, વૃક્ષ

305 تَكُونَا (તક્ના) તમે બન્ને થઈ જશો

306 اَزَلَّ (અઝલ) ભૂલ થાપ આપી, ફોસલાવી દીધા,
છેતર્યા

307 هُمَا (હુમા) તે બન્ને ને

308 عَنْ (અન) થી, સંબંધમાં, બાબતમાં

309 هَا (હા) એના [નારી જાતિ માટે]

310 اَخْرَجَ (અખરજ) નિકાળ્યા, કઢાવ્યા (ખ-ર-જ)

311 كَانَا (કા-ના) તે બન્ને હતા
[એ.વ. માટે 'કા-ન']

312 اِهْبِطُوا (ઈહબિવુ) તમે સર્વ ઊતરો

313 بَعْضُ (બઅઝ) અમુક, કેટલાંક, થોડાંક

- 314 عَذْرُ (અદુબ્બુલ) દુશ્મન, શત્રુ
- 315 مُسْتَقَرٌّ (મુસ્તકરુન) ઠેકાણું, રહેઠાણ
- 316 مَنَاعُ (મતાઈન) ફાયદો, લાભ ઉઠાવવું
- 317 حِينُ (હી-ન) મુદત, સમય, વખત
- 318 فَتَلَقَى (ફ-તલકકા) પછી શીખી લીધાં
- 319 كَلِمَتٍ (કલિમાત) શબ્દો, ફરમાન, કથનો, વચનો
- 320 تَابَ (તા-બ) તવબહ કબૂલ કરી, રહમની નજર કરી, ધ્યાનિત થયો
- 321 تَوَّابٌ (તવ્વાબ) ઘણો માફ કરનારો, ઘણો તવબહ કબૂલ કરનારો [નોંધ : ‘તવ્વાબ’ કે ‘તૌબા’ શબ્દ કુર્આન શરીફમાં અલ્લાહ તઆલા માટે વપરાયો હોય તો તૌબા કબૂલ કરનારના અર્થમાં હોય છે અને જો બંદાના માટે વપરાયો હોય તો તૌબા કરવી, માફી ચાહવી, પરત આવવું... વગેરે અર્થ થશે.]
- 322 فِيمَا (ફ-ઈમા) પછી જો, જ્યારે પણ, ફરી ક્યારેક
- 323 يَأْتِيَنَّكُمْ (યઅતિયન્નકુમ) તમારા પાસે આવે
- 324 مِنِّي (મિન્ની) મારા તરફથી
[મિન = થી, યે = મારો]
- 325 تَبَعَ (તબિ-અ) અનુસરણ કરે, ચાલે, પયરવી કરે, ઈતિબાઅ કરે
- 326 هُدَايَ (હુદાય) મારો બોધ, મારી હિદાયત

- 327 خَرَقَ (ખોડુન) બીક, ભય, ખોફ
- 328 عَلَيْهِمْ (અલૈહિમ) એમના ઉપર
- 329 حَزُنُّ (હુઝનુન) દુઃખ, અફસોસ, દિલગીરી, ચિંતા, ગમ
- 330 كَفَرُوا (ક-ફ-રુ) તે લોકોએ ઈન્કાર કર્યો (ક-ફ-ર)
- 331 كَذَّبُوا (કઝઝબૂ) તે લોકોએ જુઠલાવ્યું (ક-ઝ-બ)
- 332 آيَاتِنَا (આયાતિના) અમારી નિશાનીઓ, અમારા હુકમો, અમારી આયતો
- 333 أَصْحَابُ النَّارِ (અસ્હાબુન્નારિ) દોઝખી લોકો, જહન્નમી લોકો

4	10	4
---	----	---

- 334 يَا (યા) હે, અય
- 335 بَنِي إِسْرَآئِيلَ (બની ઈસરાઈલ) ઈસરાઈલના છોકરા-છોકરીઓ, બની ઈસરાઈલ, ઈસરાઈલના સંતાનો
- 336 أَذْكُرُوا (ઈઝકુરુ) યાદ કરો (ઝ-ક-ર)
- 337 أَوْفُوا (ઓફુ) પૂરા કરો, પૂર્ણ કરો, પાલન કરો, (વ-ફ-ય)
- 338 عَهْدَ (અહદ) વચન, કરાર, ઈકરાર
- 339 أَوْفِ (ઓફિ) હું પૂરો કરીશ, હું પૂર્ણ કરીશ
- 340 إِيَّايَ (ઈય્યાય) મારાથી જ
- 341 فَارْهَبُونِ (ફરહબૂનિ) પછી મારાથી જ ડરતા રહો, પછી મારો જ ભય રાખો (ર-હ-બ)

- 342 أَنْزَلْتُ (અન્નઝલ્તુ) મેં નાઝિલ કરી, મેં ઉતારી
- 343 مُصَدِّقًا (મુસદ્દિકન) સત્ય બતાવનાર, પ્રતિપાદક, તસ્દીક કરનાર
- 344 لِمَا (લિમા) એમના માટે જે
- 345 مَعَكُمْ (મ-અ-કુમ) તમારા પાસે, તમારા સાથે
- 346 لَا تَكُونُوا (લા-તકૂનૂ) ન થઈ જાઓ, ન બનો
- 347 أَوَّلَ (અવ્વલ) પહેલાં, પ્રથમ
- 348 لَا تَشْتَرُوا (લા-તશ્તરૂ) ન ખરીદશો, વેચાતું ન લેશો
- 349 آيَاتِي (આયાતી) મારી આયાત, મારી નિશાનીઓ
- 350 ثَمَنًا (સ-મ-નન) કિંમત, મૂલ્ય
- 351 قَلِيلًا (કલીલન) થોડું, ઓછું, જુજ, નજીવું, અલ્પ
- 352 لَا تَلْبِسُوا (લા-તલ્બિસૂ) સત્યને અસત્ય સાથે ભેળવો નહિ, ભેળ-સેળ ન કરો
- 353 بَاطِلَ (બાતિલ) જૂઠું, અસત્ય
- 354 تَكْتُمُوا (તકતુમૂ) તમે છુપાઓ (સંતાડો) કતમ = સંતાડવું
- 355 أَقِيمُوا (અકીમૂ) અદા કરો, કાયમ કરો
- 356 اِرْكَبُوا (ઈરકબી) રૂકૂઅ કરો, ઝુકો, નમો
- 357 رَاكِبِينَ (રાકિબીન) રૂકૂઅ કરનારાઓ, ઝુકનારાઓ, નમન કરનારાઓ
- 358 أ (અ) શું ?

- 359 تَأْمُرُونَ (તઅમુરૂન) હુકમ આપો છો તમે (અ-મ-ર)
- 360 بَرٍّ (બિર) નેક કામ, નેકી
- 361 تَتَّسَوْنَ (તત્સૌ-ન) તમે ભૂલો છો, તમો વિસરી જાઓ છો (ન-સ-ય)
- 362 أَنْفُسَكُمْ (અન્ફુસકુમ) તમારા આત્માઓને, તમને પોતાને જ (ન-ફ-સ)
- 363 تَتَلَوْنَ (તતલૂ-ન) પઢો છો તમે, તિલાવત કરો છો તમે (ત-લ-વ)
- 364 أَكَلًا (અ-ફ-લા) નહીં શા માટે
- 365 تَعْقِلُونَ (તઅકિલૂ-ન) તમે અકલ રાખો છો, તમે સમજો છો. (અ-ક-લ)
- 366 اسْتَعِينُوا (ઈસ્તઈનૂ) સહારો પ્રાપ્ત કરો, મદદ ચાહો, સહાય મેળવો
- 367 لَكِبْرَةً (લ-કબીરતુન) અલબત્ત ઘણી મોટી, કઠણ, ભારી
- 368 خُسِينٍ (ખાશિઈન) આજિઝી કરનાર, ભય રાખનાર, ડરનાર (ખ-શ-અ)
- 369 يَطْنُونَ (યતુન્નૂન) ધારે છે, ખ્યાલ કરે છે, વિચારે છે (ઝ-ન-ન)
- 370 أَنَّهُمْ (અન્નહુમ) કે તેઓ
- 371 مُلْقُوا (મુલાફૂ) મળનારા
- 372 جُحُونَ (જાહિહૂન) પાછા ફરનારા, વાપસ જનારા

5

7

5

પારહ (ખંડ) 1

1/4

પારહ : 'અલીફ-લામ-મીમ' પા પૂરો થયો

- 373 أَنِّي (અન્ની) આ કે મેં
- 374 فَضَّلْتُ (ફઝલ્તુ) મેં ઉપકાર કર્યો, ફઝીલત આપી મેં
(ફ-ઝ-લ)
- 375 وَاتَّقُوا (વત્તક્કુ) અને તમે ડરો, અને તમે ભય રાખો
- 376 يَوْمًا (યૌમન) દિવસ, સમય
- 377 لَا تَخْزِي (લા-તખઝી) જરા પણ કામમાં ન આવશે (જ-ઝ-ય)
- 378 نَفْسٌ (નફ્સુન) નફ્સ, જન, જીવ, પ્રાણ
- 379 عَنْ (અન) થી, ને, સંબંધિત
- 380 لَا يُقْبَلُ (લા-યુક્બલુ) કબૂલ ન કરવામાં આવશે,
સ્વીકારવામાં ન આવશે (ક-બ-લ)
- 381 شَفَاعَةً (શફાઅતુન) સિફારીશ, ભલામણ, શફાઅત
- 382 يَنْصَرُونَ (યુન્સરૂન) મદદ આપવામાં આવશે,
મદદ પહોંચશે (ન-સ-ર)
- 383 لَا يُؤْخَذُ (લા-યુઅખ-ઝુ) ન લેવામાં આવશે
- 384 عَذْلٌ (અદલુન) બદલો, મુઆવઝા
- 385 نَجِّنْكُمْ (નજજેનાકુમ) છુટકારો આપ્યો તમને અમે,
મુક્તિ આપી તમને અમે (ન-જ-વ)
- 386 آل (આ-લ) સંબંધિ, માણસો, પાછળ ચાલનારા,
અનુયાયી, અનુચર, અંતેવાસી

- 387 فِرْعَوْن (ફિરઝોન) હઝરત મૂસા (અલૈ.)ના ઝમાનાનો મિસર દેશનો એક ફસાદી (દુરાચારી) બાદશાહ
- 388 يَسُوءُونَ (યસૂમૂન) સખત તકલીફ (યાતના) પહોંચાડી
- 389 سُوءَ (સૂઅ) ખરાબ, સખત, બુરાઈ
- 390 عَذَابٌ (અઝાબુન) સજા, દંડ, અઝાબ, શિક્ષા
- 391 ذَبْحٌ (ઝબહુન) કતલ કરવું, ઝબહ કરવું, કાપવું, વધ કરવું
- 392 أَبْنَاءَ (અબના-અ) પુત્રો, દીકરાઓ
- 393 يَسْتَحْيُونَ (યસ્તહયૂન) જીવતાં છોડી મૂકતા હતા
- 394 نِسَاءَ (નિસા-અ) સ્ત્રીઓ, ઔરતો, મહિલાઓ
- 395 وَفِي ذَٰلِكُمْ (વ-ફી-ઝાલિકુમ) અને તમારા આ બનાવમાં
- 396 بَلَاءٌ (બલા-હન) અજમાઈશ, પરીક્ષા, કસોટી, ઈન્તેહાન
- 397 رَبُّكُمْ (રબ્બોકુમ) તમારો પરવરદિગાર, તમારો પાલનદાર
- 398 عَظِيمٌ (અઝીમુન) મહાન, જબરદસ્ત, મોટો
- 399 إِذْ (ઈઝ) જ્યારે
- 400 فَرَقْنَا (ફરકના) (ફ-રકના) અમે ચીરી નાંખ્યો, અમે ફાડી નાંખ્યો
(ફ-ર-ક)
- 401 بِكُمْ (બિકુમ) તમારા કારણે, તમારા માટે, તમારા સાથે
- 402 بَحْرٌ (બહરુન) સમુદ્ર, દરિયો, સાગર
- 403 أَغْرَقْنَا (અગરકના) અમે ડૂબાવી દીધાં

- 404 تَنْظُرُونَ (તળુરુન) તમે જોઈ રહ્યા હતા (ન-જ-ર)
- 405 وَعَدْنَا (વા-અદના) અમે વાયદો કર્યો (વ-અ-દ)
- 406 أَرْبَعِينَ (અરબર્-ન) ચાલીસ (40)
- 407 لَيْلَةً (લેલતન) રાત, રાત્રી (બ.વ. લયાલી)
- 408 ثُمَّ (સુમ્મ) પછી
- 409 اتَّخَذْتُمْ (ઈત્તાખતુમ) તમે પકડ્યો, તમે બનાવ્યો (અ-ખ-ઝ)
- 410 عَجَلٌ (ઈજલ, ઈજલુન) વાછરડો
- 411 مِنْ بَعْدِهِ (મિબઅદિહી) એના પછી થી
- 412 ظَالِمُونَ (ઝાલિમૂ-ન) અન્યાય કરનારા, હુલ્મ કરનારા,
હુલ્મ પર કેડ બાંધનારા (ઝ-લ-મ)
- 413 عَقَوْنَا (અફૌના) અમે માફ કર્યા, અમે દરગુજર કર્યા
- 414 مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ (મિમ બઅદિ
ઝાલિ-ક) આ છતાંએ, એના પછી પણ
- 415 فُرْقَانٌ (ફુરકાન) ફેસલાની વસ્તુ, સત્ય અને અસત્યમાં
ફરક કરવાવાળી કિતાબ
- 416 تَوْبُوا (તૂબૂ) તીબા કરો, મઆફી માંગો
- 417 بَارِئٌ (બારિઉન) પૈદા કરનાર, પરવરદિગાર
- 418 حَتَّى (હત્તા) અહીં સુધી કે, જ્યાં સુધી કે
- 419 نَرَى (નરા) અમે જોઈ લઈએ
- 420 جَهْرَةً (જહરતન) સામે, પ્રત્યક્ષ, રૂબરૂ, જાહેર, ખુલ્લમ
ખુલ્લું

- 421 ضِعْفَةً (સાર્થકતુન) વીજળી, કઠાકો
- 422 بَعَثَ (બઅસ) ફરી સજીવન કરી ઉઠાવવા, બીજી વખત જીવતા કરવાં, પુનર્જીવન આપવું, મોકલવું
- 423 ظَلَّلْنَا (ظال) (ઝલ્લના) અમે છાંયડો કર્યો (ઝ-લ-લ)
- 424 غَمَامَ (ગમા-મ) વાદળ, વાદળી
- 425 أَلَمْنُ (અલમન) ધાણી જેવાં એક પ્રકારના મીઠાં સફેદ દાણાં [મિસર થી હિજરત કર્યા પછી બની ઈસરાઈલને અલ્લાહના તરફથી આસમાનથી આપવામાં આવેલા એક ખાસ પ્રકારના ભોજન તરફ ઈશારો છે.]
- 426 سَلَوَى (સલા) બટેર પક્ષી
- 427 كَلُوا (ફુલ) ખાઓ
- 428 طَيِّبٌ (ط ي ب) (તયિબાતિ) સાફ, સ્વચ્છ, પાક, સરસ
- 429 ظَلَمُوا (ઝ-લ-મૂ) અન્યાય કર્યો, ના ફરમાની કરી, ઝુલ્મ કર્યો, નુકસાન કર્યું
- 430 لَكِنْ (લાકિન) બલકે, પરંતુ
- 431 هَلِو (હાઝિલી) આ
- 432 قَرْيَةً (કરયતુન) વસ્તી, ગામ, શહેર
- 433 حَيْثُ (હૈયુ) જ્યાંથી, જે જગાએથી, જ્યાં પણ
- 434 شِئْتُمْ (શિઅતુમ) તમે ચાહો, તમે પસંદ કરો

- 435 رَعْدًا (રગદન) પેટ ભરીને, ધરાઈને
- 436 بَابٌ (બાબુન) દરવાજો, બારણું, પ્રવેશ દ્વાર
- 437 سَجْدًا (સુજજદન) સજદો કરવાની હાલતમાં, આજિઝી સાથે, જૂકીને, વિનમ્રતા સાથે
- 438 فُؤَادًا (ફૂલૂ) તમે કહો
- 439 حِطَّةً (હિત્તતુન) જૂકતા-જૂકતા કહેજો કે બક્ષી દે, માફ કરી દે
- 440 نَفْفَرٌ (નફિર) અમે માફ કરી દઈશું
- 441 خَطِيئَتِكُمْ (ખતાયાકુમ) તમારા અપરાધો, તમારી ભૂલોને, તમારી ખતાઓને
- 442 س (સ) ચોક્કસ, જલ્દી, ટૂંક સમયમાં
- 443 نَزِيدٌ (ઝીદ) અમો વધારે આપીશું (ઝ-ય-દ)
- 444 مُحْسِنِينَ (મુહસિનીન) નેક લોકો, એહસાન કરનારાઓ, ઉપકાર કરનારાઓ
- 445 ق (ફ) પછી
- 446 بَدَلٌ (બદ-લ) બદલી નાંખ્યું
- 447 رَجْرًا (રિજઝન) અઝાબ, આફત, મુસીબત
- 448 يَفْسُقُونَ (ફસુકૂન) બેહુકમી કરે છે, આજ્ઞાભંગ કરે છે

6

13

6

- 449 اسْتَسْقَى (ઈસ્તસ્કા) પાણી માંગ્યું, પાણીની માંગણી કરી

- 450 اِضْرِبْ (ઈઝરિબ) મારો, પછાડો (ઝરબુન)
- 451 عَصَا (અસા) લાકડી, લાઠી
- 452 حَجَرٌ (હ-જ-ર) પથ્થર, પાખાણ
- 453 اِنْفَجَرَتْ (ف ج) (ઈન્ફ-જ-રત) ફૂટી નીકળ્યા, વહી નીકળ્યા
(ફ-જ-ર)
- 454 اِثْنَا عَشْرَةَ (ઈસ્નાતા અશરહ) બાર (12)
- 455 عَيْنًا (એનન) ઝરણાં, ઝરા, જળસ્તોત (બ.વ.ઉયુનુન)
- 456 قَدْ (કદ) બરાબર, ઠીક-ઠીક, ચોકકસ, Certainly
- 457 عَلِمَ (ع ل م) (અલિ-મ) જાણી લીધો, જોઈ લીધો
- 458 كُلُّ (કુલ્લુ) દરેક, સર્વ, તમામ, બધું
- 459 أَنَاسٌ (ઉનાસુન) લોકો, ટોળું, જનસમૂહ
- 460 مَشْرَبٌ (મશરબુન) ઘાટ, પાણી પીવાની જગા, પરબ
- 461 كُلُّوا (કુલ્લુ) ખાઓ
- 462 اِشْرَبُوا (ش ر ب) (ઈશરબ્લુ) પીઓ (શ-ર-બ)
- 463 لَا تَعْتَوُوا (ع ث) (લા-તઅસૌ) ઝઘડો, ફસાદ મથાવનાર બની ફરશો
નહિ, ન નીકળો
- 464 طَعَامٌ (તઆમ) ખોરાક, ભોજન
- 465 وَاحِدٌ (વાહિદુન) એક (૧)
- 466 فَادُعْ (د ع) (ફદહ) તો પુકારો, દુઆ માંગો

- 467 لَنَا (લના) હમારા માટે
- 468 يُخْرِجُ (خ ر ج) (યુખ્રિજ) કાઢશે, ઉત્પન્ન કરશે
- 469 تُنْبِتُ (ن ب ت) (તુન્બિતુ) ઊગાડે છે
- 470 بِقُلْ (બકલ) ભાજી પાલો, શાકભાજી, બકાલુ
- 471 قِثَاءٌ (કિસ્સાઉન) કાકડી
- 472 فُومٌ (ફૂમ) ઘઉં
- 473 عَدَسٌ (અ-દ-સ) મસૂરની દાળ
- 474 بَصَلٌ (બ-સ-લ) પિયાજ, કાંદા, ડુંગરી
- 475 تَسْتَبْدِلُونَ (ت ب د ل) (તસ્તબિદિ લૂન) બદલવા ચાહો છો, બદલવા માંગો છો, પરિવર્તન ચાહો છો, ફેરફાર ચાહો છો (બ-દ-લ)
- 476 أَدْنَى (અદના) મામૂલી, બે કિંમત, નજીવું, અલ્પ, અદના, કમતર
- 477 خَيْرٌ (ખૈરુન) બહેતર, સારું, ચઢિયાતું, ઈષ્ટ
- 478 مِضْرٌ (મિસ્સ) શહેર, વસ્તી
- 479 سَأَلْتُمْ (સઅલ્તુમ) તમે સવાલ કર્યો, તમે પ્રશ્ન કર્યો, તમે પૂછ્યું
- 480 ضَرَبْتُ (ض ر ب ت) (ઝુરિબત) નાંખવામાં આવી, મારવામાં આવી
- 481 ذِلَّةٌ (ઝિલ્લતુન) ઝિલ્લત, બેઈઝત્તી, અપમાન, અધોગતિ
- 482 مَسْكَنَةٌ (મસ્કનતુન) લાચારી, મોહતાજી, વિવશતા

- 483 بَاءُ وَا (બા-ઊ) તેઓ પાત્ર થયા
- 484 يَقْتُلُونَ (ફતલ) (યક્તુલૂન) કતલ કરતા હતા, મારી નાંખતા હતા
- 485 نَبِيْن (નબિયીન) નબીઓ (અલૈ.), પયગમ્બરો (અલૈ.) (એ.વ. નબી)
- 486 عَصُوا (અસી) ના ફરમાની કરી, હદથી વધી ગયા, આજ્ઞાભંગ કર્યો (ઈસ્યાનુન)
- 487 يَتَعَدُّونَ (અતદૂન) (અતદૂન) ઝિયાદતી કરતા હતા, અત્યાચાર કરતા હતા

7	2	7
---	---	---

- 488 هَادُوا (હાદૂ) ચહૂદી થયાં
- 489 نَصَارَى (નસારા) ઈસાઈ, ખ્રિસ્તી, નસરાની
- 490 صَابِئِينَ (સાબિઈન) તારાઓને પૂજનાર, બેદીન
- 491 يَوْمَ الْآخِرَةِ (યૌમુલ્આખિરતિ) કિયામતનો દિવસ, અન્તિમ દિવસ, આખિરતનો દિવસ
- 492 عَمِلَ (અ-મે-લ) અમલ કર્યા
- 493 صَالِحًا (સાલિહન) નેક, સારું
- 494 أَجْرُهُمْ (અજરુહુમ) એમનો બદલો, એમનો અજર
- 495 عِنْدَ (ઈન્દ) પાસે, નજીક, નિકટ, નજદીક
- 496 حَزَنَ (હ-ઝે-ન) દિલગીર થવું, દુઃખી થવું, ચિંતાતુર થવું, ગમગીન થવું
- 497 أَخَذْنَا (અખઝના) અમે લીધો

- 498 مِثَاق (મીસાક) વચન, ઈકરાર, કરાર
- 499 رَفَعْنَا (રફઅના) અમે ઉઠાવી લીધો, અમે બુલંદ કર્યો
- 500 فَوْق (ફૌ-ફ) ઉપર
- 501 طُور (તૂર) એક પહાડનું નામ
- 502 تَوَلَّيْتُمْ (તવલ્લૈતુમ) પછી તમે પોતાના વચનથી ફરી ગયા, પછી તમે વચન ભંગ કર્યો
- 503 لَوْ (લૌ) અગર, જો
- 504 لَقَدْ (લ-કદ) બેશક, અલબત્ત
- 505 اعْتَدُوا (ઈઅતદૌ) હદ ઓળંગી, હદથી આગળ વધ્યા
- 506 أَلْسَبْتُ (અસ્સબુ) શનિવાર, શનિવારનો દિવસ
- 507 قِرْدَةٌ (કિરદતુન) વાંદરો
- 508 خَاسِئِينَ (ખાસિઈન) ઝલીલ, બેઈઝઝત, ધુતકારેલ
- 509 نَكَالًا (નકાલન) શિક્ષાના માટે નમૂનો, બનાવ, ઈબ્રત, નસીહત, ખૌફ
- 510 بَيْنَ يَدَيَّ (બૈન-યદૈ) સામે, આગળ, સમક્ષ
- 511 خَلْفَ (ખલ્ફ) પાછળ આવનારાઓ, અનુગામી
- 512 مَوْعِظَةً (મૌઈઝતુન) નસીહત, શીખામણ (વ-અ-ઝ) (وعظ)
- 513 يَأْمُرُ (યામૂર) હુકમ આપે છે, ફરમાવે છે (امر)
- 514 أِنْ (અન) કે
- 515 بَقْرَةٌ (બ-ક-રતુન) ગાય, બળદ

- 516 هَزُوا (હુઝુવન) મઝાક, મશકરી
- 517 اَعُوذُ (અઊઊ) હું પનાહ માંગું છું, હું શરણ માંગું છું, હું આશ્રય માંગું છું
- 518 اَدْعُ (ઈદઈ) તું પુકાર
- 519 يَبِينُ (યુબયિન) વર્ણન કરે, બતાવે, બયાન કરે
- 520 مَا هِيَ (મા-હિય) કેવી હોય ?
- 521 يَقُولُ (યક્લુ) તે કહે છે, તે ફરમાવે છે
- 522 لَا فَارِضٌ (લા-ફારિઝુન) ન ધરડી હોય, ન વૃદ્ધ હોય
- 523 بِكْرٌ (બિકરુન) વાછરડી, વગર વિયાયેલી, કુંવારી
- 524 عَوَانٌ (અવાનુન) દરમિયાની, પુખ્ત વયની
- 525 اِفْعَلُوا (ઈફઅલુ) કરી નાંખો, કરો
- 526 مَا (મા) જે કંઈ
- 527 تَوَمَّرُونَ (તુઅમરુન) તમોને હુકમ (આજ્ઞા) આપવામાં આવે છે (અ-મ-ર)
- 528 لَوْنَهَا (લૌનુહા) એનો રંગ, એનો કલર (બહુવચન : અલ્વાનુન)
- 529 صَفْرَاءُ (સફરાઈ) પીળો રંગ
- 530 فَاقِعٌ (ફાકિઉન) ઘેરો, ઘણો ઘેરો
- 531 تَسْرُرٌ (તસુરુ) પ્રસન્નતા, આનંદ, ઉલ્લાસ (સ-ર-ર)
- 532 نَظِيرَيْنِ (નાઝિરીન) જોનારાઓ, દેખનારાઓ, અવલોકન કરનારાઓ

533 تَسْبَةً (તશાબહ) સંદિગ્ધ, ભ્રામક, કોઈ એક બાબતમાં
અનેક અર્થની ગુંજાઈશ હોય ત્યારે
બોલવામાં આવે છે.

534 شَاءَ (શા-અ) ચાહ્યું, પસંદ કર્યું

535 ذُلُولٌ (ઝલૂલુન) કામ કાજ કરવાવાળી, પલોટાયેલી,
કેળવાયેલી

536 تُثِيرُ الْأَرْضَ (તુસીરુઅર્ઝ) જે જમીન ખેડતી હોય (સ-વ-ર)

537 تَسْفِيًى (તસ્ફી) ખેતીની સીંચાઈ કરવાવાળી,
પાણી ખેંચી આપવાવાળી

538 حَرْثٌ (હરુથુન) ખેતી

539 مُسَلَّمَةٌ (મુસલ્લમતુન) ખોડ ખાંપણ વિનાની, ઉમદા,
તંદુરસ્ત, સંપૂર્ણ

540 لَا شِيَةَ (લા-શિયત) કોઈ ડાઘો ન હોય, નિષ્કલંક

541 النَّسْنُ (અલ્નાન) હવે

542 جَنَّتْ (જિઅ-ત) તું આવ્યો, તું લાવ્યો

543 مَا كَادُوا (મા-કાદુ) લાગતા ન હતા, પાસે ન હતા

8	10	8
---	----	---

544 قَتَلْتُمُ (કતલતુમ) તમે ખૂન કર્યું, તમે કતલ કર્યા
(ક-ત-લ)

545 إِذْرَعْتُمْ (ઈઢારઅતુમ) તમે એક બીજા પર નાંખવા લાગ્યા,
એક બીજા પર ટાળવું (દ-ર-અ)

- 546 مُخْرِج (મુઝિજુન) કાઢનારો, પ્રગટ કરવાવાળો
- 547 تَكْتُمُونَ (તકતુમૂન) તમે સંતાડો છો, તમે છુપાવો છો.
(ક-ત-મ)
- 548 يَغْضِبُهَا (ઘિબઅઘિહા) એના સાથે કંઈક
- 549 كَذَلِكَ (કઝાલિક) એવી જ રીતે
- 550 يُخَيِّ (યુહયી) સજીવન કરે છે, જીવતાં કરે છે
- 551 مَوْتَى (મૌતા) મુદાઓ, મરેલાં લોકો
[એ.વ. મૈયિતુન]
- 552 يُرِيكُمْ (યુરીકુમ) તમને બતાવે છે, તમને દેખાડે છે
(ર-અ-ય)
- 553 إِلَيْ (આયાત) નિશાનીઓ
- 554 تَقْلُونَ (તઅકિલૂન) તમે સમજો
- 555 نُم (નુમ્મ) પછી
- 556 فَسْتُ (ફસત) પથ્થર દિલ થયા, સખ્ત થઈ ગયા
[મસ્દર (ધાતુ) : કસાવતુન]
- 557 قُلُوبُ (કુલૂબુન) દિલ, હૃદય
- 558 ق (ફ) જાણે કે, પછી
- 559 هِي (હિ-ય) તે
- 560 ك (ફ) જેવું કે
- 561 حَجَارَةٌ (હિજારતુન) પથ્થર, પાખાણ [એ.વ. હજરુન]
- 562 أَوْ (ઔ) અથવા, બલકે

- 563 أَشَدُّ (અશદુ) વધારે સખ્ત
- 564 قَسْوَةً (કસ્વતુન) સખ્ત
- 565 لَمَّا (લમા) અલબત્ત, જો કે
- 566 يَتَفَجَّرُ (ય-ત-ફજજરુ) ફૂટી નીકળે છે
- 567 أَنهَارَ (અનહાર) નહેરો [એ.વ. નહર]
- 568 يَشْقُقُ (યશક્કુ) ફાટી જવું, ટુકડા-ટુકડા થઈ જવું
(શ-ક-ક)
- 569 يَهْبِطُ (યહબિતુ) નીચે ગબડી પડતો (હ-બ-ત)
- 570 خَشْيَةَ اللَّهِ (ખશયતિલ્લાહિ) અલ્લાહનો ડર,
અલ્લાહનો ખૌફ
- 571 أَقْتَطِعُونَ (અ-ફ-તતમઊન) તો શું તમે પસંદ કરો છો,
તો શું તમે ચાહો છો (ત-મ-અ)
- 572 طَمَعَ (ત-મ-અ) ચાહવું, પસંદ કરવું, ઈચ્છા કરવી
- 573 أُنْ (અન) કે
- 574 قَدْ (કદ) બેશક, પકીની રીતે, નિઃશંક
- 575 فَرِيقٌ (ફરીફુન) જમાઅત, ટોળું, ટોળકી, સમૂહ
- 576 يُحْرِقُونَ (યુહરિફૂન) બદલી નાંખે છે, હેર-ફેર કરી દે છે
- 577 عَقَلُوا (અ-ક-લૂ) તે લોકોએ સમજયું
- 578 لَقُوا (લ-લૂ) મુલાકાત કરે છે, મળે છે
- 579 قَالُوا (કા-લૂ) તે લોકોએ કહ્યું (કૌલુન)

- 580 اَمَّا (આમન્ના) અમે ઈમાન લાવ્યા
- 581 خَلَا (ખ-લા) એકાંતમાં થયા
[મસ્દર (ઘાતુ) : ખલ્વતુન]
- 582 تَحَدَّثُونَ (તુહદિસૂન) તમે વર્ણન કરો છો, તમે બયાન કરો છો
- 583 بِمَا (બે-મા) જે કંઈ સાથે, જે કંઈ વડે
- 584 فَتَحَ (ફ-ત-હ) ખોલ્યું, પ્રકાશિત કર્યું, પ્રગટ કર્યું
- 585 عَلَيْكُمْ (અલૈકુમ) તમારા ઉપર
- 586 يُحَاجُّونَ (યુહાજૂ-ન) દલીલો કરે છે, ઝઘડો કર્યો તે લોકોએ, જૂઠા પાડે છે
- 587 يُسْرُونَ (યુસિરૂન) સંતાડે છે, છુપાવે છે
[સિરૂન : રાઝ, રહસ્ય બ.વ. : અસ્સારુન]
- 588 يُعْلِنُونَ (યુઅલિનૂન) જાહેર કરે છે,
[મસ્દર (ઘાતુ) : ઈઅલાનુન]
- 589 أَمِیُّونَ (ઉમ્મિયૂન) અભણ લોકો, નિરક્ષર લોકો
- 590 إِلَّا (ઈલ્લા) સિવાય
- 591 أَمَانِي (અમાનિય) ખોટી અભિલાષાઓ, ઉમ્મીદો, આરઝૂઓ
- 592 إِنَّ (ઈન) નહીં [‘ઈન’ પછી જો ‘ઈલ્લા’ આવે તો અર્થ ‘નહીં’ થાય છે.] સામાન્ય રીતે ‘ઈન’નો અર્થ ‘જો’ થાય છે.

- 593 وَنِلَّ (થેલુન) બરબાદી, ખરાબી, હલાકત
- 594 يَكْتُبُونَ (કતબ) લખે છે (ક-ત-બ)
- 595 أَيْدِيهِمْ (એદીહિમ) તેમના હાથ, પોતાના હાથ
[એ.વ. : યદુન]
- 596 ثَمَنًا (સ-મ-નન) કીમત, મૂલ્ય
- 597 يَكْسِبُونَ (કસીબૂન) કમાય છે, કમાણી કરે છે (ક-સ-બ)
- 598 لَنْ (લન) કદી નહીં, હરગિઝ નહીં
- 599 تَمَسَّنَا (તમસ્સના) અમને અડશે,
અમને સ્પર્શ કરશે (મ-સ-સ)
- 600 أَيَّامًا (અય્યામન) દિવસ, દિન [એ.વ. : યૌમુન]
- 601 مَعْدُودَةً (મઅદૂદતન) ગણતરીના દિવસો, થોડાંક
- 602 قُلْ (કુલ) કહી દો
- 603 عَهْدٌ (અહદુન) વચન, કરાર
- 604 يُخْلِفُ (યુખ્લિફુ) વિરુદ્ધ કરશે, ખિલાફ કરશે
- 605 أَمْ (અમ) અથવા, યા
- 606 بَلَى (બલા) હાં, કેમ નહી, જરૂર, અવશ્ય
- 607 مَنْ (મન) જે વ્યક્તિ, જે શખ્સ
- 608 كَسَبَ (કસબ) કમાયો (ક-સ-બ)
- 609 سَيِّئَةً (સયિઅતુન) બૂરાઈ, બદી [બ.વ. : સયિઆત]

- 610 أَحَاطَتْ (અહાતત) ઘેરી લીધાં
[મસ્દર (ધાતુ) : ઈહાતતુન]
- 611 خَطْبَتْ (ખતી-અતુન) પાપો, ગુનાહો, અપરાધો, ખતાઓ
[ખ.વ. : ખતીઆતુન]

9	11	9
---	----	---

- 612 وَالَّذِينَ (વાલિદૈનિ) માં-બાપ, માતા-પિતા
- 613 ذِي الْقُرْبَى (ઝિલ્કુરબા) સગાવહાલાં, સંબંધી, રિશ્તેદાર
- 614 يَتَمَّى (ય-તામા) યતીમો, અનાથો [એ.વ. : યતીમુન]
- 615 مَسْكِينٍ (મસાકીન) નિરાધારો, મિસ્કીનો, દરિદ્રો,
મુફલિસો
- 616 فُؤَادًا (ફૂ-લૂ) કહો, વાત કરો
- 617 حُسْنًا (હુસ્ના) સારી વાત
- 618 أَفِيمُوا (અફીમૂ) કાયમ રાખો, પાબંદી રાખો
- 619 أَتُوا (આ-વૂ) આપો, અદા કરો
- 620 زَكَاةً (ઝ-કા-ત) ઝકાત
- 621 تَوَلَّيْتُمْ (તવલ્લૈતુમ) તમે સઘળા ફરી ગયા,
તમે વચનભંગ કર્યો
- 622 فَبَيْلًا (ફલીલન) થોડાંક, અમુક, અલ્પ
- 623 مِنْكُمْ (મિન્કુમ) તમારામાંથી, તમારા પૈકી
- 624 أَنْتُمْ (અન્તુમ) તમે છો

- 625 مُعْرِضُونَ (મુઅરિઝૂન) મોઢું ફેરવનારા, મુખ ફેરવનારા,
વિમુખ થનારા
- 626 دِيَارٍ (દિયારિ) ઘર, મકાન, દેશ [એ.વ. : દારુન]
- 627 أَفْرَئْتُمْ (અફરરતુમ) કરાર કર્યો તમે, ઈકરાર કર્યો તમે,
વચન આપ્યું તમે
- 628 تَشْهَدُونَ (તશહદૂન) તમે સાક્ષી છો, તમે ગવાહ છો
- 629 هَؤُلَاءِ (હા-હિલાઈ) આ લોકો
- 630 تَظَاهَرُونَ (તઝાહરૂન) મદદગારી કરો છો, સહાય કરો છો
- 631 أَنْتُمْ (અન્તુમ) ગુનાહ, અનાચાર
- 632 عُدْوَانٍ (ઉદવાનુન) રુલ્મ, હદથી વધી જવું, અત્યાચાર
- 633 يَأْتُوكُمْ (યાતૂકુમ) આવે છે તમારી પાસે
- 634 أُسْرَى (ઉસારા) કેદી
- 635 تَفَادُّوْا (તુફાદૂ) ફિદયહ આપો છો
- 636 مُحَرَّمَ (મુહરમુન) હરામ કરવામાં આવેલ
- 637 فَمَا (ફ-મા) તો શું
- 638 جَزَاءٍ (જઝાઈ) બદલો, સજા, જઝા
- 639 مَنْ (મન) જે વ્યક્તિ, જે શખ્સ
- 640 يَفْعَلُ (યફઅલુ) કરે (આ કામ)
- 641 خِزْيٍ (ખિઝયુન) અપમાન, ફજેતી, રુસ્વાઈ
- 642 حَيَوةً (હયાત) જિન્દગી, જીવન

- 643 يَرْدُونَ (ચુરદુન) નાંખવામાં આવશે,
ફેરવવામાં આવશે
- 644 إِلَى (ઈલા) તરફ
- 645 أَشَدَّ (અશદો) બહુ જ સખ્ત
- 646 وَمَا (વ-મા) અને નહીં
- 647 عَمَّا (અમ્મા) તે વસ્તુથી કે જે
- 648 يُخَفِّفُ (યુખફફુ) હળવો કરવામાં આવશે,
હલકો કરવામાં આવશે
- 649 يَنْصُرُونَ (યુન્સરૂન) મદદ કરવામાં આવશે, મદદ પહોંચશે,
સહાય કરવામાં આવશે

10	4	10
----	---	----

- 650 لَقَدْ (લકદ) અલબત્ત, બેશક, નિઃશક, યકીનન,
વિશ્વાસપૂર્વક
- 651 آتَيْنَا (આતૈના) આપ્યું અમે, અર્પણ કર્યું અમે
- 652 قَقِينًا (કફફૈના) પાછળ લાવ્યા અમે, પાછળ મોકલતા
રહ્યા (ક-ફ-ય)
- 653 إِنَّ مَرِيَمَ (ઈન્નુ મરયમ) મરયમનો પુત્ર, મરયમનો બેટો
- 654 يَبْسُت (બચ્ચિનાતિ) સારી-સારી નિશાનીઓ, સ્પષ્ટ દલીલો
- 655 آيَدَانَا (અય્યદના) મદદ કરી અમે, તાઈદ કરી અમે
- 656 رُسُلَ (રુસુલ) પયગ્મબરો, રસૂલો [રસૂલનું બ.વ.]

- 657 رُوحُ الْقُدُس (રુહુલ-કુદુસ) પાકરુહ, પાક આત્મા
(હઝરત જબ્રીલ અલયહિસ્સલામ)
- 658 أَف (અ-ફ) ફરી શું, શું પછી
- 659 كَلِمًا (કુલ્લમા) જયારે પણ
- 660 جَاءَ (જા-અ) આવ્યો
- 661 رَسُول (રસૂલ) રસૂલ, પૈગમ્બર (અલૈહિસ્સલામ)
[બ.વ. : રસૂલુન]
- 662 لَا تَهْوَى (લા-તહવા) ગમતો ન હતો, ન પસંદ આવતો હતો,
ચાહતું ન હતું, ઈચ્છતું ન હતું
- 663 أَنْفُسُكُمْ (અન્ફુસુકુમ) મન તમારું, દિલ તમારું (ન-ફ-સ)
- 664 اسْتَكْبَرْتُمْ (ઈસ્તકબરતુમ) ધમંડ કર્યો તમે, તકબ્બુર કર્યો તમે
- 665 فَرِيقًا (ફરીકન) એક જમાઅતને, એક સમૂહને
- 666 تَقْتُلُونَ (તકતુલૂન) કતલ કર્યા તમે, મારી નાંખ્યા તમે
(ક-ત-લ)
- 667 قَالُوا (કા-લૂ) કહ્યું તે લોકોએ, કહ્યું તેમણે
- 668 قُلُوب (કુલૂબ) દિલો, હૃદયો [એ.વ. : કલ્બુન]
- 669 غُلْف (ગુલ્ફુન) ગિલાફમાં છે, પરદામાં છે,
સુરક્ષિત છે
- 670 بَل (બલ) બલકે
- 671 لَعَنَ (લ-અ-ન) ફિટકાર કર્યો, લાનત કર્યો
- 672 هُمْ (હુમ) તેઓને, તેમને

- 673 لَمَّا (લમ્મા) જ્યારે
- 674 مُصَدِّق (મુસદ્દિકુન) સત્ય બતાવનારી, તસ્દીક કરનારી
- 675 لِمَا مَعَهُمْ (લિમા-મ-અ-હુમ) માટે તે વસ્તુના જે છે સાથે તેમના
- 676 يَسْتَعِزُّونَ (યસ્તફિદૂન) વિજય માંગતા હતા, જીત માંગતા હતા, ફતેહ ચાહતા હતા. (ફ-ત-હ)
- 677 مَا عَرَفُوا (મા-અ-ર-ફૂ) જે કંઈ ઓળખ્યું (અ-ર-ફ)
- 678 بِنِسْمَا (બિઅ-સમા) બહુ જ ખરાબ, કેટલું ખરાબ
- 679 اشْتَرَوْا (ઈશ્તરૌ) વેચ્યું તે લોકોએ
- 680 أَنْ (અન) એટલે કે
- 681 يَكْفُرُوا (યકફુર) ઈન્કાર કર્યો તે લોકોએ
- 682 بَغْيًا (બગયન) સરકશી, બગાવત
- 683 بَاءً وَ (બા-બી) હકદાર બન્યા
- 684 مُهِنً (મુહીન) રૂસ્વાઈ કરનાર, અપમાન કરનાર
- 685 وَرَاءَ (વ-રા-અ) સિવાય, પાછળ, પછી
- 686 لِمَ (લે-મ) શા માટે ?
- 687 أَنْبِيََاءَ اللَّهِ (અન્બિયા-અલ્લાહિ) અન્બિયા, અલ્લાહના પયગમ્બરો [એ.વ. : નબિયુન]
- 688 عَجَل (ઈજલ) વાછરડું
- 689 رَفَعْنَا (ર-ફઅના) ઉઠાવ્યું અમે, બુલંદ કર્યું અમે (ર-ફ-અ)

- 690 فَوْقَ (ફૌક) ઉપર
- 691 طُورَ (તૂર) એક પહાડનું નામ
- 692 خُلُوا (ખુઝુ) લો પકડો
- 693 بِقُوَّةٍ (બિ-કુવ્વતિન) દ્રઢતાથી, તાકાતથી, કુવ્વત સાથે,
બળપૂર્વક
- 694 وَاسْمَعُوا (અ-સમ-અ) (વસ્મઘિ) અને (દિલથી) સાંભળો (સ-મ-અ)
- 695 عَصِيًّا (અસૈના) ન માન્યું અમે, ન થઈ શકશે
અમારાથી
- 696 أَشْرَبُوا (અશરિબુ) પિવડાવવામાં આવી તેમને,
(શ-ર-બ)
- 697 يَأْمُرُ (અમરુ) હુકમ આપે છે, (અ-મ-ર)
- 698 إِنْ كَانَتْ (ઈન-કાનત) અગર છે, જો છે
(અદારુલ-
- 699 الدَّارِ الْأَخْرَجَةُ (અદારુલ) આખિરતનું ઘર, પરલોકનું ઘર
- 700 عِنْدَ اللَّهِ (ઈન્દલ્લાહિ) અલ્લાહની પાસે
- 701 خَالِصَةً (ખાલિસતન) ફક્ત-ખાસ કરીને, ખાલિસ, શુદ્ધ
- 702 مِنْ دُونِ النَّاسِ (મિન-દૂનિન્નાસિ) સિવાય બીજા લોકોના
- 703 تَمَنُّوا (તમન્નૌ) ઈચ્છા કરો, તમન્ના કરો
- 704 أَبَدًا (અ-બ-દન) કદાપી, ક્યારે પણ, ક્યારેક, કદી
- 705 قَدَمَتْ (કદમત) આગળ મોકલાવ્યું, સંગ્રહ કર્યો

- 706 آيٰدِيهِمْ (એદીદિમ) તેમના હાથ (બ.વ.)
- 707 عَلِيْمٌ (અલીમુલ) ખૂબ જાણનાર, વધુ જાણનાર, જ્ઞાતા
- 708 لَتَجِدَنَّ (લ-ત-જિદન્ન) અલબત્ત મેળવશે તું, બેશક જોશે તું
- 709 اٰخِرَاصَ (અહરસ) વધુ લોભી, વધુ લાલચી
- 710 حَيٰوةٌ (હયાત) જિન્દગી, જીવન, હયાતી
- 711 اَشْرٰكُوْا (અશરફુ) જે લોકોએ કયું અલ્લાહના સાથે શરીક, જે લોકો મુશરિક થયા, જે લોકોએ શિર્ક કયું
- 712 يَوَدُّ (યવદુ) ચાહે છે, પસંદ કરે છે
- 713 اٰحٰدُهُمْ (અ-હ-દુહુમ) દરેક એમાંનો, એક-એક તેઓમાંનો
- 714 لَوْ (લૌ) અગર, જો
- 715 يُعَمَّرُ (યુઅમરુ) ઉંમર આપવામાં આવે, આયુષ્ય આપવામાં આવે (અ-મ-ર)
- 716 اَلْفَ (અલ્ફ) એક હજાર
- 717 سَنَةً (સ-ન-તુન) વર્ષ, સાલ, વરસ
- 718 مَا هُوَ (મા-હુ-વ) નથી તે
- 719 مُزَخَّرِجٌ (મુઝહરિજુન) દૂર કરવું, ખસેડવું
- 720 بَصِيْرٌ (બસીરુન) જોવાવાળો, જોનાર, દષ્ટા

11

10

11

- 721 عَدُوٌّ (અદુયુન) દુશ્મન, શત્રુ

- 722 اِذْنٌ (ઈઝનુન) હુકમ, ઓર્ડર, આજ્ઞા
- 723 بُشْرَى (બુશરા) શુભ સંદેશ, ખુશ ખબરી, બશારત
- 724 جَبْرِيلَ (જિબરીલ) ફરિશ્તાઓના સરદારનું નામ,
હઝરત જિબ્રીલ અલયહિસ્સલામ
- 725 مِيكَالَ (મીકાલ) એક ફરિશ્તાનું નામ,
હઝરત મિકાઈલ અલયહિસ્સલામ
- 726 فَاسِقُونَ (ફાસિકૂન) ના ફરમાન, બદકાર, ફાસિક લોકો
[એ.વ. : ફાસિક]
- 727 نَبَذَ (ન-બ-ઝ) ફેંકી દીધો (ન-બ-ઝ)
- 728 أَوْتُوا (ઊતૂ) આપવામાં આવ્યા
- 729 وَرَاءَ (વ-રાઅ) પાછળ ['ખલ્ફ'ના અર્થમાં]
- 730 ظَهُرَ (ઝુહર) પીઠ, કમર [એ.વ. : ઝહરુન]
- 731 كَانَهُمْ (ક-અબ્લહુમ) જાણે કે તેઓ, જેમ કે તેઓ
- 732 لَا يَعْلَمُونَ (લા-અઅલમૂન) જાણતા જ નથી
- 733 اتَّبَعُوا (ઈત્તબી) અને ઈતિબાઅ કરી, અનુસરણ કર્યું,
પૈરવી કરી (ત-બ-અ)
- 734 مَا (મા) જે કંઈક
- 735 تَتَلَّوْا (તતલૂ) પઢતા હતા, તિલાવત કરતા હતા
[મસ્દર (ઘાતુ) : તિલાવતુન]
- 736 مُلْكٌ (મુલ્કુન) હુકૂમત, બાદશાહી, સત્તા
- 737 لَكِنْ (લાકિન) પરંતુ, લૈકિન

- 738 يَعْلَمُونَ (ચુઅલ્લિમૂન) શિખવતા હતા.
[મસ્દર (ધાતુ) : તઅલીમુન]
- 739 سَخَّرَ (સિહર) જાદૂ.
- 740 مَلَکِینَ (મ-લ-કૈનિ) બે ફરિશ્તા [દિવચન][એ.વ. : મલક]
- 741 بَابِلَ (બાબિલ) એક શહેરનું નામ
- 742 هَارُوتَ وَمَارُوتَ (હારૂત-વ-મારૂત) બે ફરિશ્તાઓનાં નામો
- 743 مَا (મા) જે કંઈ
- 744 مِنْ أَحَدٍ (મિન-અ-હ-દિન) કોઈ એકને
- 745 حَتَّى (હત્તા) જ્યાં સુધી કે, અહીં સુધી કે
- 746 يَقُولَا (અકૂલા) કહ્યું એ બંનેએ
[મસ્દર (ધાતુ) : કૌલુન]
- 747 إِنَّمَا (ઈન્નામા) અસલમાં, મૂળમાં, હકીકતમાં
- 748 نَحْنُ (નહનુ) અમે
- 749 فِتْنَةً (ફિત્નતુન) પરીક્ષા, કસોટી, ઈમ્તિહાન
- 750 لَا تَكْفُرْ (લા-તકફુર) ઈન્કાર ન કર,
કુફ ન કર
- 751 يَتَعَلَّمُونَ (અ-ત-અલ્લમૂન) શીખતા હતા તેઓ
[મસ્દર (ધાતુ) : તઅલ્લમુન]
- 752 مِنْهُمَا (મિન્હુમા) તે બંનેથી
- 753 يَفْرُقُونَ (ચુફરિફૂન) જુદાઈ નાંખતા હતા,
[મસ્દર (ધાતુ) : તફરીફુન]

- 754 بِه (ભિહી) એમના સાથે
- 755 بَيْن (બૈન) વચમાં, દરમિયાન
- 756 الْمَرْء (અભરઘ) પુરુષ, આદમી
- 757 زَوْج (ઝૌજ) પત્ની, બીવી
- 758 مَا هُمْ (મા-હુમ) નથી તેઓ
- 759 صَارَيْن (ઝારીન) હાનિ પહોંચાડનારા, નુકસાન પહોંચાડનારા [એ.વ. : ઝારુન]
- 760 مَا (મા) જે કંઈ
- 761 يَضُرُّ (ય-ઝુરુ) નુકસાન પહોંચાડે છે તેમને હાનિ પહોંચાડે છે તેમને (ઝ-ર-ર)
- 762 يَنْفَعُ (યન્ફઊ) નફો આપવો, લાભ આપવો, ફાયદો આપવો (ન-ફ-અ)
- 763 عَلِمُوا (અ-લિ-મૂ) જાણ્યું તે લોકોએ
- 764 لَمَنْ (લ-મન) અલબત્ત જે
- 765 اشْتَرَى (ઈશ્તરા) ખરીદ્યું, વેચાતું લીધું
- 766 مَا لَهُ (મા-લહ) નથી એમના માટે
- 767 خَلَقَ (ખલાક) હિસ્સો, ભાગ
- 768 لَيْسَ (લ-હિઅ-સ) બેશક ખરાબ છે, અલબત્ત બૂરું છે
- 769 شَرَوْا (શરૌ) વેચ્યું તેઓએ
- 770 أَنَّهُمْ (અન્નહુમ) કે તેઓ

771 مَثُوبَةٌ (મસૂબતુન) બદલો, સવાબ

772 خَيْرٌ (ખૈર) શ્રેષ્ઠ, સારો, બેહતર, ઉત્તમ

12	7	12
----	---	----

773 رَاعِنًا (રાઈના) રિઆયત કર અમારી.

કોઈ વાત સમજવાના માટે વાત કહેનાર સમક્ષ કહેવામાં આવે છે.

નબીયે કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સમક્ષ, તકરીર વખતે, યહૂદીઓ જ્યારે આ શબ્દને શરારતથી, ઝબાન દબાવીને (દીર્ઘ 'ઈ' સાથે) (રાઈના) કહેતા હતા, જેનો અર્થ છે : અમારો ચરવાહા (ચારણ) ત્યારે અલ્લાહ તઆલાએ મુસલમાનોને હુકમ આપ્યો કે આ શબ્દ 'રાઈના'ની જગાએ (ઉન્જુરના) કહ્યા કરો, જેથી યહૂદીઓને શરારતનો મોકો ન મળે. વળી બંને શબ્દોનો અર્થ પણ લગભગ સરખો જ છે.

774 أَنْظَرْنَا (ઉન્જુરના) જરા થોભી જાઓ (મૂળ અર્થ : જોવું)

775 مَا يَوَدُّ (મા ચવદુ) નથી ચાહતો, નથી દોસ્ત રાખતો

776 يَخْتَصُّ (અખ્તસ્સુ) ખાસ કરે છે, મખ્સૂસ કરે છે

777 مَنْ يَشَاءُ (મંચ્યશાઈ) જેને પસંદ કરે છે, જેને ચાહે છે

778 ذُو الْفَضْلِ (ઝુલફઝલિ) કૃપાવાળો, ફઝલવાળો

779 عَظِيمٌ (અઝીમુન) બહુ જ મોટો, જબરદસ્ત, શક્તિશાળી

780 نَسَخَ (નસઁહ) અમે રદ કરીએ છીએ,

અમે મોકૂફ કરીએ છીએ (ન-સ-ખ)

- 781 أَوْ (ઔ) અથવા, યા
- 782 نَأْتِ (નઅતિ) અમે લઈ આવીએ છીએ
- 783 أَلَمْ (અલમ) શું નથી ?
- 784 تَعْلَمُ (તઅલમ) ખબર છે તને, જાણે છે તું
- 785 ذُوْنِ اللّٰهِ (દૂનિલ્લાહિ) સિવાય અલ્લાહના, અલ્લાહના વગર
- 786 وَلِيٍّ (વલિય્યુન) હિમાયતી, દોસ્ત [બ.વ. ઔલિયા]
- 787 نَصِيْرٌ (નસીરુન) મદદગાર, સહાયક
- 788 أَمْ تُرِيدُوْنَ (અમુરીદૂન) શું ચાહો છો ? શું ઈરાદો કરો છો ?
- 789 تَسْتَلُوْا (તસ્તઅલૂ) સવાલ કરતા રહો, સવાલ કરો
- 790 كَمَا (કમા) જેવી રીતે કે, જેવું કે
- 791 سُئِلَ (સો-એલા) સવાલ કરવામાં આવ્યો
- 792 يَتَبَدَّلُ (યતબદલુ) બદલી નાંખ્યો
તબદીલ કરી દીધા (બ-દ-લ)
- 793 سَوَاءَ السَّبِيلِ (સવા-અસ્સબીલ) સીધો માર્ગ, સીધો રસ્તો
- 794 وَدَّ (વદ) ચાહું, પસંદ કર્યું
- 795 كَثِيْرٌ (કસીરુન) ઘણા, વધારે, પુષ્કળ
- 796 لَوْ (લૌ) અગર, જો
- 797 تَبَيَّنَ (તબય્યન) પ્રગટ થયું, જાહેર થયું,
બયાન થયું (બ-ય-ન)

- 798 عَفْر (અફ્વુન) દરગુઝર કરવું, માફ કરવું, ક્ષમા કરવું, ખ્યાલમાં ન લાવવું (અ-ફ-વ)
- 799 صَفَح (સફહુન) ધ્યાનમાં ન લાવો, અનદેખ્યું કરવું
- 800 يَأْتِي (યઅતી) લાવી આપે, લઈ આવે
- 801 أَمَر (અમ્મુન) હુકમ, ઓર્ડર, આજ્ઞા, ફરમાન
[બ.વ. ઉમૂર, અવામીર]

પારહ (ખંડ) 1	3/4	પારહ : 'અલીફ-લામ-મીમ' પોણો પૂરો થયો
--------------	-----	-------------------------------------

- 802 تَقْدِمُوا (તુકદિમૂ) આગળ મોકલો તમે, સંગ્રહ કરો તમે
- 803 تَجِدُوا (તજિદૂ) મેળવશો, પ્રાપ્ત કરશો
- 804 عِنْد (ઈન્દ) કને, પાસે, નજદીક
- 805 تِلْكَ (તિલ્ક) આ (મૂળ અર્થ 'તે')
- 806 أَمَانِيَهُمْ (અમાનિયુહુમ) ખોટી આશાઓ, તમન્ના એમની, આરજૂઓ તેમની
[અ.વ. 'ઉમ્નિયતુન']
- 807 هَاتُوا (હાતૂ) રજૂ કરો, લઈ આવો, લાવો
- 808 بُرْهَان (બુરહાનુન) દલીલ, યુક્તિ, પ્રમાણ
[બ.વ. બરાહીન]
- 809 بَلَى (બલા) કેમ નહીં, કેમ ન બને
- 810 أَسْلَمَ (સલમ) (સ-લ-મ) સુકી જાય, સોંપી દે
- 811 وَجْهَهُ (વજહુ) મોઢું પોતાનું, શીશ પોતાનું
[બ.વ. વુજહુન]

- 812 مُخْسِنٌ (મુહસિનુન) નેક કાર્ય કરનાર, નેકી કરનારો
[બ.વ. મુહસિનૂન, મુહસિનીન]
- 813 آخِرٌ (અખરુન) બદલો, સવાબ, મહેનતાણું
- 814 حَزَنٌ (હુઝનુન) દિલગીર થવું, ગમગીન થવું

13	9	13
----	---	----

- 815 قَالَتِ الْيَهُودُ (કાલતિલ્યહુદ) કહ્યું યહૂદીઓએ
- 816 لَيْسَتْ (લેસત) નથી [પુલ્લિંગના માટે 'લેસ']
- 817 كَذَلِكَ (કઝાલિ-ક) એ જ પ્રમાણે, એવી જ રીતે
- 818 أَظْلَمُ (અઝલમુ) વધુ ઝુલ્મી, અન્યાય કરનાર, વધારે અત્યાચારી, ઘણો ઝાલિમ (ઝ-લ-મ)
- 819 مَنَعَ (મ-ન-અ) અટકાવે, રોકે, મનાઈ કરે
- 820 مَسَاجِدَ (મસાજિદ) મસ્જિદો [એ.વ. મસ્જિદુન]
- 821 يُذَكِّرُ (ઝુઝકરુ) નામ લેવામાં આવે, ઝિક્ર કરવામાં આવે
- 822 سَعَى (સ-આ) પ્રયત્ન કરે, કોશિશ કરે
- 823 خَرَابٌ (ખરાબ) વેરાની, બરબાદ થવું
- 824 دَخَلَ (દ-ખ-લ) દાખલ થવું, પ્રવેશ કરવો
- 825 خَائِفِينَ (ખાઈફીન) ડરતાં ડરતાં, બીતાં બીતાં,
ખોંફ ખાતા ખાતા (ખ-વફ)
- 826 خِزْيٌ (ખિઝયુન) રુસવાઈ, અપમાન, બે ઈઝતી
- 827 آيِنَمَا (ઐનમા) જે જગ્યાએ, જયાં પણ, જે દિશા તરફ

- 828 تُولُوا (તોવલ્લુ) તમે મહોં કરો, તમે રુખ કરો
- 829 ثُمَّ (સમ્મ) ત્યાંજ
- 830 وَجْهَ اللَّهِ (વજહુલ્લાહિ) મહોં અલ્લાહનું, રુખ અલ્લાહનું
- 831 وَلَدًا (વલદન) પુત્ર, સંતાન, છોકરો
[બ.વ. ઔલાદ]
- 832 سُبْحَانَهُ (સુબહાનહુ) પાક (પવિત્ર) છે તે, એબ વગરનો છે તે
- 833 قَانِتٌ (કાનિતુન) તાબેદાર, ફરમાં બરદાર, આજ્ઞાકિત
[બ.વ. કાનિતૂ-ન, કાનિતી-ન]
- 834 بَدِيعٌ (બદીઈન) મૌજૂદ નમૂનો જોયા વગર બનાવનાર,
રચનાર
- 835 إِذَا (ઈઝા) જયારે
- 836 قَضَى (ક-ઝા) નિર્ણય લે છે, ફેસલો કરે છે
[કર્તૃવાચક નામ : 'કાઝી']
- 837 أَمْرًا (અમરન) કામ, હુકમ, કાર્ય, આજ્ઞા
- 838 كُنْ (કુન) થઈ જા (આજ્ઞાર્થ)
- 839 يَكُونُ (યક્વુન) થઈ જાય છે
- 840 لَوْلَا (લૌ-લા) કેમ નહીં
- 841 تَشَابَهَتْ (તશાબહત) એક સરખાં છે, મળતા-જૂલતા છે
- 842 بَيْنَا (બય્યાન્ના) વર્ણન કરી દીધું અમે, બયાન કર્યું અમે
- 843 بَشِيرٌ (બશીર) ખૂશ ખબર આપનાર
[મૂળ રૂપ : બશારતુન]

- 844 نَذِيرٌ (નઝીરુન) ડરાવનાર, ચેતવણી આપનાર
- 845 لَا تُسْئَلُ (લા-તુસ્અલુ) ન પૂછવામાં આવશે તારાથી,
ન પ્રશ્ન કરવામાં આવશે તારાથી
- 846 أَصْحَابُ الْجَنَّةِ (અસ્હાબુલ્જહીમ) દોઝખ વાસીઓ, જહન્નમીઓ
- 847 لَنْ (લન) હરગિઝ નહીં, કોઈપણ હિસાબે નહીં
- 848 تَرْضَى (તરઝા) રાજી થશે, ખૂશ થશે. (ર-ઝ-ય)
[કર્તૃવાચક નામ : રાઝી]
- 849 عَنْكَ (અન-ક) તારાથી
- 850 حَتَّى (હવા) જ્યાં સુધી કે, અહીં સુધી કે
- 851 تَتَّبِعَ (તત્તબિઅ) તું તાબે થાય, તું ઈત્તિબાઅ કરે, તું
અનુસરણ કરે
- 852 مِلَّةً (મિલ્લત) દીન, ધર્મ, મિલ્લત
- 853 أَهْوَاءَ (અહવાઉન) ખ્વાહિશાત, ઈચ્છાઓ (એ.વ. હવા)
- 854 جَاءَكَ (જા-અ-ક) આવ્યો તારી પાસે
- 855 مَا لَكَ (મા-લ-ક) નથી તારા માટે

14	9	14
----	---	----

- 856 عَذْلٌ (અદલુન) બદલો, બરાબરી
- 857 اِتْلَى (ઈત્તલા) પરીક્ષા લીધી, અજમાવ્યો, કસોટી કરી
- 858 اَتَمَّ (અતમ્મ) સંપૂર્ણ રીતે બજાવી લાવ્યો, પૂરો કર્યો
- 859 جَاعِلٌ (જાઈલુન) બનાવનાર

- 860 إِمَامًا (ઈમામન) સરદાર, આગળ ચાલનાર, પેશવા, લીડર (Leader)
- 861 ذُرِّيَّةٌ (ઝુરીઅતી) ઔલાદ, સંતાન [બ.વ. ઝુરિયાતુન]
- 862 لَا يَنَالُ (લા-યનાલુ) ન પહોંચશે, ન પ્રાપ્ત કરશે. (ન-ય-લ)
- 863 عَهْدٌ (અહદુન) વાયદો, વચન
- 864 جَعَلْنَا (જ-અલ્લા) નિર્માણ કર્યું અમે, બનાવ્યું અમે
- 865 أَلَيْتَ (અલૈતુ) ઘર, કઅબહ (બૈતુલ્લાહ)
- 866 مَثَابَةٌ (મસાબતન) સવાબની જગ્યા, શાંતિ ધામ
- 867 اتَّخَذُوا (ઈત્તાખિઝૂ) બનાવો, મુકર્રર કરો
- 868 مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ (મકામુ-ઈબ્રાહીમ) ઊભા રહેવાની જગ્યા હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલયહિસ્સલામ)ની
- 869 مُصَلًّى (મુસલ્લા) નમાઝની જગ્યા, નમાઝનું સ્થાન
- 870 طَهْرًا (તહદિરા) પાક રાખો તમે બંને, સાફ રાખો તમે બંને
- 871 طَائِفِينَ (તાઈફીન) તવાફ કરવાવાળાઓ, અલ્લાહના ઘરના ચક્રકર (ફેરા) લગાવનારાઓ
- 872 عَاكِفِينَ (આકિફીન) એઅતેકાફ કરનારાઓ
- 873 الرُّعُوعُ السُّجُودِ (અરુકકઈસ્સુજૂદ) રુકૂઅ, સિજદા કરનારાઓ
- 874 آمِنًا (આમિનન) સલામતીવાળું, શાંતિમય
- 875 أَرْزُقِي (ઈરઝુકી) રોઝી આપ, રિઝક આપ (ર-ઝ-ક)
- 876 أَهْلٌ (અહલુ) નિવાસી, રહેવાસીઓ, રહેનારા

877 اَمَّعَ (મત) (ઉમત્તિઉ) ફાયદો આપશે (મ-ત-અ)

878 اَضْطَرُّ (મરડ) (અઝતરુ) લાચાર કરી દઈશ, મજબૂર કરી દઈશ (ઝ-ર-ર)

879 رَفَعَ (રફઅ) ઊંચે ઉઠાવ્યું, બુલંદ કર્યું, ચણતર કર્યું

880 قَوَّاعِدَ (કવાઈદ) દિવાલો, ભીંતો [અ.વ. કાઈદતુન]

881 تَقَبَّلَ (તકબ્બલ) સ્વીકારી લે, કબૂલ કરી લે

882 اُمَّةٌ (ઉમ્મતુન) ઉમ્મત, જમાઅત [બ.વ. ઉમમુન]

883 اَرِنَا (અરિના) બતાવ અમને, દેખાડ અમને

884 مَنَاسِكَ (મનાસિક) હજજના અહકામ, બંદગીના અહકામ, ઈબાદતનો તરીકો

885 تَبَّ (તુબ) કૃપા દષ્ટિ કર, રૂજૂઅ કર, ધ્યાનિત થવું

886 اِبْعَثْ (ઈબ્બઅસ) મોકલ, ઊભો કર

887 الْحِكْمَةُ (અહિકમતુ) અકકલમંદીની વાતો, હિકમતની વાતો, દાનેશમંદી

888 يُزَكِّي (યુઝકકી) પવિત્ર કરે, પાક-સાફ કરે (ઝ-ક-ય)

15

8

15

889 رَغِبَ عَنْ [રગિબ-(અન)] વિમુખ થવું, મ્હો ફેરવવું, નાપસંદ કરવું, ઉપેક્ષા કરવી

890 سَفِهَ (સફિહ) મૂર્ખ, નાદાન, બેવકૂફ [બ.વ. સુફહાઉ]

891 اِصْطَفَيْنَا (ઈસ્તફૈના) અમે પસંદ કર્યો, અમે ચૂંટી કાઢ્યો

- 892 أَسْلِمَ (અસ્લિમ) તાબેદાર થઈ જા, મુસ્લિમ થઈ જા
- 893 وَصَّى (વસ્સા) વસીયત કરી
- 894 بَنَى (બની) પુત્રો
- 895 يَا بَنِيَّ (યા-બનીય્યા) હે પુત્રો મારા, હે મારા દીકરાઓ
- 896 إِذْ حَضَرَ (ઈઝ-હઝર) જ્યારે આવી, જ્યારે નજદીક આવી
- 897 إِلَهَ (ઈલાહુન) માબૂદ, પવિત્રઝાત, પાલનહાર
- 898 أَبَاءَ (આબા-અ) બાપ દાદા, પૂર્વજો [એ.વ. અબુન]
- 899 خَلَّتْ (ખ-લત) થઈ ગયું છે, થઈ ચુકી છે
- 900 عَمَّا (અમ્મા) તે વસ્તુથી
- 901 كُونُوا (કૂનૂ) થઈ જાઓ
- 902 تَهْتَدُوا (તહતદૂ) હિદાયત મેળવી શકશો, ખરો માર્ગ મેળવશો
- 903 حَنِيفًا (હનીફા) એકાગ્રચિત્ત, એકનિષ્ઠ (બ.વ. હોનફાઅુ)
- 904 الْأَسْبَاطُ (અલ્અસબાત) યાકૂબ (અલયહિસ્સલામ)ની ઔલાદ
- 905 أُوتِيَ (ઉતિયા) અર્પણ થયું, આપવામાં આવ્યું
- 906 نِيَّوْنَ (નબિય્યૂન) નબીઓ (બ.વ.)
- 907 فَرَّقَ (ફર્ફ-ફ) જુદાઈ નાંખી, ફરક નાંખ્યો, ફૂટ પડાવી (તફરીક)
- 908 بَيْنَ (બેન) માં, વચમાં, દરમિયાન
- 909 أَحَدٍ (અ-હ-દિન) કોઈક એક, કોઈ એક, કોઈક

- 910 تَوَلَّوْا (તવલ્લૌ) ફરી જાય તેઓ, વિમુખ થાય તેઓ
- 911 شِقَاقٌ (શિકાકુલ) વૈમનસ્ય, મતભેદ, ઈજ્તિલાફ
- 912 ف (ફ) તો
- 913 س (સ) હવે, અન્કરીબ, નજીક
- 914 يَكْفِي (યકફી) કાફી થશે, પૂરતું થશે
[મૂળ રૂપ : કિફાયતુન]
- 915 ك (ક) તને
- 916 يَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ (યકફી-ક-હુલ્લાહુ) એમના મુકાબલામાં અલ્લાહ કાફી છે
- 917 صِبْغَةٌ (સિબગતુન) રંગ, કલર (Colour)
- 918 مِنْ (મન) કોનો, કોણ
- 919 أَحْسَنُ (અહસનુ) બેહતર, વધુ સારો, ચઢિયાતો
- 920 عِبْدُونَ (આબિદૂન) બંદગી કરનારા [એ.વ. આબિદુન]
- 921 فِي اللَّهِ (ફિલ્લાહિ) અલ્લાહના બારામાં, અલ્લાહના માટે
- 922 مُخْلِصُونَ (મુખ્લિસૂન) મુખ્લિસ થઈને બંદગી કરનારા
- 923 أَعْلَمُ (અઅલમુ) વધુ જાણકાર
- 924 كَتَمَ (ક-ત-મ) છુપાવ્યું, સંતાક્યું
- 925 شَهَادَةٌ (શહાદતુન) સાક્ષી, ગવાહી [બ.વ. શહાદાત]

عَنْ عُمَانَ بْنِ عَقَّانٍ ؓ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

“خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ”

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

હઝરત ઉમાન બિન અફફાન (રદિ.)થી સિવાયત છે કે,
અલ્લાહના રસૂલ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે :

“તમારામાં સર્વોત્તમ તેઓ છે જેઓ કુઆન
શીખ્યા છે અને (બીજાઓને) શીખવે છે.”

- બુખારી શરીફ

جُزْء : سَيَقُولُ

પારા નં 2 : સયફૂલુ

- 926 س (સ) બસ હવે, હવે તો
- 927 مَا وَلَهُمْ (મા-વલ્લાહુમ) કઈ વસ્તુએ ફેરવી દીધા તેઓને
- 928 قَبْلَةَ (કિબ્લત) કિબ્લહ (મકકામાં આવેલ પવિત્ર કાબા)
- 929 أُمَّةً وَسَطًا (ઉમ્મતન-વ-સતન) મધ્યમ માર્ગવાળી જમાત
- 930 كَذَلِكَ (કઝાલિક) એ જ પ્રમાણે, એ જ રીતે
- 931 مَا جَعَلْنَا (મા-જઅલ્ના) નથી બનાવ્યો અમે
- 932 مِمَّنْ (મિમ્મન) મિન + મન = મિમ્મન, કયો, કોણ
- 933 يَنْقَلِبْ (યન્કલિબુ) ફરી જાય છે
- 934 عَقِبْ (અકિબુ) એડી, પગ
- 935 عَقِبَيْهِ (અકિબૈહિ) પોતાની એડીયોં (પગો) પર (પાછાં ફરવા માટે આ શબ્દ પ્રયોગ થાય છે.)
- 936 إِنْ كَانَتْ (ઈન-કાનત) બેશક હતું, અલબત્ત હતું, જો કે હતું
- 937 ل (લ) જરૂર, અલબત્ત
- 938 كَبِيرَةً (કબીર-તુન) મોટી વાત, ઘણું ભારે
- 939 يَضِيعُ (યુઝીઉ) અકારત કરે, વેડફી નાંખે
- 940 رَأَوْفَ (રઊફુન) શફકત રાખનાર, બહુ માયાળુ

- 941 قَدْ (કદ) બેશક
- 942 نَرَى (નરા) અમે જોઈ રહ્યા છીએ
- 943 تَقَلَّبَ (قَالَ) (તકલ્બુબ) ફેરવું, પલટવું (ક-લ-બ)
- 944 وَجْهَكَ (વજહ-ક) તારું મોહું, તારું મુખ, તારો ચહેરો
- 945 فَلَنُؤَلِّينَاكَ (ફ-લ-નુવલિ યાન્-ક) પછી અલબત્ત ફેરવી દઈશું અમે તને
- 946 ف (ફ) તો, પછી
- 947 لَ (લ) જરૂર, અલબત્ત
- 948 نُولِي (وَلِي) (નુવલિ) અમે ફેરવી દઈશું (વ-લ-ય)
- 949 أَنَّ (અન્ન) જરૂર, બેશક
- 950 وَلَ (વલિ) ફેરવી દો, મુખ કરો (આજ્ઞાર્થ)
- 951 شَطْرَ (શતર) તરફ
- 952 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ (અલમસ્જિદિલ હરામ) મકકા મુકર્રમાની મસ્જિદ જ્યાં કઅબા છે, અદબવાળી મસ્જિદ
- 953 حَيْثُ (હેયુ) ગમે ત્યાં, જો જગ્યા, જ્યાં કહી
- 954 أَوْتُوا الْكِتَابَ (ઊતુલ્કિતાબ) આપવામાં આવી કિતાબ જેમને, જેઓને કિતાબ મળી
- 955 مَا (મા) નથી

નોંધ :-

અત્યાર સુધી مَا (મા) શબ્દનો પૂરતો મહાવરો કરાવવામાં આવ્યો છે. આ શબ્દ : 'હાં', 'જે કંઈ', 'શું' વગેરે વિવિધ અર્થમાં આવે છે.

ક્યારેક 'નથી'ના અર્થમાં પણ આવે છે. પરંતુ વાક્યમાં કયા અર્થમાં વપરાયો છે તે ખ્યાલમાં આવી જાય છે. દાખલા તરીકે હવે આ આયતમાં જુઓ :-

وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ

(વમલ્લાહુ બિગાફિલિન)

આવ્યું છે. અર્થાત : 'અને નથી અલ્લાહ બે ખબર' આ પ્રમાણેવાક્યના આગળ-પાછળના શબ્દો પર વિચાર કરવાથી ભાવાર્થ સાફ સમજમાં આવી જશે.

વધારે મહાવરા (પ્રેકટિસ)ના માટે શબ્દશ : ભાષાંતર જોઈ લો તો બેહતર છે.

956	لَيْنٌ	(લઈન)	અલબત્ત, જો
957	آتَيْتَ	(અતૈ-ત)	લાવી આપ તું
958	يَعْرِفُونَ	(અરિફૂન)	ઓળખે છે
[મૂળ શબ્દ (ધાતુ) : અરિફતુન]
959	أَبْنَاءُ	(અબનાઈ)	પુત્રો, દીકરાઓ [એ.વ. ઈબ્નુન]
960	كَمَّ	(ક-ત-મ)	છુપાવવું, સંતાડવું
961	مُتَرَيْنَ	(મુમતરી-ન)	શંકા કરનારાઓ,
વહેમ રાખનારાઓ

17	6	1
----	---	---

962	رُجْهَةٌ	(રિજહતુન)	દિશા, રુખ
963	مَوْلًى	(મુવલ્લી)	ફેરવનાર, ફેરવવાવાળો
964	اسْتَفْهَمُوا	(ઈસ્તમિફૂ)	આગળ ધપો, આગળ વધો,
અગ્રતા ચાહો

- 965 خَيْرَات (ખૈરાત) નેક કામો, નેકીઓ
- 966 اَيْنَمَا (એ-ન-મા) જ્યાં પણ
- 967 رَل (પલ્લે) ફેરવી દે
- 968 لِبْلًا (લિઅલ્લા) જેથી ન [લિ (ના માટે) + અન (કે) + લા (નથી)] ત્રણ શબ્દોનો સમૂહ
- 969 حُجَّة (હુજજતુન) દલીલ, હુજજત
- 970 اِتْم (ઉતિમ્મ) પૂરી કરી દઉં હું, પૂર્ણ કરી દઉં હું
- 971 لَعْل (લઅલ્લ) શાયદ, કે જેથી
- 972 تَهْتَدُونَ (તહતદૂ-ન) તમે હિદાયત મેળવો, તમે સીધો માર્ગ મેળવો
- 973 كَمَا (કમા) જેમ કે, જેવા કે
- 974 أَرْسَلْنَا (અરસલ્લા) મોકલ્યો અમે,
- 975 فِيكُمْ (ફીકુમ) વચ્ચે તમારી, તમારા અંદર, તમારામાં
- 976 يَتْلُوا (યત્લૂ) પઢી સંભળાવે છે, તિલાવત કરે છે [મૂળ શબ્દ (ધાતુ) : તિલાવતુન]
- 977 ذَكَّر (ઝિકરુન) યાદ કરવું
- 978 شُكِّر (શુકરુન) શુક માનવું, ઉપકાર માનવો, પાડ માનો, શુક કરવું

18

5

2

- 979 مَعَ (મ-અ) સાથે

- 980 سَبِيلُ اللَّهِ (સખીલિલ્લાહિ) અલ્લાહનો માર્ગ, અલ્લાહનો રસ્તો
- 981 آمَوَات (અમ્વાત) મૃત્યુ પામેલાં, નિર્જીવ, મરેલાં, મુદ્દા
[એ.વ. મૈયતુન]
- 982 أَحْيَاء (અહયાઈન) સજીવ, જીવતા, જીવિત, જીવંત
[એ.વ. હય્યુન]
- 983 نَبَلٌ (નબલ) અમે પરીક્ષા લઈશું, અમે
અજમાવીશું, અમે કસોટી કરીશું
- 984 جُوعٌ (જૂઝિન) ભૂખ
- 985 نَقْصٌ (નકસુન) હાનિ, તકલીફ, નુકસાન
- 986 أَمْوَالٌ (અમ્વાલુન) માલ, દૌલત, [માલનું બ.વ.]
- 987 ثَمَرٌ (સમરાતુન) ફળો
- 988 أَصَابَتْ (અસાબત) પડી, પહોંચી
- 989 مُصِيبَةٌ (મુસીબતુન) મુસીબત, તકલીફ
- 990 صَلَوَاتٌ (સ-લ-વાલુન) રહમત
- 991 صَفَا وَمَرُوءَةٌ (સફા-વ-મરવા) બે ડુંગરના નામ જે મકકામાં કાબા
શરીફના પાસે છે.
- 992 شَعَائِرٌ (શઆઈર) નિશાનીઓ, અલામત
- 993 حَجٌّ (હજજ) હજજ કરવું
- 994 اعْتَمَرَ (ઈઅતમર) ઉમરા કરવું [કાબાનો તવાફ કરવો
તથા સફા-મરવાની સર્ઈ કરવાને
ઉમરા કહે છે. હજજના દિવસો
સિવાય પણ કરી શકાય છે. એક

પ્રકારની નાની હજજ છે પરંતુ
અરફાતના મેદાનમાં હાજરી જરૂરી
નથી.]

- 995 جَنَاح (જુનાહુન) પાપ, ગુનાહ
996 تَطَوُّع (ત-તવ્વઅ) ખુશીથી કર્યું
997 شَاكِر (શાકિરુન) કદરદાન
998 عَلِيم (અલીમુન) જાણનાર, સર્વજ્ઞ
999 أَجْمَعِينَ (અજમઈ-ન) બધું, બધાં, સર્વ
1000 خَقَفَ (ખફફ-ફ) હલકો કરવું, ઘટવું
1001 يَنْظُرُونَ (યુન્ઝરૂ-ન) મોહલત મળશે, ઢીલ આપવામાં
આવશે

19	11	3
----	----	---

- 1002 خَلَقَ (ખલ્લુન) પૈદા કરવું, બનાવવું, જન્મ આપવું
1003 اخْتِلَاف (ઈખ્તિલાફ) ફેરફાર કરવું, બદલતા જવું,
આગળ પાછળ, એક બીજાથી વિરુદ્ધ
1004 لَيْل (લૈલ) રાત્રિ, રાત [બ.વ. : લયાલી]
1005 نَهَار (નહારુન) દિવસ, દિન
1006 فُلْكَ (ફુલ્લુન) વહાણ, નાવ, કશ્તી
1007 تَجَرِي (તજરી) ચાલે છે
1008 بَحْر (બહરુન) સમુદ્ર, દરિયો, સાગર

- 1009 بَيْت (બસ્ત) ફેલાવ્યું
- 1010 دَابَّة (દાબબુન) જીવવાળું, સજીવ
- 1011 تَصْرِيف (તસ્રીફ) ફેરવી દેવું, ફેરફાર કરવું,
અલગ કરવું
- 1012 رِيَاخ (રિયાહ) હવાઓ, પવનો, [એ.વ. રીહુન]
- 1013 سَحَاب (સહાબ) વાદળ
- 1014 مُسَخَّر (મુસખ્ખર) કાબૂમાં કરવામાં આવેલ, આધિન,
તાબે કરવામાં આવેલ
- 1015 بَيْن (બે-ન) વચ્ચે, દરમિયાન, વચમાં
- 1016 دُونِ اللَّهِ (દૂનિલ્લાહ) અલ્લાહના સિવાય
- 1017 اَنْدَادًا (અન્દાદન) બરાબર, સમાન, શરીફ,
સમાન ગુણવાળો, હરીફ
- 1018 حُب (હુબુન) મોહબ્બત, પ્રેમ
- 1019 اَشَدَّ (અશાદુ) વધારે મજબૂત
- 1020 تَبَرَّأَ (તબર્રઅ) અલગ થઈ જવું, જુદું થઈ જવું,
મુક્ત થયાનું જાહેર કરવું (બ-ર-અ)
- 1021 تَبِعُوا (તુબિહી) તાબેદારી કરવામાં આવેલ
- 1022 اَتَّبَعُوا (ઈતબહી) તાબેદારી કરી તેમણે,
અનુસરણ કર્યું તેમણે (ત-બ-અ)
- 1023 تَقَطَّعَ (ત-કત્ત-અ) તૂટી ગયું, કપાઈ ગયું (ક-ત-અ)
- 1024 اَسْبَاب (અસ્બાબ) સંબંધો, વસીલા, રિશ્તા

- 1025 لَوَّا۟ لَنَا (લૌ-અન્ન-લના) કાશ હોત અમારા માટે
- 1026 كَرَّةٌ (કર્તન) પાછાં ફરવું, પુનરાગમન, પરત આવવું
- 1027 حَسْرَتٌ (હસરાત) પશ્ચાતાપ, અફસોસ, હસરત
- 1028 خَارِجِينَ (ખારિજીન) નીકળનારા, છુટકારો પામનારા, મુક્તિ મેળવનારા
- 1029 نَارٌ (નાર, નારુન) અગ્નિ, આગ

20	4	4
----	---	---

- 1030 طَيِّبًا (તયિયબ) પવિત્ર, સ્વચ્છ, પાક, સાફ
- 1031 خُطُوٰتٌ (ખુતુવાત) કદમ, પગલાં, [એ.વ. ખુત્વતુન]
- 1032 سُوءٌ (સૂદિન) બુરાઈ, કુકર્મ
- 1033 فَحْشَاءٌ (ફહશાઅ) અશલીલતા, નિર્લજ્જતા, બેહયાઈ
- 1034 اَلْقَيْنَا (અલ્ફૈના) જોયા અમે
- 1035 اَوَّلُوْ (અ-વ-લૌ) કર્યું જો કે
- 1036 نَعَقَ (નઅક, નઅકુન) ઘાંટો પાડવો, મોટા અવાજે પોકારવું
- 1037 دُعَاءٌ (દુઆદિન) બોલાવવું
- 1038 نِدَاءٌ (નિદાદિન) પોકારવું
- 1039 اِيَّاهُ (ઈયાહુ) તેની જ, તેના જ
- 1040 حَرَمٌ (હર્-મ) હરામ કર્યું

- 1041 مَيْتَةٌ (મે-ત-તુન) મુરદાર, નિર્જીવ, મરેલું
- 1042 دَمٌ (દમુન) લોહી, રક્ત, ખૂન
- 1043 لَحْمٌ (લહમુન) માંસ, ગોશ્ત
- 1044 خَنْزِيرٌ (ખિન્ઝીરુન) હુકકર, ભૂંડ, સુવ્વર
- 1045 أَهْلٌ (હિહિલ્લ) નામ લેવામાં આવે, પોકારવામાં આવે
- 1046 أَضْطَرٌّ (ઊઝતુર) લાચાર થઈ જાય, બેબસ થઈ જાય
- 1047 بَاغٌ (બાગિન) હુકમનો અનાદર કરનાર, બગાવત કરનાર, બળવાખોર, બંડખોર, બાગી
- 1048 عَادٍ (આદિન) હદ વટાવનાર, અત્યાચાર કરનાર
- 1049 إِثْمٌ (ઈસ્મુન) ગુનોહ, પાપ
- 1050 بُطْرُونٌ (બુતુનુન) પેટ, ઉદર [એ.વ. બતનુન]
- 1051 فَمَا أَصْبَرَهُمْ (ફમા-અસ્બર-હુમ) કેવો સબ્ર છે તેમને, કેવું ધૈર્ય છે તેમને
- 1052 شِقَاقٌ (શિકાફુન) હઠ (હકથી અલગ થઈને ફંટાઈ જવું)
- 1053 بَعِيدٌ (બઈદુન) દૂર

21

9

5

પારહ (ખંડ) 2

1/4

પારહ : 'સયફુલુ' પા પારો પૂરો થયો

1054 لَيْسَ (લૈ-સ) નથી

1055 بَرٌّ (બિરુન) નેકી, ભલાઈ

1056 قِيلَ (કિ-બ-લ) તરફ

1057	اَتَى	(આ-ત)	આપ્યો [મૂળધાતુ : ઈતાઉન]
1058	ذَوِي الْقُرْبَى	(ઝવિલ્કુબા)	સગાં-વહાલાં, રિશ્તેદારો
1059	يَتَمَّى	(યતામા)	યતીમો, અનાથો [એ.વ. યતીમુન]
1060	مَسْكِين	(મસાકીન)	મોહતાજો, હાજતમંદો [એ.વ. મિસ્કીન]
1061	ابْنِ السَّبِيل	(ઇબનસબીલ)	મુસાફિર, રસ્તે ચાલતો મુસાફિર, વટે માર્ગુ
1062	سَائِلِينَ	(સા-ઈલીન)	સવાલ કરનારાઓ, માંગનારાઓ
1063	رِقَاب	(રિકાબ)	ગરદનો [એ.વ. ર-ક-બતુન]
1064	مُؤْتُونَ	(મૂફૂ-ન)	પૂરો કરનાર
1065	بِأَسَاءَ	(બઅસા-અ)	ભૂખ, તંગી, ગરીબાઈ, અભાવ, સખ્તી
1066	ضَرَاءُ	(ઝરસા-ઉ)	બીમારી, દુઃખ, બીમારીની તકલીફ
1067	حِينَ الْبَاسِ	(હીનબઅસિ)	લડાઈના સમયે, યુધ્ધવેળા
1068	صَدَقُوا (مردن)	(સ-દ-ફૂ)	સાચા ઉતર્યા, સાચા સાબિત થયા (સ-દ-ક)
1069	مُتَّقُونَ	(મુતફૂ-ન)	પરહેઝગાર, ગુનાહોથી બચનાર
1070	كُتِبَ	(કુતિ-બ)	લખવામાં આવ્યું, મુકરર કરવામાં આવ્યું
1071	قِصَاصُ	(કિસાસુન)	સરખો બદલો
1072	قَتْلَى	(કત્લા)	કતલ કરવામાં આવેલાઓ, માર્યા ગયેલા લોકો

- 1073 الْحُرُّ (અહુર) આઝાદ, સ્વાધીન, સ્વતંત્ર
- 1074 عَبْدٌ (અબ્દુલ) ગુલામ, દાસ
- 1075 أَنْثَى (ઉન્સા) સ્ત્રી, ઔરત, મહિલા
- 1076 عَفَى (ઉફિ-ય) માફી આપવામાં આવે
- 1077 أَخِيهِ (અખીહિ) ભાઈ તેનો, બંધુ તેનો
- 1078 اتَّبَاعٌ (ઈતિબાઉન) માનવું, પાલન કરવું, અનુસરણ કરવું, ઈતિબા કરવું
- 1079 مَعْرُوفٌ (મઅરૂફુલ) ભલાઈ, કાનૂન પ્રમાણે
- 1080 أَدَاءٌ (અદા-ઉલ) અદા કરવું
- 1081 إِحْسَانٌ (ઈહસાનુલ) નેકી, ભલાઈ
- 1082 تَخْفِيفٌ (તખફીફુલ) સહેલાઈ, આસાની, નરમી
- 1083 اغْتَدَى (ઈઅતદા) હદથી, વધે, અત્યાચાર કરે
- 1084 حَيَوةٌ (હયાતુલ) ઝિંદગી, જીવન, હયાતી
- 1085 أُولَى الْأَلْبَابِ (ઉલિલ્અલબાબિ) બુદ્ધિશાળી, અકલમંદ, અકકલવાળા
[લુબ્બુ = અકલ, બુધ્ધિ
ઊલી, ઉલૂ = વાળા]
- 1086 حَضَرَ (હ-ઝ-ર) હાજર, મૌજૂદ
- 1087 تَرَكَ (ત-ર-ક) છોડ્યું, મૂકી ગયા (ત-ર-ક)
- 1088 خَيْرٌ (ખૈરુલ) માલમતલ
- 1089 وَصِيَّةٌ (વસિય્યાતુલ) વસિયત કરવું

1090 سَمِعَ (સમિઅ) સાંભળ્યું તેણે (સ-મ-અ)

1091 اِثْمٌ (ઈસ્મુન) ગુનોહ, પાપ, અપરાધ

1092 خَافَ (ખા-ફ) ખોફ કર્યો, ડર્યો

1093 مَوْصٍ (મૂસિન) વસિયત કરનાર

1094 جَنَفًا (જ-ન-ફન) કુટિલતા (પક્ષપાત) વક્તા, વાંકાપણું

22

6

6

1095 صِيَامٌ (સિયામ) રોઝહ [એ.વ. સવમુન]

1096 كَمَا (ક-મા) જેવી રીતે કે, જેમ કે

1097 أَيَّامٌ (અય્યામ) દિવસો, [એ.વ. યૌમુન]

1098 مَغْلُودَةٌ (મઅદૂદતુન) ગણતરીના, ગણેલા

1099 عِدَّةٌ (ઈદતુન) ગણતરી

1100 تَكْبِيرًا (તુકબિર) મોટાઈ બયાન કરો

1101 سَأَلَ (સ-અ-લ) સવાલ કર્યો, પૂછ્યું
[મૂળઘાતુ : સુઆલુન]

1102 عَنَى (અન્ની) મારા વિષે

1103 أُجِبُّ (ઉજુબુ) કબૂલ કરું છું, પહોંચું છું

1104 دَعَا (દઅવતુન) પ્રાર્થના, પોકાર

1105 دَاعٍ (દાઈન) માંગનાર, પોકારનાર

1106 دَعَانٍ (દઆનિ) પોકાર્યો મને

[(નિ)નું મૂળરૂપ ની (ની) છે પરંતુ ટૂંકમાં (નિ) લખ્યું છે.
બંનેના અર્થ સરખા જ છે. કુર્આનમાં ઘણી જગાએ ની (ની)ને ટૂંકમાં (નિ) લખ્યું છે. દા.ત. فَاتَّقُونَ (તો ડર મારાથી) એમાં પણ ની ને ટૂંકમાં (નિ) લખ્યું છે.]

1107 فَلْيَسْتَجِيبُوا رَبَّ (ફલ્યસ્તજીબુ) તો જોઈએ કે કબૂલ કરે તેઓ, તો જોઈએ કે આજ્ઞાઓનું પાલન કરે તેઓ

1108 لِي (લી) મારા માટે, મને

1109 رَشَد (ર-શ-દ) ભલાઈ, માર્ગ પકડયો, સન્માર્ગ

1110 أَجَلَ (ઊહિલ્લ) હલાલ કરવામાં આવ્યું

1111 لَيْلَةَ الصِّيَام (લે-લ-તસ્સિયામિ) રાત્રી રોઝહની, રોઝહની રાતો

1112 رَفَتْ (ર-ફ-સ) બેપરદા થવું, સહવાસ કરવું, સહશયન કરવું, સંભોગ કરવું

1113 نِسَاءُكُمْ (નિસાઉકુમ) પત્નીઓ તમારી

1114 هُنَّ (હુન્ન) તેણીઓ
[સ્ત્રીલિંગ માટે, નારીજાતિ માટે]

1115 لِبَاس (લિબાસુન) પોશાક, વસ્ત્ર, લિબાસ

1116 أَنْكُمْ (અન્નકુમ) કે તમે લોકો

1117 تَخْتَانُونَ (તખતાનૂન) ખ્યાનત કરતા હતા તમે,

1118 عَفَا (અફા) માફ કર્યું

1119 أَلَّن (અલ્યાન) હવે

- 1120 بَاسِرُوا (બાશિર) સમાગમ કરો, સહવાસ કરો
[મૂળ ધાતુ : મુબાશરતુન]
- 1121 اِنْتَفُوا (ઈન-ત-ગૂ) ચાહો, શોધો
- 1122 خِط (ખૈતુન) લીટી, દોરો, દોરી, રસ્તી
- 1123 اَبِض (અબ્યાઝ) સફેદ, શ્વેત
- 1124 اَسَوَد (અસ્વદ) કાળું, શ્યામ
- 1125 تَذَلُّوا (દલિ) (લુદલ) પહોંચાડવો, ખેંચી લઈ જવો, [મૂળ
અર્થ : કૂવામાં નાંખવું. હાકિમો પાસે
નકામી ફરિયાદો પહોંચાડીને
પોતાને અને બીજાઓને કૂવામાં
નાંખવા સમાન છે.]

23	6	7
----	---	---

- 1126 اِهْلَة (અહિલ્લહ) નવો ચંદ્ર ઉગવો
- 1127 مَوَاقِيت (મવાકીત) સમય જાણવાના સાધનો
[એ.વ. મીકાતુન]
- 1128 بَيُّوت (બુયૂત) ઘરો [એ.વ. બૈતુન]
- 1129 اَبْرَاب (અબ્વાબ) દરવાજાઓ, પ્રવેશ દ્વારો
[એ.વ. બાબુન]
- 1130 قَاتِلُوا (કાતિલૂ) યુધ્ધ કરો, લડો
- 1131 تَقِف (સકિફ) મેળવવું, પ્રાપ્ત કરવું
- 1132 تَقِفْتُمُوا (સકિફતુમૂ) તમે મેળવો, તમે જુઓ, (સ-ક-ફ)

- 1133 اِنْتَهَوْا (ઈન્તહૌ) દૂર રહ્યા તેઓ અલિપ્ત રહ્યા તેઓ
[મૂળ ધાતુ : ઈન્તિહાઉન]
- 1134 عَذَوَان (ઉદવાનુન) ઝિયાદતી, અતિરેક, અત્યાચાર
- 1135 الشَّهْرُ الْحَرَامُ (અશશહરુહરામુ) ઈઝઝતવાળો મહિનો, સમ્માનિત મહિનો
- 1136 حُرْمَات (હુરમાત) અદબના લાયક, આદરણીય
- 1137 تَهْلُكَةً (તહલુકત) વિનાશ, હલાકત, તબાહી, બરબાદી
- 1138 أَحْصِرْتُمْ (હિસિરતુમ) ઘેરી લેવામાં આવે તમોને (હ-સ-ર)
- 1139 اسْتَيْسَرَ (ઈસ્તૈસ-ર) મળી શકે, સુલભ થાય, થઈ શકે
- 1140 اَلْهَدَى (અહલદયુ) કુરબાની
- 1141 لَا تَحْلِقُوا (લા-તહલિફુ) હજ્રમત ન કરાવો, માથું બોડાવો નહિ
માથું મૂંડાવો નહિ (હ-લ-ક)
- 1142 رُءُوسُ (રુહિસુ) માથાંઓ [એ.વ. રઅસુન]
- 1143 يَبْلُغُ (બલુ-ગ) પહોંચ્યા (બ-લ-ગ)
- 1144 مَجَلَّةً (મહિલ્લહુ) પોતાના ઠેકાણે
- 1145 أَدَى (અઝન) ઈજા, તકલીફ, પીડા
- 1146 نُسِكٍ (નુસુકિન) કુરબાની
- 1147 آمِنْتُمْ (અમિન્ટુમ) અમન (સુખ, શાંતિ અને સુરક્ષા)માં
થઈ જાઓ તમે
- 1148 تَمَنَعُ (તમતઅ) લાભ ઉઠાવ્યો (મ-ત-અ)
- 1149 ثَلَاثَةً (સલાસતુન) ત્રણ

- 1150 سَبْعَةٌ (સબ-અતુલ) સાત
 1151 عَشْرَةٌ (અશર-તુલ) દસ
 1152 رَجَعْتُمْ (રજઅતુમ) પાછા ફરો તમે,
 પરત થાઓ તમે (ર-જ-અ)

1153 أَهْل (અહલ) કુટુંબ, પરીવાર, ઘરવાળા

1154 حَاضِرِي (હાઝિરી) (કાબાની નજીક) રહેવાવાળા
 [મૂળ શબ્દ : 'હાઝિરીન' હતો પરંતુ
 સંબંધ વિભક્તિ હોવાથી 'નૂન'
 નીકળી ગયો.]

1155 شَدِيدُ الْعِقَابِ (શદીદુલ્લકાબ) સખત યાત્ના આપનાર,
 સખત અઝાબ આપનાર

24

8

8

1156 أَشْهَر (અશહર) મહિનાઓ, માસો [એ.વ. શહરુન]

1157 مَعْلُومَات (મઅલૂમાત) જાણેલા, જ્ઞાત

1158 فَرَض (ફ-ર-ઝ) ફર્જ કર્યું, લાઝિમ કર્યું

1159 فُسُوق (ફુસૂક) ગુનાહો, અવજ્ઞાઓ, નાફરમાનીઓ,
 આજ્ઞાભંગો [એ.વ. ફિસ્કુન]

1160 جِدَال (જિદાલુલ) ઝઘડો કરવું, લડાઈ કરવી

1161 تَزَوُّدًا (તઝવ્વદૂ) વાટ ખર્ચી (સફરનો સામાન) સાથે
 લઈ લો (આજ્ઞાર્થ રૂપ છે) (ઝ-વ-દ)

1162 خَيْرُ الرِّوَادِ (ખેરઝઝાદિ) સફરનો બેહતર સામાન

- 1163 التَّقْوَى (અતકવા) તકવો, સંયમ
- 1164 أَلْفَى (અફઝા) પાછા ફરવું, પલટવું, પરત થવું
- 1165 عَرَفْتُ (અ-ર-ફા-ત) અરફાત, [હજના મેદાનનું નામ જ્યાં ઝિલહિજજહની નવમી તારીખે હાજીઓ ભેગાં થાય છે. મક્કાથી આશરે ૨૧ કિલોમિટર દૂર છે.]
- 1166 الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ (અલ-મશરિહ્હરામિ) મુઝદલિફા [અરફાતથી પાછાં આવતી વખતે હાજીઓ અહીં એક રાત રોકાય છે. અહીં એક આલીશાન મસ્જિદ પણ છે. મિના અને અરફાતની વચ્ચે છે.]
- 1167 قَضَيْتُمْ (કઝૈતુમ) પૂરા કરી ચૂકો
- 1168 مَنَامِكَ (મનાસિક) હજજના કામો, હજના અરકાન [એ.વ. મન્સિકુન]
- 1169 إِنَّا (આતિના) આપ અમોને
- 1170 قِ (કે) બચાવ (આજ્ઞાર્થ રૂપ)
- 1171 فِنَا (કેના) અમને બચાવ
- 1172 نَصِيبٌ (નસીબુન) હિસ્સો, ભાગ
- 1173 سَرِنَعٌ (સરીઉન) જલ્દી જ લેનાર

પારહ (ખંડ) 2

1/2

પારહ : 'સયક્લુ' અડધો પારો પૂરો થયો

- 1174 تَعَجَّلْ (તઅજજલ) જલ્દી ચાલ્યો ગયો, જલ્દી કરી, ઉતાવળ કરી [ઉજલત શબ્દથી બન્યો છે.]

- 1175 یَوْمَين (ચૌમેનિ) બે દિવસ
- 1176 تَأَخَّرَ (તથાખર) પાછળ રહ્યો
- 1177 عَجِبَ (અ-જિ-બ) અજબ, અનોખા, નવાઈ લાગવી
- 1178 قَوْلٌ (કૌલુન) વાત [બ.વ. અકવાલ]
- 1179 أَلَدَّ الْخِصَامَ (અલદુલ્ખિસામિ) સપ્ત ઝઘડો કરનારો
- 1180 تَوَلَّى (તવલ્લા) પાછો ફર્યો, પીઠ ફેરવી
- 1181 سَعَى (સઆ) કોશિશ કરે, દૌડ ધૂપ કરે
[મૂળ ધાતુ : સઅયુન]
- 1182 حَرَّتْ (હરુન) ખેતી
- 1183 أَلْسَلَ (અલ્સલ) જીવંત, સજીવ, જાનદાર, જીવો
- 1184 عِزَّةٌ (ઈઝાતિ) ઘમંડ, અભિમાન, તકબ્બુર, મોટાઈ, શક્તિ, ગલ્બહ
- 1185 حَسَبَ (હસ્બુ) કાફી, પૂરતું
- 1186 مِهَادٌ (મિહાદુન) ઠેકાણું, રહેઠાણ, બિછાણું, પથારી
- 1187 يَشْرَى (અશરી) વેચે છે
- 1188 إِنْتِفَاءً (ઈન્તિગાઅ) ચાલું (ચાહવું, પસંદ કરવું, શોધવું)
- 1189 مَرْضَاتٍ (મરઝાત) પ્રસન્નતા, રઝામંદી
- 1190 دَخَلَ (દ-ખ-લ) દાખલ થવું, પ્રવેશ કરવું
- 1191 أَسْلَمَ (અસ્સિલુ) ઈસ્લામ, ફરમાંબરદારી
- 1192 كَأَنَّهُ (કા-ફફુન) પૂરે પૂરા, સંપૂર્ણ

1193 زَلَّ (ઝ-લ-લ) ડગી જવું, ડગમગી જવું, લપસી જવું

1194 ظَلَّلَ (ઝુ-લ-લુન) છાંયડો કરનાર, છત્રછાયા, સાયબાન

1195 غَمَّامَ (ગમામુન) વાદળ

1196 قُضِيَ الْأَمْرُ (કુઝિયત્અમરુ) ચૂકતે કરી દેવામાં આવે બધાં કામ,
પૂરા થઈ જાય કામ

25

14

9

1197 سَلَ (સલ) પૂછો

1198 كَمَ (કમ) કેટલી, કેટલું

1199 زَيْنَ (ઝિયન) સુશોભિત બનાવવામાં આવી
શણગાર કરવામાં આવ્યો (ઝ-ય-ન)

1200 سَخَّرَ (સ-ખ-ર) હસવું, ઠઠઠા મશકરી કરવું (સ-ખ-ર)

1201 وَاحِدَةً (વાહિદતુન) એક

1202 بَعَثَ (બઅ-સ) મોકલવું, ઉઠાવવું

1203 حَسِبْتُمْ (હસિબતુમ) અનુમાન કર્યું તમે, ધારણા કરી તમે

1204 يَحْكُمُ (યહકુમુ) ફેસલો કરવામાં આવે (હ-ક-મ)
[મૂળ ધાતુ : હુકમુન : ફેસલો કરવો]

1205 لَمَّا (લમ્મા) હમણા નહીં, અત્યારે નહીં

1206 مَثَلٌ (મસલ) મિસાલ, હાલત, ઉદાહરણ

1207 مَسَّ (મસ્સ) લાગવું, અડકવું, સ્પર્શ કરવું

1208 زَلُّوا (મુઝિબ) હચમચાવી નાખવામાં આવ્યા
[મૂળ ધાતુ : ઝલઝલતુન]

1209 مَتَى (મતા) કયારે

1210 نَصْرُ اللَّهِ (નસ્રુલ્લાહિ) અલ્લાહની મદદ

1211 مَاذَا (મા-ઝા) શું, કેટલું

1212 أَقْرَبِينَ (અક-ર-બીન) સગાં સ્નેહીઓ

1213 قِتَال (કિતાલ) લડવું, યુધ્ધ

1214 كُرَّة (કુરુદુન) નાપસંદ, અપ્રિય

1215 عَسَى (અસા) શાયદ, કદાચ, સંભવત :

1216 خَيْرٌ (ખૈરુન) સારું, બેહતર

1217 شَرٌّ (શરુન) ખરાબ, બૂરું

26

6

10

1218 صَدَّ (સદદુન) રોકવું, બંધ કરવું

1219 اكْبَر (અકબર) વધારે મોટો, મહાન

1220 لَا يَرَاوُن (લા-યઝાલૂન) ન રોકાશે, પાછળ ન હઠશે

1221 يَرُدُّوْا (યરુદ્દુ) ફેરવી નાખે તેઓ (ર-દ)

1222 اسْتَطَاعُوا (ઈસ્તતાઊ) તાકાત રાખે, કુદરત હોવી, વશ ચાલે
[મૂળ ધાતુ : ઈસ્તિતાઅતુન]

- 1223 يَرْتَدُّ (ચરતદિદ) ફરી જશે, મુરતદ થઈ જશે. [મૂળ
ધાતુ : ઈરતિદાદુન : મુરતદ થઈ જવું
- 1224 حَبَطَ (હબિ-ત) ગારત થવું, વેડફાઈ જવું
- 1225 هَاجَرُوا (હા-જ-ર) હિજરત કરી, ઘર-બાર છોડ્યાં
(હ-જ-ર)
- 1226 جَاهِلُوا (જા-હ-દૂ) જિહાદ કર્યો, ધર્મ યુદ્ધ કર્યું (જ-હ-દ)
- 1227 يَرْجُونَ (યરજૂન) ઉમેદવાર છે. (ર-જ-વ)
- 1228 خَمَرٌ (ખમરુન) દારૂ, શરાબ, મદ્ય
- 1229 مَيْسِرٌ (મેસિરુન) જુગાર
- 1230 غَوْرٌ (અફ્ફુન) જરૂરત કરતા વધારે
- 1231 تَتَفَكَّرُونَ (ત-ત-ફકકરૂન) તમે વિચાર કરો, તમે ધ્યાન આપો,
સમજો
- 1232 إِصْلَاحٌ (ઈસ્લાહુન) સુધારવું, દુરુસ્ત કરવું
- 1233 خَيْرٌ (ખૈરુન) ઉત્તમ, બેહતર
- 1234 تَخَالُطُوا (તુખાલિતૂ) ભેગો રાખો તમે, સાથે રાખો તને.
(મખ્લૂત)
- 1235 مُفْسِدٌ (મુફ્ફિદુન) બગાડનાર, ખરાબી કરનાર.
- 1236 مُصْلِحٌ (મુસ્લિહુન) સુધારનાર, ઈસ્લાહ કરનારા,
સુધારક
- 1237 أَعْتَتْ (અઅનત) મુશ્કેલીમાં નાખવું
- 1238 لَا تَنْكِحُوا (લા-તન્કિહૂ) નિકાહમાં ન લાઓ, નિકાહ ન કરો.

- 1239 مُشْرِكٌ (મુશરિકાતિન) મુશરિક સ્ત્રીઓ [એ.વ. મુશરિકતુન]
- 1240 أَمَةٌ (અ-મ-તુન) દાસી, નોકરડી, કનીઝ
- 1241 أَعْجَبَ (અઅજબ) સારું લાગ્યું, અજબ, તઅજજબ, નવાઈ, વિસ્મય (અ-જ-બ)
- 1242 لَا تُنْكِحُوا (લા-તુન્કિહુ) નિકાહમાં ન આપો (ન-ક-હ)
- 1243 عَبْدٌ (અબ્દુન) ગુલામ, દાસ
- 1244 يَدْعُونَ (યદ્દિન) પોકારે છે
- 1245 مَغْفِرَةٌ (મગ્ફિ-ર-તુન) क्षमा, બક્ષિસ
- 1246 يَتَذَكَّرُونَ (ય-ત-ઝકકરૂન) નસીહત પ્રાપ્ત કરે, ચેતી જાય, બોધ ગ્રહણ કરે

27	5	11
----	---	----

- 1247 مَحِيضٌ (મહીઝુન) હેઝ, માસિક ધર્મ
- 1248 أَدَى (અઝાન) ગંદગી, નાપાકી, તકલીફ, નુકસાન
- 1249 فَاعْتَرَلُوا (ફઅતઝિલૂ) તો દૂર રહો, અલગ રહો, અળગા રહો. (અ-ઝ-લ)
- 1250 نِسَاءٌ (નિસાઈન) સ્ત્રીઓ
- 1251 يَطْهَرُونَ (યત્હુન) પાક થઈ જાય, પવિત્ર થઈ જાય. (ત-હ-ર)
- 1252 تَوَابِينَ (તવ્યાબીન) તવબહ કરનારાઓ.

- 1253 مُتَطَهِّرِينَ (મુ-ત-તહિદરીન) પવિત્ર રહેવાવાળાઓ, ગંદકીથી બચનારાઓ, સુથરાઈ કરનારા
- 1254 حَرْتُ (હરુન) ખેતી
- 1255 . أَنَّى شِئْتُمْ (અન્ના-શિઅતુમ) જયારે તમે ચાહો
- 1256 قَدِمُوا (કદિમૂ) ભવિષ્યનો બંદો બસ્ત કરો, આગળ મોકલાવો.
- 1257 مَلَقُوا (મુલાફૂ) મળનારાઓ, રૂબરૂ હાજર રહેનારાઓ, સાક્ષાત
- 1258 لَا تَجْعَلُوا (લા-તજઅલૂ) ન બનાવો
- 1259 عُرْضَةً (ઉરઝુન) આડ, અવરોધ, લક્ષ્ય
- 1260 آيْمَانٌ (ઐમાનુન) કસમો, સોગંદો, પ્રતિજ્ઞાઓ [એ.વ. : યમીનુન]
- 1261 تَبَرُّوا (તબરૂ) સારો વર્તવિ, સદ વ્યવહાર, સદવર્તન
- 1262 لَفُوْ (લગવુન) બેકાર, ફુજૂલ, વ્યર્થ, નકામું
- 1263 حَلِيمٌ (હલીમુન) સહનશીલ, સહન કરવાવાળો, સહિષ્ણુ
- 1264 يُولُوْنَ (યુઅલૂન) સોગંદ ખાય છે, કસમ ખાય છે
- 1265 تَرَبُّصٌ (તરબોસ) રાહ જોવી, ઈન્તેઝાર કરવો, પ્રતિક્ષા કરવી
- 1266 أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ (અર્બઅતિ અશહુરિન) ચાર માસ, ચાર મહિના

- 1267 قَاوُ (ફાઊ) મેળાપ કરી લે, મળી જાય,
પરત આવે
- 1268 عَزَمُوا (અ-ઝ-મ) પાકો ઈરાદો કરી લીધો,
દઢ નિશ્ચય કર્યો (અ-ઝ-મ)
- 1269 مُطْلَقَات (મુતલ્લકાત) તલાક આપવામાં આવેલ સ્ત્રીઓ
- 1270 ثَلَاثَة (સલાસહ) ત્રણ
- 1271 قُرُوء (કુરૂઈન) હેઝ, માસિક, [એ.વ. : કુરુઈન]
- 1272 أَرْحَام (અરહામુન) ગર્ભાશય, પેટ, ગર્ભ
- 1273 بَعُول (બુઊલુન) પતિ, ધણી, શૌહર [એ.વ. બઅલુન]
- 1274 أَحَقُّ (અહકકુ) વધુ હકદાર, અત્રાધિકારી
- 1275 رَدَّ (રદ) લોટાવવું, પરત કરવું
- 1276 فِي ذَلِكَ (ફી-ઝાલિક) આ મુદત દરમિયાન
- 1277 رِجَال (રિજાલ) પુરુષો, મદો [એ.વ. : રજૂલુન]

28	7	12
----	---	----

- 1278 طَلَاق (તલાકુન) તલાક આપવું, છુટા છેડા આપવું
- 1279 مَرَّتَان (મર્તાનિ) બે વાર, બે વખત
- 1280 امْسَاك (ઈમસાકુન) રાખી લેવું, રોકવું, સંભાળી લેવું
- 1281 مَعْرُوف (મઅરૂફુન) ભલું, સારું, બેહતર, ઠીક

- 1282 تَسْرِیح (તસરીહુન) છોડી દેવું, રુખ્સત કરવું,
વિદાય કરવું
- 1283 إِحْسَان (ઈહસાનુન) સારી રીતે, એહસાન સહિત,
નેક સુલૂક સાથે, સારા વર્તાવ સાથે
- 1284 لَا يَحِلُّ (લા-યહિલ્લુ) હલાલ નથી
- 1285 أَلَا (آن لَا) (અન્લા) કે નહીં
- 1286 يُقِيمَا (યુકીમા) કાયમ રાખશે તે બંને, પાળી શકશે
તે બંને [મૂળ ધાતુ : ઈકામતુન]
- 1287 حُدُودَ اللَّهِ (હુદૂદલ્લાહિ) અલ્લાહના હુકમો, અલ્લાહની હદો
- 1288 جُنَاحُ (જુનાહુન) ગુનોહ, પાપ
- 1289 يَتَعَدَّ (ય-ત-અદ) હદો ઓળંગી જાય
[તઅદા, ય-ત-અદા]
- 1290 غَيْرَهُ (ગૈરહુ) તેના સિવાય
- 1291 يَتَرَجَعَا (ય-ત-રા-જ-આ) પાછા ફર્યા તે બંને
- 1292 بَلْفَن (બલગ-ન) પહોચ્યાં [સ્ત્રીલિંગ]
- 1293 أَجَلَ (અજલુન) સમય, મુદત, વખત
- 1294 اَمْسِكُوا (અમ્સિકુ) રાખી લો, રોકી લો, રહેવા દો
- 1295 سَرَحُوا (સરિહુ) છોડી દો, રુખ્સત કરી દો,
વિદાય કરી દો
- 1296 ضَرَارٌ (ઝિરાનુન) પજવવું, સતાવવું, તકલીફ આપવું

- 1297 يَعْظُمُ (યઈમુ) બોધ આપે છે, નસીહત કરે છે
[મૂળ ધાતુ : વઅઝુન] (વ-અ-ઝ)

29	3	13
----	---	----

પારહ (ખંડ) 2	3/4	પારહ : 'સયફુલુ' પોણો પારો પૂરો થયો
--------------	-----	------------------------------------

- 1298 لَا تَعْضُلُوا (લા-તઅઝુલુ) અટકાવો નહિ, ન રોકો (અ-ઝ-લ)
- 1299 أَزْكَى (અઝકા) ઘણી સ્વચ્છ, પરમ પવિત્ર,
વધારે પાકીઝા
- 1300 أَظْهَرُ (અઝહરુ) બહુ પવિત્ર, ઘણી પાક
- 1301 وَالذَّات (વાહિદાત) માતાઓ [એ.વ. : વાહિદતુન]
- 1302 يُرْضِعْنَ «ر» (યુરઝિઅન) ધવડાવતી રહે, દૂધ પિવડાવી દે
(ર-ઝ-અ)
- 1303 حَوْلَيْنِ (હૌલૈનિ) બે વર્ષ
- 1304 كَامِلَيْنِ (કામિલૈનિ) પૂરા બે (વર્ષ), સંપૂર્ણ બે
- 1305 الرُّضَاعَةُ (અર્ઝાઅતુ) દૂધ પીવડાવવું, ધવડાવવું
- 1306 مَوْلُود (મૌલૂદુન) બચ્ચું, બાળક
- 1307 مَوْلُودٌ لَهُ (મૌલૂદુલ્લહુ) બચ્ચાવાળાઓ માટે
- 1308 رِزْق (રિઝકુન) ખોરાક
- 1309 كِسْوَةٌ (કિસ-વ-તુન) પોશાક, પહેરવેશ, લિબાસ, વસ્ત્ર

- 1310 لَا تُكَلِّفُ (લા-તુક્લફો) તકલીફ આપવામાં નથી આવતી,
મુકલ્લફ બનાવ્યા નથી.
(પાબંદી કરવામાં આવતી નથી.)
- 1311 وَسَعَهَا (વુસઅહા) તેની શક્તિ
- 1312 لَا تُضَارُّ (લા-તુઝારુ) ઈજા ન પહોંચાડવી જોઈએ
- 1313 وَالِدَةٌ (વાલિદતુન) મા, વાલિદહ, માતા
- 1314 وَلَدٌ (વ-લ-દુન) બાળક, છોકરો
- 1315 مِثْلَ ذَلِكَ (મિસ્લુ ઝાલિક) એ જ પ્રમાણે
- 1316 فَصَالًا (ફિસાલન) દૂધ (ધાવણ) છોડાવવું
- 1317 تَشَاوَرُ (તશાવુર) મશવરો કરવો, સલાહ કરવી
- 1318 تَسْتَرْضِعُونَا (તસ્તરિઝિઠિ) દૂધ પીવડાવો તમે, રઝાઅત
- 1319 سَلَّمْتُمْ (સલ્લમતુમ) પૂરું આપી ચૂકો તમે
- 1320 يُتَوَفَّوْنَ (યુ-ત-વફફૌન) મરણ પામે, મૃત્યુ થાય
- 1321 يَذَرُونَ (ય-ઝ-રૂન) છોડી જાય છે, મૂકી જાય છે
- 1322 أَرْبَعَةٌ (અરબઅત) ચાર
- 1323 عَشْرًا (અ-શ-રન) દસ
- 1324 عَرَضْتُمْ (અરઝતુમ) તમે ઈશારામાં કહ્યું, રજૂ કર્યું
- 1325 خِطْبَةِ النِّسَاءِ (ખિતબતિન્નિસાઈ) સ્ત્રીઓની મંગણી, વાતચીત
- 1326 أَكُنْتُمْ (અકનન્તુમ) છુપાવી રાખો તમે
- 1327 سِرٌّ (સિરૂન) છુપું, ગુપ્ત, રહસ્ય, ભેદની વાત

1328 عَزَمَ (અમુન) ઈરાદો કરવો, નિશ્ચય કરવું, સંકલ્પ કરવો, નિર્ધાર કરવો

1329 عُقْدَةُ الْبَيْكَا (ઉકદતબ્બિકાહિ) નિકાહનો નાતો જોડવું, પાકો કરવો

1330 حَذَرٌ (હઝરુન) ડરવું, બીવું, બચવું, સાવધ રહેવું

30	4	14
----	---	----

1331 مَسَّ (મસ્સુન) હાથ લગાડવું, પકડવું, સ્પર્શ કરવું, અડકવું

1332 فَرِيضَةٌ (ફરીઝતુન) મુકર્રર કરવું, નક્કી કરવું

1333 مُوسِعٌ (મૂસિઈન) તવંગર, માલદાર, સમર્થ

1334 مُقْتَرٍ (મુક્તિરુન) ગરીબ, ધનહીન, તંગદસ્ત

1335 نَصَفٌ (નિસ્ફુન) અડધું

1336 عَفُوٌ (અફુન) માફ કરી દેવું, દરગુજર કરવું

1337 أَقْرَبُ (અકરબુ) વધારે નજીક છે, વધારે નિકટ છે

1338 تَقْوَى (તક્વા) પરહેઝગારી, સંયમ, તકવો

1339 لَا تَنْسَوُا (નસી) ન ભૂલો (ન-સ-ય)

1340 فَضْلٌ (ફઝલુન) ઉપકાર, ભલાઈ

1341 حَافِظُوا (હાફિઝુ) સંભાળ રાખો (હ-ફ-ઝ)

1342 صَلَوَاتٌ (સ-લ-વાત) નમાઝો [એ.વ. સલાતુન]

1343 الصَّلَاةُ الرُّسْطَى (અસ્સલાતુલ્લુસ્તા) વચલી નમાઝ (અસર)

- 1344 قَوْمًا (ફૂમ) ઊભા થઈ જાઓ
- 1345 فَأَيْنَيْنِ (ફાનિનીન) અદબથી, ભક્તિપૂર્વક
- 1346 رَجَالًا (રિજાલન) ચાલતા, પૈદલ, પગપાળા
- 1347 رُكْبَانًا (રુકબાનન) સવાર
- 1348 مَتَاعًا (મતાઅન) ફાયદો, સામાન
- 1349 الْحَوْلِ (અહૌલ) એક વર્ષ
- 1350 غَيْرِ اخْرَاجٍ (ઝેર ઈષરાજિન) ન કાઢવામાં આવે,
કાઢવા વગર (ખ-ર-જ)

31	7	15
----	---	----

- 1351 أَلَمْ تَرَ (અલમ-ત-ર) શું ન જોયું તમે
- 1352 أَلَوْفِ (ઉલૂફન) હઝારો [એ.વ. અલ્ફ]
- 1353 حَذَرَ الْمَوْتِ (હઝરલ્મૌતિ) મૌતનો ડર, મૌતની બીક
- 1354 مَوْتُوا (મૌત) મરી જાઓ (મ-વ-ત)
- 1355 مَنْ ذَا الَّذِي (મન ઝલ્લાઝી) કોણ છે એવો જે, એવો કોણ છે જે,
કોણ શખ્સ છે જે
- 1356 يَقْرِضُ (યુકરિઝો) કર્ઠા આપશે, કર્ઠા ધરશે, ઉછીના આપશે
- 1357 أَضْعَافًا (અઝઝાફન) બમણું [એ.વ. ઝિઅફુન]
- 1358 كَثِيرَةً (કસીરતુન) ઘણા, પુષ્કળ
- 1359 قَبْضُ (કબઝુન) ઘટાડવું, તંગી કરવું, ઓછું કરવું

- 1360 بَسَطَ (બસ્તુન) વધારવું, ફેલાવવું, વિસ્તારવું
- 1361 مَلَأَ (મલઓ) સરદાર
- 1362 ابْعَثَ (ઈબઅસ) નિયુક્ત કર, ઊભો કર
- 1363 مَلِكًا (મલિકન) બાદશાહ, શાસક
- 1364 هَلَ (હલ) શું
- 1365 عَسَيْتُمْ (અસૈતુમ) તમે નજીક છો, (સંભવ છે કે તમે)
- 1366 إِنَّ (ઈન) અગર, જો
- 1367 أَلَّا (અલ્લા, અન-લા) કે નહિ [અન + લા]
- 1368 وَمَا لَنَا (વ-મા-લના) શા માટે નહિ અમોને
- 1369 قَدْ (કદ) તહકીક, વિદિત છે, જાણિતું છે
- 1370 أَخْرَجْنَا (ઊખ્રિજના) કાઢવામાં આવ્યા અમે
- 1371 أَبْنَاءَ (અબ્નાઅ) પુત્રો, દીકરાઓ
- 1372 تَوَلَّوْا (તવલ્લૌ) ફરી ગયા તેઓ, મોઢું ફેરવી લીધું,
ફરી બેઠા વિમુખ થઈ ગયા
- 1373 بَعَثَ (બ-અ-સ) મુકર્રર કર્યો, નિયુક્ત કર્યો, નિમ્નો
- 1374 طَلُوتَ (તાલૂત) એક મોમિન સરદારનું નામ

તાલૂત :- તેઓ હઝરત દાઉદ અને સમુઈલ (અલયહિમુસ્સલામ)ના
ઝમાનામાં થયા છે. ગરીબ હોવા છતાં અલ્લાહ તઆલાએ તેમને તદબીર
(બુધ્ધી) ઈલ્મ (જ્ઞાન) અને જિસ્માની કુવ્વત (શારીરિક બળ) અને ફન્ને
જંગ (યુધ્ધ કળા)થી નવાજ્યા હતા. એટલા માટે તેમને બની ઈસ્રાઈલના
સરદાર મુકર્રર કરવામાં આવ્યા.

- 1375 آتَى (આળા) કયાં, કેવી રીતે
- 1376 يَكُونُ (યક્નો) થશે
- 1377 يُوْت (યુઅત) આપવામાં આવ્યું
- 1378 سَعَةً (સ-અ-તન) વિપુલતા, વિશાળતા
- 1379 اصْطَفَى (ઈસ્તફા) પસંદ કર્યો, ચૂંટ્યો
- 1380 زَادَ (ઝા-દ) વધારે કર્યો
- 1381 بَسْطَةً (બસ્તતન) ફેલાવ, વિશાળતા, વ્યાપકતા, વિસ્તૃતતા
- 1382 تَابُوتَ (તાબૂત) એક પેટી, જેમાં હઝરત મૂસા (અલૈ.)
ની લાકડી (દંડો), પાથડી અને
તૌરાતની તખ્તીઓ હતી.
- 1383 سَكِينَةً (સકીનતુન) શાંતિ, તસકીન, સાંત્વના, આરામ
- 1384 بَقِيَّةً (બકિયતુન) બાકી, અવશેષ
- 1385 تَرَكَ (ત-ર-ક) મૂકી ગયા છે, છોડી ગયા છે
- 1386 تَحْمِيلُ (તહિમલુ) ઉપાડવામાં આવેલ, ઉઠાવવામાં આવેલ
- 1387 مَلِكَةً (મલા-ઈકતુ) ફરિશ્તાઓ

32

6

16

- 1388 فَصَلَ (ફ-સ-લ) ચાલ્યો, નીકળ્યો, અલગ થયો
- 1389 جُنُودَ (જુનૂદુન) લશ્કર, સેના, ફૌજ
- 1390 مُبْتَلِيكُمْ (મુબ્તલીકુમ) અજમાયશ કરનાર છે તમોને, કસોટી
કરનાર છે તમારી

- 1391 مُبْتَلًی (મુબતલી) પરીક્ષા કરવાવાળો, કસોટી કરનાર
- 1392 نَهْر (નહરુન) નહેર, નદી [બ.વ. અન્હારુન]
- 1393 شَرِبَ (શરિબ) પીવું
- 1394 لَيْسَ (લે-સ) નથી
- 1395 طَعْم (તઅમુન) ચાખવું, ખાવું
- 1396 عُرْفَة (ગુર્ફતુન) ચિલ્લુ ભરીને, ખોબો ભરીને
- 1397 يَد (યદુન) હાથ [બ.વ. એદ]
- 1398 شَرِبُوا (શરિબૂ) પીધું તેઓએ
- 1399 جَاوَزَ (જા-વ-ઝ) પાર ઉતર્યા
- 1400 جَالُوت (જાલૂત) એક જાલિમ અને મુશ્રિક બાદશાહ જેને હઝરત દાઉદ (અલૈહિસ્સલામ) એ કતલ કર્યો
- 1401 أَنَّهُمْ (અન્હુમ) કે તેઓ
- 1402 مُلْفَرًا (મુલાફૂ) મળવાવાળા
- 1403 كَمْ (કમ) કેટલા
- 1404 قَلِيلَةٌ (કલીલતુન) થોડા, થોડી, થોડું
- 1405 غَلَبَ (ગ-લ-બ) વિજયી થવું, જીત મેળવવી, ગાલિબ થવું
- 1406 فِتْنَةٌ (ફિતતુન) જમાઅત, ટોળકી, સમૂહ
- 1407 بَرَزُوا (બ-ર-ઝૂ) જાહેર થયા, નીકળ્યા ખુલ્લમ ખુલ્લા મુકાબલાના માટે

- 1408 أَفْرِغْ (ફરિગ) નાંખી દે (ફ-ર-ગ)
- 1409 ثَبِّتْ (તબિત) જમાવી રાખ, સાબિત રાખ (સ-બ-ત)
- 1410 أَقْدَامْ (અકદામ) પગલું, કદમ [એ.વ. ક-દ-મુન]
- 1411 نَصَرَ (ન-સ-ર) મદદ આપવું, વિજય આપવું
- 1412 هَزَمَ (હ-ઝ-મ) હરાવવું
- 1413 دَفَعَ (દ-ફ-અ) હટાવવું, ટાળવું, દૂર કરવું
- 1414 فَسَدَتْ (ફ-સ-દત) ફસાદથી ભરાઈ જાય છે
- 1415 أَرْضَ (અરઝુન) ઝમીન, ધરતી
- 1416 دُو فَضْلٍ (દૂ-ફઝિલન) કૃપાવંત, ફઝલવાળો
- 1417 تِلْكَ (તિલ-ક) આ (અસલ અર્થ-તે)
- 1418 إِنَّكَ (ઈન્ના-ક) ખરેખર તું, બેશક તું
- 1419 لَمِنْ (લમિન) અલબત્ત થી
- 1420 مُرْسَلِينَ (મુર્સલીન) રસૂલો, પયગમ્બરો [એ.વ. મુરસલ]

جُزْءٌ : تِلْكَ الرُّسُلُ

પારા નં 3 : તિલ્કરુસુલો

- 1421 رُسُل (રોસોલ) રસૂલો, પૈગમ્બરો [એ.વ. રસૂલ]
- 1422 كَلَّمَ (કલ્લ-મ) વાતચીત કરી, કલામ કર્યું
- 1423 أَيْدَنَهُ (અય્યદનાહુ) સમર્થન કર્યું અમે તેમનું, તાઈદ કરી અમે તેમની
- 1424 رُوحُ الْقُدُسِ (રુહુલ્લુહુસિ) પવિત્ર રૂહ, હઝરત જબ્રીલ (અલૈ.) (Holy Spirit)
- 1425 إَفْتَلَّ (ઈફ-ત-લ-લ) લડવું, ઝઘડો કરવું
- 1426 يَفْعَلُ (યફઅલુ) કરે છે
- 1427 يُرِيدُ (યુરીદુ) ચાહે છે, ઈરાદો કરે છે [મૂળ ધાતુ : ઈરાદતુન]

33	5	1
----	---	---

- 1428 أَنْفَقُوا (અન્ફિકૂ) ખર્ચ કરો, વાપરો (ન-ફ-ક)
- 1429 بَيَّعَ (બૈયિલ) વેચવું, ધંધો, તિજારત, વેપાર
- 1430 حُلَّة (ખુલ્લતુન) દોસ્તી
- 1431 شَفَاعَةٌ (શફાઅતુન) ભલામણ, સિફારિશ, શફાઅત
- 1432 الْحَيُّ (અહ્દય્યુ) સજીવ, જીવતો, જીવંત

- 1433 قَوْمٌ (કથૂમ) કાયમ, હંમેશા રહેવાવાળો, સ્વયં
અસ્તિત્વધારી
- 1434 سَنَةً (સિનતુન) ઊંઘ, ઝોંકું
- 1435 نَوْمٌ (નોમુન) ઊંઘ, નીંદ
- 1436 مَنْ ذَا (મન-ઝા) કોણ છે
- 1437 الَّذِي (અલ્લાઝી) જે વ્યક્તિ, જે માણસ, જે શખ્સ
- 1438 إِذْنٌ (ઈઝનુન) આજ્ઞા, હુકમ, ઈજાઝત, અનુમતિ
- 1439 بَيْنَ (બૈન) દરમિયાન, વચમાં
- 1440 بَيْنَ أَيْدِيهِمْ (બૈન-ઐદીહિમ) દરમિયાન, તેમની સામે
- 1441 لَا يُحِيطُونَ (લા-યુહીતૂન) નથી ઘેરી શકતા, નથી પહોંચી શકતા
[મૂળ ધાતુ : ઈહાતતુન]
- 1442 كُرْسِيٍّ (કુરસીયુન) કુરસી, રાજ, સત્તા, કેન્દ્ર
- 1443 أَوْدٌ (ઔદુન) થકાવવું
- 1444 لَا يَتَوَدُّ (લા-યઉદુ) નથી થકાવી શકતા
- 1445 عَلَيَّ (અલિય્યુન) બુલંદ, આલા, સર્વોપરિ
- 1446 إِكْرَاهٍ (ઈકરાહુન) બળજબરી, જબરદસ્તી
- 1447 الدِّينِ (અદીનુ) દીને ઈસ્લામ, જીવનનો બંદોબસ્ત
- 1448 تَبَيَّنَ (તબય્યન) જાહેર થઈ ગઈ
- 1449 عَمِّي (અમ્યુન) બગાવત, નાફરમાની
- 1450 طَاعُونَ (તાગૂત) સરકશ, દરેક તે ચીજ જે ખુદાની સામે
થાય

- 1451 اِسْتَمْسَكَ (ઈસ્તમસ્ક) પકડી રાખ્યું
- 1452 عُرُوَّة (ઉરવતુન) મજબૂત કહું, શક્તિશાળી
- 1453 وَنْقَى (વુસ્કા) ઘણું મજબૂત, અતૂટ
- 1454 لَا اِنْفِصَام (લન્ફિસામ) નથી તૂટતું, તૂટનાર નથી
- 1455 وَلِيٌّ (વલિયુન) સહાયક, દોસ્ત [બ.વ. : ઔલિયા]
- 1456 ظَلَمْتُ (ઝુલુમાત) અંધકારો
- 1457 نُوْر (નુરુન) પ્રકાશ, રોશની

34	4	2
----	---	---

- 1458 حَاجٌ (હા-જજ) વાદ વિવાદ કર્યો, દલીલ કરી,
ઝઘડો કર્યો, હુજજત કરી
- 1459 يُخِيبِي (યુદીયી) જીવાડે છે, જીવતો કરે છે,
સજીવન કરે છે
- 1460 يُمِيتُ (યુમીતુ) મારે છે
- 1461 أَنَا (અના) હું
- 1462 شَمْسٌ (શમ્સુન) સૂરજ, સૂર્ય
- 1463 بُهِتَ (બો-હે-ત) સ્તબ્ધ થઈ ગયો, નવાઈ પામ્યો,
આંખો પહોળી થઈ ગઈ
- 1464 أَوْ (ઔ) અથવા, યા
- 1465 كَ (ક) જેમ કે, ની જેમ

- 1466 مَرَّ (મર્) પસાર થયો, ગુજર્યો, ઘઈને નિકળ્યો
[મૂળ ધાતુ : મુરરુન]
- 1467 قَرِيَّة (કરયતુન) વસ્તી, ગામ, આબાદી
- 1468 هِيَ (હિય) તે, આ
- 1469 خَاوِيَّة (ખાવિયતુન) પડેલી
- 1470 عُرُوش (ઉરુશુન) છતો, ROOFS
- 1471 هَذِهِ (હાઝિહિ) એને
- 1472 أَمَات (અમાત) મૃત્યુ આપ્યું, મૌત આપ્યું
- 1473 مِائَة (મિઅતુન) એક સો (100)
- 1474 عَام (આમુન) વર્ષ, સાલ, વરસ
- 1475 لَيْسَتْ (લિસિસ્ત) રહ્યો તું, રોકાયો તું (લ-બ-સ)
- 1476 طَعَام (તઆમુન) ખાવાની વસ્તુ, ખોરાક
- 1477 شَرَاب (શરાબુન) પીવાની વસ્તુ, પીણું
- 1478 لَمْ يَتَسَنَّ (લમ-યતસન્નહ) નથી સડી ગયું, બગડ્યું નથી
- 1479 أَنْظَر (ઉન્ઝુર) જો, નઝર કર
- 1480 حِمَار (હિમારુન) ગધેડો
- 1481 عِظَام (ઈઝામુન) હાડકાં
- 1482 كَيْف (કૈ-ફ) કેવી રીતે
- 1483 نُنْشِرُ (નુન્શિરુ) અમે ઉઠાવીએ છીએ, અમે ચઢાવીએ છીએ
(ન-શ-ઝ)

- 1484 نَكْسُوا (નકસુ) અમે પહેરાવીએ છીએ
- 1485 لَحْمًا (લહમન) માંસ, ગોશ્ત
- 1486 أَرِنِي (અરિની) દેખાડ મને, મને બતાવ
- 1487 أَوْلَم (અવલમ) શું નથી
- 1488 يَطْمِئِنَّ (યતમઈન્ન) ઈતમીનાન પકડવું, સંતોષ રાખવું
- 1489 قَلْبِي (કલ્બી) મારું દિલ, મારું મન
[એ.વ. કલ્બુન] [બ.વ. કુલૂબુન]
- 1490 خُد (ખુઝ) પકડી લે, લઈ લે
- 1491 أَرْبَعَةً (અરબઅતન) ચાર (4)
- 1492 طَيْر (તેર) પક્ષી, પંખી [બ.વ. તુયૂર]
- 1493 صُر (સુર) સૂરત ઓળખી લે, પરિચિત કર
- 1494 جَبَل (જ-બ-લ) પહાડ, પર્વત [બ.વ. જિબાલુન]
- 1495 جُزْء (જુઝઈન) ભાગ, ટુકડો, હિસ્સો
- 1496 سَعْيًا (સઅયન) દોડીને

35	3	3
----	---	---

- 1497 حَبَّة (હબ્બતુન) દાણા (અનાજના)
- 1498 أُنْبِتَتْ (અન-બતત) ઊગાડી, ઉગાડયાં (ન-બ-ત)
- 1499 سَبْع (સબઅ) સાત (7)
- 1500 سَنَابِل (સનાબિલ) કંટીઓ, ફૂંડાં (અનાજના)

- 1501 يُضْعِفُ (ચુઝાઈફ) વધુ કરી આપે છે, વધારે છે
[ધાતુ : મુઝાઅફતુન]
- 1502 يَنْفِقُونَ (ચુન્ફીકૂન) ખર્ચ કરે છે [ધાતુ : ઈન્ફાકુન]
- 1503 أَمْوَال (અમ્વાલ) માલ, ધન, દૌલત
- 1504 لَا يَتَّبِعُونَ (લા-ચુત્તિ-બીન) નથી પાછળ લાવતા
[ધાતુ : ઈત્બાઉન (પાછળ લાવવું)]
- 1505 مِّنَّا (મન્નાન) આભાર, એહસાન, ઉપકાર
- 1506 أَدَّى (અઝલ) તકલીફ, સતાવવું, ઈજા
- 1507 قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ (કૌલુમ્મઅરુફુન) યોગ્ય વાત, મીઠા વચનો
- 1508 مَغْفِرَةٌ (મગ્ફિરતુન) ક્ષમા, માફી, દરગુઝર
- 1509 صَدَقَةٌ (સદકતુન) દાન, ખચરાત
- 1510 غَنِيٌّ (ગનિયુન) માલદાર, બેપરવા, ગની
- 1511 حَلِيمٌ (હલીમુન) સહનશીલતા, સહિષ્ણુ
- 1512 لَا تَبْطُلُوا (લા-તુબ્તિલૂ) ન કરો બરબાદ, વ્યર્થ ન કરો,
વેડફો નહિ
- 1513 كَالَّذِي (કલ્લાઝી) તે માણસની માફક, તે શખ્સની જેમ
- 1514 رِكَاءٌ (રિઆ-કિન) દેખાડો કરવો, દંભ કરવો, રિયા
કરવું
- 1515 صَفْوَانٌ (સફવાન) લીસો પત્થર, સાફ ચિકણો પત્થર
- 1516 تُرَابٌ (તુરાબુન) માટી, મટોડી
- 1517 أَصَابَ (અસા-બ) પડી, વરસી

- 1518 وَابِلٌ (વાબિલુન) જોશભેર વર્ષા
- 1519 صَلْدًا (સલદન) ચોખ્ખો, સાફ, સખત
- 1520 لَا يَقْدِرُونَ (લા-યકિદરૂન) તેઓના હાથ નથી લાગી, ઈજ્તિયાર નથી ધરાવતા
- 1521 ابْتِغَاءً (ઈબ્તિગા-ઈન) ચાહવું, શોધવું, તલાશ કરવું
- 1522 مَرْضَاتِ اللَّهِ (મરઝાતિલ્લાહિ) ખુશી અલ્લાહની, રઝામંદી
- 1523 تَنْثِيَةً (તન્થીતન) મજબૂત જમાવવું, સ્થિરતા
- 1524 جَنَّةً (જન્નાતુન) બાગ, બગીચો [અ.વ. જન્નાતુન]
- 1525 رِبْوَةً (રબ્બતુન) ઊંચી જગ્યા, ઊંચાઈ
- 1526 أَكْلٌ (ઓકોલ) ફળો, મેવા
- 1527 ضِعْفَيْنِ (ઝિઅફૈનિ) બમણાં, બે ગણાં
- 1528 طَلٌّ (તલ્લુન) ઝાંકળ, વરસાદના છાંટા
- 1529 وَدٌّ (વદ) ચાહવું, ગમવું, પસંદ કરવું
- 1530 أَحَدَكُمْ (અ-હ-દુકુમ) કોઈ તમારામાંથી, કોઈ તમારું
- 1531 نَخِيلٌ (નાખીલુન) ખજૂર
- 1532 أَعْنَابٌ (અઅનાબુન) દ્રાક્ષો, અંગૂર [અ.વ. ઈનબુન]
- 1533 كِبْرٌ (કિ-બ-રો) વૃદ્ધા વસ્થા, ઘડપણ, બુઢાપો
- 1534 ذُرِّيَّةً (ઝુરિઅતુન) ઔલાદ, બાલ બચ્ચાં, સંતાન
- 1535 ضَعْفَاءُ (ઝુઅફાઈ) કમઝોરો, અશક્તો, ઝઈફો [અ.વ. ઝઈફુન]

1536 إِعْصَارٌ (ઈઅસારુન) લૂનો ઝપાટો, આગનો ગોળો

1537 اِحْتَرَفْتُ (ઈહતરફત) બળી ગયું, સળગી ગયું

1538 تَتَفَكَّرُونَ (તતફફકરૂન) વિચાર કરો તમે

36	6	4
----	---	---

1539 طَيْبٌ (તયિબાતિન) ચોખ્ખી વસ્તુઓ, પવિત્ર વસ્તુઓ,
પાક ચીઝો

1540 لَا تَيْمَمُوا (લા-તયમમૂ) ઈરાદો ન કરો, નિયત ન કરો

1541 خَيْئٌ (ખબીસ) નાપાક, ગંદુ, દુષ્ટ

1542 لَسْتُمْ (લસ્તુમ) નથી તમે

1543 اخِذِي (આખિઝી) લેવાવાળા, લેનારા

1544 تَغْمِضُوا (તુઝ્મિઝૂ) આંખ મિચામણાં કરી લો

1545 غَمَضٌ (ગમ્ઝુન) આંખ મિચામણાં કરી લેવા

1546 حَمِيدٌ (હમીદુન) સર્વ ગુણ સંપન્ન, ખૂબીઓ વાળો

1547 فَقْرٌ (ફકરુન) નિર્ધનતા, ગરીબાઈ, તંગી

1548 فَحْشَاءٌ (ફહશા-અ) નઠારી વાત, અશ્લીલતા, નિર્લજ્જતા

1549 يُوتِي (યુઅતી) આપે છે, અર્પણ કરે છે

1550 حِكْمَةٌ (હિકમતુન) સમજા, સદ્બુદ્ધિ, વિવેક

1551 يَذْكُرُ (યાઝ્કરુ) બોધ ગ્રહણ કરે છે, નસીહત લે છે

- 1552 نَفَقَةٌ (નફકતુન) ખયરાત, અલ્લાહના રસ્તામાં ખર્ચ કરવું
- 1553 نَذَرْتُمْ (નઝરતુમ) માનતા માની તમે, નઝર માની તમે
- 1554 إِنَّ (ઈન) અગર, જો
- 1555 تَبَدُّوا (તુબ્દુ) જાહેર કરો (બ-દ-વ)
- 1556 نِعَمًا (નિઘમ્મા) સારું
- 1557 فُقْرَاءَ (ફુકરા-અ) ફકીરો, મોહતાજો, જરૂરત મંદો, હાજતમંદો
- 1558 يُكْفِرُ (યુકફિર) દૂર કરી દેશે, મટાડશે
- 1559 سَيِّئَاتٍ (સયિયાત) પાપો, ખરાબીઓ, બૂરાઈઓ [એ.વ. સય્યેઅતુન]
- 1560 لَيْسَ (લૈ-સ) નથી
- 1561 لَكِنْ (લાકિન) પરંતુ
- 1562 وَجْهِ اللَّهِ (વજહિલ્લાહિ) ખુશી અલ્લાહની, રઝામંદી અલ્લાહની
- 1563 يَوْفٍ (યુવફફ) પૂરે પૂરું આપવામાં આવશે, સંપૂર્ણ મળશે
- 1564 أَحْصِرُوا (ઈહસિર) બંધ કરવામાં આવ્યા, રોકી લેવામાં આવ્યા (હ-સ-ર)
- 1565 ضَرْبًا (ઝરબન) ચાલવું
- 1566 يَخْسِبُ (યહસબો) ધારે છે, અંદાજો લગાવે છે, અનુમાન કરે છે

- 1567 أَغْنِيَاءَ (અગ્નિયા-અ) માલદારો, ધનવાનો, દૌલતમંદો
[એ.વ. ગનીયુન]
- 1568 تَعَفُّفٌ (તઅફફુફ) સવાલથી બચવું, ભીખ માંગવાથી
બચવું, અયાચકતા, ખુદારી
- 1569 تَعْرِفٌ (તઅરિફુ) ઓળખે છે (અ-ર-ફ)
- 1570 سِيْمًا (સીમા) નિશાની, અલામત, લક્ષણ
- 1571 الْحَافًا (ઈલ્હાફન) પાછળ પડીને, વીંટાઈને, લપાઈને,
લપેટાઈને

37

7

5

પારહ (પંડ) 3

1/4

પારહ : 'તિલ્કરુસુલો' પા પારો પૂરો થયો

- 1572 سِرًّا (સિરિન) ગુપ્ત, છુપા
- 1573 عَلَانِيَةً (અલાનિયતુન) જાહેર, એલાનિયા
- 1574 الرِّبَا (અરિબા) વ્યાજ, સૂદ (INTEREST)
- 1575 لَا يَقُومُونَ (લા-યક્મૂન) ઉઠશે નહિ, ન ઊભા થશે
- 1576 كَمَا (કમા) જેવી રીતે, જેમ
- 1577 يَتَخَبَّطُ (યતખબબતુ) પાગલ કરી દીધો, બાવરો કરી દીધો,
બેબાકળો કરી દીધો
- 1578 مَسٌّ (મસ્સુન) સ્પર્શ કરવું, લપેટાઈ જવું, ચોંટી જવું
- 1579 بَيْعٌ (બૈયિન) વેપાર, લેણ-દેણ
- 1580 جَاءَ (જા-અ) આવ્યો

- 1581 مَوْعِظَةٌ (મોઈઝતુન) બોધ, શીખામણ; નસીહત
- 1582 اِنْتَهَى (ઈન્તહા) અટકી ગયો, દૂર રહ્યો, અલગ રહ્યો
- 1583 سَلَفَ (સ-લ-ફ) પહેલાં થઈ ચૂકયો, થઈ ગયું
- 1584 عَادَ (આદ) ફરીથી કરવું, પુનરાવર્તન કરવું
[ધાતુ : અવદુન]
- 1585 مَحَقَّ (મહકુન) નાબૂદ કરવું, મિટાવવું, નષ્ટ કરવું
- 1586 يُرِبِّي (યુરબી) વધારે છે
- 1587 كَفَّرَ (કફફાર) નાશુકા, (અલ્લાહનો) ઈન્કાર કરનારા
[એ.વ. કાફિરુન]
- 1588 اٰثِمٌ (અસીમુન) પાપી, ગુનેહગાર, અપરાધિ
- 1589 ذَرَوْا (ઝર) છોડી દો, માફ કરી દો
- 1590 بَقِيَ (બકિય) બાકી રહ્યો હોય
- 1591 مُؤْمِنِينَ (મુઅિમનીન) ઈમાન લાવનાર
- 1592 فَادُّنُوا (ફાદુનૂ) એલાન સાંભળી લે, સાવધાન થઈ જાઓ
- 1593 حَرَبَ (હરબુન) લડાઈ
- 1594 اِنْ (ઈન) અગર, જો [જો (ઈન) પછી
(ઈલ્લા) શબ્દ આવે તો અર્થ 'નથી'
થશે. જુઓ શબ્દ નં. 592]
- 1595 تَبَتَّمَ (તુબ્તુમ) તવબહ કરી લો તમે
- 1596 رُوَّسَ (રુહિસુન) મુદલ, અસલ, મૂળરકમ
- 1597 دُوَّ (દૂ) વાળો

- 1598 عُسْرَةٌ (ઉસરતુન) તંગી
- 1599 نَظْرَةٌ (નઝિરતુન) મોહલત, ઈન્તેઝાર
- 1600 مَيْسَرَةٌ (મૈસરતુન) આસાની, ફરાગત
- 1601 أُنْ (અન) કે
- 1602 تَصَدَّقُوا (તસદક્કુ) તમે ખચરાત કરો, સદકો કરો
- 1603 تُرْجَعُونَ (તુરજઊન) તમને પાછાં ફેરવવામાં આવશે
- 1604 تُوفَى (તુવફફા) સંપૂર્ણ આપવામાં આવશે, પૂરું આપવામાં આવશે

38	8	6
----	---	---

- 1605 تَدَايْتُمْ (તદાચન્તુમ) ઉછીનાનો મામલો કરજો, કર્ઝનો મામલો કરજો
- 1606 دَيْنٌ (દૈનુન) કર્ઝ, ઉછીના, ઉધાર
- 1607 أَجَلٍ مُّسَمًّى (અ-જ-લિમુસમ્મન) નક્કી સમય, મુકરર કરેલો વખત
- 1608 وَلَيَكُنَّ (વલ્યકતુન) અને લખી લેવું જોઈએ
- 1609 كَاتِبٌ (કાતિબુન) લખનાર
- 1610 عَدْلٌ (અદલુન) ન્યાય, ઈન્સાફ
- 1611 لَا يَأْبُ (લા-યઅબ) ઈન્કાર ન કરે
- 1612 يُمْلَلُ (યુમ્લિલ) લખાવી આપે, લખાણ કરાવી આપે
- 1613 يَخْسُ (યઅખસ) ઓછું કરવું

- 1614 سَفِيهَا (સફીહન) બેવકૂફ, મૂર્ખ, બુધ્ધિ વગરનો
- 1615 ضَعِيفًا (ઝઈફન) લાચાર
- 1616 وَلِيٍّ (વલીયુન) વારિસ, સરપરસ્ત, વાલી
- 1617 اسْتَشْهَرُوا (ઈસ્તશિહદુ) ગવાહ કરી લો, સાક્ષી રાખી લો
- 1618 شَهِيدِينَ (શહીદિનિ) બે ગવાહ, બે સાક્ષી (એ.વ. શહીદ)
- 1619 رَجَالٌ (રિજાલુન) બે થી વધારે પુરુષો
[એ.વ. રુજુલુન]
- 1620 امْرَأَتَيْنِ (ઈમરઅતાનિ) બે સ્ત્રીઓ
- 1621 تَرْضَوْنَ (તરઝૌન) તમે પસંદ કરો છો
- 1622 شُهَدَاءَ (શુહદા-અ) સાક્ષીઓ, ગવાહો
- 1623 تَضَلَّ (તઝિલ્લ) ભૂલી જાય
- 1624 إِحْدَاهُمَا (ઈહદાહુમા) એક તે બંનેમાંથી,
બે જણીઓમાંથી એક
- 1625 تَذَكَّرَ (તુઝકકર) યાદ અપાવે
- 1626 أُخْرَى (ઉખરા) બીજી
- 1627 إِذَا مَا دُعُوا (ઈઝા-મા-દુઊ) જ્યારે બોલાવવામાં આવે, જ્યારે
પોકારવામાં આવે
- 1628 لَا تَسْتُمُوا (લા-તસ્તમુ) સુસ્તી ન કરો, આળસ ન કરો
- 1629 سَامٌ (સઅમુન) સુસ્તી કરવી, આળસ કરવું, કંટાળી
જવું
- 1630 صَفِيرًا (સઘીરન) નાનો

- 1631 كَبِيرًا (કબીરન) મોટો
- 1632 أَقْسَطُ (અકસતુ) ઘણો ઈન્સાફ, સારો ઈન્સાફ
- 1633 أَقْوَمُ (અકવમુ) ઘણું સીધું, ઘણું સારું
- 1634 شَهَادَةٌ (શહાદતુન) સાક્ષી, ગવાહી
- 1635 أَذْنَى (અઢના) બહુ વાજબી, ઘણું નઝદીક
- 1636 لَا تَرْتَابُوا (લા-તરતાબુ) ન શંકામાં પડો, ન શંકા કરો
[રૈબુન = શક]
- 1637 حَاضِرَةٌ (હાઝિરતુન) હાથો હાથ, રૂબરૂ, હાજરીમાં
- 1638 تُدِيرُونَ (دور) (તુદીરુન) તમે ફેરબદલ કરો છો (દ-વ-ર)
- 1639 لَا يُضَارُّ (ضار) (લા-યુઝાર) ન કષ્ટ આપવામાં આવે, ન નુકસાન
પહોંચાડવામાં આવે (ઝ-ર-ર)
- 1640 فَسُوقٌ (ફુસુકુન) ગુનોહ, પાપ
- 1641 يُعَلِّمُ (યુઅલ્લિમુ) શીખવે છે
- 1642 رِهَانٌ (રિહાનુન) ગીરો રાખવું
- 1643 مَقْبُوضَةٌ (મકબૂઝતુન) કબજામાં આપેલી
- 1644 أَمِنَ (અમે-ન) ભરોસો કરવો, અમાનતદાર સમજવું
- 1645 يُؤَدِّ (યુઅદિ) અદા કરવું, આપી દેવું
- 1646 اِثْمٌ (આઠિમુન) પાપી, ગુનેહગાર

- 1647 تَبَدَّلُوا (તુબદ્દ) તમે જાહેર કરો, તમે પ્રગટ કરો
- 1648 يُحَاسِبُ (યુહાસિબુ) તે હિસાબ લેશે (હ-સ-બ)
- 1649 سَمِعْنَا (સમિઅના) સાંભળ્યું અમે
- 1650 أَطَعْنَا (અતઅના) માની લીધું અમે
- 1651 غُفِرَ لَكَ (ગુફરા-ન-ક) તારી બક્ષિશ, તારી સમા
- 1652 مَصِيرٌ (મસીર) પાછા ફરવાની જગા, પહોંચવાની જગા
- 1653 لَا يَكِلُفُ (લા-યુકલ્લિકુ) નથી તકલીફ આપતો (ક-લ-ફ)
- 1654 نَسِينَا (નસીના) અમે ભૂલી ગયા
- 1655 أَخْطَأْنَا (અખ્તઅના) અમે ચૂક કરીએ, અમારાથી ભૂલ થઈ જાય
- 1656 وَاعْفُ (વઅફુ) અને દરગુજર કર, માફ કરી દે
- 1657 مَوْلَانَا (મૌલાના) દોસ્ત અમારો

40

3

8

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ

સૂરહ નં 3 : આલે ઈમરાન

- 1658 نَزَّلَ (નઝઝલ) ઉતારી, ઉતાર્યું
- 1659 مُصَدِّقًا (મુસદ્દિકન) સત્યનો સ્વીકાર કરનારી, તસ્દીક કરનારી

- 1660 بَيْنَ يَدَيْهِ (બૈન-યદૈહિ) આગલી, એનાથી પહેલાંની
- 1661 ذَوَانِقَام (ઝુન્તિકામિન) બદલો લેનાર
- 1662 لَا يَخْفَى (લા-યાખફા) નથી છુપી, સંતાયેલી નથી
- 1663 يُصَوِّرُ (યુસબ્બિરુ) શિકલ બનાવે છે, મુખાકૃતિ બનાવે છે, તસવીર (સ-વ-ર)
- 1664 أَرْحَام (અરહામ) ગભાશય
- 1665 كَيْفَ (કૈફ) જેવી રીતે, કોઈ પણ રીતે
- 1666 مُخَكَّمَت (મુહકમાતુન) મુહકમ, સ્પષ્ટ અર્થ, મજબૂત
- 1667 أُمُّ الْكِتَاب (ઉમ્મુલ્કિતાબિ) તમામ કિતાબોનું મૂળ, તમામ કિતાબોની અસલ
- 1668 أُخْرُ (ઉ-ખ-રુ) બીજી
- 1669 مُتَشَبِّهَت (મુતશાબિહાતુન) મુતશાબેહ, અસ્પષ્ટ

નોંધ :-

- કોઈ અણદેખી વસ્તુને કમ ઈલમવાળા શખ્સને સમજાવવા માટે, તેની સમજમાં આવે તેવા અને તેના અવલોકનના શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને એવી વાત સમજાવવી જે તેણે ન જોઈ હોય, અથવા મિસાલ મારફતે પોશીદા અને ગૈબી (ગુપ્ત) ચીજોના ભાવાર્થને નજીક લઈ જવા માટે એવા શબ્દો, જે એકબીજા સાથે મલતાજુલતા હોય, તેનો ઉપયોગ કરીને સમજાવવું
- એવી આયતો જે મલતીજુલતી હોય. તેનો હકીકી (સાચો) અર્થ તો અલ્લાહ તઆલા જ જાણે છે. હાં, ઈન્સાનને તેનો થોડોક તસવ્વુર (કલ્પના) અપાવવા માટે અને ભાવાર્થની નજીક લઈ જવા માટે આ આયતોથી મદદ મળે છે. બાકી અર્થઘટનના માટે દોડધૂપ કરવા

માટે ખુદ આ સ્થાનો પર મનાઈ કરી દેવામાં આવી છે.

દાખલા તરીકે :-

‘કુરસી’ શબ્દ અલ્લાહ તઆલાના અસિમ, અપાર ઈકિતદાર (વર્ચસ્વ) અને કુદરતના અંદાજાની નજીક લઈ જવા માટે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. હવે આ આયત આપણે મર્યાદિત અર્થમાં લઈ નથી શકતા. આપણી કલ્પનામાં ‘કુરસી’નો એક સંભવિત આકાર અને કલ્પના (Image) મૌજૂદ છે. તે લેવાનો નથી. બલકે હકીકતથી નજીક થવા માટે એ તાકાત (શક્તિ)નો એક તસવ્વુર (કલ્પના) મેળવી શકીએ છીએ. એ નાકિસ (અધૂરો) જરૂર છે, પરંતુ હકીકતથી નજીક જવામાં મદદરૂપ થશે.

એ જ પ્રમાણે શબ્દો :-

شَدِيدُ الْعِقَابِ (શદીદુલ ઈકાબ), حَيِّ قَيُّوْمٌ (હય્યુન કય્યુમુન)

بَلَّ يَدَاهُ (બલ યદાહુ), مَبْسُوطَتَانِ (મબ્સૂતતાનિ),

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ (યૌમ યુકશફુ અન સાકિન)... વગેરે

1670	زَيْغٌ	(ઝૈગુન)	કુટિલતા, વાંકાપણું
1671	اِتِّغَاءٌ	(ઈતિગા-અ)	શોધવું, પસંદ કરવું, ચાહવું
1672	فِتْنَةٌ	(ફિત્નગુન)	કલહ, ફિત્નો
1673	تَأْوِيلٌ	(તાવીલુન)	ખુલાસો કરવો, ખરો મતલબ બતાવવો, અર્થઘટન કરવું, પરિણામ તારવવું
1674	رَاسِخُونَ (ر.س.خ)	(રાસિખૂ-ન)	મજબૂત, (જ્ઞાનમાં) પાકા (ર-સ-ખ)
1675	لَا تُرْعِ (ل.ر.ع)	(લા-તુરિગિ)	ન વાંકું કર, (ઝ-ય-ગ)
1676	هَبْ	(હબ)	અર્પણ કર, આપ
1677	مِنْ لَدُنْكَ	(મિલ્લદુન-ક)	તારી પાસેથી

- 1678 وَهَاب (વહાબ) પુષ્કળ આપનાર, ઈનાયત કરનાર
- 1679 جَامِع (જામિઉન) એકઠા કરનાર, જમા કરનાર, ભેગાં કરનાર
- 1680 مِعَاد (મીઆદ) વાયદો, વચન

1	9	9
---	---	---

- 1681 وَقُود (વક્કૂદ) બળતણ, ઈધન
- 1682 ك (ક) જેમ કે, જેવી રીતે કે
- 1683 دَاب (દઆબ) દસ્તૂર, આદત, ટેવ, રીત
- 1684 ذُنُوب (ઝુનૂબ) ગુનોહ, પાપ
- 1685 شَدِيد (શદીદ) સખત, કઠોર
- 1686 عِقَاب (ઈકાબ) અઝાબ આપનાર, દંડ દેનાર
- 1687 تَغْلِبُونَ (તુગ્લબૂન) તમોને દબાવી દેવામાં આવશે
- 1688 مِهَاد (મિહાદ) રહેઠાણ, ઠેકાણું, સ્થળ, પહોંચવું
- 1689 فِتْنِينَ (ફિઅતેનિ) બે ફોજો, બે જમાઅતો
[એ.વ. ફિઅતુન]
- 1690 التَّقَاتِ (તક્કાતિ) મળ્યા તેઓ બંને, (ક-લ-ય)
અથડામણ થઈ
- 1691 تَقَاتِلْ (તુકાતિલુ) લડતી હતી, ઝઘડો કરતી હતી (ક-ત-લ)
- 1692 أُخْرَى (ઉખરા) બીજી
- 1693 كَافِرَةٌ (કાફિરતુન) કાફિર, ધર્મવિમુખ

1694	يَرُونَ	(ચરૌન)	જોતા હતા
1695	مِثْلِهِمْ	(મિસ્લૈહિમ)	પોતાથી બમણા, બે બરાબર
1696	رَأْيِي	(રઅયુન)	જોવું, નઝર કરવું
1697	عَيْنٍ	(ઐનુન)	આંખ, નઝર
1698	يُؤَيِّدُ	(યુઅયિદુ)	ટેકો આપે છે, પક્ષ લે છે, સમર્થન કરે છે
1699	نَصْرٌ	(નસ્તુન)	મદદ, સહાય
1700	عِبْرَةٌ	(ઈબરતુન)	બોધપાઠ, નસીહત, શીખામણ
1701	أُولَى	(ઊલી)	વાળા
1702	أَبْصَارٌ	(અબ્સાર)	આંખો [બ.વ.]
1703	زَيْنٍ	(ઝુઝિયન)	ઝીનત આપવામાં આવી, શોભા આપવામાં આવી
1704	حُبٌّ	(હુબુન)	પ્રેમ, મોહબ્બત, ચાહત
1705	شَهَوَاتٍ	(શહવાતુન)	ખ્વાહિશો, કામનાઓ, ઈચ્છાઓ [એ.વ. શહવતુન]
1706	نِسَاءٍ	(નિસા-ઉન)	સ્ત્રીઓ, ઔરતો
1707	بَيْنٍ	(બનીન)	દીકરાઓ, બેટાઓ, પુત્રો
1708	فَنَاطِيرُ	(ફનાતીર)	ખઝાનાઓ, ભંડાર
1709	مُقَنْطَرَةٌ	(મુકન્તરતુ)	ભંડાર, ઢગલો
1710	ذَهَبٌ	(ઝહબુન)	સોનું

- 1711 فَضَّة (ફિઝઝતુન) ચાંદી
- 1712 خَيْل (ખૈલુન) ઘોડા
- 1713 مُسَوِّمَةٌ (મુસવ્વમતુન) નિશાની કરેલા
- 1714 أَنْعَام (અન્આમુન) ઢોરો, ચોપાયા
- 1715 حَرْث (હરઠુન) ખેતી
- 1716 حُسْنُ الْمَاءِ (હુસ્નુલમાઅ) સારું ઠેકાણું, સારી જગા
- 1717 أَزْوَاج (અઝવાજ) બીવીઓ, પત્નીઓ
- 1718 مُطَهَّرَةٌ (મુતહહરતુન) પવિત્ર, પાક, સ્વચ્છ, સાફ સુથરું
- 1719 رِضْوَانٌ (રિઝવાનુન) ખુશનુદી, પ્રસન્નતા, રઝામંદી
- 1720 بَصِيرٌ (બસીર) નિહાળનાર, જોનાર
[ધાતુ : બસારતુન]
- 1721 عِبَادٌ (ઈબાદુન) બંદાઓ
- 1722 قِنَا (કિના) બચાવી લે અમોને
[(કિ)=બચાવ (ના)=અમોને]
- 1723 صٰدِقِيْنَ (સાદિકીન) સત્ય કહેનારા, સાચા, સત્યવાદી
- 1724 قٰنِیْنَ (કાનિતીન) હુકમ ઉઠાવનારા, આજ્ઞાનુવર્તી,
ફરમાંબરદારી કરનારા
- 1725 قٰنِثٌ (કાનિતુન) ફરમાંબરદાર [એ.વ.]
- 1726 مُنْفِقِيْنَ (મુન્ફિકીન) દાન આપનારા, અલ્લાહના માર્ગમાં
ખર્ચ કરનારા

- 1727 مُسْتَفْرِينَ (મુસ્તફિરીન) કસૂરોની માફી ચાહનારા, સમા
ચાહવાવાળા, મગફિરત ચાહનારા
- 1728 اَسْحَارُ (અસ્હારુન) રાત્રીની અન્તિમ ઘડીઓ, મળસ્કુ,
રાતનો પાછલો હિસ્સો
- 1729 شَهِد (શહિદ-દ) શાક્ષી આપી, ગવાહી આપી
- 1730 اِنَّه (અન્નહુ) કે તે, બેશક તે
- 1731 اُولُو الْعِلْمِ (ઉલુલઈલ્મિ) ઈલ્મવાળાઓ, જ્ઞાનીજનો
- 1732 قَائِم (કા-ઈમુન) કાયમ, સ્થાપના
- 1733 قِسْط (કિસ્તુન) ન્યાય, ઈન્સાફ
- 1734 عَزِيز (અઝીઝુન) ગાલિબ, જોરાવર, પ્રબળ
- 1735 حَكِيم (હકીમુન) હિકમતવાળો

પારહ (ખંડ) 3

1/2

પારહ : 'તિલ્કુરુસુલુ' અરધો પારો પૂરો થયો

- 1736 سَرِيعَ الْحِسَابِ (સરીઉદ્દિસાબ) જલ્દી હિસાબ લેનાર
- 1737 اَسْلَمْتُ (અસ્લામતુ) હું હુકમના તાબે થઈ ગયો,
હું શરણે થઈ ગયો.
- 1738 وَجْهِي (વજિહ-ય) પોતાનું મોહું, પોતાનું મસ્તક,
રુખ મારું
- 1739 مَنِ اتَّبَعَنِ (મનિતબઅનિ) જેણે તાબેદારી કરી મારી, મારા
અનુયાયીઓ [મૂળ છેલ્લો શબ્દ
મારી છે. ટૂંકમાં વપરાયો છે.]

1740 نَوَلُوا (તવલ્લી) મોહું ફેરવી લીધું તેમણે,
ફરી ગયા તેઓ

1741 بَلَغَ (બલાગુન) પહોચાંડી દેજો

2	11	10
---	----	----

1742 يَأْمُرُونَ (અમુરુન) હુકમ કરે છે

1743 حَبِطَتْ رِبَابًا (હબિતત) અકારત ગયા, બરબાદ થઈ ગયા.
(હ-બ-ત)

1744 غَرَّ (ગર) ઘોકો આપ્યો, દગો આપ્યો

1745 مَا كَانُوا يَنْتَرُونَ (મા-કાનૂ-
અન્તરુન) જે કંઈ ઘડી કાઢયું હતું તેમણે

1746 كَيْفَ (કૈફ) કેવો, કેવી રીતે

1747 وَكَيْتَ (વુફિયત) સંપૂર્ણ (બદલો) આપવામાં આવશે

1748 اَللَّهُمَّ (અલ્લાહુમ્મ) હે અલ્લાહ

1749 مَلِكٍ (માલિક) માલિક

1750 مُلْكٍ (મુલ્ક) સલ્તનત, સામ્રાજ્ય, મુલ્ક

1751 تَشَاءُ (તશા-ઉ) તું ચાહે છે

1752 تَنْزِعُ (તન્ઝિઊ) તું ખૂંચવી લે છે, તું છીનવી લે છે
(ન-ઝ-અ)

1753 يُذِلُّ (યુઝિલ્લુ) તું બેઈઝઝત કરે છે,
તું હલકો પાડે છે

- 1754 يَد (યદ) હાથ
- 1755 أَنْكَ (ઈન્ક-ક) બેશક તું
- 1756 تَوَلَّجَ (વૉલિજ) તું દાખલ કરે છે (વ-લ-જ)
- 1757 لَيْل (લૈલુન) રાત, રાત્રી
- 1758 نَهَار (નહારુન) દિવસ, દિન
- 1759 أَوْلِيَاء (ઓલિયા-ઉ) દોસ્ત, મિત્ર
- 1760 دُون (દૂના) વગર, સિવાય
- 1761 فِي شَيْء (ફી-શૈઈન) કોઈ મામલામાં, કોઈ બાબતમાં
- 1762 تَقَّة (તુકાતુન) બચાવ કરવો, આત્મ રક્ષણ કરવું
- 1763 يُحَذِّر (યુહઝિરુ) ડરાવે છે, બીવડાવે છે (હ-ઝ-ર)
- 1764 نَفْسُهُ (નફસહુ) પોતાની ઝાતથી, પોતાની પકડથી
- 1765 مُحَضَّرًا (મુહઝરન) રૂબરૂ, હાજર, મૌજૂદ
- 1766 أَمَدًا بَعِيدًا (અ-મ-દમદદા) લાંબું અંતર
- 1767 رَعُوف (રહીફુન) બહુ જ માયાળુ, શફક્ત કરવાવાળો, કરુણામય

3	10	11
---	----	----

- 1768 دُرِّيَّة (ઝુરિયાતુન) વંશજે, ઔલાદો, સંતાન
[બ.વ. ઝુરિયાતુન]
- 1769 إِمْرَأَت (ઈમરઅતુ) સ્ત્રી, પત્ની, ઔરત, બીવી

- 1770 بَطْن (બત્તુન) પેટ, ગર્ભ
- 1771 مُحَرَّرًا (મુહર્રન) આઝાદ કરેલ
- 1772 وَضَعَتْ (વઝઅત) જણી, છોકરા જણ્યા
- 1773 وَضَعَ (વઝ-અ) જણવું, પ્રસવ કરવું
- 1774 أَلَدُكُر (અલદકર) પુત્ર, મદ, પુરુષ
- 1775 أَنْثَى (અન્સા) પુત્રી, સ્ત્રી, ઔરત
- 1776 سَمَّيْتُ (સમૈતુ) નામ રાખ્યું મેં (સ-મ-ય)
- 1777 أَعْيَدُ (અઈયુ) પનાહમાં આપ્યું મેં,
પનાહમાં આપું છું (અ-વ-ઝ)
- 1778 أَنْبَت (અબન-ત) ઉઠાવ્યું, લગાવ્યું, ઉગાવ્યું, ઉછેર્યું
- 1779 نَبَاتًا (નબાતન) ઉગાવવું, વધારવું, વિકાસ કરવો
- 1780 كَفَّلَ (કફફલ) વાલી બનાવ્યો, પરવરિશના માટે
સોંપ્યો, સંરક્ષણમાં સોંપ્યો
- 1781 مِخْرَاب (મિહરાબુન) રૂમ, કમરો, ઓરડો (ઈબાદતગાહો
સાથે સંલગ્ન, જમીનની સપાટીથી
ઊંચા બનાવેલા, ખાદિમો અને
આલિમો માટેના ખાસ કમરા)
- 1782 أَنَّى (અન્ના) ક્યાં, કેવી રીતે
- 1783 هُنَالِكَ (હુનાલિક) ત્યાં જ
- 1784 دَعَا (દઆ) અરજ કરી, પોકાર્યો, સાદ આપ્યો
- 1785 هَبَ (હબ) આપ, અર્પણ કર

- 1786 مِنْ لَدُنْكَ (મિલ્લદુન્ક) તારા પાસેથી, તારા તરફથી
- 1787 مُصَدِّقًا (મુસદ્દિકન) સાક્ષી, ગવાહ, તસ્દીક કરનાર
- 1788 كَلِمَةً (કલિમતન) વાત, ફરમાન, કલામ, વાણી
- 1789 سَيِّدًا (સય્યિદન) સરદાર
- 1790 حُضُورًا (હસૂરન) સંયમી, પારસા, માસૂમ
- 1791 غُلَمٌ (ગુલામુન) પુત્ર, છોકરો. [બ.વ. ગિલ્માન]
- 1792 كِبَرٌ (કિબરુન) વૃધ્વાવસ્થા, ઘડપણ, બુઢાપો
- 1793 عَاقِرٌ (આકિરુન) વાંઝણી, વંધ્યા,
સંતતિ ન થતી હોય તેવી સ્ત્રી
- 1794 آلا (અલ્લા) કે નહિ (મૂળ શબ્દ અન + લા છે)
- 1795 رَمَزًا (રમઝન) ઈશારો, સંકેત
- 1796 سَخَّ (સલિહ) પવિત્રતાનું વર્ણન કર, તસ્બીહ કર
- 1797 عَشِيٌّ (અશિયુન) સાંજ, સંધ્યા
- 1798 إِبْكَارٌ (ઈબકાર) સવાર

4	11	12
---	----	----

- 1799 أَفْتَنِي (ઈફતુતી) ફરમાંબરદારી કર (સ્ત્રીના માટે)
- 1800 أَنْبَاءً (અન્બા-ઈન) ખબરો, સમાચારો
- 1801 نُوحِي (નૂહી) અમે વહી મોકલીએ છીએ,
હુકમ મોકલીએ છીએ

- 1802 مَا كُنْتُ (મા-કુન્તા) ન હતો તું
- 1803 لَذَيْنِهِمْ (લઢૈહિમ) તેઓની પાસે
- 1804 لَدَيَّ (લઢૈ) નજીક, પાસે
- 1805 اِذْ يُلْقُونَ (ઈઝ યુલ્કૂન) જયારે નાંખતા હતા
- 1806 اَقْلَامٌ (અક્લામો) કલમો (એક વચન કલમુન)
- 1807 اِيَهُمْ (અય્યુહુમ) કોણ તેમાંનો, તેઓમાંથી કોણ
- 1808 اَيَّ (અય્યો) કોણ
- 1809 يَخْتَصِمُونَ (યખ્તસિમૂન) ઝઘડો કરતા હતા
- 1810 وَجِئَهَا (વજીહા) આબરૂવાળો, ઈઝઝતવાળો, સમ્માનિત
- 1811 مُقَرَّبِينَ (મુકર્રબીન) નજીકના લોકો, નિકટતમ
- 1812 مَهْدٌ (મહદુન) હિંચકા, ખોળો, પારણું
- 1813 كَهْلًا (કહલન) આઘેડ વયનો
- 1814 بَشَرٌ (બશરુન) આદમી, માનવ
- 1815 قَضَى (કઝા) મુકર્રર કર્યો, ફેસલો કર્યો, નિર્ણય કર્યો
- 1816 أَمْرًا (અમરન) કામ, હુકમ
- 1817 أَخْلَقُ (અખ્લુકો) બનાવું છું હું, પૈદા કરું છું હું
- 1818 طِينٌ (તીનુન) માટી, ગારો, મટોડી
- 1819 كَهَيْئَةٍ (કહૈયાતિન) જેમ કે, જેવું કે

1820	طَيْرٌ	(તૈરુન)	પક્ષી, પંખી
1821	نَفْحٌ	(નફખુન)	ફૂંક મારવું
1822	إِذْنُ اللَّهِ	(ઈઝનિલ્લાહિ)	અલ્લાહના હુકમ (પરવાનગી) થી
1823	أَبْرَأَ	(ઊબ્રિઈ)	સાજ્જે કરું છું, સ્વાસ્થ્ય આપું છું, આરોગ્ય આપું છું
1824	أَكْمَهُ	(અકમહુ)	જન્મથી આંધળો, પૈદાઈથી આંધળો
1825	أَبْرَصٌ	(અબ્રસ)	કોઢવાળો, કોઢી
1826	مَوْتَى	(મોતા)	મુરદાઓ, મૃત્યુ પામેલાઓ, મૃતદેહો
1827	تَدْعِرُونَ	(તદ્દિરૂન)	ભેગું કરો છો, એકઠું કરો છો
1828	أَحْسَ	(અહસ્સ)	જોયું, જણાયું, એહસાસ કર્યો
1829	أَنْصَارٌ	(અન્સારુન)	સહાયક, મદદગાર
1830	حَوَارِيُّونَ	(હવારિયૂન)	હઝરત ઈસા (અલૈ.)ના સહાબી, શિષ્ય સત્સંગી અથવા કપડાં ધોઈને સફેદ કરવાવાળા

નોંધ :-

હઝરત ઈસા અલૈહિસ્સલામના ૧૨ (બાર) સાથીઓ અથવા સહાબાને 'હવારી' કહેવામાં આવે છે. પ્રથમ જે બે માણસો તાબે થયા તે કપડાં ધોતાં હોવાથી 'હવારી' કહેવાતા હતા. હઝરત ઈસા અલૈહિસ્સલામે તેઓને કહ્યું,

‘કપડાં શું ધુઓ છો ? આવો તમને દિલોને ધોતાં શીખવું !’

આ સાંભળી તેઓ ઈમાન લાવી આપની સાથે થઈ ગયા. તે પછી તેમના બીજા સાથીઓનું પણ એ જ નામ પડી ગયું.

- 1831 نَحْنُ (નહનો) અમે
- 1832 مَكْرٌ (મકરુન) તદબીર (યુક્તિ) કરવું,
દગલબાજી કરવું, પ્રયુક્તિ કરવું,
છળકપટ કરવું

5

13

13

પારહ (ખંડ) 3

3/4

પારહ : 'તિલ્કરુસુલો' પોણો પારો પૂરો થયો

- 1833 مَتَوَفَّيْكَ (મુતવફફીક) તને પાછો બોલાવનાર છું,
કોઈ હોદ્દદારને તેના હોદ્દાથી પાછો
બોલાવવો
- 1834 رَافِعٌ (રાફિઉન) ઉન્નત કરવાવાળો,
બુલંદ કરવાવાળો
- 1835 يَوْفَى (યુવફફી) સંપૂર્ણ આપશે, પૂરેપૂરો આપશે
- 1836 أَجُورٌ (ઉજૂર) બદલો, કર્મફળ, વળતર
- 1837 تُرَابٌ (તુરાબુ) માટી, મટોડી
- 1838 نَبْتِهْلٌ (નબતહિલ) આપણે દિલથી દુઆ કરીએ
- 1839 اِنْتِهَالٌ (ઇન્તિહાલુન) દિલથી દુઆ માંગવું,
એકાગ્રતાથી દુઆ માંગવું (બ-હ-લ)
- 1840 فَصَصَ (ફ-સ-સ) વાત, કિસ્સો, વાકિઅહ, વાર્તા,
બયાન

6

9

14

- 1841 تَعَالَوْا (તઆલૌ) આવો, આવી જાઓ
- 1842 سَوَاءٌ (સવાઈન) બરાબર, સરખું, સમાન
- 1843 أَرْبَابًا (અરબાબન) પાળવાવાળો, (રબનું બહુ વચન)
- 1844 هَا أَنْتُمْ (હા-અન્તુમ) હાં, તમે છો
- 1845 هُوَلَاءِ (હા-ઉલા-ઈ) આ લોકો
- 1846 حَاجِبُكُمْ (હાજબતુમ) ઝઘડો કર્યો તમે, વિવાદ કર્યો તમે
- 1847 أَوْلَى النَّاسِ (ઔલનાસિ) વધારે નજીકના લોકો, નિકટતમ

7	8	15
---	---	----

- 1848 طَائِفَةٌ (તા-ઈફતુન) સમૂહ, વર્ગ, જમાઅત, જૂથ
- 1849 وَجْهَ النَّهَارِ (વજહન્નાહારિ) દિવસના પહેલા ભાગમાં
- 1850 يَخْتَصُّ (યાખતસ્સુ) ખાસ બનાવે છે, ધન્ય કરે છે
- 1851 تَأْمَنَ (તાઅમન) અમાનત મૂકી દે,
ભરોસો (વિશ્વાસ) કરે
- 1852 فِنْطَارٍ (ફિન્તાર) ધનનો ઢગલો, ખજાનો,
અગાધ સમ્પત્તિ
- 1853 يُودُّ (યુઅદી) પરત કરી દેશે, લોટાવી દેશે,
અદા કરી દેશે
- 1854 دُمْتُ (દુમ્ત) રહે તું
- 1855 قَائِمًا (કા-ઈમન) શિર પર સવાર, ઊભેલો

- 1856 سَيْل (સબીલુન) રસ્તો, માર્ગ [મ.વ. સુબુલુન]
- 1857 أَوْفَى (ઔફા) પૂરું કયું, વચન પાળ્યું
- 1858 أَيْمَان (ઐમાન) સોગંદો, કસમો
- 1859 خَلَقَ (ખલાકુન) હિસ્સો, ભાગ (સુફળ)
- 1860 يَلْوَن (યલહીન) ફેરવી નાંખે છે, ફેરફાર કરી નાંખે છે, (ઉલટ ફેર કરી દે છે)
- 1861 أَلَسْتَهُمْ (અલ્લિનતહુમ) તેમની જીભો, ઝબાનો તેમની [એ.વ. : લિસાનુન]
- 1862 رَبَّانِينَ (રબ્બાનિચ્ચીન) અલ્લાહવાળા, રબવાળા
- 1863 تَعْلَمُونَ (તુઅલિમૂન) શીખવો છો તમે, પઢાવો છો તમે
- 1864 تَذَرُسُونَ (તદરુસૂન) પઢો છો, સબક આપો છો

8	9	16
---	---	----

- 1865 اضْرِي (ઈસ્રી) મારો કરાર, પ્રતિજ્ઞા
- 1866 يَبْغُونَ (યબગૂન) તેઓ શોધે છે, ચાહે છે
- 1867 طَوْعًا (તૌઅન) ખુશીથી, ઈચ્છાથી
- 1868 كَرْهًا (કરહન) ના ખુશીથી, અનિચ્છાથી
- 1869 يَتَّبِعْ (યબ્તગિ) ચાહશે
- 1870 جَاءَ (જા-અ) આવ્યો

- 1871 لَا يَحْمِفُ (ભા-યુખકકકુ) સજા થટશે નહિ,
હલકો કરવામાં ન આવશે
- 1872 أَصْلَحُوا (અસ્લહુ) સુધરી ગયા
- 1873 إِزْدَادُوا (ઈઝદાદુ) વધતા ગયા
- 1874 مِلءُ الْأَرْضِ (મિલઉલઅર્ઝિ) પૃથ્વી ભરીને
- 1975 ذَهَبًا (ઝહબાન) સોનું
- 1876 إِفْتَدَى (ઈફતદા) ફિદયો આપ્યો (છુટકારાના
બદલામાં જે ધન આપવામાં આવે)
- 1877 أَلِيمٌ (અલીમુન) દુઃખ દાયક, દર્દનાક

9	11	17
---	----	----

جُزْءٌ : لَنْ تَنَالُوا

પારા નં 4 : લન તનાલૂ

- 1878 لَنْ (લન) હરગિઝ નહિ, કદી નહિ
- 1879 تَنَالُوا (તનાલૂ) મેળવશો, પ્રાપ્ત કરશો
- 1880 نَيْلٌ (નેલુન) મેળવવું, પ્રાપ્ત કરવું
- 1881 الْبَرُّ (અબ્રિર) નેકી
- 1882 طَعَامٌ (તાઆમુન) ખોરાક, ખાવાની વસ્તુઓ,
ખાદ્ય પદાર્થો

1883	جَلَا	(હિલ્લન)	હલાલ, ખાવાના લાયક
1884	حَرَمَ	(હર્મ)	હરામ કર્યો
1885	اِفتَرَى	(ઈફતરા)	બાંધી લીધો, ગઢી લીધો
1886	كَذَبَ	(કઝિબ)	જૂઠું બોલ્યો
1887	صَدَقَ	(સદક)	સાચું ફરમાવ્યું, સત્ય કહ્યું
1888	حَنِيفًا	(હનીફન)	એકાગ્ર, એકનિષ્ઠ
1889	وَضَعَ	(વુઝિઅ)	મુકરર કરવામાં આવ્યું
1890	لَلَّذِي	(લલ્લાઝી)	અલબત્ત તે, નિસ્સંદેહ તે
1891	بَكَّةَ	(બકકા)	મકકા શરીફ
1892	مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ	(મકામુ ઈબ્રાહીમ)	ઈબ્રાહિમ (અલૈ.)ના ઊભા રહેવાની જગા ઈબાદતના માટે
1893	أَمِنًا	(આમિનન)	સલામતીવાળો, શાન્તિ ધામ
1894	حِجَّ الْبَيْتِ	(હિજ્જુલ્બૈતિ)	બૈતુલ્લાહની હજ
1895	اسْتَطَاعَ	(ઈસ્તતાઅ)	નજીકના, પહોંચવાની શક્તિ ધરાવનાર
1896	لِمَ	(લિમા)	કેમ, શા માટે
1897	تَصُدُّونَ	(તસુદ્દૂન)	રોકો છો (મૂળશબ્દ : સદદ)
1898	تَبْغُونَ	(તબગૂન)	તમે શોધો છો
1899	عَوَجًا	(ઈવજન)	વાંકાપણું, કુટિલતા
1900	يَرُدُّوْا	(યરુદ્દુ)	ફેરવી દેશે (મૂળશબ્દ : રદદ)

- 1901 تَتْلَى (વુલ્લા) પઢવામાં આવે છે
- 1902 يَغْتَصِمُ (ચઅતસિમ) મજબૂત પકડી લે, ભરોસો કરી લે
- 1903 اغْتِصَام (ઈઘિતસામ) મજબૂત પકડવું, ઢઢ આશ્રય લેવો

10	10	1
----	----	---

- 1904 حَبْل (હબુલ) રસ્તી, દોરી
- 1905 جَمِيعًا (જમીઅન) સર્વે એકત્ર થઈને, બધાં ભેગા થઈને
- 1906 أَعْدَاءُ (અઅદા-ઉન) દુશ્મન
- 1907 أَلْف (અલ્લફ) ઉલ્ફત આપી, મુહબ્બત આપી
- 1908 أَصْبَحْتُمْ (અસ્બહતુમ) બની ગયા તમે, થઈ ગયા તમે
- 1909 إِخْوَانًا (ઈખ્વાનન) ભાઈ ભાઈ
- 1910 شَفَا (શફા) કિનારે, કાંઠે
- 1911 حُقْرَةً (હુફરતુન) ખાડો
- 1912 انْقَدَ (અન્કઝ) ઉગાર્યા, છોડાવ્યા, બચાવ્યા
- 1913 وَلَتَكُنْ (વલ્તકુન) અને થવું જોઈએ
- 1914 أُمَّة (ઉમ્મતુન) એક સમુદાય, એક જમાઅત
- 1915 تَبَيَّضُ (બયિઝ) સફેદ (તેજસ્વી) હશે (બ-ય-ઝ)
- 1916 وَجُودَ (વુજુદન) ચહેરા [એ.વ. : વજહુન]
- 1917 تَسْوَدُ (તસ્વદુ) કાળાં હશે

1918 تَرْجِعُ (તુરજીઉ) રજૂ કરવામાં આવશે,
પરત કરવામાં આવશે

1919 الْأُمُورُ (અલ્હિમૂર) દરેક કામ, સર્વે કાર્ય

11	8	2
----	---	---

1920 خَيْرٌ أَمِيَّةٌ (ખૈર-ઉમ્મતિન) સર્વશ્રેષ્ઠ સમુદાય, લાભદાયી ઉમ્મત

1921 أُخْرِجَتْ (ઉખ્રિજત) પયદા કરવામાં આવી, ઉત્પન્ન
કરવામાં આવી, કાઢવામાં આવી

1922 تَنْهَوْنَ (તનહૌન) તમે મના કરો છો

1923 مُنْكَرٌ (મુનકર) ખરાબ વાત

1924 أَدَى (અઝલ) તકલીફ, કષ્ટ

1925 أَذْبَارَ (અદબાર) પીઠ ફેરવીને (એ.વ. : દુબુરુન)

1926 بَاءٌ (બા-અ) પાત્ર થયા, હકદાર થયા,
અધિકારી થયા

1927 عَصَا (અસી) ના ફરમાની કરી તેઓએ,
કહેવાનું ન માન્યું

1928 كَانُوا يَعْتَدُونَ (કાનૂ-અઅતદૂન) હદથી વધી જતા હતા,
અત્યાચાર કરતા હતા

1929 اِعْتَدَاءٌ (ઈઅિતદાઉન) હદથી વધી જવું, અત્યાચાર કરવું

1930 لَيْسُوا (લૈયૂ) નથી તે

1931 سَوَاءٌ (સવા-ઉન) બરાબર, સરખા, સમાન

1932	آَاء (આનાઅ)	સમય, વખત, ઘડીઓ
1933	يُسَارِعُونَ (યુસારિયીન)	ઉતાવળ કરે છે, જલ્દી કરે છે
1934	خَيْرَات (ખૈરાત)	નેક કામ, સત્કર્મ, ભલાઈના કાર્ય
1935	صَالِحِينَ (સાલિહીન)	નેક બંદાઓ, સદાચારી, સાલિહ લોકો
1936	لَنْ يُكْفَرُوا (લંચુકફર)	બેકદરી થશે નહિ તેમની, ઈન્કાર ન કરવામાં આવશે તેમનો
1937	لَنْ تُغْنِيَ (લન-તુગ્નિય)	કામમાં ન આવશે
1938	رِيَّاحٍ (રિયાહ)	પવન, હવા
1939	صِرٌّ (સિરુન)	હિમ, તીવ્ર ઠંડી
1940	حَرْثٍ (હરથુન)	ખેતી
1941	بِطَانَةٍ (બિતાનતુન)	ગાઢ દોસ્ત, રાઝદાર, અન્તરંગ
1942	لَا يَأْلُونَ (લા-યઅલૂન)	ન ઓછું કરશે, કંઈ કચાશ ન રાખશે
1943	خَبَالًا (ખબાલન)	વિનાશ, બરબાદી, તબાહી
1944	وَدُّوا (વદ્)	ચાહ્યું, પસંદ કર્યું
1945	عَتَمَ (અન્તિમ)	દુઃખમાં પડો તમે (અ-ન-ત)
1946	بَدَتْ (બદત)	જાહેર થઈ ગઈ, સ્પષ્ટ થઈ ગઈ
1947	بِقَضَاءٍ (બગ્યા-ઉ)	દુશ્મની, નારાજી, વૈરભાવ
1948	أَفْوَاهٍ (અફવાહ)	મોઢાં (એ.વ. : ફવહુન)

1949 هَاتْتُمْ أَوْلَاءَ (હા-અનુમ-

હિલા-ઈ) તમે તે લોકો છો

1950 عَصُوا (અઝાઝ) કરડી ખાધું તેઓએ

1951 عَصُ (અઝાઝુન) કરડી ખાવું

1952 أَنَامِلَ (અનામિલ) આંગળિઓ

1953 عَيْظُ (ઐઝુન) ક્રોધ, ગુસ્સો, આવેશ

1954 مَوْتُوا (મૂલ) મૃત્યુ પામો, મરી જાઓ

1955 بِدَاتِ الصُّدُورِ (બિઝાતિસ્સુદૂર) દિલોના ભેદો, હૃદયની વાત

1956 تَمَسَّسْتُمْ (તમસસ્તુમ) લાગે, સ્પર્શ કરે તમને, અડકે તમને
(મ-સ-સ)

1957 تَسَوُّهُمْ (તસુઅહુમ) ખરાબ લાગે તેઓને,
માહું લાગે તેમને

1958 فَرَحَ (ફરહુન) ખુશ થવું

1959 كَيْدَ (કૈદુન) ચાલ, કાવતરું

12	11	3
----	----	---

1960 غَدَوْتُ (ગદૌત) સવારે ચાલ્યો તું (ગ-દ-વ)

1961 تَبَوَّى (તુબાવિઈ) જગા બતાવી, ગોઠવ્યો, સ્થાયી કર્યો

1962 بَوَّى (બવ્વઅ) જગા આપવી, ગોઠવવું, સ્થાયી કરવું

1963 مَقَاعِدَ (મકાઈદ) બેસવાની જગા

1964	قَالَ	(કિતાવુન)	જંગ, લડાઈ, પુઘ્થ
1965	هَمَّ	(હમ્મ)	ઈરાદો કરવો
1966	طَائِفَتَيْنِ	(તાઈફતાનિ)	બે ટોળાઓ, બે જમાઅતો, બે સમૂહો, બે જૂથો
1967	تَفَسَّلَا	(તફશલા)	કાયર થઈને પીછે હઠ કરે
1968	فُشِّلَ	(ફશલુન)	પીછે હઠ કરવી, બુઝદિલી કરવું, કાયરતા દર્શાવવી
1969	بَدَّرَ	(બદ)	બદરની લડાઈ, જંગે બદર
1970	أَذَلَّةٌ	(અઝિલ્લતુન)	અશક્ત, ઝલીલ, કમઝોર
1971	الَّنْ	(અલન)	શું નથી
1972	يُمِدُّ	(યુમિદ્)	સહાય કરે, મદદ કરે
1973	ثَلَاثَةِ آلَافٍ	(સલાસતિ આલાફિન)	ત્રણ હજાર (૩૦૦૦)
1974	مُنْزَلِينَ	(મુઝલીન)	ઉતારેલ, મોકલાવેલ
1975	بَلَى	(બલા)	કેમ નહિ, બહકે
1976	فَوْرٌ	(ફોર)	ઓચિંતા, તરત જ, તત્કાળ, ફોરન
1977	خَمْسَةَ	(ખમ્સતિ)	પાંચ (5)
1978	مُسَوِّمِينَ	(મુસવ્મિમીન)	નિશાનીવાળા

પારહ (ખંડ) 4

1/4

પારહ : 'લન તનાલૂ' પા પારો પૂરો થયો

1979 بُشْرَى (બુશરા) પ્રસન્નતા, ખૂશ ખબરી

1980 تَطْمِئِنَّ (તાતમઈન્ના) ઈત્મીનાન થઈ જાય, સંતોષ થઈ જાય

1981 قَطَعَ (ક-ત-અ) કાપવું, અલગ કરવું

1982 طَرَفًا (ત-ર-ફન) હિસ્સો, ભાગ, તરફ, બાજુ

1983 كَبَّتْ (ક-બ-ત) રૂસ્વા કરવું, બેઈઝતત કરવું,
જલીલ કરવું

1984 يَنْقَلِبُوا (ચન્કલિબૂ) પાછા ફર્યા, પલટી ગયા
(કાંતિ, ઈન્કિલાબ)

1985 خَائِبِينَ (ખા-ઈબીન) નિષ્ફળ, અસફળ, ના મુરાદ

13	9	4
----	---	---

1986 أَضْعَافًا (અઝઝાફન) બે ગણું, ડબલ

1987 مُضْعِفَةً (મુઝઝાફત) અનેક ગણું, વધતું-ચઢતું, ચક્રવૃદ્ધિ

1988 أُعِدَّتْ (ઉઈદત) તૈયાર કરી દેવામાં આવી

1989 سَارِعُوا (સારિઊ) જલદી દોડો (સ-ર-અ)

1990 عَرَضٌ (અરઝુન) પહોળાઈ, વિસ્તાર

1991 سَرَّاءٌ (સર્રાઈન) ખૂશી, સુઃખ

1992 ضَرَاءٌ (ઝર્રાઈન) તંગી, દુઃખ, સખ્તી

1993 كَظْمِينَ (કાઝિમીન) પી જનાર, રોકનાર,
કાબૂ રાખનાર, સંયમ રાખનાર

1994 غَيْظٌ (ઐઝ) ક્રોધ, ગુસ્સો

1995 عَافِينَ (આફીન) માફ કરનાર, ક્ષમા કરનાર

1996	فَاحِشَةً	(ફાદિશતુન)	નિર્લજ્જ કામ, બે હયાઈ, અશ્લીલ કર્મ
1997	ذُنُوبٌ	(ઝુનૂબ)	ગુનાહો, પાપો
1998	لَمْ	(લમ)	નથી, નહીં
1999	يُصِرُّوْا	(યુસિરૂ)	જિદ કરવું, હઠ કરવી
2000	نِعَمَ	(નિઅમ)	ઘણું સારું, સુંદર
2001	عَمِلِينَ	(આમિલીન)	કામ કરનારાઓ, સાધના કરનારાઓ
2002	سُنَنٌ	(સુનન)	રીતભાત, પ્રણાલી
2003	سَيَّرُوا	(સીર)	ફરો, સૈર કરો, પરિભ્રમણ કરો
2004	عَاقِبَةً	(આકિબતુન)	પરિણામ, અન્ત્યમ
2005	بَيَّانٌ	(બયાનુન)	બયાન, સ્પષ્ટ વક્તવ્ય, સ્પષ્ટ વાણી
2006	مَوْعِظَةً	(મૌઈઝતુન)	નસીહત, શીખામણ, બોધ
2007	لَا تَهِنُوا	(લા-તહિનૂ)	હિમ્મત ન હારો, સુસ્તી (આળસ) ન કરો, હતાશ ન થાઓ
2008	أَعْلَوْنَ	(અઅ લૌન)	ચઢિયાતા રહેશો, ઊંચા રહેશો
2009	فَرَحٌ	(ફરહુન)	ધા, ઝખ્મ, આઘાત, ઠોકર
2010	مَسٌّ	(મસ્સ)	લાગ્યો, અડક્યો, સ્પર્શ કર્યો
2011	أَيَّامٌ	(અઅ્યામ)	દિવસો (એ.વ. : 'યૌમ')
2012	نُدَاوِلٌ	(નુદાવિલુ)	અમે ફેરબદલ કરતા રહીએ છીએ

- 2013 يُمَحِّصُ (યુમહિહિસ) તે ગુનાહોના મેલથી પવિત્ર કરે છે,
તે વિશુદ્ધ કરે છે
- 2014 تَمْحِیصُ (તમહીસ) શુદ્ધ કરવું, પવિત્ર કરવું
- 2015 مَحَقُّ (મહકુન) મિટાવવું, નાશ કરવું, નષ્ટ કરવું
- 2016 تَمْنُونُ (તમન્નોન) તમે ઝંખના રાખતા હતા,
તમે તમન્ના કરતા હતા

14	14	5
----	----	---

- 2017 اَ (અ) શું
- 2018 فِ (ફ) પછી, છેવટે, એટલે
- 2019 اِنْ (ઈન) જો, અગર
- 2020 أَفَّاۓن (અ-ફ-ઈન) શું પછી જો
- 2021 مَاتَ (માત) મૃત્યુ પામે, મરી જાય
- 2022 اِنْقَلَبْتُمْ (ઈન્કલબુમ) ફરી જશો, મુરતદ થઈ જશો
- 2023 اَعْقَابَ (અઅકાબ) પાછા પગે, એકિઓ, ઊંધા પગે
- 2024 كِتَابُ مَوْجَلًا (કિતાબમુ અજબલન) ચોકકસ વખત, નિર્દિષ્ટ સમય,
નિર્ણિત સમય
- 2025 كَايْنِ (ક-અયિન) કેટલાયે, ઘણાં બધાં
- 2026 رَبِّیُّنَ (રિબ્બિયૂન) અલ્લાહના બંદાઓ,
અલ્લાહવાળાઓ, ખુદાપરસ્ત લોકો
- 2027 وَهْنُ (વહનુન) હિમ્મત હારવું, ઢીલા પડવું

- 2028 لِمَا (લિ-મા) જે કંઈક, માટે, જો કે
- 2029 أَصَابَ (અસાબ) પડી (મુસીબત પડવી)
- 2030 ضَعْفٌ (ઝુઅફુન) કમજોરી, દુર્બળતા
- 2031 مَا اسْتَكَانُوا (મસ્તકાનૂ) ઢીલા ન પડ્યા, ન રુક્યા, આજિઝ ન થયા
- 2032 إِسْرَافٌ (ઈસ્રાફ) હદથી વધવું, અતિરેક, અત્યાચાર
- 2033 ثَبَّتَ (સબિત) જમાવી રાખ, સાબિત રાખ, મક્કમ રાખ, દઢ રાખ
- 2034 حُسْنٌ (હુસ્નુન) સરસ, ઘણો સારો, ખૂબ સુંદર

15	5	6
----	---	---

- 2035 نُلْقِيَ (નુલ્કી) અમે નાંખીશું
- 2036 رُغِبَ (રુઅબુન) ભય, રોબ, ધાક
- 2037 سُلْطَنًا (સુલ્તાનન) દલીલ, પ્રમાણ
- 2038 بَسَّ (બિઅસ) ઘણું ખરાબ, ખૂબ જ નઠારું
- 2039 مَثْوًى (મસ્વા) રહેઠાણ, ઠેકાણું
- 2040 تَحُسُّونَ (તહુસ્સૂન) તમે કાપી રહ્યા હતા, તમે કતલ કરતા હતા
- 2041 فَشِلْتُمْ (ફશિલ્તુમ) ઢીલા પડી ગયા, લપસી ગયા, ફરી ગયા. (ફ-શ-લ)
- 2042 تَنَازَعْتُمْ (તનાઝઅતુમ) વિરોધ કર્યો તમે

- 2043 (عَصِيْتُمْ) (અસૈતુમ) ના ફરમાની કરી તમે,
અવજા કરી તમે
- 2044 صَرَفَ (સ-ર-ફ) ફેરવી દીધા
- 2045 تَصْعَدُونَ (તુસ્ફૂન) તમે આગળ વધતા જતા હતા
(સ-અ-દ)
- 2046 لَا تَلَوْنِ (લા-તલૂન) ન પાછા ફર્યા તમે, ન પલટ્યા તમે
- 2047 لِكَيْلَا (લિકૈલા) એટલા માટે નહીં, કે જેથી નહીં
- 2048 فَاتٍ (ફાત) હાથથી જતી રહી, નીકળી ગઈ,
છીનવાઈ ગઈ
- 2049 نَعَّاسًا (નુઆસન) ઊંઘ, નિદ્રા
- 2050 يَغْشَى (યગસા) છવાઈ ગઈ, ફેલાઈ ગઈ (ગ-શ-ય)
- 2051 هَلْ لَنَا (હલ લના) શું છે અમારા માટે ?
- 2052 هَهُنَا (હાહુના) અહિં આ જગાએ, અત્રે
- 2053 بَرَزَ (બ-ર-ઝ) નીકળવું
- 2054 مَضَاجِعَ (મઝાજિઅ) મરણની જગા, સુવાની જગ્યા
- 2055 التَّقَى (તલ્તકા) મુકાબલો થયો, મળી ગયા,
સામનો થયો
- 2056 جَمْعِنِ (જમ્આનિ) બે ફોજો, બે જમાઅતો, બે સમૂહો
- 2057 اسْتَرْأَى (ઈસ્તઝલ્લા) બહેકાવ્યા, ડગમગાવી દીધા
- 2058 عَفَا (અફા) માફ કરી દીધો, બક્ષી દીધો

16	7	7
----	---	---

- 2059 ضَرَبُوا (ઝરબૂ) મુસાફરી કરી તેઓએ, ચાલ્યા તેઓ
(ઝ-ર-બ)
- 2060 غَزَى (ગુઝાન) લડવાવાળા, લડવૈયા, ગાઝી
- 2061 حَسْرَةً (હસ્સરુત) અફસોસ, હસરત, પછતાવો,
પસ્તાવો
- 2062 لَ (લ) અલબત્ત, નિસંદેહ
- 2063 تَحْشُرُونَ (તુહશરૂન) તમને ભેગા કરવામાં આવશે
(હ-શ-ર)
- 2064 فِيمَا (ફિ-એમા) સાથે જે કંઈક, તે પછી સાથે
- 2065 لَنْتَ (લિન-ત) નરમ થયો તું
- 2066 قَطًّا (ફઝાઝાન) કડક સ્વભાવ, કૂર, નિર્દય
- 2067 غَلِظَ الْقَلْبُ (ગલીઝલ્લિ) કઠોર મન, સખ્ત દિલ
- 2068 أَنْفَضُوا (ઈનફઝાઝૂ) તેઓ વિખેરાઈ ગયા હોત
- 2069 حَوْلَكَ (હૌલિક) તારી ફરતે, આસ પાસ તારા
- 2070 شَاوِرُ (શાવિર) સલાહ કરી લે, મશવેરો કરી લે
- 2071 عَزَمْتُ (અ-ઝમ-ત) ઈરાદો કર્યો તે,
નિશ્ચય કરી લીધો તે
- 2072 مُتَوَكِّلِينَ (મુતવકિલીન) ભરોસો કરવાવાળા, શ્રદ્ધાળુ
- 2073 خَذَلَ (ખ-ઝ-લ) પડતા મૂકવું, છોડી દેવું

2074	يَغْلُ	(ચગુલ્લ)	છુપાવી રાખે, ખયાનત કરે
2075	عَلْ	(ગલ્લ)	સંતાડવું, દબાવી રાખવું, ખયાનત કરવું
2076	تُوْفِي	(તુવફફા)	પૂરેપૂરો બદલો મળશે, પૂરેપૂરો આપવામાં આવશે
2077	سَخَطَ	(સ-ખ-ત)	ક્રોધ, ગુસ્સો, નારાજગી, પ્રકોપ
2078	مَأْوَى	(મઆવા)	ઠેકાણું, જગ્યા
2079	بِنَسْ	(બિઅસ)	ખરાબ, બૂરું
2080	مَصِيرَ	(મસીર)	પાછા જવાની જગ્યા, પાછા પહોંચવાની જગ્યા, પરત થવાની જગ્યા
2081	مَنْ	(મન્ન)	ઉપકાર કર્યો, એહસાન કર્યો
2082	بَعَثَ	(બ-અ-સ)	મોકલ્યો, ઊભો કર્યો

પારક (ખંડ) 4	1/2	પારક : 'લન તનાલૂ' અરધો પારો પૂરો થયો
--------------	-----	--------------------------------------

2083	أَ	(અ)	શું
2084	وَ	(વ)	અને
2085	لَمَّا	(લમ્મા)	જ્યારે
2086	مِثْلِي	(મિસ્લે)	બમણી, બે ગણી
2087	أَنَّى	(અન્ના)	ક્યાંથી ?
2088	نَالِقُوا	(નાલિક્કુ)	મુનાફિક થયા તેઓ (કપટાચારી)

- 2089 تَعَالَوْا (તઆલો) આવો
- 2090 قَاتِلُوا (કાતિલુ) લડો, ઝઘડો કરો
- 2091 اِدْفَعُوا (ઈદફુ) રોકો, હટાવો, દૂર કરો
- 2092 يَوْمِئِذٍ (યૌમઈઝિન) તે દિવસે
- 2093 اقْرَبْ (અકરબો) વધુ નજીક, નિકટ
- 2094 قَعُدُوا (ક-અ-દુ) બેસી રહ્યા તેઓ
- 2095 لَوْ (લૌ) અગર, જો
- 2096 اطَاعُوا (અતાઊ) અમારી વાત માની હોત તેમણે, કહેવાતું માનતે તેઓ
- 2097 فَانْرَوْا (ફદરુ) ટાળી દો, તો હટાવી લો
- 2098 لَا تَحْسَبَنَّ (લા-તહસબન) ધારણા ન કર કે, ન સમજ કે
- 2099 يُرْزُقُونَ (યુરઝૂન) રોઝી મેળવી રહ્યા છે
- 2100 فَرِحِينَ (ફરિહીન) ખુશ છે
- 2101 يَسْتَبْشِرُونَ (યસ્તબશિરૂન) ખૂશી મનાવી રહ્યા છે
- 2102 لَمْ يَلْحَقُوا (લમ-યલ્હફુ) નહિ શામિલ થયા, નહિ જોડાયા

17	16	8
----	----	---

- 2103 اسْتَجَابُوا (ઈસ્તજબુ) કબૂલ કર્યું (માન્યું) તેઓએ
- 2104 حَسْبُنَا (હસ્બુના) અમને બસ છે, અમને કાફી છે, પૂરતું છે અમને

2105 نِعْمَ الْوَكِيلُ (ને-અમલ્યકીલ) સારા કામો બનાવનાર, કાર્ય સાધક

2106 انْقَلَبُوا (ઈન્કલબુ) પાછા ફર્યા, પરત થયા

2107 ذُو فَضْلٍ (ઝૂ-ફઝિલન) કૃપાવંત, ફઝલવાળો, અનુગ્રહવાળો

2108 يُخَوِّفُ (યુખવ્વિફુ) બીવાડે છે, ડરાવે છે

2109 أَوْلِيَاءَ (ઔલિયાઅ) મિત્રો, દોસ્તો

2110 خَافُونَ (ખાફૂ-નિ) મારાથી ડરતા રહો

2111 يُسَارِعُونَ (યુસારિઊન) જલ્દી કરે છે, ઉતાવળ કરે છે

2112 حَظًّا (હઝઝાન) હિસ્સો, ભાગ, લાભાંશ

2113 نُمَلِي (નુમલી) અમે ઢીલ આપીએ છીએ, મોહલત આપીએ છીએ, અવસર આપીએ છીએ

2114 مُهِنِينَ (મુહીનુન) બદનામ કરનાર, અપમાનજનક

2115 يَذُرُ (યઝરુ) છોડી દેશે

2116 يَمِيزُ (યમીઝુ) અલગ કરી દેશે, જુદા કરી દેશે

2117 خَبِيثٍ (ખબીસ) નાપાક, અપવિત્ર

2118 طَيْبٍ (તય્યિબ) પાક, સારું, પવિત્ર

2119 يُطْلَعُ (યુત્લિઈ) ખબર આપે, અવગત કરે

2120 يَجْتَبِي (યજતબી) ચૂંટી કાઢે છે, પસંદ કરે છે

2121 يَخْلُونُ (યખલૂન) કંજુસાઈ કરે છે (ખ-ખ-લ)

2122 يُطَوَّرُونَ (યતવ્વફૂન) ગળાઓમાં તૌક (હાંસડી) પહેરાવવામાં આવશે

18	9	9
----	---	---

- 2123 سَمِعَ (સમિઆ) સાંભળી લીધી
- 2124 فَقِيرٌ (ફકીરુન) નિર્ધન, મોહતાજ
- 2125 نَحْنُ (નહનુ) અમે
- 2126 أَعْيَاءَ (અઝિયાઅ) ધનવાન, માલદાર, દૌલતમંદ
- 2127 دُؤْفُوا (ઢૂફુ) ચાખો
- 2128 حَرِيقٌ (હરીફુન) તીવ્ર આગ, જલન
- 2129 ظَلَامٌ (ઝલામુન) ઝુલ્મ કરનાર, અન્યાય કરનાર
- 2130 عَيْدٌ (અબીદ) બંદાઓ
- 2131 قُرْبَانٍ (કુરબાનિન) કુરબાની, નજર, મન્નત
- 2132 تَأْكُلُ (તઅકુલ) ખાય જાય, ખાય
- 2133 فَلَمَ (ફ-લિમ) પછી શા માટે
- 2134 كُذِّبَ (કુઝિબા) જૂઠાડવામાં આવ્યા
- 2135 الْمُنِيرُ (મુનીર) (અલમુનીર) રોશનીવાળી (ન-વ-ર)
- 2136 ذَاتِقَةٍ (ઝાઠકતુન) સ્વાદ, ચાખવાવાળી
- 2137 تُوَفُّونَ (તુવફફૌન) તમને સંપૂર્ણ બદલો આપવામાં આવશે
- 2138 أَجُورٌ (ઉજૂર) બદલો, (અજરનું બહુ વચન)
- 2139 زُحْرَحَ (ઝુહિઅ-હ) દૂર કરી દેવામાં આવ્યો
- 2140 فَازَ (ફાઝ) સફળ થયો

- 2141 مَتَاع (મતાહિન) ફાયદો, લાભ
- 2142 غُرُور (ગુરૂર) ધોકો, દગો
- 2143 عَزَمَ الْأُمُور (અઝિમલઉમૂર) સાહસના કામ, હિમ્મતનું કામ
- 2144 نَبَذَ (ન-બ-ઝ) ફેંકવું
- 2145 وَرَاءَ (વરાઅ) પાછળ
- 2146 ظُهُور (ઝુહૂર) પીઠ
- 2147 آتَوْا (અતવ [અતૌ]) કરે છે
- 2148 يُحْمَدُوا (યુહમદૂ) વખાણ કરવામાં આવે તેમના (હ-મ-દ)
- 2149 مَفَازَةٌ (મફાઝલુન) છૂટકારો, કામચાલી, મુક્તિ

19	9	10
----	---	----

- 2150 أُولَى (ઉલી) વાળા.
- 2151 أَلْبَاب (અલબાબ) બુધ્ધિ, અકકલ.
- 2152 يَذْكُرُونَ (યઝકુરૂન) યાદ કરે છે, ઝિક કરે છે.
- 2153 قِيَامًا (કિયામન) ઉભા રહીને
- 2154 قُعُودًا (કુહીદન) બેસીને
- 2155 جُنُوب (જુનૂબ) પડખાં પર સૂઈને, કરવટો પર
- 2156 يَتَفَكَّرُونَ (યતફકકરૂન) વિચાર (ચિંતન) કરે છે
- 2157 بَاطِلًا (બાતિલન) નિરર્થક, બેકાર

- 2158 سُبْحَانَكَ (સુબહાનક) તું (સર્વ ઐબોથી) પાક છે
- 2159 أَخْزَيْتَ (અખઝૈત) (خزى) ફજેત (બદનામ) કર્યો તે (ખ-ઝ-ય)
- 2160 مُنَادِيًا (મુનાદિયાન) મોટા સાદે પુકારવાવાળો,
એલાન કરીને પુકારનાર
- 2161 كَفَّرَ (કફિર) દૂર કરી દે
- 2162 سَيِّئَاتٍ (સયિઆત) બુરાઈયો
- 2163 تَوَفَّنَا (તવફફના) મવત આપ અમને, મૃત્યુ આપ અમને
- 2164 مَعَ (મઅ) સાથે
- 2165 أَبْرَارٌ (અબ્રાર) નેક લોકો
- 2166 ذَكَرَ (ઝ-ક-ર) પુરુષ, મર્દ
- 2167 أَنْثَى (અન્સા) સ્ત્રી, ઔરત
- 2168 أَوْدُوا (ઉદુ) સતાવવામાં આવ્યા,
તકલીફ આપવામાં આવી
- 2169 تَقَلَّبَ (તકલ્બુબ) હરવું ફરવું
- 2170 بِلَادٍ (બિલાદ) શહેરો
- 2171 مَأْوَى (મઅવા) ઠેકાણું, રહેઠાણ
- 2172 مِهَادٍ (મિહાદુન) રહેઠાણ, ઠેકાણું, પાથરણું
- 2173 نَزَلًا (નુઝુલન) આવ ભગત, મહેમાની, આતિથ્ય

- 2174 خُشِعِينَ (ખાશિઈન) વિનય શીલ,
આજિઝી કરવાવાળા
- 2175 اِصْبِرُوا (ઈસ્બિર) સબર કરો, ધીરજ ધરો
- 2176 صَابِرُوا (સાબિર) દઢ રહો, પરમ સંતુષ્ટ
- 2177 رَابِطُوا (રાબિતૂ) અટલ રહો, મજબૂત રહો

20

11

11

سُورَةُ النِّسَاءِ

સૂરહ નં 4 : સૂરહ અન નિસા

- 2178 بَتَّ (બત્ત) ફેલાવ્યા
- 2179 رَجَالًا (રિજાલન) લોકો, મર્દ, પુરુષો
- 2180 تَسَاتُلُونَ (તસા-અલૂન) તમે માંગો છો,
તમે સવાલ કરો છો
- 2181 أَرْحَامَ (અરહામ) સગાઓ, લોહીનો સંબંધ ધરાવનારા
- 2182 رَقِيبًا (રકીબન) ખબર રાખનાર, નિગેહબાન
- 2183 يَتَمَّى (યતામા) યતીમ (યતીમ છોકરીઓ)
- 2184 حُوبًا (હુબન) ગુનાહ, પાપ
- 2185 كَثِيرًا (કબીરન) મહાન, મોટો
- 2186 قِسْطَ (કિસ્તુન) ઈન્સાફ, ન્યાય

2187	طَابَ	(તાબ)	પસંદ પડે, સારી લાગે
2188	مَشَى	(મસ્તા)	બબ્બે
2189	ثَلَاثَ	(થુલાસ)	ત્રણ ત્રણ
2190	رُبْعَ	(રુબાઅ)	ચાર ચાર
2191	عَدْلٌ	(અદલુન)	ન્યાય, ઈન્સાફ, સમાનતા
2192	مَلَكٌ	(મલકત)	માલિક થયા
2193	أَيْمَانٌ	(ઐમાન)	જમણો હાથ (એ.વ. યમીનુન)

આ શબ્દ કુર્આને પાકમાં મોટા ભાગે જંગમાં પકડાયેલી ઔરતો, જે મુકાબલા માટે આવીને ગિરફતાર થઈ ચુકી હોય, અથવા નાણાં વડે ખરીદેલી કનીઝોના માટે વપરાયો છે.

જમણાં હાથમાં આદમીના માલ ઉપર કબજો હોય છે અને તેને ઈજ્તિયાર છે કે પોતાનો માલ યોગ્ય રીતે વાપરે એટલે બહુધા ‘મ-લ-કત ઐમાન’નો શબ્દ વાપરવામાં આવ્યો છે.

2194	أَذْنَى	(અઢના)	ઘણો નજીક, અધિક સંભાવના
2195	أَلَّا تَعُولُوا	(અલ-લા-તઊલૂ)કે	અન્યાય ન કરી શકશો
2196	صَلَوَاتٌ	(સલુકાત)	મહેર
2197	نَحْلَةً	(નિહલતુન)	ખુશીથી
2198	هَيِّئًا	(હનીઅન)	મજેદાર, સ્વાદિષ્ટ, ઉપભોગ્ય
2199	مَرِيئًا	(મરીઅન)	ખુશગવાર, સાનન્દ
2200	قِيَمًا	(કિયામન)	કાયમ, સહારો બનાવ્યો છે

- 2201 أَكْسُوا (ઉકસુ) પહેરાવો
- 2202 كَسُوْة (કિસ્વતુન) પહેરાવવું
- 2203 اِبْتَلُوا (ઇબતલુ) અજમાવી લો, ચકાસી લો
- 2204 يَتَمَّى (યતામા) અનાથો, યતીમો
- 2205 بَلَّغُوا (બલગુ) પહોંચ્યા તેઓ
- 2206 اَنَسَ (આનસ) પામવું, મેળવવું
- 2207 رُشِدًا (રુશદન) હોશિયારી
- 2208 اِذْفَعُوا (ઇદફ઼િ) પરત કરી દો, પાછો આપી દો
- 2209 اِسْرَافًا (ઇસ્રાફન) અનુચિત, નકામો ખર્ચ કરવું
- 2210 يَدَارًا (બિદારન) ઉતાવળે, જલદી-જલદી
- 2211 لِيَسْتَغْفِرَ (લે-યસ્તગફિફ) બચેલો રહે
- 2212 دَفَعْتُمْ (દફઅતુમ) પાછી આપી દો તમે
- 2213 نَصِيبٌ (નસીબુન) ભાગ, હિસ્સો
- 2214 وَالِدَانِ (વાલિદાનિ) મા-બાપ
- 2215 اَقْرَبُونَ (અકરબૂન) નજીકનાં સગાં, લોહીના સંબંધવાળા
- 2216 قُلْ (કલ્લ) થોડું, ઓછું
- 2217 كَثُرَ (કસોરા) ઘણું, વધારે
- 2218 مَفْرُوضًا (મફરૂઝન) મુકરર થયેલો, નિશ્ચિત, નિર્ણીત
- 2219 قِسْمَةً (કિસ્મતુન) વહેંચણી કરવી, ભાગ પાડવું

- 2220 أَوْلُو الْقُرْنَى (ઉલુલ્લુરના) સગાં વહાલાં, નજીકના સંબંધી
- 2221 لِيَخْشَ (લે-યાખશા) ડરવું જોઈએ, બીવું જોઈએ
- 2222 سَدِيدًا (સદીદન) નરમ, સીધી, સુયોગ્ય રીતે
- 2223 سَعِيرًا (સઈરન) ધગધગતી આગ, ભડકતી આગ

1	10	12
---	----	----

- 2224 حَظًّا (હાઝુન) હિસ્સો, ભાગ
- 2225 اِنْتَيْنِ (અન્તેનિ) બે સ્ત્રીઓ
- 2226 ثُلَاثًا (સુલુસા) બે તૃત્યાંશ ($\frac{2}{3}$ ભાગ)
- 2227 نِصْفٌ (નિસ્ફુન) અડધો, ($\frac{1}{2}$ ભાગ)
- 2228 سُدُسٌ (સુદુસુન) છઠ્ઠો ($\frac{1}{6}$ ભાગ)
- 2229 ثُلَاثٌ (સુલુસુન) એક તૃતીયાંશ ($\frac{1}{3}$ ભાગ)
- 2230 اِخْوَةٌ (ઈખવતુન) ભાઈ-ભહેન
- 2231 دَيْنٌ (દેનુન) દેણ, કર્જ, ઋણ
- 2232 لَا تَذَرُونَ (લા-તદરૂન) તમને ખબર નથી, તમે નથી જાણતા
- 2233 وَلَدٌ (વલદુન) અવલાદ, સંતાન
- 2234 رُبْعٌ (રુબુદિન) ચોથો ($\frac{1}{4}$ ભાગ)
- 2235 ثَمْنٌ (સુમુનુન) આઠમો ($\frac{1}{8}$ ભાગ)
- 2236 كَلَالَةً (કલાલતુન) એવી મથિત જે પોતાના પાછળ મા-બાપ અને ઔલાદ ન છોડે

- 2237 أَخ (અખુલ) ભાઈ
- 2238 أُخْت (ઉખતુલ) બહેન
- 2239 كُلُّ وَاحِدٍ (કુલ્લુ-વાહિદિન) દરેક
- 2240 شُرَكَاء (શુરકાઈ) ભાગીદાર, સમભાગી
- 2241 غَيْرُ مُضَارٍ (ઐર મુઝારિન) ન નુકસાન પહોંચાડવામાં આવે,
ન તકલીફ પહોંચાડવામાં આવે
- 2242 حُدُودُ اللَّهِ (હુદુદુલ્લાહિ) અલ્લાહની નિર્માણ કરેલી હદો
(કાનૂનો)
- 2243 يَتَعَدَّى (યતઅદ) કાયદો (સીમા) ઓળંગી ગયો

2	4	13
---	---	----

- 2244 أَلْتِي (અલ્લાતી) તે સ્ત્રીઓ
- 2245 أَرْبَعَةٌ (અરબઅતુલ) ચાર
- 2246 أَمْسِكُوا (અમ્સિક્કુ) "રોકી લો
- 2247 أَلَّذَانِ (અલ્લઝાનિ) બે પુરુષો
- 2248 أَذْوَ (આઝ્) કષ્ટ આપો,
તકલીફ આપો
- 2249 أَعْرِضُوا (અઅરિઝ્) છોડી દો, ઉપેક્ષા કરો
- 2250 تَوَابًا رَحِيمًا (તવ્બાઅરહીમા) તવબહ કબૂલ કરનાર, દયાળુ
- 2251 جَهَالَةً (જહાલતુલ) નાદાની, નાસમજ, જહાલત

- 2252 کَرَهَا (કરહન) જબરદસ્તી
- 2253 لَا تَغْضُلُوا (લા-તઅઝુલુ) ન રોકો (અ-ઝ-લ)
- 2254 لَتَذْهَبُوا (લિ-તહઝબુ) એટલા માટે કે લઈ લો,
વસૂલ કરી લો
- 2255 مُبَيِّنَةً (મુબયિનતિન) જાહેરમાં, ખુલ્લમ ખુલ્લાં, સાફ
- 2256 عَاشِرُوا (આશિરુ) ભલાઈથી વર્તો
- 2257 عَسَى (અસા) શક્ય, સંભવિત
- 2258 اسْتَبْدَالَ (ઈસ્તિબદાલ) બદલી લેવું
એકને છોડીને બીજી લાવવી
- 2259 مَكَان (મકાન) ઠેકાણું, જગ્યા
- 2260 فِتْطَار (ફિત્તારુન) ખજાનો, માલનો ઢગલો
- 2261 اَلْقَضَى (અફઝા) પહોંચી ચુક્યા છો, મળી ચુક્યા
- 2262 مِثَاق (મીસાક) કૌલ, વચન, ઈકરાર
- 2263 غَلِيظًا (ગલીઝન) પાકો, ઊંડો
- 2264 سَلَف (સ-લ-ફ) થઈ ચુક્યું
- 2265 مَقَاتًا (મકતન) નફરતની વાત, ઘુસાજનક

3	8	14
---	---	----

- 2266 أُمِّهَتْ (ઉમ્મહાત) માઓ (એ.વ. : ઉમ્મુન-મા)
- 2267 بَنَتْ (બનાત) દીકરીઓ
(એક વચન : બિનતુન-દીકરી)

- 2268 أَنْوَات (અખવાત) બહેનો (એ.વ. : ઉખતુન-બહેન)
- 2269 عَمَّت (અમ્માત) ફોઈઓ (અમ્મતુન-ફોઈ)
- 2270 بَنْتُ الْأُخْتِ (બનાતુલઉક્તિ) બહેનની છોકરીઓ, ભાણજીઓ
- 2271 أَرْضَعَن (અરઝઅન) ધવડાવ્યું તે સ્ત્રીઓએ,
દૂધ પીવડાવ્યું તે ઓરતોએ
- 2272 أَخَوَاتُكُمْ مِنْ (અખવાતુકુમ) દૂધ બહેનો
الرَّضَاعَةِ. મિનરઝાઅતિ)
- 2273 رَبَائِبُ (રબાઈબ) પત્નીની આગલા પતિની છોકરીઓ,
પત્નીની તે છોકરીઓ જે પહેલાં
પતિથી હોય
- 2274 حُجُور (હુજૂર) ગોદ, ખોળો (બ.વ.)
- 2275 فِي حُجُورِ كُمْ (ફી હુજૂરિકુમ) તમારા ખોળામાં,
તમારી પરવરિશમાં
- 2276 حَلَائِلُ (હલાઈલ) બીવીઓ, પત્નીઓ
(એક વચન : હલીલતુન-પત્ની)
- 2277 أَصْلَابُ (અસ્લાબ) વંશ, નસલ, પુત્ર
- 2278 أُخْتَيْنِ (ઉક્તેનિ) બે બહેનો (એક વચન : ઉખતુન)

جُزْءٌ : وَالْمُخَصَّنَاتُ

પારા નં 5 : વલ-મુહસનાતુ

2279 مُحَصَّنَات (મુહસનાત) પરિણીત સ્ત્રીઓ, પતિવાળી સ્ત્રીઓ

2280 مُحَصِّنِينَ (મુહિસનીન) પાકદામન મર્દ, નિકાહરૂપી કિલ્લામાં સુરક્ષિત રાખનારા

2281 مُسْفِحِينَ (મુસાફિહીન) નિકાહ વગર બદકારી કરનારા

2282 أَجُور (ઊજૂર) મહેર, શાદીમાં પત્નીને પતિ તરફથી મળતો માલ

2283 طَوْلًا (તૌલન) તાકત, શક્તિ, સામર્થ્ય

2284 مُحَصَّنَات (મુહસનાત) ઈઝઝતવાળી શરીફ આઝાદ મુસ્લિમ સ્ત્રીઓ

2285 فِتْيَات (ફતયાત) મુસલમાન બાંદીઓ

2286 مُحَصَّنَات (મુહસનાત) પતિવ્રતા નારીઓ,
પતિને વફાદાર પત્નીઓ
'મુહસનાત' શબ્દ આ રૂઝામાં ત્રણ જુદા જુદા અર્થોમાં વપરાયો છે. જુઓ નંબર 2279, 2284, 2286.

આ બધાં શબ્દોનો મૂળ ભાવાર્થ 'કિલ્લામાં સુરક્ષિત રહેવું' થાય છે. 'હિસ્નુન'નો અર્થ : 'કિલ્લામાં દાખલ કરવું' છે.

2287 غَيْرُ مُسْفِحَةٍ (ગૈર મુસાફિહાત) ન કે જાહેરમાં બદકારી કરનારીઓ, ન કે વાસના પૂર્ણ કરનારીઓ

2288 أَخْدَان (અખ્દાન) ચોરી છૂપીથી આશનાઈ કરવી

2289 أَحْصَيْن (હિહિસન) તેણીઓને નિકાહના બંધનમાં લેવામાં આવે

2290 آتَيْنَ (અતેન) કરે તે (સ્ત્રીઓ) (બ.વ.)

2291 عَنَّت (અનત) બદકારી, વ્યભિચાર

4	3	1
---	---	---

2292 سُنَّ (સુનનુન) રસ્તા, તરીકા, રીત

2293 شَهَوَات (શહવાત) મનેચ્છાઓ, વાસનાઓ

2294 مِيل (મેલુન) ઝૂકી જવું, રસ્તાથી દૂર થઈ જવું

2295 عَنْ تَرَاوِض (અન તરાઝિન) રાજી ખૂશીથી, સહમતિથી

2296 عَذْوَان (ઉદવાનુન) હદથી વધીને

2297 نَضْلِيهِ (નુસ્લીહિ) અમે ધસાવીશું એને,
અમે દાખલ કરીશું એને

2298 تَجْتَبِئُوا (તજતનિબૂ) બચશો તમે

2299 كَبِير (કબાઈર) મોટા ગુનાહ, ગુનાહે કબીરા

2300 تَنْهَوْنَ (તુનહૌન) મના કરવામાં આવો છો

2301 نَكْفِر (નુકફિર) અમે દૂર કરી દઈશું,

2302 مُدْخَلًا (મુદખલન) દાખલ થવાની જગ્યા, સ્થાન (જન્મત)

2303 كَرِيمًا (કરીમન) ઈજાતવાળા, સમ્માનિત

2304 لَا تَتَمَنَّوْا (લા તતમન્નો) આરજૂ ન કરો, તમન્ના ન કરો

2305 مَوَالِي (મવાલિય) વારિસ, ઉત્તરાધિકારી

2306 عَقَدَتْ (અકદત) કરારમાં બંધાયેલા, વચન બદ્ધ

2307 اِيْمَانُكُم (ઐમાનોકુમ) જમણા હાથ તમારા (અધિકારમાં)

5	8	2
---	---	---

- 2308 قَوْمُونَ (કવ્વામૂન) દઢતાપૂર્વક ઊભા રહેનારાઓ,
કાયમ રહેવાવાળા
- 2309 صَالِحَات (સાલિહાત) નેક સ્ત્રીઓ
- 2310 قَانِیَات (કાનિતાત) ફરમાંબરદાર સ્ત્રીઓ (આજ્ઞાકારી)
- 2311 نُسُور (નુશૂર) ના ફરમાની, સરકશી
- 2312 مَضَاجِع (મઝાજિઅ) સૂવાની જગ્યા, શય્યા
- 2313 عَلِیَّا (અલિય્યન) સર્વોપરી, સર્વોચ્ચ, બુલંદ
- 2314 حَكَمًا (હકમન) લવાઈ, પંચ, ન્યાયાધીશ
- 2315 جَار (જારુન) નજીકનો પાડોશી,
- 2316 جَارِ الْجُنُب (જારિલ્લુજુબિ) અપરિચિત પાડોશી, દૂરનો પાડોશી
- 2317 صَاحِب (સાહિબિ) સહવાસી મિત્રો, પાસે બેસવાવાળો
- بِالْجَنبِ (બિલ્જબિ)
- 2318 إِنَّ السَّبِيل (ઇન્નુસસબીલ) મુસાફિર, રાહગીર
- 2319 مُخْتَلَا (મુખતાલન) ગર્વિષ્ટ, ઈતરાનાર
- 2320 فَخُورًا (ફખુરન) શેખીખોર, બડાઈ મારવાવાળો
- 2321 قَرِينًا (કરીનન) સાથી, મુસાહિબ
- 2322 مَاذَا (મા-ઝા) શું થઈ જતે
- 2323 لَوْ (લૌ) અગર, જો

- 2324 مِثْقَال (મિસ્કાલ) ભાર, વજન
- 2325 اِنْ (ઈન) અગર, જો
- 2326 تَكْ (તકુ) હશે, હોય
(તકુ-અસલમાં-તકુન હતું)
- 2327 مِنْ لَدُنْهُ (મિલ્લદુન્હુ) તેની પાસેથી
- 2328 جِنًّا (જિઅના) લાવીશું અમે
- 2329 هُوَ لَا (હા ઉલાઈ) આ લોકો, આ બધાં
- 2330 تَسْوَى (તુસબા) ભેગા કરી નાંખવામાં આવે,
એક સરખા થઈ જાય
- 2331 حَدِيثًا (હદીસન) વાત

6	9	3
---	---	---

- 2332 لَا تَقْرَبُوا (લા-તકરુબ) નજીક ન જાઓ (ક-ર-બ)
- 2333 سُكْرَى (સુકારા) નશાની હાલતમાં
- 2334 جُنْبًا (જુનુબન) જનાબત (ફર્જ ગુસલ)ની હાજતમાં,
અપવિત્રતાની હાલતમાં
- 2335 عَابِرِي (આબિરી) મુસાફિર, પસાર થનારો
- 2336 تَغْتَسِلُوا (તગતસિલૂ) ગુસલ કરી લો, નહાઈ લો
(ગ-સ-લ)
- 2337 مَرَضَى (મરઝા) બીમાર, માંદા, મરીઝ
- 2338 غَائِط (ગાઈત) કુદરતી હાજત, શૌચક્રિયા

- 2339 لَمَسْتُمْ (લા મસ્તુમ) તમે સંભોગ કર્યો હોય (લ-મ-સ)
- 2340 تَيَمَّمُوا (તયમમુ) તયમ્મુમ કરી લો,
માટીથી સ્વચ્છ કરી લો
- 2341 صَعِيدًا (સઈદા) માટી
- 2342 طَيِّبًا (તઝીબા) પાક, પવિત્ર, સ્વચ્છ
- 2343 اِمْسَحُوا (ઈમસહુ) મસહ કરી લો, હાથ ફેરવી લો
- 2344 وَجُوهَ (વુજૂહ) મોં, ચહેરા (બ.વ.)
- 2345 عَفُوًّا (અફુવ્વુ) માફ કરવાવાળો, સમાશીલ
- 2346 يُحَرِّقُونَ (યુહરિફૂન) ફેર બદલ કરી દે છે, ફેરવી નાંખે છે
- 2347 مَوَاضِعَ (મવાઝિઅ) સ્થાન, સ્થળ, જગ્યા (એ.વ.મૌઝિઅ)
- 2348 عَصِيْنَا (અસૈના) અમે માન્યું નહિ, નથી માનતા અમે
- 2349 اِسْمَعِ (ઈસ્મઅ) સાંભળ
- 2350 غَيْرِ مُسْمِعٍ (ગૈર મુસ્મઈન) ન સંભળાવવામાં આવે,

‘ગૈર મુસ્મઈન’ શબ્દ દ્વિઅર્થી છે.

(૧) આપની મરજી વિરુદ્ધ કોઈ વાત આપને સંભળાવવામાં ન આવશે.

(૨) તમે એના લાયક જ નથી કે કોઈ તમને કંઈ સંભળાવે.

ઉપરાંત એક અર્થ આ પણ છે કે તમે બહેરા થઈ જાઓ.

કુર્આનનાં વિરોધીઓ નબીએ કરીમ (સલ.) ની તકરીર દરમ્યાન કોઈ વાત સમજવાના માટે થોભવાને કહેતા તો ‘ઈસ્મઅ’ની સાથે ‘ગૈર મુસ્મઈન’ પણ કહેતા.

- 2351 لِيَا (લિય્યાન) વાળીને, વાંકી વાળીને
- 2352 أَلْسِنَةً (અલ્સિનતુન) જીભો, ઝબાનો (એ.વ. લિસાન)
- 2353 طَعْنًا (તઅનન) એબ લગાવવું, ટોણો મારવો
- 2354 أَقْوَمُ (અકવમુ) ઘણો સારો, ઘણો સીધો
- 2355 نَظْمِيسُ (નમિસુ) અમે નષ્ટ કરી દઈશું,
અમે મિટાવી દઈશું (ત-મ-સ)
- 2356 نَرَدُّ (નરુદ) અમે ફેરવી નાંખીશું (ર-દ-દ)
- 2357 أَذْبَار (અદબાર) પીઠ (બ.વ.)
- 2358 أَصْحَبُ السَّبْتِ (અસ્હાબુસ્સબિત) શનિવાર વાળાઓ (એમનો કિસ્સો સૂરહ 'અઅરાફ'માં આવશે.)
- 2359 مَفْعُولًا (મફૂલીલા) થઈને જ રહેશે, કરવામાં આવ્યું
- 2360 دُونَ ذَلِكَ (દૂન ઝાલિક) એના વગર
- 2361 إِفْتَرَى (ઈફતરા) બાંધી લીધું, જૂઠી વાત ઘડી કાઢી
- 2362 فِتْيَلًا (ફતીલા) એક દોરા બરાબર

7	8	4
---	---	---

- 2363 جَبْتِ (જિબ્ત) બેહકીકત, જેની કોઈ હકીકત ન હોય
બેઅસલ જાદૂ, ફાલ જોવી, ટોણા-ટોટકા, શગૂન,
મુહૂર્ત, ઘડીચૌઘડીયા, અને બીજી વહેમી ચીજોના
માટે વાપરવામાં આવ્યો છે.
- 2364 نَقِيرًا (નકીરન) થોડુંક, જરાક, અલ્પ

- 2365 نَضِجَتْ (નઝિજત) બળી જશે, ગળી જશે
 2366 جُلُوْدٌ (જુલૂદ) ચામડી, ખાલ, ત્વચાઓ

પારહ (ખંડ) 5	1/4	પારહ : 'વલ મુહસનાતુ' પા પારો પૂરો થયો
--------------	-----	---------------------------------------

- 2367 أَبْدًا (અબદન) સદા હંમેશા
 2368 ظِلًّا (ઝિલ્લન) છાયડો, છાયા
 2369 ظِلِيًّا (ઝલીલન) ગાઢ છાંયડો
 2370 تَوَدُّوا (તુઅદ્દુ) પહોંચાડી દો
 2371 نِعْمًا (નિઈમ્મા) ઘણો સારો, નેઅમતથી ભરપૂર
 2372 أُولَى الْأَمْرِ (ઊલીલ્અમ્રિ) હાકિમો, શાસક, અધિકારી, અમીર
 2373 تَأْوِيلًا (તઅવીલા) પરિણામ, ખુલાસો, અંજામ

8	9	5
---	---	---

- 2374 يَزْعُمُونَ (ઝઅઝમૂન) દાવો કરે છે (ઝ-અ-મ)
 2375 يَتَحَاكَمُوا (યતહાકમૂ) ફેસલો લઈ જાય
 2376 صُدُّوْا (સોદ્દુઅ) કતરાવું, આડા જવું
 2377 يَخْلُقُونَ (યહિલ્લૂન) સોગંદ ખાય છે, કસમ ખાય છે
 2378 إِنَّ (ઈન) નહીં
 2379 تَوَفِّيقًا (તોફીકન) ભલાઈ, મેળમેળાપ
 2380 أَعْرِضْ (અઅરિઝ) ઉપેક્ષા કર, ધ્યાન ન આપ

- 2381 عِظَ (ઈઝ) શિખામણ આપ, સમજાવી દે
- 2382 قَوْلًا بَلِيغًا (કૌલબલીગા) અસરકારક વાત,
દિલમાં ઉતરવા વાળી
- 2383 فَلَا وَرَبَّكَ (ફ-લા-વ રબ્બિક) કસમ છે તારા પરવરદિગારની
- 2384 شَجَرَ (શ-જ-ર) ઝણડાઓ, મતભેદ
- 2385 حَرَجًا (હરજન) નારાજી, તંગી દિલી, વેર
- 2386 قَضَيْتَ (કઝયતા) ફેસલો કર્યો તે
- 2387 يُسَلِّمُوا (યુસલ્લિમૂ) માની લે, માન્ય રાખે
- 2388 تَسْلِيمًا (તસ્લીમન) આજ્ઞાંકિત થઈને,
પૂરી રીતે માની જાય, કબૂલ કરે
- 2389 تَشِيَّتًا (તસ્શીતન) દ્રઢ બનાવનાર, સાબિત રાખવા માટે
- 2390 صِدِّيقِينَ (સિદ્દીકીન) સાચા માણસો, સત્ય બોલનારાઓ
- 2391 رَفِيقًا (રફીકન) મિત્ર, દોસ્ત, સાથી સંગી

9	11	6
---	----	---

- 2392 خُذُوا (ખુઝૂ) લો, પકડો
- 2393 حِذْرٌ (હિઝર) રક્ષણ (બચાવ)નો સામાન
- 2394 اِنْفِرُوا (ઈન્ફરૂ) નીકળો (ન-ફ-ર)
- 2395 ثَبَاتٍ (થુબાતિન) જુદી જુદી ટુકડીઓ બનાવીને
- 2396 يُبْطِئْنَ (યુબતિઅન્ન) હટે છે, મોડું કરે છે

- 2397 تَبِطَّةٌ (તબિતઅતુન) મોડું કરવું
- 2398 عَلَيَّ (અલચ્ચ) મારા ઉપર
- 2399 مَوَدَّةٌ (મવદતુન) દોસ્તી, મિત્રતા
- 2400 يَلِيَّتِي (યા લેતની) હાય અફસોસ કે હું, કાશ કે હું
- 2401 قَوْزٌ (ફૌઝુન) કામિયાબી, સફળતા
- 2402 يَشْرُونَ (યશરૂન) વેચે છે
- 2403 مَا لَكُمْ (મા-લ-કુમ) શું થઈ ગયું તમને
- 2404 مُسْتَضَعِّفِينَ (મુસ્તઅફીન) અશક્ત, કમઝોર લોકો, બેબસ, ઝઈફ
- 2405 وَلَدَانٌ (વિલ્દાનુન) બાળકો
- 2406 أَهْلَهَا (અહલુહા) રહેવાવાળા છે. (વસ્તીના)
- 2407 مِنْ لَدُنْكَ (મિલ્લદુન્ક) પોતાની પાસેથી, નજીક પોતાનાથી
- 2408 كَيْدٌ (કૈદુન) યુક્તિ, તદબીર

10	6	7
----	---	---

- 2409 كُفُّوا (કુફુફુ) રોકી રાખો
- 2410 خَشِيَّةٌ (ખશયતુન) ખૌફ, ડર, બીક, ભય
- 2411 لَوْلَا (લૌલા) શા માટે
- 2412 أَجَلٌ (અજલ) મોહલત, અવકાશ
- 2413 فَيِّنَا (ફતીલા) એક તાંતણા સરખો,
એક દોરા બરાબર

- 2414 أَيْنَمَا (ઐનમા) જ્યાં કહી પણ
- 2415 يُذْرِكْ (درك) (યુદરિક) પામી લેશે, મેળવી લેશે (દ-ર-ક)
- 2416 بُرُوجَ (બુરજ) કિલ્લાઓ
- 2417 مُشِيدَةً (મુશાયદતુન) મજબૂત, બુલંદ, ઊંચો, સુદૃઢ
- 2418 فَمَالِ (ફમાલી) તો શું થઈ ગયું
- 2419 لَا يَكَادُونَ (લા-યકાદૂન) નજીક ન થયા
- 2420 يَفْقَهُونَ (યફકહૂન) સમજતે
- 2421 طَاعَةً (તાઅતુન) હુકમ માનવું, આજ્ઞા પાલન,
ફરમાંબરદારી
- 2422 يَبْتَ (બઅત) રાત્રે સલાહ (મશ્વરો) કરવું
- 2423 يُبَيِّنُونَ (યુબઅિતૂન) રાત્રે છુપાઈને સલાહ મશ્વરો કરે છે.
- 2424 يَتَذَبَّرُونَ (તઅદબરૂન) વિચારે છે, તદબીર કરે છે
- 2425 لَوْ جَدُوا (લ-વજદૂ) અલબત્ત મેળવતે તેઓ
- 2426 أَذَاعُوا (અઝાઊ) ફેલાવે છે
- 2427 يَسْتَبْطِنُونَ (યસ્તબિતૂન) ચોકસાઈ કરે છે, તપાસ કરે છે
- 2428 حَرَضَ (હરિઝ) પ્રોત્સાહન આપ, ઉત્સાહિત કર
- 2429 عَسَى (અસા) કરીબ, નજીક
- 2430 يَكُفَّ (યકુફફ) અટકાવી દેશે, રોકી દેશે
- 2431 أَشَدَّ (અશાદો) ઘણો સખત

- 2432 بَاسٌ (બાઅસુન) જંગ
 2433 تَنكِيلًا (તન્કીલા) સજા કરવું, દંડ કરવું, બંધ કરવું
 2434 كِفْلٌ (કિફલુન) ભાગ, હિસ્સો
 2435 تَحِيَّةٌ (તહિય્યતુન) દુઆ, સલામ

11

11

8

પારહ (ખંડ) 5

1/2

પારહ : 'વલ મુહસનાતુ' અરઘો પારો પૂરો થયો

- 2436 أَرْكَسَ (અરક્સ) ઉલટા ફેરવી દીધા
 2437 يَصِلُونَ (યસિલૂન) મળે છે
 2438 حَصِرَتْ (હસિરત) રોકાઈ ગયા, બિન્ન થઈ ગયા
 2439 سَلَطَ (સલ્લત) ગોઠવવું, તૈનાત કરવું,
 મુસલ્લત કરવું

12

4

9

- 2440 تَحْرِيرٌ (તહરીરુન) આઝાદ કરવું છે
 2441 رَقَبَةٌ (રક્બતુન) ગરદન, ગુલામ
 2442 دِيَةٌ (દિયતુન) ખૂન બહા, હત્યાનું વળતર
 2443 مُسَلِّمَةٌ (મુસલ્લમતુન) પૂરેપૂરું આપવામાં આવે
 2444 شَهْرَيْنِ (શહરૈન) બે માસ
 2445 مُتَتَابِعَيْنِ (મુતતાબિયૈન) લાગ લગાટ, લગાતાર, સતત

- 2446 مُتَعَمِدًا (મુતઅમ્મિદન) જાણી બુજાને, ઈરાદા પૂર્વક
- 2447 ضَرَبْتُمْ (ઝરબતુમ) મુસાફરી કરો તમે, ચાલો તમે
- 2448 الْقَيِّ (અલ્કા) નાંખ્યું, મુલાકાત કરી, સલામ કરવું
- 2449 لَسْتُ (લસ્ત) નથી તું
- 2450 عَرَضَ (અ-ર-ઝ) સામાન, અસ્બાબ
- 2451 مَغَانِمَ (મગાનિમ) ગનીમતનો માલ (સારો માલ)
- 2452 لَا يَسْتَوِي (લા યસ્તવી) સરખા નથી, બરાબર નથી
- 2453 غَيْرُأُولِي الضَّرَرِ (ઐરુહિલિઝરરિ) ઉઝર વિના, કોઈ મજબૂરી વગર

13	5	10
----	---	----

- 2454 تَوَقَّى (તવફફા) જીવ લઈ લીધો, વફાત આપી
- 2455 فِيمَا (ફીમા) કઈ વસ્તુમાં
- 2456 حِيلَةً (હીલતુન) યુક્તિ, બહાનું, તદબીર
- 2457 مُرْغَمًا (મુરાગમન) જગ્યા, મોટું વિશાળ મકાન
- 2458 دَرَكٌ (દરકુન) પામવું, મેળવવું
- 2459 وَقَعَ (વ-ક-અ) સાબિત (સિદ્ધ) થઈ ગયું

14	4	11
----	---	----

- 2460 تَقْصُرُوا (તકસુર) કમી કરો, ઓછી કરો

(ક-સ-ર)

2461 یَفْتِنَ (લડત) (ચકિતન) સત્તામણી કરે, ફિત્તામાં નાંખે
(ફ-ત-ન)

1462 کُنْتُ (કુન-ત) થા તું, થયો તું

2463 نَقِمَ (તકુમ) ઊભા થયા

2464 أَسْلَحَ (અસ્લિહતુન) હથિયાર

2465 تَابَ (તઅતિ) આવે

2466 حَذَرَ (હિઝુન) બચાવનાં સાધનો

2467 أَمْتَعْتِكُمْ (અમ્તિઅતિકુમ) તમારો સામાન

2468 مَيْلَةً (મેલતુન) હુમલો કરવો, ઝુકી જવું

2469 وَاحِدَةً (વાહિદતુન) એકાએક, ઓચિંતો, એક સાથે

2470 مَطَرٌ (મતરુન) વરસાદ, વર્ષા

2471 أَنْ تَضَعُوا (અન તાઝિ) કે મૂકી દો, ઉતારી દો

2472 إِطْمَأْنَنْتُمْ (ઈત્મઅનનતુમ) તમે આશ્વસ્ત થાઓ,
ઈત્મીનાન મેળવો તમે

2473 تَأْلَمُونَ (તઅલમૂન) તમે દુઃખ વેઠી રહ્યા છો
(અ-લ-મ)

2474 تَرْجُونَ (તરજૂન) તમે આશા (ઉમ્મીદ) રાખો છો

15	4	12
----	---	----

2475 أَرَأَى (અરા) દેખાડ્યું

2476 خَائِنِينَ (ખાઈનીન) ખિયાનત (વિશ્વાસઘાત) કરવાવાળા

- 2477 خَصِيمًا (ખસીમન) તરફદારી કરવા વાળો,
અઘડો કરવા વાળો
- 2478 لَا تَجَادِلْ (લા-તુજાદિલ) અઘડો ન કર, બહસ (વિવાદ) ન કર
- 2479 يَخْتَانُونَ (યખ્તાનૂન) ખિયાનત (વિશ્વાસઘાત) કરે છે
- 2480 خَوَّانًا (ખવ્વાનન) ખિયાનત (વિશ્વાસઘાત) કરવાવાળો
- 2481 اٰثِمًا (અસીમન) ગુનેહગાર, પાપી
- 2482 يَسْتَخْفُونَ (યસ્તાખફૂન) સંતાય છે, છુપાય છે
- 2483 يُبَيِّتُونَ (યુબયિયૂન) ચોરી છુપે સલાહ મશ્વરો કરે છે
- 2484 يَرْمِ (યરમિ) તોહમત મૂકશે, આરોપ લગાવશે
- 2485 بَرِيثًا (બરીઝન) નિર્દોષ, બે ગુનાહ
- 2486 اِحْتَمَلَ (ઈહતમલ) માથે મૂકી લીધો, ઊઠાવી લીધો

16

8

13

- 2487 هَمَّتْ (હમ્મત) ઈરાદો કરી લીધો
- 2488 عَلَّمَ (અલ્લમ) શીખવ્યું

પારહ (ખંસ) 5

3/4

પારહ : 'વલ મુહસનાતુ' પોણો પારો પૂરો થયો

- 2489 نَجَوٰی (નજવા) સરગોશી (કાનમાં વાત કરવી),
કાનાફૂસી
- 2490 يُشَاقِقِ (યુશાકિકિ) ઈજ્તિલાફ (વિરોધ) કરશે
- 2491 نُضِلِّهِ (નુઝિલીહી) અમે એને દાખલ કરીશું

17	3	14
----	---	----

- 2492 مَادُونْ ذَلِك (માદૂન ઝાલિક) જે કંઈક એના સિવાય
- 2493 إِنْسًا (ઈનાસન) નારી જાતીની મૂર્તિઓ (દેવીઓ)
- 2494 مَرِيدًا (મરીદન) માથાભારે, ઉધ્ધત, મરદૂદ
- 2495 يُتَيْسَكُن (યુઠાચિકુન્ન) કોતરશે, કાપશે
- 2496 إِذَا (આઝાનુન) કાન (એક વચન “ઉચુનુન”)
- 2497 أَنْعَام (અન્આમુન) પશુઓ, ચૌપાયા
- 2498 غُرُورًا (ગરૂરન) દગો, ધોકો, ફરેબ
- 2499 مَحِيضًا (મહીસન) નાસી છુટવાની જગા
- 2500 أَصْدَق (અસ્દકુ) અત્યંત સત્યવાદી, વણો સાચો
- 2501 قِيَلًا (કીલન) વાત, વાયદો, વચન, કૌલ
- 2502 نَقِيرًا (નકીરન) જરાક, થોડુંક
- 2503 خَلِيلًا (ખલીલન) દોસ્ત, મિત્ર

18	11	15
----	----	----

- 2504 يَسْتَفْتُونَ (યસ્તફતૂન) ફતવો પૂછે છે
- 2505 تَرْغَبُونَ (તરઘબૂન) તમે ઇચ્છો છો, તમને ગમે છે
- 2506 بَعْل (બઅલુન) પતિ, શૌહર
- 2507 أُحْضِرَتْ (ઉઠિરત) હાજર કરવામાં આવી, હયાત છે

- 2508 الشُّح (અશુદ્ધ) લાલચ, કંજૂસાઈ, બખીલી
- 2509 حَرَضْتُمْ (હરસ્તુમ) અભિલાષા રાખો તમે,
લાલચ કરો તમે
- 2510 مُعَلَّقَةٍ (મુઅલ્લકતુન) અધ્ધર લટકેલી
- 2511 إِيَّاكُمْ (ઈયાકુમ) તમને પણ
- 2512 حَمِيدًا (હમીદુન) તારીફ કરવામાં આવી, પ્રશંસનીય
- 2513 يَأْتِ (યઐત) લાવશે

19	8	16
----	---	----

- 2514 أُولَى (ઓલા) શુભેચ્છક, બેહતર
- 2515 أَلْهَوَى (અલ્હવા) ખ્વાહિશ, ઈચ્છા
- 2516 تَلَوْ (તલૂ) પ્રપંચવાળી વાત કરશો,
ગુંચવાડાજનક વાત કરશો
- 2517 إِزْدَادُوا (ઈઝદાદુ) આગળ વધતા ગયા
- 2518 يَخُوضُوا (યાખૂઝુ) વાતોમાં લાગી જાય, મશગૂલ થઈ જાય
- 2519 حَدِيثٌ (હદીસુન) વાત
- 2520 يَتَرَبَّصُّونَ (યતરબસૂન) ઈન્તિઝાર કરે છે, પ્રતિક્ષામાં રહે છે
- 2521 نَسْتَحْوِذُ (નસ્તહવિઝ) ઘેરી લીધા હતા અમે,
હિફાઝત (રક્ષા) કરી અમે
- 2522 نَمْنَعُكُمْ (નમનઅકુમ) અમે બચાવી લીધા તમને (મ-ન-અ)

20

7

17

- 2523 کَسَالِي (કુસાલા) અનિચ્છાએ, અણગમાપૂર્વક
- 2524 مُدْبِدِينَ (મુઝબ્બીન) ડામોડોલ, ડગુમગુ, ડોલતું
- 2525 سُلْطَن (સુલ્તાનુન) દલીલો, હુજજતો
- 2526 سُلْطَنًا مُبِينًا (સુલ્તાનમુબીના) સ્પષ્ટ સાબિતી, દલીલ, હુજજત
- 2527 الدَّرْك (અદરકુ) દરજજો
- 2528 اسْفَلَ (અસ્ફલ) ઘણો નીચો
- 2529 اخْلَصُوا (અખલસુ) ખાલિસ (શુદ્ધ) કરી લીધું
- 2530 مَا يَفْعَل (મા યફઅલુ) શું કરશે

جزء : لَا يُحِبُّ اللَّهُ

પાસા નં 68 લા યુહિબ્બુલ્લાહુ

- 2531 جَهْرٌ (જહરુન) પોકારીને કહેવું,
સાફ ખુલ્લમ-ખુલ્લા કહેવું.
- 2532 قَدِيرًا (કદીરન) સર્વ શક્તિમાન, પરમ સમર્થ
- 2533 حَقًّا (હકકન) પાકા, અસલી, યકીની

21

11

1

- 2534 جَهْرَةٌ (જહરતુન) રૂબરૂ, પ્રત્યક્ષ, સામસામે
- 2535 صَعِقَةٌ (સાઈકતુન) વીજળી
- 2536 عَفْوًا (અફીના) અમે માફ કર્યું
- 2537 لَا تَعْدُوا (લા તઅદૂ) હદથી આગળ ન વધો
- 2538 صَلَبَ (સલબુન) સૂળીએ ચઢાવ્યું, ફાંસી આપવી
- 2539 شِبْهَ (ش ب ه) (શુબિહ) શંકા નાંખવામાં આવી,
ભ્રમ નાંખવામાં આવ્યો (શ-બ-હ)
- 2540 مُؤْتُونَ (મુઅતૂન) આપનારાઓ, દેનારાઓ

22	10	2
----	----	---

- 2541 زُبُور (ઝબૂર) અલ્લાહની કિતાબ જે હઝરત દાઉદ (અલૈ.) પર ઉતારવામાં આવી
- 2542 قَصَصْنَا (કસસના) અમે વર્ણન કર્યું, અમે બયાન કર્યું
(ક-સ-સ)
- 2543 تَكْلِيمًا (તકલીમન) વાત કરવું
- 2544 مُبَشِّرِينَ (મુબશિશીન) ખૂશ ખબરી સંભળાવવા વાળો,
સુસંવાદદાતા
- 2545 مُنْذِرِينَ (મુન્ઝીરીન) ડર સંભળાવનારા, સચેત કરનારા
- 2546 حُجَّةً (હુજજુન) દલીલ, ઉત્તર
- 2547 طَرِيقَ (તરીકુન) માર્ગ, પથ, રસ્તો, રાહ
- 2548 يَسِيرًا (યસીરન) સહેલ, આસાન, સરળ

- 2549 لَا تَغْلُوا (લા તગલુ) હદથી ન વધો, અતિશયતા ન કરો
- 2550 كَلِمَةً (કલિમતુન) હુકમ, ફરમાન
- 2551 أَلْفَى (અલ્ફા) પહોંચાડી દીધો, નાંખી દીધો
- 2552 ثَلَاثَةً (સલાસતુન) ત્રણ
- 2553 اِنْتَهَرُوا (ઇન્તહુ) અટકી જાઓ, બચો

23	9	3
----	---	---

- 2554 لَنْ يَسْتَنْكِفَ (લંચસ્તન્કિફ) ઈન્કાર ન કરશે (ન-ક-ફ)
- 2555 اسْتِنَكَافَ (ઇસ્તિન્કાફુન) ઈન્કાર કરવું, ના કહેવું
- 2556 بُرْهَانَ (બુરહાનુન) દલીલ, તર્ક
- 2557 يَسْتَفْتُونَ (ચસ્તફતુન) હુકમ પૂછે છે, સવાલ પૂછે છે
- 2558 ثُلُثَيْنِ (સોલોસાનિ) બે તૃતિયાંશ $\frac{2}{3}$
(સોલોસ-એક તૃતિયાંશ $\frac{1}{3}$)

24	6	4
----	---	---

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

સૂરહ નં 5 : સૂરહ અલ માઈદહ

- 2559 عَفْرَدَ (ઓફુદુન) અહદ, પ્રતિષ્ઠા
- 2560 بَهِيمَةً (બહીમતુન) ચરનાર પશુઓ, ચોપાયા

- 2561 أَنْعَام (અન્આમુન) ચોપગાં જાનવર, મવેશી
- 2562 غَيْرُ مُحِلِّي (ઐર મુહિલી) હલાલ ન સમજે, હલાલ નથી
- 2563 صَيْد (સૈદુન) શિકાર
- 2564 حُرْم (હુરુમુન) એહરામની (હજના ખાસ પોશાક)ની હાલતમાં
- 2565 لَا تُحِلُّوا (લા તુહિલ્લુ) અર્થાત અલ્લાહની નિશાનીઓની બેહુરમતી કરવું, હલાલ ન સમજે
- 2566 شَعَائِرُ (શઆઈરુ) નિશાનીઓ
- 2567 الشَّهْرُ الْحَرَامُ (અશ- શહરુલહરામુ) અદબ વાળા મહિનાઓ
- 2568 الْهَدْي (અલ હદય) કુરબાનીનું જાનવર
- 2569 فَلَانِد (ફલાઈદ) અલ્લાહ નામની કુરબાની માટે નિશાની તરીકે ગળામાં પટો નાંખેલું જાનવર (બ.વ. કિલાદતુન)
- 2570 آمِن (આમ્મીન) ઈરાદો (કસદ) કરનારાઓ
- 2571 أَلَيْتُ الْحَرَامُ (અલ-ઐતુલહરામુ) મુહતરમ (ઈઝઝત વાળું) ઘર (બૈતુલ્લાહ શરીફ)
- 2572 حَلَلْتُمْ (હલલતુમ) (એહરામના બંધનથી મુક્ત થઈ જવા બાદ) હલાલ છો તમે
- 2573 اضْطَادُوا (ઈસ્તાદુ) શિકાર કરો
- 2574 اضْطَادَ (ઈસ્તાદુન) શિકાર કરવું

2575 لَا يَجْرِمَنَّكُمْ (લા)

યજિરમન્નકુમ) હરગિઝ ઉશ્કેરે નહિ તમને

2576 شَنَاة (શનઆ-નો) દુશ્મની, કપટ, અદાવત

2577 تَعَاوَنُوا (તઆવનૂ) મદદ કરો, સહાય કરો

2578 عُدْوَانٌ (ઉદવાનુન) ઝિયાદતી, ઝુલ્મ, અત્યાચાર

પારહ (ખંડ) 6	1/4	પારહ : 'લા ચુહિબુલ્લાહુ' પા પારો પૂરો થયો
--------------	-----	---

2579 مَيْتَةٌ (મૈતતુન) મુરદાર જાનવર, મરેલું

2580 دَمٌ (દમુન) લોહી

2581 لَحْمٌ (લહમુન) ગોશ્ત, માંસ

2582 خَنْزِيرٌ (ખિઝીરુન) કુકર, સુવ્વર, ભૂંડ

2583 أَهْلٌ (ઉહિલ્લ) પોકારવામાં આવે,
નામ લેવામાં આવે

2584 مُنْحِقَةٌ (મુનખનિકતુન) ગળું દબાવીને મારવામાં આવેલું
જાનવર

2585 مَوْفُودَةٌ (મૌફૂઝતુન) માર, લાકડી અથવા આઘાતથી
મારવામાં આવેલું જાનવર

2586 مُتَرَدِّيةٌ (મુ-ત રદિયતુન) ઉંચેથી પડી જવાને કારણે મરેલું
જાનવર

2587 نَطِيحَةٌ (નતીહિતુન) ટકકરથી અથવા શીંગડું મારવાથી
મૃત્યું પામેલું જાનવર

2588 السَّبُعُ (અસ્સબોઓ) હિંસક પશુ, ફાડી ખાનાર જાનવર

- 2589 دَكَيْتُمْ (ઝકકૈતુમ) પાક કરી લો તમે, ઝબહ (વધ) કરી
લો તમે (જીવિત અવસ્થામાં જ)
- 2590 دُبَحَ (ઝુબિ હ) ઝબહ (વધ) કરવામાં આવે
- 2591 نُصِبَ (ઝુસુબુન) ઈબાદતગાહ, થાનક, આસ્તાના સ્થાન
- 2592 تَسْتَقْسِمُوا (તસ્તકિસિમૂ) કિસ્મત (નસીબ) માલૂમ કરો,
ભવિષ્ય-ફળ પૂછો
- 2593 أَزْلَمَ (અઝલામુન) ફાલના તીરો, કિસ્મત કે ભવિષ્ય
જાણવા માટેના પાસા, સટટો, લોટરી
વગેરે પણ એનાજ સમાનાર્થી શબ્દોછે
- 2594 يَسَّ (ચઈસ) માયૂસ (નિરાશ) થઈ ગયા,
ના ઉમ્મીદ થઈ ગયા
- 2595 اضْطُرَّ (ઊઝતુર) લાચાર થઈ ગયો, બે બસ થયો
- 2596 مَخْمَصَةٌ (મખમસતુન) ભૂખ
- 2597 مُتَجَانِفٌ (મુતજાનિફુન) ઝુકવાવાળો, આકર્ષિત થવાવાળો
- 2598 جَوَّارِحَ (જવારિહ) ઝખ્મ આપવાવાળા
- 2599 مُكَلِّينَ (મુકલ્લિબીન) શિકારનું શિક્ષણ લીધેલું શિકારી
જાનવર
- 2600 اَمْسَكَنَ (અમસક-ન) રોકી રાખે
- 2601 مُحَصَّنَاتٍ (મુહસનાતિન) પવિત્ર સ્ત્રીઓ, પાકદામન ઓરતો
- 2602 مُتَخَلِّدِي (મુતખિઝી) પકડવાવાળા, લેવાવાળા

- 2603 فُتِمَ (ફુતુમ) ઉઠો તમે, ઉભા થાઓ તમે
- 2604 أَيْدِي (એદિય) બંને હાથ
- 2605 مَرَافِقُ (મરાફિકુન) કોણીઓ
- 2606 رُءُوسُ (રુહિયુન) માથું (HEADS) (બહુ વચન)
- 2607 أَرْجُلَ (અરજુલુન) પગ, બંને પગ
- 2608 كَعْبَيْنِ (કઅબૈનિ) બંને ઘૂંટી (ANKLE)
- 2609 جُنْبًا (જુનુબન) જનાબતની હાલત, સંભોગ કે સ્વપ્નદોષ અથવા અન્ય રીતે વિર્યસ્ખલન થવાથી ફર્જ થતાં ગુસલની હાલત
- 2610 غَائِطَ (ગાઈતુન) શૌચાલય, સંડાસ, જાજરૂ
- 2611 لَمَسْتُمْ (લા મસતુમ) સંભોગ (સ્ત્રી સહવાસ) કર્યો હોય તમે
- 2612 وَائِقَ (વા-સ-ક) (કૌલ) વાયદો લીધો છે તેણે
- 2613 جَحِيمٍ (જહીમુન) અગ્નિનો ઢગલો (દોઝખ)
- 2614 هَمَّ (હમ્મ) ઈરાદો કર્યો, નિયત કરી
- 2615 يَسْطُرًا (યસ્ટુત્રા) હાથ લંબાવે, હાથ છોડે
- 2616 كَفَّ (કફફ) રોકી લીધા, બંધ કરી દીધા

2

6

6

2617 اِثْنَيْ عَشَرَ (ઈસ્નેઅશર) બાર (12)

2618 نَفِيًّا (નફીબન) સરદાર, દળ નાયક

- 2619 عَزَزْتُمْوَا (અઝઝતુમ્) તાકાતથી સાથ આપો, પૂરી મદદ કરો
- 2620 نَقَضْ (નકઝુન) તોડવું
- 2621 لَا تَزَالْ (લા તઝાલુ) ન ફરસત મળશે તને, નિરન્તર
- 2622 تَطْلُعْ (તતલિઉ) ખબર મળતી જ રહેશે તને
- 2623 إِصْفَحْ (ઈસ્ફહ) દરગુજર કર, ક્ષમા કર
- 2624 أَغْرَيْنَا (અગરૈના) લગાવી દીધું અમે
- 2625 سَوْفَ (સૌફ) જલ્દી, ટુંક સમયમાં
- 2626 يَضْنَعُونَ (યઝ્નઉન) કરતા રહ્યા છે તેઓ
- 2627 سُلَّ (સુલુલુન) માર્ગો, રસ્તાઓ (એક વચન સબીલ)
- 2628 سَلَم (સલામ) સલામતી, કલ્યાણ
- 2629 مَنْ يَمْلِكُ (મંય્યમ્લિકુ) કોણ ઈજ્તિયાર રાખે છે ?
- 2630 يُهْلِكُ (યુહિલક) હલાક (વિનષ્ટ) કરે તે
- 2631 نَحْنُ (નહનુ) અમે
- 2632 أَبْنَاءُ (અબ્નાઈ) પુત્રો (એક વચન ઈબ્ન)
- 2633 أَحِبَّاءُ (અહિબ્બાઈ) લાડલા, અત્યંત પ્રિય
- 2634 فَلِمَ (ફલિ-મ) પછી શા માટે
- 2635 بَشَر (બશરુન) માણસ, માનવી, આદમી
- 2636 فِتْرَةٌ (ફિતરતુન) સિલસિલો બંધ કરી દીધો અથવા બે
પૈગમ્બરોના આવવાના વચમાંનો સમય
ગાળો જ્યારે કોઈ નબી મૌજૂદ ન હોય

3	8	7
---	---	---

- 2637 لَمْ يُولَد (લમ યુલિત) ન આપવામાં આવી
- 2638 مُقَدَّس (મુક્દસ) પવિત્ર, પાક
- 2639 لَا تَرْتَدُّوا (લા તરતદુ) ન પાછળ ફરો,
ઊંઘા પગે પાછા ન ફરી જાઓ
- 2640 تَقْلِبُوا (તન્કલિબુ) પલટી જશો તમે
- 2641 جَبَّارِينَ (જબ્બારીન) જબરદસ્ત
- 2642 رَجُلَيْنِ (રજુલાનિ) બે માણસો
- 2643 أَلْبَابُ (અલ્બાબુ) દરવાજો, બારણું
- 2644 أَبَدًا (અ-બ-દલ) કદીપણ, હંમેશા-હંમેશા
- 2645 مَا دَامُوا (મા-દામુ) જ્યાં સુધી તેઓ રહેશે
- 2646 إِذْهَبْ (ઈઝહબ) તું જા
- 2647 فَاتِيلاً (ફાતિલા) લડો તમે બન્ને
- 2648 هَهُنَا (હા-હુના) અહીં જ, આજ જગ્યા પર
- 2649 لَا أَمْلِكُ (લા-અમ્લિકુ) મારા અધિકારમાં નથી,
હું ઈખ્તિયાર નથી રાખતો
- 2650 نَفْسِي (નફસી) મારો જાન
- 2651 أَخِي (અખી) મારો ભાઈ
- 2652 أَلْفُ رُق (ઉફરુક) ફેંસલો કર, જુદાઈ નાંખ

- 2653 مُحَرَّمَةٌ (મુહર્રમતુન) હરામ કરવામાં આવી
 2654 أَرْبَعِينَ (અરબઈન) ચાલીશ (40)
 2655 سَنَةً (સ-ન-તુન) વર્ષ, સાલ
 2656 يَتِيَهُونَ (યતીહૂન) ભટકતા ફરશે, રખડતા રહેશે
 2657 لَا تَأْسَ (લા-તઅસ) અફસોસ ન કર, ગમ (ચિંતા) ન કર

4	7	8
---	---	---

- 2658 وَائِلٌ (વત્લ) અને તિલાવત કર, પઢ
 2659 نَبَاً (નબઅ) ખબર, હાલ
 2660 ابْنِي (ઈબ્નય) બે પુત્રો
 2661 قَرَّبَا (કર્રબા) રજૂ કરી તેઓએ
 2662 قُرْبَانًا (કુરબાનન) નિયાઝ, કુરબાની
 2663 تَقَبَّلَ (તુક્બિલ) કબૂલ કરી લેવામાં આવી,

પારક (ખંડ) 6	1/2	પારક : 'લા ચુહિબ્બુલ્લાહુ' અરઘો પૂરો થયો
--------------	-----	--

- 2664 بَسَطْتُ (બસત) વધારશે તું
 2665 إِلَيَّ (ઈલય્ય) મારી તરફ
 2666 يَدَكَ (ય-દ-ક) તારો હાથ (પોતાનો)
 2667 بَاسِطٌ (બાસિતુન) (હાથ) લંબાવનારો
 2668 تَبَوَّأَ (તબૂઅ) શિર પર લઈ લે, પાત્ર થઈ જાય તું

- 2669 تَكُونُ (તકૂન) થઈ જાય
- 2670 طَوَّعَتْ (તવ્વઅત) તૈયાર કર્યો, પ્રોત્સાહન આપ્યું
- 2671 أَصْبَحَ (અસ્ઠાહ) થઈ ગયો
- 2672 بَعَثَ (બઅસ) મોકલ્યો
- 2673 غَرَابَ (ગુરાબુન) કાગડો
- 2674 يَحْتَ (ચહદસુ) ખોતરે છે, ખસે છે
- 2675 يُوَارِي (યુવારી) છુપાવે, ઢાંકી દે
- 2676 سَوَّاهُ (સૌઅતુ) લાશ, શબ, મૃતદેહ
- 2677 يُولِيْسَى (યા વેલતા) અફસોસ મારી હાલત પર
- 2678 أَعَجَزْتُ (અઅજઝતુ) લાચાર થયો હું, નિષ્ફળ થયો હું
- 2679 أَكُونُ (અકૂન) થઈ જાઉં હું
- 2680 أُوَارِي (ઉવારિય) છુપાવું હું
- 2681 نَلِمِينَ (નાદિમીન) પશેમાન, લજિજત (બ.વ.)
- 2682 أَجَلِ ذَلِكَ (અજિલ ઝાલિક) એટલાજ માટે
- 2683 كَانَمَا (કઅન્નમા) જેમ કે
- 2684 مُسْرِفُونَ (મુસ્સ્ફૂન) ઝિયાદતી કરનારો, અતિરેક કરનારો
- 2685 يُحَارِبُونَ (યુહારિબૂન) લડે છે (હ-ર-બ)
- 2686 يَسْعَوْنَ (યસ્સૌન) દોડધામ કરે છે, કોશિશ કરે છે
- 2687 يَصْلُبُوا (યુસ્લબૂ) સૂળીએ (ફાંસીના માંચડે) ચઢાવવામાં આવે

2688 تَقَطَّعَ (તુકટઅ) કાપી નાંખવામાં આવે (ક-ત-અ)

2689 خِلَاف (ખિલાફ) વિરુદ્ધ બાજુથી
(જમણો હાથ તો કાબો પગા)

2690 يَنْفُوا (યુનફૌ) કાઢી મૂકવામાં આવે

2691 تَقْدِرُوا (તકિદર) તમે કાબૂ મેળવો, તમે વચ્ચે મેળવો

5	8	9
---	---	---

2692 وَسِيلَةً (વસીલત) નજદીકી, સમીપતા, કુર્બ

2693 سَارِق (સારિકુન) ચોરી કરવાવાળો (પુરુષ)

2694 سَارِقَةٌ (સારિકતુન) ચોરી કરવાવાળી (સ્ત્રી)

2695 نِكَالًا (નકાલન) શિક્ષા, સબક, બોધ, નસીહત

2696 أَقْوَاهُ (અફ્વાહુન) મોટું, મુખ (બહુ વચન)

2697 سَمْعُون (સમ્માહીન) જાસૂસીના માટે સાંભળવાવાળા

2698 آخِرِينَ (આખરીન) બીજા

2699 أَكْلُونَ (અકકાલૂન) ખૂબ ઠાંસીને ખાનારા, (અ-ક-લ)

2700 سُخْتُ (સુહતુન) હરામનો માલ

2701 يُحْكِمُونَ (યુહકિમૂન) ફેંસલો ચાહે છે

6	9	10
---	---	----

2702 أَخْبَار (અહબારુન) આલિમો, જ્ઞાની, વિદ્વાન

2703 عَيْن (ઐનુન) આંખ

- 2704 أَنْف (અન્ફુન) નાક
- 2705 أُذُن (ઊઝુનુન) કાન
- 2706 سِن (સિન્નુન) દાંત
- 2707 جُرُوح (જુરુહુન) જખમો, ઘા (બહુ વચન)
- 2708 قِصَاص (કિસાસુન) બદલો
- 2709 كَفَّارَةٌ (કફફારતુન) ગુનાહ (પાપ)નો કફફારો, ગુનાહોથી પાક થવું
- 2710 فَقِينًا (ફફફૈના) પાછળ લાવ્યા અમે
- 2711 اِنَار (આસારુન) પાછળ, નિશાન, પદ ચિન્હો પર
- 2712 مُهْمِينًا (મુહેમિનન) સંરક્ષક, નિગેહબાન, રખેવાળ
- 2713 شِرْعَةً (શિરઅતુન) ધર્મવિધાન, શરીઅત
- 2714 مِنْهَاجًا (મિન્હાજન) કર્મ પથ, રાહે અમલ
- 2715 خَيْرَات (ખૈરાતુન) સારા કાર્યો, ભલાઈના કામો

7

7

11

- 2716 يَتَوَلَّ (ય-ત-વલ્લ) દોસ્ત રાખશે
- 2717 دَائِرَةٌ (દાઈરતુન) કાળચક્ર, ચક્રકર, ગર્દિશ, પરિભ્રમણ
- 2718 أَقْسَمُوا (અકસમૂ) કસમ ખાધી તેમણે
- 2719 جَهْد (જહદ) સખત
- 2720 أَيْمَانِهِمْ (ઐમાનિહિમ) કસમો (પ્રતિજ્ઞાઓ) તેમની

પારહ (ખંડ) 6	3/4	પારહ : 'લા ચુહિબુલ્લાહુ' પોણો પૂરો થયો
--------------	-----	--

2721	يَرْتَدَّ	(ચરતદ)	ફરી જશે
2722	أَذِلَّةٍ	(અઝિલ્લતિન)	નરમી કરવાવાળો, નમ્ર દિલવાળો
2723	أَعِزَّةٍ	(અઈઝઝતિન)	કઠોર, સખત
2724	لَوْمَةٍ	(લૌમતુન)	ધમકાવવું મલામત કરવું, નિંદા
2725	لَائِمٍ	(લાઈમુમ)	ધમકાવનારો, મલામત કરનારો, નિંદા કરવાવાળો
2726	حِزْبٍ	(હિઝબુન)	જમાઅત, સમૂહ

8	6	12
---	---	----

2727	لَعِبًا	(લઈબન)	રમત, ખેલ
2728	نَادَيْتُمْ	(નાદૈતુમ)	પોકારો છો તમે
2729	تَتَّقُمُونَ	(તત્કિમૂન)	તમે ઐબ (ખામી) જુઓ છો
2730	هَلْ أَنْبِئُكُمْ (ن ب ء)	(હલઅનબિઅઈકુમ)	શું બતાવું હું તમને (ન-બ-અ) શું ખબર આપું હું તમને
2731	مُتَوَبَّةٍ	(મસૂબતુન)	સજા, સવાબ, પ્રતિફળ
2732	قِرْدَةٍ	(કિરદતુન)	વાંદરા
2733	خَازِرٍ	(ખનાઝીર)	ડુકકર, સુવ્વર, ભૂંડ (બહુ વચન)
2734	شَرْمَكَاثًا	(શર્મકાનન)	બૂરું (ખરાબ) ઠેકાણું
2735	أَضَلَّ	(અઝલ્લુ)	ઘણા ભટકી ગયા, ઘણા બહેકી ગયા

- 2736 لَوْلَا (લૌ લા) કેમ નહીં, શા માટે નહીં
- 2737 رَبِّيُّونَ (રબ્બાનિયૂન) દરવેશો, ધર્મચાર્ય
- 2738 أَخْبَارُ (અહબારુ) આલિમો, વિદ્વાનો (બહુ વચન)
- 2739 مَغْلُوبَةٌ (મઘલૂલતુન) તંગ થયા, બંધાઈ ગયા
- 2740 غُلَّتْ (ગુલ્લત) તંગ કરી દેવામાં આવ્યા,
બાંધવામાં આવ્યા
- 2741 مَبْسُوطَاتٍ (મબસૂતતાનિ) ખુલ્લા, પહોળા, વિશાળ
- 2742 أَلْقَيْنَا (અલ્કૈના) નાંખી દીધું અમે
- 2743 أَوْقَدُوا (ઔકદ્) સળગાવે, ભડકાવે છે
- 2744 حَرْبٌ (હરબુન) લડાઈ
- 2745 أَطْفًا (અતફઅ) ઓલવી નાંખે છે, ઝુકાવી દે છે
- 2746 كَفَرْنَا (કફ્ફરના) માફ કરી દીએ છીએ અમે,
દૂર કરી નાંખીએ છીએ અમે
- 2747 مُقَصِّدَةٌ (મુક્તસિદતુન) (સીધા માર્ગે) વચમાંના રસ્તે
- 2748 سَاءَ (સાઅ) ખોટું, ખરાબ, બૂરું

9	10	13
---	----	----

- 2749 يَعْصِمُ (યઅસિમુ) બચાવશે, રક્ષા કરશે
- 2750 لَسْتُمْ (લસ્તુમ) નથી તમે
- 2751 تَقِيمُوا (તુકીમુ) કાયમ કરો તમે
- 2752 لَا تَأْسَ (લા તઅસ) અફસોસ ન કર

- 2753 هَادُوا (હાદુ) યહૂદી થઈ ગયા
- 2754 صَبَّوْنَ (સાબિબિન) સાબી ફિરકાવાળા,
તારાઓને પૂજનારાઓ
- 2755 لَا تَهْوَى (લા તહવા) ચાહતા ન હતા, ઈચ્છતા ન હતા
- 2756 حَسِبُوا (હસિબુ) ધારી લીધું તેઓએ, સમજ્યું તેઓએ
- 2757 عَمُوا (અમુ) આંધળા થયા
- 2758 صَمُوا (સમુ) બહેરા થઈ ગયા
- 2759 ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ (સાલિસુ સલાસતિન) ત્રણમાંનો એક, ત્રીજો
- 2760 صِدِّيقَةٌ (સિદ્દિકતુન) ઘણી સાચી સ્ત્રી,
સત્ય પર ચાલનારી સ્ત્રી
- 2761 كَانَا يَأْكُلَانِ (કાના યઅકુલાનિ) બંને ખાતા હતા
- 2762 أَنْظُرْ (ઉન્ઝુર) જો
- 2763 يُوَفِّقُونَ (યુઅફફૂન) અવળા જઈ રહ્યા છે, ભટકી રહ્યા છે

10	11	14
----	----	----

- 2764 لَعِنَ (લુઘન) લઅનત કરવામાં આવી,
ધિકકારાયેલા
- 2765 عَلَى لِسَانٍ (અલા લિસાનિ) જીભ વડે, ઝબાનથી
- 2766 عَصُوا (અસૌ) ના ફરમાની કરી, અવજા કરી
- 2767 يَعْتَدُونَ (યઅતદૂન) હદથી ઓળંગી ગયા હતા
- 2768 اِعْتَدَاءٌ (ઈઅતિદાઉન) હદથી નીકળવું, સીમા ઓળંગવું

- 2769 لَا يَتَّاهُونَ (લા ચતનાહૌન) રોકતા ન હતા, મનાઈ કરતા ન હતા
- 2770 لَيْسَ (લિઅસ) અલબત્ત બૂરું, ઘણું ખરાબ
- 2771 تَرَى (તરા) જોશે તું
- 2772 يَتَوَكَّلُونَ (ચતવલ્લૌન) મિત્રાચારી કરે છે, દોસ્તી કરે છે
- 2773 قَدَّمَتْ (કદમત) આગળ મોકલી
- 2774 سَخِطَ (સખિ-ત) નારાજ થયો
- 2775 لَتَجِدَنَّ (લ-ત-જિદન્ન) અલબત્ત મેળવશે તું
- 2776 مَوَدَّةَ (મવદતુન) દોસ્તી, ચાહત
- 2777 قِسِيْنِ (કિસ્સીસીન) શિક્ષિત લોકો, વિદ્વાન
- 2778 رُحَبَانًا (રુહબાનન) દરવેશ લોકો, સંત

جُزْءٌ : وَإِذَا سَمِعُوا

પારા નં 7 : વર્ધમા સમિતિ

- 2779 سَمِعُوا (સમિતિ) સાંભળે છે
- 2780 أَغْنَيْنَهُمْ (અઅયુનહુમ) તેમની આંખો
- 2781 تَفِيضُ (ફીઝ) વહે છે (ફ-ય-ઝ)
- 2781 (A) دَمَعٌ (દમઉન) આંસૂ, અશ્રુ
- 2782 آتَابَ (અસાબ) બદલો આપ્યો, સવાબ આપ્યો

- 2783 لَا تُحَرِّمُوا (લા તુહરિમૂ) હરામ ન ઠેરવો, હરામ ન સમજો
- 2784 طَيِّبَتْ (તયિબાતુન) પાકીઆ પવિત્ર વસ્તુઓ
- 2785 لَقَرَّ (લગવુન) બેકાર, વ્યર્થ, નકામી
- 2786 أَيْمَانٌ (એમાનુન) સોગંદો, કસમો, પ્રતિજ્ઞાઓ
- 2787 عَقْدْتُمْ (અક્કતુમ) મજબૂત બાંધ્યા, ગાંઠ બાંધી તમે
- 2788 أَطْعَمُ (ઈત્યામુ) ખવડાવી દેજો
- 2789 أَوْسَطُ (ઓસત) મધ્યમ, દરમિયાની
- 2790 حَلَقْتُمْ (હલફતુમ) હલફ (સોગંદ) કસમ ખાઓ તમે
- 2791 أَنْصَابٌ (અન્સાબુન) મૂર્તિઓના સ્થાન, આસ્તાના
- 2792 رَجَسُ (રિજસુન) ગંદી, નાપાક, અપવિત્ર
- 2793 يُوقِعُ (યૂકિઈ) નાંખી દેશે,
વાકેઅ (ઘટનાનું નિર્માણ) કરશે
- 2794 هَلْ (હલ) શું
- 2795 مُنْتَهُوْنَ (મુન્તાહુન) અટકી જનારાઓ, રોકાઈ જનારાઓ
- 2796 تَوَلَّيْتُمْ (તવલ્લૈતુમ) ફરી જાઓ તમે

12	7	2
----	---	---

- 2797 صَيْدٌ (સૈદુન) શિકાર
- 2798 تَنَالُ (તનાલુ) પહોંચશે
- 2799 رِمَاحٌ (રિમાહુન) ભાલા, નેજા

- 2800 نَعْم (નઅમ) પશુઓ, જાનવર, ચોપાયા
- 2801 ذَوَاعِظِل (ઝવા અઢલિન) બે ન્યાયી માણસો, બે ન્યાયધીશ
- 2802 بَلِغَ الْكُفَّةِ (બાલિગલ કઅબા સુધી પહોંચાડવામાં આવે કઅબતિ)
- 2803 رَبَّال (વબાલ) વબાલ, શામત, કષ્ટ, આપત્તિ
- 2804 عَادَ (આ-દ) ફરીથી કયું
- 2805 سَيَّارَةٌ (સચ્યારતુન) મુસાફિરો (કાફલો)
- 2806 صَيْدُ الْبَرِّ (સૈદુબરિ) ખુશ્કીનો શિકાર, જંગલનો શિકાર
- 2807 أَلْبَيْتُ الْحَرَامُ (અલ બૈતહરામ) આદરપાત્ર ઘર, સમ્માનિત સ્થળ

13	7	3
----	---	---

- 2808 بَحِيرَةٌ (બહીરતુન) કાન ચીરીને છોડવામાં આવતું જાનવર
- 2809 سَائِبَةٌ (સાઈબતુન) સાંઢ જે અલ્લાહના સિવાય બીજા કોઈની નિયાઝ માટે છોડવામાં આવે
- 2810 وَصِيلَةٌ (વસીલતુન) એવી ઊંટણી જે એક માદા જણવા પછી બીજી વાર પણ માદા જણે, મુશરિકોનો તરીકો હતો કે એવી ઊંટણીને ગૈરુલ્લાહના નામ પર છોડી દેતા હતા
- 2811 حَامٌ (હામુન) દસ બચ્ચાં પૈદા કરાવનારો ઊંટ
- 2812 حَسْبُنَا (હસ્બુના) કાફી (પૂરતો) છે અમને

- 2813 وَجَدْنَا (વજદના) જોયા અમે, પામ્યા અમે
- 2814 اِثْنِ (ઈસ્નાનિ) બે
- 2815 تَحْسِبُونَ (તહિબસૂન) રોકી લેશો
- 2816 اِرْتَبْتُمْ (ઈરતબતુમ) શંકામાં પડો તમે
- 2817 اِئِمِّنْ (આસિમીન) ગુનેહગાર લોકો
- 2818 عَثِرَ (ઈસિ-ર) ખબર પડે, માલુમ થઈ જાય
- 2819 اسْتَحَقَّا (ઈસ્તહક્કા) પાત્ર થયા તે બંને,
હકદાર થયા તે બંને
- 2820 اَوَّلِينَ (ઓલયાનિ) નજીકના બે જણા
- 2821 اَدْنَى (અદના) ઘણાં નજીક, અતિ સમીપ
- 2822 تُرِدُّ (તુરદુ) રદ કરવામાં આવશે,
દૂર કરી દેવામાં આવશે

14	8	4
----	---	---

- 2823 مَاذَا (માઝા) શું
- 2824 اُجِبْتُمْ (ઉજિબતુમ) જવાબ આપવામાં આવેલ તમને
- 2825 مَهْدً (મહદુન) ઘોડિયું, પારણું, બાળપણ
- 2826 كَهْلًا (કહલન) આઘેડ ઉંમર, પ્રૌઢવય
- 2827 طِينَ (તીનુન) માટી
- 2828 كَهْنَةً (કહેઅતિ) જેમ કે ચહેરો (સૂરત)

- 2829 تَنْفَحُ (તન્ફુખ) તું ફૂંક મારતો (હતો)
- 2830 تُبْرِئُ (તુબ્રિઈ) તું સાજા (સારા) કરી દેતો હતો
- 2831 اكْمَه (અકમહ) જન્મના આંધળાને (જન્માંધ)
- 2832 أَبْرَصَ (અબ-ર-સ) કોઢી (કોઢવાળા)ને
- 2833 كَفَفْتُ (કફફતુ) રોકી દીધાં મેં
- 2834 مَائِدَةٌ (માઈદતુન) દસ્તરખ્વાન
(વાનગીઓથી ભરેલો થાળ)

પારહ (ખંડ) 7

1/4

પારહ : 'વઈઝા સમિઠી' પા પૂરો થયો

15

7

5

- 2835 مَاَقُلْتُ (મા ફુલુ) નથી કહ્યું મેં
- 2836 مَاَدُمْتُ (મા દુમતુ) જ્યાં સુધી રહ્યો છું
- 2837 رَقِيبَ (રકીબુન) નિગેહબાન, દેખભાળ કરનારો
- 2838 فَوْزَ (ફૌઝુન) સફળતા, કામિયાબી

16

5

6

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

સૂરહ નં 6 : સૂરહ અલ-અન આમ

- 2839 يَغْدِلُونَ (યગદિલૂન) સરખા ઠેરવે છે

- 2840 أَجَلٌ مُّسَمًّى (અજલુમ-મુસમ્મલ) નકકી થયેલા સમયે
- 2841 تَمْتَرُونَ (તમ્તરૂન) તમે શંકા કરો છો
- 2842 مُّعْرِضِينَ (મુઅરિઝીન) મોઢું ફેરવવા વાળાઓ, વિરોધ કરવા વાળાઓ
- 2843 سَوْفَ (સૌફ) જલ્દી, ટૂંક સમયમાં
- 2844 أَنْبِئَا (અન્બા-ઉ) ખબરો, સમાચારો
- 2845 قَرْنٍ (કરન) જમાનો, ઉમ્મત, જન સમૂહ
- 2846 مَكَّنَا (મકકન્ના) અમે શક્તિ આપી હતી, જડ જમાવી દીધી હતી
- 2847 مَكَّنَ (મકક-ન) તાકત આપવું, સ્થાન આપવું, જમાવવું
- 2848 مِذْرَارًا (મિદરારન) જોરદાર વર્ષા
- 2849 أَنْهَرَ (અન્હારુન) નહેરો
- 2850 ذُنُوبَ (ઝુન્બુન) પાપ, ગુનાહ
- 2851 أَنْشَأْنَا (અન્શાઅના) ઉઠાવ્યા અમે, પેદા કર્યા અમે
- 2852 قِرْطَاسٍ (કિરતાસુન) કાગળ
- 2853 لَمَسَ (લ-મ-સ) અડકવું, સ્પર્શ કરવું
- 2854 مَلَكٌ (મ-લ-કુન) ફરિશ્તો, દૂત
- 2855 لَبَسْنَا (લબસ્ના) શંકા નાંખતે અમે
- 2856 يَلْبِسُونَ (યલ્બિસૂન) શંકા કરતા, ભ્રમમાં નાંખે છે

- 2857 حَاق (હાક) ઘેરી લીધા
- 2858 سَخِرُوا (સખિર) મશ્કરી (મઝાક) કરી તેઓએ
- 2859 سَخِرَ (સખિર) મઝાક ઉડાવવું, ઠઠકા કરવું

1	10	7
---	----	---

- 2860 سِيرُوا (સીર) સૈર (સહેલ) કરો
- 2861 عَاقِبَةٌ (આકિબતુન) પરિણામ, અંજામ
- 2862 مُكَدِّبِينَ (મુકદ્દિબીન) જુઠાડનારાઓ
- 2863 لِمَنْ (લિમન) કોના માટે
- 2864 سَكَنَ (સ-ક-ન) રહે છે, વસે છે
- 2865 فَاطِرٌ (ફાતિરુન) બનાવનાર
- 2866 يُطْعِمُ (યુત્ઘમ) ખવડાવે છે
- 2867 لَا يُطْعِمُ (લા યુત્ઘમ) નથી ખવડાવવામાં આવતું તેને
- 2868 أَمْرٌ (ઉમિરતુ) હુકમ આપવામાં આવ્યો મને
- 2869 يُضْرَفُ (યુસ્રફુ) ફેરવવામાં આવે
- 2870 يَوْمِئِذٍ (યોમ ઇઝિન) તે દિવસે
- 2871 كَاشِفٌ (કાશિફુન) ખોલવાવાળો, દૂર કરનારો
- 2872 قَاهِرٌ (કાહિરુન) સર્વ શક્તિમાન, વર્ચસ્વવાળો, અધિપતિ
- 2873 فَوْقَ (ફૌક) ઉપર

2874 أَيْ (અચ્ચુન) કઈ

2	10	8
---	----	---

2875 اِفْتَرَى (ઈફ્ટરા) જૂઠો આરોપ મૂકયો

2876 اَيْنَ (એન) કયાં

2877 تَزْعُمُونَ (તઝઘૂમૂન) તમે અનુમાન (ધારણા) કરતા હતા

2878 لَمْ تَكُنْ (લમ-તકુન) ન હશે, ન થશે

2879 فَسْتَهْمُ (ફિસ્તહુમ) બહાનાબાજી તેમની, છલછંદ

2880 وَاللَّهِ (વલ્લાહિ) કસમ અલ્લાહની

2881 مَا كُنَّا (મા કુન્ના) ન હતા અમે

2882 يَسْتَمِعُ (યસ્તમિહિ) કાન ધરે છે, ધ્યાનથી સાંભળે છે

2883 اِكِنَّةً (અકિન્નતુન) પરદો, આડ, હિજબ

2884 فَقَّةً (ફિક્કહુન) તે એને સમજે

2885 وَفَرًا (વફરન) ભાર, બોજ

2886 يُجَادِلُونَ (યુજાદિલૂન) ઝઘડો કરે છે, વાદ-વિવાદ કરે છે

2887 اَسَاطِيرَ (અસાતીર) કહાનીઓ, વાર્તાઓ, કથાઓ

2888 اَوَّلِينَ (અવ્વલીન) પહેલાના લોકો, પૂર્વજો

2889 يَنْهَوْنَ (યન્હૌન) રોકે છે, મના કરે છે તેઓ

2890 يَنْتَوْنَ (યન્થૌન) રોકાઈ રહે છે (દૂર રહે છે) તેઓ

2891 وَقِفُوا (વુફિફુ) ઉભા કરવામાં આવશે તેઓને

- 2892 يٰٓاَيُّهَا (યા હૈતલા) હાય અફસોસ કે અમે, હાય અમારી કમબખ્તી, કાશ કેવું હોતે કે અમે
- 2893 نُرْدُ (નુરદુ) અમને પાછા મોકલવામાં આવે
- 2894 نَكُونُ (નકૂન) થઈ જઈએ અમે
- 2895 بَدَا (બદા) જાહેર થઈ ગયું, સામે આવી ગયું
- 2896 لَعَادُوا (લ-આદુ) અલબત્ત ફરી પાછાં તેઓ એ જ કરતે
- 2897 مَبْعُوثِينَ (મબઊસીન) ઉઠાવવામાં આવનાર ફરી પાછા
- 2898 أَلَيْسَ (અલૈ-સ) શું નથી ?

3	10	9
---	----	---

- 2899 سَاعَةً (સાઅતુન) ક્રિયામત
- 2900 بَغْتَةً (બગતતુન) અચાનક, એકાએક
- 2901 يَحْسِرْتَنَا (યા હસરતલા) હાય અફસોસ અમારા પર
- 2902 فَرَطْنَا (ફર્ટલા) તકસીર કરી અમે, લાપરવાહી કરી અમે
- 2903 يَحْمِلُونَ (યહિમલૂન) ઉઠાવે છે
- 2904 أَوْزَارَ (ઔઝારુન) બોજો, વજન, ભાર
- 2905 ظُهُورَ (ઝુહુરુન) પીઠ
- 2906 مَا يَزُرُونَ (મા-યઝિરૂન) જે કંઈક ઉઠાવી રહ્યા છે
- 2907 لَهُوَ (હલવુન) રમત-ગમત, ખેલ-તમાશો, પ્રવૃત્તિ
- 2908 يَجْحَدُونَ (યજહદૂન) ઈન્કાર કરે છે

- 2909 کَبَّرَ (કબો-ર) ભારે, અસહ્ય
- 2910 اسْتَظْفَتَ (ઈસ્તતઅત) બની શકે તારાથી, શક્ય હોય તારાથી
- 2911 تَبَتَّغَى (તબતગી) શોધે તું, શોધી કાઢે તું
- 2912 نَفَّقَا (નફકન) સુરંગ, ભોગદો
- 2913 سَلَّمَا (સુલ્લમન) નિસરણી, સીડી

પારહ (ખંડ) 7	1/2	પારહ : 'વર્ષગ્રા સમિતિ' અરધો પૂરો થયો
--------------	-----	---------------------------------------

- 2914 دَابَّهٌ (દાબ્બતિન) માણી, જાનવર
- 2915 طَائِرٌ (તાઈરુન) પક્ષી, પંખી, ઉડનારું
- 2916 يَطِيرُ (યતીરુ) ઉડે છે
- 2917 جَنَاحِهِ (જનાહેઈ) પોતાની પાંખો વડે
- 2918 أُمَمٌ (ઉમમુન) ઉમ્મતો, સમુદાય
- 2919 مَنْ يَشَاءُ اللَّهُ (મંચ્યાશઈલ્લાહુ) જેને અલ્લાહ ચાહે
- 2920 إِيَّاهُ (ઈચ્યાહુ) તેને જ
- 2921 يَكْشِفُ (યકશિફુ) દૂર કરી દે છે

4	11	10
---	----	----

- 2922 يَتَضَرَّعُونَ (યતઝરૈઝિન) આજીજી કરે, ઢીલા પડે તેઓ
- 2923 لَوْلَا (લો-લા) કેમ નહિ
- 2924 بَأْسُنَا (બાઅસુના) અમારો અઝાબ

- 2925 زَيْن (મુઝિન) શોભા આપવામાં આવી,
શણગારવામાં આવી
- 2926 نَسُوا (નસૂ) ભૂલી ગયા તેઓ
- 2927 مَا ذُكِّرُوا (મા-ઝુકિરૂ) જેની યાદ આપાવવામાં આવી તેમને
- 2928 فَرَحُوا (ફરિહ) ખુશ થઈ ગયા, ઈતરાવા લાગ્યા
- 2929 مُبِلِسُونَ (મુબિલસૂન) ના ઉમ્મીદ થઈ ગયા, નિરાશ થઈ
ગયા, માયુસ થઈ ગયા
- 2930 قُطِعَ (કુતિઅ) કાપી નાંખવામાં આવ્યા
- 2931 دَابِرٌ (દાઠિરુન) મૂળ, જડ
- 2932 يَصْدِفُونَ (યસ્દિફૂન) તેઓ પલટી જાય છે, તેઓ હટી જાય છે
- 2933 خَرَّأَيْنُ اللَّهِ (ખાર્રાઈનુલ્લાહિ) ખઝાના અલ્લાહના
- 2934 لَا أَعْلَمُ (લા-અઅલમુ) નથી જાણે તો હું
- 2935 غَيْبٌ (ઐબ) ગૈબ, સંતાયેલી, છુપી, ગુપ્ત
- 2936 لَا أَقُولُ (લા-અફૂલુ) નથી કહેતો હું
- 2937 هَلْ يَسْتَوِي (હલ-યસ્તવી) શું બરાબર છે ? શું સરખા છે ?
- 2938 أَعْمَى (અઅમા) આંધળો
- 2939 بَصِيرٌ (બસીરુન) દેખતો, જોવાવાળો, દ્રષ્ટિવાન

5	9	11
---	---	----

- 2940 أَنْذِرُ (અઝિર) ખબર આપ, સચેત કર, ચેતવી દે

2941 لَا تَطْرُدْ (લા-તતરુદ) ન હાંક, ન ભગાડ, અળગા ન કર

2942 غَدَوَةٌ (અદાતિ) સવાર, પ્રભાત

2943 عَشِيٌّ (અશિયુન) સાંજ, રાત

2944 وَجْهَهُ (વજહહુ) રજામંદી તેની

2945 مَا عَلَيْكَ (મા-અલૈક) નથી તારા

2946 فَتَنًا (ફતના) અજમાયશમાં નાંખ્યા અમે,
કસોટી કરી અમે

2947 تَسْتَبِينَ (તસ્તબીન) જાહેર થઈ જાય, પ્રગટ થઈ જાય

6	5	12
---	---	----

2948 نُهَيْتُ (નુહીતુ) મનાઈ કરવામાં આવી મને,
રોકી દેવામાં આવ્યો હું

2949 تَسْتَعِجِلُونَ (તસ્તઅિજલૂન) તમે ઉતાવળા થાઓ છો

2950 إِنَّ الْحُكْمَ (ઈનિહુકમુ) નથી હુકમ

2951 خَيْرُ الْفَصِيلَيْنِ (ખૈરુલ્ફાસિલીન) બેહતર (સર્વોત્તમ), ફેસલો કરનાર

2952 مِفْتَاحُ (મિફ્તાહુન) ચાવી (એક વચન)

2953 مَفَاتِحُ (મફાતિહુન) ચાવીઓ (બહુ વચન)

2954 مَا تَسْقُطُ (મા-તસ્કુતુ) નથી ખરતું, નથી પડતું

2955 وَرَقَهُ (વરકતુન) પાદડું, પાન

2956 رَطْبُ (રતબુન) તર વસ્તુ, ભીની, આર્દ્ર

2957 يَابِسُ (ચાલિયુન) સૂકી વસ્તુ

2958 جَرَحْتُمْ (જરહતુમ) કમાયું તમે

7	5	13
---	---	----

2959 حَفَظَ (હફઝતન) દેખરેખ રાખનાર, રખેવાળ

2960 لَا يُفْرِطُونَ (લા-યુફરિતૂન) કમી નથી કરતા, ઓછું કરતા નથી.

2961 أَسْرَعَ (અસ્રઈ) બહુ જ જલ્દી

2962 تَصْرَعًا (તારુઅન) ગદગદ કંઠે, આજિજી થી

2963 خُفِيَّةً (ખુફયતન) છાની રીતે, ચુપકેથી

2964 كَرَبٌ (કરબુન) સખ્તી, ગમ, ચિંતા

2965 يَلِيسُ (યલિયુ) લડાવી દેશે, અથડાવી દેશે

2966 شِيعًا (શિયઅન) પક્ષો, જમાઅત, જૂથ, સમૂહ

2967 يُذِيقُ (યુઝીકુ) ચખાવી દેશે

2968 لَسْتُ (લસ્તુ) હું નથી

2969 يَخُوضُونَ (યખૂઝૂન) વાદ-વિવાદ કરે છે, બહસ કરે છે

2970 إِمَّا (ઈમ્મા) જો, જ્યારે પણ, અથવા

2971 يُنْسِينَكُ (યુન્સિયન્નક) ભૂલાવી દે તને

2972 لَا تَقْعُدُ (લા-તકઉદ) બેસ નહિ

2973 بَعْدَ الذِّكْرِ (બઅદઝિકર) પાદ આવી જાય ત્યારે,
નસીહતના પછી

- 2974 دَر (ઝર) છોડો ત્યાગો
- 2975 غَرَّت (ઝર્ત) ફરેબ આપ્યો, ભ્રમિત કર્યો
- 2976 اَنْ تَبَسَّل (અન્તુસલ) કે સપડાઈ જાય
- 2977 شَفِيع (શફીઈન) (સિફારિશ) કરનાર
- 2978 تَغْدِل (તઅદિલ) બદલો આપે, વળતર
- 2979 كُلُّ عَدْل (કુલ્લ અદિલ) બધાં બદલાં, સર્વ વળતર
- 2980 اُبْسِلُوا (ઉઘ્સિલુ) સપડાઈ ગયા, સોપવામાં આવ્યા
- 2981 شَرَاب (શરાબુન) પીણું
- 2982 حَمِيم (હમીમુન) ઝરમ ઉકળતું
- 2983 اَلِيم (અલીમુન) દુઃખ દાયક, દર્દનાક, યાતના દાયક

8	10	14
---	----	----

- 2984 اَنْدَعُوا (અ નદઊ) શું અમે પોકારીએ
- 2985 نَرُد (નુરદુ) પાછા ફરી જઈએ અમે
- 2986 اَعْقَاب (અઅકાબ) એડિઓ
- 2987 اِسْتَهْوَتْ (ઈસ્તહવતુ) રસ્તો ભૂલાવી દીધો તેને
- 2988 حَيْرَانَ (હેરાન) હેરાન, પરેશાન
- 2989 اَصْحَاب (અસ્હાબ) સાથીઓ, અસહાબ
- 2990 اِئْتِنَا (ઈઅતિના) આવ અમારી પાસે
- 2991 كُن (કુન) થઈ જા

2992 فَيَكُونُ (ફ-યકૂન) તો તે થઈ જશે

પાઠ (ખંડ) 7	3/4	પાઠ : 'વર્ધા સમિતિ' પોષો પૂરો થયો
-------------	-----	-----------------------------------

2993 يَنْفُخُ (યુન્ફુ) ફૂંકવામાં આવશે

2994 صُور (સૂરુન) સૂર, નરસિંહા, બ્યુગલ, (Trumpet)

2995 اَزَّر (આઝર) હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) ના
પિતાનું નામ

2996 أَضْمًا (અઝ્મામન) મૂર્તિઓ

2997 أَرَاكَ (અરાક) જોયો મેં તને

2998 نُرِي (નુરી) દેખાડ્યો અમે

2999 مَلِكُوت (મલકૂત) બાદશાહી

3000 جَنَّ (જન્ન) ઢાંકી લીધો

3001 رَا (રઆ) જોયું તેણે

3002 كَوَكَبًا (કૌકબન) તારો, સિતારો

3003 أَقْل (અ-ફ-લ) છુપાઈ ગયો, અસ્ત થઈ ગયો

3004 أَفْلَيْن (આફલીન) અસ્ત થનારો, છુપાઈ જનારો

3005 قَمَر (કમરુન) ચંદ્ર, ચાંદ

3006 بَارِعًا (બારિઅન) પ્રકાશિત, રોશન

3007 شَمْس (શમ્સુન) સૂર્ય, સૂરજ

3008 وَجَّهْتُ (વજ્જહતુ) રુખ કર્યું મેં, અભિમુખ થયો હું,
ધ્યાનિત થયો હું

3009 حَنِيفًا (હનીફા) એકાગ્ર, એકનિષ્ઠ થઈને

3010 فَرِيقَيْنِ (ફરીકૈનિ) બંને પક્ષો, બે જમાઅતો

3011 أَحَقُّ (અહકુ) અધિક અધિકારી,
વધારે હકદાર (મુસ્તહિક)

3012 أَمَّنْ (અમ્ન) સલામતી, અમન, શાંતિ, નિશ્ચિન્તતા

3013 لَمْ يَلْبِسُوا (લમ યલ્લિસુ) મેળવ્યું નથી, ભેળસેળ કર્યું નથી

9	13	15
---	----	----

3014 أَشْرَكُوا (અશરકુ) તેઓ શિર્ક કરતે

3015 وَكَلْنَا (વકલના) નક્કી કરી દીધાં અમે

3016 اقْتَدِهِ (ઈક્તદિહ) અનુસરણ કર, માર્ગે ચાલ,
પૈરવી કર

10	8	16
----	---	----

3017 مَا قَدَرُوا (મા-કદર) કદર નહિ જાણી તેઓએ

3018 قَرَاتِيسَ (કરાતીસ) જુદા જુદા પાનાં

3019 خَوْضٍ (ખોઝુન) બહસ, બકવાસ

3020 مُصَدِّق (મુસદ્દિકુન) તસ્દીક (પુષ્ટિ) કરવાવાળી

3021 بَيْنَ يَدَيْ (બૈન યદૈ) અગાઉ, પહેલે થી

3022 تَنْذِيرٌ (તુન્ઝિર) તું ખબરદાર કરી દે, તું ચેતવી દે,
તું સચેત કરી દે

3023 أُمُّ الْقُرَى (ઉમ્મુલ્કુરા) વસ્તીઓની મા (મકકા)

3024 حَوْلٌ (હૌલ) આસ પાસ, આજુ બાજુ

3025 عَمْرٌ (ગમરાત) સખ્તીઓ, યાતનાઓ

3026 بَاسِطُوا (બાસિતૂ) આગળ વધારેલા

3027 هُونٌ (હૂન) અપમાન, હલકાઈ, બે ઈઝત્તી, રુસ્વાઈ

3028 جِئْتُمُونَا (જિઅતુમૂના) આવી ગયા તમે અમારી પાસે

3029 فُرَادَى (ફુરાદા) એકલા, અટૂલા

3030 أَوَّلَ مَرَّةٍ (અવ્વલ મરતિન) પહેલી વાર

3031 خَوْلَنَا (ખવ્વલ્લા) આપ્યું અમે, અર્પણ કર્યું અમે

3032 زَعَمْتُمْ (ઝઅમ્તુમ) દાવો કર્યો તમે (ઝ-અ-મ)

11

4

17

3033 فَالِقٌ (ફાલિકુન) ફાલવા વાળો, ચીરનારો

3034 النَّوَى (અન્નવા) ઠળીઆં, ગોટલીઓ

3035 إِصْبَاحٌ (ઈસ્બાહુન) સવાર, પ્રભાત

3036 سَكَنًا (સકનન) આરામ, રાહત

3037 حُسْبَانًا (હુસ્બાનન) હિસાબ (ગણતરી)થી ફરવાવાળા

- 3038 تَقْلِيدِر (તકદીર) અંદાજો
- 3039 نُجُوم (નુજુમ) તારાઓ
- 3040 أَنشَأَ (અન્શા) પૈદા કર્યા, બનાવ્યા
- 3041 مُسْتَقَرٌّ (મુસ્તકરુન) થોભવાની જગ્યા, રોકાવવાનું સ્થાન
- 3042 مُسْتَوْدِع (મુસ્તો દઉન) સોંપવાની જગ્યા
- 3043 نَبَات (નભાતુન) વનસ્પતિઓ કે પાકનું ઊગવું
- 3044 خَضِرًا (ખઝિરન) લીલી હરિયાળી
- 3045 حَبًّا (હબબન) દાણાં
- 3046 مُتَرَاكِب (મુતરાકિબન) એક પર એક, ચઢેલા
- 3047 نَخْل (નખલુન) ખજૂર
- 3048 طَلَعَ (તલઉન) ખોશા, ફળોથી ભરેલા લૂમખા
- 3049 قِنَوَان (કિન્વાનુન) લૂમખા, ગુચ્છા
- 3050 دَائِيَّة (દાનિયતુન) (વજનથી) નમેલાં, ઝુકેલાં
- 3051 أَغَابَ (અઅનાબુન) દ્રાક્ષ, અંગૂર
- 3051 (A) زَيْتُون (ઝૈતૂન) ઝયતૂન (Olive)
- 3052 رُمَان (રુમાનુન) દાડમ, અનાર
- 3053 مُشْتَبِهًا (મુશ્તબિહન) એક બીજાથી મળતા, જુલતા
- 3054 ثَمَر (સમરુન) ફળો
- 3055 أَثْمَر (અસ્મર) ફળ આપે છે

- 3056 يَنْعِ (ચન્દહી) ફળોનું પાકવું
 3057 يَنْعِ (ચનહિન) પાકવું
 3058 خَرَقُوا (ખરકુ) ફાડીને કાઢ્યું
 3059 يَبْنِ (બનીન) પુત્રો, બેટાઓ, દીકરાઓ
 3060 بَنَتْ (બનાવુન) પુત્રીઓ, બેટીઓ, દીકરીઓ
 3061 تَعْلَى (તઆલા) ઉચ્ચ, બુલંદ
 3062 عَمَّا (અમ્મા) તે વસ્તુથી
 3063 يَصِفُونَ (ચસિફૂન) વર્ણન કરે છે, બયાન કરે છે
 (વ-સ-ફ)

12	6	18
----	---	----

- 3064 يَبْنِ (બદીહિન) સર્જનહાર, બનાવવાવાળો.
 3065 أَنَّى (અન્ના) ક્યાંથી
 3066 لَمْ تَكُنْ (લમ-તકુન) નથી થઈ
 3067 صَاحِبَةٌ (સાહિબતુન) પત્ની, બીવી, સહચારીણી
 3068 ذَلِكُمْ (ઝાલિકુમ) આ (તે) (બ.વ.માં સંબોધન)
 3069 وَكِيلٌ (વકીલુન) રક્ષક, કારસાઝ, સંભાળનાર
 3070 لَا تُدْرِكُ (લા-તુદરિકુ) જોઈ શકતી નથી, પામી શકતી
 3071 إِذْرَاكَ (ઈદરાકુન) મેળવી લેવું, પામી લેવું
 3072 أَبْصَارَ (અબસારુન) આંખો, દ્રષ્ટિ, દર્શનશક્તિ

- 3073 لَطِيفٌ (લતીફુન) મર્મજ, ઘણું બારીક, સુસ્પર્શી
- 3074 دَرَسَتْ (દરસ્ત) તે પઢ્યું (દ-ર-સ)
- 3075 أَعْرِضْ (અઝરિઝ) મોઢું ફેરવી લે, અલગ થઈ જા
- 3076 لَا تَسْبُوا (લા-તસુબૂ) બૂરું ન કહો, ખરાબ ન કહો
- 3077 مَا يُشْعِرُكُمْ (મા-યુશરુ-કુમ) શું સમજમાં આવે છે તમને,
કેમ સમજાવી શકાય તમને
- 3078 نَقَلَبُ (નુકલિબુ) અમે ઉલટ-ફેર કરી દઈશું
- 3079 أَفْتَدَ (અફદુન) દિલો, બદયો
- 3080 أَوَّلَ مَرَّةٍ (અવ્વલમર્તિન) પહેલી વાર (વખત)
- 3081 طُغْيَانٌ (તુગ્યાનુન) સરકશી, અવજા, વિદ્રોહ
- 3082 يَغْمَهُونَ (યઅમદૂન) ભટકતા ફરે

13

10

19

جُزْءٌ : وَلَوْ أَنَّا

પારા નં 8 : વલવ-અન્નના

- 3083 قُبُلًا (કુબુલન) સામે, વિરુદ્ધમાં
- 3084 يَجْهَلُونَ (યજહલૂન) જહાલત (આજ્ઞાનતા)ની વાતો કરે છે
- 3085 عَدُوًّا (અદુવ્વન) દુશ્મન, શત્રુ

- 3086 زُخْرُف (ઝુખરુફ) ચિકણી-આકર્ષક વાતો
- 3087 غُرُورًا (ગુરૂર) ધોકો, ફરેબ
- 3088 ذَر (ઝર) છોડી દે
- 3089 تَضَعَى (તરઘા) ઝુકે છે, આસકત થાય છે
- 3090 يَقْتَرِفُوا (યકતરિફુ) કમાય છે,
તેઓ (ઈર્તિકાબ) અપરાધ કરે છે
- 3091 مُقْتَرِفُونَ (મુકતરિફૂન) કમાઈ કરનારા
- 3092 ابْتَغَى (અબતગી) હું ચાહું, હું તલાશ કરું
- 3093 حَكَمًا (હકમન) ફેસલો કરવાવાળો
- 3094 مُفَصَّلًا (મુફસસલ) ઘણી વિગતવાર
- 3095 تَمَّت (તમમત) સંપૂર્ણ થઈ, પૂરી થઈ
- 3096 كَلِمَةً (કલિમતુન) વાત
- 3097 صِدْقًا (સિદકન) સત્યતા, સચ્ચાઈ
- 3098 عَذْلًا (અદલન) ઈન્સાફ, ન્યાય
- 3099 مُبَدِّل (મુબદિલ) બદલનાર
- 3100 يَخْرُصُونَ (યખરુસૂન) અટકળની વાતો કરે છે
- 3101 ذِكْر (ઝુકિર) નામ લેવામાં આવ્યું,
યાદ કરવામાં આવ્યું
- 3102 فَصَّل (ફસસલ) સ્પષ્ટ વર્ણન કરી દીધું
- 3103 يُوْحُونَ (યૂહૂન) ખયાલ નાંખે છે, વિચાર નાંખે છે

14

11

1

- 3104 يَمْنِي (યમની) ચાલે છે
- 3105 اكْبِر (અકાબિ-ર) સરદાર, મોટા લોકો, નેતા
- 3106 مُجْرِمِهَا (મુજરિમીહા) અપરાધી, મુજરિમ
- 3107 نُؤْي (નુઅતા) અમને આપવામાં આવી
- 3108 اَعْلَم (અઅલમ) ખૂબ જાણે છે
- 3109 صَغَار (સઝારુન) અપમાન, હલકાર્થ, ઝિલ્લત, રુસ્વાઈ
- 3110 يَشْرَح (યશરહ) ખોલી દે છે
- 3111 صَدَّر (સદરુન) સીનો, હૃદય, દિલ
- 3112 ضَيْقًا (ઝયિકન) તંગ, સાંકડું, સંકીર્ણ
- 3113 حَرَجًا (હરજન) સંકુચિત, વધારે પ્રમાણમાં રોકાયેલ
- 3114 كَانَمَا (કઅન્નમા) જેમ કે
- 3115 يَصْعَدُ (યસ્સઅઅદુ) ચઢી રહ્યો છે
- 3116 رَجَسَ (રિજસુન) ગંદકી, અપવિત્રતા
- 3117 دَارُ السَّلَامِ (દારુસ્સલામિ) સલામતીનું ઘર (જન્નત)
- 3118 يَمْعَشَر (યા-મઅશર) હે જમાઅત, હે જનસમૂહ
- 3119 اسْتَمْتَعَ (ઈસ્તમ્તઅ) લાભ મેળવ્યો, ફાયદો ઉઠાવ્યો
- 3120 بَلَّغْنَا (બલગ્ના) પહોંચ્યા અમે
- 3121 اجَلَّتْ (અજજલ્ત) મુકર્રર કયું તે

3122 مَنَوَى (મન્વા) ઠેકાણું, સ્થાન

15	8	2
----	---	---

3123 يَأْتِكُمْ (અતિકુમ) તમારી પાસે આવ્યા

3124 يَقْضُونَ (અકુસૂન) વર્ણન કરતા હતા, સંભળાવતા હતા

3125 شَهِدْنَا (શહિદના) ગવાહી આપી અમે, શાક્ષી આપી અમે

3126 مُهْلِكٌ (મુહલિક) હલાક (વિનષ્ટ) કરનાર

3127 دُورَ الرَّحْمَةِ (મુર્હમતિ) મહેરબાની (કૃપા) કરનાર

3128 يَسْتَحْلِفُ (અસ્તખિલફ) જા નશીન (ઉત્તરાધિકારી) બનાવી દે

3129 لَاتٍ (અલાતિન) અલબત્ત જરૂર આવનાર છે

3130 يَصِلُ (અસિલુ) પહોંચે છે

3131 يُرْدُو (અરદુ) નાશ કરી દે, હલાક કરી દે

3132 يَلْبِسُوا (અલ્બિસૂ) મુશ્તબહ (ભ્રામક) કરી દે

3133 حِجْرٌ (હિજરુન) અછૂતી, વર્જિત

3134 اِفْتِرَاءٌ (ઈફ્તિરા) જૂઠાણું ઉપજાવી કાઢવું

3135 دُكُورٌ (દુકુરુન) પુરુષ, મર્દ, નર

3136 وَصَفٌ (અસ્ફુન) બયાન કરવું

3137 سَفَهَا (સફહન) મૂર્ખાઈ, બેવકૂફી

16	11	3
----	----	---

પારક (પંક) 8

1/4

પારક : 'વલવ અર્થના' પા પૂરો થયો

- 3138 مَعْرُوسَتِ (મઅરુસાતિલ) માંડવાઓ પર ચઢાવવામાં આવતા
ઝાડ, વેલા
- 3139 حَصَادِ (હસાદિલ) કાપવું
- 3140 حَمُولَةٌ (હમૂલતલ) બોજ (વજન) ઉઠાવનારા જનવર
- 3141 فَرْشًا (ફરશાલ) જમીની જનવર (ઘેટાં બકરાં) જેમની
ખાલોને બિછાવવામાં વાપરી શકાય
- 3142 ثَمْنِيَّةُ (સમાનિયતુલ) આઠ (8)
- 3143 أَزْوَاجِ (અઝવાજુલ) જોડા (નર-માદા)
- 3144 ضَاأَ (ઝઝાજુલ) ઘેટાં
- 3145 مَعَزُ (મઅઝુલ) બકરાં
- 3146 دَكْرَيْنِ (ઝકરૈનિ) બે નર
- 3147 اُنْثَيْنِ (ઉન્સઐનિ) બે માદા
- 3148 اِشْتَمَلَتْ (ઈશતમલત) લાદીને, ઉઠાવીને
- 3149 أَرْحَامِ (અરહામુલ) પેટ, ગભાશય
- 3150 اِبْلَ (ઈબિલુલ) ઊંટ

17

4

4

- 3151 لَا أَحَدُ (લા-અહિદુ) નથી જોતો હું, નથી મેળવતો હું
- 3152 مُحَرَّمًا (મુહરમલ) હરામ કરવામાં આવેલ

- 3153 عَلَى طَاعِم (અલા-તાઈમિન) ખાનાર માટે
- 3154 دَمًا (દમન) લોહી, રક્ત
- 3155 مَسْفُوحًا (મસ્ફુહન) વહેતું
- 3156 ذِي ظُفْرِ (ઝી યુફરિન) નખવાળા પ્રાણીઓ
- 3157 غَنَم (ગનમુન) બકરાં, ઘેંટા
- 3158 شُحُوم (શુહુમુન) ચરબી
- 3159 حَوَايَا (હવાયા) આંતરડાં
- 3160 اخْتَلَط (ઈખ્તલત) ભળેલી (મિશ્ર થયેલી) હોય
- 3161 عَظْم (અઝમુન) હાડકાં
- 3162 وَاسِعَةً (વાસિઅતુન) વિશાળ, વ્યાપક, વિસ્તૃત
- 3163 تَخْرُصُونَ (તખ્રુસૂન) તમે અટકળ (ધારણાં) કરો છો
- 3164 الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ (અહુજ્જતુલ્લાહિગતુ) સંપૂર્ણ દલીલ
- 3165 هَلَم (હલુમ) લાવો, લઈ આવો

18	6	5
----	---	---

- 3166 اِمْلَاق (ઈમ્લાકુન) મુફલિસી, ગરીબી
- 3167 اِيَّاهُمْ (ઈઆહુમ) તેમને પણ
- 3168 مَاظَهَرَ (મા-ઝ-હ-ર) જે કંઈ જાહેર છે
- 3169 مَا بَطَّنَ (મા-બ-ત-ન) જે કંઈ છુપું છે
- 3170 أَشَد (અશુદ) જુવાની, મજબૂતી

- 3171 أَوْفُوا (ઓફુ) પૂરું કરો
 3171(A) كَيْل (કેલુન) માપ, માપિયું
 3172 مِيزَان (મીઝાનુન) તોલ (વજન)
 3173 قِسْط (કિસ્તુન) ઈ-સાફ, ન્યાય

19	4	6
----	---	---

- 3174 أَنْ تَقُولُوا (અન-તકૂલુ) કે તમે કદાચ કહેશો
 3175 دِرَاسَةً (દિરાસતુન) શીખવું, શીખાવવું
 3176 أَهْدَى (અહદા) સીધી રાહ વાળા, હિદાયતવાળા
 3177 أَظْلَمُ (અઝલમુ) અત્યંત ઝુલ્મી
 3178 صَدَف (સ-દ-ફ) મોહું ફેરવીને ચાલ્યો, વિમુખ થયો
 3179 يَصْدِفُونَ (યસ્દિફૂન) મોહું ફેરવીને ચાલે છે
 3180 لَسْتُ (લસ્ત) તું નથી
 3181 حَسَنَةً (હ-સ-ન-તુન) નેકી, સદકાર્યો
 3182 عَشْرُ أَمْثَالٍ (અશરુઅમ્સાલિન) દસ ગણી
 3183 دِينًا قِيمًا (દીનન-કિ-ય-મ-ન) સત્યદીન, સ્થાપિત ધર્મ, કાયમ દીન
 3184 نُسْكَ (નુસુકુન) કુરબાની
 3185 مَخْيَايَ (મહયાય) મારી જિંદગી
 3186 مَمَاتِي (મમાતી) મારું મૃત્યું
 3187 لَا تَزُرْ (લા-તઝિરુ) ન બોજો ઉઠાવશે

- 3188 وَازْرَأْ (વાઝિરુન) બોજો (વજન) ઉઠાવનાર
 3189 وَزَرَ (વિઝર) બોજો (વજન)
 3190 مَرْجِعٌ (મરજિઉન) પાછા જવાની જગ્યા
 3191 خَلِيفٌ (ખલાઈફ) નાયબ, ઉત્તરાધિકારી, જનશ્રીન
 3192 سَرِيعُ الْعِقَابِ (સરીઈલ્લકાઈ) જલદી શિક્ષા (સજા) આપનારો

20	11	7
----	----	---

પારહ (ખંડ) 8	1/2	પારહ : 'વલવ અન્નના' અરથો પૂરો થયો
--------------	-----	-----------------------------------

سُورَةُ الْأَعْرَافِ

સૂરહ નં 7 : સૂરહ અલ-આરાફ

- 3193 لَا يَكُنْ (લા-યકુન) ન થવી જોઈએ
 3194 حَرْجٌ (હરજુન) તંગી, સંકોચ
 3195 بَأْسًا (બાઅસુના) અઝાબ (દંડ) અમારો
 3196 بَيِّنَاتٍ (બયાતન) રાતે
 3197 فَاتِلُونَ (ફાઈલૂન) બપોરે સૂવાવાળા (કેલૂલહ)
 3198 يَوْمِئِذٍ (યૌમઈઝિન) તે દિવસે
 3199 نَقَلْتُ (નકુલત) ભારી
 3200 مَوَازِينَ (મવાઝીન) વજન, તૌલ

- 3201 خَفَّتْ (ખફફત) હલકું થયું
- 3202 مَعَاشٍ (મઆયિશ) જીવન નિર્વાહના સાધનો,
જીવન ગુજારવાનો સામાન

1	10	8
---	----	---

- 3203 صَغِيرِينَ (સાગિરીન) ઝલીલ (તિસ્કૃત) લોકો
- 3204 أَنْظُرْ (અન્ઝિર) મોહલત આપ, અવસર (તક, મોકો)
- 3205 يَبْعَثُونَ (યુબઅસૂન) ઉઠાડવામાં આવશે
- 3206 مُنْظَرِينَ (મુન્ઝરીન) ઢીલ આપવામાં આવેલ
- 3207 أَعْوَيْتَ (અઝયૈત) બહેકાવી દીધો તે
- 3208 أَفْعَدَنَّ (અફઉદન્ન) બેસીને રહીશ
- 3209 أَيْمَانٌ (ઐમાનુન) જમણી તરફ
- 3210 شَمَائِلٌ (શમાઈલ) ડાબી તરફ
- 3211 لَا تَجِدُ (લા-તજિદુ) ન જોશે તુ, ન મેળવશે તુ
- 3212 مَذْءُومًا (મઝાઊમન) મઝમ્મત કરેલો (ધિકકારાયેલો)
- 3213 مَذْخُورًا (મદઝૂરન) ધકકો મારીને કાઢવામાં આવેલો,
ઠુકરાવી દીધેલ
- 3214 أَمْلَأَنَّ (અમ્લઅન્ન) ભરી દઈશ
- 3215 وَرَى (વૂરિય) છુપાવવામાં (સંતાડવામાં) આવ્યા
- 3216 سَوَاتٌ (સૌઆતુ) છુપાવવાના (સંતાડવાના) લાયક

- 3217 قَاسِم (કા-સ-મ) કસમ ખાધી
- 3218 دَلِي (દલ્લા) ઉતારી લીધા
- 3219 بَدَث (બદત) જાહેર થઈ ગઈ
- 3220 يَخْصِفْنِي (યખ્સિફનિ) જોડી જોડીને બંને ચોટાકવા લાગ્યા
- 3221 وَرَق (વરકુળ) પાંદડાં

2	15	9
---	----	---

- 3222 رِيْشَا (રીશાન) શોભા, રૌનક, શણગાર, ઝીનત
- 3223 لِبَاسُ التَّقْوَى (લિબાસુતકવા) પરહેઝગારીનો પોશાક
- 3224 لَا يَفْتِنُكُمْ (લા-યફિતનુમ્) ન બહેકાવે તમને
- 3225 يَنْزِعُ (યન્ઝિઊ) ઉતારી લીધા, ખેંચી લીધા
- 3226 فَيْئِلُهُ (ફબીલુહુ) કબીલો (ખાનદાન) તેનો, સમુદાય
- 3227 أَقِيمُوا (અકીમૂ) સીધા રાખો
- 3228 كُلِّ مَسْجِدٍ (કુલ્લિ મસ્જિદિન) દરેક સજદહના સમયે
- 3229 تَعْوِذُونَ (તઊઢૂન) ફરી પાછાં પૈદા કરવામાં આવશો

3	6	10
---	---	----

- 3230 لَا يَسْتَأْخِرُونَ (લા-યસ્તાઅખિરૂન) ન પાછળ ખસી શકશો
- 3231 لَا يَسْتَقْدِمُونَ (લા-યસ્તકદિમૂન) ન આગળ વધી શકશો

- 3232 ضَلُّوا (ગભ્ભ) ખોવાઈ ગયા, ભાગી ગયા
 3233 أُخْتُهَا (ઉપ્પતહા) તેના જેવી, તેની બહેન, સજ્જતિય
 3234 إِدَارْكُوا (ઈદારકુ) જમા (ભેગાં) થશે

4	8	11
---	---	----

- 3235 لَا تُفْتَحْ (લા-વુફ્તહુ) ન ઉઘાડવામાં આવશે
 3236 يَلِجْ (યલિજ) દાખલ થઈ જાય
 3237 جَمَلْ (જ-મ-લુન) ઊંટ
 3238 سَمِ الْحَيَاطِ (સમિલિયાતિ) સોયનું નાકું
 3239 غَوَاشْ (ગવાશુન) ઓઢણું
 3240 نَزَعْنَا (નઝઅના) ખેંચી લઈશું અમે, દૂર કરી દઈશું અમે
 3241 غِلْ (ગિલ્લુન) નાખુશી, નારાજી, મન દુઃખ
 3242 نُوذُوا (નૂદુ) પોકારવામાં આવશે

પારક (પાંડ) 8	3/4	પારક : 'વલવ અન્નના' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	-----------------------------------

- 3243 نَادَى (નાદા) પોકારશે
 3244 نَعَمْ (નઅમ) હાં
 3245 أَدْنْ (અઝઝન) એલાન (જાહેરાત) કરશે
 3246 مُؤَدِّنْ (મુઅઝિનુન) એલાન કરનાર, જાહેરાત કરનાર
 3247 عَوَجَا (એવજન) વાંકાપણું, વકતી

3248 حَبَابٌ (હિખબુન) પરદો, આડ

3249 أَغْرَافٌ (અગરાફુન) ઊંચી જગ્યા, [જન્મત અને દોઝખ વચ્ચેની હદરેખા, જે લોકોની નેકીઓ અને બદીઓ સરખી હશે, તેઓ ત્યાં સુધી 'અઅરાફ'ની જગાએ થોભાવવામાં આવશે, જ્યાં સુધી જન્મતીઓ અને દોઝખીઓ પોતાના સ્થાને પહોંચી જશે. છેવટે 'અઅરાફવાળા'ઓ પણ જન્મતમાં દાખલ થશે.]

3250 سِيَمًا (સીમા) નિશાની, ઓળખ

3251 يَطْمَعُونَ (યતમઊન) ચાહત (લાલસા) રાખતા હશે

3252 صُرِفَتْ (સુરિફત) ચકરાઈ જશે

3253 تِلْقَاءٌ (તિલ્કાઅ) મુલાકાત

5	8	12
---	---	----

3254 مَا أَغْنَىٰ (મા અગ્ના) નહીં કામમાં આવ્યું

3255 لَا يَنَالُ (લા યનાલુ) ન પહોંચાડશે

3256 أَفِيضُوا (અફીઝુ) નાંખી દો, વહાવી દો

3257 نَنْسَىٰ (નન્સા) ભૂલાવી દઈશું અમે

3258 هَلْ لَنَا (હલ લના) શું છે કોઈ અમારા માટે

3259 نُرَدُّ (નુરદુ) ફેરવી (પરત) કરી દેવામાં આવીએ અમે

6	6	13
---	---	----

- 3260 سِتَّةَ أَيَّامٍ (સિવતિ અઘ્યામિન) છ દિવસો
- 3261 يُغْشِي (ચુગ્શી) ઢાંકી દે છે
- 3262 يَطْلُبُ (ચત્લુબ) શોધે છે, પાછળ પકડીને આવે છે
- 3263 حَيْثًا (હસીસન) જલ્દી-જલ્દી, ઘણી ઝડપથી
- 3264 مُسَخَّرَاتٍ (મુસાખખરાતિન) કાબૂમાં કરેલ
- 3265 تَبْرَكَ (તબા-ર-ક) બરકતવાળા
- 3266 تَضَرُّعًا (તઝરુઅન) આજીઝી પૂર્વક, કાકલૂદી કરીને
- 3267 حُفِيَّةً (ખુફયતન) છાનામાના, ચુપકે ચુપકે
- 3268 طَمَعًا (તમઅન) લાલચથી, ઉમ્મીદથી, આશાથી
- 3269 رِيحَ (રિયાહ) હવાએ
- 3270 بُشْرًا (બુશરન) ખૂશ ખબરી, બશારત
- 3271 أَقْلْتُ (અકલ્લત) ઉઠાવે છે
- 3272 سَحَابًا (સહાબન) વાદળો
- 3273 ثِقَالًا (સિકાલન) ભારે, વજનદાર
- 3274 سَفْنَةً (સુફનાહુ) હાંકી કાઢીયે છીએ અમે તેને
- 3275 بَلَدٍ مَيِّتٍ (બલદિમ્મયિતિન) મૃત ધરતી, ખુશ્ક, વેરાન પ્રદેશ
- 3276 الْبَلَدُ الطَّيِّبُ (અબ્બલદુત્તયિબ) સારું શહેર, સુથરી જમીન
- 3277 نَبَاتٍ (નબાતુન) ખેતી, ઉત્પાદન
- 3278 نَكْدًا (નકિદન) થોડીક, નાકિસ (અધૂરી, અપૂર્ણ)

7	5	14
---	---	----

- 3279 رِسَالَت (રિસાલાતિન) સંદેશા, પૈગામાત
 3280 أَنْصَح (અન્સહુ) ભલાઈ ચાહું છું, હિત કરું છું
 3281 عَجَبْتُمْ (અજિબ્તુમ) અચરજ પામ્યા તમે, નવાઈ લાગી તમને
 3282 قَوْمًا عَمِينَ (કૌમન અમીન) આંધળી કૌમ, આંધળા લોકો

8	6	15
---	---	----

- 3283 عَادَ (આદુન) કૌમે આદ જેના તરફ હઝરત હૂદ (અલૈ.)ને મોકલવામાં આવ્યા હતા.
 3284 مَلَأَ (મલઈ) સરદારો, આગેવાનો
 3285 سَفَاهَةً (સફાહતુન) બેવકૂફી, મૂર્ખાઈ
 3286 نَظُنُّ (નઝુન્નુ) અમે સમજીએ છીએ
 3287 نَاصِح (નાસિહુન) શુભેચ્છક, હિતેચ્છક
 3288 زَادَ (ઝાદ) વધારી દીધો
 3289 بَضْطَةً (બસ્તતન) ફેલાવો, વૃદ્ધિ, પ્રસાર
 3290 آلاَ (આલા-અ) નેઅમતો, એહસાન
 3291 وَقَعَ (વ-ક-અ) બન્યું, થયું
 3292 رَجَسَ (રિજસુન) આફત, ફિટકાર
 3293 أَسْمَاءَ (અસ્માઈન) નામો (બહુવચન)
 3294 سَمَّيْتُمُو (સમૈતુમુ) નામ રાખી લીધા છે તમે

3295 دَابِر (દાબિરુન) મૂળ, જડ

9	8	16
---	---	----

3296 ثَمُود (સમૂદ) સમૂદ કૌમ જેના તરફ હઝરત સાલેહ (અલૈ.)ને મોકલવામાં આવ્યા હતા

3297 نَاقَةٌ (નાકતુન) ઊંટડી, ઊંટણી

3298 تَاكُلُ (તાઅકુલ) ખાય તે, ચરે તે

3299 بَوًّا (બવ્વઅ) જગ્યા આપી, ઠેકાણું આપ્યું

3300 سُهُول (સુહૂલુન) નરમ જમીન, નરમી, સહૂલત

3301 قُصُور (કુસૂરન) મહેલ

3302 تَنْحِتُونَ (તન્હિતૂન) કોતરી લો છો

3303 جِبَال (જિબાલ) પહાડો

3304 بَيُوت (બુયૂતુન) ઘર, મકાન

3305 لَا تَعْتُوا (લા તઅસૌ) નાફરમાની (અવજ્જા) ન કરો

3306 اسْتَضِعُّوْا (ઈસ્તુઝઈફુ) કમજોર રાખવામાં આવ્યા

3307 مُرْسَل (મુરસલુન) મોકલેલો, રસૂલ

3308 عَقَرُوا (અકરૂ) કાપી નાંખ્યું તેઓએ

3309 عَتَا (અતૌ) હદથી આગળ વધી ગયા

3310 اِئْتِنَا (ઈઅતિના) લઈ આવ અમારી પાસે

3311 تَعِدُ (તઈદુ) તું વાયદો કરે છે

- 3312 مُرْسَلِينَ (મુરસલીન) રસૂલ, મોકલાવવામાં આવેલ, પૈગમ્બર
- 3313 رَجْفَةً (રજફતુન) ધરતીકંપ, ભૂકંપ, જલજલા
- 3314 جُثَمِينَ (જાસિમીન) ઉધા પહેલા (મોઢાના ટેકે)
- 3315 تَوَلَّى (તવલ્લા) મોઢું ફેરવ્યું તેણે
- 3316 تَأْتُونَ (તાઅતૂન) કરો છો (આવો છો)
- 3317 مَا سَبَقَ (મા-સ-બ-ક) પહેલા કર્યું નથી
- 3318 مِنْ أَحَدٍ (મિન અહદિન) કોઈએ પણ (કોઈ એકેય)
- 3319 أَنَاسٍ (ઉનાસુન) લોકો, જનતા
- 3320 يَطَّهَّرُونَ (ય-ત-તહહરૂન) પવિત્ર રહેવા ચાહે છે
- 3321 غَبِيرِينَ (ગાબિરીન) પાછળ રહી જનારાઓ
- 3322 أَمْطَرْنَا (અમ્તરના) વરસાવ્યો અમે
- 3323 مَطَرٍ (મતરુન) વરસાદ, વરસાવવું, વર્ષા

10	12	17
----	----	----

- 3324 مَدِينٍ (મદયન) તે આબાદી જ્યાં હઝરત શુઅબ (અલૈ.)ને મોકલવામાં આવ્યા.
- 3325 لَا تَبْخَسُوا (લા તબખસૂ) ઓછી ન આપો, ઓછું ન કરો
- 3326 أَشْيَاءَ (અશ્યાઅ) ચીજો, વસ્તુઓ
- 3327 لَا تَقْعُدُوا (લા તકઉદૂ) ન બેસો
- 3328 تَوَعَّدُونَ (તૂઉદૂન) ડરાવો છો, બીવડાવો છો, ધમકી આપો છો

- 3329 تَصُدُّونَ (તસુદ્દુન) અટકાવો છો, રોકો છો
 3330 كَثَّرَ (કસ્સર) પુષ્કળ કરી દીધું

جُزْءٌ : وَقَالَ الْمَلَأُ

પારા નં 9 : વકાલમ્ભલઉ

- 3331 لَتَعْمَدُنَّ (લતઉદુન્ન) અલબત્ત ફરી આવી જશો
 3332 كَارِهِينَ (કારિહીન) ના પસંદ (ધૃષ્ટા) કરવાવાળા
 3333 اِفْتَرَيْنَا (ઈફતરૈના) બાંધી લીધાં અમે
 3334 عُدْنَا (ઉદના) અમે પાછા ફર્યા
 3335 لَمْ يَغْنَوْا (લમ યગ્નો) વસ્યા ન હતા
 3336 اَسَى (આસા) અફસોસ કરું હું, ચિંતા કરું હું

11	9	1
----	---	---

- 3337 عَفَا (અફૌ) વધી ગયા, વિકાસ પામ્યા
 3338 آمِنَ (અમિન) નચિંત થઈ ગયા
 3339 نَأْتِمُونَ (નાઈમૂન) ઉઘવાવાળા, સૂવાવાળા
 3340 ضَحَى (ઝુહન) દહાડો ચઢતાં, સૂર્ય નીકળતાં
 3341 مَكْرٌ (મકરુન) ચાલ, યુક્તિ, તદબીર

12	6	2
----	---	---

3342 حَقِيقٌ (હકીકુત) મકકમ છું, કાયમ છું, દઢ છું

3343 أَلْقَى (અલ્કા) નાંખી દીધો

3344 تُعْبَانُ (તુઅબાનુન) અજગર, મોટો સાંપ

3345 نَزَعَ (નઝઅ) ખેંચી કાઢ્યો

3346 بَيِّضَاءُ (બૈયાઈ) સફેદ ચમકતો

13

9

3

3347 مَاذَا (માઝા) શું ?

3348 أَرْجَى (અરજિહ) ઢીલ આપ, મોહલત આપ

3349 مَدَائِنُ (મદાઈન) શહેરો (બહુ વચન)

3350 حَشِيرَيْنِ (હાશિરીન) એકઠાં કરનારા,
ભેગાં કરનારા (હ-શ-ર)

3351 سِحْرٌ (સાહિરુન) જાદૂગર

3352 عَلِيمٌ (અલીમુન) જ્ઞાણકાર

3353 سَحْرَةٌ (સહરતુન) જાદૂગર લોકો

3354 إِمَّا (ઈમ્મા) કાં તો, અથવા

3355 أَنْ (અન) કે

3356 تُلْقَى (તુલ્કિય) નાંખે છે તું

3357 مُلْقِينَ (મુલ્કીન) નાંખવાવાળા

3358 أَلْقُوا (અલ્કુ) નાંખો તમે

- 3359 سَحَرُوا (સહર) જાદૂ કરી દીધું તેઓએ
- 3360 أَعْيُنَ (અઅયુન) આંખો
- 3361 اسْتَرْهَبُوا (ઈસ્તરહબૂ) ડરાવી દીધા તેઓએ
- 3362 جَاءُوا (જાઊ) લઈ આવ્યા તેઓ
- 3363 أَلَيَّ (અલિય) નાંખી દે તું
- 3364 تَلَقَّفَ (તલક્ફ) ગળવા લાગ્યો
- 3365 يَنْفِكُونَ (યઅફિકૂન) બનાવ્યો હતો તેમણે
- 3366 بَطَلَ (બ-ત-લ) જૂઠું સાબિત થયું
- 3367 غَلِبُوا (ગુલિબૂ) હારી ગયા, વશ થઈ ગયા
- 3368 هُنَالِكَ (હુનાલિક) તે જગ્યાએ
- 3369 أَلْقَى (અલિય) નાંખવામાં આવ્યા
- 3370 اذَّنَ (આ-ઝ-ન) પરવાનગી આપું હું, હુકમ આપું
- 3371 أَقْطَعَنَّ (અકતિઅન્ન) જરૂર કાપી નાંખીશ
- 3372 أَصْلَيْنَّ (અસલિઅન્ન) હું સૂળીએ ચઢાવીશ, ફાંસી આપીશ
- 3373 مُنْقَلِبُونَ (મુન્કલિબૂન) ફરીને પાછા જનારાઓ
- 3374 تَنْقِمُ (તન્કિમુ) ઐબ (અનુચિત) જાણ્યું તે (ન-ક-મ)
- 3375 أَفْرَغَ (અફરિગ) નાંખી દે

- 3376 تَدْرُ (તદરુ) છોડુ છે તું
- 3377 نَقَبْلُ (નુકતિલુ) અમે કતલ કરીશું
- 3378 نَسْتَحْي (નસ્તહયી) અમે જીવતા છોડીશું
- 3379 قَاهِرُونَ (કાહિરુન) દરેક જાતની વર્ચસ્વ ધરાવનારા
- 3380 أُوْدِنَا (ઉ-ઝીના) સતાવવામાં આવ્યા અમે

15	3	5
----	---	---

- 3381 سِنِينَ (સિનીન) દુકાળ, અકાળ
- 3382 نَقْص (નકસિન) નુકસાન, ક્ષતિ
- 3383 لَنَا هَذِهِ (લના હાઝિહિ) અમારા માટે તો હોવી જ જોઈએ
- 3384 يَطِيرُوا (યતય્યરુ) નહૂસત બતાવી, અશુભ માન્યું
- 3385 طَيْرٌ (તાઈરુન) નહૂસત, અશુભ, અમંજ
- 3386 مَهْمَا (મહમા) ગમે તેવી, કંઈપણ
- 3387 جَرَادٌ (જરાદુન) તીડ
- 3388 فُئْلٌ (ફુમલ) ઉધઈ
- 3389 صَفَادِعَ (ઝફાદિઅ) દેડકાંઓ
- 3390 رَجَزٌ (રિજઝુન) અઝાબ, દંડ
- 3391 كَشَفَ (ક-શ-ફ) ખોલી દેવું, દૂર કરી દેવું
- 3392 بِالْفَرَا (બાલિગુ) પહોંચવાવાળા

- 3393 يَنْكُشُونَ (ચન્કુશૂન) પ્રતિજ્ઞા (કસમ) તોડી નાંખતા હતા
- 3394 يَمُّ (યમ્મુન) સમુદ્ર, દરિયા
- 3395 مَشَارِق (મશારિક) પૂર્વ દિશા તરફ
- 3396 مَغَارِب (મગારિબ) પશ્ચિમ દિશા તરફ
- 3397 دَمْرَنَا (દમરના) હલાક (નષ્ટ) કરી દીધું અમે
- 3398 يَعْرِشُونَ (યઅરિશૂન) ઉંચી ઈમારતો બનાવતા હતા

પારહ (ખંડ) 9	1/4	પારહ : 'વકાલલ્લમલલિ' પા પૂરો થયો
--------------	-----	----------------------------------

- 3399 جُوزَنَا (જાવઝના) પાર કરી દીધાં અમે
- 3400 يَعْكُفُونَ (યઅકુફૂન) બેઠા હતા જામીને (સ્થાયી થઈને)
- 3401 مُتَبَّر (મુતબ્બરુન) તબાહ થનાર, બરબાદ થનાર

16	12	6
----	----	---

- 3402 ثَلَاثِينَ (સલાસીન) ત્રીસ (30)
- 3403 مِيقَات (મીકાત) ઠેરવેલી મુદત જગા, નક્કી અવધિ જગા
- 3404 أَرْبَعِينَ (અરબ્બન) ચાળીસ (40)
- 3405 أَخْلَفْنِي (ઉખલુફની) ખલીફા કે નાયબ થઈને રહેજે મારો
- 3406 أَصْلَح (અસ્લિહ) સુધાર કરતો રહેજે
- 3407 أَرِنِي (અરિની) દેખાડ મને
- 3408 لَنْ تَرْتَبِي (લન તરાની) હરગિઝ જોઈ નહીં શકીશ તું મને

- 3409 تَجَلَّى (તજલ્લા) તજલ્લી કરી, દિવ્ય પ્રકાશ નાંખ્યો
- 3410 دَعَا (દક્કા) ટુકડે ટુકડા, કુરચે કુરચા
- 3411 خَرَّ (ખર) પડી ગયા
- 3412 صَعِقًا (સઈફન) બેભાન, મૂર્છિત, બેહોશ
- 3413 أَفَاقَ (અફાક) ભાનમાં આવ્યો, હોશમાં આવ્યો
- 3414 أَلَوَّاحَ (અલ્વાહુન) તખતીઓ
- 3415 أَوْرِي (ઊરી) દેખાડીશ હું
- 3416 أَصْرَفَ (અસ્રિફ) દૂર ફેંકી દઈશ હું
- 3417 رُشِدَ (રુશ્દુન) ભલાઈ
- 3418 عِيَّ (અચ્ચુન) વિદ્રોહ, અવજા, સરકશી

17	6	7
----	---	---

- 3419 حُلِيَّ (હુલિયુન) ઘરેણાં, આભુષણ, ઝવેરાત
- 3420 جَسَدًا (જસદન) શરીર, બદન
- 3421 خَوَّارَ (ખુવારુન) અવાજ
- 3422 سَقَطَ (સુકિ-ત) પસ્તાયા, પાડવામાં આવ્યા
- 3423 غَضَبَانِ (ગઝબાનુન) ક્રોધાયમાન, ગુસ્સાથી ભરપૂર
- 3424 أَسَفًا (અસિફન) અફસોસ કરતો, દુઃખી, રંજીદા
- 3425 يَجُرُّ (યજુર્ર) ખેંચી રહ્યો હતો
- 3426 إِنَّ أُمَّ (ઈબ્ન ઉમ્મ) માતાનો પુત્ર, ભાઈ

3427 لَا تُنْمِتْ (લા તુશિમત) ન ખૂશ કર

18	4	8
----	---	---

3428 سَكَّت (સ-ક-ત) ઠંડો થયો, ગુસ્સો (ક્રોધ) શાંત થયો

3429 نُسَخَةٌ (નુસખતુન) લખાણ, લેખ

3430 يَرْهَبُونَ (યરહબૂન) ડર રાખતા હતા, બીતા હતા

3431 اخْتَارَ (ઈખ્તાર) ચૂંટી લીધા, પસંદ કરી લીધા

3432 سَبْعِينَ (સબ્ઈન) સિત્તેર (70)

3433 إِيَّايَ (ઈઆયા) મને પણ

3434 فِتْنَتَكَ (ફિત્નતુક) અઝમાઈશ (કસોટી) તારા તરફથી

3435 خَيْرُ الْفَقِيرِينَ (ખૈરુલ્લાફીરીન) સૌથી વધારે બખ્શિશ કરનારો

3436 هَذَا (હુદના) માર્ગ અપનાવ્યો અમે

3437 أُصِيبُ (ઉસીબુ) નાંખી દઉં છું છું

3438 أَشَاءُ (અશા-ઉ) ચાહું છું છું

3439 أُمِّي (ઉમ્મિયુન) અભણ, નિરક્ષર

3440 مَكْتُوبًا (મકતૂબન) લખેલું, લિખિત

3441 يَضَعُ (યઝઉ) ઉતારી દે છે

3442 اِصْرٌ (ઈસ્તુન) બોજો, વજન, ભાર

3443 اَغْلَلَ (અગલાલ) ફન્દો, હાંસડી

3444 عَزَّرَ (અઝઝર) સાથ આપવો, શક્તિ આપવી

19	6	9
----	---	---

3445 اِنْتَنَّا عَشْرَةَ (ઈન્તતા અશરત) બાર (12)

3446 اَسْبَاطًا (અસ્બાતન) મોટી-મોટી જમાઅતો, સમૂહો

3447 اِنْبِجَسَتْ (ઈબજસત) ફૂટી નીકળ્યા

3448 عَيْنًا (ઐનન) પાણીના ઝરા, ઝરણાં, ચશમા

20	5	10
----	---	----

3449 حِثَّانَ (હીતાનુન) માછલીઓ

3450 شُرْعًا (શુરઅન) પ્રગટ, જાહેર

પારહ (ખંડ) 9	1/2	પારહ : 'વકાલલ્લમલઈ' અરધો પૂરો થયો
--------------	-----	-----------------------------------

3451 تَعِظُونَ (તઈઝૂન) શીખામણ આપો છો, નસીહત (બોધ) કરો છો

3452 مَعْدِرَةٌ (મઅઝિરતન) ઉઝર (કારણ) બયાન કરવું, વિવશતા (લાચારી) દર્શાવવી

3453 بَيِّنِينَ (બઈસિન) ખરાબ, બૂરો

3454 عَتَوَا (અતૌ) અવજા કરી, વિદ્રોહ કર્યો, સરકશી કરી

3455 نُهُوا (નુહુ) રોકવામાં આવ્યા, મના કરવામાં આવેલા

- 3456 بَلَوْنَا (બલૌના) અજમાવ્યા અમે, કસોટી કરી અમે
- 3457 خَلَفَ (ખ-લ-ફ) જાનશીન (ગાદીપતિ) થયા,
નાયબ બ-ન્યાં
- 3458 خَلَفَ (ખલ્ફુન) જાનશીન, નાયબ, ઉત્તરાધિકારી
- 3459 وَرَثَا (વરિસ) વારિસ (અધિકારી) થયા
- 3460 يَأْخُذُونَ (યઅખુઝૂન) લે છે
- 3461 عَرَضَ (અરઝ) માલમત્તા, સામાન, અસબાબ
- 3462 دَرَسُوا (દરસ) પઢ્યું (વાંચ્યું) તેઓએ
- 3463 يُمْسِكُونَ (યુમસ્સિફૂન) મજબૂત પકડે છે
- 3464 نَتَقْنَا (નતકના) ઉચકયા અમે, ઉપર કર્યા અમે
- 3465 ظَلَّ (ઝુલ્લતુન) છત્રી, છાંયડો કરનાર, છાયાદાર
- 3466 وَاقِعَ (વાકિફિન) પડનાર, પડવાવાળો

21	9	11
----	---	----

- 3467 أَلَسْتُ (અલસ્તુ) શું નથી હું
- 3468 أَشْرَكَ (અશરક) શિર્ક કર્યું, શરીક કર્યા, ભાગીદાર કર્યા
- 3469 مُبْطِلُونَ (મુબ્તિલૂન) જૂઠા લોકો, મિથ્યાવાદી
- 3470 اِنْسَلَخَ (ઈન્સલાખ) નીકળી નાઠો, ભાગી નીકળ્યો
- 3471 اتَّبَعَ (અત્બઅ) પાછળ લાગ્યો
- 3472 غَوَيْنَ (ગાવીન) ગુમરાહ લોકો, પથભ્રષ્ટ લોકો,
માર્ગથી ભટકેલાં લોકો

- 3473 أَخْلَدَ (અખલદ) લાગીને, વળગીને બેસી ગયો
- 3474 كَلَبَّ (કલબુન) ફૂતરો
- 3475 تَحْمِلُ (તહમિલુ) લાદે તું
- 3476 يَلْهَثُ (યલહસ) હાંફશે, જીભ લટકાવશે
- 3477 مُهْتَدِي (મુહતદી) માર્ગ મેળવનાર, હિદાયત મેળવનાર
- 3478 ذَرَأْنَا (ઝરઅના) છોડ્યા અમે
- 3479 أَضَلُّ (અઝલુ) ઘણાં ભટકેલા, બેરાહ, માર્ગ વિહીન
- 3479(A) حُسْنَى (હુસ્ના) સારાં સારાં

22	10	12
----	----	----

- 3480 نَسْتَدْرِجُ (નસ્તદરિજુ) અમે ધીરે ધીરે ખેંચી લઈશું
- 3481 أُمْلِي (ઉમ્લી) ઢીલ આપીશ હું
- 3482 كَيْدُ (કૈદુન) યુક્તિ, ચાલ, તદબીર
- 3483 مَتِينٌ (મતીનુન) મજબૂત, દ્રઢ
- 3484 جَنَّةٌ (જિન્નતુન) ગાંડપણ, જુનૂન, ઉન્માદ
- 3485 اقْتَرَبَ (ઈકતરબ) નજીક આવી લાગ્યો
- 3486 أَيَّ حَدِيثٍ (અય્યિ હદીસિન) કઈ વાત
- 3487 هَادِي (હાદી) હિદાયત આપનારો, પથ પ્રદર્શક
- 3488 أَيَّانٌ (અય્યા-ન) ક્યારે
- 3489 مُرْسَاهَا (મુરસાહા) થોભવું, વિરામ

- 3490 لَا يُجَلِّي (લા-યુજલી) જાહેર નહિ કરશે
- 3491 ثَقُلْتُ (સકુલત) ભારી થશે
- 3492 بَغْتَةً (બગતત) અચાનક, એકાએક, ઓચિંતો
- 3493 كَأَنَّكَ (કઅન્નક) જેમ કે તું, જાણે કે તું
- 3494 حَفِيٍّ (હફિયુન) ખોજ (તપાસ)માં લાગેલો
- 3495 لَا أَمْلِكُ (લા-અમ્લિકુ) હું ઈખ્તિયાર નથી ધરાવતો
- 3496 لِنَفْسِي (લિનફસી) મારા જાનના માટે, પોતાના જાતનો
- 3497 لَوْ كُنْتُ (લૌ-કુન્તુ) અગર હોત હું
- 3498 أَعْلَمُ الْغَيْبِ (અઅલમુલ્ગૌબ) જાણતે હું ગૈબની વાતોને
- 3499 اسْتَكْبَرْتُ (ઈસતકસરતુ) ઘણું જમા કરી લેતે હું

23	7	13
----	---	----

- 3500 يَسْكُنَ (યસ્કુન) જેથી સુકૂન (શાંતિ) મેળવે
- 3501 تَغْشَى (તગશશા) ઢાંકી લીધું, છવાઈ ગયો
- 3502 حَمَلْتُ (હમલત) ઉઠાવી લીધું
- 3503 حَمْلٍ (હમ્લુન) ખોજ, ગર્ભ, હમલ
- 3504 خَفِيفًا (ખફીફન) હલકું
- 3505 مَرَّتْ (મર્ત) ચાલવા લાગી
- 3506 أَثْقَلْتُ (અસ્કલત) ભારે થઈ ગઈ
- 3507 دَعَا (દઅવા) પોકાર્યા (તે બંનેએ)

- 3508 صَالِحًا (સાલિહન) તંદુરસ્ત
- 3509 لَنَكُونَنَّ (લ-નફૂનન્ન) જરૂર અમે હોઈશું, થશું
- 3510 لَا يَسْتَطِيعُونَ (લા-યસ્તતીઊન) નથી ઈજ્તિયાર ધરાવતા
- 3511 صَامِتُونَ (સામિતૂન) ચુપ થાપ રહેવાવાળા
- 3512 يَمْشُونَ (યમ્શૂન) ચાલે છે
- 3513 يَبْتَطِشُونَ (યબિતિશૂન) પકડે છે (બ-ત-શ)
- 3514 كِيدُونَ (કીદૂન) દાવ ચલાવી દો મારા પર
- 3515 يَتَوَلَّى (યતવલ્લા) દોસ્તી રાખે છે
- 3516 عُرْفٌ (ઉરફુન) સારી, ભલી
- 3517 نَزْعٌ (નાઝગુન) છેડછાડ, ઉશ્કેરાટ
- 3518 اسْتَعَدَّ (ઈસ્તઈઝા) તું પનાહ માંગ
- 3519 طِيفٌ (તાઈફુન) વસવસો, ઉશ્કેરાટ, દુખેરણા
- 3520 يَمْدُونُ (યમુદૂન) ખેંચે છે
- 3521 لَا يَقْصِرُونَ (લા-યુક્સિરૂન) કમી કરતા નથી, અટકતા નથી
- 3522 اجْتَبَيْتَ (ઈજતબૈત) ખેંચી લાવ્યો તું
- 3523 فُرِيٌّ (ફુરિયા) પઢવામાં આવે
- 3524 اسْتَمِعُوا (ઈસ્તમિઊ) ધ્યાનપૂર્વક સાંભળો
- 3525 اَنْصَتُوا (અન્સિતૂ) ચુપ થઈ જાઓ
- 3526 دُونَ الْجَهْرِ (દૂનજહરિ) ધીમા અવાજથી, ધીમા સાદે

3527 غُدْرَ (શુદ્ધિ) સવારના સમયે

3528 اَصَال (આસાલ) સાંજના સમયે

24

18

14

પારહ (ખંડ) 9

3/4

પારહ : 'વકાલત્તમલઈ' પોણો પૂરો થયો

سُورَةُ الْاَنْفَالِ

સૂરહ નં 8 : સૂરહ અલ-અનફાલ

3529 اَنْفَال (અનફાલુન) ગનીમતનો માલ

3530 دَات بَيْنَكُمْ (દાત બેનિકુમ) તમારા આપસના મામલાત (સંબંધો)

3531 وَجِلْت (વજિલત) ધૂજી ઉઠે છે, ગભરાઈ જાય છે

3532 كَمَا (કમા) જેમકે

3533 يُجَادِلُونَ (યુજાદિલૂન) ઝઘડો કરે છે, બહસ (વિવાદ) કરે છે

3534 تَبَيَّن (તબય્યન) જાહેર થઈ ગયો

3535 كَانَمَا (કઅન્નામા) જેમ કે, જેવી રીતે

3536 يُسَافِرُونَ (યુસાફૂન) હાંકવામાં આવે છે

3537 اِخْلَى (ઈહદા) કોઈ એક

3538 اِنَّهَا لَكُمْ (અન્નાહા લકુમ) કે તે તમારા માટે

3539 تَوَدُّونَ (તવદુન) તમે ચાહતા હતા

- 3540 غَيْرَ (ગૈર) વિના, સિવાય
- 3541 ذَاتِ الشُّوْكَةِ (ઝાતિશ્શૌકતિ) શાન શૌકતવાળું, વૈભવ યુક્ત
- 3542 يُحِقُّ (યુહિક્કુ) હક (સત્ય) સાબિત કરશે
- 3543 يَنْطِلُ (યુન્તિલુ) બાતિલ (અસત્ય) કરી દેશે
- 3544 تَسْتَعِثُونَ (તસ્તગીથૂન) તમે ફરીયાદ કરી રહ્યા હતા
- 3545 مُمِدُّ (મુમિદ્દુ) મદદ કરવાવાળો, મદદગાર
- 3546 مُرْدِفِينَ (મુરદિફીન) કમવાર આવનારા, લગાતાર ચાલી આવનારાઓ

1	10	15
---	----	----

- 3547 نَعَّاسٌ (નુઆસુન) ઊંઘ, ઝોંકુ
- 3548 يَرْبِطُ (યરિબિત) બાંધી દે, મજબૂત કરી દે
- 3549 أَعْنَاقُ (અઅનાકુન) ગરદનો
- 3550 كُلُّ بَنَانٍ (કુલ્લ બનાનિન) દરેક સાંધાપર
- 3551 شَاقِرًا (શાકફૂ) વિરોધ કર્યો તેઓએ
- 3552 زَحْفًا (ઝહફન) સામ સામે, રૂબરૂ, મુખોમુખ
- 3553 مُتَحَرِّقًا (મુતહરિફન) પેતરો બદલવાવાળો
- 3554 مُتَحَيِّرًا (મુતહચિઝન) જગ્યા બદલવાવાળો (લડાઈના સમયે)
- 3555 رَمِيَتْ (રમૈત) ફેંકી તે
- 3556 رَمَى (રમા) ફેંકી તેણે

- 3557 يَبْلِي (યુલિય) આઝમાઈશ (કસોટી) કરે
- 3558 بَلَاء (બલાઅલ) કસોટી, આઝમાઈશ
- 3559 مُؤْمِن (મૂદિનુ) કમજોર કરી દેનારો
- 3560 تَعْوُذُوا (તઅઠ્ઠુ) તમે ફરી કરશો
- 3561 نَعُد (નદિદ) અમે પાછા કરીશું

2	9	16
---	---	----

- 3562 لَا تَوَلَّوْا (લા તવલ્લૌ) મોહું ન ફેરવો, ફરી ન જાઓ
- 3563 شَرَّ الدَّوَابِّ (શર્દવાલિબ) બદતરીન મખ્લૂક, નિકૃષ્ટતમ જીવ
- 3564 اسْتَجِيبُوا (ઈસ્તજીબૂ) કબૂલ કરી લો, સ્વીકાર કરો
- 3565 يَحُولُ (યહૂલ) આડા આવે છે, વચમાં આડ બને છે
- 3566 خَاصَّة (ખાસ્સતન) ખાસ કરીને
- 3567 يَتَخَفُّ (યતાખતફુ) ઉચકીને લઈ જાય
- 3568 اَوَى (આવા) જગ્યા આપી, ઠેકાણું આપ્યું
- 3569 لَا تَخُونُوا (લા તખૂનૂ) વિશ્વાસઘાત ન કરો, ખિયાનત ન કરો

3	9	17
---	---	----

- 3570 يَثْبُتُوا (થુસ્થિવૂ) કેદ કરી લે, રોકી લે (સ-બ-ત)
- 3571 أَمِطْر (અમિર) વરસાવે તું
- 3572 أَوْلِيَاء (ઔલિયાઅ) મુતવલ્લી, વાલી, અધિકારી

- 3573 مُكَاءَ (મુકાઅન) સીટી વગાડવી
- 3574 تَصْدِيقَ (તસ્દીયતન) તાળીઓ પાડવી
- 3575 يَمِيزَ (યમીઝ) જુદા કરી દેશે, અલગ કરી દેશે
- 3576 يَرْكُمَ (યરકુમ) ભેગા કરી દેશે

4	9	18
---	---	----

- 3577 إِنْ يَسْتَهْزُوا (ઇસ્તહઝા) અગર રોકાઈ જાય, અટકી જાય
- 3578 سَلَفَ (સ-લ-ફ) થઈ ગયું તે થઈ ગયું
- 3579 يَغْوُدُوا (યગિદુ) ફરી કરશે, વારંવાર કરશે
- 3580 مَضَتْ (મઝત) થઈ ગઈ, વીતી ચૂકી છે
- 3581 مَوْلَى (મૌલા) મિત્ર, દોસ્ત, સંરક્ષક

جُزء : وَاعْلَمُوا

પારા નં 10 : વઝલમૂ

- 3581(A) اِعْلَمُوا (ઇઅલમૂ) જાણી લો, સમજી લો
- 3582 غَنِمْتُمْ (ગનિમ્તુમ) ગનીમતનો માલ લીધો તમે
- 3583 خُمُسَ (ખુમુસુન) પાંચમો ભાગ
- 3584 عُدْوَةَ الدُّنْيَا (ઉદવતુદુન્યા) આ પાર, આ તરફ

3585 عَذْوَةُ الْقُصْوَى (ઉદવતુલ્લુસ્વા) પેલે પાર, પેલી તરફ, તે તરફ

3586 الرَّكْبُ (અર્કબુ) સવાર (કાફલો)

3587 أَسْفَلَ (અસ્ફલ) નીચે

3588 تَوَاعَذْتُمْ (તવાઅતુમ) વાચદો નકકી કરતે તમે

3589 مَنَامِكَ (મનામિક) તારા સ્વપ્નામાં, ખ્વાબમાં

3590 فَشِلْتُمْ (ફશિલ્તુમ) સુસ્તી (આળસ) કરતે તમે (ફ-શ-લ)

3591 سَلَّمَ (સલ્લ-મ) બચાવી લીધા, સલામત રાખ્યા

3592 يُقِلُّ (યુકલ્લિલુ) થોડું દેખાડ્યું

5	7	1
---	---	---

3593 تَذَهَّبَ (તાઝહબ) જતી રહેશે

3594 رِيحُكُمْ (રીહુકુમ) હવા તમારી

3595 بَطْرًا (બતરન) ઈતરાવવું, મોટાઈ મારવી,
શેખી મારવી

3596 جَارٌ (જારુન) પડોશી

3597 نَكَصَ (ન-ક-સ) ફરી ગયો

6	4	2
---	---	---

3598 حَرِيقٌ (હરીફુન) તેજ બળવાવાળી (આગ)

3599 ظَلَامٌ (ઝલ્લામુન) ઝુલ્મ (અત્યાચાર) કરનાર

- 3600 ذَابَّ (દઅબુન) હાલત, આદત
- 3601 لَمْ يَكْ (લમયકુ) નથી તે
- 3602 مُغِيرًا (મુગયિરન) બદલવાવાળો, બદલનાર
- 3603 كُلِّ مَرَّةٍ (કુલ્લુ મરતિન) દરેક વખતે, દરેક સમયે
- 3604 تَنْقِفَنَّ (તસ્કફન્ન) તું છવાઈ જાય (તેઓ પર)
- 3605 حَرْبٌ (હરબુન) લડાઈ
- 3606 شَرِّدَ (શરિદ) ભગાવી દે, વેર વિખેર કરી દે
- 3607 تَحَافَّنَ (તાખાફન્ન) તને ભય (ખૌફ, બીક) લાગે
- 3608 أَنِيدَ (અન્નિદ) ફેંકી દે તું, પાછું ફેરવી દે

7	10	3
---	----	---

- 3609 رِبَاطُ الْخَيْلِ (રિબાતુલ્ખૈલિ) બાંધેલા ઘોડાઓ (કસીને તૈયાર)
- 3610 تُرْهُيُونَ (તુરહિબૂન) ડરાવી રાખો, ધમકાવી રાખો
- 3611 جَنَحُوا (જનહુ) ઝુકી જાય તેઓ (જ-ન-હ)
- 3612 أَلْفَ (અલ્લફ) પ્રેમ ઉતાર્યો, ઉલ્કત નાંખી દીધી

8	6	4
---	---	---

- 3613 حَرَضَ (હરિઝ) રગબત અપાવ, પ્રોત્સાહિત કર
- 3614 عِشْرُونَ (ઈશરૂન) વીસ (20)

- 3615 يَغْلِبُوا (યગ્લિબુ) વિજયી રહેશે, પ્રભુત્વ મેળવશે
- 3616 مَائَتِينَ (મિઅતૈનિ) બસો (200)
- 3617 مِائَةً (મિઅતુન) એક સો (100)
- 3618 أَلْفًا (અલ્ફન) એક હજાર (1000)
- 3619 أَلْتَنَ (અલ્તઆન) હવે
- 3620 حَقَّفَ (ખફફ) હલ્કો કરી દીધો, ઓછું કરી દીધું
- 3621 صَغْفًا (ઝઅફન) નબળાઈ, કમજોરી
- 3622 أَلْقَيْنِ (અલ્ફૈનિ) બે હજાર (2000)
- 3623 أَسْرَى (અસ્રા) કેદીઓ
- 3624 يُشْحِنَ (યુશ્મિન) ખૂનરેઝી (રક્તપાત, કત્લેઆમ) કરે, સારી રીતે કચડી નાંખે
- 3625 لَوْلَا (લૌલા) જો ન હોત
- 3626 سَبَقَ (સ-બ-ક) પહેલાથી થઈ ચૂકયું

9	5	5
---	---	---

- 3627 أَمْكَنَ (અમ-ક-ન) કાબૂ (અધિકાર)માં આપી દીધો તેણે
- 3628 أَوْوَا (આવવ) જગ્યા આપી તેમણે
- 3629 وَلَايَةً (વલાયતુન) જવાબદારી, ઉત્તરદાયિત્વ
- 3630 اسْتَنْصَرُوا (ઈસ્તન્સરૂ) મદદ માંગે તેઓ

3631 أَوْلُوا الْأَرْحَامَ (ઉલુઅરહામિ) નજીકના રિશ્તેદાર (સગાં)

3632 أَوْلَى (ઔલા) વધુ હકદાર

10	6	6
----	---	---

પારહ (hns) 10	1/4	પારહ : 'વઅલમૂ' પા પૂરો થયો
---------------	-----	----------------------------

سُورَةُ التَّوْبَةِ

સૂરહ નં 9 : સૂરહ અતૌબા

3633 بَرَاءَةٌ (બરાઅતુન) બેઝારી (નારાઝી)નું એલાન

3634 سِيْحُوا (સીહ) હરી ફરી લો

3635 أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ (અરબઅત અશહુરિન) ચાર માસ (મહિના)

3636 غَيْرُ مُعْجِزِي (ઐરુ મુઅિજી)આજિજ (પરાજિત) નથી કરી શકતા

3637 مُخْزِي (મુખી) રુસ્વા (અપમાનિત) કરવાવાળો,
બે ઈઝત કરવાવાળો

3638 أَذَانٌ (અઝાનુન) એલાન, ઘોષણા, જાહેરાત

3639 لَمْ يَنْقُصُوا (લમ યન્કુસૂ) ન તોડ્યો હોય, ખરાબ ન કર્યું હોય

3640 اِنْسَلَخَ (ઈન્સલખ) વીતી જાય, નીકળી જાય

3641 أَلْأَشْهُرُ الْحُرْمِ (અલ અશહુરુહુરમ) મુહતરમ (પવિત્ર) મહિના
(જેમની મોહલત આપવામાં આવી)

- 3642 أَخْضَرُوا (ઉદ્ધરુ) લેરી લો
- 3643 أَفْعُدُوا (ઉકઉદ્) બેસો
- 3644 مَرَّصَد (મરસદ) મોરચાની જગા
- 3645 خَلُّوا (ખલ્લુ) છોડી દો, ખાલી રાખો
- 3646 أَحَد (અહદુન) કોઈ, એક
- 3647 اسْتَجَارَكَ (ઈસ્તજારક) પનાહ માંગી તેણે તારાથી, શરણ માંગી
- 3648 أَجِر (અજિર) પનાહ આપ તું, શરણ આપો
- 3649 مَأْمَن (મઅમન) સલામતીની જગ્યા, સુરક્ષિત સ્થાન

1	6	7
---	---	---

- 3650 يَظْهَرُوا (યઝહર) કાબૂ (વર્ચસ્વ) મેળવી લે તેઓ, છવાઈ જાય, ગાલિબ આવી જાય
- 3651 لَا يَرْقُبُوا (લા યરકુબુ) ન લિહાઝ કરશે (૨-ક-બ)
- 3652 إِلَّا (ઈલ્લન) સગપણ-સંબંધની પરવાહ
- 3653 ذِمَّة (ઝિમ્મતન) અહદ (પ્રતિજ્ઞા)ની જવાબદારી
- 3654 تَابَى (તાબા) ઈન્કાર કર્યો, માન્યું નહિ
- 3655 نَكْتُرُوا (નકસુ) તોડી નાંખ્યું (ન-ક-સ)
- 3656 أَيْمَّة (અઈમ્મતન) સરદારો, આગેવાનો, (બહુવચન)
- 3657 هُمُوا (હમ્મુ) ઈરાદો કર્યો
- 3658 أَحَق (અહકકુ) ઘણાં હકદાર (અધિકારી, પાત્ર)

3659 يَشْفِ (ચશ્ફ) શિક્ષા (મનને સાંત્વન) આપશે

3660 عَيْظُ (ઐઝુન) ગુસ્સો, ક્રોધ

3661 تَتْرُكُوا (તુત્રકુ) છોડી દેવામાં આવશે

3662 وَلِيَجَّةَ (વલીજતુન) જીગરી દોસ્ત, જાણ ભેદું

2	10	8
---	----	---

3663 مَا كَانَ (મા કાન) નથી લાયક

3664 يَعْمرُوا (યઅમુર) આબાદ કરે (અ-મ-ર)

3665 سِقَايَةَ الْحَاجِّ (સિકાયતહાજિજ) હાજીઓને પાણી પીવડાવવું

3666 عِمَارَةٌ (ઈમારતન) આબાદ કરવું, બિદમત કરવું,
સેવા કરવું

3667 لَا يَسْتَوُونَ (લા યસ્તવૂન) બરાબર (સરખા) નથી થઈ શકતા

3668 أَعْظَمُ (અઅઝમુ) ઘણા મોટા, અતિશ્રેષ્ઠ

3669 فَائِزُونَ (ફાઈઝૂન) સફળતા મેળવનારા, કામિયાબ થનારા

3670 نَعِيمٌ مُقِيمٌ (નઈમુમુકીમુન) નેઅમતવાળી (સુઃખ શાંતિની) જગ્યા

3671 اسْتَحَبُّوا (ઈસ્તહબૂ) પ્રેમભાવ દર્શાવે તેઓ, પસંદ કરે

3672 عَشِيرَةٌ (અશીરતુન) કુટુંબ, ખાનદાન, કબીલો

3673 اِفْتَرَفَ (ઈફતરફ) કમાવવું

3674 كَسَادَ (કસાદ) મંદી, સોંઘવારી

3675 مَسْكِنَ (મસાકિન) રહેઠાણ, રહેવાની જગ્યા

3676 أَحَبَّ (અહબ્બા) વધારે પસંદ, પ્રિય

3677 تَرَبَّصُوا (તરબ્બસુ) ઈન્તેઝાર (પ્રતીક્ષા) કરો

3	8	9
---	---	---

3678 مَوَاطِن (મવાતિન) મોકાઓ, સ્થાનો, સ્થળો

3679 حُنَيْن (હુનૈન) હુનૈન : મક્કા અને તાઈફના વચ્ચેના એક મુકામનું નામ છે જ્યાં હિજરી સન 8માં લડાઈ થઈ હતી

3680 صَافَتْ (ઝાફત) તંગ થઈ ગઈ

3681 رَحِبَتْ (રહુબત) વિશાળ હતી, પહોળી હતી

3682 مُذْبِرِينَ (મુઝિબરીન) પૂઠ ફેરવવાવાળા

3683 سَكِينَةً (સકીનતુન) ધૈર્યતા, શાંતિ, સુકૂન, તસલ્લી

3684 جُنُودًا (જુનૂદા) લશ્કર

3685 نَجَسٍ (નજસુન) નાપાક, અપવિત્ર

3686 عَامٍ (આમુન) વર્ષ, વરસ

3687 عَيْلَةً (ઐલતુન) ગરીબાઈ, મોહતાજી, નિર્ધનતા

3688 جَزِيَّةً (જિઝ્યતુન) જિઝ્યહ વેરો, ઈસ્લામી રાજ્યમાં બીન મુસ્લિમો પાસે તેમની સુરક્ષા માટે લેવામાં આવતો વાર્ષિક ટેક્સ.

3689 عَنْ يَدٍ (અંઝ્યદિન) પોતાના હાથે

3690 صَغُرُونَ (સાગિરુન) ઝલીલ, રુસ્વા, નાના

4	5	10
---	---	----

- 3691 يُضَاهِيَنَّ (યુઝાહિયિન) તેઓ નકલ કરે છે
- 3692 أَخْبَار (અહબાર) આલિમો, જ્ઞાનિઓ
- 3693 رُحَبَان (રુહબાન) દરવેશો, સંતો, ધાર્મિક પુરુષો
- 3694 يُطْفِنُوا (યુત્ફિઊ) ઓલવવા માંગે છે, બુઝાવવા માંગે છે
- 3695 يَا بَي (યઅબા) ન માનશે, ન કબૂલ કરશે
- 3696 يُظْهِرُ (યુઝિહરુ) ગાલિબકરી દેશે, પ્રભુત્વ (વર્ચસ્વ) પ્રદાન કરશે

પારહ (ખંડ) 10	1/2	પારહ : 'વઅલમૂ' અરઘો પૂરો થયો
---------------	-----	------------------------------

- 3697 يَكْتِزُونَ (કાન) (યકિઝૂન) ભેગું કરે છે, જમા કરે છે (ક-ન-ઝ)
- 3698 ذَهَبٌ (ઝહબુન) સોનું
- 3699 فَضَّةٌ (ફિઝઝતુન) ચાંદી
- 3700 يُحْمَى (યુહમા) તપાવવામાં આવશે
- 3701 تُكْوَى (તુકવા) ડામવામાં આવશે,
ડામ આપવામા આવશે
- 3702 جِبَاهٌ (જિબાહુ) પેશાનીઓ, કપાળ, લલાટો
- 3703 جُنُوبٌ (જુનુબુન) પડખાંઓ, કરવટો
- 3704 كَنْزٌ (કઅઝુન) ખજાનો (ધન) જમા કરવો

- 3705 عِدَّة (ઈદત) ગણતરી
- 3706 أَرْبَعَة (અરબઅતુન) ચાર (4)
- 3707 حُرْم (હુરુમુલ) અદબના ચાર મહિનાઓ,
(ઝીકઅદહ, ઝિલહિજજહ, મુહર્રમ અને
રજબ) જેમાં હજના અદબના કારણે
જંગ કરવાની મનાઈ છે.

- 3708 كَافَّة (કાફફતુલ) એકત્ર, એકઠાં
- 3709 النَّسِيءُ (અન્નસીઈ) મહિનાઓની ગણતરીને આગળ
-પાછળ કરવું
- 3710 يَوْمَاطْنُوا (યુવાતિઈ) એકઠા, એકત્ર

5	8	11
---	---	----

- 3711 انْفَرُوا (ઈન્ફિર) નીકળો
- 3712 إِنَّا قُلْتُمْ (ઈન્નાકલુમ) તમે ભારી થઈ જાઓ છો (સ-ક-લ)
- 3713 ثَانِي اثْنَيْنِ (સાનિયસ્ત્વેનિ) બે માણસોમાંનો બીજો
- 3714 سُفْلَى (સુફલા) હેઠી, નીચી, નિમ્ન
- 3715 عَلِيَا (ઈલ્યા) ઊંચી
- 3716 خِفَافَا (ખિફાફન) હલકા (થોડા સામાન સાથે)
- 3717 ثِقَالَا (સિકાલન) ભારે (ઘણા સામાન સાથે)
- 3718 عَرَضَ (અ-ર-ઝ) માલ, સામાન, અસબાબ

- 3719 فَاصِدًا (કાસિદન) મધ્યમ, સાધારણ, દરમિયાની,
હલકો
- 3720 بَعُدْتُ (બકિદત) દૂર લાગી
- 3721 شَقَّةٌ (શુકકતુન) મુસાફરી, તકલીફવાળો રસ્તો,
કઠીન રાહ

6	5	12
---	---	----

- 3722 أَذِنْتُ (અઝિન્ત) છૂટ આપી તે, પરવાનગી આપી તે
- 3723 يَسْتَأْذِنُ (યસ્તાઝિનુ) ઈજાઝત (પરવાનગી) માંગે છે
- 3724 إِرْتَابَتْ (ઈરતાબત) શંકામાં પડી ગયા, વહેમમાં પડી ગયા
- 3725 يَتَرَدَّدُونَ (યતરદદૂન) દ્વિધામાં રહ્યા, સંદેહમાં રહ્યા
- 3726 خُرُوجٌ (ખુરુજુન) નીકળવું
- 3727 أَعَدُّوا (અઅદૂ) તૈયારી કરતે તેઓ
- 3728 عُدَّةٌ (ઉદતન) સામાન તૈયાર કરવો
- 3729 إِنْبِعَاتٌ (ઈન્બિઆયુન) ઉઠવું, ઊભા થવું
- 3730 خَبَالًا (ખબાલન) ફસાદ, તબાહી, બરબાદી
- 3731 لَاَوْضَعُوا (લઝોઝાઊ) અલબત્ત દોડાવતે
- 3732 سَمِعُونَ (સમ્માઊન) જાસૂસ, ગુપ્તચર,
સંતાઈને સાંભળનારાઓ
- 3733 خِلَالِكُمْ (ખિલાલકુમ) તમારી વચમાં

- 3734 قَلْبُوا (કલ્બબુ) ઊલટ પાલટ કર્યું, ઊંધું-ચતુ કર્યું
- 3735 اِنْدُن (ઈન્દાન) ઈજ્જત (પરવાનગી) આપ
- 3736 سَقَطُوا (સકતુ) ઢળી પડ્યા તેઓ
- 3737 تَسُو (તસુઅ) બૂરું (ખરાબ) લાગ્યું,
- 3738 فَرَحَ (ફરિહ) ખૂશ થવું, ઈતરાવવું
- 3739 اِحْدَى (ઈહદા) એક, કોઈ એક
- 3740 حُسَيْنٍ (હુસનયેનિ) બે ભલાઈઓ, (વિજય અથવા શહાદત)
- 3741 طَوْعًا (તૌઅન) ખૂશીથી
- 3742 كَرَهَا (કરહન) નારાજીથી, અનિચ્છાપૂર્વક
- 3743 نَفَقَتْ (નફકાતુ) ખર્ચ
- 3744 كُسَالَى (કુસાલા) આળસાઈ, સુસ્તી, કમને
- 3745 تَزَهَقَ (તઝહક) નીકળી જાય
- 3746 يَفْرُقُونَ (યફરૂકૂન) ડર પોક, ભયશીલ, બીકણ
- 3747 مَلَجًا (મલજઅન) પનાહની જગ્યા, શરણ સ્થળ
- 3748 مَغْرَبٍ (મગારાતિન) ગુફા (બહુવચન)
- 3749 مَدْخَلًا (મુદખલન) છુપાઈને ઘુસી જવાની જગ્યા
- 3750 يَجْمَحُونَ (યજમહૂન) નાસી જાય છે
- 3751 يَلْمِزُ (યલ્મિઝુ) એબ (આળ) લગાવે છે
- 3752 أُعْطُوا (ઉઅતુ) આપવામાં આવે

- 3753 يَسْخَطُونَ (યસખતૂન) નારાજ થઈ જાય છે, રીસાઈ જાય છે
- 3754 حَسْبُنَا (હસબુના) કાફી (પૂરતા) છે અમને
- 3755 رَغِبُونَ (રાગિબૂન) આસક્ત (આકર્ષિત) થનારા, પ્રવૃત્ત

7	17	13
---	----	----

- 3756 عَمِلِينَ (આમિલીન) સદકાતના કાર્યકર્તાઓ, કર્મચારિઓ
- 3757 مُؤَلَّفَةٍ (મુઅલ્લફતિ) ઉલ્લિત (પ્રેમભાવ) અપાવવા માટે
- 3758 رِقَابٍ (રિકાબિ) ગરદનો છોડાવવું,
(ગુલામોને આઝાદ કરાવવું)
- 3759 غَرَمِينَ (ગારિમીન) કર્જદારો, દેણદારો
- 3760 إِنَّ السَّيْلَ (ઈન્નુસ્સાલીલિ) પાત્રી, મુસાફિર (રસ્તાનો દિકરો)
- 3761 يُودُونَ (યુઅઝૂન) ઈજ્જ પહોંચાડે છે, દુઃખ આપે છે
- 3762 أَدْنَى (ઉઝુનુન) વાત સાંભળનારો (કાનનો કાચો)

પારહ (ખંડ) 10	3/4	પારહ : 'વઅલમૂ' પોશો પૂરો થયો
---------------	-----	------------------------------

- 3763 يُحَادِدُ (યુહાદિદ) વિરોધ (મુખાલિફત) કરશે
- 3764 خَوْضٍ (ખૌઝુન) બહસ (વિવાદ) કરવું,
સાધારણ વાત કરવું
- 3765 لَعِبٍ (લઈબુન) ગમ્મત કરવું, તુચ્છતામાં વ્યસ્ત
- 3766 لَا تَعْتَذِرُوا (લા તઅતઝિર) બહાના ન બનાવો, બહાનું ન દર્શાવો

8	7	14
---	---	----

- 3767 خَلَّاقٌ (ખલાકુન) હિસ્સો, અંશ, ભાગ
- 3768 خُضَّتُمْ (ખુઝતુમ) તમે ચાલ ચાલ્યા
- 3769 مُوتِفِكِتٍ (મુઅતફિકાતિ) ઉઘી કરવામાં આવેલી વસ્તીઓ
- 3770 آتَتْ (અતત) આવ્યા
- 3771 جَنَّتِ عَذْنٌ (જન્નાતિઅઘ્નિન) હંમેશાના બગીચાઓ,
(સદાબહાર બગીચાઓ)

9	6	15
---	---	----

- 3772 أَغْلَظُ (ઉગ્લુઝ) સખ્તી (કડકાઈ) કર
- 3773 نَقَمَ (ન-ક-મ) વાંક કાઢ્યો, એબ લગાડ્યો
- 3774 يَكُ (યકુ) થશે
- 3775 أَعْقَبَ (અઅકબ) લગાવી દીધો
- 3776 أَخْلَفُوا (અખલફુ) ખિલાફ (વિરુધ્ધ) કર્યું
- 3777 مَطْوَعِينَ (મુતવ્વિઈન) ખુશીથી (સ્વેચ્છાપૂર્વક) કરનારા
- 3778 جُهْدٌ (જુહદુન) મહેનત, મજૂરી
- 3779 سَبْعِينَ (સબઈન) સિત્તેર (70)

10	8	16
----	---	----

- 3780 مُخْلَفُونَ (મુખલ્લફૂન) પાછળ રહી જનારાઓ

- 3781 خَلْفَ (ખિલાફ) પાછળ
- 3782 مَقْعَدٌ (મકઅદ) બેસવાથી
- 3783 حَرٌّ (હરુન) ગરમી
- 3784 لِيَضْحَكُوا (લિયઝહક્) હસી લે
- 3785 لِيَبْكُوا (લિયબક્) રડવું પડશે
- 3785 (A) خَلِيفَ (ખાલિફાન) પાછળ રહી જનારાઓ
- 3786 أَوْلُو الطُّولِ (ઉલુત્તૌલિ) દૌલતમંદ, સામર્થ્યવાન, માલદાર
- 3787 خَوَالِفَ (ખવાલિફ) ઘરમાં રહેનારી સ્ત્રીઓ

11

9

17

- 3788 مُعَذِّرُونَ (મુઅઝિરૂન) ઉજર (બહાના) બયાન કરનારાઓ
- 3789 أَعْرَابٌ (અઅરાબ) ગામડિયાઓ, ગામડાંના લોકો
- 3790 نَصَحُوا (નસહ) ખેર ખ્વાહી કરી, નિષ્ઠાવાન
- 3791 أَحْمِلُ (અહિમલુ) સવારી આપું હું
- 3792 دَمْعٌ (દમઉન) આંસુ
- 3793 سَيْلٌ (સબીલુન) રસ્તો (જુર્મ કે અપરાધનો)
- 3794 أَغْنِيَاءُ (અગ્નિયાઅ) દૌલતમંદ, ધનવાન, શ્રીમંત

جُزء : يَعْتَذِرُونَ

પાસા નં 11 : અઅઅઝિરૂન

- 3795 يَغْتَذِرُونَ (ચઅતઝિરુન) બહાનાં બતાવશે, બહાનાં બનાવશે
- 3796 اِغْتِذَار (ઈઝિતઝારુન) બહાનું કરવું, ઉજર કરવું
- 3797 اِخْبَار (અખબારુન) ખબરો, સમાચારો
- 3798 اَجْدَر (અજદર) ઘણો સંભવ, ઘણું નજીક
- 3799 مَغْرَمًا (મગરમન) દંડ, જુર્માના
- 3800 دَوَائِر (દવાઈરુ) મુસીબતો, આપત્તિઓ
- 3801 دَائِرَةٌ (દાઈરતુન) આપત્તિ, મુસીબત, ઘેરા
- 3802 قُرْبَت (કુરુબાત) નજીકતા, સમીપતા, નિકટતા
- 3803 صَلَوَات (સલવાત) દુઆએ ખૈર (આશીર્વાદ)
- 3804 قُرْبَةً (કુરબતુન) નજીકીકી, સામીપ્ય, નિકટતા

12	10	1
----	----	---

- 3805 سَبِقُونَ (સાબિકૂન) આગળ વધનારાઓ
- 3806 حَوْلَكُمْ (હૌલકુમ) આજુ બાજુ તમારી
- 3807 مَرَدُوا (મ-ર-દૂ) અવજા (સરકશી) કરી તેઓએ, જીદ કરી
- 3808 اِغْتَرَفُوا (ઈઝતરફૂ) તેઓએ કબૂલ કરી લીધું, તેઓએ સ્વીકાર કરી લીધું
- 3809 خَلَطُوا (ખલતૂ) ગીટ-મિટ ભેળ-સેળ-સારા નરસાની
- 3810 صَلَّ (સલ્લિ) દુઆ દે, રહમત મોકલ

- 3811 سَكَنَ (સકનુન) સંતોષ, તસ્કીન (સાંત્વન)
- 3812 مُرْجَوْن (મુરજૌન) ઢીલ આપવામાં આવેલા
- 3813 إِرْجَاءٌ (ઈરજાઈન) ઢીલ આપવું
- 3814 إِرْصَادٌ (ઈરસાદુન) દાવ-તાકની જગ્યા, મોરચો
- 3815 حَارَبَ (હારબ) લડાઈ કરી
- 3816 لَا تَقُمْ (લા તકુમ) ઉભા ન થજો
- 3817 أَسَسَ (અસસસ) પાયો નાંખ્યો
- 3818 بُنِيَانٌ (બુન્યાનુન) ઈમારત
- 3819 شَفَا (શફા) કિનારે
- 3820 جُرُفٌ (જુરુફિન) ધાટી, પહાડી પ્રદેશ કે રસ્તો
- 3821 هَارٍ (હારિન) પડવાવાળી
- 3822 إِنْهَارٌ (ઈન્હાર) પડ્યો, પડી ગયો, ઢસી પડ્યો
- 3823 لَا يَزَالُ (લા યઝાલુ) ન હટશે, ન ટળશે
- 3824 بَنَوْا (બનોૌ) તેઓએ બનાવ્યું
- 3825 رِيَّةٌ (રીબલુન) શંકા, ખટકો, સંશય

13

11

2

- 3826 حَمِدُونَ (હામિદૂન) હમ્દ (ગુણગાન) કરવાવાળાઓ
- 3827 سَائِحُونَ (સાઈહૂન) અલ્લાહની રાહમાં ફરનારાઓ
- 3828 نَاهُونَ (નાહૂન) રોકનારાઓ, મના કરનારાઓ

3829 أَوَّاهُ (અવ્યાહુન) નરમ દિલ, દર્દમંદ, કરુણા હૃદય

3830 حَلِيمٌ (હલીમુન) સહનશીલ

3831 سَاعَةُ الْعُسْرِ (સાઅતિલઉસ્સરિ) તંગીનો સમય, કઠિન સમયમાં

3832 ثَلَاثَةٌ (સલાસતુન) ત્રણ (3)

3833 خُلِفُوا (ખુલ્લિફુ) પાછળ છોડી દેવામાં આવ્યા.

3834 ضَاكٌ (ઝાકત) સંકુચિત થઈ ગઈ, તંગ થઈ ગઈ

3835 رَحِبْتُ (રહુબત) વિશાળ થઈ

14

8

3

3836 ظَمًا (ઝમઝિન) તરસ, તૃષ્ણા, પ્યાસ

3837 نَصَبٌ (નસબુન) મહેનત, શ્રમ, પરિશ્રમ

3838 مَخْمَصَةٌ (મખ્મસતુન) ભૂખ

3839 يَطْنُونَ (યતનિન) ચાલે છે

3840 مَوَظِنًا (મૌતિઅન) આગળ કદમ વધારવું

3841 نَيْلًا (નેલન) પહોંચવું

3842 وَادِيًا (વાદિઅન) મૈદાન, ઘાટી, પ્રદેશ

15

4

4

3843 يَلُونَكُمْ (યલૂ નકુમ) આસપાસ નજીક રહે છે

3844 غِلْظَةٌ (ગિઝાતુન) સખતી, કઠોરતા

પારહ (ખંડ) 11

1/4

પારહ : 'અઅતઝિરન' પા પૂરો થયો

- 3845 يُفْتَنُونَ (યુફતનૂન) અજમાવવામાં આવે છે
- 3846 كُلُّ عامٍ (કુલ્લિ આમિન) દર વર્ષે
- 3847 صَرَفَ (સ-ર-ફ) ફેરવી દીધાં
- 3848 عَزِيزٌ (અઝીઝુન) ભારી પડે છે, પીડા જનક
- 3849 عَنِتُّم (અનિતુમ) તકલીફમાં પડો તમે
- 3850 رَأَوْفٌ (રહીફુન) માયાળુ, કરુણામય
- 3851 حَسْبِيَ (હસ્બી) બસ છે મને, પર્યાપ્ત છે મને
- 3852 أَلْعَرْشِ الْعَظِيمِ (અલ્અરશિલ્અઝીમ) સર્વોચ્ચ સત્તા કેન્દ્ર,
ઘણો ભારી સલ્તનતનો તખ્ત

16

7

5

سُورَةُ يُونس

સૂરહ નં 10 : સૂરહ યૂનુસ

- 3853 قَدَّمَ صِدْقَ (કદમસિદિકન) સચ્ચાઈનો કદમ, સત્ય નિષ્ઠાનું સ્થાન
- 3854 يَبْدَأُ (યબ્દાઉ) પહેલીવાર પૈદા કરે છે
- 3855 خَلَقَ (ખલ્કુન) પૈદાઈશ, સૃષ્ટિ
- 3856 يُعِيدُ (યુઈદુ) બીજીવાર પૈદા કરે છે

- 3857 ضِيَاء (ઝિયાઅન) તેજસ્વી, ચમકદાર, રોશન
- 3858 قَدَّرَ (કદર) મુકરર કરી દીધી, નક્કી કરી દીધી
- 3859 مَنَازِل (મનાઝિલ) મંઝિલો, સથિતિઓ
- 3860 عَدَد (અદદુન) ગણતરી
- 3861 سِنِينَ (સિનીન) વર્ષો
- 3862 لَا يَرْجُونَ (લા યરજૂન) ઉમ્મીદ (આશા) રાખતા નથી
- 3863 دَعَا (દઅવા) પોકાર, દુઆ
- 3864 تَحِيَّة (તહિય્યતુન) મુલાકાતની દુઆ, સ્વાગતાભિનંદન

1	10	6
---	----	---

- 3865 يُعَجِّل (યુઅજિજલ) ઉતાવળ કરે, જલ્દી કરે
- 3866 اسْتَعْجَلَ (ઈસ્તિઅજલુન) ઉતાવળ કરવું, જલ્દી કરવું
- 3867 جَنْبِهِ (જન્બિહિ) કરવટ પર તેની
- 3868 مُسْرِفِينَ (મુસ્ફિનીન) હદ (મર્યાદા) થી નીકળી જનારાઓ
- 3869 اِنْتِ (ઈઅિત) લઈ આવ
- 3870 غَيْرِ هَذَا (ઐરિહાઝા) એના સિવાય, એના વગર
- 3871 بَدَل (બદિલ) બદલી નાંખ
- 3872 اَذْرَكُمْ (અઢરાકુમ) તમને ખબર આપતે
- 3873 لَبِثْتُ (લબિસ્તુ) હું રહ્યો

3874 عُمَرَا (ઉમુરન) ઉમર (વય)નો એક ભાગ

2	10	7
---	----	---

3875 جَرَيْن (જરૈન) ચાલુ થાય છે, ચાલે છે

3876 عَاصِفٌ (આસિફુન) તેજ આંધી, વાવાઝોડું

3877 يَبْغُونَ (યબૂન) બગાવત કરે છે,
સરકશી (અવજ્ઞા) કરે છે

3878 نَبَاتٌ (નબાતુન) વનસ્પતિ, લીલોતરી

3879 زُخْرَفٌ (ઝુખરુફુન) ચમક દમક

3880 حَصِيدًا (હસીદન) કાપેલી

3881 لَا يَرْهَقُ (લા યરહફુ) ન છવાશે (૨-૬-ક)

3882 رَهَقٌ (ર-હ-ફ) છવાઈ જવું, ઘેરો નાંખવો

3883 قَتَرٌ (કતરુન) કાળક, કાળાશ

3884 عَاصِمٌ (આસિમુન) બચાવનાર

3885 أَغْشِيَتْ (ઉગ્શિયત) ઓઢાવી દેવામાં આવ્યા,
લપેટી દેવામાં આવ્યા

3886 قِطْعًا (કિતઅન) કટકા, ટુકડા

3887 مُظْلِمًا (મુઝિમન) અંધારી

3888 مَكَانَكُمْ (મકાનકુમ) થોભાવાનું છે તમારે, થોભો તમે

3889 زَيْلٌ (ઝયલ) કુસંચ કરાવવો, જુદાઈ નાંખવી

3890 إِيَّانَا (ઈયાના) અમારી પણ, અમોને જ

3891 هُنَالِكَ (હુના લિક) ત્યાં, તે જગ્યાએ

3892 تَبَلَّوْا (તબલૂ) તપાસી લેશે, અજમાવી લેશે

3893 أَسْلَفَتْ (અસલફત) પહેલા કરી ચુકયો

3	10	8
---	----	---

પારહ (ખંડ) 11	1/2	પારહ : 'અતતઝિરન' અરધો પૂરો થયો
---------------	-----	--------------------------------

3894 أَمَّنْ (અમ્મન) અથવા કોણ છે ?

3895 حَقَّتْ (હકકત) હક સાબિત થઈ, સત્ય સિદ્ધ થઈ

3896 لَا يَهْدِي (લા યહિદી) નથી માર્ગ સૂઝતો તેને

4	10	9
---	----	---

3897 لَمْ يَلْبَثُوا (લમ યલ્બથૂ) નહીં રહે તેઓ

3898 سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ (સાઅતમ્મિનનહારિ) દિવસ ભરની એક ઘડી

3899 يَتَعَارَفُونَ (યતઆરફૂન) ઓળખી લેશે

3900 مَتَى (મતા) ક્યારે ?

3901 يَيَّاتَا (બયાતન) રાતે, રાતો રાત

3902 مَاذَا (માઝા) કઈ વસ્તુની

3903 يَسْتَبْشِرُونَ (યસ્તમ્શિરૂન) ખબર પૂછે છે

3904 اِنِ (ઈ) હાં

3905 وَرَبِّي (વરબી) કસમ મારા રબ (પરવરદિગાર)-ની

5	13	10
---	----	----

3906 نَدَامَةً (નદામતુન) પસ્તાવો, અફસોસ, નદામત, ગ્વાનિ

3907 اَلَا (અલા) યાદ રાખો, જાણી લો

3908 اَللّٰهُ اَدْرٰى (આઅલ્લાહુ અઝિન)શું અલ્લાહે ઈજાજત આપી છે ?

6	7	11
---	---	----

3909 مَا تَكُوْنُ (મા તકૂનુ) નહીં હોત તું

3910 شَانَ (શઅનુન) હાલત, હાલ, કામ

3911 تُفِيْضُوْنَ (તુફીઝૂન) શરૂ કરો છો

3912 مَا يَعْزُبُ (મા યઅઝુબુ) નથી સંતાયેલું, ગુપ્ત

3913 اَصْغَرَ (અસ્ગર) નાની, નાનું

3914 يَخْرُصُوْنَ (યઅરુસૂન) અટકળ (ધારણા)-ની વાત કરે છે

7	10	12
---	----	----

પારહ (ખંડ) 11	3/4	પારહ : 'યઅતઝિરૂન' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	---------------------------------

3915 مَقَامِي (મકામી) મારું રહેવું

3916 تَذَكِّرُ (તઝકીરુન) બોધ આપવું, નસીહત કરવું, ચેતવવું

- 3917 عَمَّة (ગુમ્મતન) રંજ, ગમ, રુંધામણ
 3918 مُنْذَرِينَ (મુન્ઢરીન) જેઓને ચેતવણી આપવામાં આવી છે
 3919 تَلَفَّتْ (લત્ફિત) તુ ફેરવી નાંખ, પલટાવી નાંખ
 3920 كِبْرِيَاءُ (કિબ્રિયાઈ) સરદારી, મોટાઈ, વગદારી

8	12	13
---	----	----

- 3921 عَالٍ (આલિન) અલબત્ત ઘણું માથું ઉઠાવેલ હતો
 3922 تَبَوَّأَ (તબવ્વઆ) જગા બનાવી લો તમે બંને
 3923 اِطْمَسَ (ઇત્મિસ) મિટાવી દે, નષ્ટ કરી દે (ત-મ-સ)
 3924 اَشْدَّدَ (અશ્દુદ) સખ્તાઈ કર, કઠોર કરી દે
 3925 أُجِيبَتْ (અજુબત) કબૂલ કરી લેવામા આવી,
 સાંભળી લેવામાં આવી
 3926 لَا تَتَّبِعْنِ (લા તતબિઆન્નિ) ન અનુસરણ કરશો
 3927 اَذْرَكَ (અઢરક) મેળવી લીધો
 3928 بَدَنَ (બદનુન) દેહ, શરીર, જિસ્મ

9	10	14
---	----	----

- 3929 مُبَوَّأ (મુબવ્વઆ) ઠેકાણું, સ્થળ, જગ્યા
 3930 يَقْرَأُ وَنَ (યકરૌન) પઢે છે
 3931 مَا تُغْنِي (મા તુગ્ની) કામમાં ન આવ્યું, કામ ન લાગ્યું

3932 نَذْر (નુઝર) ધમકીઓ, ચેતવણીઓ, બીક
(એ.વ. નઝીરુન)

10	11	15
----	----	----

3933 رَّآء (રાહ) ટાળનાર, રદ કરનાર

11	6	16
----	---	----

سُورَةُ هُود

સૂરહ નં 11 : સૂરહ હૂદ

3934 اُخْكِمْتُ (ઉઠ્ઠિકિમત) મજબૂત, પાકી, અટલ

3935 فُصِّلْتُ (ફુસ્સિલત) તફસીલ (વિસ્તાર)થી વર્ણન કરેલ

3936 مِنْ لَدُنْ (મિલ્લદુન) નીતરફથી, દ્વારા

3937 يُوتِ (યુઅતિ) આપશે, પ્રદાન કરશે

3938 يَشْنُونَ (ચશ્નૂન) બેવડી કરી દે છે, બેગણું લે છે

3939 يَسْتَعْشُونَ (યસ્તાશ્શૂન) લપેટે છે, ઢાંકી લે છે

3940 ثِيَاب (થિયાબુન) કપડાં (સૌબુન એક વ.)

جُزء : وَمَا مِنْ دَابَّةٍ

પારા નં 12 : વ-મા-મિન દાબ્બતિન

- 3941 أَخْرَجْنَا (અખખરના) ઢીલ આપી અમે
 3942 أُمَّةٌ مَعْدُودَةٌ (ઉમ્મતિન મચદૂદતિન) ગણતરીની મુદત
 3943 مَا يَحْبِسُ (મા યહિબસુ) કોણે રોકી લીધા
 3944 لَيْسَ مَضْرُوفًا (લૈસ મઝરૂફના) ન દૂર થશે, કોઈનો ટાળ્યો ટળશે નહિ

1	8	1
---	---	---

- 3945 يَتُوسُّ (યહિસુન) નિરાશ, નાઉમ્મીદ, હતાશ
 3946 كَفُورٌ (કફુરુન) ના શુકરો, કૃતઘ્ન
 3947 نَعْمَاءٌ (નઅમાઅ) નેઅમતો, કૃપાઓ
 3948 فَرَحٌ (ફરિહુન) ઈતરાનારો
 3949 فَخُورٌ (ફખુરુન) ગર્વિષ્ઠ, બડાઈ મારવાવાળો
 3950 تَارِكٌ (તારિકુન) છોડી દેવાવાળો, છોડી દેનાર
 3951 ضَائِقٌ (ઝાઈફુન) રુંધાય છે, તંગ થઈ રહ્યું છે
 3952 مُفْتَرِيتٌ (મુફતરિયાતિન) બનાવેલ, તૈયાર કરેલ
 3953 نَوْفٌ (નુવફિક્ક) અમે પૂરેપૂરું આપીશું
 3954 لَا يَبْتَخَسُونَ (લા યુબ્ખસૂન) ઓછું આપવામાં નહિ આવશે
 (બ-ખ-સ)

3955 صَنَعُوا (સનઊ) તેઓએ બનાવ્યું, તેઓએ તૈયાર કર્યું

3956 أَخْرَابَ (અહખાબ) ફિરકો, જમાઅત, ટોળકીઓ

- 3957 لَا تَكُ (લા તકુ) ન થા, ન હોય
- 3958 مِرْيَةً (મિરયતુન) શંકા, વહેમ, સંદેહ
- 3959 يُعْرِضُونَ (યુઅરૂન) હાજર કરવામાં આવશે (અ-ર-ઝ)
- 3960 أَشْهَاد (અશહાદ) ગવાહો, સાક્ષીઓ
- 3961 لَا جَرَمَ (લા જ-ર-મ) શક નથી, શંકાને સ્થાન નથી
- 3962 الْأَخْسَرُونَ (અલ અખસરૂન) સૌથી વધુ નુકસાન ઉઠાવનારાઓ
- 3963 أَخْبَتُوا (અખબતૂ) નમ્રતા કરી, આજીઝી કરી, નમી ગયા
- 3964 يَسْتَوِينَ (યસ્તાવિયાનિ) બંને સરખા રહ્યા, એક જેવા

2	16	2
---	----	---

- 3965 أَرَادُوا (અરાઝિલુ) નીચ લોકો, તુચ્છજન, ઝલીલ લોકો
- 3966 بَادِيَ الرَّأْيِ (બાદિયર્રઅય) પ્રત્યક્ષ જોવામાં, ઉપર ઉપરથી
- 3967 غَمِيَّتْ (ઉમ્મિયત) છુપાઈ ગઈ, અંધાપો છવાઈ ગયો
- 3968 نَلَزِمُ (નુઝિમુ) જરૂરી કરી દઈએ અમે, લગાવી દઈએ
- 3969 طَارِدٌ (તારિદુન) દૂર ભગાડવાવાળો (ત-ર-દ)
- 3970 طَرْدٌ (તર્દુન) હાંકી કાઢવું, દૂર ભગાડવું
- 3971 تَزْدَرِي (તઝદરી) નીચ, મામુલી તુચ્છ દેખાય છે
- 3972 إِجْرَام (ઈજરામુન) ગુનોહ, અપરાધ, જુર્મ
- 3973 إِجْرَامِي (ઈજરામી) મારા ગુન્હા, મારા અપરાધ

3

11

3

- 3974 لَا تَبْتَئِسْ (લા તબતઈસ) ગમ ન કર
- 3975 اصْنَع (ઈસ્નઅ) તૈયાર કર, બનાવો
- 3976 اَعْيُنَا (અઅયુનિના) અમારી દેખરેખમાં, અમારી સામે
- 3977 لَا تُخَاطِبْ (લા તુખાતિબ) વાત ન કર
- 3978 يَحِلُّ (ચહિલ્લુ) ઉતરશે
- 3979 فَارَ (ફાર) જોશ માયો, ઉભરાયું
- 3980 تَنُورَ (તન્નૂર) તન્નૂર, રોટલી બનાવવાનો ચૂલો, ભઠ્ઠી
- 3981 اِرْكَبُوا (ઈરકબૂ) સવાર થઈ જાઓ (૨-ક-બ)
- 3982 مَجْرَهَا (મજરેહા) એનું ચાલવું
- 3983 مُرْسَهَا (મુરસાહા) એનું થોભવું
- 3984 مَعَزِلِ (મઝિઝલિલ) કિનારે
- 3985 اَوَى (આવી) જગ્યા લઈશ હું
- 3986 حَالِ (હાલ) આડ બની, દરમિયાનમાં આવી ગઈ
- 3987 اِبْلَعِي (ઈબલઈ) ગળી જા
- 3988 اَقْلَعِي (અક્લિઈ) થંભી જા
- 3989 غِيَضَ (ગીઝ) સૂકાઈ ગયું, સમાઈ ગયું
- 3990 اِسْتَوَتْ (ઈસ્તવત) આવીને થંભી ગઈ, ટકી ગઈ, થોભી ગઈ
- 3991 جُودِي (જૂદિયિ) જૂદી (એક પહાડનું નામ)

3992 بُعِدَا (બુઅદન) રહમતથી દૂરી

પારહ (ખંડ) 12

1/4

પારહ : 'વ-મા-મિન દાબીતિન' પા પૂરો થયો

3993 أَعْطَ (અઈમુ) હું બોધ આપું છું,
નસીહત કરું છું છું (વ-અ-ઝ)

3994 اِهْبِطْ (ઈહિબત) ઉતર, નીચે ઉતર તું

4	14	4
---	----	---

3995 عَادَ (આદ) આદ (કૌમ) જેમના તરફ હઝરત હુદ
(અલૈ.)ને નબી બનાવીને મોકલવામાં
આવ્યા

3996 تَارِكِي (તારિકી) છોડનારાઓ

3997 اِغْتَرَا (ઈઅતરા) શુંટવી લીધી, જકડી બનાવી દીધો

3998 نَاصِيَةً (નાસિયતુન) પેશાની, કપાળ, ચોટલી

3999 جَحَدَ (જ-હ-દ) નકાર કરવો, ઈન્કાર કરવો

4000 عَنِيْدَ (અનીદ) ઝિદી, હઠીલું, માથા ફરેલ, વિદ્રોહી

4001 اَتَّبِعُوا (ઈત્તિબી) પાછળ લાગી ગઈ

5	11	5
---	----	---

4002 اِسْتَعْمَرَ (ઈસ્તઅમર) વસાવ્યા, આબાદ કર્યા

4003 مُجِيبٌ (મુજીબુન) દુઆ કબૂલ કરનારો

4004 مَرَجُوا (મરજુવન) હોનહાર, આશાસ્પદ

4005 تَخْسِير (તખસીર) નુકસાન, ખોટ

4006 عَقَرُوا (અ-ક-રૂ) કાપી નાંખ્યા તેઓએ

4007 غَيْرُ مَكْلُوبٍ (ઐરુ મકમૂબિન) જૂઠું નહિ હોઈ શકે

4008 صِيْحَةٌ (સયહતુન) જોરદાર અવાજ

4009 جِثْمِين (જિશ્મીન) ઉધા પડેલા

4010 لَمْ يَغْنُوا (લમ યગનો) ન રહ્યા તેઓ

6	8	6
---	---	---

4011 مَالِبٌ (મા-લભિ-સ) વિલંબ નહિ કર્યો, મોઢું ન કર્યું

4012 حَنِيدٌ (હનીઝિન) તળેલું, શેકેલું

4013 لَا تَصِلُ (લા તસિલુ) નથી પહોંચતો

4014 نَكَرٌ (નકિ-ર) અંજણો થયો, અપરિચિત સમજાયો

4015 أَوْجَسَ (ઔજસ) દિલમાં સંતાડ્યું

4016 خَيْفَةٌ (ખીફતુન) ડર, બીક, ખોફ, ભય

4017 ضَحِگَت (ઝહિકત) હસી પડી

4018 وَرَاءَ (વરા-અ) પાછળ

4019 يَأْوِيَتِي (યા વૈલતા) હાય, અફસોસ

4020 ءَ (અ) શું

- 4021 اَلْدُّ (અલિદુ) હું જણીશ (મને સંતાન થશે)
- 4022 عَجُوزٌ (અજૂઝળ) ઘરડી, વૃધ્ધા, ડોસી
- 4023 بَعْلِي (બઅલી) મારો પતિ (શૌહર)
- 4024 شَيْخًا (શેખન) મોટી ઉંમરનો, ઘરડો, વૃધ્ધ, ડોસો
- 4025 اَهْلَ الْبَيْتِ (અહલલબૈતિ) ઘરવાળાઓ, ઘરનાં લોકો
- 4026 ذَهَبَ (ઝ-હ-બ) દૂર થયો, ગયો
- 4027 الرُّوْعُ (અરરૌફિ) બીક, ડર, ગભરાટ, ભય, સંશય
- 4028 مُنِيبٌ (મુનીબુન) રજૂ થનાર, ધ્યાન લગાવનાર
- 4029 غَيْرُ مَرْدُودٍ (ઁરુ મરદૂદિન) નથી ટાળી શકાતું
- 4030 سِنًى (સીઅ) દિલગીર થયો, નારાજ થયો
- 4031 ضَاقَ (ઝાક) તંગ થયો, મુશ્કિલીમાં મૂકાયો
- 4032 ذَرَعًا (ઝરઅન) દિલમાં
- 4033 عَصِيبٌ (અસીબુન) સખત, ભારી, મુશ્કેલ, કઠિન
- 4034 يُهْرَعُونَ (યુહરૈન) દોડી આવ્યા
- 4035 ضَيْفِي (ઝૈફી) મારા મહેમાનો, મારા અતિથિ
- 4036 رَجُلٌ رَّشِيدٌ (રજુલુન-રશીદુન) વિવેકશીલ, ભલો માણસ, સજજન
- 4037 نُرَيْدٌ (નુરીદુ) અમે ચાહીએ છીએ
- 4038 رُكْنٌ شَدِيدٌ (રુકિનન શદીદિન) અડીખમ કિલ્લો, મજબૂત સહારો
- 4039 لَنْ يَصِلُوا (લંયસિલુ) પહોંચી શકશે નહિ

4040 قَطَعَ مِنَ الْيَلِّ (કિર્ત્તિભિનલ્લેલિ) રાત્રીનો એક ભાગ

4041 لَا يَلْتَفِتْ (લા ચલ્તફિત) પાછો ન ફરે

4042 عَالِيَهَا (આલિયહા) એનો ઉપરનો ભાગ

4043 سَافِلَهَا (સાફિલહા) એના નીચે

4044 سَجِيلٍ (સિજીલિન) કાંકરા, કાંકરાનો પથરાવ

4045 مَنْصُودٍ (મન્સૂદિન) એક પર એક

4046 مُسَوِّمَةً (મુસવ્વમતુન) નિશાની કરેલા

4047 بَعِيدٍ (બઈદ) દૂર

7

15

7

પારહ (ખંડ) 12

1/2

પારહ : વ-મા-મિન દાબલતિન અરઘો પૂરો થયો

4048 وَدُودٍ (વદૂદુન) ચાહનાર, દોસ્તી રાખનાર

4049 مَا نَفَقَهُ (મા નફકહુ) નહિ સમજયા અમે એને

4050 رَهْطُكَ (રહતુક) બિરાદરી તારી, ભાઈબંધી

4051 رَجْمَنَا (રજમના) પત્થરોથી મારી નાંખતે અમે

4052 رَهْطٌ (રહતુન) બિરાદરી, ખાનદાન, ભાઈબંધ

4053 أَعَزُّ (અઅઝઝુ) અધિક શ્રેષ્ઠ, ઘણું પ્રિય

4054 ظَهْرِيًّا (ઝિહરિય્યન) પીઠ પાછળ

4055 إِرْتَقِبُوا (ઈરતકિબૂ) રાહ જોતા રહો, ઈત્તિઝારમાં રહો

4056 رَقِيبٌ (રફીબુન) રાહ જોનારા

8	12	8
---	----	---

4057 أَوْرَدَ (ઓ-ર-દ) લાવીને ઊભો કરશે

4058 وَرَدَ (વિરદુન) ઘાટ (ઉતરવાની જગ્યા)

4059 مَوْرُوذٌ (મૌરુદુન) લાવીને ઊભો કરવાની જગ્યા

4060 رَفْدٌ (રિફદુન) ઈનામ, પુરસ્કાર, બખ્શિશ

4061 مَرْفُودٌ (મરફુદુન) આપવામાં આવનારી બખ્શિશ

4062 حَصِيدٌ (હસીદુન) મૂળ કપાઈ ગયેલી, ઉજજડ

4063 تَتِيبٌ (તત્તીબુન) વિનાશ, બરબાદી

4064 يَوْمَ مَشْهُودٌ (યૌમુમ્મશહુદુન) હાજરીનો દિવસ

4065 شَقِيٌّ (શકિસ્યુન) કમભાગ્ય, બદબખ્ત

4066 سَعِيدٌ (સર્ફદુન) ભાગ્યવાન, ભાગ્યશાળી

4067 زَفِيرٌ (ઝફીરુન) બૂમ-બરાડા પાડવા, ઘાંટા પાડવા

4068 شَهِيْقٌ (શહીફુન) ફૂસકાં લઈને રડવું

4069 مَا دَامَتْ (મા દામત) જ્યાં સુધી કાયમ રહે અથવા રહેશે

4070 فَعَالٌ (ફઅઆલુન) કરનાર, કર્તા

4071 عَطَاءٌ (અતાઅન) ઈનામ, બક્ષિશ, કૃપા

4072 غَيْرَ مَجْدُوذٍ (ઝૈર મજમૂઝિન) અનંત, અટૂટ, કાપવામાં ન આવશે

4073 لَا تَكُ (લા તકુ) પડતો નહિ, ન થઈ જા

4074 مِرْيَةٍ (મિરયતિલ) શંકા, સંદેહ, વહેમ

4075 غَيْرَ مَقْضُوصٍ (ઐર મક્કૂસિલ) ઓછું ન થશે (પૂરેપુરું)

9	14	9
---	----	---

4076 لَا تَطْغَوْا (લા તતગૌ) હદથી ન વધો

4077 لَا تَرْكَبُوا (લા તરકબૂ) ન ઝુકો, લાલાપિત ન થશો

4078 طَرْفِي (તરફિ) બન્ને છેડાઓ

4079 زُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ (ઝુલુફમિનલ્લૈલિ) રાતનો અમુક ભાગ

4080 حَسَنَتٍ (હસનાતુન) નેકીઓ, સારા કામો, સત્ કર્મ

4081 سَيِّئَاتٍ (સયિઆતુન) બુરાઈઓ, ખરાબ કામો, દુષ્કર્મ

4082 أُولُوا بَقِيَّةٍ (ઊલૂ બકિઅતિન) સમજદાર લોકો

4083 أَتْرَفُوا (ઠરિફૂ) સુખ-સમૃદ્ધિમાં કરવામાં આવેલું

4084 نُبِتٍ (નુસબિતુ) અમે સાબિત (દૃઢ) રાખીએ છીએ

4085 فَوَادِكٍ (ફુઆદક) તારું દિલ

10	14	10
----	----	----

سُورَةُ يُوسُفَ

સૂરહ નં 12 : સૂરહ યૂસુફ

4086 أَحَدَ عَشَرَ (અહદ અશર) અગિયાર (11)

4087 رُءْيَا (રુઆયા) સ્વપ્નું, ખવાબ

4088 تَأْوِيلُ الْأَحَادِيثِ (તા઼વીલિઅહાદીસિ) સ્વપ્નાની તઅબીર, વાતનો ખુલાસો

1	6	11
---	---	----

4089 عَصَبَةٌ (ઉસ્બતુન) સમૂદાય, જમાઅત, જથ્થો

4090 اِطْرَحُوْ (ઉત્રહુ) નાંખી દો, છોડી આવો

4091 يَخْلُ (યાખલુ) ખાલી થઈ જશે

4092 غِيَابَتِ (ગયાબતિ) ઊંડાઈવાળો (ઊંડો)

4093 جُبَّ (જુબુન) કૂવો

4094 يَلْتَقِطُ (યલ્તકિત) ઉઠાવી લેશે

4095 بَعْضُ السَّيَّارَةِ (બઅમુસ્સય્યારતિ) કોઈ કાફલો, મુસાફિર, યાત્રી

4096 عَدَا (અદા) કાલે સવારે

4097 يَرْتَعِ (યરતઅ) ધરાઈને ખાય

4098 ذَنْبٌ (ઝિઅબુન) વરુ

4099 عِشَاءٌ (ઈશાઅન) રાતે

4100 يَكُونُ (યહુન) રહતા-રહતા

4101 نَسْتَبِقُ (નસ્તાબિકુ) અમે દોડતા હતા

પારહ (ખંડ) 12	3/4	પારહ : વ-મા-મિન દાબબતિન પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	---------------------------------------

4102 سَوَّلَتْ (સવ્વલત) વાત ઘડી લીધી

- 4103 جَمِيل (જમીલુન) બેહતર, ઘણો સારો (ખૂબસૂરત)
- 4104 مُسْتَعَان (મુસ્તઘાન) મદદ માંગવામાં આવી છે
- 4105 تَصِفُونَ (તસિફૂન) તમે વર્ણન કરો છો
- 4106 وَارِد (વારિદુન) આગળ ચાલનારો,
મોકલવામાં આવનારો
- 4107 أَذْلَى (અદલા) લટકાવી
- 4108 دَلْو (દલ્વુન) ડોલ
- 4109 يَبْشُرِي (યા બુશરા) વાહ, ઘણું સારું
- 4110 عَلِمَ (ગુલામુન) છોકરો
- 4111 بِضَاعَةٌ (બિઝાઅતુન) માલ, પૂંજી
- 4112 بَخْسٍ (બખિસન) કંઈક ઓછી, અધૂરી
- 4113 دَرَاهِم (દરાહિમ) દિરહમનું બ.વ., તે સમયનો સિકકો
- 4114 زَاهِدِينَ (ઝાહિદીન) નિર્લેપ, અનાસક્ત

2

14

12

- 4115 أَكْرَمِي (અકિરમી) સન્માનથી રાખ, ઈઝઝતથી રાખ
- 4116 رَاوَدَتْ (રાવદત) લલચાવ્યો, ફોસ્લાવ્યા તેણીએ
- 4117 غَلَقَتْ (ગલ્લકત) બંધ કરી દીધા (તે સ્ત્રીએ)
- 4118 أَبْوَاب (અબ્વાબ) બારણા, દરવાજાઓ
- 4119 هَيْتَ لَكَ (હેત લક) (જલ્દી, બસ) આવી જાઓ

- 4120 مَعَادَ اللَّهِ (મઆ મલાહિ) અલ્લાહની પનાહ
- 4121 قَدَّتْ (કદત) ફાડી નાંખ્યું (તે સ્ત્રીએ)
- 4121(A) قَمِيصَةً (કમીસદ્) તેનું કમીઝ (ખમીશ, પહેરણ)
- 4122 أَلْفِيَا (અલ્ફયા) જોયા તે બંનેએ
- 4123 سَيِّدَهَا (સયિદહા) તેણીના પતિને
- 4124 لَدَا (લદા) પાસે, નજીક, સમીપ
- 4125 مَا جَزَاءُ (મા જઝાઈ) શી સજા છે ?
- 4126 يُسْجَنَ (س ج ن) (યુસ્જન) કેદ કરવામાં આવે (સ-જ-ન)
- 4127 قُدَّ (કુદ) ફાડવામાં આવ્યું
- 4128 قُبِلَ (કુબુલિન) આગળથી
- 4129 دُبُرَ (દુબુરિન) પાછળથી
3	9	13
- 4130 نِسْوَةً (નિસ્વતુન) સ્ત્રીઓ, ઔરતો, મહિલાઓ
- 4131 تُرَاوِدُ (તુરાવિદુ) બેઠકાવે છે, ફોસલાવે છે
- 4132 فَتًى (ફતા) જુવાન, ખાદિમ, ગુલામ
- 4133 شَغَفَ (શ-ગ-ફ) દિલ લાગી ગયું છે, ઘર કરી ગયું છે
- 4134 مُتَكِّأً (મુતકઅન) તકિયાદાર બેઠકો
- 4135 سَكِينًا (સિકીનન) ચાકુ, છરી
- 4136 اكْبَرَنَ (અકબરન) મોટા (મહાન) સમજયા

4137 حَاشَ لِلّٰهِ (હાશ લિલ્લાહિ) બુઝુર્ગી (મહિમા)તો બસ અલ્લાહના માટે છે

4138 لَمُتْنَتْنِي (લુમ્તુન્નની) મલામત (નિંદા) કરી હતી તમે

4139 اِسْتَعْصَمَ (ઈસ્તઅસમ) બચીને રહ્યો, નિષ્કલંક રહ્યો, અલિપ્ત રહ્યો

4	6	14
---	---	----

4140 سَجَنَ (સિજનુન) જેલ, કેદખાનું

4141 فَتَيْنَ (ફતયાનિ) બે યુવકો, બે જુવાનો

4142 اَعْصِرْ عِ مَرْنِ (અએસરુ) નિચોવું છું (અ-સ-ર)

4143 خُبْرًا (ખુબ્રાન) રોટલીઓ

4144 مُتَفَرِّقُونَ (મુતફરિફૂન) જુદા જુદા, વિવિધ

4145 يُضْلَبُ (યુસ્લબુ) શૂળી (ફાંસી) આપવામાં આવશે

4146 نَاجٍ (નાજિન) મુક્તિ, છુટકારો (મુક્તિ) મેળવનાર, બચનાર

4147 بَضَعَ سِنِينَ (બિઝઅ સિનીન) થોડાં વર્ષ

5	7	15
---	---	----

4148 بَقَرَاتٍ (બકરાતિન) ગાયો

4149 سِمَانٍ (સિમાનિન) તાજી, રૂષ્ટ પુષ્ટ, જાડી

4150 سَبْعٍ (સબઅ) સાત (૭)

- 4151 عَجَاف (ઈજાફુન) દુબળી, કમઝોર, પાતળી
- 4152 يَبْسُت (યાબિસાતિન) સૂકી, ખુશક
- 4153 تَغْبُرُونَ (તઅબુરૂન) તમે તઅબીર (તફસીર) બયાન કરો
- 4154 أَضْغَاتٍ أَحْلَامٍ (અઝગાસુ અહલામિન) પરેશાન વિચારો
- 4155 إِذْكَر (ઈઢકર) યાદ કર્યું
- 4156 بَعْدَ أُمَّةٍ (બઅદ ઉમ્મતિન) એક મુદત પછી
- 4157 تَزْرَعُونَ (તઝરઊન) તમે ખેતી કરશો
- 4158 دَابًّا (દઅબન) લગાતાર, સતત
- 4158(A) فَمَا حَصَدْتُمْ (ફમા હસદતુમ) પછી જે અનાજ તમે કાપશો
- 4159 تُحْصِنُونَ (તુહિસિનૂન) તમે સાચવીને રાખશો,
- 4160 يُغَاثُ (યુગાસુ) ખૂબ વરસાદ પડશે,
પાણી વરસાવવામાં આવશે
- 4161 يَغْصِرُونَ (યઝિસરૂન) રસ નિયોડશો, ખૂબ રસ કાઢશો

6	7	16
---	---	----

- 4162 مَبَالٍ (મા બાલુ) કેવી હાલત (પરિસ્થિત) છે ?
- 4163 حَصْحَصَ (હસહસ) ખૂલી ગયું, જાહેર થઈ ગયું
- 4164 لَمْ أَخُنْ (લમ અખુન) નથી ખિયાનત કરી મેં

جُزء : وَمَا أُبْرِي

પારા નં 13 : વ-મા-ઉબરિઉ

- 4165 مَا أُبْرِي (મા ઉબરિઉ) નિર્દોષ નથી બતાવ્યો
- 4166 أَمَارَةٌ (અમારતુન) હુકમ આપનાર
- 4167 اسْتَخْلِصُ (અસ્તખ્લિસ) હું ખાલિસ (ખાસ) કરી લઈશ
- 4168 مَكِينٌ (મકીનુન) મર્તબાવાળા, અમાનતદાર
- 4168(A) أَمِينٌ (અમીનુન) વિશ્વાસ પાત્ર, ભરોસા લાયક
- 4169 خَزَائِنِ الْأَرْضِ (ખઝાઈનુલઅર્ઝિ) મુલકી (ઘરતીના) ખજાના

7	8	1
---	---	---

- 4170 جَهَّزَ (જહહઝ) સામાન તૈયાર કર્યો
- 4171 جَهَّازٌ (જહહઝુન) સામાન
- 4172 مُنْزِلِينَ (મુન્ઝિલીન) મહેમાન નવાઝ
- 4173 فَيَسِّرَ (ફિત્યાનુન) સેવક, સાથી, યુવાન
- 4174 بِضَاعَتَهُمْ (બિઝાઅતહુમ) તેમની પૂંજી
- 4175 رَحَالٌ (રિહાલુન) કજ્રવો, ઊંટો પર સામાન લાદવાનો થેલો
- 4176 نَكَلَ (નકતલ) માપીને લાવીશું અમે

- 4177 مَا نَبَغِي (મા નબગી) અમને બીજું શું જોઈએ
- 4178 نَمِير (નમીરુ) અમે અનાજ લાવીશું
- 4179 كَيْلٌ بَعِير (કેલબઈરિન) એક ઊંટ ઉપાડી શકે એટલું અનાજ
- 4180 مَوْثِقًا (મોસિકન) વચન, કૌલ અને કરાર
- 4181 مَا أُغْنِي (મા ઉગ્ની) ન કામ આવીશ
- 4182 حَاجَةً (હાજતન) અભિલાષા, અરમાન, હાજત

8	11	2
---	----	---

- 4183 أَوَى (આવા) જગ્યા આપી
- 4184 سِقَايَةً (સિકાયતન) પાણી પીવાનું પ્યાલું
- 4185 رَحْلٌ (રહલુન) ઊંટ પર સામાન લાદવાનો થેલો
- 4186 أَيُّهَا الْعَيْرُ (અય્યતુહલઈરુ) હે કાફલાવાળાઓ
- 4187 سُرْقُونٌ (સરફૂન) ચોરી કરનારાઓ (ચોર)(સ-ર-ક)
- 4188 أَقْبَلُوا (અકબલૂ) પલટીને સામે આવ્યા, રૂબરૂ થયા
- 4189 مَادًا (માઝા) શું ?
- 4190 تَفْقِدُونَ (તફિકદૂન) ખોવાઈ ગયું જુઓ છો તમે
- 4191 نَفَقْدٌ (નફિકદૂ) અમે ખોવાયેલું જોઈએ છીએ
- 4192 صَوَاعٌ (સુવાઅ) ગ્લાસ, પાણી પીવાનો મોટો પ્યાલો
- 4193 حِمْلٌ بَعِير (હિમ્લુબઈરિન) એક ઊંટ ઊંચકી શકે એટલું અનાજ
- 4194 زَعِيمٌ (ઝઈમુન) જામિન, ઉત્તરદાયી

- 4195 بَدَأَ (બ-દ-અ) શરૂ કર્યું
- 4196 أَوْعِيَةَ (ઔઈયતુન) (સામાન) પશુઓની પીઠ ઉપર
સામાન લાદવાના મોટા થેલા
- 4197 كَذَّنَا (કિદના) તદબીર (ઉપાય, યુક્તિ) અમારી
- 4198 دِينَ الْمَلِكِ (દીનિલલિકિ) શાહી કાનૂન

9	11	3
---	----	---

- 4199 خَلَصُوا (ખલસુ) અલગ બેઠા
- 4200 نَجِيًّا (નજિય્ચન) સલાહ, મશ્વરો, વિચાર વિમર્શ
- 4201 لَنْ أَبْرَحَ (લન અબરહ) હરગિઝ હટીશ નહિ
- 4202 فَرَطْتُمْ (ફર્ફતુમ) તમે ભૂલ કરી
- 4203 عِزْر (ઈર) કારવાં, કાફલો
- 4204 سَوَّلَتْ (સવ્વલત) વાત ઘડી કાઢી, વાત બનાવી
- 4205 تَوَلَّى (તવલ્લા) મોઢું ફેરવી લીધું તેણે
- 4206 يَا أَسْفَى (યા અસફા) હાય અફસોસ !
- 4207 ابْيَضَّتْ (ઈબ્ચઝઝત) સફેદ થઈ ગઈ
- 4208 تَفْتَوُوا تَذَكُّرُ (તફતઊતઝકુરુ) તું યાદમાં લાગી રહેશે
- 4209 حَرَضًا (હરઝન) બેકાર (પિગાળી નાંખશે)
- 4210 أَشْكُوا (અશકુ) શિકાયત રજૂ કરું છું
- 4211 بَيِّنِي (બરસી) બેકારારી (વ્યાકુળતા,

બેચેની, પરેશાની) મારી

4212 تَحَسُّوْا (તહસસુ) શોધો, તપાસ કરો

4213 رَوْحِ اللّٰهِ (રૌહિલ્લાહિ) રહમત અલ્લાહની

4214 مُزْجَاة (મુઝાજાતિન) થોડીક, નજીવી, અલ્પ

4215 تَصَدَّقْ (તસદક) ખેરાત કરો, દાન કરો, સદકો કરો

4216 اَتَرَكَ (આસરક) પસંદ કર્યો તમને

4217 لَا تَثْرِيْبَ (લા તસ્રીબ) કંઈ ચીમકી નથી, કોઈ દોષ નથી

10

14

4

4218 تَفْنِدُوْنَ (તુફનિદૂન) બહેકેલો (ચસકી ગયેલ) કહો મને

પારહ (ખંડ) 13

1/4

પારહ : 'વ-મા-ઉબરિહિ' પા પૂરો થયો

4219 عَرَشَ (અર્શ) તખ્ત, આસન

4220 بَدُوْ (બદિય) જંગલ, ગામડું, ગામ

4220(A) الْحَقُّ (અહિક) મેળવી દે, શામિલ કરી દે

4221 لَدَيْهِمْ (લદૈહિમ) એમના પાસે, એમના સમીપ

4222 حَرَضَتْ (હરસ્ટ) તું ચાહે, લાલચ કરે તું

11

11

5

4223 غَاشِيَةً (ગાશિયતુન) ઢાંકવાવાળું, છવાઈ જનાર

4224 رَجَالًا (રિજાલન) માનવી, આદમી, લોકો

12

7

6

سُورَةُ الرَّعْدِ

સૂરહ નં 13 : સૂરહ અર-રાદ

- 4225 عَمَدٍ (અમદિન) થાંભલો, સ્તંભ, સુતૂન
- 4226 مَدٍّ (મદ) ફેલાવ્યું, ખેંચીને પાથર્યું
- 4227 قِطْعٍ (કિતઈન) કટકો, ટુકડો, ભાગ, ખંડ
- 4228 مُتَجَوِّرَاتٍ (મુતજાવિરાતિન) પરસ્પર, મળેલા, આસ પાસ,
નજદીક
- 4229 صِنَوَانٍ (સિન્વાનુન) થડવાળું વૃક્ષ, એક મૂળમાંથી
નીકળેલી બે શાખાઓ, બમણો
- 4230 غَيْرُ صِنَوَانٍ (ઐરુસિન્વાનિન) થડ વગર રોપો, છોડવો, એકલવાયુ
- 4231 أَغْلَلٍ (અગલાલ) તૌક, ગળાનો ફાંસો, હાંસડી
- 4232 أَعْنَاقٍ (અઅનાક) ગરદનો
- 4233 مَثَلَاتٍ (મસુલાત) ઈબ્રતનાક સજ્જાઓ, કઠોર યાતનાઓ

1

7

7

4234 تَغِيصُ (તગીઝ) કમ (ઓછું) થાય છે

4235 مُتَعَالٍ (મુતઆલ) ઉચ્ચ, બુલંદ, આ'લા

- 4236 مُسْتَخِف (મુસ્તખિફન) છુપાવનાર
- 4237 سَارِب (સારિબુન) ચાલનાર (સર)
- 4238 مُعَقِّب (મુઅકિકિબાતિન) ચોકીદારો, આગળ-પાછળ લાગેલાં, પહેરાદારો
- 4239 وَال (વાલિન) બેલી, સહાયક, સાથ આપનારો
- 4240 يُنْشِئ (યુન્શિઈ) તે ઉઠાવે છે
- 4241 سَحَاب (સહાબુન) વાદળો
- 4242 ثِقَال (થિકાલુન) વજનદાર (પાણીથી ભરપૂર)
- 4243 الرُّعْد (અરઅદુ) ગરજવાવાળું, વાદળોનું ગર્જવું,
- 4244 شَدِيدُ الْمَحَال (શદીદુલ્મિહાલિ) સખત પકડવાળો, પ્રબળ શક્તિવાળો
- 4245 بَاسِطٌ (બાસિતુન) ફેલાવવાવાળો, પ્રસારનાર (બ-સ-ત)
- 4246 كَفَّيْهِ (કફફૈઈ) તેની બંને હથેળીઓ
- 4247 فَآ (ફા) મોં, મોઢું
- 4248 ظِلَّل (ઝિલાલુન) પડછાયો, છાંયડો
- 4249 سَأَلَتْ (સાલત) વહેવા લાગે, વહી જાય
- 4250 أَوْدِيَّةٌ (ઔદિયતુન) નદી નારાં
- 4251 اِحْتَمَلَ (ઈહતમલ) ઉઠાવ્યું, ઉચક્યું
- 4252 سَيْلٌ (સૈલુન) પૂર, વહેણ
- 4253 رَبَدَا (અબદન) ફીણ
- 4254 رَابِيَا (રાબિયન) ફુલેલું, ચઢેલું, ઉઠેલું, ઉપસેલું

- 4255 يُوْقِدُونَ (ચૂકિદૂન) તપાવે છે, ગરમ કરે છે
 4256 حَلِيَّةٌ (હિલ્યતુન) ઘરેણાં, સોના-ચાંદીના દાગીના
 4257 جُفَاءً (જુફાઅન) બેકાર, વ્યર્થ, નાકાર
 4258 يَمْكُثُ (અમ્કુથુ) સ્થાયી રહે છે, થોભે છે

2	11	8
---	----	---

પારહ (ખંડ) 13	1/2	પારહ : 'વ-મા-ઉબરિઉ' અરધો પૂરો થયો
---------------	-----	-----------------------------------

- 4259 يَصِلُونَ (અસિલૂન) જોડીને ચાલે છે, મેળવીને ચાલે છે
 4260 يَذْرَؤُنْ (અદરઊન) દૂર કરે છે, ટાળી દે છે
 4261 عُقْبَى الدَّارِ (ઉકબદારિ) પરમધામ, આખિરતનું ઘર
 4262 نَعَمَ (નિઅમ) ઘણું સારું
 4263 يَنْقُضُونَ (અન્કુઝૂન) તોડે છે, ભંગ કરે છે

3	8	9
---	---	---

- 4264 تَطْمِئُنْ (તતમઈન્નુ) ઈત્મીનાન (શાંતિ) પ્રાપ્ત કરે છે
 4265 طَوْبَى (તૂબા) ખુશહાલી, પરમાનંદ
 4266 سِيرَتٌ (સુઅિરત) ચલાવવામાં આવતે
 4267 قُطِعَتْ (કુતિઅત) ફાટી જાતે, કાપવામાં આવતે
 4268 كَلِمَ (કુલ્લિમ) વાત કરાવવામાં આવતે

4269 قَارِعَةً (કારિઅતુન) આફત, સખત મુસીબત, તકલીફ

4270 تَحُلُّ (તહુલ્લુ) ઉતરશે

4	5	10
---	---	----

4271 أَمَلَيْتُ (અમ્લેતુ) મુહલત આપી મેં, ટીલ આપી મેં

4272 سَمَوًا (સમ્મુ) નામ રાખી લો

4273 أَشَقُّ (અશક્કુ) બહુ જ સખત, તકલીફ આપનારું,
કષ્ટદાયી

4274 وَاقٍ (વાકિન) બચાવનાર

4275 أَكُلُّ (ઉકુલુ) ફળો, મેવા

4276 دَائِمٌ (દાઈમુન) સદા, હંમેશા

4277 عَقْبَى (ઉકબા) પરિણામ, અંજામ

4278 يَفْرَحُونَ (યફરહૂન) ખુશ થાય છે

5	6	11
---	---	----

4279 يَمْحُوا (યમ્હુ) મિટાવી દે છે, નાબૂદ કરી દે છે

4280 أُمُّ الْكِتَابِ (ઉમ્મુલ્કિતાબિ) મૂળ પુસ્તક,
મરકઝી (કેન્દ્રીય) કિતાબ

4281 نَنْقُصُ (નન્કુસુ) ઘટાડવું, ઓછું કરવું

4282 أَطْرَافٌ (અત્રાફ) કિનારાઓ, (બહુ વચન)

4283 لَا مُعَقِّبَ (લા મુઅક્કિબ) રદ કરનાર નથી, દૂર કરનાર નથી

6	6	12
---	---	----

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

સૂરહ નં 14 : સૂરહ ઈબ્રાહીમ

4284 اَيُّمَ اللّٰهِ (અય્યામિલ્લાહિ) અલ્લાહના દિવસો

1	6	13
---	---	----

પારહ (ખંડ) 13	3/4	પારહ : 'વ-મા-ઉબરિઉ' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	-----------------------------------

4285 سُبُلَنَا (સુબુલના) અમારા માર્ગો, અમારા રસ્તાઓ

4286 اَذِيْتُمْوْنَا (આઝિતુમૂના) તમે અમને સતાવ્યા,
તકલીફ આપી તમે અમને

2	6	14
---	---	----

4287 حَابَ (ખા-બ) નિષ્ફળ રહ્યો, અસફળ રહ્યો

4288 عَنِيدَ (અનીદ) ઝિદી, હઠીલો, દુરાગ્રહી

4289 يُسْقَى (યુસ્કા) પીવડાવવામાં આવશે

4290 صَدِيدَ (સદીદ) પડ-પીપ

4291 يَتَجَرَّعُ (યતજરૈઉ) એકેક ઘૂંટ કરી પીશે,
અટકી-અટકીને પીશે

- 4292 لَا يَكَادُ (લા ચકાદુ) ન સરળ હશે, ન કરીબ હશે
- 4293 يُسِيغُ (યુસીગુ) ગળામાંથી ઉતરશે
- 4294 رَمَاد (રમાદ) રાખ
- 4295 اِسْتَدَّتْ (ઈશતદત) જોશભેર ચાલે, ઝડપથી ચાલે
- 4296 يَوْمَ عَاصِفٍ (યૌમિન આસિફિન) આંધી (સખત વાવાઝોડા, વંટોળિયાનો) દિવસ
- 4297 بَرَزُوا (બર-ઝૂ) સામે હશે
- 4298 تَبَعًا (તબઅન) પાછળ ચાલનારાઓ, અનુયાયી
- 4299 مُقْنُون (મુઝૂન) કરનારા, બચાવનારા
- 4300 جَزِعْنَا (જઝિઅના) બેચેન થઈએ અમે
- 4301 مَخِيض (મહીસ) છુટકારો, નજાત, મુક્તિ

3	9	15
---	---	----

- 4302 مُضِرِّخ (મુસ્સિખુન) મદદગાર, ફરિયાદને પહોંચનાર
- 4303 أَضَلَّ (અસ્લુન) મૂળ, જડ
- 4304 ثَابِت (સાબિતુન) મજબૂત, પાકું, ઊંડું
- 4305 فَرَع (ફરઉન) શાખાઓ, ડાળીઓ
- 4306 اِجْتَنَّتْ (ઈજતુસસત) બેચેન, વ્યાકુળ, બેકરાર

4	6	16
---	---	----

- 4307 أَحَلُّوا (અહલ્લુ) ઉતારયું તેઓએ (ઝોકી દીધું)
- 4308 دَارِلِبَّوَارِ (દારલ્લવારિ) વિનાશનું ઘર, નુકસાનનું ઘર
- 4309 خِلَّل (ખિલાલુન) દોસ્તી, મૈત્રી
- 4310 دَائِبِينَ (દાઈબૈનિ) ચકકર લગાવનારા, ફરનારા
- 4311 لَا تَحْضُوا (લા તુહસુ) ન ગણી શકશો

5	7	17
---	---	----

- 4312 أَجْنِبِي (ઊજબુબી) બચાવી લે મને, દૂર રાખ મને
- 4313 أَسْكَنْتُ (અસ્કન્તુ) વસાવી મેં, આબાદ કરી મેં
- 4314 وَادٍ (વાદિન) જંગલ, મૈદાન, ઘાટી
- 4315 غَيْرِ ذِي دَرْعٍ (ઐરિઝીઝરઘન) બંજર જમીન, ખેતીને લાયક ન હોય
- 4316 مُحَرَّم (મુહર્રમુન) ઈઝઝતને લાયક, (પવિત્ર) સમ્માનિય
- 4317 تَهْوِي (તહવી) ઝુકવા લાગે, અનુરકત થાય
- 4318 كَبْر (કિબરુન) વૃદ્ધાવસ્થા, બુઢાપો, ઘડપણ

6	7	18
---	---	----

- 4319 تَشْخَصُ (તશખસુ) ફાટેલી રહી જશે
- 4320 مُهْطِعِينَ (મુહિતઘન) દોડતા હશે
- 4321 مُقْنِعِي (મુકિનઈ) ઊંચા કરેલા, ઉઠાવેલા
- 4322 طَرْف (તરફ) નજરો, નિગાહો

- 4323 أَفْنَدَةً (અફંદતુન) દિલ, હૃદય (બહુ વચન)
- 4324 هَوَاءٌ (હવાઈન) બદહવાસ (હતપ્રભ, ઉદ્દિગ્ન), હોશ ખોવાયેલા હશે
- 4325 تَبَدَّلٌ (તુબદલુ) બદલી નાંખવામાં આવશે
- 4326 مُقَرَّنِينَ (મુકરનીન) જકડાયેલા હશે
- 4327 أَصْفَادٌ (અસ્ફાદ) સાંકળો
- 4328 سَرَائِيلُ (સરાબીલુ) કુરતા (પોશાક)
- 4329 قَطِرَانٌ (કતિરાન) ગંધક

7

11

19

جُزء : رُبَمَا

પારા નં 14 : રુબમા

سُورَةُ الْحَجَرِ

સૂરહ નં 15 : સૂરહ અલ-હિજ

- 4330 رُبَمَا (રુબમા) કદી ન કદી, કોઈ ન કોઈ સમયે, વારંવાર
- 4331 يُلْهِ (યુલ્હિ) ગાફિલ કરી દે, ભ્રમિત રાખે
- 4332 لَوْمَا (લૌ મા) કેમ નહિં ?

- 4333 شَيْع (શિયઈન) જમાઅતો, સમૂદાયો
- 4334 نَسْلُكَ (સલક) (નસ્લુક) અમે ચલાવી દઈએ છીએ (સ-લ-ક)
- 4335 ظَلُّوا (ઝલ્લુ) છવાઈ જાય, થઈ જાય
- 4336 يَغْرُجُونَ (યઝરુજૂન) ચઢતા ચઢતા, ચઢવા લાગે
- 4337 سُكِّرَتْ (સુકિરત) બાંધવામાં આવેલી,
ધોકો આપવામાં આવેલી
- 4338 مَسْجُورُونَ (મસ્જૂરૂન) જાદૂ કરી દેવામાં આવેલ

1	15	1
---	----	---

- 4339 بُرُوجًا (બુરુજન) તારોઓના મહેલો,
આકાશના કક્ષ (ખંડો)
- 4340 اِسْتَرْقَ (ઈસ્તરક) (સરક) ચોરી છુપીથી સાંભળી લેવું
- 4341 شِهَابٌ (શિહાબુન) સળગતો અંગારો, શોલા
- 4342 مَدَدْنَا (મદદના) ખેંચીને પાથરી અમે (ફેલાવી)
- 4343 رَوَاسِي (રવાસિય) પર્વતો, પહાડો
- 4344 مَوْزُونٌ (મૌઝૂન) વ્યવસ્થિત રીતે, ચોકકસ રીતે
- 4345 لَوَاقِحَ (લવાકિહ) વરસાદ (વર્ષા) લાવવાવાળી

2	10	2
---	----	---

- 4346 صَلَّال (સલ સાલ) ખણખણાટ અવાજવાળી માટી
- 4347 حَمَامٌ (હમમ્મરૂનિન) સહેલી માટી, કીચડ, ગારો

4348 سَمُوم (સમૂમ) ગરમ હવા, લૂ

4349 جُزْء (જુઝ'અ) ભાગ, હિસ્સો

3	19	3
---	----	---

4350 اٰمِيْن (આમિનીન) સુખ-શાંતિથી, અમનથી

4351 غِل (ગિલુન) નારાજી, મલીનતા, ખફગી

4352 سُرُر (સુરુર) ગાદીઓ, તખ્ત, સોફા, (BEDS)

4353 مُتَقَبِّلِيْنَ (મુતકાબિલીન) સામસામે, રૂબરૂ

4354 نَصَب (નસબુન) રંજ, દુઃખ, ગમ

4355 نَبِي (નાબિઅ) ખબર આપ, સૂચના આપ

4356 وَجَلُوْنَ (વજિલૂન) ડરે છે

4357 وَجَل (વજલુન) બીક લાગવી, ડર લાગવો

4358 فِيم (ફિમ) તો કઈ વસ્તુની

4359 قَنِطِيْن (કાનિતીન) નિરાશ લોકો, ના ઉમ્મીદ લોકો

4360 قَنَط (ક-ન-ત) માયૂસી, નિરાશા, ના ઉમ્મીદી

4361 مَاخَطُب (મા ખતબુ) શું કામ છે ? શું બાબત છે ?

4362 غَبِرِيْنَ (ગાબિરીન) પાછળ રહી જનારાઓ (ગુનેહગાર)

4	16	4
---	----	---

4363 قَوْمٌ مُّكْرُوْنَ (કોમુમુન્કરૂન) અજાણ્યા લોકો, અપરિચિત લોકો

- 4364 يَمْتَرُونَ (અમતરૂન) શંકા (સંદેહ) કરે છે
- 4365 أَسْرَ (અસ્રિ) લઈ જા
- 4366 أَمْضُوا (ઉમ્ઝૂ) ચાલતા રહો
- 4367 مَقْطُوعَ (મકતૂઈન) કાપી નાંખવામાં આવશે
- 4368 لَا تَفْضَحُونَ (લા તફઝહૂન) મને ફજેત ન કરો,
મને (રુસ્વા) અપમાનિત ન કરો
- 4369 لَعْمُرُكْ (લઅમુરુક) તારા પ્રાણના સોગંદ,
કસમ તારા જાનની
- 4370 مُشْرِقِينَ (મુશ્રિકીન) સૂર્ય નીકળતાં જ, સવાર થતાં જ
- 4371 مُتَوَسِّمِينَ (મુતવસ્સિમીન) ચહેરા પરથી ઓળખી જનાર,
ફિરાસત (દિવ્ય સૂઝ બુઝ) ધરાવનાર
- 4372 سَبِيلٌ مُقِيمٌ (સબીલુમુકીમુન) આબાદ સડક, સીધો માર્ગ
- 4373 أَصْحَابُ الْآيَةِ (અસ્હાબુલ્લૈકતિ) વનમાં રહેનારાઓ, વનવાસી
- 4374 إِمَامٌ مُبِينٌ (ઈમામિમુબીનિન) ખુલ્લો માર્ગ, સાફ રસ્તો

5	19	5
---	----	---

- 4375 يَنْحِتُونَ (અન્હિતૂન) કોતરતા, કોતરવું (ન-હ-ત)
- 4376 مَثَانِي (મસાની) દોહરાવવામાં આવતી, પુનરાવર્તિત
- 4377 لَا تَمُدَّنْ (લા તમુદ્દન) ન લાંબી કર, ન દોડાવ
- 4378 اخْفِضْ (ઈખફિઝ) બિછાવી દે, ઝુકાવી રાખ
- 4379 جَنَاحٌ (જનાહુન) બાજૂ, બાહો, બાહુ

4380 مُقْتَسِمِينَ (મુક્તસિમીન) વિભાજિત કરનારાઓ,
કુસંપ કરાવનારાઓ

4381 عِضِينَ (ઈઝીન) ટુકડે ટુકડા, ખંડ વિખંડ

પારહ (ખંડ) 14	1/4	પારહ : 'રુબા' પા પૂરો થયો
---------------	-----	---------------------------

4382 اِصْدَغْ (ઈસ્દઘ) સ્પષ્ટ સંભળાવી દે, પ્રગટ કરી દે

4383 يَقِين (યકીન) યકીની વાત, મોત [મોત વખતે
છુપાયેલી ચીઝ યકીનમાં ફેરવાઈ જાય
છે એટલે અહીં મોતના અર્થમાં યકીન
શબ્દ વપરાયો છે]

6

20

6

سُورَةُ النَّحْلِ

સૂરહ નં 16 : સૂરહ અન-નહલ

4384 نُظْفَةً (નુઝ્ફતુન) ટપકતાં ટીપાં, વિર્ય બિંદુ

4385 خَصِيمٍ (ખસીમુન) ઝઘડો કરનાર

4386 دِفْءٍ (દિફ્ફીન) ગરમી આપનાર સામાન, ગરમ ઊન

4387 تُرِيحُونَ (તુરીહૂન) તમે જાનવરોને ચરાવીને સાંજે પાછા
લાવો છો [ઈરાહતુન : જાનવરોને
ચરાવીને સાંજે પાછા લાવવા]

4387(A) تَسْرَحُونَ (તસરહૂન) સવારે ચરાવવા લઈ જાઓ છો

- 4388 خَيْل (ખૈલુન) ઘોડાઓ
 4389 بَغَال (ભિગાલુન) ખચ્ચરો
 4390 حَمِير (હમીરુન) ગધેડાઓ
 4391 قَصْدُ السَّبِيل (કસ્દુસસબીલ) સીધો માર્ગ (ઈસ્લામ)
 4392 جَائِر (જાઈરુન) હકથી ફેરવનાર, વાંકો-ચૂકો, ઉલટો

1	9	7
---	---	---

- 4393 تُسَيِّمُونَ (તુસીમૂન) તમે જાનવરોને ચરાવો છો
 4394 أَلْوَان (અલ્વાનુન) રંગ
 4395 طَرِيًّا (તરિય્યન) તાજી, લીલી છમ, હરીભરી
 4396 تَسْتَخْرِجُوا (તસ્તાજિરૂ) કાઢો છો
 4397 حَلِيَّة (હિલ્યતુન) ઘરેણાં, મોતી, હીરા, ઝવેરાત
 4398 مَوَاحِر (મવાખિર) પાણીને ચીરનારી
 4399 أَنْ (અન) કે
 4400 تَمِيد (તમીદ) ડગુમગુ થઈ જાય, હલી જાય,
 ગબડી પડે
 4401 عَلَمَت (અલામાતુન) નિશાનીઓ, ચિન્હો (Land Marks)
 4402 أَيَّان (અય્યાન) ક્યારે

2	12	8
---	----	---

- 4403 مُنْكَرَةً (મુન્કરતુન) નકાર, ઈન્કાર, વિમુખ થવું
- 4404 لَا جَرَمَ (લા જરમ) શંકા રહિત, નિઃસંદેહ
- 4405 أَسَاطِيرُ (અસાતીરુ) વાર્તાઓ, કહાનિઓ
- 4406 أَوْزَارَ (ઔઝાર) વજન, બોજો, (ગુનાહનો ભાર)

3	4	9
---	---	---

- 4407 بُنْيَان (બુન્યાનુન) ઈમારત
- 4408 قَوَاعِدُ (કવાઈદ) ઈમારતનો પાયો
- 4409 خَرَّ (ખર) પાડી નાંખી
- 4410 سَفَفَ (સફફુન) છત, ધાબું
- 4411 تُشَاقُّونَ (તુશાક્ફૂન) તમે ઝઘડતા (હતા)
- 4412 ظَالِمِي (ઝાલિમી) ઝુલ્મ કરવાવાળાઓ
- 4413 طَيِّبِينَ (તયિબીન) પાક, સાફ, પવિત્ર, પાકીઝા
- 4414 حَاقَ (હાક) ઘેરી લીધા, આવીને પકડી લીધા

4	9	10
---	---	----

- 4415 جَهْدَ أَيْمَانٍ (જહદઐમાન) સખત કસમ, પાકી શપથ (પ્રતિજ્ઞા)

5	6	11
---	---	----

- 4416 أَهْلَ الذِّكْرِ (અહલઝિકર) નસીહતવાળા (કિતાબવાળા)

4417 زُہْر (ઝુહુર) કુર્આનથી પહેલાની કિતાબો

પારહ (ખંડ) 14	1/2	પારહ : 'ઝુહમા' અરઘો પૂરો થયો
---------------	-----	------------------------------

- 4418 يَخْسِفُ (યખિસફ) ઘસાવી દેશે
- 4419 تَقْلُبُ (તક્લુબ) ચાલવું-ફરવું
- 4420 تَخَوْفُ (તખલ્ફુફિન) બીવું, ડરવું, આશંકિત થવું
- 4421 يَتَّقُوا (યતફઅઈ) નમે છે, ઝુકે છે
- 4422 دَاخِرُونَ (દાખિરૂન) વિનમ્ર, આજિઝ (બહુ વચન)

6	10	12
---	----	----

- 4423 وَاصِبًا (વાસિબન) હંમેશા, સ્થાયી,
લાજિમ (જરૂરી, આવશ્યક)
- 4424 تَجْتَرُونَ (તજઅરૂન) તમે ફરિયાદ કરો છો,
કાકલૂદી કરો છો
- 4425 مُسَوِّدًا (મુસ્વદ્દન) કાળું
- 4426 كَظِيمٌ (કઝીમુન) મુંઝાયેલું, ગમગીન
- 4427 يَتَوَارَى (યતવારા) સંતાતો ફરે છે, મોં સંતાડે છે
- 4428 يُنْمِسُ (યુમ્મિસુ) રહેવા દે, પકડી રાખ
- 4429 هُونٌ (હૂન) અપમાન, ઝિલ્લત, બદનામી
- 4430 يَدُسُّ (યદુસ્સુ) દાટી દેશે
- 4431 تَرَابٌ (તુરાબુન) માટી

7	10	13
---	----	----

- 4432 تَصِفُ (તસિફુ) બયાન કરે છે, વર્ણન કરે છે
- 4433 أَلْسِنَةً (અલ્સિનતુન) જીભો, ઝબાનો (લિસાનુન એક વચન)
- 4434 مُفْرَطُونَ (મુફરતૂન) બઢતી કરવામાં આવ્યા

8	5	14
---	---	----

- 4435 فَرْتُ (ફરતુન) છાણ, ઓબર
- 4436 لَبَنًا (લબનન) દૂધ
- 4437 سَائِغًا (સાઈગન) ગળામાં સહેલાઈથી ઉતરનારું, સુખદ
- 4438 سَكَّرَ (સકરુન) કેફી વસ્તુ, નશાવાળી વસ્તુ
- 4439 نَحْلَ (નહલુન) મધમાખી
- 4440 دُلًّا (ડુલુલન) નરમીથી, આજ્ઞાંકિત
- 4441 أَرْدَلَ (અરઝલ) નકામી, નિકમ્મી
- 4442 لَكَيْلًا (લિકૈલા) કે જેથી નહિ

9	5	15
---	---	----

- 4443 فَضْلًا (ફુઝિલ્લુ) ફઝીલત આપવામાં આવેલા, પ્રધાનતા આપવામાં આવી
- 4444 رَادِي (રાદી) ફેરવી દેનારા
- 4445 بَيْنَ (બીનીન) પુત્રો, દીકરાઓ, બેટાઓ

- 4446 حَفْذَةٌ (હફઢતલ) પૌત્રો
 4447 لَا تُضْرِبُوا (લા તઝિરબૂ) બયાન ન કરો,
 વર્ણન ન કરો (ઝ-ર-બ)

4448 عَبْدًا مَمْلُوكًا (અબ્દમ્માલૂકના) ગુલામ પરાયા વશનો

4449 أَبْكُم (અબકમુ) ગૂંગો, મૂંગો

4450 كَلَّ (કલ્લુન) વજન, ભાર, બોજો

4451 آيْنَا (ઐનામા) જ્યાં કહીં પણ

4452 يُوَجِّهُهُ (યુવજિહ-હુ) તેને મોકલે છે

10	6	16
----	---	----

4453 لَمَحَ الْبَصَرِ (લમ્હિલ્લસરિ) પાંપણનો ઝપકારો

4454 جَوَّ (જવ્વુન) આકાશી, વાયુમંડળ, વાતાવરણ,
 અન્તરિક્ષ

4455 سَكَّنَا (સકનન) રહેવાની જગ્યા

4456 جُلُودَ (જુલૂદુન) ચામડાં

4457 تَسْتَحِقُّونَ (તસ્તખિક્કૂન) હલકા દેખો છો

4458 ظَعْن (ઝઅન) કુચ કરવું, સફર, પ્રસ્થાન કરવું

4459 أَصْرَافَ (અસ્વાફ) ઊંન (બહુ વચન)

4460 أَوْبَارَ (ઔબાર) ઊંટના વાળ (બહુ વચન)

4461 أَشْعَارَ (અશઆર) વાળ (બકરીઓ તથા ઘેટાંના), ઊંન

- 4462 اَمَّا (અસાસન) સામાન, સામગ્રી, અસબાબ
 4463 اَكْثَر (અકનાનન) પનાહની જગ્યા, સંતાવવાની જગ્યા

11	7	17
----	---	----

- 4464 يُسْتَعْتَبُونَ (યુસ્તઅતબૂન) વિવશતા બતાવવાનો અવસર
 આપવામાં આવે

પારહ (ખંડ) 14	3/4	પારહ : 'રુબમા' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	------------------------------

- 4465 بَيِّنَات (ભિબ્યાનન) સાફ સાફ બયાન કરવાવાળી

12	6	18
----	---	----

- 4466 تَوَكَّد (તૌકીદ) પાકું કરવું, મજબૂતી
 4467 كَفِيلَا (કફીલન) જામિન, ઝમાનતદાર
 4468 غَزَل (ગઝલુન) સૂતર કાંતવું
 4469 اَنْكَائَات (અન્કાસન) ટુકડે ટુકડા, કણે કણ
 4470 اَرْبَى (અરબા) વધેલો
 4471 تَزَلَّ (તઝિલ્લ) ડગમગી જાય, લપસી જાય
 4472 يَنْقُذُ (નફદ) ખતમ થઈ જશે (ન-ફ-દ)
 4473 بَاقٍ (બાકિન) સદા રહેનારી, બાકી (અમિટ)

13	11	19
----	----	----

- 4474 اَعْجَمِي (અગમિયુન) ગૈર અરબી
(અરબથી બહારના દેશનો)
- 4475 اُكْرِه (ઉકિરહ) મજબૂર (વિવશ) કરવામાં આવ્યો
- 4476 اسْتَحْبُوا (ઈસ્તહબુ) પસંદ કર્યું, દોસ્ત રાખ્યું તેઓએ
- 4477 فِتْنُوا (ફિતિનુ) આઝમાઈશ (કસોટી)માં નાંખવામાં આવ્યા, કસવામાં આવ્યા

14	10	20
----	----	----

- 4478 لِبَاسِ الْجُوع (લિબાસલ્જૂઈ) ભૂખનો પોશાક (દુકાળમાં ઝસ્ત)

15	9	21
----	---	----

- 4479 لَمْ يَك (લમ યકુ) ન થયો
- 4480 عَاقَبْتُمْ (આકબુમ) બદલો લો તમે, સજા આપો તમે
- 4481 عَوْفَيْتُمْ (ઊફિબુમ) સતાવવામાં આવ્યા તમે,
સંતાપવામાં આવ્યા તમે

16	9	22
----	---	----

جُزء : سُبْحَنَ الَّذِي

પારા નં 15 : સુબહાનલ્લાહી

سُورَةُ بَنِي إِسْرَائِيلَ

સૂરહ નં 17 : સૂરહ બની ઈસ્રાઈલ

- 4482 اَسْرَى (અસરા) રાતોરાત લઈ ગયો
- 4483 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ (અભસ્જિદિહ્દરામ) મક્કા મુકર્મની મસ્જિદ
(બયતુલ્લાહ) અદબવાળી મસ્જિદ
- 4484 الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى (અભસ્જિદિલ્અક્સા) બયતુલ મુકદ્દસની મસ્જિદ
- 4485 بِأَسِيسٍ شَدِيدٍ (બાસિસન શદીદિન) સખત લડવૈયા, મોટા લડવૈયા
- 4486 جَاسُوا (જાસુ) ઘુસી પડયા
- 4487 خِلَالِ الدِّيَارِ (ખિલાલદિયારિ) ઘરોની વચ્ચે
- 4488 كَرَّةً (કર્તન) જીત, વિજય, ગલબો, પ્રબલતા
- 4489 نَفِيرًا (નફીરન) લશ્કર, જમાઅત, દળ
- 4490 أَسَاتِمَ (અસઅતુમ) બૂરાઈ કરી તમે
- 4491 يُتَبَرَّوْا (યુતબીરુ) નાશ કરી દેશું, વેરાન કરી નાંખશે
- 4492 تَتَبِيرًا (તતબીરન) તોડ ફોડ કરવું, નષ્ટ કરવું
- 4493 عُدْتُمْ (ઉ (દ) હુમ) તમે ફરી તેમ કરશો
- 4494 عُدْنَا (ઉદના) અમે પણ ફરી તેવું જ કરીશું
- 4495 حَصِيرًا (હસીરન) કેદ ખાનું, જેલ

- 4496 مَحَوْنَا (મહૌના) અમે ઢાંકીને ધૂંધળું બનાવી દીધું,
અમે ઝાંખું બનાવી દીધું
- 4497 أَلْزَمْنَا (અલઝના) લગાડી દીધી અમે
- 4498 طَيَّرَ (તાઈર) કર્મ પોથી, નામએ આ'માલ
- 4499 مَنشُورًا (મન્શૂરના) સ્પષ્ટ, જાહેર
- 4500 أَمَرْنَا (અમરના) અમે હુકમ મોકલી આપીએ છીએ
- 4501 دَمَّرَ (દમર) તબાહ-બરબાદ કરવું, ગારત કરવું
- 4502 تَدْمِيرًا (તદમીરના) ખૂબ તબાહ બરબાદ કરવું
- 4503 عَاجِلَةً (આજિલતુના) જલ્દી થનારી, ઝડપથી થવાવાળી
- 4504 مَدْمُومًا (મદમુમના) ખરાબ હાલત, ફીટકારેલ
- 4505 مَدْحُورًا (મદહૂરના) ધકકો મારવામાં આવેલ, ધકકો ખાધેલ
- 4506 مَشْكُورًا (મશકૂરના) કબૂલ કરવામાં આવી,
કદર કરવામાં આવી
- 4507 مَحْظُورًا (મહઝૂરના) રોકાયેલ, બંધ
- 4508 تَفْضِيلًا (તફઝીલના) ફઝીલત, શ્રેષ્ઠતા, બુરુર્ગી
- 4509 مَخْذُولًا (માઝૂલના) ઝલીલ (બેઈઝત) કરવામાં આવેલ

2	12	2
---	----	---

- 4510 قَضَى (કઝા) હુકમ આપ્યો
- 4511 إِيَّاهُ (ઈયાહુ) ફક્ત તેને જ, માત્ર તેને જ

- 4512 کِلْهُمَا (કિલા હુમા) તે બંને
- 4513 لَا تَنْهَرُ (લા તન્હર) ઝિડક (ઝાટક) નહિ
- 4514 كَرِيْمًا (કરીમન) અદબથી, ઈઝતતથી
- 4515 ذُل (ઝુલ્લ) આજિઝી, વિનમ્રતા
- 4516 رَيْبِيْنِي (રબબયાની) એ બંનેએ મને ઉછેર્યો
- 4517 صَغِيْرًا (સગીરન) નાનપણમાં, બાળપણમાં
- 4518 اَرَايِنَ (અવ્યાબીન) રજૂ થનારાઓ, ધ્યાન લગાવનારાઓ
- 4519 اِت (આતિ) આપ, આપતો રહે
- 4520 لَا تَبْتَزِرْ (લા તુબઝિર) ફુઝૂલ (નકામો, વ્યર્થ) ખર્ચ ન કર
- 4521 تَبْذِيْرًا (તબઝીરન) ફુઝૂલખર્ચી (નકામો, વ્યર્થખર્ચ) કરવો
- 4522 مُبْذِرِيْنَ (મુબઝિરીન) ફુઝૂલખર્ચી કરનારાઓ
- 4523 تَرْجُوْا (તરજૂ) તું આશા રાખે છે
- 4524 مَيْسُورًا (મેસૂરન) નરમીથી, મીઠી વાણીથી
- 4525 مَغْلُوْلَةً (મગ્લૂલતુન) બંધાયેલો, તંગ, સંકુચિત
- 4526 مَلُوْمًا (મલૂમન) નિશ્ચિત, મલામત કરવામાં આવેલ
- 4527 مَحْسُوْرًا (મહસૂરન) પસ્તાયેલો

3

8

3

4528 اِمْلَاق (ઈમ્લાક) ગરીબી, મુફલિસી

4529 خَطَا (ખિત્યાન) ગુનોહ, પાપ, ભૂલ

- 4530 مَنْصُورًا (મન્સૂરન) મદદ આપવામાં આવશે
- 4531 قِسْطًا (કિસ્તાસ) તરાજુ, ત્રાજવું, તુલા
- 4532 لَا تَقْفُ (લા તકફુ) પાછળ ન પડ
- 4533 لَا تَمْسِ (લા તમ્સિ) ચાલ નહિ, ન ચાલ
- 4534 مَرَحًا (મરહન) ઈતરાઈને, અકડીને
- 4535 طَوْلًا (તૂલન) લંબાઈ, ઊંચાઈ
- 4536 مَكْرُوهًا (મકરૂહન) ના પસંદ
- 4537 إِلَهِهَا آخَرُ (ઈલાહન આખર) મઅબૂદ (ઈબાદતને લાયક) બીજો
- 4538 تُلْقَى (તુલ્કા) નાંખી દેવામાં આવશે તને
- 4539 أَصْفَى (અસ્ફા) ચૂંટી લીધો, પસંદ કરી લીધો

4	10	4
---	----	---

- 4540 مَسْتَوْرًا (મસ્તૂરન) સંતાયેલો, છુપો
- 4541 أَكِنَّةً (અકિન્નતન) પરદો, આડ, ઓટ, હિજાબ
- 4542 وَفْرًا (વફરન) બોજો, વજન, ડાટો (બૂચ)

પારહ (મંડ) 15	1/4	પારહ : 'સુબહાનલ્લાહી' પા પૂરો થયો
---------------	-----	-----------------------------------

- 4543 عِظَامًا (ઈઝામન) હાડકાં
- 4544 رُفَاتًا (રુફાતન) ગળી ગયેલાં, જર્જરિત
- 4545 جَدِيدًا (જદીદુન) નવેસર, નવું

4546 يَنْغُضُونَ (ચુન્નિમૂલ) માથા હલાવે છે

5	12	5
---	----	---

4547 يَنْزِعُ (અન્નગ) ઝઘડો અથવા વસવસો નાંખી દે છે

4548 زَعَمْتُمْ (ઝઅમ્તુમ) દાવો કરતા હતા તમે

4549 تَخَوَّلَا (તહવીલન) બદલી નાંખવું

4550 مَخْذُورًا (મહઝૂરન) ડરવાને લાયક

4551 مَسْطُورًا (મસ્તૂરન) લખાયેલી

4552 تَخَوَّيْنَا (તખવીફન) ડરાવવા માટે, ભય આપવા માટે

4553 مَلْعُونَةً (મલહીનતન) લઅનત કરેલ, ધિક્કારેલ

6	8	6
---	---	---

4554 كَرُمْتَ (કર્મત) મોટાઈ આપી, શ્રેષ્ઠતા આપી તે

4555 أَخْرَتَ (અખખરત) ઢીલ આપી તે

4556 اَخْتَبِگَنَ (અહતનિક્કન) કાબૂમાં કરી લઈશ,
જહ કાપતો રહીશ (હ-ન-ક)

4557 مَوْفُورًا (મૌફૂરન) પૂરે પૂરો, ભરપૂર, સંપૂર્ણ

4558 اسْتَفْزَزَ (ઈસ્તફિઝઝ) ગેરમાર્ગે ચઢાવી દે, બહેકાવી દે

4559 أَجْلَبَ (અજિલબ) ખેંચી મંગાવ

4560 حَيْلَ (હેલુન) સવારો (ઘોડો)

- 4561 رَجُل (રજિલુન) પાયદળ
- 4562 شَارِك (શારિક) ભાગીદાર થઈજા, શરીક થઈ જા
- 4563 عَدُو (ઈદ) વાયદો કર, વચન આપ
- 4564 يُزِجِي (યુઝિ) ચલાવે છે, ચાલવા દે છે
- 4565 تَارَةً أُخْرَى (તારતન ઉખરા) બીજી વખત, દોબારા
- 4566 فَاصِفًا (ફાસિફન) સખત તૌફાન
- 4567 تَبِيعًا (તબીઅન) પીછો કરનાર, હિમાયતી

7	10	7
---	----	---

- 4568 كَذَّبَ (કિઘ) નજીક હતું કે તું
- 4569 تَرَكْنِ (તરકનુ) છુટી જાત
- 4570 أَذَقْنَا (અઝકના) ચખાડતે અમે (ઝ-વ-ક)
- 4571 ضِعْفٍ (ઝિઅફ) બમણો, બે ગણું

8	7	8
---	---	---

- 4572 ذُلُوكِ الشَّمْسِ (દુલૂકિશશ્મિ) સૂર્યનું ઢળવું
- 4573 عَسَقَ (ગસક) અંધારું, કાળાશ, અંધકાર
- 4574 تَهَجَّدَ (તહજજદ) તહજજુદ અદા કર, ઉઠ, જાગ
- 4575 نَافِلَةً (નાફિલતન) (ફર્જથી) વધારે, (અધિક)
- 4576 مَقَامًا مَّحْمُودًا (મકામમહમૂદન) પ્રશંસા (તારીફ)ના લાયક સ્થાન

- 4577 زَهَقَ (ઝિ-હ-ક) મટી ગયું, ખોવાઈ ગયું
- 4578 زَهُوْنَا (ઝહૂફન) ખોવાઈ જનારું, નાશવંત
- 4579 نَا (નઆ) દૂર કરી લીધું, ફેરવી લીધું,
વિમુખ થયો
- 4580 جَانِب (જાનિબ) કરવટ, બાજુ, પડખું
- 4581 شَاكِلَةً (શાકિલતુન) તરીકો, રીત, પદ્ધતિ

9	7	9
---	---	---

- 4582 ظَهِيرًا (ઝહીરન) મદદગાર, સહાયક
- 4583 يَنْبُوعًا (યમ્બૂઅન) નહેર, ઝરણું, જળસ્ત્રોત
- 4584 تَفْجِيرًا (તફજીરન) ફાડીને નીકાળવું
- 4585 تُسْقِطُ (સુસ્કિત) પાડી નાંખે તું (સ-ક-ત)
- 4586 كَسَفًا (કિસફન) ટુકડો
- 4587 قَيْلًا (કબીલન) રૂબરૂ, આમને સામને
- 4588 زُخْرُف (ઝુખુરુફન) સોનેરી, ચમકદાર, સોનું
- 4589 تَرْقَى (તરકા) તું ચઢી જાય
- 4590 رُقِيَّ (રુકિય્યુન) ચઢવું

10	9	10
----	---	----

- 4591 مُطْمَئِنِّينَ (મુત્મઈન્નીન) આરામથી, ઈત્મિનાન
(સંતોષ)થી (વસતા)

- 4592 بَشَر (બશરુન) માણસ, માનવી, આદમી
 4593 خَبَث (ખબત) બુઝાવા લાગ્યા, મંદ થવા લાગ્યા
 4594 سَعِيرًا (સર્વરન) ધગધગતી આગ

પારહ (ખંડ) 15

1/2

પારહ : 'સુબહાનલ્લાહી' અરધો પૂરો થયો

- 4595 قَتُورًا (કતૂરન) તંગ દિલ, કંજૂસ, બખીલ

11

7

11

- 4596 مَثْبُورًا (મસ્બૂરન) તબાહ (બરબાદ) થનાર
 4597 يَسْتَفْزِزُهُمْ (યસ્તફિઝ્ઝાહુમ) તેમને ચેન અને સુકૂનથી રહેવા ન દે
 4598 لَفِيفًا (લફીફન) લપેટીને, ભેગું કરીને
 4599 فَرَقْنَا (ફરકના) અલગ-અલગ વર્ણન કર્યું અમે
 4600 مَكِبٌ (મુક્સિન) થોભી થોભીને, રોકાઈ રોકાઈને, વિરામ આપીને
 4601 يَخِرُّونَ (યખિરૂન) ઢળી પડે છે
 4602 سُبْدًا (સુબ્દન) સિજદામાં, સિજદાની હાલતમાં
 4603 أَذْقَان (અઝકાનુન) હડપચીઓ, જડબાં
 The front part of the lower jaw
 4604 يَبْكُونَ (બકૂન) રડે છે (બ-ક-ય)
 4605 أَيَّامًا (અય્યામા) જે નામથી પણ
 4606 لَا تَجْهَرُ (લા તજહર) ઊંચો અવાજ ન કર

- 4607 لَا تُخَافُوا (લા તુખાફિત) ન છાનો છાનો પઢ, ન ધીમા
અવાજથી પઢ (ન ઘાંટા પાડીને પઢ)
- 4608 بَيْنَ (બૈન) વચ્ચેનો, દરમિયાની, મધ્યમ
- 4609 ذَلِكَ (ઝાલિક) એના (તે)
- 4610 سَبِيلًا (સબીલન) માર્ગ, રસ્તો
- 4611 دَلَّ (દુલ્લિ) કમજોરી, બે ઈઝઝતી, ઝિલ્લત

12

11

12

سُورَةُ الْكَهْفِ

સૂરહ નં 18 : સૂરહ અલ-કહફ

- 4612 مَا كَيْسٍ (માકિસીન) રહેનારાઓ
- 4613 بَاخِعٌ (બાખિઉન) હલાક કરનારા, પ્રાણ આપી દેનારા
- 4614 أَثَارٌ (આસાર) પાછળ
- 4615 صَعِيدًا جُرُزًا (સર્ઈદન) ઉજજડ મેદાન, વેરાન જમીન
- 4616 الْكَهْفِ (અલ્કહફિ) ગુફા, ગાર
- 4617 رَقِيمٌ (રકીમુન) કોતરેલી તાંબાની તખ્તીઓ જેના પર
અસ્થાબે કહફના નામ લખેલા હતા
- 4618 فِتْيَةٍ (ફિત્યતુન) નૌજવાનોની ટુકડી
- 4619 هَيَّ (હય્યિઅ) તૈયાર કરી દે
- 4620 حَزْبَيْنِ (હિઝબૈનિ) બે પક્ષો (જમાઅતો) Parties

- 4621 أَحْصَى (અહસા) ખૂબ ગણવાવાળો, આંકવાવાળો
 4622 لَبِثُوا (લબિસુ) તેઓ રહ્યા
 4623 أَمَدًا (અમદન) મુદત, સમય, અવધિ

1	12	13
---	----	----

- 4624 رَیْطُنًا (રબત્તા) બાંધી દીધા અમે
 4625 شَطَطًا (શતતન) અયોગ્ય વાત, અનુચિત વાત
 4626 اغْتَرَلْتُمْ (ઈઅતગલુમ) કિનારો કરી લીધો તમે (ખસી ગયા)
 4626(A) اغْتَرَلَ (ઈઅતગલ) અલગ થવું, તટસ્થ થવું
 4627 فَأَوَّا (ફઅવૂ) આશ્રય લો, શરણ લો, પનાહ લો
 4628 يَبِئْسَ (યુહઝિઅ) દુરુસ્ત કરી દેશે
 4629 مِرْقًا (મિરફકન) આરામના અસબાબ
 4630 طَلَعَتْ (તલઅત) તુલૂઅ (ઉદય) થાય છે
 4631 تَزَوَّرُ (તઝાવરુ) કતરાઈ જાય છે
 4632 ذَاتَ الْيَمِينِ (ઝાતયમીનિ) જમણી તરફ
 4633 غَرَبَتْ (ગરબત) ગુરૂબ (અસ્ત) થાય છે, ડૂબે છે
 4634 تَقَرَّضُ (તકિરઝુ) કતરાઈ જાય છે
 4635 ذَاتَ الشِّمَالِ (ઝાતશિમાલિ) ડાબી બાજુ
 4636 فُجْرَةٌ (ફજવતિન) મૈદાન, વિશાળ (પહોળી) જગ્યા
 4637 مُرْشِدًا (મુશિદન) માર્ગ બતાવનાર, રસ્તો દેખાડનાર

2	5	14
---	---	----

- 4638 أَيْقَاطًا (ઐકામન) જાગૃત, જાગતાં
- 4639 رُقُودٌ (રુક્કુન) સૂતેલાં
- 4640 نُقْلَبُ (નુક્લિબુ) કરવટ (પડખું) બદલાવતે અમે
- 4641 بَاسِطٌ (બાસિતુન) પ્રસારિત કરેલો, ફેલાવનારો
- 4642 ذِرَاعِيهِ (ઝિરાએહિ) બંને હાથ તેના
- 4643 وَصِيدٌ (વસીદુન) ઉંબરો, ચોખટ
- 4644 اِطْلَعَتْ (ઈતલઅત) ઝાંકીને જુએ તું, ડોકીયું કરે તું
- 4645 وَلَيْتَ (વલ્લૈત) પલટી (ફરી) જાય તું
- 4646 فِرَارًا (ફિરાઅન) ભાગીને
- 4647 مُلِنَتْ (મુલિઅત) ભરી દેવામાં આવે તું
- 4648 وَرِقٌ (વરિકુન) સિકકો
- 4649 يَتَلَطَّفُ (યતલતફ) બારીક યુક્તિ કરીને, ચુપકેથી
- 4650 يُشْعِرَنَّ (યુશ્શરન્ન) કોઈ બતાવી દે, સૂચના આપી દે
- 4651 اَعْثَرْنَا (અઅસરના) જાણ કરી અમે
- 4651(A) لَا تُمَارِ (લા તુમારિ) વાદ વિવાદ ન કરે, બહસ ન કરે
- 4652 مِرَاءٌ (મિરાઅન) દલીલ કરવી, બહસ કરવું

3	5	15
---	---	----

4653 مُلتَحِدًا (મુલ્તહદન) પનાહની જગ્યા, શરણ સ્થળ

4654 أَغْفَلْنَا (અગફલના) અમે ગાફિલ જોયા

4655 فُرُطًا (ફુરુતન) હદથી વધારે

પારહ (ખંડ) 15	3/4	પારહ : 'સુબહાનલ્લાહી' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	-------------------------------------

4656 سُرَادِق (સુરાદિક) પરદા, લોખંડની તખ્તીઓ

4657 يَسْتَفِيثُوا (યસ્તગીસૂ) તેઓ ફરિયાદ કરે

4658 يُعَاثِرُوا (યુગાસૂ) તેમની ફરિયાદ પૂરી કરવામાં આવશે

4659 مُهْل (મુહલુન) તેલની તલછટ, પડું, પીગાળેલું તાંબું

4660 يَشْوِي (યશવી) ભૂંજ નાંખશે

4661 مُرْتَفَقًا (મુરતફકન) થોભવાની (વિશ્રામ)ની જગ્યા

4662 يُحَلِّوْنَ (યુહલ્લૌન) પહેરાવવામાં આવશે

4663 أَسَاوِرَ (અસાવિર) કંગનો, કડા

4664 ثِيَابًا (સિયાબન) કપડાં

4665 سُنْدُس (સુન્દુસુન) બારીક રેશમ

4666 اسْتَبْرَق (ઈસ્તબરક) જાડું રેશમ

4667 أَرَائِكَ (અરાઈક) તખ્ત, તકીયા, સોફા

4	9	16
---	---	----

4668 حَقَفْنَا (હફફના) ઘેરી લીધા અમે

- 4669 كَلْنَا (કિલ્તા) બંને
- 4670 خَلَّلَهُمَا (ખિલાલહુમા) તે બંનેની વચ્ચે
- 4671 يُخَوِّرُ (યુહાવિરુ) સવાલ અને જવાબ કરતા
- 4672 أَعَزُّ (અઅઝઝુ) વધુ ગાલિબ, અધિક પ્રબળ
- 4673 نَفَرًا (નફરન) જન સમૂહ, સમૂદાય
- 4674 أَنْ تَبِيدَ (અન્તબીદ) કે બરબાદ થઈ જશે
- 4675 أَقَلُّ (અક્લ્લ) ઓછો, થોડો, કમતર
- 4676 حُسْبَانًا (હુસ્બાનન) આફત, બલા, કાળચક્ર
- 4677 صَعِيدًا زَلَقًا (સવૈદન ઝલકન) ઉજજડ મૈદાન, સફાચટ ધરતી
- 4678 غَوْرًا (ગૌરન) જમીનમાં ઉતરી જાય, સૂકાઈ જાય
- 4679 وَلَايَةً (વલાયતુ) સત્તા, હુકમ ચલાવવું

5	13	17
---	----	----

- 4680 هَشِيمًا (હશીમન) ચૂરે ચૂરા, ટુકડે ટુકડા
- 4681 أَمَلًا (અમલન) આશા, ઈચ્છા, આરઝુ, તમન્ના
- 4682 بَارِزَةً (બા રિઝતન) સ્પષ્ટ નીકળેલી, પ્રગટ
- 4683 لَمْ نَغَادِرْ (લમ નુગાદિર) અમે છોડીશું નહિ
- 4684 عُرِضُوا (ઉરિઝુ) રજૂ (હાજર) કરવામાં આવશે
- 4685 وَضَعَ (વુઝિઅ) મુકવામાં આવશે
- 4686 مُشْفِقِينَ (મુશ્ફિકીન) ડરવાવાળા, ખોફ રાખનારા

4687 لَا يُغَادِرُ (લા યુગાદિરુ) નહીં છોડ્યા

6	5	18
---	---	----

4688 عَصْدًا (અમુદના) બાજુ, હાથ (સહાયક)

4689 مَوْبِقًا (મૌબિકના) આડ (નિરાશાની ખાઈ)

4690 مُوَافِعُوا (મુવાફિઊ) પડનારાઓ

7	4	19
---	---	----

4691 جَدَلًا (જદલના) ઝગડાળુ, ઉપદ્રવી

4692 يُذْحِضُوا (યુઢિહઝુ) ડગાવી દે, હચમચાવી નાંખે
(દ-હ-ઝ)

4693 مَوِيلًا (મૌઈલના) પનાહની જગ્યા, આશ્રયની કોઈ જગ્યા,
શરણ સ્થળ

8	6	20
---	---	----

4694 لَا أَبْرَحُ (લા અબરહુ) નથી રોકાવાનો હું

4695 مَجْمَعُ الْبَحْرَيْنِ (મજમઅબ્બહૈનિ) બે નદીઓના મળવાની જગ્યા
(સંગમ)

4696 أَمْضِي (અમ્ઝિય) ચાલતો રહીશ

4697 حُقْبًا (હુકુબના) લાંબા સમય સુધી, બરાબર, સતત

4698 حَوْثٌ (હૌતુના) માછલી

4699 سَرَبًا (સરબના) સુરંગ બનાવવું, સુરંગમાં ચાલવું

- 4700 أَوَيْنَا (અયૈના) અમે થોભ્યા, અમે જગ્યા લીધી
- 4701 صَخْرَةً (સખરતુન) પથ્થર
- 4702 قَصَصًا (કસસન) પગલાં ઓળખતાં ઓળખતાં,
નિશાની જોતાં જોતાં

9	11	21
---	----	----

- 4703 امْرَأَ (ઈમ્રન) ગંભીર, મુશ્કેલ, ભારી
- 4704 لَا تُرْهِقْ (લા તુરિહક) ન નાંખ
- 4705 انْطَلَقًا (ઈન્તલકા) બંને ચાલ્યા
- 4706 شَيْنًا امْرَأَ (શૈઅન ઈમ્રન) ગંભીર વાત, ભારી વાત
- 4706(A) شَيْنًا نُكْرًا (શૈ અન નુકરન) ગેર વાજબી કામ, ખોટી, ખરાબ વાત

جُزء : قَالَ اَلَمْ

પારા નં 16 : કાલ અલમ

- 4706(B) لَنْ تَسْتَطِيعَ (લન તસ્તતીઅ) ન કરી શકશે તું
- 4707 (اَمْ اَسْتَطَعَمَا ط ع) اِسْتَطَعَمَا (ઈસ્તત્અમા) એ બંનેએ ખાવાનું માંગ્યું (ત-અ-મ)
- 4708 اَبَوًا (અબૌ) તેઓએ ઈન્કાર કર્યો
- 4709 يُضَيِّقُوا (યુઝયિયફુ) મહેમાની (પરોણાગત) કરે
- 4710 جِدَارًا (જિદારન) દીવાલ

4711 غَضَبًا (ગસ્બન) છીનવી લેવું, ખૂંચવી લેવું,
જપ્ત કરી લેવું

4712 رَهَقَ (ર-હ-ક) શિર પર મઢવું, લપેટી દેવું

10	12	1
----	----	---

4713 سَبَّأَ (સબબન) રસ્તો, માર્ગ, સામાન

4714 حَمَنَ (હમિઅતુન) કાદવ, કાળા રંગનું પાણી, કીચડ

4715 نُكِرًا (નુકરન) અદભુત,
એવો કે ક્યારેય ન જોયો હોય

4716 سَتَرًا (સિતરન) આડ, પરદો

4717 لَدَيْهِ (લદૈહિ) તેની પાસે

4718 سَدَيْنِ (સદૈનિ) બે દીવાલો ઊંચી અથવા
બે ઊંચી ટેકરીઓ

4719 يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ (યઅજૂજ વ મઅજૂજ) બે કૌમોના નામ,
જંગલી રુદ્ધ કરનારા લોકો

4720 خَرَجًا (ખરજન) માલે ખિરાજ, ચંદો

4721 سَدًّا (સદન) આડ, પરદો

4722 أَعْيُنًا (અઈનૂ) સાથ આપો, મદદ કરો

4723 رَدْمًا (રદમન) સંગીન દીવાલ, ફૌલાદી દીવાલ

4724 زُبْرَ الْحَدِيدِ (ઝુબરહદીદ) લોખંડના પતરાં, લોખંડની પ્લેટો

4725 سَاوَى (સાવા) સરખું કરી દીધું, બરાબર કરી દીધું

- 4726 صَدَقَيْن (સદફૈન) બંને કિનારા, બંને છેડા
- 4727 أَنْفَحُوا (નફુહુ) ધૂંકો, ફૂંકો (ન-ફ-ખ)
- 4728 قِطْرًا (કિત્રન) પિગળાવેલું તાંબુ
- 4729 مَا اسْتَطَاعُوا (મસ્તાઊ) શકે નહિ, અશક્ય
- 4730 مَا اسْتَطَاعُوا (મસ્તતાઊ) ન કરી શકે
- 4731 نَقَبًا (નકબન) કાંણું, બાકોરું, સુરાખ
- 4732 يَمْوجُ (યમૂજ) મોજાં ઉછાળશે, તરંગો ઉછાળશે
- 4733 عَرْضًا (અરઝન) પેશ કરશે, રજૂ કરશે
- 4734 غَطَاءً (ગિતાઅન) પરદો, આડ

11	19	2
----	----	---

- 4735 نَزَلًا (નુઝુલન) આવ ભગત, પરોણાગત, મહેમાની
- 4736 أَخْسَرِينَ (અખસરીન) નુકસાનમાં રહેનારાઓ
- 4737 صُنْعًا (સુન્અન) કામ, કાર્ય
- 4738 فِرْدَوْس (ફિરદૌસ) જન્નતનું ઉચ્ચ સ્થાન
- 4739 حَوْلًا (હિવલન) જગ્યા બદલવું
- 4740 مِدَادًا (મિદાદન) રોશનાઈ, શાહી (INK)
- 4741 نَفَدَ (ન-ફિ-દ) પૂરું થઈ જશે, ખતમ થઈ જશે, નષ્ટ પામશે

12	9	3
----	---	---

سُورَةُ مَرْيَمَ

સૂરહ નં 19 : સૂરહ મરયમ

4742	خَفِيًّا	(ખફિય્થન)	ધીમી, આહિસ્તા
4743	وَهَنَ	(વ-હ-ન)	કમઝોર થવું, સુસ્ત થવું
4744	اِسْتَعَلَّ	(ઈસ્તઅલ)	શોલા (અંગારા) માર્યા (અત્યંત ચમકદાર સફેદવાળ હોવાના કારણે અંગારા જેવા દેખાય છે)
4745	رَأْسَ	(રઅસુન)	માથું
4746	شَيْبًا	(શૈબન)	વૃધ્ધાવસ્થા, ઘડપણ
4747	شَقِيًّا	(શકિય્થન)	અભાગ્ય, બેનસીબ
4748	مَوَالِي	(મવાલિય)	ઉત્તરાધિકારી, વારિસ
4749	عَاقِرًا	(આકિરન)	વાંઝણી
4750	سَمِيًّا	(સમિય્થન)	સમનામ (SAME NAME)
4751	عِتِيًّا	(ઈતિય્થન)	અત્યંત, છેલ્લે દરજે, બેહદ
4752	هَيْنَ	(હયિયન)	આસાન, સરળ, સહેલું
4753	لَمْ تَكُ	(લમ તકુ)	ન હતો તું
4754	صَبِيًّا	(સબિય્થન)	નાનપણ, બાળપણ, શૈશવ

4755 اِنْتَبَذَتْ (ઇન્તબઝત) અલગ થાલી ગઈ

4756 تَمَثَّلَ (તમસ્સલ) સ્વરૂપ લીધું, રૂપ ધારણ કર્યું

પારહ (ખંડ) 16	1/4	પારહ : 'કાલ અલમ' પા પાસે પૂરો થયો
---------------	-----	-----------------------------------

4757 فَصِيًّا (ફસિય્યાન) દૂર

4758 مَخَاض (મખાઝ) પ્રસૂતિનું દર્દ,
ઔલાદ પેદા થવાના સમયની તકલીફ

4759 جِدْع النَّخْلِ (જિઝઘન્નખિલ) ખજૂરીના થડ

4760 نَسِيًّا مَنَسِيًّا (નસ્યમનસિય્યાન) ભૂલાઈ વિસરાઈ

4761 سَرِيًّا (સરિય્યાન) ઝરો, નહેર, વહેતું પાણી

4762 هُزِّي (હુઝી) હલાવો (હ-ઝ-ઝ)

4763 رُطْبًا جَنِيًّا (રુતબજનિય્યાન) તાજ ખજૂરો

4764 قَرِيًّا (કરી) ઠંડી રાખ

4765 اِنْسِيًّا (ઇન્સીય્યાન) માણસ, માનવી, આદમી

4766 قَرِيًّا (ફરિય્યાન) અજીબ, અદ્ભુત

4767 مَهْدٌ (મહદુન) ખોળો, પાળણું, બાળકોનો ગુલો

4768 مَا دُمْتُ (મા દુમ્તુ) જ્યાં સુધી હું રહું

4769 بَرًّا (બર્રન) સદ્વર્તન, સારો વર્તવ

4770 مَشْهَدٌ (મશ્હદ) હાજરીનો મોકો

4771 اَسْمِعْ (અસ્મિઅ) (કેવો સરસ) સાંભળનારો

4772 أَبْصَرَ (અભિસર) કેટલો ખરો જોનાર

2	25	5
---	----	---

4773 مَلِيًّا (મલિચ્યન) મુદ્દત સુધી, લાંબા સમય સુધી

4774 حَفِيًّا (હફિચ્યન) મહેરબાન, કૃપાળુ

4775 اَعْتَزَلُ (અઅતઝિલ) છોડી દઉં છું, તજી દઉં છું

3	10	6
---	----	---

4776 أَضَاعُوا (અઝાગિ) તેઓએ બરબાદ કરી,
તેઓએ ખોઈ મૂકી

4777 غِيًّا (ગચ્યન) ગુમરાહી, રસ્તો ભૂલવો,
માર્ગ ભ્રષ્ટતા

4778 مَا تِيًّا (મઅતિચ્યન) આવનારો (અ-ત-ય)

4779 نَسِيًّا (નસિચ્યન) ભૂલી જનાર, ભૂલકણો

4780 اِصْطَبِرْ (ઈસ્તબિર) ધીરજ પૂર્વક સ્થાયી થઈ જા,
સબ્રથી જામી જા. (સ-બ-ર)

4	15	7
---	----	---

4781 جِيًّا (જિસિચ્યન) ઊંઘા પડેલા

4782 أُولَى (ઓલા) વધુ લાયક, અધિક યોગ્ય

4783 صِلِيًّا (સિલિચ્યન) ઝોકા આવવા, દાખલ થવું

4784	حَسْبًا	(હસબન)	અવગત, પડારી, જોડવાળું
4785	نَدِيًّا	(નીદર્યન)	મજાવણ, મળાડિયા, અડક
4786	رَعْيًا	(રિઅયન)	દેખાડો, શાન્નો શોકત, દેખ
4787	مَرَدًا	(મરદન)	પરિણામ, પાછો આવવામાં
4788	فَرْدًا	(ફર્દન)	એકલો
4789	ضِدًّا	(ઝિદન)	વિરોધી, મુખાલિફ

5	17	8
---	----	---

4790	أَزًّا	(અઝઝન)	ઉશ્કેરવું
4791	وَفْدًا	(વફદન)	પરોણા, મહેમાન, અતિથિ
4792	وَرْدًا	(વિરદન)	તરસ્યાં
4793	إِدًّا	(ઇદન)	ભારી, વજનદાર
4794	هَدًّا	(હદન)	કાંપીને, ધ્રુજને
4795	وُدًّا	(વુદન)	પ્રેમ, મુહબ્બત
4796	لُدًّا	(લુદન)	ઝઘડો કરનાર, ઉપદ્રવી
4797	رُكْزًا	(રિકઝન)	ધીમો અવાજ

6	16	9
---	----	---

પારદ (ખંડ) 16 1/2 પારદ : 'કાલ અલમ' અરધો પૂરો થયો

سُورَةُ طه

સૂરહ નં 20 : સૂરહ તાહા

4798	تَشْقَى	(તશ્કા)	તકલીફ ઉઠાવે તું
4799	عَلَى	(ઉલા)	ઊંચો, બુલંદ
4800	لَرَى	(સરા)	ભીની માટી
4801	أَمْكُثُوا	(ઉમ્કુથુ)	થોભો, રોકાઈ જાઓ
4802	أَنْسَتْ	(આનસ્તુ)	મેં જોયું
4803	قَبَسٍ	(કબસિન)	અંગારો, ભડકો
4804	إِخْلَعِ	(ઈખલઅ)	કાઢી નાંખ, ઉતારી નાંખ
4805	نَعْلَى	(નઅલૈ)	બંને જોડા
4806	طَوَى	(તુવન)	એક પવિત્ર ઘાટીનું નામ જ્યાં હઝરત મૂસા (અલૈ.) પર વહી ઉતરી હતી
4807	إِخْتَرْتُ	(ઈખતરતુ)	પસંદ કર્યો મેં
4808	أَكَادُ	(અકાદુ)	નજીક છું હું
4809	أُخْفِي	(ઉખફી)	છુપાવી રાખું છું, સંતાડી રાખું છું
4810	تَرَدَى	(તરદા)	તું તબાહીમાં પડી જાય
4811	أَتَوَكَّلُ	(અતવકકલિ)	ટેકો લઉં છું, સહારો લઉં છું
4812	أَهْشُ	(અહુશુ)	પાંદડાં ખંખેરું છું
4813	غَنَمِي	(ગ-ન-મી)	મારી બકરીઓ

4814	مَارِبٌ	(મચારિબુ)	કામ, મતલબ	(બહુવચન)
4815	حَيَّةٌ	(હય્યતુન)	સાંપ	
4816	سِيرَةٌ	(સીરત)	સ્થિતિ, હાલત	
4817	أُضْمَمُ	(ઉઝમુમ)	મેળવી લે	
4818	بَيِّضَاءَ	(બૈયાઅ)	સફેદ, ઉજજવળ	

1	24	10
---	----	----

4819	إِشْرَحَ	(ઈશરહ)	વિશાળ કરી દે, બહોળું કરી દે	
4820	أَحْلَلَ	(ઉહલુલ)	ખોલી દે	
4821	عُقْدَةٌ	(ઉકદતુન)	ગાંઠ ગાંઠ	
4822	أَشْدَدُ	(ઉશ્દુદ)	મજબૂત કર	
4823	أَزْرِي	(અઝરી)	મારું પીઠબળ, મારી તાકાત, મારી શક્તિ	
4824	أَشْرَكَ	(અશરિક)	સાથે કરી દે	
4825	كَيْ	(કૈ)	કે જેથી	
4826	إِقْدِ فِي (ق ذ ف)	(અકિઝફી)	મૂકી દે, નાંખી દે	(ક-ઝ-ફ)
4827	تُصَنَعُ	(તુસનાઅ)	તારી પરવરિશ થાય, તારો ઉછેર થાય	
4828	عَيْنِي	(એની)	મારી દેખરેખમાં	
4829	أَدُلُّ	(અદુલ્લુ)	જાણ કરું હું	

- 4830 تَقَرَّ (તકર) ઠંડી થઈ
- 4831 قُتِنَا (કુતૂનન) કસોટી કરવી, અજમાવવું
- 4832 اصْطَنَعْتُ (ઈસ્તનઅતુ) ચૂંટી લીધો મેં, પસંદ કરી લીધો મેં
- 4833 لِنَفْسِي (લિ નફસી) મારા માટે
- 4834 لَا تَنِيَا (લા તનિયા) તમે બંને ગફલત ન કરો
- 4835 يَفْرُطُ (યફરુત) અત્યાચાર કરશે, ગુલમ કરશે
- 4836 أَعْطَى (અઅતા) અર્પણ કર્યું, આપ્યું
- 4837 مَبَالُ (મા બાલુ) શું હાલ, શું પરિસ્થિતિ
- 4838 شَتَّى (શચા) વિવિધ, જાતજાતનાં, વિભિન્ન
- 4839 ارْعَوْا (ઈરઓ) ચરાવો (જાનવરોને ચરાવો)
- 4840 أُولَى النَّهْيِ (ઉલિન્નુહા) બુદ્ધિશાળીઓ, સમજદારો

2

30

11

- 4841 تَارَةً أُخْرَى (તારતન ઉખરા) બીજી વખત
- 4842 مَكَانَسُوى (મકાનન સુવન) સપાટ મૈદાન, ખુલ્લી જગ્યા
- 4843 يَوْمُ الزَّيْنَةِ (યોમુઝીનતિ) મેળાનો દિવસ,
ખાસ તહેવારનો દિવસ
- 4844 ضَحَى (ઝુહા) દહાડો, ચઢતાં બપોરે
- 4845 يُسْحِتُ (યુસ્હિત) ગારત કરી નાંખશે,
નષ્ટ કરી નાંખશે

- 4846 خَابَ (ખા-બ) નિષ્ફળ થયો, અસફળ રહ્યો
- 4847 مُثْلَى (મુસ્લા) આદર્શ પરમ્પરા, નમૂનારૂપ રસ્તો
- 4848 اِسْتَعْلَى (ઈસ્તઅલા) જીતી ગયો, વિજયી થયો
- 4849 حَبَالٌ (હિબાલુન) દોરડીઓ
- 4850 عَصِيٌّ (ઈસિયુ) લાકડીઓ, લાઠીઓ, દંડાઓ
- 4851 يُخِيلُ (યુખિયલુ) વિચારમાં આવી, માલૂમ થઈ ગઈ
- 4852 اَوْجَسَ (ઔજસ) સંતાડ્યું, મનમાં લાવ્યો

3

22

12

પારહ (ખંડ) 16	3/4	પારહ : 'કાલ અલમ' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	--------------------------------

- 4853 يَسَا (યબસન) સૂકો રસ્તો, શુષ્ક રાહ
- 4854 دَرَكًا (દરકન) મેળવી લેવું, લાગવું
- 4855 هَوَى (હવા) પટકાઈ ગયો, પડી ગયો
- 4856 اَثَرِي (અસરી) મારી પાછળ
- 4857 سَامِرِي (સામિરી) મૂસા (અલૈહિસ્સલામ)ના ઝમાનામાં એક વ્યક્તિનું નામ હતું જે મોટો ફરેબી હતો
- 4858 طَال (તાલ) વધારે થયું, અધિક વીતી ગઈ
- 4859 جَسَدًا (જસદન) ધડ, શરીર
- 4860 خَوَارٌ (ખુવારુન) અવાજ

4	13	13
---	----	----

- 4861 يَبْنُوْهُ (ચબનઉમ્મ) હે દીકરા મારી માતાના !
(અર્થાત મારા સગા ભાઈ !)
- 4862 لِحَيَّةٍ (લિહયતન) મારી દાદી
- 4863 لَمْ تَرْقُبْ (લમ તરકુબ) તેં ઈન્તેઝાર (પ્રતિક્ષા) નહિ કરી
- 4864 قَبَضْتُ (કબઝતુ) ભરી લીધું મેં, લઈ લીધું મેં
- 4865 قَبْضَةً (કબઝતન) મુઠઠી ભરવી
- 4866 لَا مِسَاسَ (લા મિસાસ) હાથ ન લગાડો, અડકો નહિ
- 4867 ظَلَّتْ (ઝલ્ત) છવાઈ ગયો, બેસી ગયો તું
- 4868 عَاكِفًا (આકિફન) બેઠેલો
- 4869 نَحَرَقْنُ (નુહરિક્કન) અમે બાળી નાંખીશું (હ-ર-ક)
- 4870 نَسَفًا (નસ્ફન) ઉડાવી નાંખવું
- 4871 زُرْقًا (ઝુરકન) ભૂરી (વિસ્ફારિત) આંખ,
બેહદ દર્દના કારણે ચકરાઈને ભૂરી
થઈ જવી
- 4872 يَتَخَفَتُونَ (ચતખાફતૂન) છાના છાના કહેતા હશે,
ધીમે ધીમે કહેતા હશે
- 4873 أَمْثَلُ (અમ્સલુ) વધારે સારું, સર્વોત્તમ

5	15	14
---	----	----

- 4874 قَاعًا (કાઅન) મેદાન

- 4875 صَفْصَفًا (સફસફન) સાફ, સપાટ, સ્વચ્છ
- 4876 أَمَّا (અમ્તાન) ટેકરા, ઊંચાઈવાળી જગ્યા
- 4877 هَمْسًا (હમ્સા) પગલાંનો અવાજ, પગરવ
- 4878 عَنَت (અનત) ઝુકેલા હશે, બેઈઝઅત હશે
- 4879 هَضْمًا (હઝમન) તોડવું, હક મારવું
- 4880 يُحْدِث (યુહિદિશુ) નવું કરી દે તે
- 4881 عَزَمًا (અઝમન) મંજબૂતી, દ્રઢતા

6	11	15
---	----	----

- 4882 لَا تَجُوعَ (લા તજૂઅ) ન કદી ભૂખ્યા રહેશે તું (જ-વ-અ)
- 4883 لَا تَعْرَى (લા તઅરા) ન કદી પોખાક વગરનો (નગન) રહેશે તું (અ-ર-ય)
- 4884 لَا تَظْمَأُ (લા તાઝમઉ) ન તરસ્યો રહેશે તું (ઝ-મ-અ)
- 4885 لَا تَضْحَى (લા તઝહા) ન તડકો (તાપ) લાગશે તને
- 4886 ضَنْكًا (ઝન્કન) તંગી, ખરાબ પરિસ્થિતિ, બદહાલી, દુર્દશા

7	13	16
---	----	----

- 4887 لَزَامًا (લિઝામન) અવશ્ય, નિશ્ચિત
- 4888 زَهْرَةً (ઝહરતુન) શોભા, રૌનક, ચમક-દમક
- 4889 نَفِينَ (નફિતન) અમે અજમાવી લઈએ

8

7

17

جُزء : اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ

પારા નં 17 : ઇકતરબ લિન્નાસિ

سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ

સૂરહ નં 21 : સૂરહ અલ-અઝ્ઝિયા

- 4890 مُخَذَّبٌ (મુહદસિન) નવી, નવું
 4891 لَاهِيَةً (લા હિયતન) ગફલત, અસાવધાની

1

10

1

- 4892 قَصَصْنَا (કસમ્ના) ગારત કરી દીધું અમે, નાબુદ કરી
 દીધું અમે, નષ્ટ કરી દીધું અમે
 4893 أَحْسَوْا (અહસ્યૂ) એહસાસ કર્યો તેઓએ,
 તેઓને અનુભૂતિ થઈ
 4894 يَرْكُضُونَ (યરકુઝૂન) ભાન ભૂલીને નાસવા લાગ્યા (૨-ક-ઝ)
 4895 رَكَضٌ (રકઝુન) ભાન ભૂલીને નાસવા લાગવું,
 ગભરાઈને નાસવું
 4896 مَا زَالَتْ (મા ઝાલત) કાયમ રહી, હંમેશા રહ્યું, નિરંતર
 4897 حَصِيدًا (હસીદન) જડમૂળથી કપાએલી

4898 حَامِلِينَ (ખામિદીન) ઓલવાએલા, બુઝાયેલા

4899 لَا يَسْتَحْسِرُونَ (લા યસ્તહિસરૂન) થાકતા નથી (હ-સ-ર)

4900 لَا يَفْتُرُونَ (લા યફતુરૂન) સુસ્તી (આળસ) કરતા નથી,
કંટાળતા નથી, રોકાતા નથી

4901 فَسَدَاتَا (ફ-સ-દ-તા) બગડી જતે

4902 هَاتُوا (હાતૂ) રજૂ કરો, લઈ આવો

2	19	2
---	----	---

4903 رَتَقَا (રત્કન) બંધ મળેલા, જોડાયેલા

4904 فَتَقْنَا (ફતકના) અમે ખોલી દીધાં

4905 فَبَجَا (ફિજાજન) પહોળા, કુશાદા, વિશાળ

4906 سَفَقَا (સફકન) છત, 'સીલિંગ', ઘાબું, અગાશી

4907 يَسْبَحُونَ (યસબહૂન) તરી રહ્યા છે

4908 خُلِدَ (ખુલ્દ) અમરત્વ, કાયમ રહેવું, હંમેશ રહેવું

4909 إِنَّ مِثَّ (ઇન્નિમિત્ત) અગર તું મરણ પામે,
અગર તું મરી જાય (મ-વ-ત)

4910 لَا يَكْفُرُونَ (લા યકુફુરૂન) ન રોકી શકશે

4911 تَبَّهَتْ (તબ્હતુ) બેબાકળા કરી નાંખશે,
વિહવળ કરી નાંખશે

4912 بَهَتْ (બહતુન) બેબાકળા કરવું, વિહવળ કરવું

3	12	3
---	----	---

- 4913 مَنْ (મન) કોણ ?
- 4914 يَكْلُو (ચકલઈ) રક્ષણ કરે છે, સુરક્ષા કરે છે,
હિફાઝત કરે છે, નિગહબાની કરે છે
- 4915 يُصْحَبُونَ (ચુસ્હબૂન) રક્ષણ કરવામાં આવશે,
સાથ-સહકાર આપવામાં આવશે
- 4916 نَفْحَةٌ (નફહતુન) ઝોકો, હેલો, હડસેલો
- 4917 خَرَدَلٌ (ખરદલુન) રાઈ (ના દાણા)
- 4918 ضِيَاءٌ (ઝિયાઈન) પ્રકાશ, રોશની, અજવાળું

4	9	4
---	---	---

પારહ (ખંડ) 17	1/4	પારહ : 'ઈકતરબ લિન્નાસિ' પા પૂરો થયો
---------------	-----	-------------------------------------

- 4919 تَمَائِيلٌ (તમાસીલ) સૂરતો, ચહેરાઓ (મ-સ-લ)
- 4920 جُدَادًا (જુઝાઝન) દુકડે દુકડા
- 4921 فَتًى (ફતન) નવ યુવક, જુવાન, યુવાન
- 4922 يَنْطِقُونَ (નટ્ફૂન) બોલે છે, વાતો કરે છે, (ન-ત-ક)
- 4923 نَكِسُوا (નુકિસૂ) ઉલટા કરવામાં આવ્યા,
ઊંઘા કરવામાં આવ્યા
- 4924 حَرَقُوا (હરિફૂ) આગમાં બાળી નાંખો
- 4925 كُونِي (કૂની) થઈ જા

4926 بُرْدًا (બરદન) ઠંડી

5	25	5
---	----	---

4927 كَرْب (કરબ) સખ્ત ગમ, ભારે ચિંતા, અસહ્ય પીડા

4928 نَفْسَتْ (નફ્શત) ખાઈ ગઈ હતી, ચરી ગઈ હતી

4929 غَمٍّ (ગનમુન) બકરી (બહુ વચન અગ્નામ)
ઘેંટા-બકરાંઓનું ટોળું

4930 فَهَمْنَا (ફહ હમના) અમે સમજ આપી

4931 صَنْعَةً (સન્ઝાત) કારીગરી, હુન્નર, કળા

4932 لَبُوسٍ (લબૂસિન) લિબાસ, પોશાક, લશ્કરી પોશાક

4933 تَحَصَّنَ (તુહિસન) બચાવ કરે, રક્ષા કરે

4934 عَاصِفَةً (આસિફતન) પ્રચંડ, સખત

4935 يَغْرُضُونَ (યગૂસૂન) ફૂબકીઓ મારે છે

4936 ذَا النُّونِ (ઝન્નૂનિ) માછલીવાળા (હઝરત યુનૂસ અલૈ.)

4937 أَصْلَحْنَا (અસ્લહના) દુરુસ્ત કરી દીધું અમે

4938 أَحْصَنْتَ (અહસનત) રક્ષણ કર્યું, હિફાઝત કરી

4939 فَرْجٍ (ફરજુન) શિયળ, શીલ

6	18	6
---	----	---

4940 كُفْرَانَ (કુફરાન) ના કદરી, ઉપેક્ષા, અવગણના

- 4941 حَذَّبَ (હદબ) બુલંદી, ઊંચાઈ
- 4942 يَنْسِلُونَ (યન્સિલૂન) દોડે છે
- 4943 شَاخِصَةً (શાખિસતુન) ફાટેલી
- 4944 حَصْبُ (હસબ) બળતણ, ઈંધણ
- 4945 وَارِدُونَ (વારિદૂન) દાખલ થનારાઓ, પાસે આવનારાઓ, પ્રવેશ કરનારાઓ
- 4946 زَفِيرٌ (ઝફીરુન) બૂમ બરાડા પાડવા, ચીખવું, ચિલ્લાવું
- 4947 مُبْعَدُونَ (મુબઅદૂન) દૂર રાખવામાં આવશે
- 4948 حَسِيسٌ (હસીસ) આહટ, અવાજ, ભણકા, ભણકારો
- 4949 فَزَعٌ (ફઝઈ) આતંક, ત્રાસ, દુર્ઘટના
- 4950 نَطْوِي (નત્વી) અમે લપેટી લઈશું
- 4951 طَيٌّ (તયિ) લપેટવું
- 4952 سَجَلٌ (સિજિલ્લ) કાગળ, કાગળનું બંડલ
- 4953 اَذْنْتُ (આઝન્ટુ) મેં જાણ કરી
- 4954 إِنَّ أَدْرَى (ઈન અદરી) હું નથી જાણતો

7

19

7

પારહ (ખંડ) 17

1/2

પારહ : 'ઈકતરબ લિન્નાસિ' અરઘો પૂરો થયો

سُورَةُ الْحَجِّ

સૂરહ નં 22 : સૂરહ અલ-હજજ

(ઝ-હ-લ)

- 4955 تَذَهُلُ (તઝહલ) ભૂલી જશે
- 4956 مُرْضِعَةٌ (મુરઝિઅતિન) દૂધ પીવડાવનારી
- 4957 تَضَعُ (તઝઠિ) ત્યજી દેશે, નાંખી દેશે
- 4958 ذَاتِ حَمْلٍ (ઝાતિહમ્લિન) ગર્ભવતી, ગર્ભીણી, હમલવાળી
- 4959 سُكْرَى (સુકારા) મદોન્મત, નશામાં, નશાવર
- 4960 مَرِيدٌ (મરીદ) સરકશ, દુરામ્મહી
- 4961 تَوَلَّى (તવલ્લા) મૈત્રી કરી, દોસ્તી કરી
- 4962 عَلَقَ (અ લ ક તિન) લોહીનો લોચો
- 4963 مُضْغَةٌ (મુઝગતુન) માંસનો લોચો, બોટી
- 4964 مُخَلَّقَةٌ (મુખલ્લકતુન) સંપૂર્ણ બનેલી
- 4965 نُقِرَ (નુકિરુ) અમે સ્થિરતા આપીએ છીએ,
અમે થોભાવીએ છીએ
- 4966 طِفْلاً (તિફલન) છોકરું, બચ્ચું, બાળક
- 4967 أَرَذَلَ الْعُمُرِ (અરઝલિલઉમુરિ) નકામી ઉમર, બેકાર આયુષ્ય
- 4968 هَامِدَةٌ (હામિદતન) સૂકી, સૂકાયેલી
- 4969 اهْتَرَّتْ (ઈહતતઝઝત) ઉપસી આવે છે
- 4970 رَبَتْ (રબત) તાજી થઈ જાય છે, ફૂલે છે
- 4971 زَوْجٌ بِهَيْجٍ (ઝૌજિઝહીજ) પુશનુમાં જોડું
- 4972 ثَانِي (સાનિય) ફેરવતાં, ઓળંગતા
- 4973 عِطْفٍ (ઈત્ફ) ખંભો, કાંધ

1	10	8
---	----	---

- 4974 حَرْف (હરફ) કિનારા
- 4975 سَبَب (સબબુન) દોરડું, રસ્તી
- 4976 دَوَابُّ (દવાબ) પશુઓ, ચૌપાયા, પ્રાણીઓ
- 4977 خَضْمَن (ખસ્માનિ) ઝઘડો કરનારા બે પક્ષો
- 4978 اخْتَصَمُوا (ઈખતસમૂ) તેઓએ ઝઘડો કર્યો
- 4979 قُطِعَتْ (કુતિઅત) વેતરીને રાખવામાં આવ્યા
- 4980 ثِيَابٌ (સિયાબુન) કપડાં
- 4981 يُصَبُّ (યુસબુ) નાંખવામાં આવશે, રેડવામાં આવશે
- 4982 يُضْهَرُ (યુઝહરુ) ગળી જશે, પીગળી જશે
- 4983 مَقَامِعُ (મકામિઈ) ઘણા, હથોડો
- 4984 حَدِيدٌ (હદીદ) લોખંડ, લોહું

2	12	9
---	----	---

- 4985 لَوْلَا (લુઅલુલિન) મોતી
- 4986 حَرِيرٌ (હરીર) રેશમ
- 4987 عَاكِفٌ (આકિફ) રહીશ, રહેવાવાળો, સ્થાયી રહેવાસી
- 4988 بَادٍ (બાદ) બહારથી આવનારો
- 4989 الْحَادِ (ઈહ્હાદ) દીન વિરુદ્ધ કામ કરવું, બે દીની, શિર્ક, ઈલહાદ, ધર્મ-વિમુખતા

3	3	10
---	---	----

4990 ضَامِر (આમિર) દુબળા થએલા ઊંટો, કમઝોર ઊંટો

4991 فَجَّ عَمِيقٍ (ફજિજાન અમીક) દૂર દૂરના રસ્તાથી

4992 بِهَيْمَةِ الْأَنْعَامِ (બહીમતિલ અન્આમ) ચોપગાં પશુઓ,
ચરનાર જાનવર

4993 كَلُوا (કુલૂ) ખાઓ

4994 أَطْعَمُوا (અત્ઠમૂ) ખવડાઓ

4995 الْبَائِسَ (અલ્બાઈસ) ભૂખ્યા

4996 يَقْضُوا (યક્ઠૂ) બરાબર કરે, ઠીક કરે

4997 تَفَّتْ (તફ્ત) મેલ કુચેલ

4998 أَلْبَيْتِ الْعَتِيقِ (અલ ઊલિલ્લાતીક) પુરાતન સ્થાન
(કઅબલ)

4999 تَخْطَفُ (તખતફુ) ઉપાડી જાય

5000 تَهْوِي (તહવી) પાડી નાંખે છે, ફેંકી દે છે

5001 سَحِيقٍ (સહીક) ઘસે દૂર

4	8	11
---	---	----

5002 مُخَبِّتِينَ (મુખિબતીન) ગરદન ઝુકાવી દેનારા

5003 بُذْنٍ (બુદ્ઝ) ઊંટો

5004 صَوَافٍ (સવાફફ) હારબંધ રાખેલ

5005	وَجَبَتْ	(વજબત)	પડી જાય
5006	فَانَعَ	(ફાનિઅ)	બિન સવાલી (ન માંગવાવાળો), અયાચક
5007	مُعْتَرٍّ	(મુઅતર')	મોહતાજ ફકીર (માંગવાવાળો), યાચક
5008	لَحُومٌ	(લુહૂમ)	ગોશ્ત, માંસ
5009	خَوَّانٍ	(ખવ્વાન)	વિશ્વાસઘાત કરનાર, ખિયાનત કરનાર

5	5	12
---	---	----

પારહ (ખંડ) 17	3/4	પારહ : 'ઈકતરહ લિન્નાસિ' પોશો પૂરો થયો
---------------	-----	---------------------------------------

5010	أَذِنَ	(ઉઝિન)	ઈજાઝત આપવામાં આવી, મંજૂરી આપવામાં આવી, સ્વીકૃતિ
5011	يُقْتَلُونَ	(યુકાતલૂન)	લડાઈ કરવામાં આવે છે, લડે છે
5012	هُدِمَتْ	(હુદિમત)	તોડી પાડવામાં આવતે
5013	صَوَامِعُ	(સવામિઈ)	એકાંતવાસની જગા, સન્યાસિઓના આશ્રમ
5014	بَيْعٍ	(બિયઈન)	ગિરજાધર, ઈસાઈઓના ઈબાદતખાના, ચર્ચ
5015	صَلَوَاتٍ	(સલવાતુન)	યહૂદીઓના ઈબાદતખાના
5016	أَمَلَيْتُ	(અમલૈતુ)	મેં ઢીલ આપી, મેં મોહલત આપી
5017	نَكِيرٍ	(નકીરુન)	અઝાબ, નારાઝી

- 5018 بَشْر (બિઅરુન) કૂવો
 5019 مُعْطَلَةٌ (મુઅતલતિન) નકામો, બેકાર, વ્યર્થ
 5020 قَصْر (કસ્રુન) મહેલ
 5021 مَشِيد (મશીદ) ઊંચો, બુલંદ, ગગનચુંબી
 5022 تَعْمَى (તઅમા) આંધળી થઈ ગઈ

6	10	13
---	----	----

- 5023 تَمْنَى (તમન્ના) ઈચ્છા કરી, તમન્ના કરી
 5024 تَخَبَّتْ (તુખિબત) ઝુકી જાય, આજિઝી કરે
 5025 عَقِيم (અકીમુન) બે-બરકત, અશુભ, વાંઝિયું

7	9	14
---	---	----

- 5026 مُخْضَرَّة (મુખદરા) લીલીછમ, લીલોતરી

8	7	15
---	---	----

- 5027 أَنْ تَقَعَ (અન તકઅ) કે તૂટી પડે
 5028 يَسْطُونَ (યસ્તૂન) હુમલો કરી દેશે, તુટી પડશે

9	8	16
---	---	----

- 5029 دُبَابًا (મુબાબન) માંખી
 5030 يَسْلُب (યસ્લુબ) ખૂંચવી લે, છીનવી લે, આંચકી લે

5031 لَا يَسْتَنْقِذُوا (લાયસ્તન્કિઝૂ) છોડાવી નહીં શકે

5032 اسْتِنْقَاذٌ (ઈસ્તિન્કાઝુન) છોડાવી લીધું

10

6

17

جُزْءٌ : قَدْ أَفْلَحَ

પારા નં 18 : કદ અફલહ

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

સૂરહ નં 23 : સૂરહ અલ-મુઅમિનૂન

5033 فُرُوجٌ (ફુરૂજ) યોનિ, શરમગાહ (બ.વ.)

5034 غَيْرُ مُلْؤِمِينَ (ઘેરુ મલૂમીન) અનિંદનીય, મલામત કરવામાં ન આવેલ

5035 عَذُونَ (આદૂન) હદથી વધી જનારાઓ,
મર્યાદા બહાર જનારાઓ

5036 رَاعُونَ (રાઊન) આદર કરનારાઓ,
ધ્યાન રાખનારાઓ

5037 سُلَّةٌ (સુલાલતુન) ખુલાસો

5038 كَسَوْنَا (કસૌના) અમે પહેરાવી દીધું

5039 طَرِائِقٌ (તરાઈક) રસ્તાઓ (Paths)

5040 ذَهَابٌ (ઝહાબ) (પાછાં) લઈ જવા માટે

5041 دُهْنٌ (દુહન) તેલ, ચિકાશ

5042 صَبْعٌ (સિબ્ગુન) સાલન, તરકારી

1	22	1
---	----	---

5043 اسْتَوَيْتَ (ઈસ્તવૈત) સવાર થઈ જાય તું, ચઢી જાય તું

5044 مُبْتَلِينَ (મુબતલીન) અજમાવનારાઓ, પરીક્ષા લેનારાઓ, કસોટી કરનારાઓ

2	10	2
---	----	---

5045 اَتَرَفْنَا (અતરફના) દોલત આપી અમે

5046 اِتْرَافٌ (ઈતરાફુન) દોલત આપવું

5047 هَيْهَاتَ (હેહાત) અશક્ય, અસંભવિત

5048 غُمَاءٌ (ગુમાઅ) કચરો, ટુકડે-ટુકડા

5049 تَرَا (તરા) એક પછી એક, લગાતાર

5050 رِبْوَةٌ (રબવતુન) ઊંચું સ્થળ, ઊંચી જગ્યા

3	18	3
---	----	---

5051 زُبْرًا (ઝુબુરન) ટુકડે-ટુકડા, વિભાજિત

5052 عَمْرَةٌ (ગમરતુન) ભ્રમ, બેહોશી, ગફલત, ચકકર

5053 جَنْرٌ (જિઅરુન) ફરિયાદ કરવું

5054 تَنْكِصُونَ (તન્કિઝૂન) (નકસ) ઊંધા ભાગ્યા તમે, ઊંધા નાસ્યા તમે

5055 سَمِرًا (સામિરન) બેકાર (વ્યર્થ) વાતો કરવી,
વાર્તા કહેવું, ગપ્પાં મારવા

5056 تَهْجُرُونَ (તહજુરૂન) નકામી વાતો કરી તમે,
બેહૂદા બકવાસ કર્યા તમે

પારહ (પાંડ) 18

1/4

પારહ : 'કદ અફલહ' પા પૂરો થયો

5057 نَاكِبُونَ (નાકિબૂન) (નકબ) માર્ગથી ખસી જનારાઓ,
ફરી જનારાઓ (ન-ક-બ)

5058 لَجُورًا (લજૂર) મકકમ રહ્યા, દઢ રહ્યા

4

27

4

5059 يُجِيرُ (યુજીરુ) પનાહ (આશ્રય) આપે છે

5060 لَا يُجَارِعُ عَلَيْهِ (લા યુજારુ અલેહિ) તેના વિરુદ્ધ પનાહ (આશ્રય)
આપી શકાતી નથી

5

15

5

5061 هَمَزَاتٍ (હમઝાત) વસવસાઓ

5062 قَائِلٌ (કાઈલૂન) બોલનારો, કહેવાવાળો

5063 أَنْسَابٍ (અન્સાબ) સગપણ, રિશ્તેદારી

5064 تَلْفَحُ (તલફહુ) બાળી મૂકશે, સળગાવી નાંખશે

5065 كَالْحُونِ (કાલિહૂન) કદરૂપા, વિકૃત ચહેરાવાળાઓ

5066 عَادِينَ (આદીન) ગણતરી કરનારાઓ (ફરિશ્તાઓ)

5067 عَبَثًا (અબસન) વ્યર્થ, બેકાર, ફાયદા વગરનું

6	26	6
---	----	---

سُورَةُ النُّور

સૂરહ નં 24 : સૂરહ અન-નૂર

5068 اجْلِدُوا (ઈજલિદૂ) કોરડો મારો તમે

5069 جَلْدَةٍ (જલ્દતિન) કોરડા, ફટકા

5070 رَأْفَةً (રઅફતુન) રહમ, મહેરબાની, દયા

5071 يَرْمُونَ (યરમૂન) તોહમત મૂકે છે, લાંછન લગાવે છે

5072 ثَمَنِينَ (સમાનીન) એસી (80)

5073 يَذَرُوا (યદરઈ) હટી શકે છે, ટળી શકે છે

1	10	7
---	----	---

5074 اِفْكًا (ઈફકુન) બોહતાન, લાંછન, કલંક

5075 اَفْضُتُمْ (અફઝુમ) શરૂ કર્યું તમે

5076 تَلَقَّوْنَ (તલકકીન) તમે ચઢાવવા લાગ્યા,
તમે વાતો કરતા રહ્યા

5077 هَيِّنًا (હયિયીનન) હલકું, આસાન, સામાન્ય, સહેલું

5078 تَشِيعَ (તશીઅ) ફેલાઈ જાય

2	10	8
---	----	---

પારહ (ખંડ) 18 1/2 પારહ : 'કદ અફલહ' અરઘો પૂરો થયો

5079 لَا يَأْتِلِ (લા યઅતલિ) સોગંદ ન ખાય, કસમ ન ખાય

5080 اِتْتَلَى (ઈઅતલા) સોગંદ ખાવું, કસમ ખાવું

5081 مُبْرَأُونَ (મુબરઅીન) પાક છે, પવિત્ર છે, નિર્દોષ છે,
નિરપરાધ છે

3	6	9
---	---	---

5082 تَسْتَأْنِسُوا (તસ્તઅનિસૂ) પરવાનગી મેળવી લો

5083 غَيْرَ مُسْكُونَةٍ (ઐર મસ્કૂનતિન) જેમાં કોઈ રહેતું ન હોય

5084 غَضٌّ (ગઝઝુન) નીચી રાખવું

5085 لَا يُبْدِينَ (લા યુબ્દીન) ન દેખાડે, જાહેર ન થવા દે

5086 بُعُولَةٌ (બુઊલતન) પતિ, શૌહર, ધણી

5087 غَيْرِ أُولَى الْأَرْبَةِ (ઐરિ ઉલિલ્લરબતિ) એવા પુરુષો જેઓ સ્ત્રીઓની
જરૂરત ન ધરાવતા હોય

5088 طِفْلٌ (તિફલુન) બચ્ચાંઓ, બાળકો

5089 عَوْرَتٍ (ઔરાત) ભેદની વાતો, છુપી (ગુપ્ત) વાતો

5090 أَيَّامِي (અયામા) બેવા, વિધવા સ્ત્રીઓ

- 5091 اِمَاءَ (ઈમાઉન) લોડીઓ, દાસીઓ
- 5092 فَتِيَت (ફતયાતુન) દાસીઓ, જુવાન છોકરીઓ
- 5093 بَغَاءَ (બિગાઉન) બદકારી, વ્યભિચારી
- 5094 تَحَصُّنًا (તહસ્સુનન) શીલવાન, પાક દામન, સતવંતી
- 5095 عَرَضَ (અ-ર-ઝ) સામાન (સાંસારિક સુખ)

4	8	10
---	---	----

- 5096 مِشْكُوَةً (મિશકાત) તાક, ગોખલો, દિવો મૂકવાની જગા
- 5097 مِصْبَاح (મિસ્બાહુન) ફાનસ, દિવો, ચિરાગ
- 5098 زُجَاجَةٍ (ઝુજાજતુન) કાચ, આઈનો, અરીસો, પારદર્શક
- 5099 كَوَكَب (કૌકબુન) તારો
- 5100 دُرِّي (દુરિયુન) ચમકતો, ચમકદાર
- 5101 يُوْقَد (યૂકદુ) રોશન કરવામાં આવે,
પ્રદીપ્ત કરવામાં આવે,
પ્રકાશિત કરવામાં આવે
- 5102 زَيْت (ઝૈત) તેલ, (ઝૈતૂનનું તેલ)
- 5103 يُضَيُّ (યુઝીઠિ) ખૂબ પ્રકાશિત થઈ જાય
- 5104 تُرْفَع (તુરફઅ) બુલંદ (ઊંચા) કરવામાં આવે
- 5105 تَتَقَلَّب (તતકલ્લબુ) ફરી જશે, પલટી જશે
- 5106 سَرَاب (સરાબુન) ચમકતી રેતી, ઝાંઝવાંવાળી રેતી
- 5107 قَيْعَةً (કીઅતુન) મૈદાન

- 5108 ظَمَائ (અમ્માન) તરસ્યો
 5109 لَجِي (લુજિયુન) ઊંઠો, ગહન
 5110 لَمْ يَكُذ (લમ ચકદ) નિકટ નથી, પાસે નથી

5	6	11
---	---	----

- 5111 رُكَّامًا (રુકામન) પડ ઉપર પડ, એક પર એક
 5112 وَذَق (વદક) વરસાદ, વર્ષા
 5113 خِلَل (ખિલાલ) વચમાં
 5114 بَرَد (બરદુન) ઠંડી, કરાંની વર્ષા થાય એવી ઠંડી
 5115 سَنَا (સના) ઝબકારો, ચમક
 5116 مُدْعِنِينَ (મુઝ્ઝીનીન) વિનમ્ર, ગરદન નીચી કરનારાઓ
 5117 يَحِيف (ચહીફ) બેઈન્સાફી કરશે, અન્યાય કરશે

6	10	12
---	----	----

પારહ (ખંડ) 18	3/4	પારહ : 'કદ અફલહ' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	--------------------------------

- 5118 يَسْتَخْلِفَنَّ (અસ્તખિલફન્ન) રાજ્ય સત્તા આપશે,
 નાયબ બનાવશે, ખિલાફત આપશે
 5119 مُعْجِزِينَ (મુઝ્ઝિઝીન) હરાવી દેનારાઓ,
 લાચાર કરી દેનારાઓ

7	7	13
---	---	----

- 5120 یَسْتَأْذِنُ (અસ્તઝિઝનુ) પરવાનગી મેળવી લે
- 5121 اسْتِیْذَانٌ (ઈસ્તિઝાનુન) પરવાનગી મેળવવી
- 5122 حُلْمٌ (હુલુમ) વયસ્ક, બાલિગ, યુવાન, પુખ્ત
- 5123 تَضَعُونَ (તઝઘિન) ઉતારી રાખો છો
- 5124 ظَهْرَةٌ (ઝહીરતુન) બપોરે
- 5125 أَطْفَالٌ (અત્ફાલુન) છોકરાઓ
- 5126 قَوَاعِدٌ (કવાઈદુ) બેસી જનારીઓ, મોટી ઉંમરની સ્ત્રીઓ જેઓ નિકાહની ઈચ્છા ધરાવતી ન હોય
- 5127 مُتَبَرِّجَاتٌ (મુતબરિજાત) શણગારને જાહેર કરવાવાળીઓ, શોભા દેખાડનારીઓ
- 5128 أَعْرَجٌ (અઅરજ) લંગડો
- 5129 أَعْمَامٌ (અઅમામ) કાકાઓ (બહુ વયન)
- 5130 عَمٌّ (અમ્મુન) કાકા
- 5131 عَمَّتٌ (અમ્માત) ફોઈઓ
- 5132 أَخَوَالٌ (અખવાલ) મામાઓ
- 5132 (A) خَالَاتٌ (ખાલાતુન) માસીઓ, ખાલાઓ
- 5132 (B) أَشْتَاتٌ (અશ્તાતન) જુદા જુદા, અલગ અલગ, વિભિન્ન

8	4	14
---	---	----

- 5133 شَأْنٌ (શઅનુન) કામ

- 5134 يَتَسَلَّلُونَ (યતસલ્લૂન) સંતાઈને સરકી જાય છે
 5135 تَسَلَّلَ (તસલ્લલ) (ચુપચાપ) સરકી જવું
 5136 لَوْأَدَا (લિવાઝન) આંખ બચાવીને, નજર બચાવીને

9	3	15
---	---	----

سُورَةُ الْفُرْقَانِ

સૂરહ નં 25 : સૂરહ અલ-ફુર્કાન

- 5137 نُشُورًا (નુશૂરન) જીવી જવું
 5138 أَعَانَ (અઆન) મદદ કરી, સહાય કરી
 5139 تُمْلَى (તુમ્લા) વાંચવામાં આવે છે
 5140 يَمْشِي (યમશી) ચાલે છે
 5141 أَسْوَاقٍ (અસ્વાક) બજારો

1	9	16
---	---	----

- 5142 فُضُّورًا (ફુસૂરન) મહેલો
 5143 تَغِيْظًا (તગઝ્યુઝન) જુસ્સો, ગુસ્સો, જોશ
 5144 ضَيْفًا (ઝયિફન) તંગ, સાંકડું
 5145 مُقَرَّنِينَ (મુકરનીન) જકડાયેલા
 5146 تُبُورًا (સુબૂરન) વિનાશ, મૌત, હલાકત

5147 أَضَلَّكُمْ (અઝલલુમ) તમે બહેકાવ્યા, તમે ભટકાવ્યા,
તમે ગુમરાહ કર્યા

5148 بُورًا (બૂરન) બરબાદ, વિનષ્ટ

2	11	17
---	----	----

جُزْءٌ : وَقَالَ الَّذِينَ

પારા નં 19 : વકાલલ્લામી-ન

5149 حِجْرًا (હિજરન) આડ, પનાહની જગ્યા,
આશરો લેવાની જગ્યા, આશ્રય સ્થાન

5150 هَبَاءً (હબાઅન) રેતી, ધૂળ

5151 مَثُورًا (મન્સૂરા) વિખરાયેલી

5152 مَقِيلًا (મકીલા) બપોરના સમયે આરામ કરવાનું
સ્થાન

5153 غَمَامٍ (ગમામ) વાદળ

5154 يَعْصُ (યઅઝઝુ) કરડી ખાશે, ચાવશે

5154 (A) خَذُولًا (ખઝૂલા) છોડીને ભાગી છૂટવું, ગદારી કરવી,
વિશ્વાસઘાત કરવો

5155 مَهْجُورًا (મહજૂરા) ત્યજી દીધેલું, બેકાર, વ્યર્થ

5156 تَرْتِيلًا (તરતીલા) યોગ્ય ક્રમ પ્રમાણે, મુનાસિબ રીતથી

5157 تَفْسِيرًا (તફસીરા) વ્યાખ્યા સહિત, વિવરણ અને તફસીર

3	14	1
---	----	---

5158 دَمَر (દમર) અમે ગારત કર્યા, નષ્ટ કર્યા અમે

5159 أَصْحَبَ الرِّسِّ (અસ્હાબરસ) કૂવાવાળાઓ

5160 تَتَبِيرًا (તત્બીરન) સદંતર નાશ કરી નાંખવું

4	10	2
---	----	---

5161 ظِلٌّ (ઝિલ્લુન) પડછાયો, છાંયડો

5162 دَلِيلًا (દલીલન) નિશાની, ઠેકાણું દર્શાવનારો

5163 سُبَاتًا (સુબાતન) આરામનો સબબ

5164 مَرَج (મ-ર-જ) મેળવી દીધા

5165 عَذَب (અઝબુન) મીઠો

5166 فُرَات (ફુરાતુન) તૃપ્ત કરનાર, પ્યાસ બુઝાવનાર

5167 مِلْح (મિલ્હુન) ખારો, મીઠાવાળું, નમકીન

5168 أَجَاج (ઊજાજુન) તેજ, છાતી જલાવી દેનાર

5169 بَرَزَخًا (બરઝખન) પરદો, આડ

5170 نَسَبًا (નસબન) ખાનદાન, સગપણ

5171 صِهْرًا (સિહરન) સાસરુ, સસુરાલ

5	16	3
---	----	---

5172 سِرَاجًا (સિરાજ) દિવો, ચિરાગ

- 5173 حِلْفَةٌ (ખિલ્ફતુન) આગળ-પાછળ આવનારા
- 5174 يَمْشُونَ (યમશૂન) ચાલે છે
- 5175 هَوْنًا (હૌનન) નમ્રતા પૂર્વક, ધીરજથી
- 5176 يَبْتَئُونَ (યબીતૂન) રાતો ગુજારે છે
- 5177 غَرَامًا (ગરામન) સંપૂર્ણ તબાહી
- 5178 يَقْتُرُوا (યક્તુર) કંજૂસી કરી, તંગી કરી
- 5179 قَوَامًا (ક્વામન) મધ્યમ માર્ગ, સમતોલન
- 5180 مُهَانًا (મુહાનન) દુસ્વા, અપમાનિત, બેઈઝત
- 5181 غُرْفَةً (ગુરફત) હવેલીઓના ઝરૂખાઓ, ઊંચી અટારીઓ
- 5182 مَا يَغْبُوا (મા યઅબઉ) પરવા કરતો નથી
- 5182 (A) لِرَامًا (લિરામન) લાઝિમ થનારું, અનિવાર્ય

6

17

4

પારહ (ખંડ) 19

1/4

પારહ : 'વકાલલ્લાહી-ન' પા પૂરો થયો

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ

સૂરહ નં 26 : સૂરહ અશ-શુઅરા

5183 خَاضِعِينَ (ખાઝિઈન) ગરદનો ઝુકાવી લેનાર

1	9	5
---	---	---

5184 وَلَيْدًا (વલીદન) બાળપણ, શૈશવ

5185 مَسْجُونِينَ (મસ્જૂનીન) કેદી લોકો

5186 ثُعْبَانٌ (સુઅબાનુન) અજગર

2	24	6
---	----	---

5187 أَرْجَةٌ (અરજિહ) મોહલત આપે, ઢીલ આપે

5188 لَا ضَيْرَ (લા ઝૈર) કોઈ વાંધો નથી

3	18	7
---	----	---

5189 شِرْذِمَةٌ (શિરઝિમતુન) જમાઅત, ટોળી

5190 غَائِظُونَ (ગાઈઝૂન) ગુસ્સામાં લાવનારાઓ

5191 حَذِرُونَ (હાઝિરૂન) બચાવ કરનારાઓ

5192 مُشْرِقِينَ (મુશ્શિફીન) પ્રભાત થતાં જ, સવારના સમયે

5193 مُذْرَكُونَ (મુદરફૂન) પકડાઈ જનારાઓ,
પકડવામાં આવનારાઓ

5194 كَلًّا (કલ્લા) હરગિઝ નહિ, કદી નહિ

5195 انفَلَقَ (ઈન્ફલક) ફાટી ગયો

5196 طَوَّدَ (તોદુન) પહાડ

5197 أَرْزَقْنَا (અઝલફના) નાજદીક (સમીપ) કરી દીધાં અમે

4	17	8
---	----	---

- 5198 أَقْدَمُونَ (અકદમૂન) પ્રાચીન, અગાઉના લોકો, પૂર્વજ
- 5199 يَسْقِين (યસ્કીન) મને પીવડાવે છે
- 5200 الْحَقُّ (અલ્હિક) મિલાવી દે, શામિલ કરી દે, મેળવી દે
- 5201 أَرْزَلَتْ (અરઝલત) નજીક કરી દેવામાં આવશે
- 5202 بُرِزَتْ (બુરિઝત) જાહેર (પ્રગટ) કરી દેવામાં આવશે
- 5203 كُنِبُوا (કુન્કિબૂ) ઊંધા મોઢે નાંખી દેવામાં આવ્યા
(ઉપર-તળે નાંખવામાં આવ્યા)
- 5204 صَدِيقٍ (સદીકિન) મિત્ર, દોસ્ત
- 5205 حَمِيمٍ (હમીમિન) ઘનિષ્ટ મિત્ર, જિગરી દોસ્ત

5	36	9
---	----	---

- 5206 أَرْدَلُونَ (અરઝલૂન) કમ દરજજાના લોકો, નાના લોકો
- 5207 طَارِدٍ (તારિદ) કાઢી મુકનાર, ધિક્કારનાર,
ધૂત્કારનાર
- 5208 مَرْجُومِينَ (મરજૂમીન) સંગસાર કરવામાં આવ્યા, પત્થર
મારાથી મારી નાંખવામાં આવ્યા

પાઠ (ખંડ) 19	1/2	પાઠ : 'વકાલલ્લાહી-ન' અરધો પૂરો થયો
--------------	-----	------------------------------------

- 5209 مَشْحُونٍ (મશહૂન) ભરેલી

6	18	10
---	----	----

- 5210 تَبَنُّونَ (તબનૂન) બનાવો છો તમે
- 5211 رِنْعَ (રીઠિન) ઊંચી જગ્યા, ઊંચું સ્થળ
- 5212 مَصَانِعَ (મસાનિઅ) કારીગરી
- 5213 بَطَشْتُمْ (બતશતુમ) પકડો છો તમે
- 5214 أَمَدَ (અમદ) સહાય કરી, મદદ કરી

7	18	11
---	----	----

- 5215 هُهُنَا (હાહુના) અહીં
- 5216 هَضِيمَ (હઝીમુન) બોજથી લદાયેલી
- 5217 فَرِهَيْنَ (ફારિહીન) ઈતરાનાર, મિથ્યાભિમાની, શેખી ખોર

8	19	12
---	----	----

- 5218 دُكْرَانِ (ડુકરાન) પુરુષો, મદો, છોકરાઓ(બહુ વચન)
- 5219 قَالَيْنَ (કાલીન) સખત નફરત કરનારાઓ
- 5220 عَجُوزًا (અજૂઝાન) ડોસી, વૃદ્ધા

9	16	13
---	----	----

- 5221 أَيْكَةٍ (ઐકતિ) વનવાસી, જંગલમાં રહેનારા,
જંગલમાં રહેતી એક કોમનું નામ
'અસ્હાબુલ ઐકત' હતું.
- 5222 جَبَلَةً (જિબિલ્લત) સર્વ મખલૂક, સૃષ્ટિ, વંશો

5223 اَسْقَطَ (અસ્કિત) પાડી નાંખ

10	16	14
----	----	----

5224 اَغْجَمِينَ (અઅજમીન) બિન અરબ, પરદેશી

5225 سَلَكْنَا (સલકના) ચલાવી દીધું અમે

5226 مَعَزُوْلُونَ (મઅઝૂલૂન) અટકાવી દેવામાં આવ્યા

5227 اِنْتَصَرُوا (ઇન્તસર) બદલો લીધો

5228 مُنْقَلَبٌ (મુન્કલબ) પાછા ફરવાની (પહોચવાની) જગ્યા

11	36	15
----	----	----

سُورَةُ النَّملِ

સૂરહ નં 27 : સૂરહ અન-નમ્લ

5229 تُلْقَى (તુલકકા) શીખવવામાં આવે છે

પારહ (ખંડ) 19	3/4	પારહ : 'વકાલલ્લાઝી-ન' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	-------------------------------------

5230 شَهَابٌ (શિહાબુન) ભડકો (ઘગઘગતો)

5231 قَبَسٌ (કબસિન) અંગારો

5232 تَصْطَلُونَ (તસ્તલૂન) તાપો તમે, શેકો તમે

5233 بُورِكَ (બૂરિક) બરકત આપવામાં આવી

- 5234 تَهْتَرُ (તહતારુ) આંદોલિત, હાલવા લાગયો
- 5235 جَانَّ (જાન્નુન) સાંપ
- 5236 لَمْ يُعَقِّبْ (લમ-યુઅકિબ) પાછો ફર્યો નહિ
- 5237 جَبَّ (જેબુન) ગિરેબાન, પોશાકના અંદર, ગજવું

1	14	16
---	----	----

- 5238 مَنطِقُ (મન્તિક) બોલી
- 5239 يُوَزَعُونَ (યૂઝાબિન) જમા કરી લેવામાં આવે છે
- 5240 وَادِلْتَمَلِ (વાદિલ્તમ્લિ) કીડીઓની ખીણ
- 5241 نَمْلَةٌ (નમ્લતુન) કીડી
- 5242 لَا يَخْطُمَنَّ (લા ચહતિમન્ન) કચડી ન નાંખે
- 5243 تَبَسَّمَ (તબસ્સમ) મુસ્કુરાયો, મલકયો
- 5244 ضَاحِكًا (ઝાહિકન) હસતાં હસતાં
- 5245 أَوْزَعُ (ઔઝિઅ) તવફીક આપ, સામર્થ્ય આપ
- 5246 تَفَقَّدَ (તફક્કદ) હાજરી લીધી, ખબર લીધી
- 5247 هَذِهِ (હુદહુદ) એક પક્ષી
- 5248 سَبَا (સબર્ષન) સભા દેશનું નામ
- 5249 خَبَاءَ (ખબઅ) છુપાયેલી ચીજ
- 5250 الْفَهْ (અલ્ફિહ) નાંખી દે

2	17	17
---	----	----

- 5251 فَاطِمَةُ (ફાતિમતુળ) અંતિમ નિર્ણય, (કોઈ પણ કામમાં)
- 5252 هَدِيَّةٌ (હદિયતિન) નજરાણું, ભેટ, તોહફો
- 5253 عَفْرِيَّتٌ (ઈફરીતુળ) બળવાન
- 5254 يَرْتَدُّ (ચરતદ) પાછી આવે
- 5255 طَرْفٌ (તરફુળ) નિગાહ, પલક, નજર
- 5256 نَكِرُوا (નકિફુ) બદલી નાંખો, અપરિચિત કરી દો
- 5257 هَكَذَا (હા કઝા) એવી જ રીતે
- 5258 لُجَّةٌ (લુજજતળ) ઊંડું પાણી
- 5259 كَشَفْتُ (કશફત) ખોલી નાંખ્યું
- 5260 سَاقِي (સાફી) પિંડલીઓ
- 5261 مُمَرَّدٌ (મુમરફુળ) જડેલા, મઢેલા
- 5262 قَوَارِيرٌ (કવારીર) કાચ

3	13	18
---	----	----

- 5263 رَهْطٌ (રહતુળ) ટુકડીનો નેતા, સંઘનો આગેવાન
- 5264 تَقَاسَمُوا (તકાસમૂ) સોગંદ ખાઓ, કસમ ખાઓ
- 5265 نُبَيْتَنٌ (નુબયિતલ્લ) અમે રાતે મારી નાંખીશું
- 5266 مَهْلِكٌ (મહિલક) હલાકતનો સમય, વિનાશનો સમય

4	14	19
---	----	----

5267 اِصْطَفَى (ઈસ્તફા) પસંદ કર્યો, ચુંટી લીધો

5268 اَللّٰهُ (આલ્લાહ) શું અલ્લાહ ?

جُزْءَ : اَمَّنْ خَلَقَ

પારા નં 20 : અમ્મન ખલક

5269 حَدَائِقَ (હદાઈક) બગીચા, વાડીઓ (બહુ વચન)

5270 ذَاتَ بَهْجَةٍ (ઝાત બહજતિન) રોનકવાળા, શોભાયમાન, સુશોભિત

5271 رَوَاسِي (રવાસિય) પહાડ

5272 حَاجِزًا (હાજિઝન) આડ (વિભાગ રેખા)

5273 اِذْرَكَ (ઈઝરક) ગુમ થઈ ગયા, હાર માની લીધી

5	8	1
---	---	---

5274 رَدِفَ (રદિફ) પાસે આવી લાગ્યો હોય

5275 تَكُنُّ (તુકિન્નુ) છુપાયેલું છે, સંતાયેલું છે

5276 يَقْصُ (યકુસ્સુ) વર્ણન કરે છે, બયાન કરે છે

6	16	2
---	----	---

5277 اَمَّا ذَا (અમ્માઝા) અથવા શું ?

- 5278 فِرْع (ફરિ-અ) ભય, ગભરાહટ, બીક, ડર
 5279 ذَاخِرِينَ (ઢાખિરીન) નમેલા, ઝુકેલા, ઝલીલા
 5280 جَامِدَةً (જામિદતન) સ્થિર, સ્થાયી
 5281 كُتِبَ (કુબ્બત) ઉધા મોઢે નાંખવામાં આવ્યા

7	11	3
---	----	---

سُورَةُ الْقَصَصِ

સૂરહ નં 28 : સૂરહ અલ-કસસ

- 5282 هَامَانَ (હામાન) ફિરઔનના વઝીરનું નામ
 5283 أَرْضِعِي (અરિઁઈ) ધવરાવ્યા કર, દૂધ પીવડાવ
 5283 (A) الْفَقَط (ઈલ્લકત) ઉઠાવી લીધો
 5284 فِرْعَا (ફારિગન) અધીરું, સબર વગરનું
 5285 قُصِّي (કુસ્સી) ખબર કાઢે, શોધ, તપાસ કર
 5286 عَنْ جُنُبٍ (અન જુનુબિન) દૂરથી, દૂર રહીને
 5287 أَدُلُّ (અદુલ્લુ) જાણ કરું, ઠેકાણું દર્શાવું

1	13	4
---	----	---

પારહ (ખંડ) 20

1/4

પારહ : 'અમ્મન ખલક' યા પૂરો થયો

- 5288 اسْتِغَاثَةً (ઈસ્તિગાસતુન) ફરિયાદ કરવું

- 5289 اسْتِغَاثَ (ઈસ્તિગાસ) ફરિયાદ કરી
- 5290 وَكَزَ (વ-ક-ઝ) ઠોસો માયો, મુકકો માયો
- 5291 يَتَرَقَّبُ (યતરકકબુ) રહસ્ય મેળવતો, કડી મેળવતો
- 5292 اَمْسَ (અમ્સિ) ગઈકાલ
- 5293 يَسْتَضِرُّ (યસ્તસ્તિરુ) ફરિયાદ કરે છે, પોકારે છે, ચીખે છે
- 5294 يَبْطِشُ (યબ્તિશુ) પકડે
- 5295 أَقْصَى (અક્સા) કિનારે, પેલા છેડેથી
- 5296 يَسْعَى (યસ્સા) દોડતો દોડતો
- 5297 يَأْتِمِرُونَ (યઅતમિરુન) સલાહ મશ્વરો કરે છે

2	8	5
---	---	---

- 5298 تَوَجَّهَ (તવજજહ) રુખ કર્યું, ચાલતો થયો
- 5299 تِلْقَاءَ (તિલ્કાઅ) તરફ, બાજુ
- 5300 تَذَوُّدٍ (તઝૂદાનિ) તે બે સ્ત્રીઓ દૂર ઊભી હતી
- 5301 يُضِلُّ (યુસ્લિર) પાછો લઈ જાય
- 5302 رِعَاءَ (રિઆ-ઈ) ગોવાળો, ચરવાહાઓ
- 5303 اسْتِخْيَاءٍ (ઈસ્તિહયાઅ) શરમાતાં શરમાતાં
- 5304 اسْتَأْجَرَ (ઈસ્તઅજર) નોકર રાખી લે, મહેનતાણા રૂપે રાખી લે
- 5305 إِحْدَى (ઈહદા) કોઈ એક
- 5306 هَتَيْنِ (હાતૈનિ) આ બન્ને

5307 جَجَّ (હિજજ) વર્ષ (બહુ વચન)

5308 آيَمًا (અય્યામા) જે કંઈ પણ, ગમે તે, કોઈ પણ

3	7	6
---	---	---

5309 سَارَ (સાર) લઈને ચાલ્યો

5310 جَلَدَ (જાલદિન) અંગારો, ચિનગારી

5311 شَاطِئُ (શાતિઈ) કિનારો

5312 بُقْعَةً (બુકઅતિન) જગ્યા, ક્ષેત્ર, સ્થળ

5313 ذَنْكَ (ઝાનિક) આ બે

5314 أَفْصَحُ (અફસહુ) કુશળ વક્તા

5315 رِدَاً (રિદઅન) મદદગાર, સહાયક, સાથી, સમર્થક

5316 نَشُدُّ (નશુદુ) અમે મજબૂત કરી દઈશું

5317 عَضَدَ (અમુદ) બાજુ, શક્તિ, ભુજ, બાહુ

5318 لَا يَصِلُونَ (લા યસિલૂન) પહોંચી શકશે નહિ

5319 أَوْقَدَ (ઔકિદ) આગ તૈયાર કર, અગ્નિ સળગાવ

5320 مَقْبُوحِينَ (મકબૂહિન) બદલાલ, દુર્દશાગ્રસ્ત

4	14	7
---	----	---

5321 طَاوَلَ (તાવલ) લાંબી થઈ

5322 ثَاوِيًا (સાવિયન) રહીશ, નિવાસી, રહેવાવાળો

5	8	8
---	---	---

5323 وَصَلْنَا (વસલના) નિરંતર (લગાતાર) અમે મોકલ્યા

પારક (ખંડ) 20	1/2	પારક : 'અમ્મન ખલક' અરધો પૂરો થયો
---------------	-----	----------------------------------

5324 لَا تَبْتَغِي (લા નબતગી) અમે ચાહતા નથી,
અમે તે આશા પર નથી

5325 نَتَخَطَّفُ (નુતખતફ) અમે ઝડપી લેવામાં આવીશું,
અમે ઝલાઈ જશું

5326 بَطَرْتُ (બતિરત) ઈતરાજી કરવા લાગી, ઈતરાવા લાગી

6	10	9
---	----	---

5327 يَخْتَارُ (યખ્તારુ) પસંદ કરે છે

5328 خَيْرَةٌ (ખિયરત) અધિકાર, ઈજ્તિયાર

5329 سَرْمَدًا (સરમદન) કાયમ, હમેશાં

5330 ضِيَاءٌ (ઝિયાઅન) રોશની, પ્રકાશ

7	15	10
---	----	----

5331 تَنَوَّا (તનૂઠી) થકાવી દીધી

5332 خَسَفْنَا (ખસફના) અમે ધસાવી દીધાં

5333 وَيَكَّانَ (યેકઅન્ન) અ રે ! વાત એમ છે કે

8	7	11
---	---	----

- 5334 فَرَضَ (ફ-ર-ઝ) ફર્જ કર્યો, અનિવાર્ય કર્યું
- 5335 رَأَى (રાઘ) પાછો લાવનાર, લોટાવનાર
- 5336 مَعَادَ (મઆદ) પાછા જવાની જગ્યા
- 5337 تَرَجُّوا (તરજૂ) આશા કરે છે તું, ઉમ્મીદ કરે છે તું

9	6	12
---	---	----

પારહ (ખંડ) 20	3/4	પારહ : 'અમ્મન ખલક' પોષો પૂરો થયો
---------------	-----	----------------------------------

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ

સૂરહ નં 29 : સૂરહ અલ-અન્કબૂત

- 5338 لَاتٍ (લાઆતિન) અવશ્ય આવનારો, જરૂર આવનારો
- 5339 أُؤْذِيَ (ઊઊઝિય) સતાવવામાં આવે છે

1	13	13
---	----	----

- 5340 يُنْشِئُ (યુન્શિઠિ) પૈદા કરે છે (ઈન્શાઅ)
- 5341 تَقْلِبُونَ (તુક્લબૂન) પાછા ફરશો, લોટાવવામાં આવશો

2	9	14
---	---	----

- 5342 حَرَقُوا (હરિફૂ) બાળી મૂકો, સળગાવી દો
- 5343 نَادِيَ (નાદી) બેઠકો, મજલિસો

3	8	15
---	---	----

5344 سِنَى (સીઅ) દિલગીર થયો, દુઃખી થયો

5345 ذُرْعَا (ઝરઅન) મનમાં

5346 رَجْفَةً (રજફતુન) ધરતી કંપ, ભૂકંપ

5347 مُسْتَبْصِرِينَ (મુસ્તબ્સિરીન) બાહોશ, સૂઝબૂઝવાળા

5348 صِيْحَةً (સૈહતુન) ઘડાકો, ભયાનક

5349 عَنكَبُوتٍ (અન્કબૂત) કરોળીઓ

5350 أَوْهَنَ (ઔહન) ઘણું કમજોર, તકલાદી

4	14	16
---	----	----

સૂચના

અત્યાર સુધી રુકૂઅના નંબર આપવામાં આવતા હતા. હવે શબ્દો ઓછાં થતાં જશે એટલે રુકૂઅના નંબર આપવા શક્ય નથી. હવે માત્ર પા, અરઘો કે પોણો સીપારો થશે ત્યાં જ નિશાનીઓ હશે.

جُزْءٌ : أَتْلُ مَا أَوْحِي

પાઠ ની 21 : ઉત્તુ મા ઉદિ-ય

5351 تَنْهَى (તન્હા) રોકી રાખે છે, મના કરે છે

5352 لَا تَخْطُ (લા તખુતુ) નથી લખતો તું, તને લખતા આવડતું નથી

سُورَةُ الرُّوم

સૂરહ નં 30 : સૂરહ અર-રૂમ

- 5353 غُلِبَتْ (ગુલિભત) હારી ગયા, પરાજિત થયા
- 5354 أَذْنَى الْأَرْضِ (અદનલ્અર્ઝિ) સરહદની નજીક, નિકટના પ્રદેશમાં
- 5355 سَيَغْلِبُونَ (સયગ્લિબૂન) ટુંક સમયમાંજ વિજેતા થશે
- 5356 أَكْثَرُوا (અક્સારૂ) ખેડયું, રોપ્યું
- 5357 عَمَرُوا (અમરૂ) આબાદ કર્યું, રોનકદાર બનાવી
- 5358 رَوْضَةً (રૌઝતુન) બગીચો, જન્નત
- 5359 يُخْبِرُونَ (યુહબરૂન) સ્વાગત કરવામાં આવશે
- 5360 تُمْسُونَ (તુમ્સૂન) સાંજ કરો છો
- 5361 تُظْهِرُونَ (તુઝિહરૂન) બપોર કરો છો
- 5362 تَنْتَشِرُونَ (તન્તશિરૂન) ફેલાયેલા છો, ચાલતા-ફરતા છો
- 5363 أَهْوَنُ (અહવનુ) તદ્દન સહેલું, ઘણું સરળ,
ખૂબ આસાન

પારહ (ખંડ) 21	1/4	પારહ : 'ઉત્તુ મા ઉહિ-ય' પા પૂરો થયો
---------------	-----	-------------------------------------

- 5364 مُنِيبِينَ (મુનીબીન) ધ્યાન લગાવનારાઓ,
રુજૂઅ થનારાઓ
- 5365 وَجْهَ اللَّهِ (વજહુલ્લાહિ) અલ્લાહની ખુશનુદી (ખુશી)
- 5366 رَبًّا (રિબા) વ્યાજ

- 5367 يَرْبُو (ચરબુવ) વધી જાય, વૃદ્ધિ થાય
- 5368 لَا يَرْبُوا (લા ચરબુ) નથી વધી શકતું, વૃદ્ધિ થઈ નથી શકતી
- 5369 يَصْدَعُونَ (ચસ્સદઉન) જુદા-જુદા થઈ જશે, અલગ થઈ જશે
- 5370 يَمْهَدُونَ (ચમહદૂન) શણગારી રહ્યા છે
- 5371 تُثِيرُ (તુસીરુ) ઉઠાવે છે
- 5372 وَذَقْ (વદક) વરસાદ, વર્ષા
- 5373 مُضْفَرًا (મુસ્ફર્ન) પીળી
- 5374 ضُغْفُ (ઝુઅફુન) નિર્બળતા, કમઝોરી
- 5375 شِيَّةَ (શેબતન) ઘડપણ, વૃદ્ધાવસ્થા
- 5376 يُسْتَعْتَبُونَ (યુસ્તઅતબૂન) ઉજર (બચાવ) સ્વીકારવામાં આવે છે
- 5377 لَا يَسْتَحِقُّنْ (લા યસ્તઅફફુન્ન) ડગમગાવી ન દે, પછાડી ન દે

سُورَةُ لُقْمَانَ

સૂરહ નં 31 : સૂરહ લુકમાન

- 5378 لَهُوَ الْحَدِيثُ (લહવહદીસિ) ગફલતમાં નાંખનારી વાતો
- 5379 عَمِدٌ (અમદુન) સ્તંભ, થાંભલો સુત્રુન

પારહ (ખંડ) 21	1/2	પારહ : 'હિત્તુ મા ઉદિ-ય' અરઘો પૂરો થયો
---------------	-----	--

- 5380 خَرَدَلٌ (ખરદલ) રાઈ, સરસવ (રાઈનો દાણો)
- 5381 صَخْرَةٌ (સખરતુન) પથ્થર

- 5382 عَزَمَ الْأُمُورَ (અઝિમલઘીમૂરિ) હિમ્મતનાં કામ
- 5383 لَا تُصَغِّرْ (લા તુસ અ ઘર) ગાલ ન ફુલાવ
- 5384 حَدَّ (ખદ) ગાલ
- 5385 مُخْتَالٍ (મુખ્તાલિન) ઈતરાનારો, બઢાઈ મારવાવાળો
- 5386 اِقْصِدْ (ઈક્સિદ) મધ્યમ ગતિ (સીધી સાદી)
- 5386 (A) اَنْكَرَ (અન્કર) ઘણી નાપસંદ, સૌથી બુરો
- 5387 صَوْتُ (સૌત) અવાજ
- 5388 اَسْبَغَ (અસ્બગ) પૂરું કયું
- 5389 مُقْتَصِدٌ (મુક્તસિદ) મધ્યમ માર્ગ, દરમિયાની રસ્તો, સંતુલિત
- 5390 خَتَّارٍ (ખતારિન) વચનભંગ કરનારો, વાયદાને તોડનારો
- 5391 جَارٍ (જારિન) કામ આવનારો, બદલો પૂરો કરનારો, બદલો આપી શકનારો
- 5392 غَيْثٌ (ગૈસ) મેઘ, વરસાદ, વર્ષા
- 5393 عَدَا (ગદન) આવતી કાલ
- 5394 مَاتَدْرِي (મા તદરી) નથી જાણતો, ખબર નથી

سُورَةُ السَّجْدَةِ

સૂરહ નં 32 : સૂરહ અસ-સજદા

- 5395 تَجَافَى (તતજાફા) અલગ થાય છે
- 5396 نَسُوף (નસૂફ) અમે પહોંચાડીએ છીએ,
અમે મોકલીએ છીએ

પારહ (ખંડ) 21	3/4	પારહ : 'ઉત્તુ મા ઉહિ-ય' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	---------------------------------------

سُورَةُ الْأَحْزَابِ

સૂરહ નં 33 : સૂરહ અલ-અહઝાબ

- 5397 جَوَف (જૌફ) પેટ, ખાલી જગા
- 5398 أَوَّلَى (ઔલા) ઘણાં સંબંધનો હકદાર
- 5499 مَسْطُورًا (મસ્તૂરન) લખાયેલી (સ-ત-ર)
- 5400 حَنَاجِرَ (હનાજિર) ગળા (હન્જિરતુન એ.વ.)
- 5401 أَبْتُلَى (ઉબતુલિય) અજમાવવામાં આવ્યા
- 5402 يَثْرِبَ (યસ્રિબ) મદીના તય્યિબાનું જુનું નામ
- 5403 أَفْطَارِ (અફતાર) આજુ બાજુ, આસપાસ
- 5404 مَا تَلَبَّثُوا (મા તલબ્થૂ) નથી થોભતા, ન રોકાયા
- 5405 مُعَوِّقِينَ (મુઅવ્વિકીન) રોકનારાઓ, અટકાવનારાઓ
- 5406 هَلُمَّ (હલુમ્મ) ચાલ્યા આવો
- 5407 أَشِحَّةً (અશિહહતન) કંજૂસાઈ, બખીલી
- 5408 تَذَوَّرَ (તદ્ઝર) ધૂમે છે, ફરે છે

- 5409 حِدَاد (હિદાદ) ઝડપથી, જલ્દી જલ્દી
- 5410 بَادُونَ (બાદૂન) બહાર રહેવાવાળાઓ, વનવાસી, જંગલના રહીશ
- 5411 أَعْرَاب (અઅરાબ) ગામડીયો, જંગલી
- 5412 نَحْب (નહબુ) મન્નત, નઝર, માનતા
- 5413 صَيَاصِي (સયાસી) કિલ્લાઓ
- 5414 قَذَف (ક-ઝ-ફ) નાંખી દીધી
- 5415 تَطَنُّوا (તતતિ) પગ મૂક્યો તમે
- 5416 سَرَّاحًا (સરાહન) રુખસત કરવું, વિદાઈ કરવું

جُزْءَ : وَمَنْ يَقْنُتْ

પારા નં 22 : વમચ્ચક્રુત

- 5417 تَبَرَّج (તબરુજ) શણગાર કરો
- 5418 وَطَرًا (વતરન) હાજત, જરૂરત
- 5419 زَوَّجْنَا (ઝવ્વજના) અમે નિકાહમાં આપી, શાદી કરાવી દીધી અમે
- 5420 أَدْعِيَاء (અદઈયાઅ) મોં બોલ્યા, દત્તક (છોકરો)
- 5421 أَبَاء (અબા) બાપ (એક વચન)
- 5422 يُصَلِّي (યુસલ્લી) રહમત મોકલે છે
- 5423 دَع (દઅ) ધ્યાન ન આપ, આંખ આડા કાન કર

- 5424 أَفَاءَ (અફાઅ) તારી તરફ ફેરવી દીધા (ગનીમતનો માલ)
- 5425 تُرْجِي (તુરજી) અલગ રાખે, દીલ આપે તું
- 5426 تُؤَي (તુઅવી) તું જગ્યા આપે છે, પાછો બોલાવે છે
- 5427 عَزَلْتُ (અઝલત) એક તરફ કરી દીધો તમે
- 5428 رَقِيًّا (રકીબીન) નિગહબાન, દેખરેખ રાખનારો
- 5429 إِنَّا (ઈના) ભોજન તૈયાર થવાની પ્રતિક્ષા
- 5430 مُسْتَأْنِسِينَ (મુસ્તાઝિનસીન) દિલ પરોવીને બેસનારો
- 5431 يُصَلُّونَ (યુસલ્લૂન) રહમત મોકલે છે
- 5432 صَلُّوا (સલ્લૂ) દુરૂદ મોકલો, રહમત મોકલો
- 5433 سَلِّمُوا (સલ્લિમૂ) સલામ મોકલો
- 5434 تَسْلِيمًا (તસ્લીમીન) ફરમાંબરદાર (આજ્ઞાંકિત) થઈને,
વિનમ્રતાથી
- 5435 يُدْنِينَ (યુદનીન) ઢાંકી રાખે, નજીક કરે
- 5436 جَلَابِيبَ (જલાબીબ) ચાદરો
- 5437 مُرْجَفُونَ (મુરજફૂન) જૂઠી ખબરો ઉડાવનારા,
અફવા ફેલાવવાવાળા
- 5438 نَغْرِينَ (નુઝિયન્ન) અમે પાછળ લગાડી દઈશું,
અમે મુસલ્લત કરી દઈશું
- 5439 لَا يُجَاوِرُونَ (લા યુજાવિઝન) નિકટમાં રહેવા નહિ પામશે
- 5440 مَلْعُونِينَ (મલહીનીન) ફિટકાર કરવામાં આવેલ,
લાનત કરવામાં આવેલ

- 5441 تَقْفُوا (સુકિફ) મળી આવે, મળી જાય
 5442 تَقْتِيلًا (તક્તીલા) કચડીને મારી નાંખવામાં આવ્યા

પારહ (ખંડ) 22	1/4	પારહ : 'વમય્યકનુત' પા પૂરો થયો
---------------	-----	--------------------------------

- 5443 مَا يُدْرِيكَ (મા યુદરીક) તને શું ખબર
 5444 سَادَتْنَا (સાદતના) અમારા સરદારો
 5445 كِبْرَاءَنَا (કુબરાઅના) અમારા વડાઓ, અમારા વડીલો
 5446 سَدِيدًا (સદીદન) સીધી, વાજબી, ઠીક-ઠીક

سُورَةُ السَّبَا

સૂરહ નં 34 : સૂરહ સબા

- 5447 لَا يَغْزُبُ (લા યઅઝુબ) સંતાયેલું નહીં, છુપાયેલું નથી
 5448 مُمَزَّق (મુમઝાઝક) ફુરચેફુરચા, ટુકડે ટુકડા
 5449 أَوْبَى (અવ્બી) દિલ લગાવીને ધ્યાન કરો
 5450 أَلْنَا (અલન્ના) અમે નરમ કરી દીધું
 5451 سَبَغَتْ (સાબિગાતુન) બખતર, કવચ
 5452 قَدَّرَ (કદિર) પાકું કરો, યોગ્ય અંદાજ રાખો
 5453 سَرَدَ (સરદુન) જોડવું, કડીઓને જોડવું
 5454 غَدُوَهَا (ગુદુલુહા) તેની સવારની સૈર
 5455 رَوَّاحُهَا (રવાહુહા) તેની સાંજની સૈર

- 5456 أَسَلْنَا (અસલ્ના) અમે વહેતો કર્યો
- 5457 عَيْنَ الْقَطْرِ (ઐનલિક્તરિ) પિગળેલા તોબાનો ઝરો
- 5458 مَحَارِبٍ (મહારીબ) ભવ્ય કિલ્લાઓ
- 5459 تَمَائِلٍ (તમાસીલ) આકૃતિઓ, ડિઝાઈન
- 5460 جِفَانٍ (જિફાન) લગનો, મોટા થાળ
- 5461 جَوَابٍ (જવાબ) હોઝ, તળાવ
- 5462 قُدُورٍ (કુદુરુન) ખાવું પકાવવાની દેગો
- 5463 رَسِيَتْ (રાસિયાત) એક જ સ્થળે ગોઠવેલી, રાખેલી
- 5464 مِّنْسَاتِهِ (મિન્સઅતુહ) તેની લાકડી, તેનો અસો, તેની છડી
- 5465 سَيْلَ الْعَرِمِ (સૈલઅરિમિ) વહેણ, જોરદાર જળરેલ
- 5466 دَوَاتِي (ઢવાતે) વાળા (બહુ વચન)
- 5467 أَكْلٍ (ઉકુલ) ફળ, મેવો
- 5468 خَمَطٍ (ખમ્તિન) કડવાં, કસીલાં, ખરાબ સ્વાદવાળા
- 5469 أَثْلٍ (અસ્લિન) ફીણ, આગ, ઝાંઝિ (નાં ઝાડ)
- 5470 سِدْرٍ (સિદરુન) બોર, બોરડીનાં ઝાડ
- 5471 فُرْعٍ (ફુરિઅ) ગભરાટ દૂર કરવામાં આવ્યો
- 5472 الْحَقْتُمْ (અહકતુમ) મેળવ્યો તમે

પારહ (ખંડ) 22

1/2

પારહ : 'વમય્યકનુલ' અરધો પૂરો થયો

5473 مَوْفُوفُونَ (મોફૂફૂન) ઉભા કરવામાં આવશે

- 5474 عُرِفَتْ (ગુરુફાત) ઝરૂખાઓ, ઊંચા ભવન
- 5475 يُخْلِِفُ (યુખિલફુ) બદલો આપે છે, અવેજ આપે છે
- 5476 مِعْشَار (મિઅશાર) દસમો ભાગ
- 5477 يَفْذِفُ (યફિઝફુ) નાંખી દે છે, ફેંકી દે છે
- 5478 فَرَعُوا (ફરિઘિ) ગભરાઈ ગયા
- 5479 لَا قُوَّةَ (લા ફૌત) બચવાનો મોકો નથી
- 5480 تَنَافُسُ (તનાવુશ) સંભવિત, શક્ય
- 5481 أَشْيَاعَ (અશ્યાઅ) લોકસમૂહ, લોકો (બહુ વચન)

سُورَةُ فَاطِر

સૂરહ નં 35 : સૂરહ ફાતિર

- 5482 أُولِيَ أَجْنَحَةٍ (ઉલી અજિનહતિન) વધુ પાંખો, પાંખોવાળા
- 5483 يَضَعُدُ (યસઅદુ) પહોંચે છે
- 5484 يَبُورُ (યબૂરુ) હલાક થઈ જશે, વિનાશ પામશે
- 5485 عَذَبٌ (અઝબુન) મીઠો, મધુર, ઠંડો સ્વાદિષ્ટ
- 5486 فُرَاتٌ (ફુરાતુન) તૃપ્ત કરનાર, તરસ દૂર કરનાર
- 5487 طَرِيًّا (તરિય્યન) તાજું
- 5488 قَطْمِيرٍ (કિત્મીર) ખજૂરના ઠળીઆ પરના પડ(છોતરાં)

- 5489 مَنَقَلَةً (મુસ્કલતુન) બોજા વાળી, વજનદાર
- 5490 حَرُورٌ (હરુરુન) સખત તાપ, તડકો
- 5491 خَلَا (ખલા) થઈ ગયેલા, ભૂતપૂર્વ
- 5492 جُدَدٌ (જુદુદુન) ભાગો, ટુકડાઓ, હિસ્સા
- 5493 بَيْضٌ (બીયુન) ઘોળા, સફેદ
- 5494 حُمْرٌ (હુમુન) રાતા, લાલ
- 5495 غَرَابِيبٌ (ગરાબીબુ) અતિશય કાળા
- 5496 سُودٌ (સૂદ) કાળા
- 5497 لَنْ تَبُورَ (લન તબૂર) કદી બરબાદ ન થશે
- 5498 لُغُوبٌ (લુગૂબ) થાક, થકાવટ
- 5599 يَضْطَرُّ خُونٌ (યસ્તરિખૂન) ભુમબરાડા પાડશે, ચીસ મારશે,
ચિચિયારી કરશે
- 5500 مَقْتًا (મકતન) નારાઝી
- 5501 أَنْ تَرْوَا (અન તમૂલા) કે ખસી ન જાય, ઢળી ન જાય
- 5502 زَالًا (ઝાલતા) ખસી ગયા હોત (બંને), ઢળી ગયા હોત

سُورَةُ يَسٍ

સૂરહ નં 36 : સૂરહ યાસીન

- 5503 مَقْمَحُونَ (મુકમહૂન) માથાં ઉંચકાયેલા
(ઉપર ઉલરી ગયેલા)

- 5504 اَنَار (આસાર) નિશાનીઓ, ચિન્હો
- 5505 اَحْصَيْنَا (અહસૈના) અમે ગણી લીધેલા છે, અમે ગણતરી કરી રાખી છે
- 5505 (A) اِمَامٌ مُّبِين (ઈમામિમુબીન) સામે સ્પષ્ટ (ખુલ્લી)
- 5506 عَزَزْنَا (અઝઝના) અમે શક્તિ આપી, અમે તાકાત આપી

جَزَاءٌ : وَمَالِي

પારા નં 23 : વમા-લિ-ય

- 5507 لَا يَنْقُذُونَ (લા-યુન્કિઝૂન) નહિ છોડાવી શકશે મને
- 5508 لَدَيْنَا (લદૈના) અમારી સમક્ષ, અમારી પાસે
- 5509 نَسْلَخُ (નસ્લાખુ) ઉતારી લઈએ છીએ,
હટાવી લઈએ છીએ અમે
- 5510 مُظْلِمُونَ (મુઝિમૂન) તેઓ અંધકારમાં રહી ગયા
- 5511 تَقْدِيرٌ (તક્દીર) અંદાજો, અનુમાન
- 5512 عَادَ (આદ) થઈ ગયો
- 5513 عُرْجُونٌ (ઉરજૂન) ડાળી, શાખા
- 5514 قَدِيمٌ (કદીમ) જૂની, પુરાણી, પ્રાચીન
- 5515 يَسْبَحُونَ (યસ્બહૂન) તરે છે
- 5516 صَرِيحٌ (સરીખ) ફરિયાદ સાંભળનારો
- 5517 يَخْصِمُونَ (યખિસ્મૂન) લડતા-ઝઘડતા હશે તેઓ

- 5518 تَوْصِيَّةٌ (તૌસિયતુન) વસીયત કરવી
- 5519 أَحْدَاثٍ (અજદાસ) કબરો, સમાધી, શયનસ્થળ
- 5520 يَنْسِلُونَ (ચન્સિલૂન) દોડતા હશે
- 5521 مَرْقَدٍ (મરકદ) કબર
- 5522 فِي شُغْلٍ (ફી શુગુલિન) પોતાના કામોમાં, મૌજ મસ્તીમાં
- 5523 فَكِهُونَ (ફાકિહુન) લિજજત પ્રાપ્ત કરનારાઓ,
આનંદમય
- 5524 فَآكِهَةٌ (ફાકિહતુન) ફળો, મેવા
- 5525 إِمْتَارُوا (ઈમ્તારૂ) જુદા થઈ જાઓ, અલગ થઈ જાઓ
- 5526 جِبِلًّا (જિબિલ્લન) મખલૂક, માનવ-સમૂહ
- 5527 اِضْلُوا (ઈસ્લૌ) દાખલ થઈ જાઓ
- 5528 طَمَسَ (ત-મ-સ) મિટાવી દેવું, નષ્ટ કરી દેવું
- 5529 مَسَخَ (મસ્ખુન) સ્વરૂપ બદલી નાંખવું
- 5530 نَنَكِسَ (નુનકિકસ) અમે ઊંધા (કમજેરી તરફ) પલટાવી
નાંખીએ છીએ
- 5531 مَا يَنْبَغِي (મા યમગી) લાયક નથી, યોગ્ય નથી
- 5532 دَلَّلْنَا (દલ્લના) અમે વશ કર્યાં, કાબૂમાં આપ્યા અમે,
તાબે કરી દીધાં અમે
- 5533 رَكُوبٌ (રક્બુન) સવારીઓ
- 5534 رَمِيمٌ (રમીમ) સડેલી, જર્જરિત

- 5535 أَخْضَرُ (અખ્ઝર) ઘેરો લીલો
5536 تُرْفِدُونَ (તૂફિદૂન) તમે પ્રકાશિત કરો છો,
તમે સળગાવો છો

سُورَةُ الصَّافَّاتِ

સૂરહ નં 37 : સૂરહ અસ-સાફ્ફાત

- 5537 زَجَرَاتُ (ઝાજિરાતુન) ધમકાવનારાઓ
5538 زَجْرًا (ઝજરન) ધમકાવવું
5539 تَلِيَّتٍ (તાલિયાત) પઢનારાઓ, તિલાવત કરનારાઓ
5540 دُحُورًا (દુહૂરન) ધકકા મારવામાં આવવાં, હાંકી કાઢવું
5541 وَاصِبٌ (વાસિબુન) દાઈમી, સ્થાયી
5542 ثَائِبٌ (સાકિબ) ધગધગતો, ચમકતો
5543 لَازِبٌ (લાઝિબ) ચીકણો, ચીકાસવાળો, લસદાર
5544 دَاخِرُونَ (દાખિરૂન) અપમાનિત, બેઈઝત

પારહ (ખંડ) 23

1/4

પારહ : 'વમા-લિ-ય' પા પૂરો થયો

- 5545 سُرُرٌ (સુરુરુન) તખ્ત, મંચ, સોફા, સ્ટેજ (બ.વ.)
5546 مُتَقَبِّلِينَ (મુતકાબિલીન) સામસામા, રૂબરૂ
5547 كَأْسٌ (કઅસુન) પ્યાલો, જામ, પાત્ર
5548 غَوْلٌ (ગૌલુન) માથાનો દુઃખાવો, માથું ભમવું,

- 5549 يُنْزِلُونَ (ચુલ્લાફૂલ) મદહોશ
- 5550 قَصْرَات (કાસિરાતુન) નીચી રાખવાવાળીઓ
- 5551 طَرَف (તરફુન) નઝર, નિગાહ, આંખ
- 5552 بَيْض (બૈયુન) ઈંડા, સફેદ
- 5553 مَكُونُونَ (મકૂનૂન) ઢંકાએલા, હિફાઝતમાં રાખેલા, સુરક્ષિત
- 5554 مَدِينُونَ (મદીનૂન) બદલો (વળતર) મેળવનારાઓ
- 5555 تُرْذِنِينَ (તુરદીનિ) હલાક (બરબાદ) કર્યો હતો તે મને
- 5556 مُحَضَّرِينَ (મુહઝરીન) હાજર કરવામાં આવેલા લોકો
- 5557 زُقُومَ (ઝક્કૂમ) ઝેરીલું કાંટાદાર કડવું ઝાડ, થોર
- 5558 مَالِئُونَ (માલિયીન) ભરનારાઓ
- 5559 شَوْبًا (શોબન) મેળવીને, મેળવી આપવામાં આવશે
- 5560 حَمِيم (હમીમુન) છછરતું પાણી, ઊકળતું પાણી
- 5561 يُهْرَعُونَ (યુહરયીન) દોડવા લાગ્યા
- 5562 مُنْذِرِينَ (મુન્ઝરીન) ડરાવનારાઓ, બીવડાવનારાઓ
- 5563 مُنْذِرِينَ (મુન્ઝરીન) જેઓને ડરાવવામાં આવ્યા
- 5564 مُجِئُونَ (મુજીબૂન) સાંભળનારાઓ, કબૂલ કરનારાઓ
- 5565 كَرْب (કરબુન) સખતી, સંકટ, તકલીફ
- 5566 سَقِيم (સકીમુન) બીમાર, માંદો

- 5567 فَوَاعٍ (ફરાગ) બસ તૂટી પડ્યા (દોડવા લાગ્યા)
- 5568 يَزِفُونَ (યઝિફૂન) દોડતાં-ભાગતાં, લપકીને
- 5569 تَنْجُونَ (તન્જીન) તમે ઘડો છો, તમે કોતરો છો
- 5570 أَسْلَمَ (અસ્લ-મ) બંને આધિન થયા,
બંને ફરમાંબરદાર થયા
- 5571 تَلَّ (તલ્લ) પેશાની ઉપર ઊંધો પછાડ્યો
- 5572 جَبِينِ (જબીન) કપાળ, પેશાની
- 5573 مُسْتَبِينَ (મુસ્તબીન) સ્પષ્ટ, વિગતવાર,
વિસ્તારથી બયાન કરનારી
- 5574 بَعْلًا (બઅલન) એક મૂર્તિનું નામ
- 5575 أَبَقَ (અ-બ-ક) નાસી છુટ્યો, ભાગીને ગયો
- 5576 سَاهَمَ (સાહમ) ચિઠ્ઠીઓ ઉપાડવા (Draw ડ્રો)માં
શામિલ થવું પડ્યું
- 5577 مُذْحَضِينَ (મુદહઝીન) ઢકેલવામાં આવ્યા,
નુકસાન ભોગવનારા બન્યા
- 5578 اِلْتَقَمَ (ઈલ્તકમ) ગળી ગયો, કોળીઓ બનાવી લીધો
- 5579 حُوتٌ (હુતુન) મોટી માછલી
- 5580 عَرَاءٍ (અરા-અ) ઘાસ વગરનું, ઉજાડ મૈદાન

પારહ (ખંડ) 23

1/2

પારહ : 'વમા-લિ-ય' અરધો પૂરો થયો

- 5581 يَفْطِنِ (યફતીન) વેલાવાળો છોડ, દૂધીનો વેલો

- 5582 فَاٰتِيْن (ફાતિનીન) બહેકાવી શકનારાઓ
- 5582 (A) صَال (સાલ) જનારો, દાખલ થનારો
- 5583 صٰقُوْن (સાફ્ફૂન) હારબંધ ઉભા રહેનારાઓ,
સફમાં ઉભા રહેનારાઓ
- 5584 سٰحَةِ (સાહત) આંગણું, મેદાન

سُوْرَةُ صّ

સૂરહ નં 38 : સૂરહ સાદ

- 5585 لَاَت (લાત) ન હતો
- 5586 حِيْن (હીન) વખત, સમય
- 5587 مَنَاصِ (મનાસ) છુટકારાનો, મુક્તિનો
- 5588 اِخْتِلَافٍ (ઈખ્તિલાફ) બનાવટી વાત, મનઘડત વાત
- 5589 يَرْتَقُوْا (યરતફૂ) તેઓ ચઢી જશે
- 5590 مَهْزُوْمٌ (મહઝૂમ) પરાજીત થયેલા, હાર ખાધેલા
- 5591 اَوْتَادٍ (ઓતાદ) ખીલા, મેખો, ખૂટીઓ
- 5592 عِقَابٍ (ઈકાબ) શિક્ષા, અઝાબ, પકડ, સજા
- 5593 فَوَاقٍ (ફવાક) ઢીલ, મોહલત, અવસર, તક
- 5594 قِطٍّ (કિત્ત) ભાગ, હિસ્સો
- 5595 ذٰلِ الْاٰیِدِ (ઝલ્ઝૈદિ) શક્તિવાન, હાથથી મહેનત કરનારો
- 5596 فُضِّلَ الْخِطَابِ (ફઝલ્ખિતાબ) ફેસલો કરનારી વાણી,

- 5597 تَسْوَرُوا (તસવ્વર) દિવાલ કૂદીને આવ્યા
- 5598 مِحْرَاب (મિહરાબ) ઈબાદત ખાનું, હઝરત દાઉદ (અલૈ.)ના રહેવાના સ્થળના માટે આ શબ્દ વાપરવામાં આવ્યો છે
- 5699 فَرَعَ (ફરિયા) ગભરાયો, બીક લાગી, ડરી ગયો
- 5600 لَا تُشْطِط (લા તુશિતત) અન્યાય ન કર, ના ઈન્સાફી ન કર
- 5601 تِسْعٌ وَتِسْعُونَ (તિસ્અ વ તિસઊન) નવ અને નેવું એટલે નવ્વાણું
- 5602 نَعَجَةً (નઅજતુન) વેંટી, દુબી
- 5603 اكْفَلْنِي (અકિફલ્ની) મારા હવાલે કર, મને સોંપી દે
- 5604 عَزَّ (અઝઝ) દબાવી નાંખ્યો, દબાવી લીધો
- 5605 خُلَاطَاء (ખુલતા-અ) ભાગીદારો, મળીને રહેનારાઓ
- 5606 فُجَّار (ફુજ્જર) બદકારો, ખરાબ કૃત્ય કરનારાઓ
- 5607 عُرِضَ (ઉરિઝ) રૂબરૂ લાવવામાં આવ્યા, રજૂ કરવામાં આવ્યા
- 5608 صَفِيتُ الْجِيَادَ (સાફિનાતુલ્જિયાદ) અતિ ઉત્તમ નસલના ઘોડા, એક પગ પર ઊભા રહેનારા
- 5609 تَوَارَتْ (તવારત) ઢંકાઈ ગયો, છુપાઈ ગયો (સૂરજ)
- 5610 مَسْحًا (મસહન) હાથ ફેરવવા લાગ્યો
- 5611 سُوقٍ (સૂફુન) પિંડલીઓ
- 5612 اغْنَاكَ (અઅનાક) ગરદનો
- 5613 جَسَدًا (જસદન) ધડ, શરીર

- 5614 رُحَاء (રુખા-અન) નરમ, મુલાયમ
- 5615 حَيْثُ أَصَاب (હેયુ અસાબ) જયાં પહોચવા ચાહું
- 5616 بَنَاء (બન્ના-ઉન) ઈમારત બાંધનારાઓ, કડીઆ
- 5617 غَوَاصٍ (ગવ્વાસિન) ડૂબકી મારનારાઓ, મરજીવા
- 5618 زُلْفَى (ઝુલ્ફા) સામીપ્ય, તકરુબ, નઝદીકી
- 5619 حُسْنِ مَالٍ (હુસ્ન મઆલ) સારું, ઠેકાણું
- 5620 نُضْبٍ (નુસ્બુન) કષ્ટ, તકલીફ, પીડા
- 5621 أَرْكَضٍ (ઈસ્કુઝ) પગ માર
- 5622 مُغْتَسِلٍ (મુગ્તસલુન) નહાવાનું પાણી
- 5623 ضِفْنًا (ઝિફ્ન) સળીઓનો ઝૂડો, સળીઓનું ઝાડુ
- 5624 لَا تَحْنُتْ (લા તહનસ) સોગંદ ન તોડ, કસમ ન તોડ,
પ્રતિજ્ઞા ભંગ ન કર
- 5625 أَخْيَارٍ (અખ્યાર) નેક લોકો, સારા માણસો
- 5626 أَتْرَابٍ (અત્રાબ) સમયવયસ્ક, સમાન ઉંમરના (બવ.)

પારહ (ખંડ) 23	3/4	પારહ : 'વમા-લિ-ય' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	---------------------------------

- 5627 نَفَادٍ (નફાદ) ખત્મ, અંત
- 5628 غَسَاقٍ (ગસ્સાક) પરું, પીપ (જખમોનું ધોવણ)
- 5629 مُقْتَحِمٍ (મુક્તહિમુન) દાખલ થનાર, પ્રવેશનાર
- 5630 لَامَرَحَبًا (લા મર્હબન) ખુશી ન થાય, ન મળે ઠેકાણું

- 5631 صَالُوا (સાલુ) દાખલ થયા, પ્રવેશ્યા
- 5632 أَشْرَارُ (અશરાર) બદમાશો, દુરાચારીઓ, દુષ્ટો
- 5633 سِخْرِيًّا (સિખિરિય્યાન) હાંસી કરી હતી, ઉપહાસ કર્યો
- 5634 الْمَلَا الْأَعْلَى (અલ મલલ્અઅલા) સરદાર, ઊંચા મરતબાવાળા
- 5635 مُتَكَلِّفِينَ (મુતકલ્લિફીન) બનાવટ કરનારાઓ, પાખંડી(બવ.)

سُورَةُ الزُّمَرِ

સૂરહ નં 39 : સૂરહ અઝ-ઝુમર

- 5636 يُكْوَرُّ (યુકવ્વિરુ) લપેટે છે
- 5637 خَوَّلَ (ખવ્વલ) સામાન આપ્યો
- 5638 مَبْنِيَّةٌ (મબ્નિય્યાતુન) બનાવેલા, તૈયાર કરેલા
- 5639 سَلَكَ (સ-લ-ક) ચલાવ્યું, શરૂ કર્યું
- 5640 يَنْبِيعٌ (યનાબીઅ) ઝરણાઓ, ધારાઓ, પ્રવાહો, સ્ત્રોતો
- 5641 يَهْنِجُ (યહીજુ) સૂકાઈ જાય છે, તૈયારી પર આવે છે
- 5642 حُطَّامًا (હુતામન) ચૂરે ચૂરા, ટુકડે ટુકડા
- 5643 مُتَشَابِهًا (મુતશાબિહન) એક જેવી, એક બીજાથી મળતી, એક સમાન, એકરૂપ, સદૃશ
- 5644 مَثَانِي (મસાનિય) વારંવાર દોહરાવવામાં આવનાર
- 5645 تَقْشَعْرُ (તકશશરુ) રૂંવાડા ખડા થઈ જાય છે, રોમાંચિત થઈ જાય છે

- 5646 تَلَيْنُ (તલીન) નરમ થઈ જાય છે (વિનમ્ર)
- 5647 غَيْرَ ذِي عِوَجٍ (ઐર ઝી ઈવજિન) સીધું, કોઈ જટિલતા નથી
- 5648 مُتَشَاكِسُونَ (મુતશાકિસૂન) અંદરો અંદર ઝઘડો કરનારાઓ,
ખેંચતાણ કરનારાઓ
- 5649 سَلَمًا (સલમન) પૂરો, એક નિષ્ઠ, સંપૂર્ણ
- 5650 مَيِّتٌ (મયિતુન) મરનારો
- 5651 مَيِّتُونَ (મયિતૂન) મરનારાઓ (બહુ વચન)

جُزْءٌ : فَمَنْ أَظْلَمُ

પારા નં 24 : ફ-મન-અઝલમુ

- 5652 إِشْمَارَتْ (ઈશમઅઝલત) નફરત કરે છે, તિરસ્કાર કરે છે
- 5653 يَاحْسِرَتِي (યા હસરતા) હાય અફસોસ !
- 5654 فَرَطْتُ (ફરિયુ) મેં ભૂલ કરી
- 5655 جَنِبَ اللَّهِ (જન્બિલ્લાહિ) અલ્લાહના હકમાં
- 5656 مَقَالِيدٌ (મકાલીદ) ચાવીઓ
- 5657 مَطْوِيَّتٌ (મત્વિય્યાતુન) વિંટળાયેલા, લપેટાયેલા
- 5658 صَعِقَ (સઈક) બેભાન થઈ ગયા
- 5659 أَشْرَفْتُ (અશરફત) ચમકી ઉઠશે, ઝળહળી ઉઠશે

5660	وَضَعَ	(વુઝિઅ)	(સામે) મૂકી દેવામાં આવી
5661	جَاءَ	(જુ-અ)	લાવવામાં આવશે
5662	سَقَى	(સીક)	હાંકી કાઢવામાં આવ્યા
5663	زُمِرًا	(ઝુમરન)	જૂથ, સમૂહ, ટોળી
5664	خَزَنَةً	(ખ-ઝ-ન-તુ)	ચોકીદાર, પહેરેદાર, અધિકારી
5665	طَبْتُمْ	(તિબ્તુમ)	મઝામાં રહ્યા તમે, ખુશહાલ રહ્યા તમે
5666	حَاقِينَ	(હા-ફફીન)	ઘેરો નાંખેલી હાલતમાં

પારહ (ખંડ) 24

1/4

પારહ : 'ફ-મન-અઝલમુ' પા પૂરો થયો

سُورَةُ مُؤْمِنٍ

સૂરહ નં 40 : સૂરહ મુ'મિન

5667	ذِي الطَّوْلِ	(ઝિતોલિ)	ઈન્આમ આપનાર
5668	تَلَاقٍ	(તલાક)	મુલાકાત, મેળાપ, રૂબરૂ મળે ત્યારે (કિયામતનો દિવસ)
5669	بِرُزُونَ	(બરિઝૂન)	હાજર હશે, ઉપસ્થિત હશે
5670	يُطَاعُ	(યુતાઈ)	કહેવાનું માનવામાં આવે, વાત માનવામાં આવે
5671	ازِفَةً	(આઝિફતુન)	નજીક આવનાર
5672	وَاقٍ	(વાક)	બચાવનાર

- 5673 ظَاهِرِينَ (ઝાહિરીન) પ્રભુત્વ (વર્યસ્વ) પ્રાપ્ત કરનાર
- 5674 يَوْمَ التَّنَادِ (યોમતનાદિ) પોકારનારો દિવસ, અવાજોનો દિવસ
- 5675 تَبَابٍ (તબાબ) અકારત, વ્યર્થ, નિષ્ફળ

પારહ (ખંડ) 24	1/2	પારહ : 'ફ-મન-અઝલમુ' અરઘો પૂરો થયો
---------------	-----	-----------------------------------

- 5676 أَفْرِضْ (ફરિઝ્) સોપું છું
- 5677 مُسِيءٌ (મુસીઊ) ખરાબ કામ કરવાવાળો, બદકાર, દુરાચારી
- 5678 سَلَسِلٍ (સલાસિલ) સાંકળો, જંજીરો, શૃંખલાઓ
- 5679 يُسْحَبُونَ (યુસ્હબૂન) ઘસડવામાં આવશે
- 5680 يُسْجَرُونَ (યુસ્જરૂન) નાંખી દેવામાં આવશે

سُورَةُ حَمِ السَّجْدَةِ

સૂરહ નં 41 : સૂરહ હામીમ સજદા

પારહ (ખંડ) 24	3/4	પારહ : 'ફ-મન-અઝલમુ' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	-----------------------------------

- 5681 غَيْرُ مَمْنُونٍ (ઊરુ મમ્નૂન) ક્યારેય પૂરો ન થનાર, અખૂટ, અનંત
- 5682 أَقْوَاتٍ (અકવાત) ખોરાકો, શક્તિઓ, તાકાતો
- 5683 دُخَانٍ (દુખાનુન) ધુમાડો
- 5684 طَائِعِينَ (તાઈઈન) ખુશીથી કરનારાઓ, સ્વેચ્છા પૂર્વક કરનારાઓ

- 5685 صَرَصْرًا (સરસરન) જોરદાર આંધી જેમાં સરસર ધ્વની હોય છે, પ્રચંડ વાયુ
- 5686 يُوَزَعُونَ (યૂ-ઝ-ઊન) ક્રમવાર હારબંધ ઊભા કરવામાં આવશે
- 5687 تَسْتَرُونَ (તસ્તરિઝન) છુપાઈ શકતે તમે, સંતાઈ શકતે તમે
- 5688 يَسْتَعْتِبُونَ (યસ્તઅતિબૂ) તૌબા કરે
- 5689 مُعْتَبِينَ (મુઅતબીન) તૌબા અથવા ઉઝર (બચાવ) કબૂલ કરવામાં આવનારાઓ
- 5690 فَيُضْنَا (ફઝ્યાના) મુકર્રર કરી દીધા અમે, નિયુક્ત કરી દીધા અમે
- 5691 قُرْنَاءَ (કુરનાઅ) હમનશી, સંગી, મિત્ર
- 5692 الْقَوَا (અલગૌ) શોરબકોર કરો, ઘોંઘાટ કરો
- 5693 أَسَوًّا (અસ્વઅ) બદતર, વધારે ખરાબ
- 5694 أَسْفَلِينَ (અસ્ફલીન) અત્યંત બે ઈઝાજત થનારાઓ, નીચતમ
- 5695 مَا تَشْتَهِي (મા તશ્તહી) જે ચાહો, જે ખ્વાહિશ હોય
- 5696 نَزْعَ (નઝગુન) વસવસો, શયતાની ખયાલ
- 5697 لَا يَسْتُمُونَ (લા યસ્તઅમૂન) નથી થાકતા, નથી કંટાળતા
- 5698 خَاشِعَةً (ખાશિઅતન) દબાયેલી, ડરવાવાળી
- 5799 دُوعِقَابَ (દૂ દકાબિન) અઝાબ આપનારો, શિક્ષા આપનારો, દુઃખદાયી દંડ

جُزْء : إِلَيْهِ يُرَدُّ

પારા નં 25 : ઈલયિહ-યુરદુ

5700	اَكْمَام	(અકમામ)	પરદા, ખોલ, ગિલાફ
5701	اَذْنًا	(આઝના)	બતાવી દીધું અમે
5702	عَرِيضٍ	(અરીઝિન)	લાંબી ચોડી, ઘણી લાંબી
5703	اَفَاقٍ	(આફાક)	ચારે બાજુ, આજુ બાજુ, આસ પાસ

سُورَةُ الشُّورَى

સૂરહ નં 42 : સૂરહ અશ-શૂરા

5704	يَتَفَطَّرُونَ	(યતફતર્ન)	ફાટી જશે, ફાટી પડશે
5705	يَذَرُوْهُ	(યઝરુહ)	ફેલાવે છે
5706	شَرَاعٍ	(શરઅ)	મુકર્રર કર્યો, નિર્ધારિત કર્યો
5707	كَبْرٍ	(કબુર)	ભારે
5708	دَاحِضَةً	(દાહિઝતુન)	બાતિલ, મૂલ્ય વિહીન, તુચ્છ
5709	يُمَارُونَ	(યુમારુન)	ઝઘડો કરે છે, ઝઘડે છે
5710	مَوَدَّةٍ	(મવદત)	મોહબ્બત, દોસ્તી, પ્રેમભાવ
5711	يَمْنَحُ	(યમહુ)	મિટાવી દે છે, નાશ કરી દે છે, નષ્ટ કરી દે છે

5712 غَيْث (ઝેસુન) વરસાદ, વર્ષા, મેઘ

પારહ (ખંડ) 25	1/4	પારહ : 'ઈલચિદ-યુરદદુ' પા પૂરો થયો
---------------	-----	-----------------------------------

5713 جَوَار (જવારુન) ચાલવાવાળા વહાણો, ઊભા થઈ જાય,
છવાઈ જાય

5714 اَعْلَام (અઅલામ) ઊંચા પહાડ

5715 يَظْلَلْنَ (અઅલલન) થઈ જાય

5716 رَوَاكِد (રવાકિદ) સ્થિર, થંભેલા

5717 يُوبِق (યૂબિક) તબાહ કરી નાંખશે, નાશ કરી દેશે

5718 سُورَى (શૂરા) સલાહ, મશ્વરો, સંમતિ

5719 نَكِير (નકીરુન) નકાર, ઈન્કાર

5720 يُزَوِّج (યુઅવ્વિજ) મેળવીને આપતો, ભેજું કરી આપતો

5721 عَقِيمًا (અકીમન) વાંઝિયો

5722 تَصِيرُ (તસીરુ) પલટાવવામાં આવશે,
પાછા ફરેવવામાં આવશે

سُورَةُ الزُّخْرُف

સૂરહ નં 43 : સૂરહ અઅ-મુખરુફ

5723 اُمُّ الْكِتَاب (ઉમુક્કિતાબિ) મૂળ ગ્રંથ, મરકઝી કિતાબ

5724 صَفْحًا (સફહન) હટાવી લેવું

- 5725 بَطْشَا (બત્શાન) સખત પકડ
- 5726 مَضَى (મઝા) થઈ ચૂકી
- 5727 تَسْتَوَا (તસ્તવ) સવાર થઈ જાઓ તમે
- 5728 مُقَرَّنِينَ (મુકિરનીન) કાબૂમાં લેનારાઓ, વશમાં કરનારાઓ
- 5729 جُزْءًا (જુઝઅન) હિસ્સા, અંશો, અંગો, ભાગો
- 5730 يَتَشَوَّ (યુનશશઉ) શણગારવામાં આવે છે
- 5731 حَلِيَّة (હિલ્લતુન) ઘરેણાં, આભૂષણ
- 5732 مُسْتَمْسِكُونَ (મુસ્તમ્સિકૂન) મજબૂતીથી પકડવાવાળાઓ
- 5733 مُقْتَدُونَ (મુકતદૂન) પૈરવી કરવાવાળા,
અનુસરણ કરવાવાળા

પારહ (ખંડ) 25	1/2	પારહ : 'ઈલયિહ-યુરદદુ' અરધો પૂરો થયો
---------------	-----	-------------------------------------

- 5734 بَرَاء (બરાઅ) બેઝાર, નારાજ
- 5735 فَطَرَ (ફ-ત-ર) પૈદા કર્યો
- 5736 قَرَّتَيْنِ (કરયતૈનિ) બે વસ્તીઓ, બે શહેરો
- 5737 سُخْرِيًّا (સુખિરિય્અન) કામમાં લાવવું
- 5738 سُقْفًا (સુકુફન) છત, ટેરેસ, સિલિંગ
- 5739 فِصَّة (ફિઝઅતુન) ચાંદી, રૂપું
- 5740 مَعَارِج (મઆરિજ) સીડીઓ
- 5741 يَظْهَرُونَ (યાઝહરૂન) ચઢતા, ઉતરતા
- 5742 زُخْرُفًا (ઝુખરુફન) ચમક-દમક સોનાના ઘરેણાંની

- 5743 يَعْشُ (ચઅશુ) આંધળો બને છે
- 5744 بُعِدَ (બુઅદ) અંતર, દૂરી
- 5745 مُشْتَرِكُونَ (મુશ્તરિકૂન) અરસ પરસના સાથી,
આપસમાં શામિલ થનારાઓ
- 5746 مُقْتَرِنِينَ (મુક્તરિનીન) સાથે સાથે, હાર બાંધીને
- 5747 اسْتَخَفَّ (ઈસ્તાખફફ) ગભરાવી દીધો
- 5748 اسْفَوْا (આસફુ) ગુસ્સો અપાવ્યો તેઓએ,
તેઓએ ક્રોધે ચઢાવ્યો
- 5749 يَصِيدُونَ (યસિદફૂન) તાળીઓ પાડે છે, શોર મચાવે છે
- 5750 يَخْلُقُونَ (યખલુફૂન) જાનશીન રહે તે, ગાદી વારસ રહે તે,
ઉત્તરાધિકારી રહે તે
- 5751 لَا تَمْتَرَنَّ (લા તમ્તરુન્ન) શંકા ન કરો
- 5752 اَحِلَاءَ (અખિલ્લાઅ) દોસ્ત, મિત્ર
- 5753 صِحَافٍ (સિહાફુન) થાળ, મોટી પ્લેટો, મોટી રકાબિઓ
- 5754 اَكْوَابٍ (અકવાબિન) ગ્લાસ, પાણી પીવાનું પાત્ર
- 5755 تَلَدٌ (તલઅઝુ) આનંદ પ્રાપ્ત કરે, લિઝઝત ચાહે
- 5756 لَا يُفْسَرُ (લા યુફ્સરુ) હલકો કરવામાં નહીં આવશે
- 5757 اَبْرَمُوا (અબ્રમૂ) તેઓએ મુકર્રર (નકકી) કર્યું,
તેઓએ નિશ્ચય કર્યો
- 5758 مَبْرُوءٌ (મુબ્રિમૂન) નિશ્ચય કરનારાઓ, નકકી
કરનારાઓ, મુકર્રર કરનારાઓ

سُورَةُ الدُّخَانِ

સૂરહ નં 44 : સૂરહ અદ-દુખાન

- 5759 يَفْرُقُ (ચુસ્કુ) જુદું કરવામાં આવે છે
- 5760 ارْتَقِبْ (ઈસ્તકિબ) રાહ જો, પ્રતીક્ષા કર, ઈન્તિઝાર કર
- 5761 دُخَانُ (દુખાન) ધુમાડો
- 5762 مُعَلِّمٌ (મુઅલ્લમુન) શીખવેલા
- 5763 عَائِدُونَ (આઈદૂન) પાછું કરનારાઓ,
વારંવાર કરનારાઓ
- 5764 أَدْوَا (અદદ્) સાથે મોકલી આપો, હવાલે કરી દો

પારહ (ખંડ) 25	3/4	પારહ : 'ઈલયિહ-ચુસ્કુ' પોણો પૂરો થયો
---------------	-----	-------------------------------------

- 5765 أَسْرٍ (અસ્રિ) લઈ જા
- 5766 رَهَوَا (રહવન) સૂકું, ખુશ્ક
- 5767 فَكِهِينَ (ફાકિહીન) મોજ કરવાવાળાઓ, ખુશ હાલ
- 5768 مَابِغْتٌ (મા બકત) રહવાનું ન આવ્યું
- 5769 مُنْشَرِينَ (મુન્શરીન) સજીવન થનારાઓ,
જીવંત કરવામાં આવનારાઓ
- 5770 مَوْلَى (મૌલન) દોસ્ત, સંબંધી, મિત્ર
- 5771 مُهْلٍ (મુહલુન) યિગાળેલું તાંબુ, તેલની તલછટ

5772 يَغْلِي (ચગલી) જોશ મારે છે, ઉકળવું, ખદખદવું

5773 غَلِي (ગલિય) જોશ મારવું, છછરવું, ઉકળવું

5774 اغْتَلَوْا (ઈઝિતલૂ) ઘસેડો, ઘસેડી નાંખો

5775 سَوَاءِ الْجَحِيم (સવાઈલ્હીમ) દોઝખની વચ્ચોવચ્ચ

5776 ضُوبًا (ઝુબૂ) નાંખી દો

5777 دُق (ડુક) ચાખ

سُورَةُ الْجَاثِيَةِ

સૂરહ નં 45 : સૂરહ અલ-જાસિયા

5778 يُصِرُّ (યુસિરુ) અકકડ રહે છે, ઝિદ કરે છે,
ઈસ્તાર કરે છે

5779 اجْتَرَحُوا (ઈજતરહૂ) કરે છે, કમાય છે

5780 دَهْرٌ (દહરુન) કાળ ચક્ર, ઝમાનો, ગર્દિશ

5781 جَاثِيَةٍ (જાસિયતુન) ઘૂંટણીએ પડેલી

5782 نَسْتَسِيخُ (નસ્તન્સિખુ) અમે લખાવીએ છીએ (ઈસ્તિન્સાખ)

5783 مَانِدِرِي (મા નદરી) અમે નથી જાણતા, અમને ખબર નથી

5784 مُسْتَقِينِينَ (મુસ્તૈકિનીન) ચકીન કરનારાઓ, ભરોસો
કરનારાઓ, વિશ્વાસ કરનારાઓ

5785 اسْتَيْقَانٌ (ઈસ્તીકાનુન) ચકીન કરવું, ભરોસો કરવો,
વિશ્વાસ કરવો

جُزْء : حَم

પાસા નં 26 : હા-મીમ

سُورَةُ الْأَحْقَافِ

સૂરહ નં 46 : સૂરહ અલ-અહકાફ

- 5786 آتْرَة (અસારતુન) ઈલ્મી દલીલ
- 5787 بَدْعَا (બિદઅન) નવો, અનોખો
- 5788 كُرْهَا (કુરહન) તકલીફ
- 5789 ثَلْثُونَ (સલાસૂન) ત્રીસ (૩૦)
- 5790 نَبَجَاوَز (નતજાવઝુ) અમે દરગુજર કરીશું,
અમે માફ કરી દઈશું
- 5791 أَذْهَبْتُمْ (અઝહબ્તુમ) લઈ ચૂક્યા તમે
- 5792 أَحْقَاف (અહકાફુન) રણ પ્રદેશ, રેગિસ્તાન
- 5793 عَارِضًا (આરિઝન) વાદળ
- 5794 مُسْتَقْبَل (મુસ્તકિબલુન) સામે આવનારા
- 5795 أَوْدِيَّة (અવિદય તુન) પહાડી પ્રદેશ, નદી-નાળા મેદાન
- 5796 قُرْبَانًا (કુરબાનન) નજદીકી (પ્રાપ્ત થવા) નો ઝરિયો,
પહોંચ

5797 نَفَرًا (નફરન) ટોળી, જમાઅત, સંગઠન

5798 يُجِرُّكُمْ (યુજિરુકુમ) પનાહ આપશે તમોને,
આશ્રય આપશે તમને

5799 لَمْ يَغَيَّ (લમ યઅય) તે ન થાક્યો

પારહ (ખંડ) 26

1/4

પારહ : 'હા-મીમ' પા પૂરો થયો

سُورَةُ مُحَمَّدٍ

સૂરહ નં 47 : સૂરહ મુહમ્મદ

5800 أَضَلَّ (અઝલલ) ગુમરાહ કરી દીધા,
માર્ગ ચલિત કરી દીધા

5801 كَفَّرَ (કફર) દૂર કરી દીધું

5802 أَصْلَحَ (અસલહ) સુધારી દીધું, દુરુસ્ત કરી દીધું

5803 بَالٍ (બાલ) હાલત, સ્થિતિ, કેફિયત

5804 ضَرْبَ الرِّقَابِ (ઝરબરિકાબિ) ગરદનો મારવી

5805 أَتَّخَذْتُمْ (અત્તાહત્તુમ) ખૂબ કચડી નાંખ્યા તમે

5806 تَخَنَّنَ (સખનુન) કચડી નાંખવું, લોહી વહાવવું,
કતલ કરવું

5807 وَثَاقٍ (વસાક) કૈદ કરવું, મુશ્કેટાટ બાંધવું

5808 فِدَاءٍ (ફિદાઅન) નાણાંકીય દંડ લઈ છોડી દેવું

5809 عَرَفَ (અરફ) ઓળખાણ કરાવી દીધી

- 5810 تَفْسًا (તઅસન) પડીને હલાક થવું, વિનાશ થવું
- 5811 غَيْرِ اسِن (ઝૈરિ આસિન) કયારેય ન બગડનાર,
બગડવા વગરનું
- 5812 خَمْرٌ (ખમ્રુન) દ્રાક્ષનો દારૂ, અંગૂરી શરાબ
- 5813 عَسَلٍ (અસલુન) મધ
- 5814 أَمْعَاء (અમ્યાઅ) આંતરડાં
- 5815 أَنْفًا (આનિફ્ન) હમણાં-હમણાં
- 5816 أَشْرَاطُ (અશરાત) નિશાનીઓ, અલામતો
- 5817 مَغْشِيٍّ (મગ્શિયુન) તે વ્યક્તિ જેના પર મૌતની બેહોશી
છવાયેલી હોય, તે માણસ જે મૃત્યુની
મૂછામાં સપડાયો હોય
- 5818 أُولَى (ઔલા) ખરાબી
- 5819 أَفْقَالٌ (અફફાલ) તાળાં (કુફલનું બહુ વચન)
- 5820 سَوَلٌ (સવ્વલ) છેતર્યા, ઠગ્યા, વાત ઘડી કાઢી
- 5821 أَمَلَى (અમલા) દૂરંદેશી, દીર્ઘદ્રષ્ટિ
- 5822 إِسْرَارٌ (ઈસ્સાર) ગુપ્ત, રહસ્ય, ધીમેથી
- 5823 أَضْعَانٌ (અઝઝાન) બદનિય્યતી, બદઈરાદો
- 5824 لَحْنِ الْقَوْلِ (લહ્નિલ્લૌલિ) વાત કરવાની રીત, બોલવાની રીત
- 5825 لَنْ يُتَرَ (લંથતિર) ઓછું ન કરશે
- 5826 يُحْفٍ (યુહિફ) તંગ કરશે

سُورَةُ الْفَتْحِ

સૂરહ નં 48 : સૂરહ અલ-ફત્હ

5827	تَقَدَّمَ	(તકદમ)	આગળ થઈ ચુક્યું, પહેલે થઈ ગયું
5828	تَأَخَّرَ	(તઅખખર)	પાછળથી થયું, પછી થયું
5829	ظَانِّينَ	(ઝાન્નીન)	ધારણા કરનારાઓ, અટકળ કરવાવાળાઓ, અનુમાન કરનારાઓ
5830	تُعْزِرُوا	(તુઅઝિરઝ)	તમે સાથ આપો, તમે શક્તિ આપો
5831	تُؤَيِّرُوا	(તુવકિરઝ)	તમે અદબ કરો, તમે માન જાળવો
5832	مَغَانِمَ	(મગાનિમ)	ગનીમતનો માલ

પારહ (ખંડ) 26	1/2	પારહ : 'હા-મીમ' અરધો પૂરો થયો
---------------	-----	-------------------------------

5833	أَظْفَرَ	(અઝફર)	કાબૂ આપ્યો
5834	الْهَدْيِ	(અહદય)	કુબાનીના જાનવરો
5835	مَعْكُوفًا	(મઅફૂફ)	રોકાયેલ, અટકાવવામાં આવેલ
5836	تَطَنُّوا	(તતતિ)	કચડી નાંખશો
5837	مَعْرَةً	(મઅરતુન)	ખરાબી, તકલીફ
5838	تَرَيُّلُوا	(તઅરયલૂ)	અલગ થઈ જાત, જુદા થઈ જાત
5839	حَمِيَّةً	(હમિયતુન)	ગલત વિચારો, ખોટા ખ્યાલો, હઠાગ્રહ
5840	الزَّمِ	(અઝામ)	લાઝિમ કરી દીધા, જરૂરી ઠેરવી દીધા

- 5841 مُحَلِّقِينَ (મુહલ્લિકીન) બોડાવનારાઓ, (ક-લ-ક)
માથું મુંડાવનારાઓ
- 5842 مُقَصِّرِينَ (મુક્સિરીન) વાળ કતરાવનારાઓ (ક-સ-ર)
- 5843 سِيَمًا (સીમા) નિશાની
- 5844 شَطَاءً (શત્આ) કૂંપળ, સોઈ
- 5845 أَزْرًا (આઝર) કુવ્વત પકડી
- 5846 اسْتَغْلَظَ (ઈસ્તગલાઝ) જાડી થઈ
- 5847 سُوقٍ (સૂક) ખેતીના થડીઆ, ખેતીની જડ

سُورَةُ الْحُجُرَات

સૂરહ નં 49 : સૂરહ અલ-હુજુરાત

- 5848 اِمْتَحَنَ (ઈમ્તહન) ખાસ કરી લીધો, ચકાસી લીધો
- 5849 تَفِيٍّ (તફીઅ) રજૂ થઈ જાય,
ફરી પાછો અભિમુખ થઈ જાય

પારહ (ખંડ) 26	3/4	પારહ : 'હા-મીમ' પોછો પૂરો થયો
---------------	-----	-------------------------------

- 5850 لَا تَلْمِزُوا (લા તલ્મિઝૂ) ઐબ ન લગાડો, દોષરોપણ ન કરો
- 5851 لَا تَنَابَزُوا (લા તનાબઝૂ) ખરાબ નામથી ન બોલાવો,
ખરાબ લકબથી ન પોકારો
- 5852 لَا تَجَسَّسُوا (લા તજસસૂ) જાસૂસી ન કરો
- 5853 لَا يَغْتَبِ (લા યગ્તબ) ગીબત ન કરો, નિંદા ન કરો

5854 لَا يَلَيْتُ (લા ચલિત) ઓછું ન કરશે, કમી ન કરશે

سُورَةُ ق

સૂરહ નં 50 : સૂરહ કાફ

5855 مَرِيج (મરીજુન) ઉલ્લનમાં નાંખવાવાળો,

વિમાસણમાં નાંખનારો

5856 فُرُوج (ફુરુજુન) ફાટ, કાપ, ફટન

5856 (A) طَلَع (તલહિન) ફળોથી ભરેલી ડાળખીઓ, સુમખા

5857 بَسَقَتْ (બાસિકાતુન) લાંબી-લાંબી, ઊંચી

5858 نَضِيد (નઝીદ) એક પર એક, પડ ઉપર પડ ચડાવેલા

5859 عَيْنًا (અયયના) અમે થાકી ગયા

5860 حَبْلُ الْوَرِيد (હબિલ્લરીદિ) ગરદનની નસ, ધોરી નસ

5861 عَتِيد (અતીદ) તૈયાર

5862 سَكْرَةٌ (સકરતુન) બેહોશી, સકરાત, મોતની ઘડી

5863 تَحِيد (તહીદ) તું ભાગતો હતો, તું દૂર ખસતો હતો

5864 غَطَاء (ગિતાહિન) પરદો, ઢાંકણ, આવરણ

5865 هَلِ امْتَلَأَتْ (હલિમ્તલઅિત) શું ભરાઈ ગઈ તું ?

5866 نَقَبُوا (નકકબૂ) ખૂંદી માર્યા, જોઈ નાંખ્યા

سُورَةُ الدَّارِيَّاتِ

સૂરહ નં 51 : સૂરહ અમ-મારિયાત

- 5867 دَارِيَّاتِ (મારિયાત) વિખેરવાવાળીઓ
- 5868 ذُرَّوْا (ઝરવળ) વિખેરવું
- 5869 وَفِّرَا (વિકરળ) બોજા, વજન
- 5870 جَارِيَّاتِ (જારિયાત) ચાલવાવાળીઓ
- 5871 مُقْسِمَتِ (મુક્સિમાત) વહેંચવાવાળીઓ
- 5872 حُبُك (હુબુક) રસ્તાઓ, માર્ગો
- 5873 خَرَّاصُونَ (ખરસૂળ) અટકળ ચલાવનારા, અનુમાન કરનારા
- 5874 يُفْتَنُونَ (યુફ્તનૂળ) પકડવામાં આવશે,
ધરપકડ કરવામાં આવશે
- 5875 يَهْجَعُونَ (યહજીઊન) ઊંધતા હતા
- 5876 صَرَّةٌ (સરતુળ) અચરજ, હેરત, તઅજજુબ, વિસ્મય
- 5877 صَكَّتْ (સકકત) હાથ માર્યા

جُزْءٌ : قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ

પારા નં 27 : કાલ ફમા ખત્બુકુમ

- 5878 رُكِّنْ (રુકનૂળ) સત્તા, તાકત, સલ્તનતનો સભ્ય

5879 ذُنُوبًا (ઝનૂબાન) વારો, મુદત, સમય, વખત, માપદંડ

سُورَةُ الطُّور

સૂરહ નં 52 : સૂરહ અત-તૂર

5880 رَقٍّ (રક્કુન) નરમ કાગળ, મુલાયમ કાગળ

5881 مَنشُور (મન્શૂર) ખુલ્લા, ઉઘાડા

5882 أَلْبَيْتِ الْمَعْمُورِ (અલ-બૈતિલઅમૂરિ) આબાદ ઘર

5883 مَسْجُور (મસ્જૂર) જોશ મારતું, ઉકળતું, છછરતું

5884 دَافِع (દાફિઅ) હટાવનાર, ટાળી શકનાર

5885 مَوْرًا (મૌરન) થથરવું, ધૂજવું

5886 دَعَا (દઅઅન) ઘકકા મારવું

5887 مَا أَلْتَنَّا (મા અલત્ના) ન ઓછું કર્યું અમે, ન ઘટાડ્યું અમે

5888 رَهِيْن (રહીનુન) પકડાએલો, સપડાએલો, ગિરફતાર

5889 رَبِّبِ الْمُنُونِ (રેબલનૂનિ) કાળ ચક્ર, મૌતનો બનાવ

5890 أَحْلَام (અહલામ) બુદ્ધિઓ, અકકલો

5891 طَاعُونَ (તાગૂન) હદથી આગળ વધનારાઓ,
શિરઝોરી કરનારાઓ, માથા ફરેલ

5892 تَقَوَّل (તકવ્વલ) વાત ઉપજાવી કાઢતો તે

5893 مُصْطِرُونَ (મુસ્તિરૂન) અધિકારી, ઝિંમ્મેદાર, દારોગો

5894 مُثْقَلُونَ (મુસ્કલૂન) બોજથી દબાયેલા, વજનથી દબાયેલા

5895 أَعْيُنًا (અઅયુનિના) અમારી દેખરેખમાં,
અમારી નિગરાનીમાં

5896 اِذْبَارَ (ઈદબાર) પાછળ જવું, પીઠ આપવી

سُورَةُ النَّجْمِ

સૂરહ નં 53 : સૂરહ અન-નજમ

5897 هَوَى (હવા) પડયા

5898 ذُومِرَّة (ઝૂ મિર્ઝિન) બળવાન, તાકતવાળો

5999 دَنَا (દના) નજીક આવ્યો, નજીક થયો

5900 تَدَلَّى (તદલ્લા) ઉતરી આવ્યો

5901 قَابَ قَوْسَيْنِ (કાબ કૌસેનિ) બે કમાનો

5902 سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى (સિદરતુલ્મુન્તાહા) બોરડીનું ઝાડ જે આપણી દુનિયા
અને આખિરતની વચ્ચે અલગ
કરનારી હદ છે.

5903 ضِيزَى (ઝીઝા) કઢંગી, વગર ઢંગની, બેઢંગી

5904 تَسْمِيَّة (તસ્મિયતુન) નામ રાખવું

5905 مَبْلَغ (મબલગ) પહોંચ, ક્ષમતા, લિયાકત

પારહ (ખંડ) 27

1/4

પારહ : 'કાલ ફમા ખત્બુકુમ' પા પૂરો થયો

5906 لَمَم (લમમ) નાના ગુનાહ, નાના પાપ

- 5907 أَجْنَةً (અજિન્નતુન) બાળકો (માના પેટના અંદરના બાળકોને કહે છે) (બહુ વયન)
- 5908 جَنِينٍ (જનીનુન) તે બાળક જે માના પેટમાં હોય
- 5909 اكْدَى (અકદા) બંધ કરી દીધું, હાથ રોકી લીધો, હાથ ખેંચી લીધો
- 5910 أَوْفَى (ઔફા) પૂરે પૂરો
- 5911 أَضْحَكَ (અઝહક) હસાવ્યું
- 5912 أَبْكَى (અબકા) રડાવ્યા
- 5913 أَمَاتَ (અમાત) માર્યા (મારી નાંખ્યા)
- 5914 أَحْيَى (અહયા) જિવડાવ્યા, જીવંત કર્યા
- 5915 تُمْنَى (તુમ્ના) વીર્ય (મની) રેડવામાં આવે છે
- 5916 نَشَأَةً (નશઅતન) ઉઠાવવું, જન્મ, જિંદગી, જીવન
- 5917 اغْنَى (અગના) માલદાર કરી દીધાં, તવંગર કરી દીધાં
- 5918 أَقْنَى (અકના) ખજાનાવાળા કરી દીધાં, ધનવાન કરી દીધાં
- 5919 شِعْرَى (શિઅરા) એક તારાનું નામ જે સૂર્યથી કેટલોયે ઘણો મોટો છે
- 5920 أَطْعَى (અત્લા) ઘણો વધારે માથા ફરેલ
- 5921 مُوتَفِكَةً (મુઅતફિકતુન) ઉઘી કરેલી વસ્તીઓ, ઉલટાવેલી આબાદીઓ
- 5922 أَهْوَى (અહવા) પટકી દીધાં, ફેંકી દીધાં

5923 سَامِدُونَ (સામિદૂન) ગફલત કરનારાઓ

سُورَةُ الْقَمَرِ

સૂરહ નં 54 : સૂરહ અલ-કમર

- 5924 مُسْتَمِرٌّ (મુસ્તમિરુન) પ્રથમથી ચાલ્યું આવનાર
- 5925 مُزْدَجَرٍّ (મુઝદજરુન) ભારે ધમકી
- 5926 تَوَلَّى (તવલ્લ) મોઢું ફેરવી લો
- 5927 نَكِرٍ (નુકર) અણઓળખીતું, અજાણ્યું
- 5928 أَرْذَجَرٍّ (ઊઝદુજિર) કાંટવામાં આવ્યા, ધમકાવવામાં આવ્યા
- 5929 مِنْهُمْ (મુન્હમિર) ખૂબ જોશભેર વરસાવેલું,
મૂશળધાર વરસાવેલું
- 5930 دُسِّرٍ (દુસુર) ખીલાઓ
- 5931 كُفِرٍ (કુફિર) કદર ન કરી, ના કદરી કરવામાં આવી
- 5932 مَذْكِرٍ (મુઢકિર) બોધ ગ્રહણ કરનાર,
નસીહત હાસિલ કરનાર
- 5933 تَنْزِعٍ (તન્ઝિઠિ) ઉખેડે છે, ઉખાડીને ફેંકી દીધું
- 5934 أَعْجَازٍ (અઅજાઝ) ડાળીઓ, શાખાઓ
- 5935 مُنْقَعِرٍ (મુન્કઈર) કપાયેલી, ઉખડી પડેલી
- 5936 سُعْرٍ (સુઈર) ગાંડપણ, મૂર્ખાઈ, અકલવિહિનતા
- 5937 أَشِيرٍ (અશિર) ઘણો તોફાની, ઘણો દુષ્ટ

5938	مُخْتَضِرٌ	(મુહતઝર)	વારા પ્રમાણે એક પછી એક હાજર થવું
5939	تَعَاطَى	(તઆતા)	પકડાયો
5940	عَقَرَ	(અ-ક-ર)	કાપી નાંખ્યો
5941	هَشِيمٌ	(હશીમુન)	ચગડેલો, છુંદાયેલો, ચુરેચુરા થયેલો
5942	مُخْتَطِرٌ	(મુહતઝર)	કાંટાની વાડ
5943	حَاصِبًا	(હાસિબન)	પથરોનો વરસાદ, પથરોની વર્ષા
5944	سَحَرٍ	(સહર)	છેલ્લી રાત્રીનો સમય, પરોઢ, ભોર, પ્રભાત, રાત્રીનો છેવટનો ભાગ
5945	أَذْهَى	(અદહા)	ઘણી સખત
5946	أَمْرٌ	(અમરુ)	ઘણી કડવી
5947	سَقَرٍ	(સકર)	તેજ અગ્નિ, ભડકતી આગ
5948	لَمَحَ بِالْبَصَرِ	(લમ્હિબ્બિલ્લસરિ)	આંખનો ઝપકારો, ઝપકવું આંખનું
5949	أَشْيَاعَ	(અશ્યાકિન)	જમાઅતો, ટોળીઓ, સમૂહો
5950	مُسْتَطَرٌ	(મુસ્તતર)	લખવામાં આવેલું, લખેલું
5951	مَقْعَدِ صِدْقٍ	(મકઅદિ સિદકિન)	ઉમદા મકામ (સ્થાન)
5952	مَلِكٍ	(મલીકિન)	બાદશાહ, શહેનશાહ
5953	مُقْتَدِرٍ	(મુક્તદિર)	તાકતવાળો, કુદરતવાળો

سُورَةُ الرَّحْمَانِ

સૂરહ નં 55 : સૂરહ અર-રહમાન

- 5954 حُسْبَان (હુસબાન) નિર્ધારિત ગતિથી બમણ કરનારા
- 5955 أَنَام (અનામ) મખ્લૂક, પ્રાણી, જનતા, નિર્મિતી
- 5956 ذُو الْعَصْف (ઝુલ્આસ્ફિ) ભૂસાવાળું અનાજ, ફોતરાવાળું અનાજ
- 5957 رِيحَان (રિહાન) સુગંધીદાર, ખૂશબૂદાર
- 5958 الْآء (આલા-ઈ) નેઅમતો
- 5958(A) صَلَٰلٍ (સલ્લાલ) ખણખણાતી માટી
- 5959 فَخَّارٍ (ફખખાર) ઠીકરી
- 5960 يَلْتَقِينَ (યલ્તકિયાનિ) મળેલા, સંલગ્ન, એક બીજાથી મળેલા
- 5961 بَرْزَخ (બરઝખુન) આડ
- 5962 لَا يَبْغِينَ (લા યબ્ગિયાનિ) પોતાની હદથી બંને આગળ વધી નથી શકતા
- 5963 لَوْلُو (લુઅલુઈ) મોતી
- 5964 مَرْجَان (મરજાન) મૂંગા, પ્રવાલ (પરવાળા), લાલ રંગની કોડીઓ તથા ખાસ પ્રકારના લાલ, સફેદ મોતીને મરજાન કહે છે
- 5964(A) جَوَار (જવાર) ચાલવાવાળાઓ
- 5965 مُنْشَأَت (મુન્શઆત) ઊંચા વહાણો, મોટા મોટા જહાઝ
- 5965(A) كَالْأَغْلَام (કલ-અઅલામ) પર્વતો જેવા, પહાડો જેવા

પારહ (ખંડ) 27

1/2

પારહ : 'કાલ ફમા ખતુકુમ' અરઘો પૂરો થયો

5966 ذُو الْجَلَل (ઝુલ્જલાલિ) અઝમતવાળો, પ્રભાવશાળી

- 5967 شَأْن (શઅનુન) કામ, પ્રવૃત્તિ
- 5968 ثَقَلْنِ (સકલાન) બે ખિલ્કતો (સર્જનો)
(જિન્નાત અને ઈન્સાન)
- 5969 تَنَقَّلُوا (તન્ફૂઝૂ) નીકળીને ભાગી શકશો
- 5970 أَفْطَار (અફતાર) કિનારો, હદો
- 5971 سُلْطَان (સુલ્તાન) તાકત, સત્તા, કાબૂ, વર્ચસ્વ
- 5972 شَوَاطِ (શુવાઝુન) શોલા, ભડકા, વગર ધૂમાડાની આગ,
ભયાનક ઝરમ અગ્નિ
- 5973 نَحَاس (નુહાસુન) તાંબું, પિગળાવેલું ગરમ
- 5974 وَرْدَة (વરદતન) લાલ ચામડું
- 5975 دِهَان (દિહાન) તેલની તળછટ, રાતું ચોળ
- 5976 نَوَاصِي (નવાસી) પેશાની, કપાળ
- 5977 أَقْدَام (અકદામ) પગો, કદમ (બહુ વચન)
- 5978 حَمِيم (હમીમુન) ગરમ પાણી
- 5979 اِنْ (આન) પુષ્કળ ગરમ, ઉકળતું પાણી
- 5980 ذَوَاتَا فَنَان (ઝવાતા અફનાન) કેટલીયે શાખાઓવાળા બે બગીચા
- 5981 بَطَانِن (બતાઈન) અસ્તર
- 5982 اِسْتَمْرَق (ઈસ્તમરક) ટકાઉ અને મજબૂત રેશમી કપડું
- 5983 جَنَّا (જના) સૂકો મેવો, Dry Fruit
- 5984 دَان (દાનિન) નજીક, હાથના પાસે

- 5985 طَمَتْ (ત-મ-સ) અડકવું, સ્પર્શવું, નજીક થવું
- 5986 يَأْفُوتُ (યાફૂત) લાલ હીરા, કિંમતી પત્થર, હીરા
- 5987 مُذْهَبَاتَانِ (મુદહામ્મતાન) લીલાછમ બાગ, ખૂબ ઘીય બગીચા
- 5988 نَصَاحَتَانِ (નઝાહતાન) જોશભેર ઉભરાતા બે ઝરાઓ
- 5989 رُمَّانَ (રુમ્માન) દાડમ, અનાર
- 5990 خَيْرَاتِ حِسَانٍ (ખૈરાતુન હિસાન) ખૂબસૂરત અને કિંમતી, કિંમતી ચરિત્રવાળી, સદગુણી સુંદરીઓ (હૂરો)
- 5991 رَفْرَفٍ (રફરફ) ગાલીચા
- 5992 خُضْرٍ (ખુઝુન) લીલા રંગના
- 5993 عَبْقَرِيٍّ (અબ્કીરય્યુન) અતિ સુંદર ગિલાફ, ગાલીચા

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

સૂરહ નં 56 : સૂરહ અલ-વાકિઆ

- 5994 وَاقِعَةٍ (વાકિઅતુન) બનનારી, થનારી
- 5995 خَافِضَةٍ (ખાફિઅતુન) નીચા કરી દેનારી
- 5996 رَافِعَةٍ (રાફિઅતુન) ઊંચા કરી દેનારી, બુલંદ કરી દેનારી
- 5997 رُجَّتْ (રુજજત) હલાવવામાં આવશે
- 5998 رَجًا (રજજન) હલાવી દેવું, ઝટકો આપવો
- 6099 بَسًا (બસ્સન) ચૂરે ચૂરા કરીને ઉડાવી દેવું
- 6000 هَبَاءً (હબા-અન) ધૂળના રજકણ, કણ, અણું

- 6001 مُنْبَأٌ (મુબઅસલ) વિખરાયેલા, ઉડતા, પરાગન્દા
- 6002 أَصْحَابُ الْمِيمَنَةِ (અસ્હાબુલૈમનતિ) જમણી બાજુવાળા, સારા લોકો
- 6003 أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (અસ્હાબુલશઅમતિ) ડાબી બાજુવાળા, ખરાબ લોકો
- 6004 نُلَّةٌ (સુલ્લતુલ) મોટી સંખ્યા
- 6005 مَوْضُوءَةٌ (મૌઝૂતુલ) જડાઉ (સોનાના તારોથી બનેલા) રત્નજકિત
- 6006 مُخَلَّدُونَ (મુખલ્લદૂન) સદા રહેનારાઓ, હંમેશા રહેવાવાળાઓ
- 6007 أَبَارِيقٌ (અબારીક) લોટા, કૂજા
- 6008 لَا يُصَدَّعُونَ (લા યુસદ્દિન) નહીં માથું દુખાવવામાં આવશે, ન માથું ભમશે, માથામાં દુખાવો ન થશે
- 6009 تَائِيْمٌ (તઅસીમન) ગુનાહની વાત
- 6010 مَخْضُودٌ (મખઝૂદ) કાંટા વિનાની
- 6011 طَلْحٌ (તલ્હ) કેળાં
- 6012 مَنْضُودٌ (મન્ઝૂદુલ) એક પર એક, ધીય
- 6013 مَمْدُودٌ (મમ્દૂદિન) લાંબી, પ્રસરેલી
- 6014 مَاءٌ مَسْكُوبٌ (માઈમ-મસ્કૂબિન) ઝરણાંઓનું વહેતું પાણી
- 6015 أَبْكَارًا (અબકારન) કુંવારીઓ, કુમારિકાઓ
- 6016 عُرْبًا (ઉરુબન) નેક પત્ની જે પતિ પર નિછાવર હોય
- 6017 أَتْرَابًا (અત્રાબન) સમાન વયની, નૌજવાન, નવયુવાન
- 6018 يَخْمُومٌ (યહમૂમ) ભયાનક કાળા ધુમાડા

- 6019 یُصْرُونَ (યુસ્રૂન) ઈસરાઈ કરતા હતા, હઠ કરતા હતા,
આગ્રહ કરતા હતા
- 6020 حَنْثٍ (હિન્સ) પાપ, ગુનાહ
- 6021 شَرَبَ الْهَيْمَ (શુરબહીમ) તરસ્યા ઊંટોની જેમ પીવું
- 6021(A) أَجَاجًا (ઊજાજન) ખારું, કડવું, બેસ્વાદ
- 6022 حُطَامًا (હુતામન) ચૂરેચૂરા, કુરચેકુરચા
- 6023 تَفَكَّهُونَ (તફકફૂન) વાતો બનાવતા રહી જશો તમે લોકો,
અફસોસ કરતા રહી જશો તમે લોકો
- 6024 مُغْرَمُونَ (મુઝરમૂન) કર્જદાર થઈ ગયા
- 6025 مَزْنٍ (મુઝન) વાદળ
- 6026 تَوْرُونَ (તૂરૂન) તમે પ્રકાશિત કરો છો, તમે સળગાવો
છો, તમે રોશન કરો છો
- 6027 مُقَوِّنٍ (મુક્વીન) જંગલનો મુસાફર

પારહ (ખંસ) 27

3/4

પારહ : 'કલ ફમા ખતબુકુમ' પોણો પૂરો થયો

- 6028 مَوَاقِعَ النُّجُوم (મવાકિઈન્નુજૂમ) તારાઓનું અસ્ત થવું,
તારાઓનું ધ્રુપાઈ જવું
- 6029 مُطَهَّرُونَ (મુતહહરૂન) સ્વચ્છ સુધડ લોકો
- 6030 مُذْهَبُونَ (મુદ્દિહૂન) વાતને સરસરી અને મામૂલી
સમજવાવાળા, ખાસ મહત્વ ન
આપનારાઓ
- 6031 غَيْرَ مَدِينِينَ (ઐર મદીનીન) હિસાબ નહીં આપવામાં આવનારો

6032	رَوْح (રૌહુન)	રાહત
6033	رِيحَان (રિહાન)	ખૂશબૂદાર રોઝી (રિઝક)
6034	تَضْلِيَّة (તસ્લિયતુ)	દાખલ થવું, પ્રવેશવું
6035	جَحِيم (જહીમ)	દોઝખ, અગ્નિનો કૂવો

سُورَةُ الْحَدِيدِ

સૂરહ નં 57 : સૂરહ અલ-હદીદ

6036	مُسْتَخْلَفِينَ (મુસ્તાખલફીન)	નાયબ, પ્રતિનિધિ, કાયમ મકામ, ખલીફા
6037	نَقِيسُ (નકતબિસુ)	અમે પ્રકાશ મેળવી લઈએ
6038	الْتِمِسُوا (ઇલ્તમિસુ)	શોધી લાવો
6039	سُور (સુરુન)	દીવાલ, ઓટ, આડ
6040	قِيلَ (કિબલ)	તરફ, બાજુ, પ્રતિ
6041	أَلَمْ يَأْنِ (અલમ યઅનિ)	શું સમય નથી આવ્યો ?
6042	طَالَ (તાલ)	લાંબી થઈ
6043	أَمَد (અમદ)	મુદત, સમય
6044	تَفَاحُرُ (તફાહુર)	શેખી, ગર્વ, મોટાઈ, ફખ્ર, ધમંડ
6045	تَكَاثُرُ (તકાસુર)	બહુલતા, અધિકતા, વધારો, વૃદ્ધિ
6046	عَرْضَ (અરઝ)	પહોળાઈ, વિસ્તાર

- 6047 تَبَرَّأَ (જાનરચ) અમે પૈદા કરીએ છીએ
- 6048 لَا تَأْسُوا (લા તાસો) દિલગીર ન થાઓ, ચિંતા ન કરો,
ગમ ન કરો
- 6049 فَاتَّ (ફા-ત) જતી રહી, ચાલી ગઈ
- 6050 فَقَيْنَا (ફફૈના) પાછળ લાવ્યા અમે
- 6051 رَهْبَانِيَّةً (રહબાનિયત) દુનિયાને છોડી દેવું, સંસાર ત્યાગ
કરવું, સન્યાસ લેવું, એકાંતવાસ કરવો
- 6052 رِعَايَةً (રિઆયત) નઝર રાખવું, રક્ષણ કરવું,
નિગાહ રાખવું
- 6053 كَفْلَيْنِ (કિફલૈનિ) બે ભાગ, બે હિસ્સા

جُزْءٌ : قَدْ سَمِعَ اللَّهُ

પારા નં 28 : કદ સમિઅલ્લાહ

سُورَةُ الْمُجَادَلَةِ

સૂરહ નં 58 : સૂરહ અલ-મુજાદલા

- 6054 تَشْتَكِي (તશતકી) શિકાયત કરે છે, ફરિયાદ કરે છે
- 6055 تَحَاوَرَ (તહાવર) સવાલ અને જવાબ, વાતચીત
- 6056 يُظَاهِرُونَ (યુઝાહિરૂન) ઝિહાર કરે છે (પોતાની પત્નીને
જાહિલિયતના ઝમાનામાં જે માણસ

આ પ્રમાણે કહેતો હતો કે તું મારા
પર મારી માની પીઠ જેવી છે. તો તે
સ્ત્રી તે પુરુષથી હંમેશાં માટે અલગ
સમજવામાં આવતી એને ઝિહાર કહે છે)

- 6057 الْكَافِرِي (અલ્લાઈ) કેવળ તે સ્ત્રીઓ, માત્ર તે સ્ત્રીઓ
- 6058 يَتَمَاسَا (યતમાસ્સા) હાથ લગાવે એક બીજાને તે બંને,
તે બંને એક બીજાને અડકે (સ્પર્શ કરે)
- 6059 شَهْرَيْنِ (શહરૈનિ) બે માસ, બે મહિના
- 6060 مُتَتَابِعِينَ (મુતતાબિએનિ) લગાતાર, લાગલગાટ, સતત
- 6061 سِتِينَ (સિવીન) સાંઠ (૬૦) 60
- 6062 يُحَادُّونَ (યુહાદૂન) મુખાલિફત (વિરોધ) કરે છે
- 6063 كُتِبُوا (કોલિવૂ) હલાક કરવામાં આવ્યા,
નષ્ટ કરવામાં આવ્યા
- 6064 كُتِبَ (કુલિત) હલાક કરવામાં આવ્યો
- 6065 أَحْصَى (અહસા) ગણી રાખ્યું છે
- 6066 مَغْصِيَةً (મગિસયત) ના ફરમાની, કહેવાનું ન માનવું,
આજ્ઞાભંગ
- 6067 حَيًّا (હય્યૌ) દુઆ સલામ કરે છે
- 6068 تَفَسَّحُوا (તફસ્સહ) જગ્યા વિસ્તૃત કરો, પહોળા થઈને બેસો
- 6069 تَفْسُخَ (તફસ્સુહ) પહોળું કરવું, ગુંજાઈશ કરવું,
વિસ્તૃત કરવું
- 6070 أَنْشُرُوا (અન્શુરૂ) ઉઠીને જાઓ (ફેલાઈ જાઓ)

- 6071 جُنَّة (જુન્નતલ) ઢાલ (બચાવનું સાધન)
- 6072 اسْتَحْوَذَ (ઈસ્તહવઝ) અધિકાર મેળવી લીધો, કાબૂ મેળવી લીધો, ગાલિબ આવી ગયો
- 6073 حِزْب (હિઝબુન) સમૂહ, જમાઅત, સંગઠન
- 6074 اَدْلَيْن (અડલીન) અપમાનિત, અત્યંત ઝલીલ
- 6075 يَوَادُّونَ (યુવાદ્દૂન) દોસ્તી કરે છે, મિત્રાચારી કરે છે

سُورَةُ الْحَشْرِ

સૂરહ નં 59 : સૂરહ અલ-હશર

- 6076 مَانِعَةٌ (માનિઅતુન) બચાવનારી
- 6077 حُصُون (હુસૂન) કિલ્લા (એક વચન : હિસ્તુન)
- 6078 قَذَفَ (કઝ-ઝ-ફ) નાંખી દીધો
- 6079 يُخْرِبُونَ (યુખિરબૂન) નષ્ટ કરવા લાગ્યા, ઉજાડ કરવા લાગ્યા, વેરાન કરવા લાગ્યા
- 6080 اغْتَبِرُوا (ઈઘતભિરૂ) ઈબ્રત પ્રાપ્ત કરો, બોધ મેળવો
- 6081 جَلَاءَ (જલાઅ) દેશ નિકાલ કરવું
- 6082 لَيْنَةً (લીનત) તનેદાર વૃક્ષ, ખજૂરનું ઝાડ, ખજૂરીઓ
- 6083 أَوْجَفْتُمْ (ઔજફતુમ) દોડાવ્યા તમે
- 6084 دُولَةً (દૂલતલ) હાથો હાથ લેવું
- 6085 أَعْنِيَاءَ (અઝિયાઅ) માલદાર, તવંગર, ધનવાન શ્રીમંત

- 6086 حَاجَةً (હાજતન) હાજત, ઝરૂરત, ઈર્ષ્યા, અદેખાઈ
- 6087 يُؤْتِرُونَ (યુઅસિરૂન) બીજના હિત માટે પોતાના હિતનો ત્યાગ કરવો, ઈસાર
- 6088 خَصَاصَةً (ખસાસતુન) મોહતાજી, લાચારી, અભાવ
- 6089 يُوق (યૂફ) બચાવવામાં આવ્યો, દૂર રાખવામાં આવ્યો, બચેલો રહ્યો
- 6090 شَحَّ (શુહહ) કંજૂસાઈ, બખીલી, કૃપણતા

પારહ (ખંડ) 28	1/4	પારહ : 'કદ સમિઅલ્લાહુ' પા પૂરો થયો
---------------	-----	------------------------------------

- 6091 نَافِقُوا (નાફિકૂ) મુનાફિક થઈ ગયા, દાંભિકો (ઢોંગી) થઈ ગયા
- 6092 رَهْبَةً (રહબતન) બીક, ખૌફ, ડર, ભય
- 6093 فَرَى مُحَصَّنَةٍ (ફુરમુહસ્સનતન) કિલ્લાબંધ વસ્તીઓ, સુરક્ષિત વસ્તીઓ
- 6094 شَتَّى (શત્તા) અલગ-અલગ, વિખુટાં
- 6095 وَبَالٍ (વબાલ) સજા, વબાલ, ખરાબ પરિણામ
- 6096 خَاشِعًا (ખાશિઅન) દબાઈ જનારો, રૂંધાઈ જનારો, ગૂંગળાઈ જનારો
- 6097 مَتَّصِدًا (મુતસદ્દિઅન) ફાટી જનારો
- 6098 مُهَيِّمٌ (મુહૈમિન) નિગેહબાની કરનાર, રક્ષણ કરનાર, દેખરેખ રાખનાર
- 6199 مُتَكَبِّرٌ (મુતકબ્બિર) અત્યંત મહાન, મોટાઈવાળો

سُورَةُ الْمُمتَحِنَةِ

સૂરહ નં 60 : સૂરહ અલ-મુતહિના

- 6100 تَلْقَوْنَ (તુલ્કૂન) મુલાકાત કરો છો તમે
- 6101 بُرءًا (બુરઆ-ઊ) વિમુખ છે, બેઝાર છે
- 6102 عَادِيْتُمْ (આદૈતુમ) દુશ્મની રાખો છો તમે,
અદાવત રાખો છો તમે
- 6103 ظَاهِرُوا (ઝાહર) મદદ કરી, સહાયતા કરી
- 6104 اِمْتَحِنُوا (ઈમ્તહિનૂ) ઈમ્તિહાન કરી લો, પરીક્ષા કરી લો,
પારખી લો, કસોટી કરી લો
- 6105 لَا تُمْسِكُوا (લા તુમ્સિકૂ) કાયમ ન રાખો, અધિકારમાં ન રાખો
- 6106 عَصَمَ الْكَوَافِرِ (ઈસમિલ્લવાફિરિ) કાફિર સ્ત્રીઓથી સંબંધ
- 6107 فَاتٍ (ફા-ત) હાથથી નિકળી જાય, ફૂલી જાય

પારહ (ખંડ) 28

1/2

પારહ : 'કદ સમિઅલ્લાહુ' અરધો પૂરો થયો

سُورَةُ الصَّفِّ

સૂરહ નં 61 : સૂરહ અસ-સફ્ફ

- 6108 مَقَاتًا (મકતતન) નારાઝી, અપ્રસન્નતા
- 6109 بُنْيَانٌ (બુન્યાનુન) ઈમારત

6110 مَرْصُوصٌ (મરસૂસ) સીસું પાયેલી

سُورَةُ الْجُمُعَةِ

સૂરહ નં 62 : સૂરહ અલ-જુમુઆ

6111 أَسْفَارًا (અસ્ફારા) ઘણી બધી કિતાબો, ઢગલાબંધ પુસ્તકો

6112 أَنْقَضُوا (અન્ફઝુઝા) દોડીને જાય છે, નીકળી ભાગે છે

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ

સૂરહ નં 63 : સૂરહ અલ-મુનાફિકૂન

6113 أَجْسَامٌ (અજસામ) શરીર, બદન, જિસ્મ (બહુવચન)

6114 خُسْبٌ (ખુશુબુન) લાકડીઓ

6115 مُسْنَدَةٌ (મુસન્નદતુન) ટેકાથી લાગેલી, આધારે લાગેલી

6116 صِيْحَةٌ (સૈહતુન) અવાજ

6117 لَوْزًا (લવ્ઝો) ફેરવે છે, વાળે છે

6118 يَنْقُضُوا (અન્ફઝુઝા) ભાગી જાય છે, ફેલાઈ જાય છે,
વિખેરાઈ જાય છે

سُورَةُ التَّغَابُنِ

સૂરહ નં 64 : સૂરહ અત-તગાબુન

6119 تَغَابُنٌ (તગાબુન) હારજીત, વિજય-પરાજય

પારહ (ખંડ) 28

3/4

પારહ : 'કદ સમિઅલ્લાહુ' પોણો પૂરો થયો

سُورَةُ الطَّلَاق

સૂરહ નં 65 : સૂરહ અત-તલાક

- 6120 يُخْذِثُ (ચુદ્ધિદેશુ) નવી વાત
- 6121 فَارْقُوا (ફારિક્) અલગ કરી દો, જુદા કરી દો
- 6122 ذَوِي عَدْلٍ (ઝવૈઅદિલિન) બે ન્યાયી માણસો
- 6123 بَالِغٌ (બાલિગુ) પૂરું કરીને રહેશે, પહોંચશે
- 6124 أُولَاتِ حَمْلٍ (ઉલાતિ હમ્લિન) હમલવાળીઓ, ગર્ભવતી સ્ત્રીઓ
- 6125 وَجَدَ (વુજદ) તાકત, ગુંજઈશ, હૈસિયત, ક્ષમતા
- 6125(A) يَضَعَنَّ (યઝઅનન) હમલ મૂકી દે, એટલે કે બાળકને જન્મ આપી દે
- 6126 تَعَاسَرْتُمْ (તઆસરતુમ) તંગી કરો તમે
- 6127 تُرْضِعُ (તુરિઝિઠિ) દૂધ પીવડાવશે, ધવડાવશે
- 6128 أُخْرَى (ઉખરા) બીજી
- 6129 ذُو سَعَةٍ (ઝૂસઅતિન) ગુંજઈશવાળા, તાકતવાળા, હૈસિયતવાળા
- 6130 عَتَتْ (અતત) સરકશી કરી, ઉલંઘન કર્યું, વિદ્રોહ કર્યો

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

સૂરહ નં 66 : સૂરહ અત-તહરીમ

6131	تَبَتُّغِي	(તબતગી)	તું ચાહે છે
6132	تَحِلَّةٌ	(તહિલ્લતુન)	હલાલ કરવું, ખીલવું
6133	أَسْرٌ	(અસર)	ખાનગીમાં કહું, ચુપકેથી કહું
6134	أَظْهَرَ	(અઝહર)	જાહેર કરી દીધું
6135	عَرَفَ	(અરફ)	જાણ કરી દીધી, ઓળખાણ કરાવી દીધી
6136	أَعْرَضَ	(અઅરઝ)	ટાળી દીધું
6137	صَغَتْ	(સગત)	આસકત થયા, પ્રવૃત્ત થયા,
અનુરકત થયા
6138	تَظَاهَرَا	(તઝાહરા)	કારવાઈ કરશો તમે બંને
6139	تَأْيِيبَاتٍ	(તાઈબાત)	તૌબા કરવાવાળીઓ
6140	سَائِحَاتٍ	(સાઈહાત)	રોઝહ રાખવાવાળીઓ
6141	نِسَائٍ	(નસિયાત)	વિધવા સ્ત્રીઓ (બહુવચન)
6142	أَبْكَارًا	(અબકારન)	કુંવારીઓ, કુમારિકાઓ
6143	غِلَاطٌ	(ગિલાઝુન)	સંગ દિલ, પત્થર દિલ, સખ્તદિલ
6144	نُصُوحًا	(નસૂહન)	જેમાં ખાલિસ ખૈરખ્વાહી
(બોધ) હોય
6145	إِبْنٍ	(ઈબ્નિ)	બનાવી દે

6146 فَرَجَ (ફરજ) શિયળ, શીલ, સતીત્વ

جُزْءٌ : تَبَارَكَ الَّذِي

પારા નં 29 : તબારકલ્લામી

سُورَةُ الْمُلْكِ

સૂરહ નં 67 : સૂરહ અલ-મુલ્ક

- 6147 طِبَاقًا (તિબાકન) ઉપર તબે
- 6148 تَفَوَّتَ (તફાવુત) ખામી, ફરક, ત્રુટી, ચૂક, કમી
- 6149 فُطُورَ (ફુતૂર) શિગાફ, ખલલ, અવ્યવસ્થા, તરાડ
- 6150 كَرَّتَيْنِ (કરતેનિ) બીજી વખત, ફરીથી
- 6151 خَاسِنًا (ખાસિઅન) હારેલી, બે ઈઝઝત, નાકામ
- 6152 حَسِيرَ (હસીર) થાકેલી
- 6153 رُجُومًا (રુજૂમન) પથ્થર મારો કરવો
- 6154 شَهِيْقًا (શહીકન) બરાડવું, ઘાંટો પાડવો, ગર્જવું
- 6155 تَفَوَّرَ (તફર) જુસ્સો કરે છે, ભડકી રહી હશે
- 6156 تَمَيَّزَ (તમય્યાઝ) ફાટી જશે
- 6157 سُخْفًا (સુહફન) લઅનત, ફિટકાર

6158	ذُلُولًا	(ઝલૂલન)	નરમ, તાબે, અધીન
6159	مَنَاقِب	(મનાકિબ)	માર્ગો, રસ્તાઓ
6160	تَمُور	(તમૂર)	ધુજવા લાગી, કાંપવા લાગી
6161	لَجُؤًا	(લજજૂ)	અડી ગયા, લાગી ગયા
6162	مُكِبًّا	(મુકિબબન)	ઉધા મોઢે પડેલા
6163	أَهْدَى	(અહદા)	વધુ હિદાયત પામેલો
6164	زُلْفَى	(ઝુલ્ફા)	નજીક, પાસે
6165	سِيْتًا	(સીઅત)	બગડી જશે, કાળા પડી જશે
6166	يُجِيرُ	(યુજીરુ)	બચાવશે, પનાહ આપશે, આશ્રય આપશે
6167	أَصْبَحَ	(અસ્ઝહ)	થઈ ગયું
6168	عَوْرًا	(ગૌરન)	અંદર ઊંડું ઊતરી ગયું
6169	مَعِين	(મઈન)	વહેતું, જરી

سُورَةُ الْقَلَمِ

સૂરહ નં 68 : સૂરહ અલ-કલમ

6170	وَالْقَلَمِ	(વલ્કલમિ)	સોગંદ છે કલમના, કસમ છે કલમની
6171	يَسْطُرُونَ	(યસ્તુરૂન)	લખે છે
6172	خُلِقِ عَظِيمٍ	(ખુલુકિન અઝીમિન)	અખ્લાકનું ઊંચું સ્થાન

- 6173 مَفْتُون (મફતૂન) કિત્નાવાળો, પાગલ, ભ્રમિત
- 6174 تُذْهِنُ (તુઢિનુ) નરમ થવું, ઢીલું પડવું, સુસ્ત થવું
- 6175 حَلَّافٍ (હલ્લાફિન) ઘણી સોગંદ ખાનારો,
વારંવાર કસમ ખાવાવાળો
- 6176 هَمَّازٍ (હમ્માઝિન) ટાણાં મારનારો
- 6177 مَشَاءٍ (મશશા-ઈન) ચાલ ચાલનારો
- 6178 نَمِيمٍ (નમીમ) ચાડીઓ કરનારો, ચુગલીખોર
- 6179 غُلٍّ (ઉતુલ્લિન) તુંદ મિજાઝ, કર્કશ, કટુ સ્વભાવનો
- 6180 زَنِيمٍ (ઝનીમ) બદનામ, કુખ્યાત
- 6181 نَسِمَةٍ (નસિમુદ્દ) અમે ડાઘ (કલંક) આપીશું
- 6182 خُرْطُومٍ (ખુરતૂમ) નાક, સૂંઢ
- 6183 لَا يَسْتَشْنُونَ (લા યસ્તશ્નૂન) બાકી ન રાખ્યું, પણ કહ્યું,
ઈન્શા અલ્લાહ ન કહ્યું તેઓએ
- 6184 طَائِفٍ (તાઈફુન) ફરવાવાળો, ફેરો મારનાર
- 6185 نَائِمُونَ (નાઈમૂન) સૂવાવાળા, ઊંઘનારાઓ
- 6186 صَرِيمٍ (સરીમુન) જડથી કપાયેલું
- 6187 تَنَادَوْا (તનાદૌ) પોકારવા લાગ્યા
- 6188 صَرِيمِينَ (સારિમીન) કાપવાવાળા, કાપનારાઓ
- 6189 حَرْدٍ (હર્દ) કંજૂસી, બખીલી, કૃપણતા
- 6190 أَوْسَطٍ (ઔસત) વચલો, વચમાંનો, મધ્યમાંનો

- 6191 يَتْلَا وَمَوْن (અતલાવમૂન) ઈદઝામ આપવા લાગ્યા, દોષા રોપણ,
દોષ આપવા લાગ્યા
- 6192 يَكْشِفُ (ચુકશકુ) ખોલી નાંખવામાં આવશે,
ઉઘાડવામાં આવશે
- 6193 سَاق (સાક) પિંડલી
- 6194 صَاحِبِ الْحُوتِ (સાહિબિહૂત) માછલીવાળા (યૂનુસ અ.સ.)
- 6195 مَكْظُوم (મકઝૂમુન) અતિશય ગમગીન, ચિંતાતુર,
ગમથી ભરેલો
- 6196 تَدَارَكَ (તદારક) સહારો આપ્યો, મેળવી લીધો
- 6197 نَبَذَ (નૂઝિઝ) નાંખી દેવામાં આવ્યો,
ફેંકી દેવામાં આવ્યો
- 6198 عَرَاءَ (અરાઅ) ઝાડ વગરની જગ્યા, ઉજજડ મૈદાન,
વેરાન ઝમીન
- 6299 يُزْلِقُونَ (ચુઝિલ્કૂન) લપસાવી પાડશે, પટકી નાંખશે

પારહ (ખંડ) 29

1/4

પારહ : 'તબારકલ્લાઝી' પા પૂરો થયો

سُورَةُ الْحَاقَّةِ

સૂરહ નં 69 : સૂરહ અલ-હાકકા

- 6200 الْحَاقَّةِ (અહાકકતુ) હક થવાવાળી, સત્ય સાબિત થનારી
- 6201 طَاغِيَةٌ (તાગિયતુન) હદથી વધારે

- 6202 حُسُومًا (હુસૂમન) જડથી કપાયેલી
- 6203 صَرَغِي (સરઆ) પડેલી, પટકાયેલી
- 6204 رَابِيَة (રાબિયત) ઊંચી ચઢેલી, ઊંચી
- 6205 تَعِي (તઈય) યાદ રાખે
- 6206 وَاعِيَة (વાઈયત) યાદ રાખનારા, લક્ષ રાખનારા
- 6207 نَفْحَة (નફખતુન) ફૂંક
- 6208 دَكَّة (દકકતુન) તોડી ફોડીને આપવામાં આવવું, ચૂરે ચૂરા કરી નાંખવામાં આવવું
- 6209 وَاهِيَة (વાહિયતુન) કમઝોર, સુસ્ત, જર્જરિત
- 6210 أَرْجَاء (અરજાઅ) કિનારાઓ
- 6211 خَافِيَة (ખાફિયતુન) સંતાયેલું ગુપ્ત, છુપાયેલું
- 6212 هَاؤُم (હાઉમ) લઈ લો, તમે જોઈ લો
- 6213 كِتَابِيَة (કિતાબિયહ) મારો કર્મલેખ, મારું આ'માલ નામું
- 6214 عَيْشِيَة (ઈશતન) મન માન્યું ઐશ, મન ચાહ્યું સુખ ચેન
- 6215 فُطُوف (ફુતૂફન) ફળોના ઝુમખાઓ, ફળોની લૂમો
- 6216 دَانِيَة (દાનિયતુન) ઝૂકી પડેલાં, નમેલાં
- 6217 خَالِيَة (ખાલિયતુન) વીતી ચૂકેલા, પસાર થયેલા
- 6218 لَمْ أَوْتُ (લમ-ઉત) ન આપવામાં આવતે હું
- 6219 لَمْ أَدِرْ (લમ-અદિરે) ન જાણતે હું, મને ખબર ન થાત

- 6220 قَاضِيَةً (કાઠિયત) પૂરું કરી દેનારી,
તદન નાબૂદ કરી દેનારી
- 6221 سُلْطَانِيَةً (સુલ્તાનિયત) મારી સત્તા, મારી હુકૂમત,
મારી સલતનત
- 6222 غُلُو (ગુલ્લુ) તૌક પહેરાવી દો,
ગળામાં સાંકળ નાંખી દો
- 6223 صَلَو (સલ્લુ) દાખલ કરી દો, નાંખી દો, ફેંકી દો
- 6224 مَسْلَسَةً (સિલ્સિલતુન) સાંકળ, જંજીર
- 6225 ذُرْعَهَا (ઝરૂહા) લંબાઈ તેની, તેનું માપ
- 6226 سَبْعُونَ (સબઊન) સિત્તેર (70)
- 6227 ذِرَاعًا (ઝિરાઅન) હાથ, ગજ
- 6228 أَسْلُكُوا (ઉસ્લુકુ) તમે જકડી દો, તમે ઘસડો
- 6229 لَا يَحُضُّ (લા યહુઝુ) પ્રોત્સાહન નથી આપતો
- 6230 غَسِيلِينَ (ગિસ્લીન) ઝખમોનું ધોવણ, વહેતું પરું,
ઘા માંથી વહેતું લોહી અને પરું
- 6231 كَاهِنٍ (કાહિન) ફાલ બતાવનારો, જ્યોતિષ, કાહિન
- 6232 تَقْوَلَ (તકવ્વલ) વાત ઘડી કાઢવી, ઓરોપિત કરીને
- 6233 أَقَاوِيل (અકાવીલ) કેટલીક વાતો
- 6234 وَتَيْنٍ (વતીન) હૃદયની ધોરી નસ, જીવ નાડી
- 6235 حِجْرَيْنِ (હિજ્રીન) બચાવનારા, રોકનારા

سُورَةُ الْمَعَارِجِ

સૂરહ નં 70 : સૂરહ અલ-મયારિજ

6236	خَمْسِينَ	(ખમ્સીન)	પચાસ (૫૦)
6237	أَلْف	(અલ્ફ)	હજાર (૧૦૦૦)
6238	سَنَةً	(સનહ)	વર્ષ, વરસ, સાલ
6239	عَهْن	(ઈહન)	પીંજેલું ઊંન, પીંજેલું રૂ
6240	فَصِيلَةً	(ફસીલતુન)	હુદુંબ, ખાનદાન, કબીલો
6241	تُورِيهِ	(તુઅવીહિ)	જગ્યા આપી હતી તેને
6242	لُظَى	(લઝા)	ભડકતો અગ્નિ, લપકારા લેતી આગ
6243	نَزَّاعَةً	(નઝઝાઅતન)	ઉતારી નાંખનારી, ઉઘી કરી દેનારી
6244	شَوَى	(શવા)	મોની ચામડી, કલેજું, ચહેરાની ત્વચા
6245	أَوْعَى	(ઔઆ)	બંધ રાખ્યું, રોકી લીધું, સંઘરી રાખ્યું
6246	هَلَوَعًا	(હલૂઅન)	મનનો કાચો
6247	جَزُوعًا	(જમૂઅન)	ગભરાવવાવાળો
6248	مَنْوَعًا	(મનૂઅન)	મનાઈ કરવાવાળો
6249	دَائِمُونَ	(દાઈમૂન)	સતત, કાયમ, એકધારી,
લગાતાર (નમાઝ પર)
6250	عَزِينَ	(ઈઝીન)	ટોળે ટોળાં

- 6251 مَسْجُودِينَ (મસ્જૂદીન) લાચાર થનારાઓ, બેબસ કરનારાઓ
 6252 يَوْفُضُونَ (યૂફૂઝૂન) તેઓ દોડે છે

سُورَةُ نُوحٍ

સૂરહ નં 71 : સૂરહ 'નૂહ'

- 6253 أَصْرُوا (અસરૂ) ઉસ્તાદી બતાવી તેઓએ
 6254 وَقَار (વકાર) અઝમત, બુઝુર્ગી
 6255 أَطْوَار (અત્વાર) જુદી જુદી, અલગ અલગ, વિભિન્ન
 6256 بَسَاطًا (બિસાતન) પાથરણું, પહોળું
 6257 وَد (વદ) (૧) હઝરત નૂહ (અલૈ.) ની કૌમ ના પાંચ
 6258 سَوَاعًا (સુવાઅ) (૨) નેક (સદાચારી) બુઝુર્ગોના નામો જેમની
 6259 يَغُوث (યગૂથ) (૩) નૂહ (અલૈ.) ની કૌમ ઈબાદત (પૂજા
 6260 يَعُوق (યઊક) (૪) પાઠ કરતી હતી આ પાંચ તેમની
 6261 نَسْرًا (નસ્રા) (૫) મૂર્તિઓનાં નામ છે. તેઓની અનેક
 મૂર્તિઓ પૈકી આ પાંચ મૂખ્ય હતી.
 6262 دَيَّارًا (દય્યારા) વસવાવાળો, ઘરમાં વસનારો,
 ગૃહ નિવાસી
 6263 تَبَارًا (તબારા) બરબાદ કરી નાંખવું,
 હલાક કરી નાંખવું

سُورَةُ الْجِنِّ

સૂરહ નં 72 : સૂરહ અલ-જિન્ન

6264	شَطَطًا	(શતતળ)	અતિશયતાની વાત,
અત્યાચારની વાત
6265	رَهَقًا	(રહકળ)	બદ દિમાગી, દુર્બુધ્ધિ, અહંકાર
6266	مُلِثًا	(મુલિઅત)	ભરેલી, ભરપૂર
6267	حَرَسًا	(હરસળ)	પહેરેદાર, ચોકીદાર
6268	مَقَاعِدَ	(મકાઈદ)	બેસવાની જગ્યા
6269	رَصَدًا	(રસદળ)	તૈયાર, ઘાતમાં લાગેલો,
તકની રાહ જોતો
6270	قِدَادًا	(કિદદળ)	જુદા જુદા, અલગ અલગ, વિભિન્ન
6271	هَرَبًا	(હરબળ)	નાસીને, ભાગીને
6272	بَخْسًا	(બખસળ)	કમી, નુકસાન, હક મારવું
6273	فَاسِطُونٌ	(ફાસિતૂળ)	ખરાબ માર્ગી લોકો, માર્ગ ભ્રષ્ટ લોકો,
હકથી વિમુખ થયેલા લોકો
6274	تَحَرُّوًا	(તહરરૌ)	ઈરાદો કર્યો, માર્ગ શોધી લીધો
6275	حَطَبًا	(હતબળ)	બળતણ, ઈંધણ
6276	عَدَقًا	(ગદકળ)	છલકાયેલું, વધુ પ્રમાણમાં, પુષ્કળ
6277	صَعْدًا	(સઅદળ)	સખત

- 6278 لَبَدًا (લિબદન) ભીડ લગાવીને, ઠઠ ભરાવીને
- 6279 لَنْ يُجِيرَ (લંયુજીર) ન પનાહ આપી શકશે, ન બચાવી શકશે
- 6280 أَقْلُ (અક્લુ) ઘણાં ઓછાં, ઘણાં થોડાં
- 6281 رَصَدًا (રસદન) પહેરેદાર, ચોકીદાર નિગેહબાન

سُورَةُ الْمُرَمِّلِ

સૂરહ નં 73 : સૂરહ અલ-મુર્રમ્મિલ

- 6282 مُرْمَلٌ (મુર્રમ્મિલ) કપડાંમાં લપેટાયેલો, કપડાંની ઘડીઓમાં શરીર છુપાવી રાખનાર
- 6283 نَاشِئَةً (નાશિઅત) રાત્રે ઉઠવું નિંદ્રા ભંગ કરીને
- 6284 وَطَنًا (વતઅન) કચકવું, રૌદવું (નફસનું)
- 6285 أَقْوَمُ قَيْلًا (અક્વમુ કીલન) ઘણી સીધી વાત, ઘણી સરળ વાત
- 6286 سَبْحًا (સબહન) કામ, પ્રવૃત્તિ
- 6287 تَبَيَّلًا (તબીલન) છોડીને આવી જવું, અલિપ્ત થઈને આવી જવું
- 6288 مَهْلٌ (મહિલ) મોહલત આપ, ઢીલ આપ
- 6289 اَنْكَالًا (અન્કાલન) બેડીઓ, જંજીરો, શૂંખલાઓ
- 6290 دَاعِصَةً (દા ગુસ્સતિન) ગળામાં ફસાઈ જનાર
- 6291 كَيْثًا مَهِيلاً (કસીઝમ્મહીલન) વિખરાયેલું, રેતીના જેમ ઉડતું
- 6292 وَبَيْلًا (વબીલન) ભારી

- 6293 شَيْبَا (શીબા) વૃધ્ઢ, ડોસો
 6294 مُنْفَطِرٌ (મુન્ફતિરુન) ફાટી જનાર
 6295 ثَلَاثِي (સુલુસથિ) બે તૃતિયાંશ (૨/૩)
 6296 يَضْرِبُونَ (યાઝરિબૂન) ચાલે છે, સફર કરે છે

سُورَةُ الْمُدَّثِّرِ

સૂરહ નં 74 : સૂરહ અલ-મુદસ્સિર

- 6297 مُدَّثِّرٌ (મુદ્ઢસિર) કપડું ઓઢવાવાળા
 6298 فَمٌ (ફુમ) ઊભો થઈ જા, ઊઠ
 6399 أَنْذِرْ (અન્ઢિર) ડર સંભળાવો, ખબરઢાર કરો, ચેતવો, સાવધાન કરો
 6300 كَبِيرٌ (કબિર) વંઢના કર, મહત્તા બયાન કર, મોટાઈનું વર્ણન કર, સ્તુતિ કર
 6301 رُجْزٌ (રુજઝ) ગંઢકી
 6302 أَهْجُرٌ (હિહુર) છોડી ઢે, ઢૂર થઈ જા, અળગો રહે
 6303 نَقِرٌ (નુકિર) ફૂંકવામાં આવશે, ભયંકર અવાજે થશે
 6304 نَاقُورٌ (નાકૂર) સૂર, બ્યુગલ (Trumpet)
 6304(A) مَهْدَتٌ (મહઢત્તુ) ઢરેક રીતે ઠીકઠાક કર્યું મેં
 6305 تَمْهِيدًا (તમ્હીઢા) શણગારવું
 6306 أَرْهَقُ (ઢરિહકુ) ચઢાવી ઢઈશ હું

- 6307 صَعُودًا (સહીદન) દોઝખનો પહાડ, ઘણું ઊંચું ચઢાણ
- 6308 عَبَسَ (અ-બ-સ) ભવાં ચઢાવ્યા, મોઢું ફુલાવ્યું
- 6309 بَسَرَ (બ-સ-ર) મોઢું બગાડ્યું, મોઢું મચકોડ્યું
- 6310 يُوَثِّرَ (યુઅસર) થતું આવ્યું છે, નકલ કરવામાં આવે છે, ચાલતું આવ્યું છે
- 6311 لَوَّاحَةٌ (લવ્વાહતુન) દઝાકનાર
- 6312 تِسْعَةَ عَشَرَ (તિસ્અત અશર) ઓગણીસ (૧૯)
- 6313 أَسْفَرَ (અસ્ફર) પ્રકાશિત થયું, રૌશન થયું
- 6314 رَهِيْنَةً (રહીનતુન) સપડાયેલો, બંધાયેલો, પકડાયેલો, જકડાયેલો, ગિરફતાર
- 6315 نَحْوُضَ (નખૂઝ) અમે બહસ કરીએ છીએ, અમે દલીલ કરીએ છીએ
- 6316 حَائِضِينَ (ખાઈઝીન) બહસ કરનારાઓ, દલીલ કરનારાઓ, વાદ વિવાદ કરનારાઓ
- 6317 حُمْرَ (હુમરુન) ગધેડા (બહુવચન)
- 6318 مُسْتَفْرَةً (મુસ્તફરતિ) ભડકેલા (જંગલી)
- 6319 فَرَّتْ (ફરિત) ભાગી ગયા, ફરાર થઈ ગયા
- 6320 قَسُورَةً (કસ્પરત) વાધ, સિંહ
- 6321 أَهْلُ التَّقْوَى (અહલુતકવા) ડરવાના લાયક, જેની બીક રાખવી જોઈએ, જેનો લિહાઝ રાખવો જોઈએ
- 6322 أَهْلُ الْمَغْفِرَةِ (અહલુમગ્ફરતિ) મગફેરત કરવાવાળો, માફી આપનારો

પારહ (ખંડ) 29

3/4

પારહ : 'તબારકલ્લી' પોણો પૂરો થયો

سُورَةُ الْقِيَامَةِ

સૂરહ નં 75 : સૂરહ અલ-કિયામહ

- 6323 لَوَّامَةٌ (લવ્વામતુન) મલામત કરવાવાળી, ઠપકો આપનારી
- 6323(A) بَنَان (બનાનુન) આંગળીના ટેરવાં
- 6324 بَرَقَ (બરિક) પથરાઈ જશે, અંજાઈ જશે
- 6325 خَسَفَ (ખ-સ-ફ) અપ્રકાશિત થઈ જશે
- 6326 مَفْرُ (મફરુ) ભાગવાની જગ્યા, ફરાર થવાની જગ્યા
- 6327 لَا وَزَرَ (લા વઝર) નથી જગ્યા પનાહની,
આશ્રયનું સ્થાન નથી
- 6328 مَعَاذِيرُهُ (મઆઝિરહ) બહાનાં, ઉઝર, હીલા
- 6329 نَاصِرَةٌ (નાઝિરહ) પ્રફુલ્લ, તાજગીવાળા, રૌનકદાર
- 6330 بَاسِرَةٌ (બાસિરહ) સૂકાં, ખુશક, બેરૌનક
- 6331 فَاقِرَةٌ (ફાકિરહ) કમર તોડી નાંખનારા,
કેડ ભાંગી નાંખનારી બાબત
- 6332 تَرَاقِي (તરાકિય) હાંસડી જ્યાં પ્રાણ અટકે છે
- 6333 رَاق (રાક) ઝાડ ફૂંક કરવાવાળો, મંતર ભણનાર
- 6334 اَلْتَّقَت (ઈલ્તફફત) લપેટાઈ જશે, વળગી જશે

6335	سَاق	(સાક)	પિંકલી
6336	مَسَاق	(મસાક)	ચાલવું
6337	يَتَمَطَّى	(યતમત્તા)	અકડતો, ઈતરાજી કરતો
6338	أُولَى	(અવલા)	મોટી ખરાબી
6339	سُدَى	(સુદન)	બેકાર, નકામો, બ્યર્થ
6340	يُمْنَى	(યુમ્ના)	ટપકાવવામાં આવે છે

سُورَةُ الدَّهْرِ

સૂરહ નં 76 : સૂરહ અદ-દહર

6341	دَهْرٍ	(દહર)	ઝમાનો, વખત, સમય
6342	مَذْكُورًا	(મઝકૂરા)	ઝિક્ક કરવા યોગ્ય, વર્ણન પાત્ર
6343	أَمْشَاجٍ	(અમ્શાજ)	મિલાજુલા, મળતાવડુ, મળતિયું
6344	سَلْسِلٍ	(સલાસિલ)	સાંકળો, જંજીરો
6345	أَغْلَالٍ	(અગલાલ)	તૌક, ગળાનો પટટો અથવા સાંકળ
6346	مِزَاجٍ	(મિઝાજ)	મિલનસાર (સ્વભાવ)
6347	مُسْتَطِيرًا	(મુસ્તતીરન)	ફેલાઈ જનારું, આમ, સામાન્ય
6348	أَسِيرًا	(અસીરન)	કેદી, બંદી
6349	عَبُوسًا	(અબૂસન)	ઉદાસીનો દિવસ

- 6350 قَمَطَرِيرًا (કમ્તરીરા) સખત દિવસ
- 6351 سُورُرًا (સુરરન) ખૂશી, આનંદ
- 6352 شَمْسًا (શમ્સન) તાપ, તડકો (સૂર્યનો)
- 6353 زَمَهْرِيرًا (ઝમહરીરન) ઠંડીની સખતી, ટાઢ
- 6354 دَانِيَّةً (દાનિયતન) નમી પડેલા, પાસે
- 6355 فُطُوف (ફુવૂફ) ફળો, ફળો અને મેવાના ગુચ્છ (લુખખા)
- 6356 تَذَلِيلًا (તઝલીલન) કાબૂમાં, પાસે, ઈજ્તિયારમાં, પહોંચમાં
- 6357 اِيَّةً (આનિયતુન) વાસણ, પાત્ર
- 6358 قَوَارِيرًا (કવારીરા) કાંચ
- 6359 تَقْدِيرًا (તકદીરા) અંદાજે, અનુમાન
- 6360 زَنْجِيلًا (ઝન્જીલીલા) સૂંઠ
- 6361 سَلْسِيلًا (સલ્સીલીલા) જન્મતના એક વહેતા ઝરણાનું નામ
- 6362 مَنثورًا (મન્થૂરા) વિખરાયેલાં
- 6363 أَسْرَ (અસર) જોળ, સાંધા

سُورَةُ الْمُرْسَلَات

સૂરહ નં 77 : સૂરહ અલ-મુરસલાત

- 6364 مُرْسَلَات (મુરસલાત) મોકલવામાં આવેલી, હવાઓ
- 6365 عُرْفًا (ઉરફન) નરમીથી, નફો પહોંચાડવાના માટે

- 6366 عَضْفًا (અસ્ફન) જોરથી
- 6367 فَرَقًا (ફરકન) અલગ કરવું, જુદું કરવું
- 6368 مُلْقِيَتٍ (મુલ્કિયાત) નાંખવાવાળાઓ
- 6369 طُمِسَتْ (તુમિસત) મિટાવી દેવામાં આવશે,
નષ્ટ કરી દેવામાં આવશે
- 6370 فُرِجَتْ (ફુરિજત) ખોલી દેવામાં આવશે
- 6371 نُسِفَتْ (નુસિફત) ઉડાવી દેવામાં આવશે
- 6372 أَقْبَتْ (ઉકિકતત) સમય પર લાવવામાં આવશે
- 6373 أَجَلَتْ (ઉજિજલત) મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો
- 6374 كِفَاتًا (કિફાતન) સમેટવાવાળી, આટોપવા લાગી
- 6375 شِمِخَتْ (શામિખાતુન) ઊંચું, ઘણે ઉંચે, બુલંદ
- 6376 فُرَاتًا (ફુરાતન) તરસ મિટાવનાર,
તૃષાને તૃપ્ત કરનાર
- 6377 انْطَلَقُوا (ઈન્તલિક્ફુ) આગળ વધો, ચાલતા રહો
- 6378 ثَلَاثُ شُعَبٍ (સલા-સિ શુઅબિન) ત્રણ શાખાઓવાળી (છત્રી)
- 6379 لَا ظِلِيلٍ (લા ઝલીલિન) ન છાંયડો હશે
- 6380 لَهَبٍ (લહબ) ભભૂકતો અગ્નિ,
અંગારા ઓકતી આગ
- 6381 تَرَمِي (તરમી) વરસાવે છે, ફેંકે છે
- 6382 شَرَّرَ (શરર) ચિંજાગારીઓ, તણખાઓ

6383 جَمَلْتُ (જિમાલતુન) ઊંટોની કતારો

6384 صُفْر (સુફરુન) પીળા, કેસરી

جُزْءٌ : عَم

પારા નં 30 : અમ્મ

سُورَةُ النَّبَا

સૂરહ નં 78 : સૂરહ અન-નબા

6385 عَم (અમ્મ) કઈ વસ્તુની

6386 نَوْم (નોમ) ઊંઘ, નિદ્રા

6387 سُبَاتَا (સુબાતા) આરામનો સબબ

6388 لِبَاسًا (લિબાસા) પરદો, આડ

6389 وَهَاجًا (વહહાજ) પ્રકાશિત, રૌશન

6390 مُعْصِرَت (મુઅિસરાત) રસ ભરેલા વાદળો,
પાણી ભર્યા વાદળો

6391 نَجَّاجًا (નજજાજ) વધુ પ્રમાણમાં, ઘણું વધારે

6392 أَلْفَافًا (અલ્ફાફા) ધીય, ઘનઘોર

6393 سَرَابًا (સરાબા) રેતી

6394 مِرْصَاد (મિરસાદ) ધાત, તાક

6395	مَا بَا	(મયાબા)	ઠેકાણું
6396	لِبَيْنِ	(લાબિસીન)	રહેવાવાળાઓ, નિવાસીઓ
6397	أَحْقَابًا	(અહકાબા)	અનંત, અપાર, બેહદ, અસીમ, બે ઈન્તિહા
6398	عَسَاقًا	(ગસ્સાકા)	પરુ, પીપ
6399	وَفَاقًا	(વિફાકા)	પૂરેપૂરો, પ્રમાણે, મુવાફિક
6400	حَدَائِقَ	(હદાઈક)	બગીચા, (બવ.) (એ.વ. : હદીકતુન)
6401	دِهَاقًا	(દિહાકા)	ભરેલાં, છલકાતાં
6402	صَوَابًا	(સવાબા)	બરાબર, યોગ્ય, મુનાસિબ

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

સૂરહ નં 79 : સૂરહ અન-નાઝિઆત

6403	نَازِعَاتِ	(નાઝિઆતિ)	જેરથી ખેંચનારા
6404	عَرَفًا	(ગરકા)	ડૂબીને, ડૂબકી મારીને
6405	نَشْطًا	(નશ્તા)	બંધન ખોલી દેવું
6406	سَبْحًا	(સબહા)	તરવું
6407	سَبْقًا	(સબકા)	આગળ
6408	رَاجِفًا	(રાજિફા)	ધુજી જનારી, કાંપવાવાળી, કંપાવનારી
6409	تَتَبُعُ	(તતબુઈ)	પાછળ આવશે

- 6410 رَادِفَةٌ (સદિકા) પાછળ લાગેલી, પાછળ પડેલી
- 6411 وَاجِفَةٌ (વાજિકા) ઘડકતાં-ઘડકતાં, ગભરાતાં-ગભરાતાં
- 6412 مَرْدُودُونَ (મરદૂદૂન) ફેરવી દેવામાં આવનારાઓ
- 6413 حَافِرَةٌ (હાફિરા) આગલી સ્થિતિ, ઊંધા પગે
- 6414 نَخْرَةٌ (નખિરહ) ગળેલી, ખોખલી, જરજરિત
- 6415 سَاهِرَةٌ (સાહિરા) મૈદાન, ખુલ્લી વિશાળ જગ્યા
- 6416 سَمَكٌ (સમક) ઊંચાઈ, જડાપણું, બુલંદી
- 6417 أَغْطَشَ (અગતશ) ઢાંકી દીધો
- 6418 ضَحَى (ઝુહા) ચઢેલો દિવસ, તડકો જાહેર થવો
- 6419 دَحَاهَا (દહાહા) પાથરી દીધી તેને
- 6420 مَرَعَى (મરઆ) ચારો, ચરાવવાની જગ્યા, ચારિયું
- 6421 أَرَسَى (અરસા) જમાવી દીધા, દાટી દીધા, મજબૂત કરી દીધા
- 6422 طَامَّةٌ (તામ્મતુન) આફત, મુસીબત
- 6423 فِيمَ أَنْتَ (ફીમ અન્ત) શું સંબંધ છે તને, તને શું કામ
- 6424 عَشِيَّةٌ (અશિયતુન) એક સાંજ
- 6425 ضَحَاهَا (ઝુહાહા) તેની સવાર

سُورَةُ عَبَسَ

સૂરહ નં 80 : સૂરહ અ-બ-સ

- 6426 تَصَدَّى (તસદદા) તું ચિંતા કરે છે, તું પાછળ પડે છે
- 6427 تَلَهَّى (તલહહા) તું બેપરવાઈ કરે છે,
તું ગફલત કરે છે
- 6428 أَيْدِي سَفَرَةٍ (ઐદી સફરતિન) હાથ લખવાવાળા, રોશનીવાળા
- 6429 كِرَام (કિરામિન) બુઝુર્ગ, ઈઝઝતવાળા,
મોટા દરજ્જાવાળા
- 6430 بَرَّة (બરરહ) નેક કામ કરનાર, સદાચારી
- 6431 قُلِّل (કુ-તિ-લ) મારી નાંખવામાં આવ્યા,
કતલ કરવામાં આવ્યા
- 6432 مَا أَكْفَرَهُ (મા અકફરહ) કેવો નાશુકી કરે છે તે,
શા માટે નાશુકી કરે છે
- 6433 أَقْبَرَهُ (અક-બ-રહ) દાટી દીધો
- 6434 لَمَّا يَقْضِ (લમ્મા યકિઝ) નથી પૂરું કર્યું
- 6435 صَبًا (સબબન) નાંખવું, વરસાવવું
- 6436 شَقًّا (શકકન) ફાડવું
- 6437 قَضَبًا (કઝબન) શાકભાજી, તરકારી
- 6438 غُلْبًا (ગુલ્બન) ગીચ, ગીચોગીચ
- 6439 أَبًا (અબબન) ઘાસ-ચારો
- 6440 صَاخَّة (સાખખહ) કાન ફોડનાર (ગર્જના) બીજો સૂર
- 6441 ضَا حِجَّة (ઝાહિકતુન) હસતાં હસતાં, મુસ્કુરાતા મુસ્કુરાતા
- 6442 مُسْتَبْشِرَةً (મુસ્તબશિરત) પ્રફુલ્લ, ખૂશ, પ્રસન્ન

سُورَةُ التَّكْوِيْرِ

સૂરહ નં 81 : સૂરહ અત-તકવીર

- 6443 کُوْرَتْ (કુબિરત) વીંટાળી લેવામાં આવશે
- 6444 اِنْكَدَرَتْ (ઇન્કદરત) ઝાંખા થઈ જશે, ખરી પડશે
- 6445 عِشَارُ (ઈશારુ) દસ માસની ગર્ભવતી ઊંટણી
- 6446 عَطَلَتْ (ઉતિલત) છૂટી ફરશે,
ખુલ્લી છોડી મૂકવામાં આવશે
- 6447 سُجِرَتْ (સુજિરત) ભડકાવી દેવામાં આવશે,
બેકાબૂ થઈ જશે
- 6448 زُوْجَتْ (ઝુવ્વિજત) જીવ અને બદન જોડી દેવામાં
આવશે
- 6449 مَوْدَةٌ (મોઉદતુ) જીવતી દાટેલી
- 6450 كُشِطَتْ (કુશિતત) ખાલ ઉતારી નાંખવામાં આવશે
- 6451 الْخُسُ (ખુન્નસ) પાછળ રહી જનારાઓ, થંભી
જનારાઓ, પાછળ હટનારાઓ
- 6452 الْجَوَارُ (અલ-જવાર) ચાલનારાઓ
- 6453 كُنُسُ (કુન્નસ) સંતાઈ જનારાઓ, લપાઈ જનારાઓ
- 6454 عَسَسَ (અરઅસ) જવા લાગે, વિદાય થવા લાગે
- 6455 تَنَفَّسَ (તનફફસ) શ્વાસ લીધો, દમ લીધો

- 6456 مَكِين (મકીન) મર્તબાવાળો, દરજ્જાવાળો, મોભાવાળો
- 6457 مُطَاع (મુતાઈન) કહ્યું માનવામાં આવે છે
- 6458 ثُمَّ (સમ્મ) ત્યાં
- 6459 بَضَيْنِ (બિ-ઝીન) કંજૂસ, બખીલ, કૃપણ

سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ

સૂરહ નં 82 : સૂરહ અલ-ઈન્ફિતાર

- 6460 اِنْتَرَتْ (ઈન્તસરત) વિખરાઈ જશે
- 6461 فُجِرَتْ (ફુજિરત) વહી જશે
- 6462 بُعِثَتْ (બુઐસરત) ઉખેડી નાંખવામાં આવશે

પારહ (ખંડ) 30

1/4

પારહ : 'અમ્મ' પા પૂરો થયો

سُورَةُ الْمُطَفِّفِينَ

સૂરહ નં 83 : સૂરહ અલ-મુતફફિઈન

- 6463 مُطَفِّفِينَ (મુતફફિઈન) માપ તોલમાં ઘટાડો કરનારાઓ
- 6464 اِكْتَالُوا (ઈકતાલૂ) માપીને લીધું તેઓએ
- 6465 يَسْتَوْفُونَ (યસ્તૌફૂન) પૂરું લે છે, પૂરેપૂરું
- 6466 كَالُوا (કાલૂ) માપીને આપ્યું તેઓએ

- 6467 يُخْسِرُونَ (યુખ્સિરૂન) ઓછું કરે છે, નુકસાન કરે છે
- 6468 مَرْقُومٌ (મરકૂમ) દર્જ કરેલું, લખેલું, અંકિત
- 6469 رَانَ (રાન) કાટ લાગી ગયો છે, કાટ ચઢી ગયો છે
- 6470 مَحْجُوبُونَ (મહજૂબૂન) રોકી દેવામાં આવશે
- 6471 رَحِيقٌ (રહીક) ચોખ્ખી શરાબ, શુદ્ધ શરાબ
- 6472 مَخْتُومٌ (મખતૂમ) મોહર લાગેલી, સીલબંધ
- 6473 خِتَامٌ (ખિતામ) સીલ, મોહર
- 6474 مِسْكٌ (મિસ્ક) મુશ્ક, કસ્તૂરી
- 6475 مُتَنَافِسُونَ (મુતનાફિસૂન) રગબત કરવાવાળા, રુચિ ધરાવનારા
- 6476 تَسْنِيْمٌ (તસનીમ) જન્મતના એક ઝરણાં (નહેર) નું નામ
- 6477 يَتَغَامَزُونَ (યતગામઝૂન) આંખોથી ઈશારા કરે છે
- 6478 فَكِهْنٌ (ફકિહીન) વાતો બનાવતા હતા,
દિલલગી કરતો હતા
- 6479 هَلٌ (હલ) કેવું (સારું) !
- 6480 ثُوبٌ (થુબી) બદલો મળી ગયો

سُورَةُ الْإِنْشِقَاقِ

સૂરહ નં 84 : સૂરહ અલ-ઈન્શિકાક

- 6481 اِنْشَقَّتْ (ઈન્શકકત) ફાટી જશે

6482	أَذِنْتُ	(અગ્રિનત)	હુકમ સાંભળશે
6483	حُقَّتْ	(હુકકત)	લાયક છે, હક છે
6484	مَدَّتْ	(મુદત)	ખેંચી લેવામાં આવશે
6485	تَخَلَّتْ	(તખલ્લત)	ખાલી થઈ જશે
6486	كَادِحٌ	(કાદિહુન)	મહેનત કરવાવાળો
6487	كَذْحًا	(કદહન)	મહેનત કરવી, કોશિશ કરવી
6488	لَنْ يَحُورَ	(લંચહૂર)	ન ફરશે, પાછો ફરીને ન આવશે
6489	شَفَقَ	(શ-ફ-ફ)	કિનારો, સંધ્યાકાળની સુરખી
6490	وَسَقَ	(વ-સ-ફ)	ભેગું કર્યું, એકઠું કર્યું, સમેટી લીધું
6491	اِتَّقَ	(ઈત્તક્ક)	પૂરો થયો, પરિપૂર્ણ થયો
6492	يُوعُونَ	(યૂઊન)	તેઓ સંતાડીને દિલમાં રાખે છે

سُورَةُ الْبُرُوجِ

સૂરહ નં 85 : સૂરહ અલ-બુરજ

6493	أُخْذُوا	(ઉખદૂદ)	ખાઈ, ખંદક
6494	فُعُودٌ	(ફુઊદ)	આજુ બાજુ બેઠા હતા, આસ પાસ બેઠા હતા
6495	وَدُودٌ	(વદૂદ)	ચાહનારો

سُورَةُ الطَّارِقِ

સૂરહ નં 86 : સૂરહ અત-તારિક

- 6496 طَارِق (તારિક) રાત્રે આવનારો, તારો
- 6497 دَافِق (દાફિક) ઉછળતા-ફૂદતા
- 6498 صُلب (સુલ્બ) પુરુષના પીઠનું હાડકું
- 6499 تَرَائِب (તરાઈબ) છાતીનું હાડકું પાંસળી
- 6500 تَبْلَى (તુબ્લા) અજમાવવામાં આવશે,
ચકાસવામાં આવશે
- 6501 سَرَائِرُ (સરાઈરુ) ભેદની વાતો, રાઝની વાતો
- 6502 ذَاتِ الرَّجْعِ (ઝાતિરજઈ) વરસાદ વરસાવવાવાળો, અથવા
ચકકર (આંટા) મારવાવાળો,
પરિભ્રમણ કરનારો
- 6503 ذَاتِ الصَّدْعِ (ઝાતિસદઅ) ફાટી જનારી
- 6504 هَزَلٍ (હઝલ) બેફાયદા હંસી-મઝાક
- 6505 رُؤْيَا (રુયૈદા) થોડું

سُورَةُ الْأَعْلَى

સૂરહ નં 87 : સૂરહ અલ-અઅલા

- 6506 مَرْعَى (મરઆ) ચારો, ધાસ-ચારો

6507	عُتَاءٌ	(ગુસાઅન)	સૂકું ઘાસ
6508	أَحْوَى	(અહવા)	કાળાશ પડતો
6509	يَتَجَنَّبُ	(યતજન્બુ)	એક બાજુએ રહેશે, જુદો રહેશે, વેગળો રહેશે
6510	أَشَقَى	(અશક્કા)	મોટો બદનસીબ, મહા અભાગી
6511	يُضَلَّى	(યસ્લા)	દાખલ થશે, પ્રવેશશે

سُورَةُ الْغَاشِيَةِ

સૂરહ નં 88 : સૂરહ અલ-ગાશિયહ

6512	غَاشِيَةٍ	(ગાશિયત)	છવાઈ જનારી
6513	نَاصِبَةٍ	(નાસિબત)	મુસીબત ઉઠાવનારાઓ, તકલીફ વેઠનારાઓ
6514	إِنِّي	(આનિયત)	ઉકળતું, છછરતું
6515	صَرِيعٍ	(ઝરીઅ)	કાંટાવાળા વૃક્ષ, ઝાડ-ખરા
6516	لَا يُسْمِنُ	(લા યુસ્મિનુ)	(ફરબહ) રૂષ્ટ પુષ્ટ ન કરશે
6517	مَوْضُوعَةٍ	(મૌઝૂઅતુન)	મૂકેલાં, મૌજૂદ, હાજર
6518	نَمَارِقٍ	(નમારિકુ)	ગાલીયાઓ
6519	مَصْفُوفَةٍ	(મસ્ફૂફતુન)	લાઈનથી લાગેલા, હારબંધ મૂકેલા
6520	زُرَابِيٍّ	(ઝરાબિય્યુ)	સ્વચ્છ પાથરણાંઓ, મખમલી ગાલીયાઓ

- 6521 مَبْتُوَةٌ (મબ્તૂસત) ફેલાયેલાં, પાથરેલાં, બિછાવેલાં
 6522 نُصِبَتْ (નુસિબત) ઊભા કરવામાં આવ્યા
 6523 سَطَحَتْ (સુતિહત) બિછાવવામાં આવી, પાથરવામાં આવી
 6524 مُصِطَّرٌ (મુસૈતરિન) રક્ષક, હિફાઝત કરનાર, દારોગા
 6525 إِيَاب (ઈયાબ) આવવું, પાછા ફરવું

પારહ (ખંડ) 30

1/2

પારહ : 'અમ્મ' અરધો પૂરો થયો

سُورَةُ الْفَجْرِ

સૂરહ નં 89 : સૂરહ અલ-ફજ

- 6526 شَفَعٌ (શફઈન) બેકી વસ્તુ, જોડું, બેકી સંખ્યા
 દા.ત., ૨, ૪, ૬, ૮ વગેરે...
 6527 وَتَرٌ (વતર) એકી સંખ્યા (જેને બે વડે ભાગી ન
 શકાય) દા.ત., ૧, ૩, ૫, ૭ વગેરે...
 6528 ذِي حِجْرٍ (ઝી હિજર) અકકલમંદો, અકકલવાળાઓ,
 બુદ્ધિવાળા
 6529 إِرَمٌ (ઈરમ) એક કૌમનું નામ
 6530 ذَاتِ الْعِمَادِ (ઝાતિલ્લમાદ) થાંભલાઓવાળા, સ્થંભવાળા
 6531 جَابُوا (જાબૂ) કોતર્યા તેઓએ
 6532 صَبٌّ (સબ્બ) નાંખી દીધો, વરસાવ્યો, ઉતાર્યો
 6533 سَوَطٌ (સૌત) કોરડો, ચાબકો, સાટકો

- 6534 لَا تَخْضَوْنَ (લા તહાઝૂન) પ્રોત્સાહિત ન કર્યો તમે,
અભિમુખ ન કર્યા
- 6535 تَرَاثَ (તુરાસ) વારસાનો માલ
- 6536 اِكْلَامًا (અક્લલમા) સમેટીને ખાઈ જવું, ખૂબ વધારે ખાવું
- 6537 حُبَابًا (હુબબા જમા) મુહબ્બત કરવી
- 6538 جَائِيءَ (જી-અ) લાવવામાં આવશે (રૂબરૂ)
- 6539 وَثَاقَ (વસાક) કેદ કરવું, બાંધવું, જકડી લેવું
- 6540 مُطْمِئِنَّةً (મુતમઈન્નહ) સંતોષદાયક, ઈત્મીનાનવાળી,
ચેન સુકૂનવાળી

سُورَةُ الْبَلَدِ

સૂરહ નં 90 : સૂરહ અલ-બલદ

- 6541 حَلَّ (હિલ્લુન) દાખલ થનારો,
ઉતરવાવાળો
- 6542 كَبِدَ (કબદ) તકલીફમાં નાંખેલો,
તકલીફમાં સપડાયેલો
- 6543 لَبَدًا (લુબદા) વધુ, પુષ્કળ, વધારે, ખૂબ
- 6544 شَفَتَيْنِ (શફતૈન) બે હોઠ
- 6545 نَجْدَيْنِ (નજદૈન) બે માગો, બે રસ્તાઓ
- 6546 لَا اقْتَحَمَ (લક્તહમ) નથી બેઠો, નથી પસાર થયો
- 6547 عَقَبَةً (અકબત) ઘાટી, વાદી, તળેટી

- 6548 فَالْ (ફકફ) છોડાવી દેવું, આગ્રહ કરવું
- 6549 ذِيْ مَسْغَبَةٍ (ઝી મસ્ગબતિન) અકાળ, દુકાળ, ભૂખ્યા
- 6550 دَامِقْرَبَةٍ (દામકરબતિન) રિશ્તેદાર, સગાઈવાળો
- 6551 دَامِتْرَبَةٍ (દામતરબતિન) માટીમાં રોળાયેલો, માટીમાં મળેલો
- 6552 مُرْصَدَةٍ (મુઅસદતિન) બંધ કરેલી, સીલ કરેલી

سُورَةُ الشَّمْسِ

સૂરહ નં 91 : સૂરહ અશ-શમ્સ

- 6553 تَلَهَا (તલાહા) પાછળ થયો એની
- 6554 جَلَى (જલ્લા) રૌશન કર્યો
- 6555 طَحَى (તહા) પાથરી દીધો, બિછાવી દીધો
- 6556 دَسَى (દસ્સા) દાટી દીધો
- 6557 سُقِيَ (સુકયા) પાણી પિવડાવવું,
પાણી પિવડાવવાની વારી
- 6558 دَمَدَمَ (દમદમ-મ) હલાકત નાંખી, વિનાશ કર્યો
- 6559 عَقِبَى (ઉકબા) પીછો કરવું

سُورَةُ اللَّيْلِ

સૂરહ નં 92 : સૂરહ અલ-લૈલ

- 6560 شَتَّى (શવ) અલગ-અલગ, મુખતલિક, ભિન્ન ભિન્ન
- 6561 عُسْرَى (ઉસરા) તંગી
- 6562 تَرَدَّى (તરદા) બરબાદ થણે, ખાડામાં પડશે
- 6563 تَلَطَّى (તલઝાગા) ભડભડતી, થોલા મારતી, અંગારા ઓકતી
- 6564 أَشْقَى (અશકા) મોટો બદનસીબ, મોટો દુર્ભાગી
- 6565 اتَّقَى (અત્કા) ખૂબ પરહેઝગાર, અત્લાહથી ઘણો કરનારો

سُورَةُ الصُّحَى

સૂરહ નં 93 : સૂરહ અમ-મુહા

- 6566 صُحَى (મુહા) દિવસ ચઢવો, તડકો તેજ થઈ જવો
- 6567 سَجَى (સજા) છવાઈ જાય, સ્થિર થાય
- 6568 مَا وَدَّعَ (મા વદઆ) નથી છોડયો
- 6569 مَا قَلَى (મા કલા) નારાઝ (નાખૂશ) ન રહ્યો
- 6570 عَائِلًا (આઈલન) નાદાર, મોહતાજ, ગરીબ, તંગદસ્ત
- 6571 لَا تَقْهَرْ (લા તકહર) સખતી ન કર
- 6572 لَا تَنْهَرْ (લા તનહર) ન ધુતકાર, ન ધમકાવ, ન ઝટકાવ
- 6573 حَدَّثَ (હદિસ) બયાન કર, વર્ણન કર

سُورَةُ الْإِنْشِرَاحِ

સૂરહ નં 94 : સૂરહ અલ-ઈન્શિરાહ

- 6574 وَضَعْنَاهُنَّ (વજાના અન) ઉતારી દીધો અમે
- 6575 أَنْقَضَ (અન્કઝ) તોડી નાંખ્યો, ભાંગી નાંખ્યો
- 6576 ظَهَرَكَ (ઝહરક) તારી પીઠ
- 6577 أَنْصَبَ (ઈન્શબ) મહેનત કર
- 6578 ارْغَبَ (ઈરગબ) રગબત કર, દિલ લગાવ

سُورَةُ التِّينِ

સૂરહ નં 95 : સૂરહ અત-તીન

- 6579 تَيْنَ (તીન) અંજીર
- 6580 تَقْوِيمَ (તક્વીમ) તરકીબ, રીત, ઢાંચો, સાંચો
- 6581 أَسْفَلَ (અસ્ફલ) વધુ નીચે
- 6582 سَافِلِينَ (સાફિલીન) નીચેવાળા

سُورَةُ الْعَلَقِ

સૂરહ નં 96 : સૂરહ અલ-અલક

- 6583 عَلِي (અલક) જામી ગએલું લોહી
- 6584 الْأَكْرَم (અલ-અકરમ) ઘણો કૃપાળુ, ઘણો મહેરબાન,
ઘણો કરમકર્તા
- 6585 رُجْعِي (રુજઆ) પલટવું, ફરીને જવું, પાછા ફરવું
- 6586 نَسْفَعًا (નસ્ફઅન) અમે જરૂર ઘસડીશું
- 6587 نَاصِيَةٍ (નાસિયતિન) પેશાની, કપાળ
- 6588 نَادِي (ના-દિ-ય) હમ મજલિસ, મિત્રમંડળ
- 6589 زَبَانِيَّة (ઝબાનિયહ) ઘડેલવાવાળા ફરિશ્તાઓ,
ભગાવવાવાળા ફરિશ્તાઓ

سُورَةُ الْقَدَر

સૂરહ નં 97 : સૂરહ અલ-કદ

- 6590 لَيْلَةُ الْقَدَر (લૈલતુલ્લદરિ) શબે કદ, કદની રાત

પારહ (ખંડ) 30

3/4

પારહ : 'અમ્મ' પોણો પૂરો થયો

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ

સૂરહ નં 98 : સૂરહ અલ-બય્યિનહ

- 6591 مُنْفَكِّين (મુનફકકીન) અટકી જનારા, દૂર રહેનારા,
અલિપ્ત રહેનારા, પરત આવનારા

- 6592 قِيَمَةُ (કચ્છિમતુન) મજબૂત, દુરસ્ત
 6593 سُورُ الْبَرِيَّةِ (શરુબરિઅહ) બેહતરીન મખલૂક
 6594 خَيْرُ الْبَرِيَّةِ (ખેરુબરિઅહ) બેહતરીન મખલૂક,
 સૌથી બેહતર લોકો

سُورَةُ الزَّلَّال

સૂરહ નં 99 : સૂરહ અલ-ઝિલઝાલ

- 6595 زِلْزَال (ઝિલઝાલ) ધરતીકંપ, ભૂકંપ
 6596 مَالَهَا (મા લહા) એને શું થઈ ગયું (પૃથ્વીને)
 6597 تُحْدِثُ (તુહદિશુ) બયાન કરશે, વર્ણન કરશે
 6598 يَصْدُرُ (યસ્દુરુ) નિકળવા લાગશે
 6599 أَشْتَاتًا (અશતાતન) જુદાં જુદાં, અલગ-અલગ, વિભિન્ન

سُورَةُ الْعَادِيَّاتِ

સૂરહ નં 100 : સૂરહ અલ-આદિયાત

- 6600 عَادِيَّات (આદિયાત) દોડવાવાળા ઘોડા
 6601 صَبَحًا (ઝબહન) હાંફીને, થાકીને
 6602 مُؤَرِّيَّات (મૂરિયાત) અગ્નિ ઝારનાર
 6603 قَذْحًا (કદહન) ટાપ મારવી

6604	مُغِيرَات	(મુગીરાત)	છાપો મારવાવાળા
6605	أَكْرُنْ	(અકરન)	ઉડાવે છે
6606	نَقَعَا	(નકઅન)	ધૂળ, કચરો
6607	وَسَطْنَ	(વસતન)	વચમાં ઘુસી જાય છે
6608	كُنُود	(કનૂદ)	નાશુકરો, ના કદરો
6609	بُعَيْرَ	(બુઅસિર)	કાઢી લેવામાં આવશે
6610	حُصِّلَ	(હુસ્સિલ)	પ્રાપ્ત કરી લેવામાં આવશે

سُورَةُ الْقَارِعَةِ

સૂરહ નં 101 : સૂરહ અલ-કારિઅહ

6611	الْقَارِعَةِ	(અલકારિઅહ)	ખળખળાટ, ખડખડાવી નાંખનારી વસ્તુ (કિયામત)
6611 (A)	مَا	(મા)	શું, કેવીક
6611 (B)	مَا أَدْرَاكَ	(મા અદરાક)	તમને શું ખબર
6611 (C)	يَوْمَ	(યોમ)	દિવસ
6611 (D)	يَكُونُ	(યકૂન)	થશે
6611 (E)	نَاسُ	(નાસિ)	માણસ, માનવી, લોકો
6611 (F)	كِ	(ક)	જેવા, માફક
6612	فَرَّاشٍ	(ફરાશ)	પતંગીયા, પરવાના
6613	مَبْنُوتٍ	(મબ્નૂત)	વિખરાયેલાં, ફેલાઈ ગયેલા

- 6613 (A) تَكُونُ (તકૂન) થઈ જશે
- 6613 (B) جَالٌ (જિબાલુ) પહાડ (બહુ વચન)
- 6613 (C) عَيْنٍ (ઈઈન) ઊન
- 6614 مَنْفُوشٌ (મન્ફૂશ) પીંજેલું રંગીન ઊન
- 6614 (A) أَمَّا (અમ્મા) તો, ત્યાર પછી
- 6614 (B) مَنْ (મન) જેનાં, જે માણસના
- 6614 (C) ثَقُلْتُ (સકોલત) ભારી થયાં, વજનદાર થયાં
- 6614 (D) مَوَازِينُ (મવાઝીન) વઝન, માપ, તૌલ
- 6614 (E) عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ (ઈશતિરાઝિયહ) રાઝી ખૂશીનું જીવન
- 6614 (F) خَفْتُ (ખફ્ટ) ઓછું થયું, હલકું જીવન
- 6615 أُمُّهُ (ઉમ્મુહુ) તેનું ઠેકાણું, રહેઠાણ
(‘ઉમ્મ’નો મૂળ અર્થ ‘માતા’)
- 6615 (A) هَاوِيَةٍ (હાવિયહ) દોઝખમાં એક ખાડાનું નામ
- 6615 (B) مَا هِيَ (માહિયહ) તે શું વસ્તું છે ?
- 6616 نَارَ حَامِيَةٍ (નારુન હામિયહ) ધગધગતી આગ

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

સૂરહ નં 102 : સૂરહ અત-તકાસુર

- 6617 أَلْهَى (અલ્હા) ગાફેલ કરી દીધાં
- 6618 تَكَاثُرَ (તકાસુર) માલનો વધારો

6618 (A)	حَتَّى (હત્તા)	અહિં સુધી કે
6619	زُرْتُمْ (ઝુરતુમ)	જોઈ લીધું તમે
6620	مَقَابِر (મકાબિર)	કબરો
6620 (A)	كَلَّا (કલ્લા)	કદી નહીં, હરગિઝ નહીં
6620 (B)	سَوْفَ (સૌફ)	બહુ જલ્દી
6620 (C)	تَعْلَمُونَ (તઅલમૂન)	તમે જાણી લેશો
6620 (D)	ثُمَّ (થુમ્મ)	પછી, ફરી
6620 (E)	لَوْ (લવ)	અગર, જો
6620 (F)	عِلْمَ (ઈલ્મ)	ઈલ્મ, જાણવું, સમજવું
6620 (G)	تَرَوْنَ (તરવન)	તમે જોશો, તમે નિહાળશો
6620 (H)	جَحِيمَ (જહીમ)	જહન્નમ
6620 (I)	عَيْنَ (એન)	આંખ, નજર, દ્રશ્ય
6620 (J)	تُسْأَلُنَّ (તુસ્અલુન્ના)	તમને પૂછવામાં આવશે
6620 (K)	يَوْمِنِذٍ (યૌમઈઝિન)	તે દિવસે
6620 (L)	نَعِيمٍ (નઈમ)	નેઅમતો

سُورَةُ الْعَصْرِ

સૂરહ નં 103 : સૂરહ અલ-અસ્ર

6621 وَ (વ) કસમ, સોગંદ

- 6622 عَصْر (અસર) ઝમાનો, સમય, અસરનો સમય,
ઢળતો દિવસ
- 6622 (A) إِنْسَان (ઈન્સાન) માણસ, મનુષ્ય, ઈન્સાન
- 6622 (B) لَفِي (લફી) માં, અંદર
- 6622 (C) حُسْر (હુસ્રિન) નુકસાન, તોટો
- 6622 (D) إِلَّا (ઈલા) વગર, સિવાય
- 6622 (E) آمَنُوا (આમનૂ) જે લોકો ઈમાન લાવ્યા
- 6622 (F) عَمِلُوا (અમિલૂ) અમલ કર્યા, કામો કર્યા
- 6622 (G) صَلَاحٍ (સાલિહાત) નેક, સારાં
- 6623 تَوَاصَوْ (તવાસો) વસિયત કરી, તાકીદ કરી
- 6623 (A) حَقٍّ (હક્ક) સત્ય, સાચું, ખરું
- 6623 (B) صَبْر (સબ્ર) સબર, ધીરજ ધૈર્ય

سُورَةُ الْهُمَزَةِ

સૂરહ નં 104 : સૂરહ અલ-હુમઝહ

- 6623 (C) كُلِّ (કુલ્લ) બધાં, દરેક, તમામ, સર્વ
- 6624 هُمَزَةٍ (હુમઝત) એબ લગાવવાવાળા, ટીકાખોર
- 6625 لُمَزَةٍ (લુમઝહ) તાણો મારનાર, મહેણાં મારનાર
- 6625 (A) جَمَعَ (જ-મ-અ) જમા કરે છે, એકઠું કરે છે
- 6625 (B) عَدَدَ (અદદ) ગણવું, ગણતરી કરવી

6625 (C)	يَحْسَبُ (ચહસબુ)	ખયાલ કરે છે, વિચાર કરે છે, ધારે છે
6625 (D)	أَنَّ (અન્ના)	તે, બેશક
6626	أَخْلَدَ (અખલદ)	હમેશા રહેશે, સદા રહેશે
6626 (A)	كَأَنَّ (કલ્લા)	હરગિઝ, નહિં, કદી નહિં
6626 (B)	لَ (લ)	બેશક, ખરેખર, ચકીનન
6627	يُبَيِّنُ (યુબાઈન)	નાંખી દેવામાં આવશે, ફેંકી દેવામાં આવશે
6628	حُطِمَ (હુતમહ)	રોટી (કચડી) નાંખનારી આગ
6628 (A)	أَذْرَى (અદરા)	ખબર, માહિતી, જાણકારી
6628 (B)	مَا أَذْرَكَ (મા-અદરા-ક)	તમને શું ખબર
6628 (C)	مَا (મા)	શું
6629	مُوقِدَةٌ (મૂકદતુ)	સળગાવવું, સળગાવી, પ્રકાશિત કરેલી, સળગાવેલી
6629 (A)	الَّتِي (અલ્લતી)	જે
6630	تَطْلُعُ (તત્તલિહિ)	ખબર લઈ નાંખશે, પહુંચશે
6631	أَفِيدَةً (અફઈદહ)	દિલો, હૃદયો (બહુ વચન) (એક વચન : ફુઆદ)
6631 (A)	مُؤَصَّدَةٌ (મુઅસદતુન)	બંધ કરવું
6631 (B)	عَمِدٍ (અમદિન)	થાંભલાઓ, સુતૂન
6632	مُمَدَّدَةً (મુમદદહ)	લાંબા લાંબા

سُورَةُ الْفِيلِ

સૂરહ નં 105 : સૂરહ અલ-ફીલ

- 6632 (A) تَوَّابٍ (તર) તમે દ્રશ્ય જોઈ શકો છો, તમે
મંઝર નિહાળી શકો છો. (ર-અ-ય)
- 6632 (B) كَيْفَ (કેફ) કેવું, શું
- 6632 (C) لَعَلَّاهُ (ફ-અ-લ) વર્તાવ, વર્તન, મામલો (ફ-અ-લ)
- 6632 (D) أَصْحَابِ (અસ્હાબ) સાથી (સ-હ-બ)
- 6633 أَصْحَابُ الْفِيلِ (અસ્હાબુલ્ફીલ) હાથીવાળા
- 6634 الْفِيلِ (અલ્ફીલ) હાથી
- 6634 (A) يَجْعَلُ (અજઅલ) કરવું, બનાવવું (જ-અ-લ)
- 6634 (B) كَيْدَ (કેદ) દાવ, છળ, કાવતરું, પડયંત્ર, પ્રપંચ
- 6635 تَضَلَّلَ (તઝલલ) તદ્દન ખોટું, ગુમરાહી (ઝ-લ-લ)
- 6635 (A) أَرْسَلَ (અરસલ) મોકલ્યાં (ર-સ-લ)
- 6635 (B) طَيْرًا (તૈરન) પક્ષીઓ, પંખીઓ
- 6636 أَبَابِيلَ (અબાબીલ) એક પક્ષીનું નામ,
પક્ષીઓનાં ટોળે ટોળાં
- 6636 (A) تَرْمِي (તરમી) પથરો મારવા, પથરાવ (ર-મ-ય)
- 6636 (B) حِجَارَةً (હિજારતિન) પથર, કાંકરી
- 6636 (C) سَجَلٍ (સિજલ) પાકેલી માટી, ખંઝર

6636 (D) جَعَلَ (જ-અ-લ) બનાવવું (જ-અ-લ)

6636 (E) ك (ક) ની જેમ, ની માફક

6637 عَصَفَ (અસ્ફુન) ભૂસું, ભૂકો

6638 مَأْكُولٌ (મઅફૂલ) ખાધેલા (અ-ક-લ)

سُورَةُ قُرَيْشٍ

સૂરહ નં 106 : સૂરહ કુરૈશ

6639 اِيْلَافٍ (ઈલાફ) સંબંધ રાખવો, પ્રેમભાવ દર્શાવવો,
લાગણી દર્શાવવી, સ્નેહ રાખવો

6639 (A) قُرَيْشٍ (કુરૈશિન) કુરૈશ

નોંધ :-

અરબસ્તાનમાં કુરૈશ કબીલાને વેપાર, સુઝ સમજ અને શરાફતમાં ઘણી પ્રતિષ્ઠા હતી. એ કબીલો કઅબહનો મુતવલ્લી (પ્રબંધક) હતો.

હઝરત (સલ.)ની બારમી પેઢી પર એક માણસ નઝર બિન કિનાનહ નામનો હતો. તેની અવલાદ કુરૈશ કહેવાય છે. કેમ કે તે સૌ મકકામાં જ કઅબહની સેવા માટે એકઠા થઈને રહ્યા હતા. હજજ માટે આવતા અરબો તેમને કઅબહની સેવા કરતાં જોતા હતા, તેથી જવારે કુરૈશીઓ તેમના તરફ જતા, તો તેઓ ઘણું માન આપી સારી વર્તણૂક કરતા હતા. મકકામાં અનાજ વગેરેનો પાક ન હોવાથી કુરૈશીઓ દર વર્ષે બે મુસાફરીઓ કરતા હતા. અરમીમા શામ (સીરીયા) તરફ જતા, કેમ કે તે ઠંડો દેશ છે. અને સરદીમાં યમન તરફ જતા, કે તે ઉષ્ણ પ્રદેશ છે. રસ્તામાં પણ તેઓની પ્રતિષ્ઠાના કારણે

તેમના જન માલને કોઈ છેડતું નહિ હોવાથી તેમને હદ ઉપરાંત લાભ થતો, અને પછી ઘેર બેઠાં ખાતા ખવડાવતા હતા. એ લોકો જો કે માંહોમાહે વેરભાવથી લડતા, પરંતુ હરમની ઈઝઝતના કારણે બહારથી કોઈ ચોર કે લુંટારુઓની ધાડ આવતી ન હતી. તેમજ કોઈ ચઢાઈ પણ ન કરતું. તેથી ફરમાવ્યું કે કઅબહના તુફેલમાં તો તેમને રોઝી તેમજ સુખ શાંતિ મળી છે, છતાં હે નુગરાઓ ! ખાસ એ જ ઘરના માલિક અલ્લાહની બંદગી કેમ નથી કરતાં ? ઉલ્ટા મૂર્તિઓની પૂજા કરી શર્ક કરો છો ! એટલું જ નહિ, બલ્કે ખુદાના રસૂલને પણ સતાવો છો !

6640 رَحْلَةً (રિહલતુન) સફર, મુસાફરી

6641 شَاءَ (શિવાઅ) ઠંડી, શિયાળો

6642 صَيْفٍ (સૈફ) ગરમી, ઉનાળો

6642(A) فَلْيَعْبُدُوا (ફલ્યઅબુદુ) બંદગી કરવી જોઈએ, (અ-બ-દ) ઈબાદત (ઉપાસના) કરવી જોઈએ

6642(B) هَذَا (હાઝા) આ

6642(C) يَبِ (બયત) ઘર

6642(D) أَطْعَمَهُمْ (અત્અમહુમ) ખવડાવ્યું, ખાવાનું આપ્યું

6642(E) أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ (અત્અમહુમ મિન જૂઈન) ભૂખમાં ખાવાનું ખવડાવ્યું

6642(F) أَنَّهُمْ (અમનહુમ) સુખ શાંતિ આપી, સલામતીમાં રાખ્યા (અ-મ-ન)

6642(G) أَنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ (અમનહુમ મિન ખૌફ) બીક (ભય) થી બચાવીને અમન (સલામતી) આપી

سُورَةُ الْمَاعُونِ

સૂરહ નં 107 : સૂરહ અલ-માઊન

- 6642(H) ا (અ) શું
- 6642(I) رَأَيْتَ (રાય) (૨-ઐ-ત) જોયું (૨-અ-ય)
- 6642(J) يُكَذِّبُ (યુકઝિબુ) (કઙ-બ) જૂઠાડે છે (ક-ઝ-બ)
- 6642(K) بِالَّذِينَ (બિદ્દીન) ન્યાયનો દિવસ, ફેસલાનો દિવસ,
ઈન્સાફનો દિવસ
- 6642(L) ذَالِكْ (ઝાલિક) આ તેજ છે
- 6643 يَدْعُ (યદુઅઉ) (દ-અ-અ) ધક્કા મારે છે (દ-અ-અ)
- 6643(A) يَتِيمَ (યતીમ) અનાથ, યતીમ
- 6643(B) يَحْضُرُ (યહુઝુરુ) (પ્રોત્સાહન) તરગીબ આપવી, પ્રેરિત કરવું,
ઉત્તેજન આપવું (પ્રોત્સાહન)
- 6643(C) طَعَامَ (તઆમ) ખવડાવવું, ખાણું, ખાવાનું
- 6643(D) مَسْكِينٍ (મિસ્કીન) નિરાધાર, જરૂરતમંદ, મિસ્કીન
- 6643(E) وَنِيلَ (વેલુન) ખરાબી, નુકસાન, હલાકત
- 6643(F) مُصَلِّينَ (મુસલ્લીન) નમાઝીઓ, નમાઝ પઢનારાઓ
- 6643(G) هُمْ (હુમ) જેઓ, જે લોકો
- 6643(H) صَلَاتِهِمْ (સલાતિહિમ) પોતાની નમાઝથી

- 6644 سَاهُونَ (સાહૂન) બે ખબર છે, બે દરકાર છે,
ઝફલત કરવાવાળા
- 6644(A) يُرْأَوْنَ (યુરાઊ-ન) દેખાડવા માટે (ર-અ-ય)
- 6644(B) يَمْنَعُونَ (યમનઊ-ન) નથી આપતા (મ-ન-અ)
- 6645 مَاعُونَ (માઊન) થોડીક વસ્તુઓ, થોડોક સામાન

سُورَةُ الْكَوْثَرِ

સૂરહ નં 108 : સૂરહ અલ-કૌસર

- 6645(A) اِنَّا (ઈન્ના) બેશક તમે
- 6645(B) اَعْطَيْنَا (અઅતેના) અર્પણ કરી, પ્રદાન કરી
- 6646 الْكَوْثَرِ (અલ કૌસર) વિપુલતા, બહુલતા,
એક મોટી નહેરનું નામ

નોંધ :-

કવસરનો મૂળ અર્થ ઘણી ભલાઈનો થાય છે. હઝરત (સલ.) ને પણ દરેક પ્રકારની સંપૂર્ણ ભલાઈઓ મળી તેમાંથી એક જન્મતમાંની કવસર નામની નહેર પણ છે, જેનું પાણી બરફ જેવું ઠંડુ, દૂધથી વધુ સફેદ, મધથી વધુ મીઠું, કસ્તૂરી કરતાં વધુ સુગંધીદાર છે. તેનું પાણી જન્મતમાંથી સોના ચાંદીના બે પરનાળા વડે મહશરમાં એક હાંઝામાં પડી એકઠું થશે. તે હાંઝા સમયોરસ લાખો માઈલનો લાંબો પહોળો હશે. તેમાં આકાશના તારાઓની જેમ અસંખ્ય સોના ચાંદીના જામ તરતાં હશે. હઝરત (સલ.) અને આપના સહાબીઓ તથા અહલે બૈત તેમાંથી સૌને પીવડાવશે. ઉમ્મતીઓ ત્યાં જઈ તે પાણી પીતા જશે ફરી પોતપોતાના ટોળામાં આવી

મળશે. જેણે ત્યાંનું પાણી પીધું હશે, તેને મહશરના મેદાનમાં ફરી તરસ જ નહિ લાગે.

6646(A) ف (ફ) બસ

6646(B) صَلَّى (સલ્લિ) નમાઝ પઢો

6646(C) لِرَبِّكَ (લિરબ્બિ-ક) પોતાના પરવરદિગાર માટે

6647 انْحَرْ (ઇન્હર) કુરબાની કર

6647(A) شَانِي (શાનિય) દુશ્મન, શત્રુ

6648 شَانِكَ (શાનિય-ક) તારો દુશ્મન, તારો શત્રુ

6649 اَبْرَ (અબર) નામ નિશાન વગરનો

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

સૂરહ નં 109 : સૂરહ અલ-કાફિરૂન

6649(A) يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (યા અય્યુહાલ્કાફિરૂન) હે ઈન્કાર કરનારાઓ, હે કાફિરો

6649(B) اَعْبُدُونِ (અઅબુદૂન) હું ઈબાદત કરું છું (અ-બ-દ)

6650 لَا اَعْبُدُ (લા અઅબુદૂ) હું તેમની ઈબાદત નથી કરી શકતો

6650(A) مَا (મા) જેમની

6651 مَا تَعْبُدُونَ (મા તઅબુદૂન) જેની તમે ઈબાદત કરો છો

6651(A) اَنْتُمْ (અન્તુમ) તમે

6651(B) عَابِدُونَ (આબિદૂન) ઈબાદત કરનારાઓ (બહુવચન)

- 6652 مَا عِبْدُ (મા અબ્દુ) જેની હું ઈબાદત કરું છું
- 6652(A) أَنَا (અના) હું
- 6653 مَا عِبْدُكُمْ (મા અબ્દુમ) જેની તમે ઈબાદત કરો છો
- 6654 عَابِدُ (આબિદુન) ઈબાદત કરવાવાળા
- 6654(A) لَكُمْ (લકુમ) તમારા માટે
- 6654(B) دِينَكُمْ (દીનુકુમ) તમારો ધર્મ, તમારો દીન
- 6654(C) لِي (લિય) મારા માટે

سُورَةُ النَّصْرِ

સૂરહ નં 110 : સૂરહ અન-નસ્ર

- 6654(D) جَاءَ (જાઅ) આવવું
- 6654(E) نَصْرُ (નસ્ર) મદદ (ન-સ-ર)
- 6654(F) فَتَحَ (ફતહ) વિજય, ફતેહ, કામિયાબી (ફ-ત-હ)
- 6654(G) رَأَيْتَ (રૈય) તમે જોયું (ર-અ-ય)
- 6654(H) يَدْخُلُونَ (યદખુલૂન) દાખલ થશે, પ્રવેશ કરશે
- 6655 أَلْوَجَا (અફવાજન) ટોળે ટોળાં, ફૌજ પર ફૌજ
- 6655(A) فِي (ફ) ત્યારે, બસ
- 6655(B) سَبَّحَ (સબ્હિહ) પાકી બયાન કરો,
પવિત્રતાનું વર્ણન કરો (સ-બ-હ)

- 6655(C) بِحَمْدٍ (હિદમ્દિ) પ્રશંસાના સાથે, હમ્દના સાથે
- 6655(D) رَبِّكَ (રબ્બિ-ક) તારા પરવરદિગારની
- 6656 اِسْتَفْرِغْ (ઈસ્તગ્ફિર) મુક્તિની પ્રાર્થના કર, મગફિરતની માંગ કર, બક્ષિશ માંગ
- 6656(A) اِنَّهُ (ઈન્નહુ) બેશક તે
- 6656(B) كَانَ (કાન) છે
- 6656 (C) تَوَّابًا (તવ્વાબા) મોટો માફી માફી આપનારો, મોટો તૌબા કબૂલ કરનારો

سُورَةُ لَهَبٍ

સૂરહ નં 111 : સૂરહ લહબ

- 6657 تَبَّتْ (તબ્બત) તૂટી ગયા, ભાંગી ગયા, નાશ પામ્યા
- 6657 (A) يَدَا (યદા) બંને હાથ
- 6657 (B) اَبَى لَهَبٍ (અબી લહબ) અબૂ લહબ

નોંધ :-

અબૂ લહબ હઝરત (સલ.)નો કાકો હતો. તેનું નામ અબ્દુલ ઉઝ્ઝા હતું, પણ તેના મોં પર લાલી પ્રકાશિત હોવાથી લોકો તેને અબૂ લહબ કહેવા લાગ્યા, કારણ કે લહબ ભડકાને કહે છે. એ કટ્ટો કાફિર હતો. તેના બારામાં આ સૂરત ઉતરી કે તે પોતે જ રસૂલ (સલ.)ની નાફરમાનીથી હલાક થયો. તેની સ્ત્રીનું નામ ઉમ્મે જમીલ હતું. તેણી પણ સખત દુશ્મની કરતી હતી. તેથી તે બંને માટે હલાકી અને દોઝખમાં જવાનું ફરમાવ્યું.

પરિણામ એ આવ્યું કે અબૂ લલબ પોતે બદ્રની લડાઈમાં શામિલ થયો ન હતો. જ્યારે મુશર્રફે ત્યાંથી સજજડ હાર ખાઈ ભાગ્યા, તે સંબંધી સૌ હકીકત એણે તેઓથી સાંભળી. બસ તે પછી જ એને પ્લેગની ગાંઠ નીકળી, અને આફતમાં સપડાયો. તે લોકોનો રિવાજ હતો કે પ્લેગવાળાને કોઈ જ અડકતું નહિ. તેથી ઘરવાળાઓએ પણ તેને એક તરફ ફેંકી દીધો, તે ત્યાં જ મરી ગયો. ફરી ત્રણ દિવસ સુધી લાશ પડી રહી અને ગંધાઈ ઉઠી, ત્યારે કેટલાક સીદીઓએ મજૂરી લઈ એક ખાડો ખોદી લાકડીઓના ગોદા મારી તેમાં ગબડાવી દઈ ઉપરથી પત્થરાં ભરઈ દીધાં. એ તો દુનિયામાં થયું અને આખિરતમાં તે ભડકાવાળી આગમાં પડશે. એ જ કારણથી અલ્લાહ પાકે તેનું અબૂ લલબ નામ કાયમ રાખ્યું. વળી તેની ઓરતનો એ હાલ થયો કે એક વેળા લાકડાંના ભારાની દોરડીનો તેણીના ગળામાં ફાંસો આવી જવાથી મરી ગઈ. કિયામતમાં પણ તે જ દોરડી તેણીના ગળામાં હશે, તો તેણીને તેના વડે જ ખેંચીને દોઝખમાં નાંખી અજાબ કરવામાં આવશે.

- 6658 تَبَّ (t00b) હલાક થયો, નાશ પામ્યો,
બરબાદ થયો
- 6658 (A) مَا (મા) નહિ
- 6659 مَا أَغْنَىٰ (غنى) (મા અગ્ના) કામ આવ્યો નહિ (ગ-ન-ય)
- 6659 (A) عَنْ (અન) થી, વડે
- 6659 (B) هُ (હુ) તેને
- 6659 (C) مَا لِي (માલુ-હુ) તેનો માલ
- 6659 (D) مَا (મા) જે કંઈ
- 6659 (E) كَسَبَ (كسب) (ક-સ-બ) કમાયો (ક-સ-બ)

- 6659 (F) س (સ) જલદી, ટૂંક સમયમાં જ, સત્વરે
- 6659 (G) يَصْلَى (મુલાય) જઈ પડશે, પડી જશે (સ-લ-ય)
- 6659 (H) نَارًا (ના રન) આગ, અગ્નિ
- 6660 ذَاتَ لَهَبٍ (ઝાત લહબિન) ભડકાવાળી આગ, ભયાનક આગ
- 6660 (A) امْرَأَةً (ઈમ્મરઅતુન) ઔરત, પત્ની, બીવી
- 6661 حَمَالَةً (હમ્માલતુન) ઉઠાવવાવાળી (વજન) (હ-મ-લ)
- 6662 الْحَطَبِ (અલ હતબ) બળતણ, લાકડાં, ઈંધણ
- 6663 جِدٍ (જીદ) ગરદન, ડોક
- 6663 (A) هَا (હા) તેણીની
- 6663 (B) حَبْلٍ (હબ્લુન) દોરડી, રસ્સી
- 6664 مَسِدٍ (મસદ) ખુબ જ વણેલી

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ

સૂરહ નં 112 : સૂરહ ઈખ્લાસ

- 6665 أَحَدٍ (અહદ) એકલો, અનન્ય, અદ્વિતીય
- 6665 (A) لَمْ يَلِدْ (લમ યલિદ) નથી જણ્યો કોઈને,
તેને કોઈ અવલાદ નથી
- 6665 (B) لَمْ يُولَدْ (લમ યૂલદ) ન તે કોઈની અવલાદ છે,
નથી જણવામાં આવ્યો તેને
- 6665 (C) كُفُوًا (કુફુવન) સમાન, બરાબરીનો, સમકક્ષ

- 6665 (D) هُوَ (હુ-વ) તે
- 6665 (E) أَحَدٌ (અહદ) એકલો, અનન્ય, અદ્વિતીય
- 6666 الصَّمَدُ (અસ્સમદ) બે નિયાઝ, જેને કોઈની જરૂરત ન હોય, પણ બધાંને એની જરૂરત હોય
- 6666 (A) لَمْ (લમ) નથી
- 6667 لَمْ يَلِدْ (લમ યલિદ) ન તેની કોઈ અવલાદ છે, નથી જણ્યો કોઈએ તેને (માતાની જેમ પોતાની કૂખથી)
- 6668 لَمْ يُولَدْ (લમ યૂલદ) (લડ) ન તે કોઈની અવલાદ છે, (વ-લ-દ) નથી જણવામાં આવ્યો તેને
- 6668 (A) لَمْ يَكُنْ (લમ યકુન) (ક-અ-ન) નથી કોઈ
- 6668 (B) لَهُ (લહુ) તેના
- 6669 كُفُوًا (કુફુવન) બરાબરીનો, સમાન, સમકક્ષ

سُورَةُ الْفَلَقِ

સૂરહ નં 113 : સૂરહ ફલક

- 6670 أَعُوذُ (અઊઊ) હું પનાહ પકડું છું, હું આશરો લઉં છું
- 6670 (A) عَوِذٌ (અવઊઊ) પનાહ પકડવું, આશરો લેવું
- 6670 (B) رَبِّ (રબ્બ) રબ્બ, માલિક, આખા જગતનો પાલનહાર
- 6671 فَلَقَى (ફ-લ-ક) સવાર, રાતના અંધારાને ચીરનારી પ્રભાત

- 6671 A) شَرَّ (શરિર) બુરાઈ, બદમાશી
- 6671(B) مَا (મા) જે, તમામ, બધાં
- 6671(C) خَلَقَ (ખ-લ-ક) મખલૂક, સૃષ્ટિ (ખ-લ-ક)
- 6672 غَاسِقٍ (ગાસિફિન) અંધારું કરવાવાળી (ગ-સ-ક)
- 6672(A) إِذَا (ઈઝા) જ્યારે
- 6673 وَلَبَّ (વ-લ-બ) છવાઈ જાય (વ-ક-બ)
- 6674 نَفَثَ (નફ્ફાસાલિ) ફૂંક મારનારીઓ (ન-ફ-સ)
- 6675 عَقْدَ (ઈકદ) ગાંઠો (અ-ક-દ)
- 6675(A) حَاسِدٍ (હાસિદિન) ઈર્ષા કરનારાઓ,
હસદ કરવાવાળાઓ (હ-સ-દ)
- 6675(B) حَسَدَ (હ-સ-દ) હસદ, ઈર્ષા, જલન (હ-સ-દ)

سُورَةُ النَّاسِ

સૂરહ નં 114 : સૂરહ અન-નાસ

- 6675(C) قُلْ (કુલ) કહી દો (ક-વ-લ)
- 6675(D) نَاسٍ (નાસ) લોકો, ઈન્સાનો (બહુ વચન)
- 6676 مَلِكٍ (મલિકિ) બાદશાહ (બહુ વચન : મુલૂક)
- 6676(A) إِلَهٍ (ઈલાહિ) મઅબૂદ, ઈશ્વર, ઈબાદતને લાયક
- 6676(B) مِنْ (મિન) થી

- 6676(C) شَرَّ (શરિર) બુરાઈ, બદમાશી, શરારત
- 6676(D) الوُسْوَس (અલ વસ્વાસ) વસવસા, ખરાબ ખ્યાલ, કુવિચાર
- 6677 الخُئاس (અલ-ખન્નાસિ) સંતારી જનારો, પાછળ હટનારો
- 6677(A) الَّذِي (અલ્લાઝી) જે
- 6678 يُوَسْوِسُ (યુવસ્વિસુ) વસવસો નાંખે છે,
ખરાબ ખ્યાલ નાંખે છે (વ-સ-વ-સ)
- 6678(A) فِي (ફી) માં, અંદર, ભીતર
- 6678(B) صَلَوْر (સુલ્લુરિ) દિલો, સીનાઓ
- 6678(C) جَنَاتٍ (જિન્નાતિ) જિન્નાત

~ :: સમાપ્ત :: ~

હજરત મૌ. અબ્દુલકરીમ પારેખ સા.ની કિતાબો

1	તશરીહુલ કુર્આન
(સંપૂર્ણઅનુવાદ અને તફસીર)	ઉર્દૂ, હિન્દી, મરાઠી, અંગ્રેજી,
2	તફસીરી ખજાના	ઉર્દૂ
3	લુગાતુલ કુર્આન	ઉર્દૂ, હિન્દી, અંગ્રેજી, બંગાલી,
ગુજરાતી, તમીલ
4	કૌમેયહૂદ ઔર હમ
(કુર્આનકી રોશનીમેં)	ઉર્દૂ, અરબી
5	બહનો કી નજાત	ઉર્દૂ, હિન્દી
6	હજકા સાથી (HAJ GUIDE)	ઉર્દૂ, હિન્દી, અંગ્રેજી, ગુજરાતી
7	ઉપરકી દુનિયા	ઉર્દૂ, હિન્દી, મરાઠી, અંગ્રેજી
8	ગાય કા કાતિલ કૌન ઔર
ઈલામ કિસ પર ?	ઉર્દૂ, હિન્દી, મરાઠી, અંગ્રેજી, ગુજરાતી
9	મદહે રસૂલ (સલ.)	ઉર્દૂ
10	મોમિન ખવાતિન ઔર
કુર્આન મજીદ	ઉર્દૂ, હિન્દી
11	તહફફુઝે ગાય ઔર
હિન્દુસ્તાની મુસલમાન }
}	ઉર્દૂ, હિન્દી, મરાઠી, અંગ્રેજી
ગુજરાતી
12	પારહ અમ્મ (તર્જુમો)	ઉર્દૂ, હિન્દી, અંગ્રેજી
13	જાદૂકા તોડ	ઉર્દૂ
14	તઅલીમુલ હદીસ 1, 2	ઉર્દૂ
15	આયાતે શિકા	ઉર્દૂ, હિન્દી, અંગ્રેજી, અરબી
16	દુઆએ હિફાઝત	ઉર્દૂ, હિન્દી, અંગ્રેજી, અરબી
17	હજજ કે પાંચ દિન	ઉર્દૂ, હિન્દી, અંગ્રેજી

કુઆન મજુદની ઓડિઓ, વીડિઓ કેસેટસ

હઝરત મૌલાના અબ્દુલ કરીમ પારેખ સાહેબની કિતાબો અને દર્સે કુઆન મજુદની ઓડિઓ, વીડિઓ કેસેટસ તથા કારી, મૌલાના કાસિમ અનસારી સાહેબ, ઈમામ અને ખતીબ, મસ્જિદ પેરિયા મેટ, (મદ્રાસ)ના અવાજમાં ત્રીસ કેસેટસમાં સંપૂર્ણ કુઆન મજુદ પારેખ સાહેબના તર્જુમા સાથે તથા “તફ્સીરી ખઝાના” ૧૨ કેસેટમાં તેમજ “તા’લીમુલ હદીસ” પણ ૧૨ કેસેટમાં નીચેના સરનામાઓ પર પત્ર લખીને મેળવી શકાય છે.

- (1) Farid Book Depot
422, Matia Mahal,
Jama Masjid,
Delhi - 110 006
- (2) Mahmood & Company
9, Municipal Quarters,
Marol Pipe Line,
Mumbai - 400 059
- (3) Educational Publishing House
3191, Gali Azeezuddin Wakeel,
Koocha Pandit, Lal Kuan,
Delhi - 110 006
- (4) Zia Publications
504/21, C. Tagore Marg, Nadwa Road,
Luckhnow - 226 007 (U.P.)

- (5) AL-Abbas Publications
Yasin Masjid, Ziauddinpur, Gali No.1,
New Mustafabad, Post Gokulpuri,
Delhi - 110 006
- (6) Darul Qalam
4, New Masjid Shoping Centre,
G.I.D.C. Char Rasta,
Vapi-396 195 (Gujrat)
- (7) Hafiz Abul Hasan
Masjid Amanullah Seth,
Muslim Qabrastan Road,
Momin Pura,
Nagpur - 440 018
- (8) Raafey Radios
Post Office Road, Gokulpeth,
Nagpur -
- (9) Iqra Audio and Publications
Parekh Compound, Lakadganj,
Nagpur - 440 008
- (10) Muniba Agencies
Haji Mohd. Salim Khan,
Muslim Library Road,
645, Tekdi Road, Sadar,
Nagpur - 440 001

Available at the following addresses in Pakistan

- (1) Fazle Rabbi Nadwi
Islamic Publications. 1, k, 3
Nazimabad No. 1 Karachi - 18
Phone : 621817, 611216, 620896
- (2) S. M. Abdul Aziz Zakir
Maktab-E-Islaho Tableegh
Market Tower Hyderabad Sindh
Phone : 614796
- (3) Islamic Publications Pvt. Ltd.
13-E, Shah Alam Market,
Lahore - 8

**Available at the following address in
Bangladesh**

- (1) Mohammed Sakhi Miyan
12, Kasai Toly Lane,
Dhaka - 1100

Available at the following addresses in U.S.A.

- (1) Al-Minar Books & Gifts
450, Atlantic Ave,
Brooklyn NY - 11217
NEWYORK - (U.S.A.)
Tel. : 302-793-3025
Fax : 302-793-3030

- (2) Iqra Book Centre
 2701, W. Devon Ave.
 Chicago Illinois 60659 (U.S.A.)
 Tel. : (773) 274-5195
 Fax : (773) 274-8733

**Available at the following addresses in
 U.A.E. & Saudi Arabia**

- (1) Al-Navayat Traders
 Post Box No. 2157
 Deira - DUBAI
 Tel. : 253491 (Off)
 : 224429 (Res)
 Fax : 253482
- (2) Dr. Abdul Azeez Abdul Raheem
 K. F. U. of Petroleum & Minerals
 Reasearch Institute
 Box 1105, Dhahran (S.Arabia)
 Tel. : (03) 860-2604
 Res : (03) 860-5658

Available at the following address in England

- (1) Dr. Mohammed Daud Parekh
 Firdous, 16 Station Road,
HIBALDSTOW
 BRIGG Dn : 20. 9 E B
 England (United Kingdom)

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા સાહબની કિતાબો

૧	‘મેઅયારુસ્સુલૂક’	ભાષાંતર	૧૯૭૬
૨	‘અહસનુલ્લકવીમ’	ભાષાંતર	૧૯૮૦
૩	‘ફુલ્લુલ હર્મેન’	ભાષાંતર	૧૯૮૦
૪	‘યાદે ઐયામ’	ભાષાંતર	૧૯૮૬
૫	‘દુર્રે લાસાની’ ગ્રંથ-૧	ભાષાંતર	૧૯૮૮
૬	‘દુર્રે લાસાની’ ગ્રંથ-૨	ભાષાંતર	૧૯૮૯
૭	‘દુર્રે લાસાની’ ગ્રંથ-૩	ભાષાંતર	૧૯૮૯
૮	‘નકશાબંદી ઔલિયા’ ગ્રંથ-૧	મૌલિક	૧૯૯૦
૯	‘નકશાબંદી ઔલિયા’ ગ્રંથ-૨	મૌલિક	૧૯૯૧
૧૦	‘એહસાન અને તસવ્વુફ’	ભાષાંતર	૧૯૯૧
૧૧	‘હિદાયતકે મોતી’	સંપાદન	૧૯૯૧
૧૨	‘એક મિનિટનો મદ્રેસા’	ભાષાંતર	૧૯૯૧
૧૩	‘ફઝાઈલે નમાઝ’	લિખ્યંતર	૧૯૯૧
૧૪	‘રસૂલુલ્લાહ (સલ.)ની સુન્નતો’	ભાષાંતર	૧૯૯૨
૧૫	‘દુઆઓકા કિંમતી મજમૂઆ’	લિખ્યંતર	૧૯૯૨
૧૬	‘નકશાબંદી ઔલિયા’ ગ્રંથ-૩	મૌલિક	૧૯૯૩
૧૭	‘ખાવા-પીવાની સુન્નતો’	ભાષાંતર	૧૯૯૪
૧૮	‘હલાલ રોઝીની તલાશ’	ભાષાંતર	૧૯૯૪
૧૯	‘ઉસ્વએ રસૂલે અકરમ (સલ.)’ ગ્રંથ-૧	ભાષાંતર	૧૯૯૪
૨૦	‘તસવ્વુફની હકીકત’	ભાષાંતર	૧૯૯૪
૨૧	‘ઉસ્વએ રસૂલે અકરમ (સલ.)’ ગ્રંથ-૨	ભાષાંતર	૧૯૯૫
૨૨	‘મન્સબે ઈમામત’	ભાષાંતર	૧૯૯૫
૨૩	‘ઉસ્વએ રસૂલે અકરમ (સલ.)’ ગ્રંથ-૩	ભાષાંતર	૧૯૯૬

૨૪	‘સિલહ રહમીની અઝમત’	ભાષાંતર	૧૯૯૬
૨૫	‘રસૂલુલ્લાહ (સલ.) પર દુરૂદો સલામ	ભાષાંતર	૧૯૯૬
૨૬	‘મકારિમુલ અખ્લાક’	ભાષાંતર	૧૯૯૬
૨૭	‘ઇલાહ શું છે ?’	ભાષાંતર	૧૯૯૬
૨૮	‘વસિયત અને વારસાના અહકામ’	ભાષાંતર	૧૯૯૬
૨૯	‘હજનો સાથી’	ભાષાંતર	૧૯૯૭
૩૦	‘અહકામે મુસાફિર	ભાષાંતર	૧૯૯૭
૩૧	‘રાહે અમન’	ભાષાંતર	૧૯૯૭
૩૨	‘અલ માઈદહ’	ભાષાંતર	૧૯૯૮
૩૩	‘દસ્તૂરે હયાત’	ભાષાંતર	૧૯૯૯
૩૪	‘ગાયના હત્યારા કોણ ?’	ભાષાંતર	૧૯૯૯
૩૫	‘તારો રબ કોણ છે ?’	ભાષાંતર	૧૯૯૯
૩૬	‘ફતાવા રહીમિય્યહ’ની અનુક્રમણિકા	સંપાદન	૧૯૯૯
૩૭	‘નમાઝમાં કવમા અને જલસાના મસાઈલ’	ભાષાંતર	૧૯૯૯
૩૮	‘મધનવીની હિકાયતો’	ભાવાનુવાદ	૨૦૦૦
૩૯	‘મુખ્તસર શમાઈલે તિરમિઝી શરીફ’	ભાષાંતર	૨૦૦૦
૪૦	‘હમારે હુઝૂર (સલ.)’	ભાષાંતર	૨૦૦૦
૪૧	‘ઈસ્લામી ઝિંદગી કુર્આનના આયનામાં’	ભાષાંતર	૨૦૦૦
૪૨	‘આસાન લુગાતુલ કુર્આન’	ભાષાંતર	૨૦૦૦
૪૩	‘સુહબતે બા અહલે દિલ’	ભાષાંતર	અપ્રગટ
૪૪	‘હિકાયતે અવલિયા’	ભાષાંતર	અપ્રગટ
૪૫	‘ફઝાઈલે સદકાત’ (અંતિમ પૃષ્ઠો)	ભાષાંતર	અપ્રગટ
૪૬	‘મકામાતે હિદાયત’	મૌલિક	અપ્રગટ
૪૭	‘ઝિક્રે હાઝત શાહ અબ્દુર્રહીમ’ સાહબ (રહ.)	મૌલિક	અપ્રગટ
૪૮	‘નકશાઈંદી ઔલિયા’ ગ્રંથ-૪	મૌલિક	અપ્રગટ

દારુલ કલમના કિંમતી પ્રકાશનો

રસૂલુલ્લાહ (સલ.) પર દુરુદો સલામ

: લેખક :

સહબાનુલહિન્દ હમરત મૌલાના અહમદ સર્દ દહેલવી (રહ.)

: અનુવાદક :

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

આ કિતાબમાં :-

- દુરુદ શરીફની ૬૮ (અડસઠ) ફઝીલતો
- દુરુદ શરીફ પઢવાના ૪૫ (પીસતાલીસ) મુસ્તહબ મોકાઓ
- દુરુદ શરીફ પઢવા માટે ગુસલ અને વુઝૂના મસ્અલાની સ્પષ્ટતા,
- વધારે ફઝીલતવાળા કેટલાક દુરુદ શરીફ વગેરે કિંમતી માહિતી આપી છે.

મૂલ્ય માત્ર રૂ. ૧૦ (દશ) ટપાલ ખર્ચ અલગ.

રસૂલુલ્લાહ (સલ.)ની સુન્નતો

: લેખક :

હઝરત મૌલાના હકીમ મુહમ્મદ અખ્તર સાહબ (દા.બ.)

: અનુવાદક :

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

- સૂવાની, ઉઠવાની, મિસ્વાકની, વુઝૂની, ગુસલની સુન્નતો,
- ખાવાની, પીવાની, લિહાસની, બાલોની, નખ કાપવાની સુન્નતો,
- અઝાન અને ઈકામતની, નમાઝની, મસ્જિદમાં દાખલ થવાની અને નીકળવાની સુન્નતો,
- બીમારી, ઈલાજ અને ઈયાદતની સુન્નતો,
- મોત અને મોત પછીની સુન્નતો,
- નિકાહની, વલીમાની, સામાજિક જીવનની, ટૂંકમાં જીવનના નાના મોટા અનેક કામોની સુન્નતો, રીતો અને દુઆઓ આ કિતાબમાં દર્શાવી છે. મુસલમાને પોતાના સમગ્ર જીવનને સુન્નતે નબવી (સલ્વલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ના અનુસાર ઢાળવા માટે આ કિતાબ વસાવવી જરૂરી છે.

મૂલ્ય માત્ર રૂ. ૧૫ (પંદર) ટપાલ ખર્ચ અલગ.

હજનો સાથી

: લેખક :

હઝરત મૌલાના અબ્દુલ કરીમ પારેખ સાહબ (દા.બ.)

: અનુવાદક :

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

- હજજ પઢવા જવા માટે હજ કમિટિમાં અરજી કરવાથી લઈને હજ કરીને ઘરે પાછા આવવા સુધીની ૧૦૦ બાબતોને આસાન શૈલીમાં ક્રમવાર રજૂ કરેલ છે.
- કિતાબ પોકેટ સાઈઝમાં હોવાથી ખિસામાં પણ રાખી શકાય છે.
- આ માત્ર એક કિતાબ નથી બલકે હાજીનો સાથી અને ગાઈડ છે.
- ઉર્દૂ અને અંગ્રેજીમાં પણ એની અનેક આવૃત્તિઓ પ્રગટ થઈ ચૂકી છે.
- ગુજરાતીમાં પણ એની બે આવૃત્તિઓ પ્રગટ થઈ ચૂકી છે અને હવે ત્રીજી આવૃત્તિની તૈયારી છે.

મૂલ્ય માત્ર રૂ. ૧૫ (પંદર) ટપાલ ખર્ચ અલગ.

ગાયના હત્યારા કોણ ? અને આરોપ કોના પર ?

: લેખક :

હમરત મૌલાના અબ્દુલકરીમ પારેખ સાહબ (દા.બ.)

: અનુવાદક :

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

- ગાય વિશે મુસ્લિમ વિરોધી પરિબળો તરફથી ફેલાવવામાં આવેલી તમામ ગેરસમજો અને ગલત આરોપોના પ્રમાણો અને આંકડાઓ સહિત સચોટ જવાબો રજૂ કરી; તમામ ગૈર સમજો દૂર કરી, ભાઈચારો સ્થાપિત કરવાનો શુભ પ્રયાસ આ પુસ્તકમાં કરવામાં આવ્યો છે.
- ઉર્દૂ, હિન્દી, મરાઠી અને અંગ્રેજી ભાષામાં પણ એની અનેક આવૃત્તિઓ પ્રગટ થઈ ચૂકી છે.

મૂલ્ય માત્ર રૂ. ૧૫ (પંદર) ટપાલ ખર્ચ અલગ.

વસિયત અને વારસાના અહકામ

: લેખક :

હઝરત મુફતી મુહમ્મદ આશિક ઈલાહી બુલંદ શહરી
મુહાજિરે મદની (દા.બ.)

: અનુવાદક :

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

- વસીયતના અહકામ,
- વારસો લાગુ કરવાનું મહત્વ,
- વારસો મેળવનારાઓના હિસ્સાઓ,
- યતીમના માલ વિશે હિદાયત,
- છોકરીઓને વારસાથી વંચિત કરવું હરામ છે,
- બેવાઓને વારસાથી વંચિત કરવું હુલ્મ છે,

... વગેરે તમામ બાબતોની વિગતવાર, કુર્આન અને હદીસ શરીફના હવાલા સહિત સમજૂતી આપવામાં આવી છે.

મૂલ્ય માત્ર રૂ. ૨૦ (વીસ) ટપાલ ખર્ચ અલગ.

રાહે અમન

: સંપાદક :

હઝરત સૂફી અબ્દુર્રહમાન સાહબ (દા.બ.)

: અનુવાદક :

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

- કુર્આન શરીફ અને હદીસે પાકની ચાલીસ દુઆઓ એમાં રજૂ કરવામાં આવી છે.
- મૂળ દુઆ અરબીમાં પેશ કરી તેની સામે એનો જુજરાતી અનુવાદ પણ આપ્યો છે.
- દીન અને દુનિયાની ભલાઈ માટે,
બુરાઈઓથી બચવા માટે,
ગમ અને ફિકર દૂર થવા માટે,
બલા, મુસીબત, બીમારી દૂર થવા માટે અને
હાજત પૂરી થવા માટે... વગેરે અનેક
મહત્વના મોકાઓ અને મુશ્કેલીઓ વેળા પઢવાની કિંમતી
દુઆઓનો સંગ્રહ.

મૂલ્ય માત્ર રૂ. ૫ (પાંચ) ટપાલ ખર્ચ અલગ.

દસ્તૂરે હયાત

: લેખક :

હઝરત મૌલાના સૈયદ અબૂલ હસન અલી નદવી સા. (રહ.)

: અનુવાદક :

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

આ એવી બુનિયાદી કિતાબ છે,

જેમાં કુર્આન અને હદીસની રોશનીમાં :-

- પરિપૂર્ણ આચાર સંહિતા અને હિદાયત નામું,
- નિઝામે જિંદગી (જીવન વ્યવસ્થા),
- અકાએદ, ઈબાદાત, અખ્લાક અને આદાત તથા મસાઈલના સંબંધમાં તાલીમાત,
- ઉસ્વએ નબવી (સલ.)ની સ્પષ્ટતા,
- નફસની ઈસ્લાહ અને તર્બિયત વિશે વર્ણન છે.
- આ કિતાબની અરબી, અંગ્રેજી, ઉર્દૂ, હિન્દી, તુર્કી અને મલેશિયન ભાષામાં અનેક આવૃત્તિઓ નીકળી ચૂકી છે.

મૂલ્ય માત્ર રૂ. ૬૫ (પાંસઠ) ટપાલ ખર્ચ અલગ.

દારુલ કલમના અન્ય પ્રકાશનો

અનુવાદક : અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

રૂ. પૈસા

* રસૂલુલ્લાહ (સલ.) પર દુરૂદો સલામ	૧૦ : ૦૦
* વસિયત અને વારસાના અહકામ	૨૦ : ૦૦
* મકારિમુલ અખ્લાક	૩ : ૦૦
* શું છે ઈલાહ ?	૪ : ૦૦
* રાહે અમન	૪ : ૦૦
* રસૂલુલ્લાહ (સલ.)ની જીવન પ્રજ્ઞાલી	૧૫ : ૦૦
* અલ માઈદહ	૫ : ૦૦
* તારો રબ કોણ છે ?	૫ : ૦૦

દારુલ કલમ

મૌલાના શોએબ ઈદ્રીસ મજાહિરી
સુમૈયા ઓટો સ્પેર પાર્ટસ સેન્ટર,
૪, નવી મસ્જિદ શોપિંગ સેન્ટર,
જી.આઈ.ડી.સી. ચાર રસ્તા,
મુ.પો. વાપી (જિ. વલસાડ) ૩૯૬ ૦૦૧
Tel : (0260) 439891